SLUŽBENE NOVINE
BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE
GORAŽDE

Godina XXIV–Broj 4	19. april/travanj 2021. GORAŽDE	Akontacija za II kvartal 2021.godine uključujući i pretplatu za "Službene novine BPK-a Goražde"– 40 KM

279

Na temelju članka 33.a Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/98, 10/00 i 5/03), **d o n o s i m:**

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O PRIZNAVANJU INOZEMNIH VISOKOŠKOLSKIH OBRAZOVNIH KVALIFIKACIJA

Proglašava se Zakon o priznavanju inozemnih visokoškolskih kvalifikacija, koji je donijela Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021. godine.

Broj:02-02-51/21 **P R E M I J E R**
15.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

280

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. stavak (1) točka b) Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/98, 10/00, 5/03 i 8/04) i članka 109. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 3/18 i 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15.04.2021.g., **d o n o s i:**

Z A K O N
O PRIZNAVANJU INOZEMNIH VISOKOŠKOLSKIH OBRAZOVNIH KVALIFIKACIJA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet Zakona)

(1) Zakonom o priznavanju inozemnih

visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija (u daljnjem tekstu: Zakon) uređuju se uvjeti, načini, postupak, minimalni kriterijumi i organi za provođenje postupka priznavanja inozemnih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija i perioda studija, kao i svih drugih vidova obrazovanja, što uključuje i priznavanje prethodnog učenja.

(2) Ovaj Zakon obvezne su primjenjivati sve akreditirane visokoškolske ustanove na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljnjem tekstu Kanton).

Članak 2.
(Cilj i principi)

(1) Cilj Zakona je olakšavanje međunarodne mobilnosti, unapređenje i olakšavanje postupka priznavanja različitih vidova obrazovanja.

(2) Priznavanje inozemnih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija treba da se bazira na sljedećim principima:

a) svaki podnositelj zahtjeva, prema vlastitoj potrebi, ima pravo da zatraži priznavanje u Bosni i Hercegovini, odnosno na teritoriji kantona, određenog oblika obrazovanja, odnosno da mu se omogući pristup daljnjem obrazovanju;
b) postupak priznavanja je jednak za sve, nije dopuštena diskriminacija prema bilo kojem stvarnom ili pretpostavljenom temelju, kao što su: spol, rasa, seksualna orijentacija, tjelesni ili drugi nedostatak, bračno stanje, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno porijeklo, veza s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje, starosna dob ili neki drugi status odnosno bilo koja druga okolnost koja nije povezana s vrijednošću inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije čije se priznavanje traži;
c) kriterijumi vrednovanja su transparentni i dosljedni, što osigurava jednako priznavanje za sve podnositelje zahtjeva;
d) informacije o postupku priznavanja su dostupne podnositeljima zahtjeva;
e) iako vrednovanje podrazumijeva pojedinačnu evaluaciju, slični postupci se slijede i konačna odluka je uvijek racionalna i lako objašnjiva podnositelju zahtjeva;
f) postupkom priznavanja podnositelju zahtjeva se priznaju sva prava kao u zemlji u kojoj je obrazovna kvalifikacija stečena;
g) svaki podnositelj zahtjeva ima pravo žalbe na rješenje o priznavanju.

(3) Kada se uz određenu inozemnu visokoškolsku obrazovnu kvalifikaciju, odnosno odgovarajuće obrazovanje u zemlji porijekla vežu formalna prava, postupak vrednovanja i priznavanja se treba vršiti na način da se nositelju priznaju usporediva formalna prava u Bosni i Hercegovini, u onoj mjeri u kojoj postoje i proizilaze iz kompetencija koje potvrđuje inozemno obrazovanje.

(4) U postupku priznavanja primjenjuju se i drugi principi i pravila sukladno preporukama Centra za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti

visokog obrazovanja, Konvencijom Vijeća Europe/UNESCO-a o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u europskoj regiji („Službeni glasnik BiH“, broj 16/03 – Međunarodni ugovori) i njenih pratećih dokumenata, UNESCO-vom Preporukom o priznavanju studija i kvalifikacija u visokom obrazovanju (27. sjednica, Pariz, 13.11.1993. godine), UN ESCO-vim Smjernicama za priznavanje, validaciju i akreditaciju neformalnog i informalnog učenja te drugim propisima u oblasti obrazovanja.

Članak 3.
(Pojmovi)

U Zakonu se koriste pojmovi sa sljedećim značenjem:

a) Obrazovna isprava je svaki stupanj, diploma ili drugi certifikat izdat od nadležne vlasti kojim se potvrđuje da je nositelj obrazovne isprave završio, u potpunosti ili djelimično, odgovarajuće obrazovanje, odnosno stekao određenu kvalifikaciju sukladno propisima zemlje u kojoj je izdata.
b) Priznavanje inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije je formalno potvrđivanje vrijednosti inozemne kvalifikacije od nadležnog ministarstva ili obrazovne ustanove u svrhu nastavka obrazovanja ili pristupa tržištu rada.
c) Akademsko priznavanje je formalno potvrđivanje razine postignutog obrazovanja, stečenih, znanja, vještina i kompetencija podnositelja zahtjeva u svrhu studentskog pristupa daljnjim studijima, što može uključivati priznavanje neformalnog i informalnog učenja te kratkih perioda obrazovanja vezanih za mobilnost.
d) Stručno priznavanje je potvrđivanje razine postignutog obrazovanja, stečenih znanja, vještina i kompetencija nositelja visokoškolske kvalifikacije u svrhu pristupa tržištu rada, odnosno u svrhu zapošljavanja.
e) Priznavanje perioda obrazovanja je priznavanje perioda obrazovanja u inozemstvu s ciljem nastavka obrazovanja u Bosni i Hercegovini.
f) Vrednovanje je dio postupka priznavanja u kome se utvrđuju sve bitne činjenice o stečenom obrazovanju u inozemstvu na temelju koga se donosi rješenje o priznavanju.
g) Formalno obrazovanje je učenje koje se odvija i stiče u okviru organizovanog i strukturisanog konteksta učenja, u obrazovnim ustanovama i prema verificiranim programima, a završava izdavanjem javne isprave o stečenom stupnju obrazovanja, odnosno o stečenoj i općepriznatoj kvalifikaciji.
h) 'Neformalno obrazovanje' je organiziran proces učenja i obrazovanja usmjeren ka usavršavanju, specijalizaciji i dopunjavanju znanja, vještina i sposobnosti prema posebnim programima koji su usmjereni na lični razvoj odraslih, rad i zapošljavanje i socijalne aktivnosti.
i) ''Informalno učenje' je proces samostalnog sticanja znanja, vrijednosti, stavova, sposobnosti i vještina u svakodnevnom životn-

om, radnom i socijalnom okruženju.

Članak 4.
(Predmet priznavanja)

(1) Predmet priznavanja su inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije o započetom ili završenom obrazovanju u inozemstvu, kao i svi drugi vidovi obrazovanja, koje njenim nositeljima omogućavaju pristup vrednovanju postignute razine obrazovanja ili stečenih kompetencija, u svrhu daljnjeg obrazovanja, zapošljavanja ili korištenja stečene kvalifikacije.
(2) Postupku priznavanja ne podliježu visokoškolske obrazovne kvalifikacije stečene u bivšim republikama SF RJ prije 06. travnja 1992. godine, kao ni visokoškolske obrazovne kvalifikacije čije je automatsko priznavanje regulirano posebnim sporazumima zaključenim između Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine ili Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i drugih zemalja.
(3) Javne isprave iz stavka (2) važe u pravnom prometu na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine sukladno Zakonu o važnosti javnih isprava u BiH („Službeni glasnik BiH", broj 23/04).

Članak 5.
(Pravo na priznavanje)

(1) Pravo na priznavanje imaju državljani Bosne i Hercegovine, strani državljani, osobe bez državljanstva, azilanti, osobe kojima je priznat izbjeglički status te osobe kojima je priznat status supsidijarne zaštite.
(2) Pravo na priznavanje imaju sve osobe koje iz opravdanih razloga i uprkos njihovim istrajnim naporima ne mogu dokumentirati visokoškolske obrazovne kvalifikacije za koje zahtijevaju da im se priznaju.

Članak 6.
(Način pokretanja postupka priznavanja)

Postupak priznavanja pokreće se na zahtjev nositelja inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije.

Članak 7.
(Provjera vjerodostojnosti)

(1) U postupku priznavanja nadležni organ obvezno provjerava vjerodostojnost inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije.
(2) Provjeru vjerodostojnosti može izvršiti izravno ili posredstvom Centra za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja.
(3) Ukoliko su za provjeru vjerodostojnosti potrebna novčana sredstva, ista će uplatiti podnositelj zahtjeva.

Članak 8.
(Automatsko priznavanje)

(1) U slučajevima kada postoji opravdan razlog, Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport Bosansko–podrinjskog kantona Goražde (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) može donijeti odluku o automatskom priznavanju za određene inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije.
(2) Opravdani razlog za donošenje odluke o automatskom priznavanju

može biti međunarodni bilateralni ili multilateralni sporazum o međusobnom automatskom priznavanju inozemnih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija.

(3) Odluka iz stavka (1) ovog članka mora sadržavati izvorni naziv inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije, prava koja obrazovna kvalifikacija ima u zemlji u kojoj je stečena, te sve druge relevantne informacije o obrazovnom i kvalifikacijskom sustavu zemlje u kojoj je obrazovna kvalifikacija izdata.

(4) Nakon stupanja na snagu odluke iz stavka (1) ovog članka, postupak priznavanja inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije se ne provodi.

DIO DRUGI - POSTUPCI PRIZNAVANJA

POGLAVLJE I - POSTUPAK STRUČNOG PRIZNAVANJA

Članak 9.
(Nadležni organ za priznavanje)

(1) Nadležni organ za provođenje postupka stručnog priznavanja je Ministarstvo uz obvezu prethodnog pribavljanja preporuke Centra za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja.

(2) Postupak stručnog priznavanja u dijelu u kojem nije propisan ovim Zakonom, svojim aktima propisuje Ministarstvo, a sukladno principima sadržanim u ovom Zakonu.

(3) Na postupke priznavanja iz stavka (1) ovog članka primjenjuje se Zakon o upravnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“, broj:2/98, 48/99).

(4) Postupak priznavanja odnosi se i na visokoškolske obrazovne kvalifikacije obuhvaćene Direktivom 2005/36/EC o priznavanju stručnih kvalifikacija i Direktivom 2013/55/EU o izmjeni Direktive 2005/36/EC o priznavanju stručnih kvalifikacija Europskog parlamenta i Vijeća Europske unije, do izmjene zakonskih propisa u Bosni i Hercegovini kojima će se bliže regulirati ova oblast.

Članak 10.
(Dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev za stručno priznavanje)

(1) Uz zahtjev za stručno priznavanje inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije prilaže se:

a) obrazovna isprava o stečenom inozemnom visokoškolskom obrazovanju, odnosno svaki drugi dokument koji u potpunosti zamjenjuje izvornik, odnosno dokument iz koga je vidljivo da je podnositelj zahtjeva stekao odgovarajuće obrazovanje i/ili titulu, sukladno propisima zemlje u kojoj je izdata obrazovna isprava u izvorniku ili ovjerenoj kopiji;

b) prevod inozemne obrazovne isprave na jedan od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, ovjeren od strane sudskog tumača, odnosno ovjerena fotokopija obrazovne isprave ukoliko se radi o ispravi na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini;

c) dodatak diplomi ili drugi dokument koji je izdala visokoškolska ustanova iz kog su vidljivi stečeni rezultati učenja, nastavni plan i program ili drugi dokument

koji detaljnije opisuje sadržaj i tijek obrazovanja;
d) ovjerena kopija osobne iskaznice ili putovnice;
e) ovjerena kopija dokumenta iz koga je vidljivo da je podnositelj zahtjeva promijenio ime i/ili prezime;
f) suglasnost za provjeru podataka;
g) dokaz o izvršenoj uplati svih troškova postupka;

(2) Zahtjevu se mogu priložiti:
a) drugi dokumenti iz kojih su vidljivi stečeni rezultati učenja, nastavni plan i program, te dokumenti koji detaljnije opisuje sadržaj i tijek obrazovanja;
b) kopija dokumenta o prethodno završenom obrazovanju;

(3) Ministarstvo može zatražiti i drugu dokumentaciju koja nije navedena u stavcima (1) i (2) ovog članka, ukoliko će ti dokumenti omogućiti brže i efikasnije provođenje postupka.
(4) Po završetku postupka priznavanja, obrazovna isprava, odnosno svaki drugi dokument koji u potpunosti zamjenjuje izvornik, sukladno propisima zemlje u kojoj je izdata obrazovna isprava, se vraća podnositelju zahtjeva.

Članak 11.
(Sadržaj postupka priznavanja)

(1) Postupak stručnog priznavanja obuhvata administrativnu, stručnu provjeru i provjeru vjerodostojnosti.
(2) Administrativna provjera se odnosi na utvrđivanje da li dostavljeni zahtjev sadrži svu potrebnu i valjanu dokumentaciju te da li ga je podnijela ovlaštena osoba.
(3) Stručna provjera podrazumijeva utvrđivanje:
(a) Informacije o obrazovnom i kvalifikacijskom sustavu zemlje i informacije o statusu ustanove koja je izdala obrazovnu ispravu koje obuhvataju informaciju o postojanju nacionalnog kvalifikacijskog okvira te, ako je primjenljivo, njegove povezanosti sa Europskim kvalifikacijskim okvirom za cjeloživotno učenje (EQF-LLL) i sa Kvalifikacijskim okvirom europskog prostora visokog obrazovanja (QF-EHEA), statusu obrazovne ustanove i obrazovnog programa, te sve druge informacije bitne za vrednovanje obrazovne kvalifikacije.
(b) Informacije o stečenoj visokoškolskoj obrazovnoj kvalifikaciji koje uključuju informaciju o razini inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije na temelju informacije o njezinom položaju u kvalifikacijskom sustavu zemlje u kojoj je izdata, odnosno položaju u nacionalnom kvalifikacijskom okviru (ukoliko postoji), te, ako je primjenljivo, povezanosti sa Europskim kvalifikacijskim okvirom za cijeloživotno učenje i sa Kvalifikacijskim okvirom europskog prostora visokog obrazovanja, te informacije o razini završenog obrazovnog programa prema UNESCO-voj Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovnih prog-

rama, ISCED. Informacije o visokoškolskoj obrazovnoj kvalifikaciji uključuju i informacije o pravima koja se stiču posjedovanjem obrazovne isprave u zemlji u kojoj je obrazovna isprava stečena, o mogućnosti za sticanje obrazovne isprave kroz vrednovanje neformalnog i informalnog učenja te sticanje inozemne obrazovne isprave, djelimično ili u cjelini, na daljinu.

(c) Drugih informacija neophodnih za vrednovanje.

(4) Provjera vjerodostojnosti podrazumijeva provjeru javne obrazovne isprave o stečenom obrazovanju koja je priložena zahtjevu o priznavanju, na način da se utvrdi je li je riječ o javnoj ispravi koju je izdala ovlaštena obrazovna ustanova nositelju koji je podnio zahtjev za priznavanje.

(5) Provjere iz stavaka (3) i (4) mogu se izvršiti elektronskom (e-mail) poštom, na jedan ili više službenih e-mailova obrazovne ustanove koja je izdala obrazovnu ispravu ili redovitom poštom na zvaničnu adresu obrazovne ustanove.

Članak 12.
(Kriterijumi stručnog vrednovanja i priznavanja)

(1) Vrednovanje i priznavanje inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije treba da se temelji na tome šta podnositelj zahtjeva zna, razumije i šta je u stanju da primijeni.

(2) U postupku vrednovanja i priznavanja u obzir se uzimaju sljedeći kriterijumi:

a) status ustanove na kojoj je inozemna visokoškolska obrazovna kvalifikacija stečena;
b) rezultati učenja;
c) sadržaj studijskog programa;
d) kvalitet odnosno akreditacija studijskog programa;
e) formalna prava u zemlji u kojoj je obrazovna isprava stečena;
f) razina inozemne obrazovne kvalifikacije u kvalifikacijskom okviru zemlje, ukoliko kvalifikacijski okvir postoji, odnosno nacionalni kvalifikacijski deskriptori razine;
g) radno opterećenje studijskog programa;
h) nominalno trajanje studija obrazovanja;
i) uvjeti pristupa studijskom programu;
j) druge informacije o stečenom obrazovanju, odnosno kompetencijama;
k) drugi kriterijumi koje visokoškolska ustanova ocijeni potrebnim u postupku vrednovanja i priznavanja.

Članak 13.
(Bitne razlike)

(1) Inozemna visokoškolska obrazovna kvalifikacija se priznaje sve dok se ne utvrdi da postoji bitna razlika, koja može biti prepreka za njeno uspješno vrednovanje i priznavanje.

(2) Pod bitnom razlikom koja karakterizira inozemnu visokoškolsku obrazovnu kvalifikaciju može se podrazumijevati:

a) da je izdata isključivo u svrhu

korištenja u zemlji u kojoj je izdata;
b) da su uvjeti pristupa studijskom programu bitno drugačiji u odnosu na studijski program koji se izvodi u Bosni i Hercegovini;
c) da je nominalna dužina trajanja studijskog programa bitno kraća (za više od jednog semestra) od nominalne dužine trajanja studija za sticanje takve ili najsličnije kvalifikacije u Bosni i Hercegovini;
d) da studijski program ne sadrži ključne elemente koje sadrži studijski program koji se izvodi u Bosni i Hercegovini;
e) druge razlike koje visokoškolska ustanova ocijeni bitnim, a koje mogu biti prepreka u postupku vrednovanja i priznavanja.

Članak 14.
(Vremenski rokovi i sadržaj rješenja)

(1) Zahtjev za priznavanje se rješava hitno, a najkasnije u roku od 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.
(2) O zahtjevu se odlučuje rješenjem koga donosi ministar Ministarstva.
(3) U dispozitivu rješenja o priznavanju navode se svrha priznavanja i izvorni naziv inozemne obrazovne isprave i/ili titule, osim ako nije pisan alfabetom. U tom slučaju, izvršit će se transliteracija zvanja na alfabet pismo. Uz izvorni naziv, navodi se i naziv ustanove i države u kojoj je inozemna obrazovna isprava stečena.
(4) Ukoliko je svrsishodno, uz izvorni naziv inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije, navodi se i naziv na engleskom i/ili jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
(5) U obrazloženju uz sadržaj propisan Zakonom o upravnom postupku F BiH, navode se sve relevantne informacije na temelju kojih je donesena odluka u izreci rješenja.
(6) Protiv prvostupanjskog rješenja podnositelj zahtjeva ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja Vladi Bosansko–podrinjskog kantona Goražde.

Članak 15.
(Korištenje izvornog naziva)

(1) Nositelj inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije stečeni naziv koristi u njegovom izvornom obliku.
(2) Ukoliko je prikladno, uz izvorni naziv može se dodati i naziv koji se koristi u Bosni i Hercegovini

POGLAVLJE II - POSTUPAK AKADEMSKOG PRIZNAVANJA

Članak 16.
(Nadležni organ za priznavanje)

(1) Nadležni organ za provođenje postupka akademskog priznavanja je visokoškolska ustanova, odnosno organizacijska jedinica na kojoj se želi nastaviti obrazovanje u sklopu svog upisnog postupka.
(2) Priznavanje perioda visokog obrazovanja provedenog u inozemstvu, a koje nije rezultiralo obrazovnom kvalifikacijom, provodi obrazovna ustanova u kojoj se želi nastaviti obrazovanje sukladno odredbama koje su propisane ovim Zakonom, zakonima iz područja obrazovanja i svojim propisima.

(3) Postupak akademskog priznavanja u dijelu u kojem nije propisan ovim Zakonom, svojim aktima propisuje visokoškolska ustanova, a sukladno principima sadržanim u ovom Zakonu.
(4) Informacije o proceduri i kriterijumima priznavanja trebaju biti javno dostupne.
(5) Postupci priznavanja dio su unutarnjeg sustava osiguranja kvaliteta na visokoškolskim ustanovama te, kao i ostale djelatnosti visokog obrazovanja, podliježu vanjskom vrednovanju, sukladno postojećim propisima.
(6) U provođenju postupka priznavanja inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije, stečenog obrazovanja odnosno kompetencija, visokoškolska ustanova je obvezna zatražiti prethodnu preporuku Centra za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja.
(7) Visokoškolska ustanova dodijelit će puno priznavanje visokoškolske obrazovne kvalifikacije ukoliko ne utvrdi bitne razlike.
(8) Ukoliko se potpuno priznavanje ne može dodijeliti zbog bitnih razlika, nadležni organ razmatra mogućnost alternativnih formi priznavanja: uvjetnog, djelomičnog i alternativnog, sukladno principima iz dokumenata spomenutih u članku 2. stavak (4) ovog Zakona.
(9) Principi i stavovi iz dokumenata spomenutih u članu 2. stav (4) ovog Zakona primjenjivat će se u svim slučajevima priznavanja obrazovanja, posebno obrazovanja koje nije formalno učenje.
(10) Bitne razlike iz članka 13. ovog Zakona primjenjuju se i u postupku akademskog priznavanja.
(11) O zahtjevu za akademsko priznavanje odlučuje se rješenjem.

Članak 17.
(Pravo na izjavljivanje žalbe u postupcima akademskog priznavanja)

(1) Protiv rješenja donesenog u prvom stupnju u slučaju akademskog priznavanja podnositelj zahtjeva ima pravo izjaviti žalbu senatu visokoškolske ustanove u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.
(2) Senat visokoškolske ustanove je obvezan donijeti odluku u roku od 60 dana od dana podnošenja žalbe.
(3) Protiv odluke senata iz stavka (2) ovog članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

TREĆI DIO - EVIDENCIJA, DUŽNOSTI, ŽALBA, NADZOR I NAKNADE

Članak 18.
(Vođenje evidencije o postupcima stručnog i akademskog priznavanja)

(1) Ministarstvo i visokoškolska ustanova dužni su u elektronskom obliku voditi evidencije o svim provedenim postupcima stručnog, odnosno akademskog priznavanja, te o svim odlukama o automatskom priznavanju.
(2) Nadležne visokoškolske ustanove na teritoriji Kantona dužne su jednom godišnje dostaviti Ministarstvu statističko izviješće o procedurama akademskog priznavanja.
(3) Izviješće iz stavka (2) ovog članka obvezno sadrži:

a) podatke o inozemnoj visokoškolskoj obrazovnoj ispravi: naziv u izvorniku, te naziv institucije i zemlje koja je izdala obrazovnu ispravu;
b) podatke o osobi kojoj je izdato rješenje: ime i prezime, godina rođenja, spol i državljanstvo;
c) podatke o rješenju o priznavanju inozemne obrazovne kvalifikacije: datum i broj rješenja;
d) podatke o kvalifikaciji (zvanju) koja je priznata, odnosno godinu studiranja i ciklus visokog obrazovanja na koji je omogućen upis nositelju inozemne visokoškolske obrazovne kvalifikacije na visokoškolskoj ustanovi na teritoriji Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;

Članak 19.
(Dužnosti Ministarstva)

(1) Ministarstvo ima obvezu:

a) voditi službene evidencije inozemnih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija za koje je donesena odluka o stručnom priznavanju, nastavku obrazovanja, odnosno automatskom priznavanju;
b) objaviti i stalno ažurirati na web stranici Ministarstva propise vezano za priznavanje inozemnih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija;
c) koordinirati rad svih nadležnih organa za priznavanje, podsticati njihovu saradnju i razmjenu informacija, a sve u svrhu unapređenja postupaka priznavanja inozemnih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija;
d) redovno surađivati sa Centrom za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja te drugim nadležnim organima, posebno s ciljem unapređenja sustava priznavanja inozemnih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija;
e) pratiti međunarodne politike u području priznavanja inozemnih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija i surađivati s međunarodnim institucijama;
f) donijeti akt kojim se reguliraju cijene postupaka stručnog priznavanja.

Članak 20.
(Nadzor nad zakonitošću rada)

Nadzor nad primjenom odredbi ovog Zakona vrši Ministarstvo.

Članak 21.
(Visina naknade)

(1) visini naknade za troškove akademskog i stručnog priznavanja odlučuje svaka visokoškolska ustanova posebnom odlukom o cijeni provođenja postupka akademskog priznavanja inozemnih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija.
(2) Visina naknade ne može biti veća od stvarnih troškova postupka priznavanja.
(3) Podnositelj zahtjeva oslobođen je troškova postupka priznavanja ukoliko ima status azilanta, osobe kojoj je priznat izbjeglički status ili osobe kojoj je priznat status supsidijarne zaštite.

DIO ČETVRTI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 22.
(Okončanje započetih postupaka)

Postupci priznavanja započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona dovršit će se po propisima po kojima su započeti.

Članak 23.
(Prestanak važenja ranijih odredbi)

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje da važi članak 154. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj: 02/10,12/14 i 10/17).

Članak 24.
(Usklađivanje akata obrazovnih ustanova sa Zakonom)

Visokoškolska ustanova dužnaje uskladiti svoje akte o priznavanju sa odredbama ovog Zakona u roku od 60 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Članak 25.
(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osam dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:01-02-287/21 **PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine **S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e **Aida Sirbubalo,v.r.**

281

Na temelju članka 33.a Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/98, 10/00 i 5/03), **d o n o s i m:**

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZVRŠENJU SANKCIJA U BOSANSKO-PODRINJSKOM KANTONU GORAŽDE

Proglašava se Zakon o izvršenju sankcija u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde, koji je donijela Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021. godine.

Broj:02-02-52/21 **P R E M I J E R**
15.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

282

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. stavak (1) točka b) Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/98, 10/00, 5/03 i 8/04), članka 1. stavak (2) i članka 219. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 44/98, 42/99, 12/09 i 42/11) i članka 44. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16 i 75/17), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021. godine, **d o n o s i:**

Z A K O N
O IZVRŠENJU SANKCIJA U BOSANSKO-PODRINJSKOM KANTONU GORAŽDE

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.
(Sadržaj)

Ovim se Zakonom uređuju pitanja izvršenja sankcija i drugih mjera koje nisu regulirane Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku i Zakonom o prekršajima, a odnose se na izvršenje novčane kazne, rada za opće dobro na slobodi, mjera sigurnosti, odgojnih mjera izrečenih maloljetnom osuđenoj osobi, zaštitnih mjera, kao i druga pitanja od značaja za izvršenje sankcija u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde (u daljnjem tekstu: Kanton).

Članak 2.
(Način izvršenja sankcija i mjera)

Sankcije i mjere izrečene učinitelju krivičnog djela, (u daljnjem tekstu: osuđena osoba), i prekršaja (u daljnjem tekstu: kažnjena osoba) izvršavaju se na način uređen Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ovim Zakonom ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Članak 3.
(Organi izvršenja sankcija i mjera)

(1) Na teritoriji Kantona sankcije i mjere iz članka 1. ovog Zakona, za osuđene osobe i kažnjene osobe, koje imaju prebivalište, boravište, odnosno sjedište na teritoriji Kantona (u daljnjem tekstu: prebivalište), izvršavaju sljedeći organi:

a) sud koji je donio prvostupanjsku odluku kojom je sankcija izrečena (u daljnjem tekstu: prvostupanjski sud),
b) općinski sud na čijem području osuđena odnosno kažnjena osoba ima prebivalište (u daljnjem tekstu: općinski sud),
c) organi uprave ili službe za upravu nadležne za izdavanje dozvola, odnosno odobrenja za vršenje određenog poziva, djelatnosti ili dužnosti,
d) JU Kantonalni centar za socijalni rad u kojoj osuđena maloljetna osoba ima prebivalište, (u daljnjem tekstu: Centar za socijalni rad),
e) Ministarstvo za unutarnje poslove Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljnjem tekstu: policijska uprava) u kojoj osuđena, odnosno kažnjena osoba ima prebivalište,
f) nadležni inspekcijski organ čije je sjedište na teritoriji Kantona (u daljnjem tekstu: inspekcijski organ).

(2) Organi iz stavka (1) ovog članka izvršavaju i sankcije i mjere koje su osuđenim, odnosno kažnjenim osobama, koje imaju prebivalište na teritoriji Kantona, izrekli sudovi i drugi ovlašteni organi čije sjedište nije na teritoriji Kantona.

(3) Sankcije i mjere koje su osuđenim, odnosno kažnjenim osobama, koje nemaju prebivalište, izrekli sudovi

ili drugi organi čije je sjedište na teritoriji Kantona, izvršavaju ovlašteni organi određeni zakonom kantona u kojem osuđena, odnosno kažnjena osoba ima prebivalište.

Članak 4.
(Lišavanje ili ograničavanje prava)

Osobe prema kojima se izvršavaju sankcije i mjere lišavaju se prava ili se ograničavaju u pravima samo u granicama nužnim za ostvarivanje svrhe pojedinih sankcija i mjera, sukladno zakonu.

Članak 5.
(Odluka koja se izvršava)

(1) Izvršenju sankcije i mjere pristupa se kad odluka kojom je izrečena sankcija, odnosno mjera postala pravosnažna i ako za izvršenje sankcije, odnosno mjere nema zakonskih smetnji (u daljnjem tekstu: izvršna odluka).
(2) Sa izvršenjem sankcije i mjere može se otpočeti i prije nego što je odluka kojom je izrečena sankcija, odnosno mjera postala pravosnažna, samo ako je to zakonom posebno predviđeno.

Članak 6.
(Provođenje izvršenja bez odgađanja)

(1) Kad su ispunjeni uvjeti da se pristupi izvršenju sankcije, odnosno mjere, organ koji je izrekao sankciju, odnosno mjeru, obvezan je preduzeti potrebne radnje da se izvršenje sankcije, odnosno mjere, provede bez odgađanja, sukladno ovom zakonu.
(2) Izvršenje sankcije, odnosno mjere, može biti odgođeno samo u slučajevima i pod uvjetima predviđenim zakonom.

Članak 7.
(Dostavljanje odluke organu izvršenja)

Organ koji je donio prvostupanjsku odluku kojom je sankcija, odnosno mjera, izrečena dužan je da, ako nije nadležan da je sam izvrši, izvršnu odluku dostavi organu nadležnom za izvršenje, najkasnije u roku tri dana od dana kada je odluka postala izvršna, odnosno od dana kada je tu odluku primio od višeg organa.

Članak 8.
(Obvezna saradnja sa ustanovama za izvršenje sankcija i mjera i pristup međunarodnih organizacija i drugih institucija osuđenim, odnosno kažnjenim osobama)

(1) Organi vlasti, ustanove i druge pravne osobe, u čijoj nadležnosti je primjena zdravstvenih, socijalnih, odgojnih ili drugih mjera od značaja za izvršenje pojedinih sankcija i mjera, obvezni su surađivati sa ustanovama u kojima se izvršavaju sankcije, odnosno mjere (u daljnjem tekstu: ustanove).
(2) U cilju što potpunijeg ostvarivanja svrhe pojedinih sankcija i mjera, ustanove sarađuju sa pravnim osobama koje bi im, prema svojoj djelatnosti, mogle pružiti pomoć.
(3) Ustanove su dužne omogućiti domaćim i međunarodnim organizacijama i drugim institucijama nadležnim za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda, pristup i razgovor sa osuđenim, odnosno kažnjenim osobama, sukladno zakonu i odgovarajućim međunarodnim dokumentima.

Članak 9.
(Troškovi izvršenja)

Osoba prema kojoj je primijenjena sankcija, odnosno mjera, ne plaća troškove izvršenja, osim troškova novčane kazne, kao i drugih troškova sukladno zakonu.

Članak 10.
(Neplaćanje taksi)

Za podneske, službene radnje, rješenja i druge akte u svezi sa izvršenjem sankcija, odnosno mjera, ne plaća se taksa.

Članak 11.
(Poseban interes za Kanton)

Poslovi izvršenja sankcija i mjera, propisani ovim zakonom, su poslovi od posebnog interesa za Kanton.

DIO DRUGI – IZVRŠENJE NOVČANE KAZNE, RADA ZA OPĆE DOBRO NA SLOBODI I MJERA SIGURNOSTI IZREČENIH OSUĐENOJ OSOBI

POGLAVLJE I - IZVRŠENJE NOVČANE KAZNE

Članak 12.
(Organ izvršenja)

(1) Novčanu kaznu izrečenu osuđenoj osobi izvršava sud koji je izrekao novčanu kaznu.
(2) Sud izvršava i novčanu kaznu koja je u tijeku krivičnog postupka izrečena svjedoku, vještaku ili drugim učesnicima u postupku.

Članak 13.
(Način izvršenja novčane kazne osuđenoj osobi)

(1) Novčana kazna izrečena osuđenoj osobi izvršava se na način propisan Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine.
(2) Novčanu kaznu pravnoj osobi izvršava sud koji je izrekao novčanu kaznu, izravnom naplatom-blokiranjem računa pravne osobe sukladno odredbama Zakona o izvršnom postupku.

POGLAVLJE II - RAD ZA OPĆE DOBRO NA SLOBODI

Članak 14.
(Mjesto i način izvršenja rada za opće dobro na slobodi)

(1) Rad za opće dobro na slobodi izvršava se u mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđene, odnosno kažnjene osobe na način propisan Pravilnikom o vrsti i uvjetima za izvršenje sankcije rada za opće dobro na slobodi.
(2) Pravilnik iz stavka (1) ovog članka donosi ministar za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 15.
(Vođenje službene evidencije o osuđenim osobama)

O osuđenim osobama koje izvršavaju rad za opće dobro na slobodi vodi se službena evidencija u koju se unose podaci sukladno posebnom uputstvu koje donosi ministar.

POGLAVLJE III - IZVRŠENJE MJERA SIGURNOSTI

Odjeljak A. Zabrana vršenja poziva, aktivnosti ili funkcije

Članak 16.
(Organi izvršenja)

(1) Mjeru sigurnosti zabrana vršenja poziva, aktivnosti ili funkcije izvršava policijska uprava, odnosno organ uprave ili služba za upravu nadležna za izdavanje dozvole, odnosno odobrenja za vršenje određenog poziva, aktivnosti ili funkcije.
(2) Prvostupanjski sud, koji je donio odluku kojom je izrečena mjera sigurnosti zabrana vršenja određenog poziva, aktivnosti ili funkcije obavještava o tome Ministarstvo za unutarnje poslove na čijem području osuđena osoba prema kojoj je mjera izrečena ima prebivalište.
(3) Odluka o izrečenoj mjeri iz stavka (2) ovog članka unosi se u kaznenu evidenciju.
(4) Izvršnu odluku, kojom je izrečena mjera sigurnosti zabrana vršenja određenog poziva, aktivnosti ili funkcije, prvostupanjski sud dostavlja i nadležnom inspekcijskom organu i pravnoj ili drugoj osobi, kod koje osuđena osoba obavlja poziv, aktivnost ili funkciju.
(5) Inspekcijski organ, kao i pravna i druga osoba iz stavka (4) ovog članka, staraju se da osuđena osoba, u roku koji je određen odlukom, ne vrši zabranjeni poziv, aktivnost ili funkciju.

Članak 17.
(Način izvršenja)

(1) Ako je vršenje nekog poziva, aktivnosti ili funkcije na koje se zabrana odnosi vezano za dozvolu, odnosno odobrenje nadležnog organa uprave ili službe za upravu, ova mjera sigurnosti izvršava se oduzimanjem dozvole, odnosno odobrenja i zabranom njenog izdavanja dok ta mjera sigurnosti traje, uz istovremeno unošenje te mjere u evidenciju tog organa, odnosno službe.
(2) Ako vršenje nekog poziva, aktivnosti ili funkcije nije vezano za posebnu dozvolu, odnosno odobrenje nadležnog organa uprave ili službe za upravu, mjeru sigurnosti zabrane vršenja poziva, aktivnosti ili funkcije izvršava policijska uprava, preduzimanjem potrebnih radnji, kojima se osobi prema kojoj je ta mjera izrečena onemogućava da se bavi zabranjenim pozivom, aktivnošću ili funkcijom.

Odjeljak B. Zabrana upravljanja motornim vozilom

Članak 18.
(Organ izvršenja i način izvršenja)

Mjeru sigurnosti zabrana upravljanja motornim vozilom izvršava Ministarstvo za unutarnje poslove Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljnjem tekstu: Ministarstvo za unutarnje poslove), na način i po postupku propisanom Zakonom o osnovama sigurnosti prometa na putevima u Bosni i Hercegovini.

Odjeljak C. Oduzimanje predmeta

Članak 19.
(Organ izvršenja i način izvršenja)

(1) Mjeru sigurnosti oduzimanje predmeta, izrečenu osuđenoj osobi i osuđenoj pravnoj osobi, izvršava prvostupanjski sud, po propisima kojima se regulira izvršni postupak, a prema

prirodi predmeta odredit će da li će se ti predmeti prodati po propisima izvršnog postupka ili će se uništiti ili ustupiti određenom državnom organu ili određenoj pravnoj osobi, osim u slučaju kada je posebnim propisima regulirano da se sa određenim predmetima postupa na drugačiji način.

(2) U slučaju kada prvostupanjski sud vrši prodaju predmeta za koje je izrečena mjera sigurnosti oduzimanje predmeta, prodaja tih predmeta vrši se prema odredbama Zakona o izvršnom postupku.

(3) Troškove koji nastanu prinudnim izvršenjem mjere sigurnosti iz stavka (1) ovog članka, snosi osoba kojoj je ta mjera izrečena.

(4) Sredstva ostvarena prodajom, odnosno uništenjem oduzetih predmeta iz stavka (1) ovog članka, sukladno odredbama ovog Zakona prihod su Proračuna Kantona.

Odjeljak D. Zabrana vršenja određene gospodarske aktivnosti

Članak 20.
(Organ izvršenja i način izvršenja)

(1) Radi izvršenja mjera sigurnosti zabrane obavljanja određene gospodarske aktivnosti, koja je izrečena osuđenoj pravnoj osobi, prvostupanjski sud dostavlja izvršnu odluku sudu u kojem je osuđena pravna osoba registrirana, radi upisa zabrane u registar, kao i nadležnom inspekcijskom organu.

(2) Inspekcijski organ iz stavka (1) ovog članka stara se da osuđena pravna osoba ne vrši zabranjenu gospodarsku aktivnost.

DIO TREĆI – IZVRŠENJE ODGOJNIH MJERA IZREČENIH OSUĐENOJ MALOLJETNOJ OSOBI

POGLAVLJE I IZVRŠENJE ODGOJNE MJERE UPUĆIVANJA U ODGOJNI CENTAR

Članak 21.
(Primjena zakona u izvršenju odgojnih mjera)

Odgojne mjere (mjere upozorenja i usmjeravanja i mjere pojačanog nadzora) izrečene osuđenoj maloljetnoj osobi izvršavaju se na način i po postupku utvrđenom odredbama Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku i Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine, koje se odnose na izvršenje odgojnih mjera i ovim Zakonom.

Članak 22.
(Upućivanje u odgojni centar)

(1) Do utemeljenja odgojnog centra na području Kantona, odgojna mjera upućivanja u odgojni centar koja je izrečena maloljetniku izvršavat će se u nekom ododgojnih centara u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(2) Troškove izvršenja odgojne mjere upućivanje u odgojni centar snosi Kanton na temelju ugovora zaključenog između odgojnog centra osnovanog na području Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona.

(3) Ugovor iz stavka (2) ovog članka u ime Kantona zaključuje ministar, uz suglasnost Vlade Kantona.

Članak 23.
(Dostavljanje pravosnažne i izvršne odluke centru za socijalni rad)

Pravosnažnu i izvršnu odluku kojom je maloljetniku izrečena odgojna mjera upućivanja u odgojni centar prvostupanjski sud dostavlja nadležnom centru za socijalni rad i odgojnom centru.

Članak 24.
(Početak izvršenja)

(1) Centar za socijalni rad u dogovoru sa odgojnim centrom poziva maloljetnika da se određenog dana i sata u pratnji roditelja, usvojitelja ili staratelja, javi u odgojni centar radi izvršenja odgojne mjere.
(2) Izvršenje odgojne mjere upućivanja u odgojni centar počinje od dana kada se maloljetnik javi u odgojni centar.
(3) Prijem maloljetnika u odgojni centar vrši se na temelju pravosnažne i izvršne odluke suda i druge neophodne dokumentacije utvrđene općim aktom odgojnog centra o prijemu, tretmanu i otpustu maloljetnika.

Članak 25.
(Obveze roditelja, usvojitelja ili staratelja i Centra za socijalni rad)

(1) Roditelj, usvojitelj ili staratelj maloljetnika dužan je da osigura redovni dolazak maloljetnika u centar za socijalni rad radi izvršenja odgojne mjere upućivanje u odgojni centar, a u slučaju da maloljetnik, iz opravdanih razloga, bude spriječen da dođe određenog dana u centar za socijalni rad, dužan je da o tome odmah obavijesti centar za socijalni rad.
(2) Ako se maloljetnik određenog dana i u određeno vrijeme ne javi u centar za socijalni rad ili prestane da redovno dolazi, centar za socijalni rad o tome obavještava prvostupanjski sud koji je izrekao odgojnu mjeru, radi preduzimanja odgovarajućih mjera.

Članak 26.
(Obveze roditelja, usvojitelja ili staratelja i odgojnog centra)

(1) Roditelj, usvojitelj ili staratelj maloljetnika dužan je da osigura redovan dolazak maloljetnika u odgojni centar radi izvršenja odgojne mjere upućivanje u odgojni centar na neprekidan boravak.
(2) Ako se maloljetnik određenog dana i u određeno vrijeme ne javi u odgojni centar, odgojni centar će bez odlaganja o tome obavijestiti nadležni centar za socijalni rad I prvostupanjski sud koji je izrekao odgojnu mjeru, radi preduzimanja odgovarajućih mjera.

Članak 27.
(Vrijeme izvršavanja)

(1) Odgojna mjera upućivanja u odgojni centar na određeni broj sati tijekom dana izvršava se u periodu od 08 do 20 sati u slobodnom vremenu maloljetnika, usklađenom sa školskim ili radnim obvezama, s tim da se maloljetniku upućenom u odgojni centar na period duži od 4 sata dnevno ovisno o vremenu provedenom u odgojnom centru osigurava odgovarajući broj obroka hrane.
(2) Maloljetniku, upućenom u odgojni centar na neprekidni boravak na utvrđeni broj dana, obezbjeđuje se smještaj i ishrana.

Članak 28.
(Osiguranje redovnog pohađanja nastave u školi ili obavljanje poslova na radnom mjestu)

Odgojna mjera upućivanja u odgojni centar na neprekidni boravak izvršava se na način da se maloljetniku omogući redovno pohađanje nastave u školi ili obavljanje poslova na radnom mjestu, s tim da mu se za vrijeme boravka u odgojnom centru tijekom izvršenja te mjere osigurava smještaj i ishrana.

Članak 29.
(Program za rad s maloljetnikom)

(1) Odgojna mjera upućivanja maloljetnika u odgojni centar izvršava se prema pojedinačnom programu postupanja sa maloljetnikom, koga izrađuje stručni tim odgojnog centra sukladno člankuk 129. Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku.
(2) Prilikom izrade programa iz stava (1) ovog članka mora se osigurati da boravak maloljetnika u odgojnom centru bude ispunjen djelatnostima primjerenim njegovim osobinama, učenjem, korisnim radom koji odgovara njegovim sposobnostima i interesima, kao i drugim odgojnim sadržajima usmjerenim na razvijanje osjećaja odgovornosti.

Članak 30.
(Zdravstveno osiguranje maloljetnika)

(1) U slučaju potrebe za pružanjem zaštite maloljetniku koji nije obvezno zdravstveno osiguran, odnosno nije zdravstveno osiguran po drugom temelju, a koji je smješten u odgojnom centru, isti će se uputiti u najbližu zdravstvenu ustanovu, o čemu će se obavijestiti zakonski zastupnik, nadležni centar za socijalni rad i prvostupanjski sud.
(2) Troškovi nastali u slučaju iz stavka (1) ovog članka ubrajaju se u troškove izvršenja odgojne mjere shodno odredbama članka 130. Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku.

Članak 31.
(Pridržavanje pravila kućnog reda i uputstva i savjeta)

(1) Maloljetnik je dužan da se u centru za socijalni rad pridržava uputstava i savjeta od strane ovlaštenih stručnih radnika, a u odgojnom centru, dužan je da se pridržava pravilnika o kućnom redu odgojnog centra i da izvršava svoje obveze sukladno pojedinačnom programu iz članka 29. stavak (1) ovog Zakona i općim aktom odgojnog centra o prijemu, tretmanu i otpustu maloljetnika.
(2) Ukoliko se mjera iz stavka (1) ovog članka ne može izvršiti zbog nedisciplineometanja ili onemogućavanja izvršenja od strane maloljetnika, odgojni centar je dužan o tome obavijestiti centar za socijalni rad i prvostupanjski sud u roku od 76 sati radi preduzimanja odgovarajućih mjera.

POGLAVLJE II. ODGODA I PREKID IZVRŠENJA ODGOJNE MJERE UPUĆIVANJA U ODGOJNI CENTAR

Članak 32.
(Odgoda izvršenja)

(1) Izvršenje odgojne mjere upućivanja u odgojni centar može se odgoditi na

molbu maloljetnika, njegovog roditelja, staratelja ili usvojitelja, bračnog druga ili na prijedlog centra za socijalni rad, samo u slučajevima:

a) ako je maloljetnik obolio od teže akutne bolesti,
b) ako se desio smrtni slučaj ili teška bolest u užoj obitelji maloljetnika,
c) ako se maloljetnik nalazi izravno pred završtekom škole ili polaganja ispita za koji se pripremao, pa bi mu izvršenje odgojne mjere u ovom momentu moglo nepovoljno uticati na izvršenje tih obveza,
d) ako trudnoj maloljetnici do porođaja ne preostaje više od pet mjeseci, kao i maloljetnici koja ima dijete mlađe od jedne godine života.

(2) Izvršenje odgojne mjere u slučaju točke a) stavka (1) ovog članka može se odgoditi dok bolest traje, u slučaju iz točke b) stavka (1) ovog članka – najduže za tri mjeseca, u slučaju iz točke c) stavka (1) ovog članka – najduže za šest mjeseci, a u slučaju iz točke d) stavka (1) ovog članka, trudnoj maloljetnici, kao i maloljetnici koja ima dijete mlađe od jedne godine života – do navršene jedne godine života djeteta.

Članak 33.
(Molba za odgodu izvršenja)

(1) Molba za odgodu izvršenja odgojne mjere podnosi se prvostupanjskom sudu koji je odgojnu mjeru izrekao putem nadležnog centra za socijalni rad.
(2) Molba iz stavka (1) ovog članka podnosi se u roku od tri dana od dana prijema poziva za izvršenje odgojne mjere, odnosno od dana određenog za javljanje maloljetnika u odgojni centar radi izvršenja odgojne mjere.
(3) Ako je razlog za odgodu izvršenja odgojne mjere iz stavka (1) točke a) i b) članka 32. ovog Zakona nastao nakon isteka roka iz stavka (2) ovog članka, molba se može podnijeti do dana kad maloljetnik treba da se javi radi izvršenja odgojne mjere.
(4) U molbi se moraju navesti razlozi, činjenice i dokazi na kojima se temelji molba za odgodu izvršenja odgojne mjere.

Članak 34.
(Odlučivanje o molbi za odgodu izvršenja)

(1) molbi za odgodu izvršenja odgojne mjere odlučuje rješenjem prvostupanjski sud koji je mjeru izrekao, u roku od osam dana od dana prijema molbe.
(2) Prije donošenja rješenja iz stavka (1) ovog članka, sudija može povjeriti centru za socijalni rad da izvrši provjeru činjenica navedenih u molbi.
(3) Molbu koja nije podnesena u roku iz stavka (2) članka 33. ovog Zakona ili koja ne sadrži razloge, dokaze i činjenice za odgodu, sud odbacuje rješenjem.
(4) Do donošenja rješenja o molbi, odgađa se početak izvršenja odgojne mjere.

Članak 35.
(Pravo žalbe protiv rješenja kojim se odbija odgoda izvršenja)

(1) Protiv rješenja kojim se odbija molba za odgodu izvršenja odgojne mjere, podnositelj ima pravo žalbe u roku

od tri dana od dana prijema rješenja, Kantonalnom sudu u Goraždu (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud).
(2) Kantonalni sud donosi rješenje o žalbi u roku od tri dana od dana prijema žalbe.
(3) Rješenje iz stavka (2) ovog članka je konačno i dostavlja se, u roku od tri dana, podnositelju molbe i centru za socijalni rad.

Članak 36.
(Drugi slučajevi odgode izvršenja)

Prvostupanjski sud može donijeti rješenje o odgodi izvršenja odgojne mjere i kada je podignut zahtjev za ponavljanje krivičnog postupka.

Članak 37.
(Prekid izvršenja)

(1) Na molbu maloljetnika, njegovog roditelja, usvojitelja ili staratelja i centra za socijalni rad, može se dozvoliti prekid izvršenja odgojne mjere u odgojni centar koji ne može trajati duže od tri mjeseca.
(2) Vrijeme prekida ne uračunava se u vrijeme izvršenja odgojne mjere.
(3) molbi za prekid izvršenja odgojne mjere upućivanja u odgojni centar odlučuje prvostupanjski sud koji je tu mjeru izrekao, u roku od osam dana od dana prijema molbe.

DIO ČETVRTI – IZVRŠENJE PREKRŠAJNIH SANKCIJA

POGLAVLJE I. UKOR

Članak 38.
(Organ izvršenja i vođenje evidencije)

(1) Izrečenu sankciju ukor u prekršajnom postupku izvršava prvostupanjski sud koji je tu sankciju izrekao tako da se ista posebno evidentira u prvostupanjskom sudu.
(2) Prvostupanjski sud utvrdit će način vođenja evidencije iz stavka (1) ovog članka.

POGLAVLJE II - ZAŠTITNE MJERE

Odjeljak A. Oduzimanje predmeta

Članak 39.
(Organ izvršenja i način izvršenja)

(1) Zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta izvršava prvostupanjski sud, odnosno organ koji je tu zaštitnu mjeru izrekao.
(2) Prema prirodi oduzetih predmeta prvostupanjski sud, odnosno organ koji je ovu mjeru izrekao, odredit će da li će se oduzeti predmeti prodati prema propisima Zakona o izvršnom postupku, ustupiti određenom organu ili određenoj pravnoj osobi, ustanovi ili humanitarnoj organizaciji, uništiti ili sa njima postupiti sukladno posebnim propisima.
(3) Troškove koji nastanu prinudnim izvršenjem zaštitne mjere iz stavka (2) ovog članka snosi osoba kojoj je ta mjera izrečena.
(4) Ukoliko prvostupanjski sud, odnosno organ koji je izrekao zaštitnu mjeru, odluči da se oduzeti predmeti unište, uništavanje će izvršiti fizička, odnosno pravna osoba koja bude izabrana nakon provedenog postupka sukladno Zakonu o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.
(5) Sredstva dobijena prodajom odnosno uništenjem oduzetih predmeta prihod su Proračuna Kantona.

Odjeljak B. Zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti

Članak 40.
(Organ izvršenja i način izvršenja)

(1) Zaštitna mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti izvršava se na način da prvostupanjski sud koji je donio rješenje o prekršaju, odnosno ovlašteni organ koji je izdao prekršajni nalog bez odlaganja unose o tome podatke u elektronskoj formi u prekršajnu evidenciju.
(2) Podaci o izrečenoj zaštitnoj mjeri iz stavka (1) ovog članka evidentiraju se sukladno propisu o sadržaju i načinu vođenja prekršajne evidencije koji na temelju članka 99. stavak (5) Zakona o prekršajima donosi Federalni ministar unutarnjih poslova uz suglasnost Federalnog ministra pravde.

Odjeljak C. Potpuna ili djelimična zabrana upravljanja motornim vozilom

Članak 41.
(Organ izvršenja i način izvršenja)

Zaštitnu mjeru potpune ili djelimične zabrane upravljanja motornim vozilom izvršava Ministarstvo za unutarnje poslove, na način i po postupku propisanom Zakonom o osnovama sigurnosti prometa na putevima u Bosni i Hercegovini.

Odjeljak D. Vanbolničko liječenje od ovisnosti

Članak 42.
(Organ izvršenja i način izvršenja)

(1) Zaštitna mjera vanbolničkog liječenja od oavisnosti izvršava se u ovlaštenoj ustanovi koju odredi prvostupanjski sud, na način koji odredi prvostupanjski sud.
(2) Ustanovu u koju prvostupanjski sud uputi kažnjenu osobu radi vanbolničkog liječenja ovisnosti, dužna je izvještavati prvostupanjski sud o tome da li se kažnjena osoba podvrgla određenom vanbolničkom liječenju.
(3) neurednom odazivanju kažnjene osobe ili prekidu određenog vanbolničkog liječenja, ustanova je dužna obavijestiti prvostupanjski sud odmah po saznanju, a najkasnije u roku od 15 dana ili u drugim rokovima koje odredi prvostupanjski sud.
(4) Troškove obveznog liječenja, za osobu koja nije zdravstveno osigurana, kao i dio troškova koje, po posebnim propisima, snosi sam osiguranik, za kažnjenu osobu koja ima prebivalište na području kantona, snosi Kanton.

Odjeljak E. Druge zaštitne mjere propisane posebnim zakonom

Članak 43.
(Način i uvjeti izvršenja)

Druge zaštitne mjere propisane posebnim zakonom izvršavaju se na način i pod uvjetima utvrđenim tim zakonom.

DIO PETI – IZVJEŠTAVANJE O IZVRŠENJU SANKCIJA

Članak 44.
(Podnošenje izvješća)

(1) Organi iz članka 3. ovog Zakona dužni su podnositi izvješće Skupštini

Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde (u daljnjem tekstu: Skupština) o izvršenju sankcija iz članka 1. ovog Zakona, najmanje jedanput godišnje.

(2) Organi iz stavka (1) ovog članka dužni su, po zahtjevu Skupštine ili Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), podnositi izvješća o izvršenju sankcija i za kraći period ili samo za određenu vrstu sankcija.

Članak 45.
(Metodologija podnošenja izvješća)

Izvješće o izvršenju sankcija iz članka 44. ovog Zakona podnosi se putem Ministarstva, po metodologiji koju, pravilnikom, utvrđuje ministar.

DIO ŠESTI – KAZNENE ODREDBE

Članak 46.
(Kaznene odredbe)

(1) Ako posebnim propisom nije drugačije određeno, osuđena osoba koja vrši poziv, aktivnost ili funkciju koja mu je zabranjena u krivičnom postupku, odnosno osoba koja vrši poziv, djelatnost ili dužnost koja mu je zabranjena u prekršajnom postupku, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 300,00 do 1.500,00 KM.

(2) Pravna osoba koja osuđenoj, odnosno kažnjenoj osobi povjeri vršenje poziva, aktivnosti ili funkcije, odnosno poziva, djelatnosti ili dužnosti koje su joj zabranjene, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 KM, a odgovorna osoba u toj pravnoj osobi, novčanom kaznom od 200,00 do 1.000,00 KM.

(3) Ako posebnim propisom nije drugačije određeno, pravna osoba koja vrši gospodarsku djelatnost koja joj je zabranjena kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 KM, a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 200,00 do 1.000,00 KM.

(4) Odgovorna osoba banke kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 100,00 do 500,00 KM, ako u određenom roku ne dostavi obavještenje, odnosno dokaz o izvršenoj naplati sudu ili drugom nadležnom organu koji je izdao nalog za naplatu.

(5) Ako posebnim propisom nije drugačije određeno, obrtnik koji vrši djelatnost koja mu je zabranjena kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 1.000,00 do 1.500,00 KM.

DIO SEDMI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 47.
(Izvršavanje pravnosnažnih odluka inozemnih sudova i sankcija izrečenih stranim državljanima i osobama bez državljanstva)

(1) Po odredbama ovog Zakona izvršavaju se i pravosnažne odluke inozemnih sudova, ukoliko posebnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

(2) Po odredbama ovog Zakona izvršavaju se i sankcije izrečene stranim državljanima i osobama bez državljanstva, ukoliko posebnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarod-

nim ugovorom nije drugačije određeno.

Članak 48.
(Rok za donošenje pravilnika)

Pravilnik iz članka 45. ovog Zakona, donijet će ministar u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 49.
(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda u ovom Zakonu podrazumijeva uključivanje oba roda.

Članak 50.
(Prestanak važenja Zakona)

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o izvršenju sankcija u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 18/01).

Članak 51.
(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:01-02-288/21 **PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine **S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e **Aida Sirbubalo,v.r.**

283

Na temelju članka 33.a Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 8/98, 10/00 i 5/03), **d o n o s i m:**

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O BORAVIŠNOJ PRISTOJBI BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

Proglašava se Zakon o boravišnoj pristojbi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, koji je donijela Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021. godine.

Broj:02-02-53/21 **P R E M I J E R**
15.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

284

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. stav (1) točka b) Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 8/98, 10/00, 5/03 i 8/04) i članka 109. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 3/18 i 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021.godine, **d o n o s i:**

Z A K ON
O BORAVIŠNOJ PRISTOJBI BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet Zakona)

Ovim se Zakonom uređuju: osnovni pojmovi u svezi sa boravišnom pristojbom, obveza plaćanja boravišne pristojbe, obveznici i način plaćanja boravišne pristojbe, visina boravišne pristojbe, naplata, uplata i raspodjela sredstava od boravišne pristojbe, nadzor, kaznene odredbe te prelazne i završne odredbe.

Članak 2.
(Osnovni pojmovi)

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

a) **Boravišna taksa** je naknada za korištenje turističke, komunalne i saobraćajne infrastrukture i suprastrukture na području jedinice lokalne samouprave ili u turističkom mjestu koju plaća domaći ili strani državljanin koji izvan svog mjesta prebivališta koristi uslugu noćenja u ugostiteljskom objektu za smještaj.

b) **Ugostitelj** je gospodarsko društvo, obrtnik, udruženjeili fizička osoba koja obavlja ugostiteljsku djelatnost.

c) **Iznajmljivač** je fizička osoba koja pruža ugostiteljske usluge u vlastitom domaćinstvu i to usluge smještaja u sobi, apartmanu i kući za odmor ili usluge smještaja u kampu koja je dobila rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu.

d) **Ugostiteljski objekti za smještaj** su objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, ishrane i pića i druge uobičajene usluge u ugostiteljstvu ili samo usluge smještaja, kao što su: hotel i podvrste hotela, motel, turističko naselje, kamp, pansion, hostel, prenoćište, odmarалište, kuća za odmor, apartman, sobe za iznajmljivanje, seosko domaćinstvo, planinarski dom i drugi objekti za pružanje usluga smještaja.

e) **Turistička organizacija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde** je pravna osoba koja svoj status dobija upisom u sudski registar, utemeljena sa zadatkom promocije turizma na razini kantona.

f) **Turističke organizacije gradova ili općina** su pravne osobe koje svoj status dobijaju upisom u sudski registar, utemeljene na razini jedinice lokalne samouprave sa zadatkom promocije turizma općine ili grada.

g) **Međuopćinska turistička organizacija** je pravna osoba koja svoj status dobija upisom u sudski registar, utemeljena na temelju sporazuma nadležnih organa jedinica lokalne samouprave, za područje dvije ili više jedinica lokalne samouprave koje su geografski i regionalno povezane.

h) **Turističko mjesto** je organizacijska i funkcionalna cjelina sa formiranom turističkom ponudom, prirodnim vrijednostima, kulturnim dobrima i drugim znameni-

tostima značajnim za turizam, komunalnom, saobraćajnom i turističkom infrastrukturom i drugim sadržajima za smještaj i boravak turista na prostoru jedinice lokalne samouprave (općina ili grad).

II – OBVEZNICI I NAČIN PLAĆANJA

Članak 3.
(Obveznici)

(1) Domaći ili strani državljanin koji koristi uslugu noćenja u ugostiteljskom objektu za smještaj evidentira se u knjigu gostiju i plaća boravišnu pristojbu po svakom ostvarenom noćenju.

(2) Strani državljani plaćaju boravišnu pristojbu pod istim uvjetima i u istom iznosu kao i domaći državljani.

Članak 4.
(Boravišna taksa kao prihod)

(1) Boravišna taksa je prihod Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i jedinica lokalne samouprave koji se raspoređuje Turističkoj organizaciji Bosansko-podrinjskog kantona Goražde kantona Goražde (u daljnjem tekstu: Turistička organizacija) i turističkim organizacijama jedinica lokalne samouprave koje se nalaze u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

(2) Ukoliko Bosansko-podrinjski kanton Goražde i jedinice lokalne samouprave sukladno potrebama i planovima u oblasti turizma nisu u mogućnosti utemeljiti turističke organizacije, sredstva prikupljena po temelju boravišne pristojbe koriste se sukladno odredbama članka 12. stavak (1) ovog Zakona.

Članak 5.
(Oslobađanje plaćanja)

Boravišnu pristojbu ne plaćaju:

a) djeca do 12 godina starosti,
b) osobe upućene na banjsko i klimatsko liječenje, odnosno specijaliziranu rehabilitaciju od strane nadležnog liječničkog povjerenstva,
c) osobe sa invaliditetom od najmanje 70%, vojni invalidi od prve do pete kategorije, odnosno civilni invalidi rata od prve do pete kategorije, kao i jedan pratitelj navedenih osoba,
d) djeca i omladina sa smetnjama u razvoju koja su potpuno ili djelimično ovisna o pomoći i njege druge osobe, kao i punoljetne osobe sa invaliditetom koje potpuno ili djelimično ovise o pomoći i njezi drugih osoba, te osobe u njihovoj pratnji,
e) učenici, studenti i njihovi pratitelji koji organizirano borave u ugostiteljskom objektu za smještaj radi izvođenja škole u prirodi, ekskurzija, sportsko-rekreativnih i drugih aktivnosti, federalnih i regionalnih takmičenja u znanju i vještinama i obvezne nastave po programu nadležnog ministarstva i planu i programu visokoškolske ustanove,
f) strani državljani koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni plaćanja

boravišne pristojbe i strani državljani koji organizirano, preko zvaničnih humanitarnih organizacija, dolaze radi pružanja humanitarne pomoći,
g) sezonski radnici,
h) učenici osnovnih i srednjih škola i studenti koji nemaju prebivalište u općini ili gradu u kojima se obrazuju.

Članak 6.
(Umanjena boravišna taksa)

Boravišnu pristojbu umanjenu za 50% plaćaju:

a) osobe od 13 do 18 godina starosti,
b) osobe koje neprekidno borave u objektu za smještaj duže od 30 dana,
c) osobe koje se bave znanstveno-istraživačkim radom koji doprinosi turističkom razvoju.

Članak 7.
(Ispunjenost uvjeta za oslobađanje)

Osobe iz članaka 5. i 6. ovog Zakona ostvaruju pravo iz navedenih članaka, ako podnesu dokaz da su ispunjeni uvjeti za neplaćanje boravišne pristojbe ili plaćanje boravišne pristojbe u umanjenom iznosu i to: osobnu iskaznicu, putnu ispravu, člansku kartu, potvrdu škole, odnosno obrazovne ustanove, uputnicu liječničkog povjerenstva i druge slične isprave kojima se dokazuje ispunjenost uvjeta iz članaka 5. i 6. ovog Zakona.

III – VISINA BORAVIŠNE PRISTOJBE

Članak 8.
(Visina boravišne pristojbe)

Visinu boravišne pristojbe na prijedlog ministra za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljnjem tekstu: ministar) utvrđuje Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljnjem tekstu: Vlada Kantona) u prvoj polovini tekuće godine za sljedeću godinu.

Članak 9.
(Povećanje iznosa boravišne pristojbe)

Iznimno od članka 8. ovog Zakona po okončanju postupka proglašavanja turističkih mjesta sukladno propisima iz oblasti turizma, uvećan iznos boravišne pristojbe u ovisnosti o razvrstavanju jedinice lokalne samouprave kao turističkog mjesta može posebnim propisom utvrditi Vlada Kantona na prijedlog ministra u prvoj polovini tekuće godine za sljedeću godinu.

IV – NAPLATA, UPLATA I RASPODJELA BORAVIŠNE PRISTOJBE

Članak 10.
(Obveza plaćanja)

(1) Sredstva prikupljena po temelju boravišne pristojbe uplaćuju se na račun javnih prihoda Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i vode se na posebnom namjenskom transakcijskom računu Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.
(2) Sredstva prikupljena na računu javnih prihoda Bosansko-podrinjskog kantona Goražde Ministarstvo za financije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde se raspodjeljuju sukladno članku 11. stavak 1. ovog Zakona.
(3) Obveznik uplate boravišne pristojbe je ugostitelj koji pruža uslugu smještaja.

(4) Iznimno od članka 3. stavak (1) ovog Zakona, ugostitelji koji pružaju usluge smještaja u kući za odmor, apartmanu, sobi za iznajmljivanje, iznajmljivač, seosko domaćinstvo i planinarski dom plaćaju godišnji paušalni iznos boravišne pristojbe za svaki krevet (ležaj) u ugostiteljskom objektu, odnosno objektu u kojem se pružaju usluge smještaja.
(5) Paušalni iznos boravišne pristojbe za ugostitelje iz stavka (4) ovog članka na prijedlog ministra utvrđuje Vlada Kantona u prvoj polovini tekuće godine za sljedeću godinu.
(6) Broj kreveta (ležaja) kod ugostitelja iz stavka (4) ovog članka utvrđuje se na temelju podataka iz prijave o iznosu obračunatog paušalnog iznosa boravišne pristojbe dostavljenom nadležnom organu Poreske uprave Federacije BiH sukladno ovom Zakonu.
(7) Obvezu plaćanja godišnjeg paušalnog iznosa boravišne pristojbe na prijedlog ministra utvrđuje Vlada Kantona u prvoj polovini tekuće godine za sljedeću godinu.

Članak 11.
(Raspodjela sredstava)

(1) Sredstva prikupljena po temelju boravišne pristojbe raspoređuju se tako što:
   a) 20% sredstava pripada proračunu jedinicama lokalne samouprave u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde,
   b) 80% sredstava pripada Proračunu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

(2) Jedinice lokalne samouprave u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Bosansko-podrinjski kanton Goražde su obvezni da odrede račun posebnih namjena na koji će se doznačavati sredstva boravišne pristojbe.

Članak 12.
(Upotreba sredstava)

(1) Sredstva prikupljena po temelju boravišne pristojbe isključivo se koriste za:
   a) provedbu programskih aktivnosti na promociji i unapređenju turizma, razvoj i unapređenje turističke ponude Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i jedinica lokalne samouprave koje se nalaze u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde sukladno zakonu koji regulira oblast turizma;
   b) nabavku promotivnog materijala, odnosno davanja informacija i obavljanja propagandnih djelatnosti kojim se promoviraju turističke vrijednosti jedinica lokalne samouprave koje se nalaze u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Bosansko-podrinjskog kantona Goražde,
   c) postavljanje i održavanje turističke signalizacije;
   d) ostale aktivnosti u oblasti turizma.

(2) Turističke organizacije uspostavljene sukladno propisima iz oblasti turizma obvezne su sredstva boravišne pristojbe koristiti samo za svrhu utvrđenu stavkom (1) ovog članka.

(3) Sredstva prikupljena po temelju boravišne pristojbe ne mogu se koristiti za financiranje troškova materijaln-

og poslovanja turističkih organizacija uspostavljenih sukladno propisima iz oblasti turizma niti za isplatu plaća i ostalih naknada zaposlenima u turističkim organizacijama.

(4) Turističke organizacije obvezne su u godišnjem izvješću o poslovanju, koje podnose utemeljitelju, posebno iskazati visinu sredstava prikupljenih po temelju boravišne pristojbe i svrhu trošenja tih sredstava.

(5) Ukoliko se utvrdi da su korisnici sredstava nenamjenski utrošili sredstva boravišne pristojbe, obvezni su izvršiti povrat sredstava u Proračun Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i jedinica lokalne samouprave koje se nalaze u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

(6) Ukoliko se utvrdi da je jedinica lokalne samouprave koja se nalazi u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde koja nema turističku organizaciju sredstva nenamjenski utrošila, obvezni su da izvrše povrat sredstava u Proračun Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 13.
(Naplata boravišne pristojbe)

(1) Naplatu boravišne pristojbe vrše ugostitelji koji pružaju usluge smještaja iz članka 3.ovog Zakona (u daljnjem tekstu: davatelj usluga).

(2) Davatelj usluga naplaćuje boravišnu pristojbu istovremeno sa naplatom usluge smještaja.

(3) Ako davatelj usluga ne naplati boravišnu pristojbu, dužan je da na svoj teret uplati iznos nenaplaćene boravišne pristojbe.

Članak 14.
(Evidencija o uplatama)

(1) Davatelj usluga je dužan da u računu za usluge smještaja posebno iskaže iznos boravišne pristojbe i u slučajevima iz članaka 5. i 6. ovog Zakona da navede osnovicu oslobađanja od plaćanja boravišne pristojbe, odnosno plaćanje u umanjenom iznosu, te dokaze o tome čuva do isteka sljedeće kalendarske godine.

(2) Davatelj usluga obvezno vodi evidenciju o uplaćenoj boravišnoj pristojbi u posebnoj knjizi.

(3) Ministar donosi pravilnik o sadržaju i načinu vođenja knjige o evidenciji uplaćene boravišne pristojbe.

Članak 15.
(Uplata boravišne pristojbe)

(1) Davatelj usluga je dužan da nadležnom organu Porezne uprave Federacije BiH do 15. u mjesecu za prethodni mjesec dostavi prijavu o broju korisnika usluga smještaja i iznosu naplaćene boravišne pristojbe, osim u slučajevima iz članka 10. stavak (4) ovog Zakona.

(2) Podatke iz stavka (1) ovog članka davatelj uslug dostavlja na posebnoj prijavi.

(3) Ministar pravilnikom propisuje oblik i sadržaj prijave za uplatu boravišne pristojbe.

(4) Ugostitelj koji pruža usluge smješta-

ja iz članka 3. ovog Zakona obvezan je da nadležnom organu Porezne uprave Federacije BiH dostavi prijavu o iznosu obračunatog paušalnog iznosa boravišne pristojbe do 15. veljače tekuće godine, kao i da izvrši uplatu obračunatog paušalnog iznosa boravišne pristojbe do 31. oktobra tekuće godine.

(5) Ukoliko obveznik iz članka 10. Stavak (4) ovog Zakona otpočne sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti od 1. siječnja do 30. lipnja tekuće godine, obvezan je da nadležnom organu Porezne uprave Federacije BiH dostavi prijavu o iznosu obračunatog paušalnog iznosa boravišne pristojbe i da izvrši uplatu punog iznosa godišnjeg paušalnog iznosa boravišne pristojbe najkasnije 60 dana nakon registracije ugostiteljskog objekta.

(6) Ukoliko obveznik iz članka 10. Stavak (4) ovog Zakona otpočne sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti od 1. srpnja do 31. prosinca tekuće godine obvezan je da nadležnom organu Porezne uprave Federacije BiH dostavi prijavu o iznosu obračunatog paušalnog iznosa boravišne pristojbe i izvrši uplatu polovine od punog iznosa godišnjeg paušalnog iznosa boravišne pristojbe najkasnije 60 dana nakon registracije ugostiteljskog objekta.

(7) Po okončanju postupka registracije ugostiteljske djelatnosti za ugostitelja iz stavaka (5) i (6) ovog članka u pogledu rokova za podnošenje prijave o iznosu obračunatog paušalnog iznosa boravišne pristojbe i roka uplate sredstava primjenjuje se odredba iz stavka (4) ovog članka.

(8) U slučaju da ugostitelj iz članka 10. stavak (4) ovog Zakona posluje sezonski, obvezan je da plati polovinu godišnjeg paušalnog iznosa, te da nadležnom organu Porezne uprave Federacije BiH dostavi prijavu o iznosu obračunatog paušalnog iznosa boravišne pristojbe i da izvrši uplatu paušalnog iznosa boravišne pristojbe najkasnije 60 dana nakon početka sezone.

(9) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje oblik i sadržaj prijave o iznosu obračunatog paušalnog iznosa boravišne pristojbe iz stavaka (4), (5) i (6) ovog članka.

Članak 16.
(Rok za plaćanje boravišne pristojbe)

(1) Prikupljena sredstva od naplaćene boravišne pristojbe davatelj usluga uplaćuje u roku od pet dana po isteku mjeseca u kojem je izvršena prijava iz članka 15. stavak (1) ovog Zakona na račun javnih prihoda Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, osim u slučaju plaćanja paušalnog iznosa boravišne pristojbe iz članka 10. stavak (4) i članka 15. stavaka (4), (5), (6), (7) i (8) ovog Zakona.

(2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, davatelj usluga koji naplatu boravišne pristojbe obavlja s naplatom usluge pružene na temelju ugovora sa turističkom agencijom, iznos boravišne pristojbe uplaćuje tri dana nakon naplate računa za pruženu uslugu, a najkasnije u roku od 60 dana od posljednjeg dana boravka osobe u njegovom smještajnom objektu.

(3) Ministar donosi pravilnik o načinu

naplate boravišne pristojbe.

V – UPRAVNI NADZOR

Članak 17.
(Nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava)

(1) Nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava iz članka 11. stavak (1) točka a) ovog članka obavljaju nadležni organi jedinica lokalne samouprave koje se nalaze u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Ministarstvo.

(2) Nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava iz članka 11. stavak (1) točka b) ovog Zakona obavlja Ministarstvo.

(3) U postupku vršenja nadzora organi iz stavaka (1) i (2) ovog članka mogu zahtijevati izvješća, podatke, materijale, račune, informacije i druga obavještenja od turističkih organizacija.

(4) Turističke organizacije uspostavljene sukladno propisima koji reguliraju oblast turizma obvezne su omogućiti organima iz stavaka (1) i (2) ovog članka provođenje nadzora, kao i dostaviti potpuna i točna izvješća i podatke kojima se dokazuje namjensko trošenje sredstava javnih prihoda.

(5) Ukoliko u postupku nadzora organi iz stavaka (1) i (2) ovog članka utvrde nepravilnosti u pogledu trošenja sredstava boravišne pristojbe, poduzet će mjere u svrhu otklanjanja uočenih nepravilnosti, a osobito:
   a) odrediti mjere koje se moraju poduzeti radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i odrediti rok za njihovo otklanjanje,
   b) naložiti pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti osoba u odgovarajućoj turističkoj organizaciji ukoliko prihode od boravišne pristojbe ne koriste sukladno Zakonu.

(6) Ministarstvo će dostaviti izvješće Vladi Kantona o provedenom nadzoru i načinu trošenja sredstava iz članka 11. ovog Zakona.

Članak 18.
(Inspekcijski nadzor)

(1) Nadzor nad primjenom ovog Zakona u pogledu ovlaštenja iz članaka 8, 9, 10,11. i 12. ovog Zakona obavljaju nadležni organi jedinice lokalne samuprave koje se nalaze u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

(2) Poslove evidencije, obračuna i inspekcijske kontrole naplate, uplate i prinudne naplate boravišne pristojbe obavlja Porezna uprava Federacije BiH.

(3) Inspekcijski nadzor u pogledu evidentiranja broja gostiju u ugostiteljskim objektima za smještaj vrši Federalna i Kantonalna uprava za inspekcijske poslove putem nadležnih federalnih inspektora i nadležnih kantonalnih inspektora.

Članak 19.
(Nadzor Porezne uprave FBiH)

U pogledu prava i obveza inspektora, Porezna uprava Federacije BiH u

postupku inspekcijskog nadzora nad kontrolom naplate, uplate i prinudne naplate boravišne pristojbe primjenjuju se odgovarajući propisi iz oblasti poreskog zakonodavstva.

Članak 20.
(Prava i dužnosti inspektora)

U vršenju inspekcijskog nadzora, nadležni federalni i kantonalni inspektor pored općih ovlaštenja propisanih posebnim zakonima iz obalsti inspekcijskog nadzora i upravnog postupka, imaju pravo i dužnost da:

a) vrše provjeru načina vođenja knjige gostiju davatelja usluga,
b) vrši provjeru ažurnosti i urednosti vođenja knjige gostiju davatelja usluga,
c) pregleda prostorije davatelja usluga radi utvrđivanja stvarnog broja gostiju i točnosti podataka upisanih u knjigu gostiju,
d) pregleda ugovore, evidencije, isprave i drugu dokumentaciju potrebnu za utvrđivanje broja prijavljenih gostiju u slučajevima organizacije grupnih aranžmana,
e) vrši i druge poslove sukladno zakonu i drugim propisima.

VI – KAZNENE ODREDBE

Članak 21.

(1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 8.000 KM kaznit će se za prekršaj davatelj usluga organiziran kao gospodarsko društvo ako:

a) Naplati boravišnu pristojbu u većem iznosu od propisanog (članci 8. i 9.);
b) Na račun javnih prihoda ne uplati boravišnu pristojbu sukladno članku 16. stavak
c) ovog Zakona, odnosno ako sredstva boravišne pristojbe ne uplati u roku od tri dana nakon naplate računa, najkasnije u roku od 60 dana po pruženoj usluzi iz članka 16. stavak (2) ovog Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u gospodarskom društvu novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se davatelj usluga organiziran kao obrtnik ili fizička osoba novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM.

Članak 22.

(1) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj davatelj usluga, odnosno ugostitelj organiziran kao gospodarsko društvo ako pruža usluge smještaja u kući za odmor, apartmanu i sobi za iznajmljivanje, iznajmljivač, seosko domaćinstvo i planinarski dom, a ne uplati paušalni iznos boravišne pristojbe na račun javnih prihoda iz članka 10. i članka 15. stavak (8) ovog Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 800 KM do 4.000 KM kaznit će se za prekršaj davatelj usluga, odnosno ugostitelj organiziran kao gospodarsko društvo ako pruža usluge smještaja u kući za odmor, apartmanu i sobi za iznajmljivanje, iznajmljivač, seosko domaćinstvo i planinarski dom, a u roku propisanim članom 15. stavaka (4), (5),

(6) i (7) ovog Zakona ne podnese prijavu Poreznoj upravi Federacije BiH i ne uplati paušalni iznos boravišne pristojbe na račun javnih prihoda.

(3) Novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj davatelj usluga, odnosno ugostitelj organiziran kao gospodarsko društvo ako pruža usluge smještaja u kući za odmor, apartmanu i sobi za iznajmljivanje, iznajmljivač, seosko domaćinstvo i planinarski dom, a u prijavi ne naznači točne podatke u pogledu broja kreveta (ležaja) iz članka 10. stavak (4).

(4) Za prekršaj iz stavaka (1) i (2) ovog članka kaznit će se ugostitelj organiziran kao obrtnik i ugostitelj koji pruža usluge smještaj u kući za odmor, apartmanu i sobi za iznajmljivanje, iznajmljivač, seosko domaćinstvo i planinarski dom novčanom kaznom od 500 KM do 2.500 KM.

(5) Za prekršaj iz stavka (3) ovog članka kaznit će se ugostitelj organiziran kao obrtnik i ugostitelj koji pruža usluge smještaj u kući za odmor, apartmanu i sobi za iznajmljivanje, iznajmljivač, seosko domaćinstvo i planinarski novčanom kaznom od 200 KM do 1.000 KM.

(6) Za prekršaj iz stavaka (1) i (2) ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 300 KM do 1.500 KM, a za prekršaj iz stavka (3) ovog članka novčanom kaznom od 150 KM do 750 KM.

Članak 23.

(1) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj davatelj usluga organiziran kao gospodarsko društvo ako:

a) naplati boravišnu pristojbu u različitom iznosu za domaće i strane državljane (članak 4. stavak (1))
b) ne uplati iznos nenaplaćene boravišne pristojbe (članak 13. stavak (3)).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u gospodarskom društvu novčanom kaznom od 300 KM do 1.500 KM.
(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se za prekršaj davatelj usluga kao obrtnik ili fizička osoba novčanom kaznom od 500 KM do 2.500 KM.

Članak 24.

(1) Novčanom kaznom od 600 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj davatelj usluga organiziran kao gospodarsko društvo, ako:

a) Prilikom obračuna boravišne pristojbe postupi u suprotnosti sa člancima 5. i 6. ovog Zakona,
b) U svakom pojedinačnom slučaju ne naplati boravišnu pristojbu istovremeno sa naplatom usluge noćenja u smještajnom objektu (članak 13. stavak (2)),
c) Iznos boravišne pristojbe i oslobođenja od plaćanja pristojbe posebno ne naznači u računu, odnosno ako ne navede osnov za plaćanje boravišne pristojbe u umanjenom iznosu i dokaze o tome ne čuva do isteka naredne kalendarske godine (članak 14.).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u gospodarskom društvu novčanom kaznom od 200 KM do 1.000 KM.
(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se za prekršaj obrtnik ili fizička osoba novčanom kaznom od 300 KM do 1.500 KM.

Članak 25.

(1) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj davatelj usluga organiziran kao pravna osoba, ako nadležnom organu Porezne uprave Federacije BiH do 15. u mjesecu za prethodni mjesec ne dostavi prijavu o broju korisnika usluga smještaja i iznosu naplaćene boravišne pristojbe (članak 15. stavak (1)).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 500 KM do 2.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se davatelj usluga kao obrtnik ili fizička osoba novčanom kaznom od 500 KM do 2.500 KM.

Članak 26.

(1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 20.000 KM kaznit će se turistička organizacija ako:

a) sredstva prikupljena po temelju boravišne pristojbe nenamjenski utroši (članak 12. stavak 2)),
b) sredstva boravišne pristojbe utroši za financiranje troškova materijalnog poslovanja, kao i za isplatu plata i ostalih naknada zaposlenima u turističkoj organizaciji (članak 12. stavak (3)) i
c) u izvješću o poslovanju posebno ne iskaže visinu sredstava prikupljenih po temelju boravišne pristojbe, kao i svrhu trošenja tih sredstava (članak 12. stavak (4)).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u turističkoj organizaciji novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM.

(3) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM kaznit će se odgovorna osoba u jedinicama lokalne samouprave koje se nalaze u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ako ne odrede račun posebnih namjena na koji će se raspoređivati sredstva boravišne pristojbe.

Članak 27.
(Zaštitne mjere)

Za prekršaj iz članaka 21. i 22. ovog Zakona koji su ponovljeno učinjeni od strane istog davatelja usluga u roku od dvije godine od dana pravosnažnog rješenja o prekršaju, pored novčane kazne izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti u tom objektu u trajanju od tri do šest mjeseci.

Članak 28.
(Primjena propisa iz oblasti poreza)

Na odnose koji nisu posebno uređeni ovim Zakonom, kao što su prinudna naplata, žalbeni postupci, kamata i druga pitanja, primjenjuju se odredbe propisa kojima se regulira porezni sustav i porezni postupak.

VII – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.
(Podzakonski akti)

(1) Ministar će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti sljedeća podzakonska akta:
   a) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja knjige o evidenciji uplaćene boravišne pristojbe (članak 14. stavak (3)),
   b) Pravilnik o obliku i sadržaju prijave za uplatu boravišne pristojbe (članak 15. stavak (3)),
   c) Pravilnik kojim se propisuje oblik i sadržaj prijave o iznosu obračunatog paušalnog iznosa boravišne pristojbe (članak 15. stavak (9) ovog članka).
   d) Pravilnik o načinu naplate boravišne pristojbe iz članka 16. stava (3) ovog Zakona.

Članak 30.
(Postupci prinudne naplate)

Dugovanja po temelju neplaćene boravišne pristojbe i postupak prinudne naplate vodit će se po odredbama ovog Zakona i važećih poreskih propisa.

Članak 31.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:01-02-289/21 **PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine **S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e **Aida Sirbubalo,v.r.**

285

Na temelju članaka 109. i 111. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj:3/18 i 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. Travnja 2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U

Članak 1.

Usvaja se Strategija razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2021-2027. godina.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:01-24-290/21 **PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine **S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e **Aida Sirbubalo,v.r.**

285a)

STRATEGIJA RAZVOJA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE 2021.–2027. GODINA

UVOD

U skladu s odredbama Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon)[1] i Uredbe o izradi strateških dokumenata Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Uredba)[2], Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde donijela je, 17.01.2020. godine, Odluku o pristupanju izradi Strategije razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2021-2027. (u daljem tekstu Strategija).

Prema navedenom Zakonu i Uredbi, Strategija je integrisani, multisektorski strateški dokument Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Kanton ili BPK) koji definira javne politike, usmjerava razvoj područja Kantona, te utvrđenim strateškim ciljevima i prioritetima predstavlja putokaz za sveukupni razvoj Kantona.

U prvom koraku procesa izrađena je strateška platforma, koja se sastoji od: situacione analize, uključujući i osvrt na stanje i usklađenost prostorno-planske dokumentacije, vizije razvoja i strateških ciljeva sa indikatorima. U procesu izrade Strateške platforme, razmatrana je radna verzija Strategije razvoja Federacije BiH, kako bi se usaglasili strateški ciljevi na nivou Kantona sa strateškim ciljevima Federacije BiH. U proces izrade Strategije uključene su i jedinice lokalne samouprave u sastavu BPK, kroz sastav formiranih radnih i savjetodavnih tijela, kako bi se u Strategiji na nivou Kantona reflektirale i razvojne potrebe jedinica lokalne samouprave. Pored koordinacije i usaglašavanja razvojnih ciljeva BPK sa razvojnim ciljevima Federacije BiH i jedinica lokalne samouprave u sastavu Kantona, pri izradi Strateške platforme su razmatrani i dokumenti koji odražavaju razvojne prioritete Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu BiH) utvrđene u procesu europskih integracija, kao i globalno prihvaćene ciljeve održivog razvoja.[3]

U procesu izrade Strategije koriste se principi planiranja utvrđeni Uredbom o izradi strateških dokumenata Federacije BiH, od kojih posebno izdvajamo:

- otvoreni metod koordinacije u Federaciji BiH (OMK),
- vertikalna i horizontalna koordinacija nadležnih institucija u procesima razvojnog planiranja i upravljanja razvojem u FBiH i usklađenosti razvojnih prioriteta,
- ravnopravnost spolova i jednake mogućnosti za sve građane FBiH i
- partnerstvo, javnost i transparentnost u procesu razvojnog planiranja.

Strategija je osnov za izradu trogodišnjih akcionih planova i smjernica za trogodišnje planove rada, te programa javnih investicija (PJI), trogodišnjih i godišnjih planova rada ministarstava i organa uprave, te dokumenta okvirnog budžeta (DOB) i godišnjeg budžeta.

---

[1] Službene novine FBiH 32/17.

[2] Službene novine FBiH 94/2019

[3] Strategija razvoja FBiH je usaglašena sa Okvirom za implementaciju ciljeva održivog razvoja u BiH, koji odražava pravce i akceleratore za provedbu Agende 2030.

METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE

Uredbom o izradi strateških dokumenta definirana je metodologija kojom su propisani koraci u procesu izrade i sadržaj strateških dokumenata, sa sljedećim fazama:

a) izrada strateške platforme;
b) određivanje prioriteta i mjera;
c) identifikacija strateških projekata;
d) provjera međusobne usklađenosti strateških dokumenata u Federaciji;
e) izrada indikativnog finansijskog okvira za provođenje strateških dokumenata;
f) definiranje načina provođenja, praćenja, izvještavanja i evaluacjje strateških dokumenata;
g) usvajanje strateških dokumenata uz prethodno provođenje procesa konsultacija.

Kabinet Premijera i Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu Kabinet) koordinira proces izrade Strategije, osiguravajući tehničku i stručnu potporu u procesu izrade Strategije. Putem formiranog radnog tijela, Kantonalnog odbora za razvoj, i savjetodavnog tijela, Vijeća za razvojno planiranje i upravljanje razvojem BPK, osigurano je učešće svih relevantnih institucija Kantona i socioekonomskih partnera, jedinica lokalne samouprave, poslovne zajednice, nevladinog sektora, te ostalih zainteresiranih strana.

Proces izrade Strategije počeo je analizom svih strateških dokumenata koji su bili dostupni sa viših i nižih nivoa vlast, te strateških dokumenata proizašlih iz procesa europskih integracija i međunarodno prihvaćenih globalnih ciljeva održivog razvoja. U toku procesa izrade Strateške platforme održane su dvije sjednice/radionice radnog tijela, Kantonalnog odbora za razvoj BPK. Tokom prve radionice, koja je održana 22.06.2020. godine, razmatrane su podloge, izvori i radni plan za prikupljanje podataka za situacionu analizu. Na drugoj radionici, održanoj 21.7.2020. godine, razmatrani elementi radne verzije Strateške platforme (nalazi Situacione analize, SWOT, strateški fokusi, vizija i strateški ciljevi sa indikatorima). Nakon izrade nacrta strateške platforme, realiziran je proces konsultacija od 30 dana, nakon čega su izvršene izmjene i dopune Strateške platforme, na kojoj su se bazirali naredni koraci u procesu izrade Strategija razvoja, sukladno Uredbi o izradi strateških dokumenata u Federaciji BiH. Naredni koraci su se odnosili na definiranje prioriteta i mjera sa indikatorima, a prijedlozi su razmatrani na dvije sjednice/radionice radnog tijela, Kantonalnog odbora za razvoj BPK (04.09.2020. i 30.09.2020. godine). Pored toga, definiran je indikativni finansijski okvir za cijeli period implementacije strategije, institucionalni i organizacijski okvir, te plan implementacije, praćenja, izvještavanja i evaluacije. Također, izvršena je detaljna analiza usaglašenosti s drugim planskim dokumentima.

Nacrt Strategije razvoja BPK 2021-2027 razmatran je i odobren od radnog tijela, Kantonalnog odbora za razvoj BPK, na sjednici održanoj 30.10.2020. godine, nakon čega se realizuje proces konsultacija u trajanju od 30 dana. Javne konsultacije su uključivale predstavnike jedinica lokalne samouprave i drugih socio-ekonomskih aktera. Kroz javne konsultacije zaprimljeni prijedlozi i sugestije su razmotreni i gdje je bilo relevantno uvršteni u dokument, čime je Strategija razvoja bitno poboljšana i dobila svoj finalni izgled. Strateški dokument usvaja Vlada BPK i Skupština BPK sukladno Uredbi o izradi strateških dokumenata u Federaciji BiH.

1. STRATEŠKA PLATFORMA

1.1. IZVOD IZ SITUACIONE ANALIZE

1.1.1. Geografski položaj i prirodne karakteristike

Ukupna površina BPK iznosi 502.28 km², što čini 1,93% površine Federacije BiH, a oko 0,98% površine Bosne i Hercegovine. Ovaj kanton se nalazi u jugoistočnom dijelu Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine. Kanton u svom sastavu ima tri općine: Foča u Federaciji Bosne i Hercegovine (Foča u FBiH), Goražde i Pale u Federaciji Bosne i Hercegovine (Pale u FBiH). BPK je federalna jedinica u sastavu entiteta FBiH, a poslije Posavskog kantona najmanji je kanton po površini u FBiH. Oko BPK nalaze se jedan kanton iz FBiH - Kanton Sarajevo (opština Trnovo FBiH), te pet opština iz Republike Srpske (Foča, Kalinovik, Novo Goražde, Pale i Rogatica).

BPK ima veoma povoljan konfigurativni geografski položaj koji se proteže po istočnim padinama Jahorine, Borovca i Kleka, na nadmorskoj visini od 345 metara (Goražde), što uslovljava blagu, kontinentalnu klimu, kratke zime i topla duga ljeta. Rijeka Drina protiče kroz općine Foča-Ustikolina i Goražde. Teritorija BPK je uglavnom prekrivena šumom.

Na jugoistoku BPK je vazdušnom linijom oko 6.4 km udaljen od državne granice sa Crnom Gorom (predio Bukovica u crnogorskoj opštini Pljevlja). Najbliži granični prelaz kantonu je granični prelaz Metaljka u opštini Čajniče. Od državne granice prema Srbiji kanton je udaljen 57.8 km (granični prelaz Vardište). Najbliži regionalni centar u Crnoj Gori su Pljevlja, a u Srbiji grad Užice. Preko teritorije BPK prelaze dvije značajne saobraćajnice: Trebinje – Gacko – Foča – Goražde – Ustipača i Sarajevo – Pale – Prača – Goražde. Teritorijalno najveća općina u kantonu je općina Goražde (50,44 % površine kantona), dok je prostorno najmanja lokalna jedinica općina Pale u FBiH.

Koncept razvoja BPK zasniva se na zdravoj osnovi i perspektivama za iskorištavanje prirodnih resursa ovog kantona, davanjem koncesija, te jačanje poljoprivrede, u kojoj su neiskorištene mogućnosti razvoja ruralnih područja. BPK je bogat prirodnim resursima, kao što su: vodeni potencijal, nalazišta gipsa, izvori termalne i pitke vode, zemljište za proizvodnju zdrave hrane, veliki turistički potencijal rijeke Drine i njenih pritoka, bogatstvo šuma i lovišta, što otvara raznovrsne mogućnosti za ulaganja.

Centralni dio BPK predstavlja dolina Drine koja je okružena planinskim masivima Jahorine i Vučevice. Ovo područje odlikuje se umjereno kontinentalnom klimom, dok se viši planinski dijelovi analiziranog područja iznad 1000 m nadmorske visine, odlikuju subalpskom i alpskom klimom.

1.1.2. Demografske karakteristike i kretanja

Prema rezultatima posljednjeg popisa u BPK živi 23.734 stanovnika, što čini 1,07% stanovništva FBiH ili 0,67% stanovništva BiH. U BPK živi 51% ženske populacije i 49% muške populacije. U BPK, dvije od tri općine su u potpunosti ruralne (Foča – FBiH i Pale FBiH), dok u gradu Goražde, stanovništvo pretežno živi u gradskoj sredini (56,5%). Prema gustoći naseljenosti grad Goražde je najnaseljenije mjesto, zatim općina Foča –FBiH, a najmanje naseljeno mjesto je općina Pale FBiH. Prosječni broj članova jednog domaćinstava je najmanji u FBiH i iznosi 2,7 (prosječna veličina domaćinstava u FBiH, prema Popisu 2013, je 3,1).

1.1.2.1. Struktura stanovništva

Piramida stanovništva, ukazuje na problem starenja stanovništva, što govori i činjenica da je, prema popisu, prosječna starost 41,23 godine (39,6 p.s. muškaraca te 42,8 p.s. žena), dok je prosječna starost u FBiH 38,4. BPK je ujedno kanton sa prosječno najstarijom populacijom žena. Poslije popisa, u periodu 2014-2019., primjetan je trend povećanja udjela starog stanovništva a smanjenje stanovništva od 0-14 i 15-64 u svim jedinicama lokalne samouprave.[4] Od svih jedinica lokalne samouprave u BPK najpovoljniju strukturu ima grad Goražde (udio starih 18,1%), a najpovoljniju općina Foča-FBiH (25,5).

Slika 1. Piramida stanovništva BPK

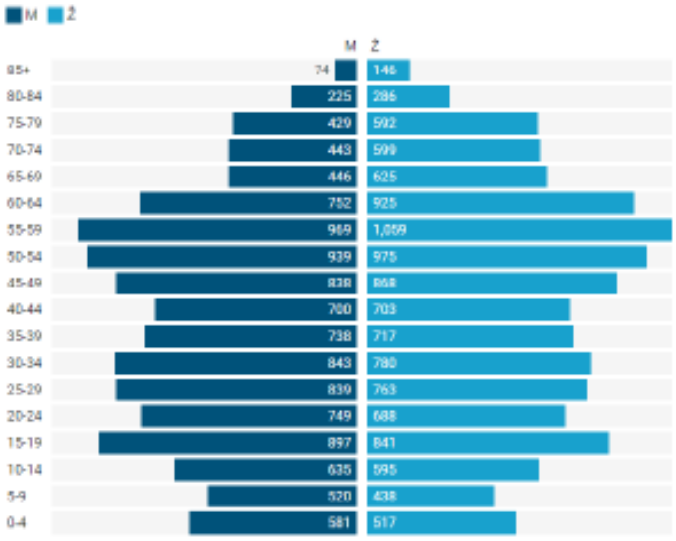

Izvor: Rezultati Popisa 2013, Agencija za statistiku BiH

Prema Popisu stanovništva iz 1991. godine, na teritoriji koju danas obuhvaća BPK, u etničkoj strukturi stanovništva su prevladavali Bošnjaci – Muslimani (68,7%), a ostatak su činili Srbi (27,7%), Hrvati (0,2%), Jugosloveni (1,9%) i ostali (1,5%). Prema Popisu iz 2013. godine, u BPK etnička struktura je bila: Bošnjaci (94,1%), Srbi (3,73%), Hrvati (0,10%), Romi (0,13%), te ostalo 2,03%.

[4] Federalni zavod za statistiku, Bosansko – podrinjski kanton u brojkama

1.1.2.2. Prirodni priraštaj i migracije

Prirodni priraštaj odnosno razlika između mortaliteta i nataliteta, u periodu 2016-2019. godine, dovela je do smanjenja stanovnika za 281. Sve tri jedinice lokalne samouprave bilježe smanjenje broja stanovnika. Smanjuje se i broj sklopljenih brakova (sa 155 u 2014. godini na 125 u 2019. godini). Broj razvedenih brakova oscilira, a najmanje razvedenih brakova je bilo u 2014. godini (17), dok je najviše u 2018. godini (32).

Podaci o emigracijama u inostranstvo koje objavljuje Federalni zavod za statistiku su podcijenjeni, a prema tim podacima u periodu 2014-2019. evidentirano je da je 91 osoba emigrirala u inostranstvo. Prema obrazovnoj statistici u BPK je zabilježeno najmanje ispisa iz osnovnih i srednjih škola radi odlaska u inostranstvo u periodu 2014./2015. š.g. – 2017./2018. š.g. U navedenom periodu iz osnovnih i srednjih škola ispisano je ukupno 11 djece radi odlaska u inostranstvo.

Prema dostupnim podacima o unutrašnjim migracijama za petogodišnji period 2014-2018., saldo migracija BPK s drugim kantonima, entitetom Republika Srpska i Brčko distriktom BiH bio je negativan za 103 osobe. Posmatrajući starosnu strukturu, samo je starosna grupa 0-14 imala pozitivan saldo, tj. uvećanje za 6 djece.

Prema podacima Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, općina Foča – Ustikolina bilježi oko stotinu iseljenika u skandinavske zemlje, Austriju i Njemačku, dok je općina Pale – Prača prijavila podatak o 65 iseljenika u zemljama zapadne Evrope, kao i SAD-a i Kanade. Za grad Goražde ne postoje pouzdane procjene o broju iseljenika u zemlje zapadne Evrope i SAD-a.

1.1.2.3. Ključni razvojni problemi potrebe u području demografije

Razvojni problemi i potrebe u području demografije sumirani su u narednoj tabeli

Tabela 1. Razvojni problemi i potrebe u području demografije

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
• Negativan migracijski saldo	• Osmisliti i provoditi mjere za poticanje zadržavanja stanovništva na području BPK (poticaji poslodavcima za zapošljavanje mladih, otvaranje novih radnih mjesta) i poboljšanja kvalitete života kako bi se spriječilo iseljavanje stanovništva (mjere stambene, zdravstvene, kulturne, okolišne, pronatalitetne politike, uskladiti privatni i poslovni život posebno porodice)
• Napuštanje sela i povećanje broja stanovnika u gradskom središtu (Goražde)	• Razvijati poticajnu politiku za zaustavljanje procesa deruralizacije i zadržavanja seoskog stanovništva, razvijati putnu infrastrukturu i komunikaciju sa gradskim središtem
• Negativan prirodni priraštaj	• Nastaviti provoditi mjere pronatalitetne politike, kreirati sadržaje za zadržavanje i privlačenje mladih porodica u BPK, razvijati politike okrenute ka porodici i usklađenju privatnog i porodičnog života

1.1.3. Privreda

U ovom pregledu stanja i kretanja u privredi BPK prikazani su makroekonomski pokazatelji razvoja, vanjskotrgovinski bilans te indeksi industrijske proizvodnje i investicije. Također, izvršena je obrada i analiza podataka o poslovnim subjektima, prihodima, rashodima i dobit preduzeća te poduzetnička infrastruktura. Pored toga uključena je analiza turističkih potencijala i turističke infrastrukture, kao i analiza poljoprivrednih potencijala.

1.1.3.1. Nivo razvijenosti

Federalni zavod za programiranje razvoja (u daljnjem tekstu FZZPR) analizira razvijenost kantona u odnosu na nivo razvijenosti prosjeka FBiH i to iskazuje indeksom razvijenosti. Rang razvijenosti kantona se definira na osnovu pet pokazatelja, a to su: stepen zaposlenosti, stepen nezaposlenosti, broj učenika osnovnih i srednjih škola na hiljadu stanovnika, odsutno stanovništvo u odnosu na 1991. godinu i porezni prihodi po glavi stanovnika. BPK zauzima treće mjesto u FBiH po izračunu indeksa razvijenosti (1,07) tokom 2019. godine, a iza Kantona Sarajevo i Hercegovačko-neretvanskog kantona. BPK je, u odnosu na 2018. godine, porastao za 2 mjesta na rang listi po nivou razvijenosti u FBiH. Pokazatelji koji doprinose visokom pozicioniranju BPK na rang listi prema indeksu razvijenosti su, najvećim dijelom, prihodi od poreza na dohodak pc i stupanj zaposlenosti. Po izračunu indeksa razvijenosti FZZPR-a u 2019. godini na nivou jedinica lokalne samouprave, unutar BPK je najbolje rangiran grad Goražde, koji je na 11. mjestu na rang listi jedinica lokalne samouprave u FBiH, zatim općina Foča koja je na 67. mjestu, dok je općina Pale na 76. mjestu na rang listi u FBiH.

Porezni prihodi u BPK, u periodu 2014-2019., imali su ciklični trend, a u 2019. godini iznosili su 4.409.019 KM, odnosno 213 KM pc, što je za 27 KM veći iznos od prosječnog iznosa poreznih prihoda pc u FBiH. Analizom kretanja ovog pokazatelja u periodu 2014-2019., utvrđeno je da je ovaj pokazatelj bio veći za 117,3% u 2019. godini u odnosu na 2014. godinu, dok je najveći iznos zabilježen u 2017. godini u iznosu od 215 KM (za 2 KM veći nego u 2019. godini). Pri analiziranju poreznih prihoda, neophodno je imati u vidu i činjenicu da i u privredi BPK i dalje postoji značajan udio sive ekonomije, iako o tome ne postoje pouzdani podaci. Analizom podataka Porezne uprave FBiH, u periodu 2015 –2019., utvrđeno je da su u BPK, u okviru izvršenih 270 kontrola, a osnovu utvrđenih prekršaja, izdato je 125 prekršajnih naloga u vrijednosti od 486.500 KM.

Međutim, u analizi trenutnih privrednih aktivnosti potrebno je istaći da je Pandemija COVID-19, koja je zadesila cijeli svijet načinila značajnu štetu svjetskoj ekonomiji u prvom kvartalu ove godine, što se nastavlja i dalje, a što ostvaruje negativan uticaj i na poslovne subjekte u BPK. Analiza podataka prikupljenih kroz anketiranje privrednih društava i obrta (ukupno 46 anektiranih) koje je realizovalo Ministarstvo privrede Vlade BPK, pokazala je da je, u periodu mart-april 2020. godine, otpušten 31 radnik, od jednog privrednog društva, te da je poslovanje privrednih društava, u poređenju sa prethodnom godinom, bilo negativno (u prosjeku 50,81%). Podaci o uticaju na izvozne aktivnosti i broj nezaposlenih u prvoj polovini 2020. godine su analizirani u narednim poglavljima. Zbog toga, neophodno redovno analizirati uticaje pandemije na privredne aktivnosti te planirati adekvatne mjere za podršku održivosti poslovanja privrednih subjekata.

1.1.3.2. Analiza poslovnih subjekata

BPK je, u 2019. godini, imao ukupno 1.476 registrovanih poslovnih subjekata, a od kojih je pravnih lica 573, poslovnih jedinica u sastavu pravnih lica 438 i obrtnika 465. Na 1000 stanovnika u BPK dolazi 64,1 preduzeća, što je za 1,6 manje od prosjeka za FBiH. U odnosu na ostale kantone u FBiH, u BPK je najmanji broj pravnih lica (0,9% u odnosu na ukupan broj pravnih lica u FBiH), kao i najmanji broj obrta (0,9% u odnosu na kupan broj obrtnika u FBiH). U periodu 2014-2019., broj poslovnih subjekata u BPK povećan je za 5,7%, odnosno za 80 poslovnih subjekata.

Slika 2. Broj privrednih subjekata u BPK u periodu 2014 – 2019.

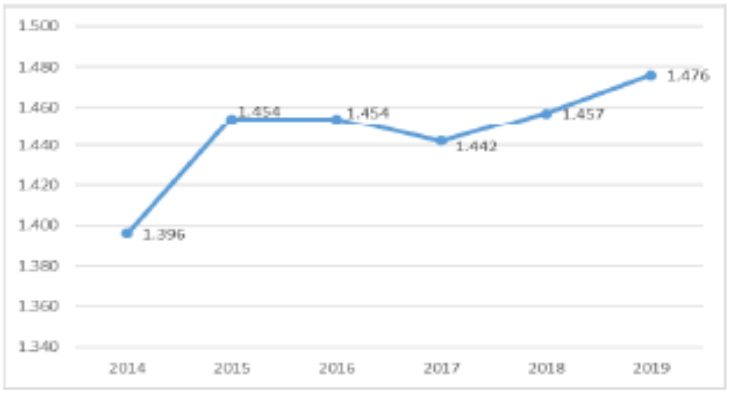

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja, Socioekonomski pokazatelji po općinama

Najviše pravnih lica u 2019. godini je registrovano u djelatnostima: ostale uslužne djelatnosti (192 ili 33,5%), trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala (98 ili 17,1%), te prerađivačka industrija (60 ili 10,5%). Najviše jedinica u sastavu je registrovano u djelatnostima: trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala (150 ili 34,2%), ostale uslužne djelatnosti (76 ili 17,3%), te prijevoz i skladištenje (30 ili 6,8%). U periodu 2014-2019., u BPK je zabilježen cikličan trend broja obrtnika, a broj obrtnika u 2019. godini je veći za 7,4% u odnosu na 2014. godinu, s tim da je, u periodu 2015-2017. bio prisutan trend smanjenja broja obrta, dok je u periodu 2017-2019., odnosno u posljednje tri godine zabilježen trend rasta. Najviše obrta je registrovano u djelatnostima: poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (96 ili 20,6%), hotelijerstvo i ugostiteljstvo (89 ili 19,1%), te trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala (81 ili 17,4%).

U okviru analize poslovnih subjekata, potrebno je ukazati na negativne utjecaje na poslovne aktivnosti koje su uzrokovane pandemijom virusa Covid-19. Izazovi sa kojima se susreću privredni subjekti,

vezane su za pripremu i realizaciju planova i programa održavanja poslovnih aktivnosti, imajući u vidu smanjenje obima poslovanja, negativne utjecaje na vanjskotrgovinsko poslovanje, gubitak dijelova tržišta zbog smanjenja obima rada poslovnih partnera, rizike za radnu snagu i sl. Vlada BPK je uložila u proteklom periodu pandemije Covid-19 niz mjera za pomoć privrednim subjektima, kroz „Program podrške razvoju poduzetništva i obrt za 2020.godinu" (isplaćeno je ukupno 36.490,00 KM za pola martovske plate) i „Program za ublažavanje negativnih posljedica uzrokovanih stanjem nesreće" (z amjesec april 2020. godine, Odlukom o odobravanju novčanih sredstava za 17 privrednih društava, odnosno 86 radnika, isplaćeno je 34.916,00 KM, a Odlukom o odobravanju novčanih sredstava za 112 korisnika-obrta odnosno 198 radnika, isplaćeno je: 80.388,00 KM; zatim za mjesec maj 2020. godine, Odlukom o odobravanju novčanih sredstava za 17 privrednih društava, odnosno 61 radnika, isplaćeno je 24.766,00 KM a Odlukom o odobravanju novčanih sredstava za 114 korisnika-obrtam odnosno za 193 radnika, isplaćeno je 78.362,00 KM).

Institucije za podršku privrednim subjektima su: Razvojna agencija (na području BPK djeluje SERDA - Regionalna razvojna agencija za makroregiju Sarajevo, čijim su se osnivačima pridružile općine Goražde, Foča-Ustikolina i Pale-Prača), Privredna komora BPK Goražde, Udruženje poslodavaca BPK Goražde, Obrtnička komora BPK Goražde, te Udruženje građana "Aldi" – Agencija za lokalne razvojne inicijative Goražde.

1.1.3.3. Vanjskotrgovinska razmjena

BPK je, u periodu 2014-2019. godine, konstantno ostvarivao pozitivan vanjskotrgovinski saldo, a u 2019. godini ostvareni izvoz bio je veći od uvoza za oko 93,6 miliona KM u odnosu na 2014. godinu, uz pokrivenost uvoza izvozom od 213,1%. Pri tome, na nivou FBiH ostvaruje se negativan vanjskotrgovinski saldo, koji je u 2019. godini imao samo 55,04% uvoza pokrivenog izvozom, a BPK je jedini od deset kantona koji je ostvario pozitivan saldo vanjskotrgovinske razmjene.

Visoka pokrivenost uvoza izvozom roba i usluga je dijelom posljedica ne postojanja privrednih društava koja se bave uvozom roba široke potrošnje namjenjene krajnjoj prodaji registrovanih na prostoru BPK, već uglavnom snadbjevanje Kantona ovim robama vrše dijelovi pravnih lica registrovani van područja BPK. Izvoz u 2019. godini bio je veći za 29,6% u odnosu na 2014. godinu, dok je uvoz u istom periodu smanjen za 17,9%.

Izvoz po glavi stanovnika u 2019. godini u BPK Goražde je iznosio 7.659 KM, što je za 120,1% više od prosjeka za FBiH (3.479 KM), dok je uvoz po glavi stanovnika iznosio 3.595 KM, što je za 43,1% manje od prosjeka za FBiH (6.322 KM). Udio izvoza koji ostvaruju tri općine sa područja BPK u ukupnom izvozu FBiH u 2019. godini je 2,3%, dok je udio uvoza koji ostvaruje BPK u ukupnom uvozu FBiH 0,6%.

Ž Slika 3. Izvoz i uvoz u BPK Goražde u periodu 2014 – 2019.

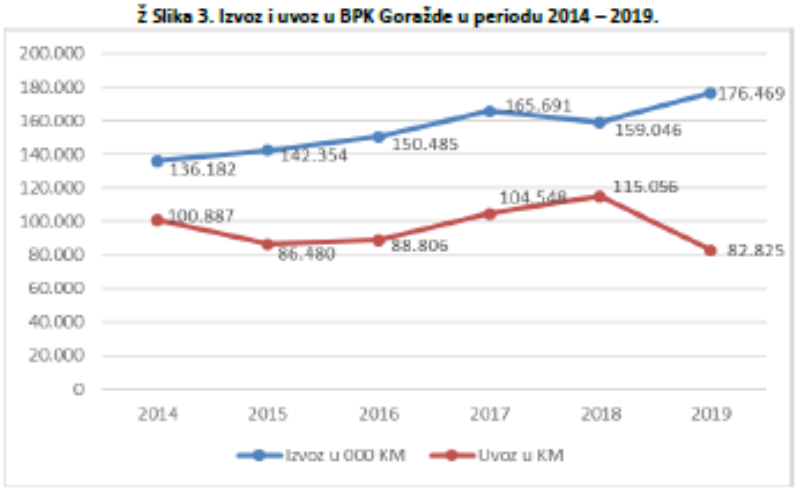

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja, Socioekonomski pokazatelji po općinama

Analiza izvoza po sektorima u BPK-a Goražde pokazuje da u 2019. godini najveće učešće u ukupnom izvozu ima sektor raznih gotovih proizvoda od 42,3%, koji je povećan za 179,3% u odnosu na 2014. godinu, dok je u 2014. godini najveći udio imao sektor proizvoda razvrstanih po materijalu od 36,6%, čiji je izvoz smanjen za 32,8% u 2019. godini. To ukazuje na pozitivan trend strukture izvoza, jer se povećanjem izvoza gotovih proizvoda stvara dodana vrijednost. Pored toga, u 2019. godini u odnosu na 2014. godini, izvoz značajno je porastao u sektoru hemijskih proizvoda za 101,8%.

Analiza uvoza po sektorima u BPK-a Goražde, u 2019. godini, pokazuje da najveće učešće u ostvarenom uvozu ima sektor proizvoda razvrstanih po materijalu[5] (59,8,0%), te sektor hemijskih proizvoda sa 19,1% u kojem je ostvaren najveći rast uvoza u odnosu na 2014. godinu i to za 30,1%, s tim da je u odnosu na 2018. godinu uvoz ovih proizvoda smanjen za 2,6%. Pored toga, u BPK uvoz mašina i transportnih sredstava čini 12,1%, dok uvoz raznih gotovih proizvoda čini 7,4%.

Međutim, ukoliko posmatrano uvoz i izvoz u prvoj polovini 2020. godine, može se zaključiti da je pandemija COVID-19 imala negativan uticaj na vanjskotrgovinske aktivnosti, tako da je na područje BPK, u periodu 01.01.-30.06.2020. godine, uvezeno roba i usluga u vrijednosti od 46.441.000 KM , što je u odnosu na isti period predhodne godine manje za 3.912.000 KM ili 7,77 % , dok je izvezeno roba u vrijednosti od 77.191.000 KM , što je u odnosu na isti period predhodne godine manje za 3.643.000 KM ili 12,12 % manje. Pokrivenost uvoza roba izvozom u posmatranom periodu iznosila je 166,21 %, što je u odnosu na isti period predhodne godine kada je pokrivenost iznosila 174,44 % manje za 8,23%.

U prvoj polovini 2020. godine, smanjen je broj država iz koje se vrši uvoz i u koje se vrši izvoz, tako da su u BPK robe i usluge uvezene iz 33 države svijeta, a izvezene u 47 država svijeta, a što je po posljedica krize uzrokovane korona virusom, zbog nemogućnosti isporuke roba kupcima van područja EU i zemalja CEFETE i EFTE koja se uglavnom isporučuju putem avio prevoza. Za očekivati je ukoliko se nastavi kriza izazvana korona virusom u narednom periodu dalji pad izvoza i uvoza roba i usluga na područje BPK, što će imati za posljedicu neminovno smanjenje broja zaposlenih radnika, smanjenje poslovne aktivnosti, a kao krajnja negativna

[5] (obojeni metali, plastika, željezo i čelik, tkanina, itd.)

posljedica biće pad vitalnih ekonomskih pokazatelja uspješnosti poslovanja, zbog čega je potrebno posebnu pažnju posvetiti programima za podršku privredi.

1.1.3.4. Investicije

Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po namjeni ulaganja i tehničkoj strukturi (princip čistih djelatnosti) odnose se na investiranje na teritoriji BPK i u djelatnostima kojima su investicije stvarno namijenjene, bez obzira na to u kojoj djelatnosti je registrovan investitor i gdje mu se nalazi sjedište. U periodu 2014-2018., najveći iznos investicija je ostvaren u 2014. godini i iznosio je oko 3,9 miliona KM, dok je najmanji iznos ostvaren u 2017. godini u iznosi od 2,7 miliona KM), a u 2018. godini iznos investicija je povećan i iznosio je oko 3,7 miliona KM.
U strukturi ukupnih ostvarenih investicija, investicije u strojeve, investicije u opremu i transportna sredstva su imale udio od 76,9%, a investicije u građevinske objekte i prostore imale su udio od 21,5%, dok su ostale investicije imale udio od 1,6%. Najviše ostvarenih investicija u BPK, u 2018. godini, izvršeno je u sektorima: prerađivačka industrija (25,6 mil. KM ili 69,6%), građevinarstvo (2,5 mil. KM ili 6,8%), te snabdijevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom, te djelatnosti sanacije okoliša (2,0 mil. KM ili 5,3%). Poljoprivredna gazdinstva ostvarila su investicije u nova stalna sredstva u iznosu od 70.000 KM, sa vrlo malim udjelom u ukupnim investicijama od 0,2%.

1.1.3.5. Analiza poslovanja privrednih subjekata

Prema prikupljenim podacima iz LRC BIS baze podataka o preduzećima sa područja BPK, u trogodišnjem periodu (2017-2019.), na osnovu pokazatelja preduzeća iz uzorka, koja su obuhvaćena u BIS bazi, ukupni prihodi od prodaje u periodu 2017-2019. su imali trend rasta, a u 2019. godini u odnosu na 2017. godinu su bili veći za 14,5%. Također, broj preduzeća u obuhvaćenom uzorku je povećan sa 182 na 190 preduzeća. Od ukupno ostvarenih prihoda preduzeća iz uzorka, 31,7% se odnosi na prihode od izvoza. U istom periodu, operativna dobit povećana je za 117,9%.

Rast poslovanja i prihoda od prodaje omogućio je investicije u postrojenja i opremu, a analizom podataka iz BIS sistema, vrijednost postojenja i opreme u privrednim subjektima u posljednje tri godine je porasla za 31,5%. Ovi podaci ukazuju na rast ukupne privredne aktivnosti na području BPK. Pored rasta vlastitih sredstava preduzeća, potrebno je ukazati da je porasla i kreditna zaduženost preduzeća, kako po osnovu kratkoročnih tako i dugoročnih kredita. Međutim, u 2019. godini udio tuđih izvora sredstava iznosio je 52,9% i manji je u odnosu na 2017. godinu kada je iznosio 54,0%, što ukazuje da su vlastita sredstva imala veći rast.

1.1.3.6. Poslovne zone

Na području grada Goražde ukupno industrijsko zemljište poslovnih zona iznosi 985.839 m2. Najveća površina industrijskog zemljišta u BPK je na području grada Goražde. Poduzetničke zone su: „Pobjeda“ (501.937 m2), „Vitkovići“ (236.123 m2), Bekto Goražde (45.061 m2), Splavište (72.975 m2), te potencijalna industrijska zona „Haldište“ (129.743 m2) za koju je potrebno analizirati potencijale i nedostatke za uspostavljanje zone.

Općina Pale ima planove u pogledu osnivanje poslovne zone „Vinčica“. Za ovu poslovni zonu potrebno je konačno rješiti namjenu i vlasništvo s Ministarstvom odbrana BiH. Postoji Odluka Vlade Federacije BiH o davanju na privremeno korištenje bivše kasarne "Hrenovica" općini Pale od 13.09.2018. godine. Poslovna zona «Vinčica-Pračanka» u općini Pale, nalazi se između naselja Donja Vinča i Turkovići (u neposrednoj blizini entitetske granice) - površine 14.96 ha, za nju postoji inicijativa u izradi urbanističkog plana.

1.1.3.7. Indeks industrijske proizvodnje

Indeks fizičkog obima industrijske proizvodnje u BPK u posljednje tri godine (2017-2019) bilježi trend pada, što je zabilježeni trend i na nivou FBiH. Vrijednost ovog indeksa u 2019. godini iznosila je 72,7 što je za 24,6 manja vrijednost u odnosu na indeks FBiH (97,3). Industrijska proizvodnja u BPK se odnosi, uglavnom, na prerađivačku industriju za koju su uspostavljeni značajni kapaciteti, posebno u dijelu metalne industrije i plastike.

Tabela 3. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema područjima i oblastima KD u BPK u periodu 2014-2019.

	2014 2013	2015 2014	2016 2015	2017 2016	2018 2017	2019 2018
INDUSTRIJA - UKUPNO	117,0	101,8	115,2	110,1	95,3	72,7
B VAĐENJE RUDA I KAMENA	201,1	62,9	76,0	141,4	133,8	65,0
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	117,5	101,7	115,6	110,1	95,2	72,0
*D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE/OPSKRBA ELEKTRIČNOMENERGIJOM, GASOM / PLINOMI VODOM	96,4	104,6	102,0	107,2	99,2	98,4

Izvor: Federalni zavod za statistiku, Bosansko-podrinjski kanton u brojkama

Pred kraj 2019. godini se već bilježi i utjecaj pandemije na globalnom nivou, jer je u prethodne dvije godine (2018. i 2017. godini) indeks industrijske proizvodnje prerađivačke industrije ukazivao na godišnje povećanje proizvodnje. U 2019. godini, u prerađivačkoj industriji najveći pad indeksa industrijske proizvodnje je zabilježen u proizvodnji: gume i proizvoda od gume (57,8), tekstila (66,6), hemijskih proizvoda (71,9), te pića (98,8). S druge strane, industrijska proizvodnja u 2019. godini je imala povećan indeks u proizvodnji: namještaja (162,2), nemetalnih proizvoda (153,1), odjeće (131,4), prehrambenih proizvoda (102,1), te ostale prerađivačke industrije (103,2). Prema glavnim industrijskim grupacijama najveći pad indeksa industrijske proizvodnje je ostvaren u grupaciji netrajnih proizvoda za široku potrošnju, dok je u grupaciji trajnih proizvoda za široku potrošnju ostvareno povećanje proizvodnje a indeks je izosio 162,2.

- **Prerađivačka industrija**

Najrazvijenije industrijske prerađivačke grane na području BPK Goražde su: izrada dijelova za autoindustriju, složenih senzora, elektro komponenti, izrada inicijalnih kapisli, brizganje plastika i izrada alata za brizganje, dijelovi od plastike, proizvodnja i prodaja hemikalija, pripalih i inicirajućih sredstava, proizvodnja autopresvlaka i zaštitnih rukavica, odjeće i obuće, te prerade drveta.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u 2019. godini je bilo ukupno 133 poslovnih subjekata koji su registrovani u oblasti prerađivačke industrije, što je za 2 manje u odnosu na 2014. godinu. Iako je broj poslovnih subjekata smanjen, u istom posmatranom periodu, broj zaposlenih u ovom sektoru je povećan i to za 211 osoba, a prosječna neto plaća je povećana za 46 KM i iznosi 711 KM. Sektor prerađivačke industrije predstavlja najznačajniji sektor za privredu BPK.

- **Rudarstvo**

U oblasti rudarstva, BPK Goražde raspolaže sa značajnim količinama rude gipsa, krečnjaka, sedre i mineralne vode, kako je navedeno u poglavlju o prirodnim resursima. Regionalnim geološkim istraživanjem, koje su izvršili E. Kulenović i E. Ramović 1976. godine, procijenili su da rezerve gipsa iznose 49,000.000 tona. Nalazišta gipsa su na lokalitetu Vrbnički potok, u blizini potencijalne industrijske zone u općini Foča-Ustikolina, te je neophodno promovisati ove potencijale u cilju privlačenja zainteresovanih investitora.

- **Energija**

Na području BPK snabdijevanje električnom energijom se vrši preko dalekovoda HE Višegrad, a postoji i više izgrađenih mini hidrocentrala, na rijeci Osanica i na Kosovskoj rijeci. Za veće iskorištavanje hidropotencijala BPK-a Goražde, planirana je i izgradnja novih mini hidroelektrana. Ukupne ekonomski iskoristive vodne snage na području BPK procjenjene su na 14,4 milijarde kWh, a procjenjuje se da je do sada iskorišteno 35% . Planirana je izgradnja sljedećih mini hidroelektrana: „Ustikolina ", „Kiseljak", „Jabuka", „Modro polje", „Račići" i „Tahuljići" na Kolinskoj rijeci, a trenutno su koncesije dodijeljene za MHE „Modro polje" i „Kolina 4". Planom su predviđene i mini hidroelektrane Ljaljićka rijeka" – na Ljaljićkoj rijeci, Mazlina" – na Mazlinskoj rijeci i „Marisolići" – na Miloševićkom potoku. Vrlo bitan faktor u odlučivanju o izgradnji mini hidroelektrana treba da predstavljaju rezultati studija o zaštiti okoliša, a hidropotencijal je detaljnije opisan u poglavlju 7 ove analize. Pored hidroenergetskih potencijala, u BPK postoje potencijali i za razvoj malih solarnih elektrana. U selu Bujaci na području grada Goražde izgrađena je solarna elektrana u privatnom vlasništvu. Ovo brdovito područje na području grada Goražde izabrano je zbog dobre osunčanosti kako bi se što efikasnije prikupljala solarna energija. Također, na području općine Foča – Ustikolina planirana je izgradnja solarne elektrane u privatnom vlasništvu. BPK je prvi bosanskohercegovački centar u kojem se solarna energija proizvodi za potrebe domaćinstava.

1.1.3.8. Trgovina na veliko i malo

Trgovina predstavlja jednu od dominantnih grana privrede BPK. Trgovina ima posebnu ulogu u jačanju promocije domaćih proizvoda. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u 2019. godini je bilo ukupno 329 poslovnih subjekata koji su registrovani u oblasti trgovine na veliko i malo, što je za 23 manje u odnosu na 2014. godinu. Iako je broj poslovnih subjekata smanjen, broj zaposlenih u sektoru trgovine na veliko i malo je u 2019. godini povećan i to za 133 osobe, a prosječna neto plaća je povećana za 80 KM i iznosi 565 KM. Ovi pokazatelji ukazuju na rast sektora trgovine.

1.1.3.9. Prijevoz i skladištenje

Prevezena količina robe u tonama u cestovnom prijevozu robe u BPK je, u periodu 2014-2018., imala trend rasta, tako da je u 2018. godini bila veća za 57,1% u odnosu na 2014. godinu, da bi u 2019. godini došlo do smanjena za 13,6% u odnosu na 2018. godinu, a istovremeno je smanjen i broj tonskih kilometara za 22,8%. S druge strane, u istom posmatranom periodu broj prevezenih putnika imao je trend smanjenja, da bi u 2019. godini došlo do povećanja za 39,1% u odnosu na 2018. godinu, a istovremeno je povećan i broj putničkih kilometara za 67,9%.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u 2019. godini je bilo ukupno 112 poslovnih subjekata koji su registrovani u oblasti prijevoza i skladištenja, što je za 6 subjekata manje u odnosu na 2014. godinu, a u istom period smanjen je i broj zaposelnih za 4 osobe, dok je prosječna plata neznanto povećana i to za 10 KM. U 2019. godini je broj registriranih cestovnih motornih i priključnih vozila (7.606) povećan za 17,0% u odnosu na 2014. godinu (6.502). Ukoliko se posmatra starost vozila, dolazi se do zaključka da je starosna struktura vozila generalno nepovoljna, jer je značajan udio vozila starosti preko 15 godina (66,2%), što ima negativan uticaj na čovjeka sa aspekta sigurnosti saobraćaja, ali i na zdravlje okoliša usljed veće koncentracije izduvnih gasova motornih vozila.

1.1.3.10. Poljoprivreda

Po svom geografskom položaju, klimatskim, hidrografskim, reljefnim i drugim karakteristikama, BPK predstavlja pogodno područje za razvoj povrtlarstva, voćarstva, stočarstva, ratarstva i pčelarstva.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku za 2019. godinu, BPK raspolaže zemljištem od 18.337 ha poljoprivrednog zemljišta , od čega je 4.023 ha obradivo poljoprivredno zemljište, od kojeg je obrađeno 1.823 ha, što je za 6,2% manje u odnosu na obrađeno zemljište u 2014. godine (1.943 ha). Od ukupnog obradivog zemljišta u 2019. godini, koje je povećano za 984 ha u odnosu na 2014. godinu, udio neobrađenog zemljišta je 47,9%, dok je u 2014. godini udio neobrađenog zemljišta bio 28%, što ukazuje da je povećana površina obradivog zemljišta koja nije obrađena, što govori da postoji potencijal za razvoj poljoprivrede kroz bolju iskorištenog obradivog zemljišta.

Privatna domaćinstva karakteriše usitnjenost posjeda, od kojih oko 46% čine posjedi do 1 ha, sa niskom pojedinačnom proizvodnjom, sa malim udjelom mehanizovane obrade. Značajno je pomenuti područje Cvilinskog polja površine oko 180 ha, na području općine Foča-Ustikolina, kao pogodnog područja za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju i navodnjavanje.

- **Broj i struktura poljoprivrednih gospodarstava**

Na osnovu podataka iz Registra poljoprivrednih gazdinstava i klijenata u FBiH, na području BPK registrovano je 1834 poljoprivredna gazdinstva. Privatna domaćinstva karakteriše usitnjenost posjeda, od kojih 32,8% čine posjedi do 1 ha i 31,5% posjedi od 1 do 3 ha, a zatim 16,2% su posjedi od 3 do 5 ha i 19,6% posjedi preko 5 ha. Ipak, tačan broj poljoprivrednih gazdinstava u BPK nije poznat, jer nije proveden poljoprivredni popis koji bi dao sveobuhvatnu sliku strukture poljoprivrednih gazdinstava. Navedeni podaci su preuzeti iz Registara koje vode jedinice lokalne samouprave u sastavu kantona, a na osnovu kojih poljoprivredni proizvođači ostvaruju novčane podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji. Poljoprivrednom proizvodnjom se uglavnom bave individualni poljoprivredni proizvođači, a poljoprivredna proizvodnja je uglavnom svedena na vlastite potrebe i veoma male količine se plasiraju na tržište.

- **Biljna proizvodnja**

Od ranih usjeva na području BPK najzastupljenije su žitarice (pšenica i ječam), a manje površine se zasijavaju sa raži i zobi. Od povrtlarskih kultura najveće površine sade se krompirom i kupusom, dok se kulture kao što su krastavac, paradajz i paprika uglavnom sade u plastenicima. U posljednjih pet godina došlo je do ekspanzije podizanja i proizvodnje povrća u zatvorenom prostoru (plasteniku). U BPK, značajni su prinosi lucerke, čije se požnjevene površine nisu mijenjale. Ukupni ostvareni prinosi usjeva u 2019. godini u BPK iznosili su 12.335 t.

Na području BPK najzastupljenije vrste voća, prema broju rodnih stabala i prinosima u tonama, su: šljive, jabuke, kruške i trešnje. Broj rodnih stabala u BPK, u posljednje tri godine (2017-2019) bilježi pad, tako da je broj stabala šljive smanjen za 4,4%, jabuke za 1,4%, a trešnje za 8,4%. S druge strane prinosi voća u BPK, u 2019. godini iznosili su 2.622 t, a povećani su u odnosu na 2018. godinu u svim kulturama, dok je u 2017. godini ostvaren vrlo mali prinos, što je zavisilo i od klimatskih prilika u posmatranom periodu.

Proizvodnja malina se pokazala perspektivnom proizvodnjom za koju postoji mogućnost otkupa i koja omogućava ostvarivanje prihoda za mala gazdinstva u ruralnim područjima, s tim da nema statističkih podataka o količinama proizvodnje. Prema procjenama, na području općine Foča, proizvodnja maline

iznosi oko 40 t (2018), sa početnih 120 tona koliko je iznosila u 2014. godini i jagode od 12 t (2018) čija je količina u 2014. godine iznosila 15t.

- **Stočarska proizvodnja**

Zahvaljujući velikom učešću livada i pašnjaka u poljoprivrednom zemljištu, BPK ima izrazito povoljne uslove za razvoj stočarstva. U stočnom fondu najznastupljenije su ovce i goveda. Međutim, u periodu 2014-2019, bilježi se kontinuirani trend smanjenja broja grla stoke, smanjenje broja grla ovaca za 7,9%, smanjenje broj grla goveda za 8,8%, dok je broj grla koza smanjen za 30,3%. U stočnom fondu, porastao je broj grla svinja za 46,1%, ali je njihov udio u ukupnom stočnom fondu vrlo mali. U peradarstvu, broj grla peradi je na istom nivou u posljednjih pet godina, a 83,3% čine koke nesilice za proizvodnju jaja. Značajni uslovi na području BPK postoje i za razvoj pčelarstva, zahvaljujući bogatoj flori i medonosnom bilju na velikim površinama livada, međutim, u proteklom periodu smanjio se i broj košnica za 14,1%.

Smanjenjem broja grla krava i koza u BPK smanjuje se proizvodnja kravljeg mlijeka i kozijeg mlijeka, a zbog nedovoljne opremljenosti objekata i kvaliteta opreme za proizvodnju, smanjena je i proizvodnja po muznom grlu i muznoj kozi. U 2019. godini je proizvedeno oko 3,1 milion litara kravljeg mlijeka, što je manje za 8,6% u odnosu na 2014. godinu, te 181.000 litara kozjeg mlijeka, što je manje za 12,6% u odnosu na 2014. godinu. Proizvodnja vune, u 2019. godini u BPK iznosila je 30 t i smanjena je za 1 t u odnosu na 2014. godinu. Proizvodnja jaja, u 2019. godini u BPK, povećana je za 8,4 %, a u 2019. godini proizvedeno je 3.066.000 komada jaja. Proizvodnja meda, u 2019. godini u BPK, značajno je povećana u odnosu na 2014. godinu i to za 125 % i iznosila je 63 t. Plasman meda je otežan i neizvjestan zbog nepostojanja organiziranog otkupa i prodaje, pa se on svodi na individualne pokušaje i aktivnosti, što sve nosi nesigurnost i neizvjesnost.

1.1.3.11. Šumarstvo

Drvna masa na području BPK ima vrlo mali udio u ukupnoj drvnoj masi FBiH (3,7 %), a unutar BPK šumski potencijali za proizvodnju drveta za drvopreradu ima najveći značaj za razvoj općine Foča, na čijem je području 57 % ukupne drvne mase BPK. Uzgajanjem, zaštitom i eksploatacijom šuma na području BPK Goražde se bave KŠPD „Bosansko-podrinjske šume" i Kantonalna direkcija za šumarstvo.

Na području BPK, u posljednje tri godine (2017-2019.), nakon pada u odnosu na 2016. godinu, ostvaren je trend rasta kako proizvodnje tako i prodaje šumskih sortimenata, jer se cjelokupna proizvodnja prodaje. Najviše je proizvedeno i prodato ogrevnog drveta lišćara (68,9 %), trupaca lisičara (19,3 %) i prostorno drvo liščara (5,4 %), dok je proizvodnja drveta četinara manje zastupljena. Veliki problem pri eksploataciji šuma predstavljaju površine pod minama. BPK raspolaže sa velikim bogastvom i raznovrsnošću ljekovitih biljnih vrsta, gljiva, raznolikog ljekovitog jagodičastog voća (borovnica, brusnica, kupina, šumska jagoda i dr.), te različitim plodovima u skupinama poljoprivredne i šumske vegetacije.

1.1.3.12. Građevinarstvo

Građevinska djelatnost uglavnom zadovoljava potrebe lokalnog tržišta i nije djelatnost koja se može smatrati strateškim nosiocem razvoja ovog kantona. Ukupna vrijednost građevinskih radova na području BPK u 2018. godini iznosila je oko 12,7 miliona KM. Od ukupne vrijednosti građevinskih radova, 74,7 % se odnosi na radove u niskogradnji a 25,3 % na radove u visokogradnji. U posljednje tri godine (2017-2019.) vrijednost građevinskih radova u niskogradnji je imala trend rasta i povećana je za 73,8 %, dok su radovi u visokogradnji u tom periodu imali cikličan trend, a u 2019. godini je smanjen za 40,5 % u odnosu na 2017. godinu.

1.1.3.13. Turizam

BPK Goražde posjeduje značajne potencijale za razvoj riječnog i planinskog turizma. Rijeka Drina privlači brojne kajakaše, veslače i splavare, a ova rijeka i njene pritoke (Prača, Kolina i Kosovska Rijeka) obiluju ribljim fondom tako da postoje uslovi za razvoj sportsko-ribolovnog turizma. Odlični su prirodni preduslovi za razvoj seoskog turizma, ali i avanturističkog turizma, za sve koji vole odmor u netaknutoj prirodi i kampovanje. Turističko naselje "Ada" Ustikolina smješteno je na riječnom ostrvu 3 kilometra nizvodno od Ustikoline, koje je polazna je stanica za splavarenje. „Ada" kod Ustikoline je kompleks s restoranom, nizom bungalova, novosagrađenom ljetnom baštom sa 120 mjesta i pješčanom plažom.
Za planinarenje su idealni visovi Crni Rajski Vrh, Klek i Borovac. Lovište i izletište "Bijele vode" na Krivoj Dragi idealan su ambijent za lovce, ali i turiste koji vole netaknutu prirodu. Za planinare posebnu atrakciju predstavlja i planinski masiv Ruda Glava, na čijem lokalitetu je izgrađen planinarski dom, a kojeg rado posjećuju ne samo domaći nego i strani planinari. Također, potreno je spomenuti i Sportsko-rekreativni centar Ruda Glava nalazi se na obroncima Jahorine, na oko 1450 metara nadmorske visine. Od kulturno-historijskih spomenika značajno je spomenuti: naselje na lokalitetu Jagnjilo kod Zupčića, Turhan Emin-begovu džamiju u Ustikolini, Turbe Sijerčića na Odžaku, Semiz Ali-pašino turbe sa haremom džamije, Rimski most na Kožetini, staro groblje na Presjeci ili crkve u Sopotnici, nekropole sa stećcima na Goršić polju sa UNESCO-ove liste, Hrančićima, u selu Kosače, Neolitsko naselje Lug, Groblje na Presjeci, Most na Kožetini, Zebina šuma, izletište Rorovi itd.

U periodu 2014-2019. godine, broj dolazaka turista u BPK, kao i broj noćenja turista, imao je ciklično kretanje, a posmatrano na kraju perioda u 2019. godini broj dolazaka turista bio je 2.335 što je za 5,3 % manje u odnosu na 2014. godinu, dok je broj noćenja turista u 2019. godini bio 4.733 što je za 14,9 % manje u odnosu na 2014. godinu. Broj stranih turista u 2019. godini se povećao za 63,1 % u odnosu na 2014. godinu, dok je broj noćenja stranih turista u istom periodu povećan za 11,0 %.. S druge strane broj domaćih turista, kao i broj njihovih noćenja je smanjen u psomagtranom periodu. U 2019. godini, najviše stranih turista u BPK je bilo iz Austrije (18,4 %) koji su ostvarili 19,2 % noćenja, zatim Turske (12,8 %) koji su ostvarili 15,6 % noćenja, te Hrvatske (11,7 %) koji su ostvarili 14,2 % noćenja. Ukupni smještajni kapaciteti u 2019. godini obuhvataju 197 ležaja, a što je za 5 ležaja manje u odnosu na 2014. godinu. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u 2019. godini je bilo ukupno 124 poslovnih subjekata koji su registrovani u oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva, što je za 7 subjekata više u odnosu na 2014. godinu, a u istom period povećan i broj zaposelnih za 27 osoba, dok je prosječna plata neznanto smanjena i to za 13 KM

1.1.3.14. Ključni razvojni problemi i potrebe u privredi

U narednoj tabeli prikazani su ključni razvojni problemi i potrebe u sektoru privrede.

Tabela 4. Razvojni problemi i potrebe u privredi

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
• Negativan utjecaj pandemije na tržišne mogućnosti privrednih subjekata	• Provesti programe pomoći privredi u cilju snabdijevanja utjecaja stanja nesreća
• Nedovoljno razvijena poduzetnička infrastruktura, finansijska i savjetodavna podrška	• Provesti mjere unapređenja podrške poduzetnicima i unapređenja poduzetničke infrastructure / razvoj preduzetničkih zona
• Osjetljvost obrta i ciklično smanjenje broja obrta, nedovoljan stepen održivosti poslovanja, posebno usljed negativnog utjecaja pandemije	• Povećati kvalitet i kvantitet potpore obrtnicima kroz regresiranje kamata, financiranje zapošljavanja i održivosti radnih mjesta, subvencioniranje troškova i dr.
• Negativan uticaj sive ekonomije	• Unaprijediti poslovnu klimu, te provesti mjere prevencije i suzbijanja sive ekonomije u privrednim aktivnostima
• Povećana zaduženost poduzeća, kako iz kratkoročnih tako i dugoročnih izvora	• Povećati poticajne mjere za subvencioniranje kamata i kreditno-garantne sheme
• Trend smanjenja indeksa obima industrijske proizvodnje • Nedovoljna primjena novih tehnologija	• Razviti i provoditi programe podrške industrijskoj proizvodnji uz sufinanciranja i poticaja, investicija u nove tehnologije i invoacije, uvođenje međunarodnih standarda u perspektivnim poduzećima
• Sporost procesa dodjele koncesija	• Unaprijediti proces i ubrzati procedure za dodjelu koncesija, vodeći računa o zaštiti okoliša
• Nedovoljna iskorištenost energetskih potencijala BPK	• Implementirati planove izgradnje mini hidroelektrana uz mjere zaštite okoliša te izgradnje mini solarnih elektrana
• Nesređena evidencija poljoprivrednog zemljišta	• Unaprijediti zaštitu poljoprivrednog zemljišta i srediti zemljišno knjižno i katastarsko stanje
• Nedovoljna povezanost sa otkupljivačima i niske cijene otupa poljoprivrednih proizvoda	• Stvoriti povoljan ambijent za dolazak otkupljivača i prerađivača poljoprivrednih proizvoda na područje BPK • Na ovaj obim biljne i animalne proizvodnje i dalje se orjentisati na kućnu radinost i preradu mlijeka i mesa
• Usitnjenost poljoprivrednih gazdinstava, prisutnost ekstenzivne poljoprivrede, nizak nivo primjene savremenih agrotehničkih mjera u poljoprivredi	• Unaprijediti podršku za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju, uz primjenu savremenih agrotehničkih mjera u poljoprivredi • Prilagoditi sortiment biljnih kultura, žitarica i voća
• Nedovoljna poticajna sredstava i nepostojanje konzistentne poljoprivredne politike	• Bolje planiranje, transparentnost i koordinacija poticajnih sredstva na višim nivoima
• Bespravna sječa šuma i pretvaranje šumskog u poljoprivredno zemljište bez prethodne pravne procedure	• Razviti i provoditi mjere sprječavanja bespravne sječe šuma i unapređenje upravljanja šumama

• Nizak stupanj educiranosti poljoprivrednih proizvođača	• Organizirati obuke za poljoprivredne proizvođače, te intenzivirati savjetodavne usluge.
• Neracionalno korištenje šumskog bilja • Šumske površine pod minama	• Pripremiti i provoditi programe zaštite šumskog bilja • Provoditi akcije deminiranja
• Nedovoljno iskorišteni prirodni resursi za razvoj turizma	• Intenzivirati promociju turističke ponude zasnovane na strateškim prirodnim resursima
• Nedovoljno razvijena turistička infrastrukture za praćenje razvoja turizma	• Intenzivirati promociju projekata razvoja turističke infrastrukture za privlačenje investicija u turističku infrastrukturu
• Nedovoljna saradnja sa susjednim regijama za regionalni razvoj tematskog turizma	• Unaprijediti saradnju sa susjednim regijama za promociju regionalnih turističkih tematskih proizvoda i ponude

1.1.4. Tržište rada

1.1.4.1 Zaposlenost

Zaposlenost u BPK u periodu 2014-2018. godine je kontinuirano rasla, dok je u 2019. godini došlo do pada za 2,8 %, ali posmatrano na početku i kraju posmatranog perioda, broj zaposlenih povećan je za 9,7 % i u 2019. godini iznosio je 7.083 osobe, što je 1,3 % od ukupnog broja zaposlenih u FBiH. U 2019. godini, najveći broj zaposlenih je u gradu Goražde (6.570), zatim u općini Foča (219), a najmanji u općini Pale (114). Stopa zaposlenosti u BPK u 2019. godini, u odnosu na ukupan broj radno sposobnog stanovništva iznosi 45,9 %, dok u odnosu na aktivno stanovništvo iznosi 66 %, što je veća stopa zaposlenosti u odnosu na stopu zaposlenosti FBiH u odnosu na aktivno stanovništvo koja iznosi 55,3 %.

Slika 4. Trend broja zaposlenih osoba u BPK, u periodu 2014-2019.

Izvor: Federalni zavod za statistiku, Bosansko-podrinjski kanton u brojkama

1.1.4.2. Nezaposlenost

U BPK je broj registrovanih nezaposlenih osoba u 2019. godini iznosio 3.192 a u odnosu na 2014. godinu smanjen je za 12,2 %. U odnosu na ukupan broj nezaposlenih u FBiH u 2019. godini, u BPK je registrovano oko 1,0 % od ukupnog broja nezaposlenih na nivou FBiH. Smanjenju nezaposlenosti je doprinijeo razvoj privrednih aktivnosti, te programi podrške zapošljavanju koje provodi Vlada BPK i Služba za zapošljavanje BPK. Najveći broj nezaposlenih je registrovan u gradu Goražde i to 86,6 %.

Slika 5. Stopa nezaposlenosti u BPK u periodu 2014-2019.

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja, Ssocioekonomski pokazatelji po općinama

Analiza strukture nezaposlenih osoba prema stručnoj spremi ukazuje da u ukupnom broju nezaposlenih osoba u BPK najveći udio imaju osobe sa NKV stručnom spremom, a u 2019. godini je njihov udio iznosio 33,2 %, iako se njihov broj u strukturi nezaposlenih osoba u periodu 2014-2019. godina kontinuirano smanjivao. Pored toga, značajan udio imaju i osobe sa KV stručnom spremom sa 28,8 %, te osobe sa SSS sa 28,3 %, što ukazuje na izrazito nepovoljnu kvalifikacionu strukturu nezaposlenih osoba. U periodu 2014.-2019., u BPK je broj nezaposlenih osoba sa VSS imao ciklično kretanje a na kraju periodu u 2019. godini bio je neznatno manji (za 3 osobe) u odnosu na 2014. godinu.

Analiza strukture registrovanih nezaposlenih osoba prema spolu, u periodu 2014-2019., potvrdila je da broj nezaposlenih žena u BPK ima ciklično kretanje, ali da je na kraju perioda u 2019. godini bio manji za 7,1 % u odnosu na 2014. godinu. Udio nezaposlenih žena u ukupnom broju nezaposlenih osoba je u 2019. godini bio 58,3 %, dok je u 2014. godini bio 55,1 %, što ukazuje da se u smanjenju broja nezaposlenih osoba u BPK više zapošljavaju muškarci nego žene.

Analizom strarosne strukture nezaposlenih osoba utvrđeno je da najveći udio u ukupnom broju nezaposlenih osoba imaju osobe starosti iznad 45 godina, i to od 43,4 %. a njihov udio u strukturi nezaposlenih osoba u odnosu na 2014. godinu kada je iznosio 27,6% značajno je povećan, što ukazuje da se radi o teško zapošljivoj kategoriji. S druge strane, udio nezaposlenih osoba starosne dobi do 35 godina iznosio je 38,1 %, a koji je smanjen u odnosu na udio u 2014. godini kada je iznosio 51,8 %, što ukazuje na bolji položaj mladih na tržištu rada.

Stopa nezaposlenosti u BPK, u odnosu na radnu snagu, u periodu 2014-2019., je imala trend pada, a u 2019. godini je stopa nezaposlenosti bila 30,4 %, što je manje od stope nezaposlenosti na nivou FBiH (37,1 %), a u odnosu na 2014. godinu je smanjenja kada je iznosila 36,0 %. Slika 17. Stopa nezaposlenosti u BPK, u periodu 2014 - 2019.
Prema dužini čekanja na posao, najveći broj nezaposlenih osoba je u stanju dugoročne nezaposlenosti od više od 4 godine, njih 43,6 %, te od 2 do 4 godine sa ukupno 21,8 % i od 1 do 2 godine 14,5 %, dok je broj nezaposlenih osoba, koje su na evidenciji za zapošljavanje do 1 godine, svega 20,0 %.

U analizi nezaposlenosti, potrebno je naglasiti da je stanje pandemije u 2020. godini, ostvarilo značajan utjecaj na tržište rada, te je u prvih mjeseci pet mjeseci broj nezaposlenih osoba porastao, posebno u

toku marta kada je proglašeno stanje prirodne nesreće u FBiH a kada je samo u toku jednog mjeseca broj nezaposlenih lica povećan za 136. Rastom broja nezapsolenih pod utjecajem pandemije prekinut je trend smanjenaj broja nezaposlenih osoba u BPK. Naročito je izražen rast broja nezaposlenih nakon proglašenja stanja nesreće u FBiH, te je u periodu mart-april povećan broj nezaposlenih osoba u BPK za 3,5 % (145 osoba).

1.1.4.3. Prosječna neto plata

Prosječna neto plata na nivou FBiH u 2019. godni iznosila je 928 KM i veća je za 118 KM odnosno 14,6 % u odnosu na prosječnu neto platu u BPK koja je iznosila 810 KM. U BPK, u posljednjih pet godina, prosječna neto plaća je imala trend rasta, a u 2019. godini je veća za 59 KM odnosno 7,9 % u odnosu na iznos u 2014. godini, ali još uvijek nije dostigla nivo prosječne plaće u FBiH. Najveća prosjećna neto plaća je zabilježena u sektoru finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja i iznosi 1.683 KM, koja je povećanja u odnosu na 2014. godinu za 62,8 %, te sektoru proizvodnje i snabdijevanja elektrinčnom energijom, plinom, parom i klimatizacija sa 1.613 KM, koja je povećana za 7,9 % u odnosu na 2014. godinu, te u sekotru informacije i komunikacije sa 1.305 KM, koja je povećana za 10,6% u odnosu na 2014. godinu. Najmanja prosječna neto plaća od 425 KM zabilježena u sektoru hotelijerstva i ugostiteljstva a koja je smanjenja za 3,0 % u odnosu na iznos u 2014. godini, te u sektoru trgovina na veliko i malo u iznosu od 565 KM, a koja je povećana za 16,5 % u odnosu na 2014. godinu.

1.1.4.4. Broj penzionera i penzije

U BPK broj penzionera, u decembru 2019. godine, iznosio je 5.574 što je za 1,1 % više u odnosu na 2014. godinu. U posljednje tri godine 2017-2019. godina, bilježi se ciklično kretanje broja penzionera, a broj zaposlenih na 1 penzionera u BPK u 2019. godini (1,3), što je na nivou prosjeka FBiH, a povećan je u odnosu na 2014. godinu (1,1). Ukupna prosječna penzija u BPK u 2019. godini iznosila je 444,76 KM i veća je za 28,31 KM od prosječne penzije u FBiH, a u odnosu na iznos prosječne penzije u BOK u 2014. godini, veća je za 69,96 KM. Prosječna starosna penzija u BPK iznosila je 490,93 KM i veća je u odnosu na prosječnu starosnu penziju FBiH za 33,95 KM, dok je prosječna invalidska penzija u BPK iznosila 393,62 i veća je od prosječne invalidske penzije u FBiH za 29,72 KM. Ukupan iznos penzija u BPK u 2019. godini iznosio je 2.479.081KM (1,4 % ukupnig iznosa penzija u FBiH), a veći je za 19,9 % u odnosu na iznosu 2014. godini, od čega 61,8 % su starosne penzije, 12,7 % invalidske penzije, a 25,5 % obiteljske penzije.

1.1.4.5. Ključni razvojni problemi i potrebe u području tržišta rada

U narednoj tabeli dat je pregled ključnih problema i razvojnih potreba u sektoru tržišta rada.

Tabela 5. Razvojni problemi i potrebe u području tržišta rada

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
• Suficit određenih kadrova na tržištu rada za koje ne postoje dovoljne potrebe na tržištu rada.	• Izraditi i od strane nadležnih organa utvrditi upisne politike i obrazovne programe u skladu sa potrebama tržišta rada. • Donijeti i realizirati odgovarajuće programe prekvalifikacije i dokvalifikacije, kako bi se osobama koje trenutno nemaju mogućnost zaposlenja omogućilo zaposlenje.
• Visok udio NKV, KV i SSS radne snage u ukupnom broju nezaposlenih osoba	• Uspostaviti i provoditi programe za jačanje kompetencija i vještina nezaposlene radne snage. • Intenzivirati programe samozapošljavanja i zapošljavanja
• Prisutnost rada na crno i nedovoljan inspekcijski nadzor u sprječavanju rada na crno	• Intenzivirati inspekcijski nadzor na tržištu rada i saradnju institucija za evidenciju i provođenje mjera sprječavanja rada na crno
• Uticaj stanja nesreće Covid-10	• Razviti i implementirati mehanizme za pružanje podrške poduzećima i obrtnicima za održavanje zaposlenosti i nova zapošljavanja.

1.1.5. Obrazovanje

U BPK, obrazovanje je u nadležnosti Kantona, s tim što su osnivači predškolskih ustanova grad/općine, a osnovnih i srednjih škola Skupština kantona. U okviru Ministarstva djeluje Pedagoški zavod BPK-a Goražde kao upravna organizacija koja, između ostalog, ima za cilj praćenje i kontrolu kvalitete obrazovanja, a inspekcijski nadzor nad radom ustanova obrazovanja vrši kantonalni inspektor za obrazovanje.

Slika 6. Obrazovna struktura BPK stanovništva 15+

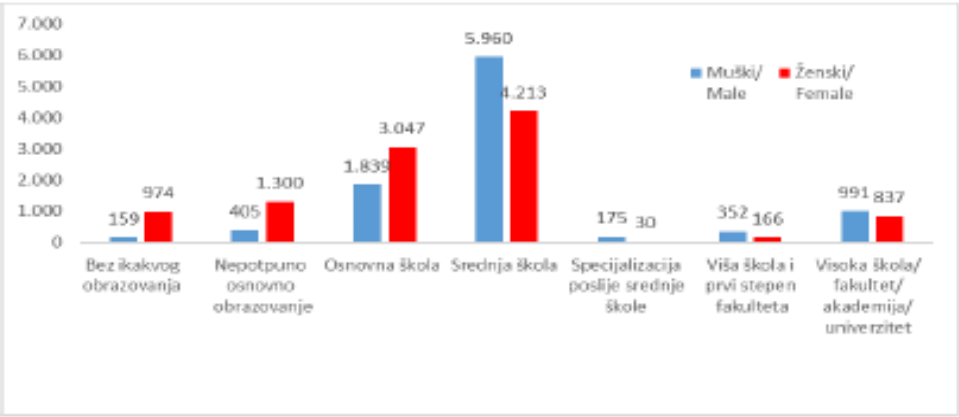

Izvor: Agencija za statistiku BiH, Popis 2013

1.1.5.1. Predškolski odgoj i obrazovanje

Predškolski odgoj se bavi odgojem djece predškolske dobi uzrasta od 6 mjeseci do polaska u osnovnu školu. Rad predškolskih ustanova se finansira iz budžeta osnivača dok se osnovno i srednje obrazovanje pretežno finansira iz kantonalnog budžeta. Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju 2009. godine, predviđeno je da djeca predškolskog uzrasta u godini pred polazak u osnovnu školu moraju pohađati obavezni program. Finansiranje obaveznog programa za svu djecu sa područja kantona vrši se iz budžeta kantona. Obuhvat djece obaveznim programom (godina pred polazak u osnovnu školu) je 100 %[6]. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku[7] broj djece u predškolskim ustanovama se povećao sa 141 djeteta u š.g. 2015/2016 na 176 djece u 2019/2020.godini[8]. Istovremeno u š.g. 2019./2020. bilo je 151 dijete koje nije primljeno zbog popunjenog kapaciteta, i to 105 u privatnim vrtićima i 46 u javnim. U ovom periodu u dvije školske godine, 2016./2017. i 2017./2018. bilo je 16 odnosno 18 djece u jaslicama, ali posljednje dvije školske godine nije bilo upisa u jasličke grupe.

Ustanove predškolskog odgoja nalaze se u gradu Goražde dok općine Foča u Federaciji i Pale u Federaciji nemaju predškolsku ustanovu. Pored stalnih predškolskih ustanova, kontinuirano se implementira projekat putujućih vrtića-igraonica u deset mjesnih zajednica za djecu koja nemaju drugi vid organizovanog pohađanja vrtića.

1.1.5.2. Osnovni odgoj i obrazovanje

Osnovno obrazovanje u BPK obavezno je za svu djecu uzrasta od 6-15 godina. U osnovnim školama na području BPK provodi se nastavni plan i program za devetogodišnje osnovnoškolsko obrazovanje. Ukupan broj osnovnoškolskih ustanova na području BPK je šest redovnih i jedna osnovna muzička škola (paralelna). U okviru javnih osnovnih škola djeluje osam područnih škola. Mnogi školski objekti su dotrajali, jer su izgrađeni prije trideset i više godina, te ne ispunjavaju potrebne pedagoške standarde, niti raspolažu dovoljnom opremom poput informatičke opreme, biblioteka i uslova za pružanje nastave djeci s posebnim potrebama. Mnogim školama nedostaju dovoljna sportska oprema a nekim školskim objektima i sportska dvorana.

Broj učenika upisanih u osnovne škole , posebno u ruralnim dijelovima, bilježi kontinuirano smanjenje broja učenika, što je posljedica niskog nataliteta i iseljavanja stanovništva. Broj učenika u područnim školama je u periodu 2014- 2019. godine drastično smanjen pa kapaciteti tih škola ostaju nepopunjeni. Iako se broj učenika smanjuje povećava se broj upisanih učenika u I razred.

Iako broj učenika opada, broj nastavnika ostaje isti. U junu 2020, Na 54. redovnoj sjednici Vlada BPK zadužila je Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport da donese Protokol o međusobnoj saradnji osnovnih i srednjih škola, a na osnovu njega i Plan rasporeda zaposlenika osnovnih i srednjih škola koji nemaju normu ili ostaju bez dijela norme ili u potpunosti ostaju bez poslova, da na upražnjena radna mjesta zapošljavaju zaposlenike drugih škola.

Uz podršku UNICEF-a, Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport BPK pokrenulo je proceduru realizacije projekta „Unaprjeđenje dostupnosti i kvalitete obrazovanja za vrijeme pandemije virusa COVID-19- podrška razvoju softverskih rješenja za uspostavu i unaprjeđenje online nastave". Očekuje se da će početkom juna ili polovinom jula biti razvijena platforma koja će se testirati na terenu.

---

[6] Strategiju razvoja BPK 2016-2020

[7] Tematski bilten predškolsko obrazovanje u Federaciji BiH 2019

[8] Ovo se odnosi na predškolski odgoj i obrazovanje koji nije u zakonskoj obavezi

1.1.5.3. Srednje obrazovanje

Ustanove srednjoškolskog obrazovanja na području BPK Goražde su MSŠ „Enver Pozderović", STŠ „Hasib Hadžović", SSŠ „Džemal Bijedić", te programi obrazovanja odraslih. Sve srednje škole nalaze se u općini Goražde. Broj učenika na nivou srednjih škola u BPK u posljednjih pet godina konstantno se smanjuje. Školsku 2019/2020.godinu je upisalo 370 učenika manje nego što je započelo školsku 2014/2015.godinu. Većina srednjih škola izgrađena je prije tridesetak godina. Objekti koji su u ratu razrušeni su obnovljeni većinom uz pomoć donacija. Od infrastrukturnih projekata naglašena je potreba izrade i provođenja programa energetske učinkovitosti, te osiguravanje pristupa osobama sa posebnim potrebama. Vezano za opremu – problem se najviše ogleda u nekvalitetnoj i nedovoljnoj opremljenosti te manjku prostora za izvođenje nastave.

Započetu reformu srednjoškolskog obrazovanja usporava manjak finansijskih sredstava za obrazovanje. Značajan iskorak je proces donošenja Zakona o obrazovanju odraslih s ciljem omogućavanja programa prekvalifikacije, poticanja vlastitih poduzetničkih projekata i samozapošljavanja. U srednjim školama su osmišljeni i provode se programi za obrazovanje odraslih (dokvalifikacija, prekvalifikacija i sl.). Pored školskih ustanova na području BPK obrazovanjem odraslih se bavilo Udruženje građana Aldi, Služba za zapošljavanje Bosansko–podrinjskog kantona Goražde i Obrtnička komora Bosansko-podrinjskog kantona Goražde. Strategija obrazovanja odraslih ima zadatak da do 2022. godine razvije kapacitete za obrazovanje i učenje svih građana kroz punu integraciju koncepta učenja odraslih u sistem obrazovanja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Na području BPK nije donesen poseban zakon o srednjem stručnom obrazovanju, kao ni u većini kantona, već su odredbe Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju ugrađene u Zakon o srednjem obrazovanju i odgoju koji je donesen 2011. godine. U skladu sa članom 28. Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju (Službene novine BPK-a Goražde: br 10/11 i 5/16) Vlada BPK-a Goražde formirala je Tripartitno savjetodavno vijeće čija je uloga osiguranje veze između srednjeg stručnog obrazovanja i obuke i tržišta rada na nivou kantona. Od školske 2020/21 godine uloga tripartitnog vijeća ima veću ulogu jer više neće biti vezana za srednju stručnu školu već na kompletno srednje stručno obrazovanje sa područja Kantona. Tripartitno savjetodavno vijeće uglavnom donosi odluke vezane za upisnu politiku.

1.1.5.4. Visoko obrazovanje

U BPK sve visoko školske ustanove locirane su na području grada Goražde. U prethodnim godinama, djelovala je dislocirana nastava Pravnog i Ekonomskog fakulteta Univerziteta iz Sarajeva, Mašinskog fakulteta i Fakulteta informacionih tehnologija Univerziteta iz Mostara. Trenutno djeluje dislocirana nastava Mašinskog fakulteta Univerziteta iz Mostara. U 2014. godini osnovan je Internacionalni univerzitet u Goraždu koji je dobio Licencu za obrazovanje kadrova za dodiplomski, postdiplomski i doktorski studij za slijedeće studijske programe organizacionih jedinica, odnosno fakulteta: 1. Fakultet društvenih nauka (FDN) - Opšte pravo, Poslovna ekonomija, Menadžment i Bankarstvo; 2. Fakultet zdravstvenih nauka (FZN) – Medicina, Stomatologija, Farmacija, Sestrinstvo i Fizioterapija; 3. Fakultet tehničkih nauka (FTN) – Arhitektura, Građevina, Geodezija i Elekrotehnika; 4. Fakultet edukacijskih nauka (FEN)- Psihologija i Turski jezik i književnost. U š.g. 2019/2020 bilo je upisano 35 studenata. Broj upisanih studenata u ovu visokoškolsku ustanovu se svake godine smanjuje, u 2017/2018 š.g. bilo je upisano 126 studenata, a 2018/2019 š.g. 77 studenata. Što se tiče upisanih studenata sa mjestom prebivališta u BPK u školskoj 2019./2020 bilo je upisano 656 studenata. Najveći broj studenata upisuje se na Univerzitet u Sarajevu (518). Broj studenata koji upisuju visoko obrazovanje ne bilježe značajne promjene u proteklom periodu. Tako je u š.g. 2014/2015 bilo upisano 656 studenata (od čega 363 su studentice).

U oblasti visokog obrazovanja kantonalno Ministarstvo obrazovanja, mladih, nauke, kulture i sporta dodjeljuje stipendije redovnim studentima dodiplomskog i postdiplomskog studija s područja BPK

Goražde, prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Godišnje su se iz kantonalnog budžeta u 2007. godini dodijeljivale stipendije za 270 studenata u ukupnom iznosu od 282.000 KM, dok su u akademskoj 2015/16. godini 199 studenta dobila stipendiju u ukupnom iznosu od 267.000 KM.

1.1.5.5. Dostupnost obrazovanja i inkluzija

Broj djece sa posebnim potrebama koji u školskoj 2015/16. godini pohađaju osnovnu i srednju školu je 135 (osnovne škole 127, a srednje 8 učenika). Broj učenika koji pohađaju školu po individualiziranom NPP je 9, i to svi učenici u osnovnim školama-kategorisana djeca. Djeca i mladi sa posebnim obrazovnim potrebama stiču obrazovanje u redovnim školama prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama. Kada je u pitanju pristup obrazovanju djece s posebnim potrebama, inkluzivna nastava se provodi u svim osnovnim školama. U cilju obezbjeđivanja prava na osnovno obrazovanje Ministarstvo je obezbijedilo besplatan prevoz za sve učenike koji žive na udaljenosti većoj od 4 km, te kontinuirano obezbjeđuje udžbenike za socijalno – ugrožene učenike. Pored toga obezbijeđena je i zdravstvena zaštita za sve učenike koji ne mogu to pravo ostvariti na drugi način.
PISA 2018 preporuke u pogledu unapriđenja obrazovanja u Bosni i Hercegovini:
Potrebno je implementirati Zajedničko jezgro cjelovitih razvojnih programa za predškolski odgoj i obrazovanje (ZJCRP) definirano na ishodima učenja, koje kao posebno područje ima govor, jezik i komunikacija te se bavi ranom pismenošću kao jednom od komponenti. Implementacija ZJCRP-a mora biti sveobuhvatna i dostupna svim odgajateljima u organizaciji nadležnih ministarstava, stručnjaka Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i vanjskih stručnjaka na polju pedagogije ovoga uzrasta.

1.1.6. Kultura i sport

1.1.6.1. Kultura

Kulturni život u gradu Goražde odvija se uglavnom u okviru Javne ustanove Centar za kulturu, čiji je osnivač Grad. U okviru Centra postoji i prostor za muzej u kojem bi se trebalo očuvati bogato kulturno-historijsko nasljeđe. Na području općine Foča-FBiH postoje dva objekta kulture, Dom kulture i Omladinski dom. U okviru Javne ustanove Likovna gradska ART galerija, djeluje i Udruženje umjetnika grada Goražde, koje u saradnji sa Gradskom upravom i Centrom za kulturu organizira izložbe i druženja likovnih stvaralaca. „Glas Goražda" koji je jedini štampani lokalni medij također je smješten u Centru za kulturu, kao i Javno preduzeće Radio televizija Bosansko-podrinjskog kantona (JP RTV BPK). U pogledu finansiranja ustanova kulture (JU Centar za kulturu Goražde), iznos dotacija iz budžeta varira kao i godišnji budžet ali bilježi značajno smanjenje u 2019.g. u odnosu na prethodnu godinu ali povećanje u odnosu na 2014 godinu.

Oblast kulture u BPK, u odnosu na druge oblasti, u proteklom periodu bila je znatno marginalizovana. Nosioci kulturnih aktivnosti nalaze se u teškom materijalnom, kadrovskom i organizacionom stanju i zahtijevaju značajniju podršku. Imajući u vidu realno ekonomsko i socijalno stanje u kojem se nalazi BPK, nije realno očekivati da oblast kulture bude samoodrživa bez pomoći i angažmana institucija vlasti, privrede kao i svih građana. Učešće nevladinog sektora u kreiranju kulturne politike je značajno, ali je nedovoljno podržano sistemskim mjerama i kulturnom politikom.

1.1.6.2. Sport

Kada je u pitanju razvoj sporta BPK Goražde isti je utvrđen Zakonom o sportu BPK Goražde kroz donošenje Strategije razvoja sporta BPK Goražde a na osnovu koje se donose pojedinačni dokumenuti kao godišnji programi razvoja sporta BPK Goražde i godišnji programi razvoja sporta jedninica lokalne samourave iz sastava Kantona. Cijeneći da je školski sport utvrđen Zakonom o sportu BPK Goražde isti ima redovnu finansijsku podršku od strane Ministarstva za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport BPK Goražde.

Najveći upravitelj sportskim objektima na nivou Kantona je JU Sportski Centar „Mirsad Hurić" Goražde čiji je osnivač Grad Goražde. Sportski objekti kojima upravlja ovo preduzeće su: Gradska dvorana "Mirsad Hurić" Goražde, Sportski centar i otvorena sportska igrališta.

Na nivou Kantona registrovan je Sportski savez za sport i rekreaciju invalida u okviru kojeg djeluje 9 sportskih klubova, koji nemaju status pravnog lica. Takmičenja lica sa invaliditetom su povremena, ali osobe sa invaliditetom redovno uzimaju učešće da državnim i KUP takmičenjima u sklopu godišnjeg kalendara takmičenja Fedralnog sportskog saveza za sport i rekreaciju invalida.

Što se tiče podrške sportskim klubovim ona je najveća u slučaju fudbala i rukometa (više od pola miliona KM kumulativno u periodu 2014-2019.). Istovremeno postoje sportska udruženja koja u ovom periodu nisu primili nijedan grant a to su teniski klub, klub sportskih ribolovaca, lovački klub te auto-moto klub. Poseban problem predstavlja finansiranje sporta lica sa invaliditetom, vezano uz brojne poteškoće, koje se pre svega ogledaju kroz izrazito skupu sportsku opremu, rekvizite, pratioce i sl., što sport lica sa invaliditetom svrstava u kategoriju najskupljih sportova.

1.1.7. Zdravstvena i socijalna zaštita

1.1.7.1. Zdravstvena zaštita

Usluge zdravstvene zaštite koje se pružaju na području BPK obuhvaćaju primarnu, sekundarnu i tercijarnu zdravstvenu zaštitu. Primarna zdravstvena zaštita pruža se u ambulantama domova zdravlja i područnim ambulantama porodične medicine.

Zdravstvenu zaštititu stanovništvu kantona pruža šest zdravstvenih ustanovia u javnom sektoru i to: Kantonalni zavod za zdravstveno osiguranje; JU Zavod za javno zdravstvo BPK; JZU Kantonalna bolnica Goražde; JU Dom zdravlja „ Isak Samokovlija" Goražde; JU dom zdravlja Ustikolina; JU Dom zdravlja Prača.

Od ukupno zaposlenih radnika u zdravstvnim ustanovama na području BPK (328 u 2018) najviše je medicinskih tehničara 169, pa doktora medicine 48 (od kojih je 25 specijalista, doktora stomatologije ima 10, magistara farmacije 5). Administrativnog osoblja u zdravstvenim ustanovama je 44, a niže spreme 39.[9]

Sekundarnu i tercijarnu zdravstvenu zaštitu građani ostvaruju u Javnoj zdravstvenoj ustanovi Kantonalna bolnica Goražde, koja raspolaže sa slijedećim prostorom: stari bolnički blok, kome je neophodna rekonstrukcija, kao i novi bolnički blok i Služba za fizikalnu rehabilitaciju (u vlasništvu Grada Goražde) koji su u zadovoljavajućem stanju. Pacijenti kojima nije moguće pružiti odgovarajući tretman unutar bolnice upućuju se na Klinički centar u Sarajevu. Nemogućnost obezbjeđenja dodatnih finansijskih sredstava ključni je uzrok nedovoljne materijalno-tehničke opremljenosti većine zdravstvenih ustanova kako ustanova primarne tako i sekundarne zdravstvene zaštite.

[9] Federalni zavod za statistiku

Procjena je da obuhvat zdravstvenim osiguranjem stanovništva BPK Goražde veća od 95 %[10]. Zdravstvene ustanove u BPK Goražde nemaju dovoljno kapaciteta za pružanje adekvatne pomoći za poboljšanje mentalnog zdravlja stanovnika koji pate od ratnih i drugih trauma. Neprerađena ratna trauma roditelja je izražena i u odnosima unutar porodice. Federacija BiH je usvojila Politiku i Strategiju za zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja u Federaciji BiH za period 2012-2020.

Vodeća nezarazna oboljena u BPK su kardiovaskularne bolesti (I00-I99) 2,389 na 10.000 stanovnika, mentalna oboljenja (F00-F99) 562,9 na 10.000 stanovnika. Diabetes mellitus (E10-E14) 467,6 oboljenja na 10.000 stanovnika, hronične plućne opstruktivne bolesti (J40-J46) 276,1 na 10.000 stanovnika te maligne neoplazme (C00-C97) 59,7 oboljenja na 10.000 stanovnika. Vodeći uzroci smrti za 2018 godinu[11] su moždani udar (I63) 8 %, akutni infarkt miokarda 5,1 %, maligna neoplazma bronha i pluća 3,6 %, sekvele cerebrovaskularnih oboljenja (I69) 2,9 % i maligne neoplazme kolona (C18) 2,2 %. Bitno je istaći da u sprečavanju ovih bolesti ključnu ulogu ima prevencija, i promoviranje zdravih navika života.

Krize poput COVID-19 predstavljaju veliki izazov da se osmisli i stavi u funkciju otporna i inkluzivna javna zdravstvena infrastruktura i institucije učinkovite u rješavanju krize. Ta infrastruktura treba biti u stanju predvidjeti i odgovoriti na krizu u cilju dostupnosti zdravstvene usluge za sve stanovnike. Iako pandemija direktno utiče i opterećava zdravstveni sektor, da bi se adekvatno odgovorilo na pandemiju, pored mobilizacije i unaprijeđenja zdravstvenih kapaciteta, neophodno je i ja jačati vertikalnu i horizontalnu komunikaciju u kriznim situacijama.

1.1.7.2. Socijalna zaštita

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, broj slučajeva Centra za socijalni rad u BPK se značajno povećao u 2018. godini u odnosu na godinu prije ali i na cjelokupni period od 2014-2018. godine.

Slika 6. Slučajevi u Centru za socijalni rad

Izvor: Federalni zavod za statistiku, BPK u Brojkama, 2020

U pogledu maloljetnih korisnika socijalne zaštite u periodu 2014-2018. primjetan je trend smanjenja korisnika socijalne zaštite koji su ugroženi porodičnom situacijom. Povećao se broj osoba sa smetnjama u psihičkom i fizičkom razvoju. Najmanje je maloljetnih korisnika socijalne zaštite po osnovu društveno neprihvatljivog ponašanja (5 korisnika u 2018.g.). Što se tiče punoljetnih korisnika socijalne zaštite najviše je onih sa smetnjama u psihičkom i fizičkom razvoju (980 u 2018.g.). Zabilježen je veći broj

[10] Strategija razvoja BPK

[11] Od ukupno umrlih 322 u 2019.g. 188 (58 %) su uzrokovane oboljenjima cirkulatornog sistema (I00-I99) (FZS, Demografija)

osoba u stanju različitih socijalno-zaštitnih potreba ali i osoba bez dovoljno prihoda za izdržavanje (139 u 2014 g. u odnosu na 174 korisnika u 2018.g.).

Prema Izvještaju o radu JU "Centar za socijalni rad BPK Goražde" za 2019 broj korisnika Centra grupisan je prema vrstama prava, oblika I mjera socijalne zaštite i to: korisnici socijalne zaštite-prestacije (davanja), socijalna zaštita porodice sa djecom, civilne žrtve rata, te smještaj u ustanove socijalne zaštite i smještaj u drugu porodicu. Na osnovu dostupnih podataka za period 2016-2019. broj korisnika socijalne zaštite – prestacije (davanja) se smanjio. Najveće smanjenje zabilježeno je kod dodatka za njegu i pomoć od strane drugog lica po kantonalnom propisu (338 u odnosu na 197 korisnika), a najveće povećanje bilo je kod korisnika Lična invalidnina – neratni invalidi (606 u odnosu na 660 korisnika). Novčana naknada za pomoć i njegu od strane drugog lica ostvaruju stara i nemoćna lica koja imaju više od 65 godina života i kojima je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć i njega za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba pod uvjetom da im ukupni prihodi po članu domaćinstva mjesečno ne prelazi iznos od 35 % od prosječne plaće u kantonu.

Smještaj u ustanove socijalne zaštite podrazumjeva zbrinjavanje djece bez roditeljskog staranja, zbrinjavanje djece sa poremećajima u ponašanju, institucionalnom zbrinjavanju mentalno retardiranih lica, zbrinjavanju starih lica bez porodičnog staranja. U ustanovama socijane zaštite u 2019 godini bilo je zbrinuto ukupno 77 korisnika, što je u odnosu na 2016. godinu manje za 4 korisnika.

Od ukupnog broja smještenih punoljetnih lica u ustanove socijalne zaštite najviše ih je smješteno u JU Dom za stara i iznemogla lica Goražde (24 štićenika) te u Zavod za zaštitu djece I omladine Pazarić (19 štićenika), te Zavod za zaštitu mentalno invalidnih lica Drin Fojnica (9 štićenika).

Zaštita porodice sa djecom u smislu federalnog i kantonalnog zakona, podrazumijeva osiguranje porodice kroz materijalna i druga davanja radi pomaganja u podizanju, odgoju i zbrinjavanju djece, kao i njihovom osposobljavanju za samostalan život i rad, u najboljem interesu djeteta.

Pravo na dječiji dodatak pripada onima čiji mjesečni prihodi ostvareni po svim osnovama izuzev primanja ostvarenih iz socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, po članu domaćinstva ne prelaze iznos od 15 %. Visina dječijeg dodatka iznosi 29,00KM. Pravo na dječiji dodatak bez obzira na imovinski cenzus, uvećan za 50 % pripada: djetetu bez oba ili jednog roditelja, djetetu ometenom u psihičkom ili fizičkom razvoju, porodici u kojoj su oba ili jedan roditelj invalidi sa procentom invalidnosti od 60 %, te djeci korisnika stalne novčane pomoći. Izuzetno, osim prava na dječiji dodatak, porodica ima pravo i na mjesečnu novčanu naknadu za novorođeno treće, četvrto i peto dijete bez obzira na imovinski cenzus u iznosu od 40 % od prosječne plaće u kantonu, odnosno oko 300 KM. Ovaj vid naknade predstavlja svojevrstan pronatalitetni dodatak koji se na području kantona ostvaruje od 2005. godine, a u 2019 godini ovu pronatalitetnu mjeru koristilo je ukupno 403 korisnika.

Centar za socijalni rad BPK je organizacijski sastavljen za multifunkcionalno djelovanje u oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata, zaštite porodice sa djecom, a obavlja i poslove Organa starateljstva, poslove posredovanja, i poslove savjetodavno-terapeutskog rada. U općinama Pale u FBIH i Foča u FBIH nalaze se dvije Službe socijalne zaštite, a u Goraždu se nalazi i Savjetovalište za probleme porodice, djece i adolescenata. U navedenim službama u 2019.godini poslove i radne zadatke izvršavala su 22 radnika . Budžet J.U. Centra za socijalni rad za 2019. godinu realizovan je u iznosu od 5.832.800 KM, što čini 15,76 % ukupno planiranog budžeta BPK Goražde za 2019 godinu. Od ukupno odobrenih sredstava u izvještajnom periodu utrošeno je 5.653.751,45 KM i isti predstavlja 96,93 % ukupno planiranih sredstava Budžetom J.U.Centar za socijalni rad BPK-a Goražde BPK-a. Od ukupno izvršenih rashoda i izdataka u iznosu od 5.653.751,45 KM, tekući rashodi su izvršeni u iznosu od 515.616,43 KM i čine 9,05 % od ukupnih rashoda i izdataka J.U.Centar za socijalni rad BPK-a Goražde koji su izvršeni, dok ostatak od 90,95 % čine tekući transferi pojedincima u iznosu od 5.184.269,41

Socijalna zaštita je jedan od sektora koji je pogođen pandemijom virusa COVID-19. Smanjenje zaposlenosti i generalno povećavanja neizvjesnosti kod stanovništva, dovodi do raznih poremećaja u društvu što pretpostavlja i veći pritisak na službe centara za socijalni rad te i na pojedine budžetske stavke kao što su izdvajanja socijalno ugroženih kategorija.

1.1.8. Civilno društvo

Civilno društvo je organizovano i u oblastikulture, mladih, obrazovanja, okoliša, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata i drugih interesnih skupina, kao što su poslodavci, penzioneri, socijalne kategorije, muzičari i radio klubovi. U BPK djeluje Vijeće mladih Općine Goražde koje kroz saradnju sa drugim srodnim udruženjima i Vladom Bosansko-podrinjskog kantona djeluje na afirmaciji mladih u Kantonu. Općinsko vijeće Goražde je proglasilo 21. mart Danom mladih općine Goražde.

Budžetska izdvajanja za organizacije civilnog društva su u porastu od 2014. godine. Budžetska izdvajanja za organizacije civilnog društva u 2018 su iznosila 748.978 KM što je 9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Većina sredstava u 2018 godinu, usmjerena je na udruženja ratnih i civilnih žrtava rata (33 %), udruženja poslodavaca, privredna i obrtnička komora te ruralni razvoj (26 %), te sportski klubovi, vjerske institucije i druga slična udruženja (13 %). Na području Grada Goražda djeluju i dvije humanitarne organizacije čiji je rad prepoznat u zajednici a to su Crveni križ i Merhamet.

1.1.9. Sigurnost građana

U periodu 2014–2019. ukupan broj kaznenih prijava i optužbi se smanjuje. I dok je u 2014. i 2015. godini najviše prijava i optužbi prijavljeno protiv imovine kasnije se taj broj smanjuje, a povećava broj kaznenih djela protiv zdravlja ljudi. U 2019 godini kaznene prijave protiv zdravlja ljudi su činile 47 % ukupnih kaznenih prijava.[12] U istom posmatranom periodu samo je u 2014.godini zabilježeno 10 optužbi protiv maloljetnih počinilaca od kojih 8 optužbi su bile za kazneno djelo protiv imovine.

Posmatrajući optužene osobe prema vrsti odluke u vremenskom periodu 2014-2019. sve je više onih koji su proglašeni odgovornim, a smanjuje se udio gdje su optužbe odbijene, te udio oslobađajućih presuda.

[12] Federalni zavod za statistiku, Bosansko-podrinjski kanton u brojkama 2020,2019,2018,2017,2016,2015, statistika „Pravosuđe".

1.1.10. Ključni razvojni problemi i potrebe u području društvenog razvoja

Na osnovu svega gore navedenog, u tabeli dole su prezentirani razvojni izazovi i perspektive u područjuma društvenog razvoja.

Tabela 6. Razvojni problemi i potrebe u području društvenog razvoja

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
• Dotrajalost objekata odgojno-obrazovnih institucija i manjak opreme za kvalitetno izvođenje nastave	• Obnoviti objekte odgojno-obrazovnih ustanova i usmjeriti ulaganja u poboljšanje njihove opremljenosti za izvođenje nastave (laboratoriji, kompjuteri, biblioteke, sportske dvorane)
• Energetska neefikasnost mnogih skolskih objekata	• Ulaganje u energetsku efikasnost školskih objekata
• Nesrazmjer broja i opterećenja područnih škola u ruralnim sredinama BPK i gradskih škola	• Razraditi plan racionalizacije i prenamjene područnih škola (spajanje, korištenje prostora za druge svrhe)
• Neefikasna i nedovoljna ulaganja u poboljšanje kvalitete obrazovnog sistema	• Poboljšati kvalitet obrazovanja kroz kontinuirano stručno usavršavanje nastavnika i opremanje škola savremenim nastavnim sredstvima
• Obezbijediti kontinuirano provođenje obrazovnih programa usklađenih s potrebama tržišta rada	• Izraditi prijedlog mjera za kontinuirano usklađivanje obrazovnih programa s potrebama tržišta rada
• Obezbijediti kvalitetniji pristup u pružanju obrazovnih usluga djeci s posebnim potrebama, marginalnim grupama djece i posebno talentiranoj djeci	• Jačati ravnopravnost u pružanju obrazovnih usluga s obzirom na posebne potrebe djece, talentiranost i pripadnost marginalnim grupama
• Unaprijediti provođenje programa za usavršavanje i unaprjeđenje kompetencija i vještina nastavnog kadra	• Razviti i provoditi programe za usavršavanje i jačanje kompetencija i vještina nastavnog kadra
• Omogućiti svoj djeci predškolskog uzrasta pohađanje predškolskog programa	• Razviti sistem ustanova predškolskog obrazovanja za stvaranje uslova za povećanje kapaciteta predškolskih ustanova i dostupnost predškolskog obrazovanja svoj djeci te obezbijediti finansiranje rada predškolskih ustanova
• Omogućiti svim učenicima/djeci jednake uslove školovanja	• Obezbijediti zakonom predviđene uslove za razvoj i školovanje svakog učenika/djeteta
• Nedovoljna uključenost roditelja u oblikovanje i provođenje odgojno-obrazovnih programa	• Uključiti roditelje u oblikovanje i provođenje odgojno-obrazovnih programa kroz Vijeće roditelja i srodne nevladine organizacije
• Manjak programa za doškolovanje i prekvalifikaciju odraslih osoba i cjeloživotno učenje	• Poticati provođenje programa za doškolovanje i prekvalifikaciju odraslih osoba i programa za cjeloživotno obrazovanje u cilju mobilnosti radne snage
• Manjak visokoobrazovanog kadra	• Pružiti podršku radu visokoškolskih ustanova na području Kantona u cilju stvaranja uslova za studiranje u mjestu življenja i razvoja ljudskih potencijala

• Preklapanje i neusklađenost zakonske regulative u sektoru obrazovanja između federalnog i kantonalnog nivoa upravljanja	• Razraditi programe i mjere za donošenje zakonskih akata u području obrazovanja na nivou BPK koji će osigurati transparentno provođenje obrazovnih politika.
• Nepostojanje podrške studentskom standardu	• Izgradnja studentskog doma, javne kuhinje i drugih sadržaja za studente
• Nedovoljna financijska ulaganja u razvoj kulture na području BPK-a Goražde	• Jačati ulaganja za potrebe u oblasti kulture na području BPK-a Goražde
• Manjak broja stručnih kadrova u kulturi i nedovoljna educiranost postojećih kadrova	• Poticati zapošljavanje stručnih kadrova u kulturi i ulagati u usavršavanje i umrežavanje postojećih kadrova sa kulturnim djelatnicima u zemlji i regionu
• Nedovoljna financijska ulaganja u razvoj sporta na području BPK-a Goražde.	• Povećati iznos sredstava za potrebe u sportu na području BPK kroz saradnju sa privrednim sektorom i veća izdvajanja za sport kroz javne budžete
• Nedostatak sportskih terena, igrališta, dvorana i rekvizita za aktivnosti sportskih klubova i rekreativce	• Usmjeriti ulaganja u izgradnju i obnovu sportskih objekata i opremljenost potrebnim rekvizitima
• Manjak licenciranog stručnog kadra u sportu	• Uspostaviti sistem licenciranja stručnog kadra u sportu
• Nesrazmjer između ulaganja i potreba u sistemu zdravstva i socijalne zaštite	• Pratiti reformske procese na nivou Federacije BiH te pravovremeno planirati i ojačati kapacitete za poboljšanje kvalitete zdravstvenih usluga i usluga socijalne zaštite
• Visok stepen smrtnosti od bolesti krvožilnog sistema i malignih oboljenja	• Razviti i provoditi programe prevencije od oboljenja krvožilnog sistema i malignih oboljenja
• Nedovoljna materijalno-tehnička opremljenost socijalnih i zdravstvenih ustanova	• Poboljšati materijalno-tehničku opremljenost socijalnih i zdravstvenih ustanova
• Niska svijest o mentalnom i fizičkom zdravlju i nedovoljna zastupljenost preventivnih programa u sistemu zdravstvene zaštite	• Razviti programe za promoviranje važnosti mentalnog i fizičkog zdravlja i preventivne programe u sistemu zdravstvene zaštite
• Nepostojanje sistema praćenja kvalitete u pružanju usluga socijalne zaštite	• Uspostaviti i sistematski provoditi praćenje kvalitete u pružanju usluga socijalne zaštite
• Neadekvatnost prostora JU Centar za socijalni rad BPK Goražde	• Osigurati odgovarajući prostor za smještaj Centra za socijalni rad
• Nedostatan broj stručnih kadrova u ustanovama socijalne zaštite	• Jačati zapošljavanje stručnih kadrova u ustanovama socijalne zaštite
• Nedostatak sadržaja za mlade i porodice s djecom	• Razvijati i provoditi programe namijenjene mladima i porodicama s djecom
• Rast broja intervencija socijalne zaštite, posebno nad ženama	• Izraditi i provoditi programe sprječavanja porodičnog nasilja i nasilja nad ženama; razviti institucionalnu saradnju sa Sigurnim kućama širom BiH, radi adekvatnog zbrinjavanja žena
• Otežano i slabo funkcionisanje osnovne djelatnosti Doma za stara i iznemogla lica	• Izraditi programe i mjere koji će osigurati poslovno – finansijsku konsolidaciju i jačanje osnovne djelatnosti ove javne ustanove

1.1.11. Javna infrastruktura

1.1.11.1. Saobraćajna infrastruktura

Jedan od osnovnih preduslova za razvoj BPK je razvoj saobraćajne infrastrukture. Saobraćajni sistem mora svrsishodno razvojno i ekonomski povezati sva područja PPK s FBiH i BiH, spojiti BPK sa regionalnim tranzitnim koridorima, te pružati dobre uslove za efikasan i siguran prijevoz ljudi, roba i dobara.

Mrežu drumskih saobraćajnica na području Bosansko - podrinjskog kantona čine magistralni, regionalni, lokalni i nekategorisani putevi. Osnovu ove putne mreže predstavljaju dionice magistralnog putnog pravca M-20 Foča - Goražde i Goražde - Ustiprača, koje su ujedno i saobraćajno najopterećeniji putni pravci u okviru predmetne putne mreže. Sam kvalitet saobraćaja na ovim dionicama magistralnog puta narušen je činjenicom da one prolaze kroz urbano područje Goražda, a usljed preplitanja sa gradskim sistemom saobraćajnica, gdje je i dalje neizgrađena gradska zaobilaznica, dodatno je ugrožen i kontinuitet saobraćaja na predmetnom putnom pravcu.

Izgradnja Mosta u Vitkovićima je započeta 2016 i još nije završena. Ovaj Most predstavlja kapitalni projekat kako za mještane tako i za privredu. Mještani Vitkovića koriste svoja imanja na desnoj strani Drine prelazeći čamcima, te se i izgradnjom Mosta otvara mogućnost proširenja indurstijske zone na desnoj obali Drine.

Druga važna saobraćajnica za ovo područje je magistralni pravac M5 koji nije izgrađen na dionici Renovica – Mesići kanjonom Prače, a predstavlja najkraću vezu Sarajeva sa jugoistočnim dijelovima BiH i Srbijom. Kao uslovno rečeno novi značajniji putni pravac treba spomenuti i put Ustikolina - Trnovo koji je 8. avgusta 2007. godine „prekategorisan" u magistralni putni pravac sa oznakom M18.1.

Regionalna putna mreža zastupljena je pravcima R-448 Hrenovica - Goražde i Goražde - Čajniče u ukupnoj dužini od 31.8 kilometara.
Odlukom Vlade FBiH o utvrđivanju javnog interesa i početku izgradnje Brze ceste Prača-Goraže iz 2017 god. otpočinje se formalni dio izgradnje krucijalnog infrastrukturnog projekta za sveukupni razvoj BPK. Trasa buduće brze ceste (BC) Prača-Goražde predstavlja najkraći i najbrži put infrastrukturnog cestovnog povezivanja, nadovezujući se na postojeći magistralni put M5, Goražda sa Kantonom Sarajevo. Projektom je predviđena dužina BC Prača-Goražde 16,3 km, od kojih 5,8 km otpada na najzahtjevniji objekt tunel Hranjen. Trasa ide putanjom Prača-Hrenovica-Tunel Hranjen-Goražde. Zbog složenosti projekta isti je podijeljen na Lotove, te je započeta izgradnja Lota 1 tj. Tunela Hranjen.

1.1.11.2. Energetska infrastruktura

Osnovna koncepcija napajanja na području grada Goražde bazirana je na transformatorskom sistemu razvođenja el. mreže i to dovod 110 kV i srednjenaponski razvod 35 i 10 kV. Obzirom da se navedena napojna 110 kV trafostanice napaja dvostrano, bezbjednost u snabdijevanju el. energijom napojnih trafostanica je na visokom nivou. Iako je srednjenaponska mreža jednim dijelom izvedena sa mogućnošću dvostranog napajanja distributivnih TS, bezbjednost u isporuci el. energije znatno je manja, jer su pojedine distributivne trafostanice i napojni srenjenaponski kablovi preopterećeni. U centru grada, kao i pojedinim naseljima koja su naslonjena na centar (tretirani obuhvat) niskonaponska mreža izvedena je kao podzemna i kao takva je bezbjedna u napajanju potrošača, dok se individualni objekti napajaju, uglavnom, preko nadzemne NN mreže, koja je manje bezbjedna od podzemne NN mreže.[13]

[13] Izmjene regulacionog plana dijela Stambenog naselja "Kuti" u Goraždu Prijedlog plana, IPSA Institut, Sarajevo 2017

Gubici električne energije na području BPK prema dostupnim podacima od 2001. godine kad su iznosili 8,37 % svedeni su u 2007. godini na 7,32 % što je bolje od prosjeka distributivnih gubitaka Elektroprivrede BiH (9,2 %).

1.1.11.3. Telekomunikacije

Za dostupnost internetskih usluga, BH Telecom-RD Goražde u fiksnoj mreži trenutno raspolaže sa 18 uređaja instalisanog kapaciteta 3328 priključaka. Pomenuti uređaji raspoređeni su u postojećim telekomunikacionim čvorištima i pokrivaju više od 90 % područja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde. U mobilnoj mreži BH Telecom-RD Goražde za dostupnost internetskim uslugama samo za područje BPK- a Goražde raspolaže sa 11 baznih stanica GSM-a koji svojim signalom pokrivaju oko 95 % područja BPK-a Goražde.

1.1.12. Vodosnabdijevanje

Vodovodna mreža BPK po podacima Federalnog zavoda za statistiku iz 2018 iznosi **97 km.**

Po popisu iz 2013 oko 70 % nastanjenih stanova na području BPK koristi javni vodovod, oko 13 % koristi mjesni/seoski vodovod, dok oko 15 % ima sopstveni hidrofor.

Jedan od osnovnih uslova razvoja nekog područja jeste snabdijevanje vodom za piće za potrebe stanovništva i tehnološkom vodom za potrebe industrije. Vodosnabdijevanje Goražda i ostalih naselja se od 1996. godine vrši zahvatanjem vode iz rijeke Drine u naselju Vitkovići (4 km uzvodno od Goražda). Kasnije je u krugu bivšeg industrijskog kompleksa FAJ "Azot" Vitkovići izgrađeno (rekonstruisano) postrojenje za preradu pitke vode (fabrika vode), koje je integrisano u vodozahvat.

Zbog učestalih problema sa vodosnabdijevanjem u junu 2020.godine urađen je projekat rekonstrukcije potisnog cjevovoda Vitkovići – Goražde, a iz Gradske uprave su istakli da je "rekonstrukcija potisnog cjevovoda Vitkovići – Goražde jedini način da se riješi problem vodosnabdijevanja grada, do čijeg prekida dolazi gotovo svakodnevno zbog pucanja dotrajalog cjevovoda".

Inače, kontrola vode za područje kojim upravlja JKP vrši se redovno u saradnji sa Zavodima javnog zdravstva BPK (jednom sedmično) i FBiH (jednom godišnje). Kontrola vode sa izvorišta koja nisu u sistemu upravljanja JKP provode dijelom grad Goražde, MZ i sami stanovnici koji upravljaju ovim vodovodima.

1.1.13. Odvodnja otpadnih voda

Registrovana ispuštanja zagađujućih materija u vodu (Federalno ministarstvo za okoliš i turizam) u 2018. godini tj. ispuštanje otpadnih voda u površinske/podzemne vode, prate se za Unis „Ginex" d.d. Goražde i Pobjeda Technology Goražde d.d. Prate se ispuštanja sjedećih polutanata: amonijaka, bakra i jedinjenja, olova i jedinjenja, cinka i jedinjenja, hroma i jedinjenja, žive i jedinjenja te nikla i jedinjenja. U 2019. godini u odnosu na 2013. godinu, za sve polutante ukupne ispuštene količine u kg/god su smanjene izuzev količina ispuštanja bakra i olova koje su povećane kod Unis „Ginex" Goražde. Akcidentna ispuštanja nisu zabilježena.

Još uvijek nedostaje centralni kolektor i uređaji za tretman otpadnih voda, koje se direktno ispuštaju u Podhranjenski potok u centru grada i tako dospijevaju u rijeku Drinu. Jedan dio kanalizacionih kolektora se direktno ispušta u rijeku Drinu. Značajnu opasnost predstavljaju i tehnološke otpadne vode iz

postrojenja privrednih subjekata koji su smješteni na području grada, zbog čega je instaliranje fekalnih kolektora i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda prioritetno za zaštitu okoliša.

Grad Goražde je u saradnji s nadležnim kantonalnim ministarstvom i JP „Slivovi rijeke Save" realizirala projekat izgradnje fekalnog kolektora na dionici Gradski most u Goraždu do naselja Zupčići – Dubište i fekalnog kolektora na dionici most „Alije Izetbegovića" – most „Žrtava genocida u Srebrenici", a pored toga je pokrenula proceduru izrade projektne dokumentacije Donji most – naselje Kazagići – Hubjeri. Implementacijom glavnih kanalizacionih kolektora i postrojenja za tretman otpadnih voda riješilo bi pitanje zagađenja rijeke Drine i potoka na području grada Goražda bi trebalo biti riješeno.

1.1.14. Komunalna infrastruktura

Prema regionalnom konceptu primijenjenom u Federalnoj strategiji upravljanja otpadom, predviđena je izgradnja regionalnog centra za upravljanje otpadom. U Planu upravljanja otpadom predstavljane su dvije varijante lokacija izgradnje objekata sistema upravljanja otpadom. Područje BPK u čijem sastavu su tri općine, prema procjenama zasnovanim na podacima za 2012. godinu ima prosječnu produkciju komunalnog otpada od 0,55 kg/st/dan. Komunalna preduzeća ne pokrivaju sva domaćinstva odvozom otpada, tako da jedan dio otpada završi na divljim (ilegalnim) odlagalištima. Jedan od zadataka integralnog pristupa upravljanja otpadom je eliminirati ili smanjiti na najmanju moguću mjeru broj divljih odlagališta. Prema podacima iz komunalnih preduzeća, oko 74 % domaćinstava na području BPK je pokriveno uslugama odvoza otpada. To su uglavnom domaćinstva iz urbanih i jednog dijela pristupačnih ruralnih područja. Kao i u većini općina u BiH, komunalna preduzeća još uvijek ne primjenjuju jedinstvenu metodologiju određivanja količina otpada, a nedostatak preciznosti u ovom segmentu može uzrokovati poteškoće prilikom planiranja sistema upravljanja otpadom.

U svim općinama BPK Goražde, komunalna preduzeća vrše aktivnosti sakupljanja i odvoženja otpada sa opremom koja je zastarjela (većina opreme i mehanizacije starija je od 15 godina). Postojeći kapaciteti posuda za sakupljanje otpada nisu dovoljni u općinama, te se otpad prikuplja i odlaže u vrećama oko mjesta sakupljanja što uzrokuje raznošenje otpada. Postojeći stepen recikliranja je nedovoljno razvijen i nije u skladu sa zahtjevima Federalne strategije zaštite okoliša 2008 - 2018.[14]

Prijedlog Prostornog plana BPK Goražde, koji je u skupštinskoj proceduri, definisao je lokalitet Trešnjica u općini Goražde kao planirani centar za upravljanje otpadom - međuopćinsku deponiju. Lokalitet Trešnjica je planiran kao međuopćinska sanitarna deponija, sa varijantom da se u planskom periodu koristi i kao regionalna sanitarna deponija za Gornje Podrinje uz uspostavljanje centra za tretman industrijskog otpada na ovoj lokaciji. Trenutno za odlaganje smeća u Gradu koristi se privremena, divlja deponija "Šišeta", za koju je urađen projekat zatvaranja. Osim privremene deponije "Šišeta", u Zupčićima, na parceli na kojoj se nalzi arheološki lokalitet proglašen nacionalnim spomenikom BiH, nalazi se deponija industrijskog otpada „Haldište".[15]

[14] Kantonalni okolišni akcioni plan BPK 2016-2022

[15] Prostorna_osnova_PPgrada_Gorazde

1.1.15. Energija i energetska efikasnost

Pošto BPK ne raspolaže sa rezervama fosilnih goriva, u sferi strukture proizvodnje energije, kao domaćeg resursa, može se govoriti isključivo o obnovljivim izvorima energije. Na prijedlog Ministarstva urbanizma, utvrđen je i „Akcioni plan za povećanje energetske efikasnosti u stambenom sektoru u gradu Goražde". Ciljevi ovog plana su smanjenje emisije ugljičnog dioksida iz stambenog sektora, smanjivanje ukupne energetske potrošnje u stambenom sektoru i omogućavanje transformacije područja kantona u ekološki održivo područje.[16]

U cilju povećavanja energetske efikasnosti na području općine Goražde provodi se projekat Ulična rasvjeta Grada Goražda u iznosu od 250.000KM. [17]

Osnovni energent za grijanje u BPK je drvo. Nastanjeni stanovi po Popisu 2013, koriste oko 99 % drvo, ali ne i isključivo već i u kombinaciji s drugim energentima kao što su: ugalj oko 11 %, električna energija oko 9 %, dok su ostali energenti (nafta, prirodni gas..) zanemarljivi sa postotkom ispod 1 %

Postojeće toplane i pripadajuća oprema, posebno kotlovnice, stare su izmedu 20 i 25 godina, tj. Na rubu svoga radnog vijeka, što rezultira niskom efikasnošću sistema. Povećanje energetske efikasnosti sistema daljinskog grijanja potrebno je ostvariti kroz rekonstrukciju i racionalizaciju postojećeg sistema i izgradnju novog.

Za toplifikaciju urbanog područja Goražde moguće je izgraditi sistem daljinskog grijanja, bazirajući sistem na energetskom bloku u proizvodno - poslovnoj zoni u Vitkovićima. Opravdanost ovog koncepta je uslovljena priključenjem većeg broja potrošača toplotne energije na sistem daljinskog grijanja. Sistem se može razvijati parcijalno, u prvoj fazi priključenjem objekata bližih proizvodno - poslovnoj zoni u Vitkovićima, a naknadno povećavati broj priključaka shodno tehnoekonomskim mogućnostima.

Prema Strateškom planu i programu razvoja energetike FBiH postoji plan za dovođenje prirodnog gasa u BPK iz pravca Kantona Sarajevo. Ovim planom su predviđene dvije varijante dovođenja prirodnog gasa u BPK.

[16] http://www.bpkg.gov.ba/vijesti/74707/utvrden-akcioni-plan-za-povecanje-energetske-efikasnosti-u-stambenom-sektoru-u-gradu-gorazde

[17] Program javnih investicija BPK

1.1.16. Ključni problemi i potrebe u području javne infrastrukture

U narednoj tabeli prikazani su razvojni problemi i potrebe u području javne i tehničke infrastrukture.

Tabela 7. Razvojni problem i potrebe u području javne infrastrukture

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
• Nedovoljno i neredovito održavani putni pravci	• Uspostaviti i provoditi sistem redovnog i kvalitetnog održavanja putnih pravaca
• Nedovoljna signalizacija uličnih gradskih mreža	• Poboljšati signalizaciju uličnih gradskih mreža
• Manjak zaobilaznih putnih pravaca i preopterećenost gradskih saobraćajnica	• Izraditi planove rasterećenja gradske saobračajne mreže i izgradnje zaobilaznih putnih pravaca
• Nezadovoljavajući nivo sigurnosti u cestovnom saobraćaju	• Unaprijediti sigurnost u cestovnom saobraćaju
• Loša međugradska povezanost javnim prevozom	• Uspostaviti kvalitetniji i redovniji saobraćaj
• Dotrajalost i preopterećenost elektroenergetske mreže	• Planirati i jačati ulaganja u rekonstrukciju elektroenergetske mreže
• Zastarjelost vodovodnih cijevi što utiče i na kvalitet vode, a veliki gubici dovode do povećanja naknade za potrošnju	• Unaprijediti vodovodne instalacije, uključujući implementaciju planiranih projekata vodosnadbijevanja
• Sistem javno-zdravstvene kontrole vode za piće nije zadovoljavajući	• Uspostava registra mjesnih izvorišta (lokacija, kapaciteta), te realizacija hidro-geoloških istraživanja/kontrole izvorišta
• Zastarjela vodovodna i kanalizaciona infrastruktura	• Ulaganje u vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu
• Nepostojanje deponije čvrstog otpada	• Reciklaža, ulaganje u deponije (izgradnja sanitarnih i sanacija privremenih)

1.1.17. Zaštita okoliša

Za pitanja zaštite okoline na području BPK Goražde nadležno je Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline. Ovo Ministarstvo je, pored federalnih propisa koje koristi, usvojilo i određene kantonalne zakone i podzakonske akte vezane za zaštitu pojedinih okolinskih komponenti.

1.1.17.1. Zrak

Najveći onečišćivači zraka iz stacionarnih izvora su pojedinačna ložišta u domaćinstvima koja onečišćuju zrak tokom zimskih mjeseci izgaranjem pogonskih goriva drveta i ugljena. Centralna toplana koja bi smanjila negativan uticaj na kvalitetu zraka iz pojedinačnih ložišta ne postoji.

Postavljena je mjerna stanica Rasadnik Goražde, a dnevni izvještaji su dostupni putem izvještaja Federalnog hidrometeorološkog zavoda. Podaci ukazuju na visoke godišnje koncentracije zagađujućih materija, te na njihovo povećanje tokom mjernog perioda.

1.1.17.2. Vode i otpadne vode

Od 56 lokacija na kojima Federalni Hidrometeorološki Zavod vrši kontinuirana 24-satna praćenja hidrologije, na rijeci Drini se vrši mjerenje na jednoj lokaciji, kao i u slučaju mjerenje hidroloških parametara i kvalitete (1 lokacija od ukupno 12) – HS Goradže. U BPK postoje još dvije na rijeci Prači (HS Prača) i Kolini (HS Kolina) koje pripadaju slivu rijeke Drine. Kvalitet podzemnih voda se ne mjeri.

Uprkos činjenici da se na području kantona danas u jednom dijelu nalaze postrojenja iz oblasti lake i srednje industrije, značajni su i kapaciteti prerađivačke industrije koji spadaju u oblast teške industrije (proizvodnja hemikalija, hemijskih proizvoda i municije) koja ima veliki negativan uticaj na prirodno okruženje.
S toga, značajnu opasnost predstavljaju tehnološke otpadne vode iz postrojenja prerađivačke industrije, te je instaliranje kolektora i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda prioritetno za zaštitu životne sredine.

1.1.17.3. Zemljište

Do sada, nisu rađene nikakve analize zemljišta, osim poljoprivrednog i po pojedinačnim upitima, tako da je stanje zemljišta, pogotovo nepoljoprivrednog nepoznato. U Registru zagađivača FBiH[18] nema podataka o emisijama u zemljište na području BPK.

Na prostoru BPK još uvijek ima dosta površina koje su pod minama. Teritorija Bosansko – podrinjskog kantona ubraja se u područje koje je najkontamiranije minama u BiH i FBiH. Sumnjive minske površine obuhvataju 72.9 km2 ili 14.51 % teritorije kantona.[19] Njihovo deminiranje je u planu, a predmetne lokacije su rizične minske površine u naseljenim mjestima. [20]

Najugroženija opština od mina u kantonu je opština Prača gdje sumnjive minske površine obuhvataju čak 26,9 % teritorije općine, a zatim slijede grad Goražde i opština Foča – Ustikolina (10,54 % površine općine). Neeksplodirana ubojna sredstva i mine predstavljaju najveću potencijalnu opasnost antropogenog karaktera za stanovništvo i materijalna dobra na području Bosansko – podrinjskog kantona.

Nestabilan teren obuhvata dva veća lokaliteta na prostoru kantona. Prvi lokalitet se nalazi na području naseljenog mjesta Lokve u površini od 405.81 ha (zaseoci Mehmedovići, Boškovići, Lokve, Poretak Radeljevići i Biljezi), dok se drugi lokalitet prostire na području naseljenog mjesta Renovica (zaseok Bronjići) u površini od 56.05 ha. Uslovno stabilan teren obuhvata 4,45 % teritorije kantona i 9 većih lokaliteta sa površinom od 2235,6 ha. Stabilan teren čini najveći dio teritorije kantona, odnosno 90.54 % ukupne teritorije.

---

[18] https://www.fmoit.gov.ba/bs/okolisne-dozvole/registri-i-izvjesivanje

[19] KEAP BPK 2016-2022

[20] http://www.bpkg.gov.ba/media/images/2011/10/Tekst_Prostorna_osnova_PP_BPK_nacrt_skupstina.pdf

1.1.18. Ključni razvojni problemi i potrebe u području zaštite okoliša

Na osnovu svega prethodno navedenog, u narednoj tabeli su prezentirani razvojni problemi i potrebe u području zaštite okoliša.

Tabela 8. Razvojni problem i potrebe u području zaštite okoliša

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
• Zagađenost zraka u zimskim danima	• Toplifikacija i smanjenje zagađenosti zraka od individualnih ložišta
• Nedovoljna iskorištenost prirodnih resursa (posebno hidroenergetskog potencijala rijeke Drine)	• Ulaganje u obnovljive izvore energije
• Nepostojanje kolektora otpadnih voda	• Izgradnja uređaja za prečišćivanje otpadnih voda
• Zastarjela tehnologija	• Harmonizacija propisa iz oblasti životne sredine ACQUIS-em
• Nedovoljno razvijena ekološka svijest građana	• Podizanje ekološke svijesti kod građana

1.1.19. Analiza budžeta

1.1.19.1. Prihodi, tekući i kapitalni grantovi i primici

Ključni ciljevi Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde odnose na stvaranje uslova za snažnu podršku razvoju Kantona, kroz poduzimanje reformi usmjerenih na rješavanje problema nedostatka posla i smanjenje siromaštva, kao i osiguranje djelotvornijeg, efikasnijeg i efektivnijeg djelovanja javne uprave i održivog finansiranja.

U periodu 2014-2018. godine, Budžet je izvršavan na osnovu zakona o izvršenju Budžeta BPK usvojenih od strane Skupštine BPK.

Ukupni prihodi u Budžetu Bosansko-podrinjskog kantona u periodu 2014-2018. godina imali su cikličan trend, a u 2018. godini, iznosili su ukupno 35.269.667 KM, što je za manji iznos za 4,4 % u odnosu na 2014. godinu, a veći za 6,8 % u odnosu a 2017. godinu. Najveći udio u prihodima imaju porezni prihodi, koji su takođe imali cikličan trend, a u 2018. godini su bili veći za 13,9 % u odnosu na 2017. godinu, a za 15,3 % veći u odnosu na 2014. godinu. Neporezni prihodi su, takođe, imali cikličan trend a u 2018. godini su iznosili 2.493.851 KM, što je manji iznos za 13,6 % u odnosu na 2017. godinu i za 22,3 % u odnosu na 2014. godinu. S druge strane, potrebno je istaći da su tekući grantovi i donacije u cijelom posmatranom period imali trend kontinuiranog smanjenja, tako da su u 2018. godini bili značajno manji za u odnosu na 2014. godinu, i to za 61,3 %.

U nastavku analize dat je pregled ukupno planiranih i ostvarenih prihoda, tekućih potpora i primitaka Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona za period 2014-2019. godine.

Poređenje planiranih i ostvarenih iznosa budžetskih prihoda, u periodu 2014-2018. godine, ukazuju da je planirani iznos budžeta tokom cijelog perioda bio veći od izvršenog, a najveća razlika između planiranog i izvršenog iznosa budžetskih prihoda zabilježena je u 2018. godini (oko 5,7 miliona KM). Analizirajući navedene pokazatelje može se zaključiti da planirani Budžet u posljednje tri godine nije pratio realne mogućnosti ostvarenja prihoda.

1.1.19.2. Budžetski rashodi

Podaci o izvršenju budžetskih rashoda u periodu 2014-2018., ukazuju da su ukupni budžetski rashodi imali cikličan trend, prateći promjene prihoda, a u 2018. godini iznosili su 35.608.648 KM. Potrebno je naglasiti da Izdaci za plaće i naknade troškova zaposlenih, doprinosi poslodavca i ostali doprinosi, u posljednje tri godine bilježe trend kontinuiranog rasta, dok izdaci za tekuće transfere, nabavku stalnih sredstava i izdaci za materijal, sitan inventar i dr. bilježe u istom periodu kontinuirani trend smanjenja. Izdaci za kapitalne transfere su imali cikličan trend.

1.1.20. Finansiranje razvojnih aktivnosti

U dosadašnjem finansiranju razvojnih aktivnosti Strategije razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde 2016-2020, nije bilo moguće pratiti finansijsku realizaciju na godišnjoj osnovi jer u Strategiji nije adekvatno postavljen indikativni finansijski okvir na godišnjem nivou, dok Akcioni plan 2016-2018. nije sadržavao finansijske podatke već isključivo deskriptivne upućujući na očekivane rezultate i vremenski rok provedbe projekta. Od 2018. godine, Akcioni Plan 2018-2020. je sadržavao planirane vrijednosti na godišnjem nivou, ali ne i vrijednosti prema izvoru financiranja, te nije bilo moguće pratiti realizaciju finansiranja po izvorima u odnosu na plan . U 2018. godini, realizirano je 70,8 % finansijskih sredstava u iznosu od 26.387.027 KM u odnosu na planirani iznos 37.259.229 KM, a u odnosu na 2017. godinu, kada je realizovano ukupno 35.852.029 KM, ostvaren je manji iznos sredstava za 29,2 % , prvenstveno zbog znatno niže realizacije (za 35,2 %) finansiranja iz vanjskih izvora u odnosu na prethodnu godinu.

Ukoliko se posmatra omjer planiranih finansijskih sredstava iz planova implementacije u periodu 2016-2017. godina i realizovanih sredstava za implementaciju projekata iz sektorskih planova implementacije, od ukupno 54.860.000 KM planiranih za implementaciju, realizlrano je 298,58 %, što ukazuje da su sredstva u Strategiji razvoja nerealno planirana obzirom da su planirana za period petogodišnji period (2016-2020.), a da su značajno premašena za samo dvije godine realizacije (2017- 2018).

Budžetska sredstva planirana za implementaciju projekata u periodu evaluacije realizovana su sa 176,77 %, odnosno, od planiranih 27.000.000 KM izdvojeno je 47.728.658 KM. Što se tiče vanjskih izvora za finansiranje planiranih projekata definisanih u Strategiji, stepen realizacije iznosi 416,64 %, odnosno od planiranih 27.860.000 KM realizovano je 116.075.608 KM iz vanjskih izvora. Razlog velikog stepena rezalizacije vanjskih sredstava je između ostalog činjenica da je u prethodnom periodu došlo do značajnog ulaganja u putnu infrastrukturu Goražde-Sarajevo, te da su postignuta značajna ulaganja iz vanjskih izvora u osiguranje održivim upravljanjem okoliša.

Najviši nivo realizacije zabilježen je za Strateški cilj 1 gdje je stepen realizacije sredstava u odnosu na plan iznosio je 523,90 %, dok je najniži nivo realizacije zabilježen za Strateški cilj 4, za koji je stepen realizacije sredstava u odnosu na plan iznosio je 91,33 %. Ovdje se treba napomenuti da su vanjska sredstva u SC1 uglavnom korištena za unapređenje putne infrastrukture, dok su vlastita sredstva (27 mil. samo u 2018. godini) uglavnom usmjerena ka jačanju privrede i razvijanje ruralnih sredina.

1.1.21. Projekcije budžeta

Osnovni prioriteti ekonomske politike za naredni period bi trebali da budu održavanje stabilnog fiskalnog sistema i održavanje likvidnosti budžeta, kontrola javne potrošnje, raspodjela ograničenih budžetskih resursa na najvažnije ekonomske i socijalne prioritetne politike Vlade, efikasnije i djelotvornije korištenje resursa. S tim u vezi, poseban izazov predstavlja saniranje utjecaja i smanjenje efekata pandemije na razvojne aktivnosti BPK. Projekcije prihoda BPK za period 2020-2022. godina rađene su na osnovu smjernica dostavljenih od strane Federalnog ministarstva finansija. Na bazi dostavljenih projekcija od strane Federalnog ministarstva za finansije Bosne i Hercegovine, kao i pokazatelja kretanja prihoda Kantona u prethodnom periodu Ministarstvo za finansije BPK je uradilo projekcije prihoda BPK za period 2020-2022. godine. Ukupno planirani prihodi za period 2020-2022. godina iznose po godinama: 2020. godine 38.729.573 KM, 2021. godine 39.037.903 KM i 2022. godine 40.989.379 KM. Planirani prihodi ne obuhvataju transfer iz budžeta Federacije BiH čiji iznos definiše Federalna Vlada svojom odlukom.

Budžetom za 2020. godinu planirana sredstva na ime tekućih transfera iznose 13.768.000 KM, u 2021. godini planiran iznos od 14.393.000 KM, te u 2022. godini iznos od 14.565.000 KM. Ukupno planirana sredstva bi omogućavala, odnosno stvarala dobre pretpostavke za realizaciju značajnog broja projekata. Izdaci po ovom osnovu odnose se i na transfere političkim partijama u okviru Budžeta Skupštine Kantona.

Kapitalni transferi u Budžetu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2020. godinu planirani su u iznosu od 1.170.000 KM. U 2021. godini planiran je iznos od 1.330.000 KM, te u 2022. godini iznos od 1.540.000 KM. Kapitalni transferi se u najvećem dijelu odnose na kapitalne transfere drugim nivoima vlasti, zatim pojedincima, te javnim preduzećima.

RIZICI PANDEMIJE

Od samog početka pandemije i proglašenja stanja prirodne nesreće u Federaciji BiH u martu 2020. godine, Vlada BPK je preduzela niz aktivnosti i mjera. U ovom periodu Vlada BPK konstantno je poduzimala mjere u cilju sprečavanja širenja pandemije te mjere koje će ublažiti posljedice u privredi u BPK nastale ovom pandemijom.

Do izbijanja krize uzrokovane pandemijom do 15.03 punjenje Budžeta je bilo bolje nego u ranijim godinama, međutim, nakon toga znatno su opali prilivi na transakcijski račun što je zahtijevalo neophodne mjere u cilju obezbjeđenja redovnih obaveza neophodnih za normalno funkcionisanje kantona.
Očekivano smanjenje prihoda je kako slijedi[21]:

- POREZ NA DOBIT u 2020. godini planiran u iznosu od 2.003.089 KM od čega u I–kvartalu ostvareno 393.740 KM a do kraja godine očekuje se smanjenje ostvarenja za nekih 60 % . Do kraja 2020. godine se očekuje ostvarenje u ukupnom iznosu od maksimalnih 1.037.480 KM
  što u odnosu na plan predstavlja smanjenje od 965.609 KM.
- POREZ NA DOHODAK u 2020. godini planiran u iznosu od 2.638.398KM od čega u I-kvartalu ostvareno 843.267 KM a do kraja godine očekuje se smanjenje ostvarenja za nekih 15 % . Do kraja 2020. godine se očekuje ostvarenje u ukupnom iznosu od maksimalnih 2.369.128 KM, što u odnosu na plan predstavlja smanjenje od 269.270 KM

[21] Dosadašnje aktivnosti Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u vrijeme pandemije virusa Covid-19, juli 2020. godine

- PDV – INDIREKTNI POREZI u 2020. godini planiran u iznosu od 25.948.591 KM od čega u I–kvartalu ostvareno 6.349.532 KM a do kraja godine očekuje se smanjenje ostvarenja za nekih 20 %. Do kraja 2020. godine se očekuje ostvarenje u ukupnom iznosu od maksimalnih 22.028.779 KM, što u odnosu na plan predstavlja smanjenje od 3.918.812 KM

Procjena prihoda u Budžetu BPK-a do kraja 2020. godine na bazi prosječnog mjesecnog ostvarenja u iznosu od 34.440.000 KM. Umanjenje ostvarenja prihoda od poreza na dobit, poreza na dohodak i PDV u ukupnom iznosu od 5.153.691 KM. Iz čega proizilazi da bi se po toj procjeni Budžet za 2020. godinu trebao ostvariti u iznosu od 34.440.000 KM (bez grantova i transfera od drugih nivoa vlasti koji su planirani u ukupnom iznosu od 5,7 miliona KM) te uz umanjenje poreza na dobit, poreza na dohodak i PDV iznosio 29.286.309 KM. Ako uzmemo procjenu mjesečnih osnovnih-fiksnih obaveza u iznosu od 2.692.000 KM za godinu dana na ime tih obaveza neophodna su sredstva u iznosu od 32.304.000 KM.

Iz urađenje analize uočljivo je da procjena ostvarenja prihoda u Budžetu za 2020. godinu u iznosu od 29.286.309 KM nije dovoljno ni za izmirenje osnovnih funkcija kantona koje smo u analizi naveli kroz pregled fiksnih obaveza u iznosu od 32.304.000 KM, odnosno nedostatna sredstva za izmirenje osnovnih funkcija kantona su 3.017.691 KM. U tom smislu, 19.06.2020. godine, usvojen je rebalans Budžeta sa ciljem oslobađanja i usmjeravanja sredstava prema ublažavanju negativnih posljedica izazvanih virusom COVID-19. U rebalansu budžeta, povećan je iznos sredstava predviđen za kapitalne transfere u zdravstvu i specijalizacije. Također, formiran je ekonomski kod (Stabilizacijski fond) na koji bi se akumulirala sredstva za borbu protiv pandemije.

1.1.22. Projekcije izvora finansiranja strategije

Prema dosadašnjoj finansijskoj realizaciji implementacije prethodne strategije, te uzimajući u obzir trenutni uticaj pandemije, procijenjeni indikativni finansijski okvir za implementaciju Strategije razvoja za period 2021-2027. iznosi 93.000.000 KM., od čega 57 % je procijenjeno finansiranje iz vanjskih izvora. Pored toga, očekuje se i finansiranje strateškog projekta izgradnje ceste Goražde – Sarajevo iz federalne nadležnosti čija je procijenjena vrijednost 100.000.000 KM.

Tabela 9. Procjena mogućnosti finansiranja Strategije za period 2021-2027.

Izvori finansiranja strategije razvoja	Okvirna procjena po godinama							UKUPNO (u KM)
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
Budžet (u KM)	5.000.000	5.100.000	5.300.000	5.700.000	6.000.000	6.300.000	6.600.000	40.000.000
Vanjski izvori	6.300.000	6.400.000	7.600.000	7.900.000	8.100.000	8.300.000	8.400.000	53.000.000
UKUPNO (u KM)	11.300.000	11.500.000	12.900.000	13.600.000	14.100.000	14.600.000	15.000.000	93.000.000

U ukupnoj procijenjenoj vrijednosti procijenjene mogućnosti finansiranja, ekonomski sektor ima udio od 25,8 %, društveni sektor od 25,8 %, dok zaštita okoliša ima udio do 48,4 %. Veći udio sektora životne sredine odnosi se na finasiranje prioriteta i mjera javne infrastrukture finansirane iz vanjskih izvora

Tabela 10. Procjena mogućnosti finansiranja Strategije po sektorima za period 2021-2027.

Ekonomski razvoj	Društveni razvoj	Razvoj okoliša / zaštite životne sredine u	Ukupno (u KM)
24.000.000	24.000.000	45.000.000	93.000.000

1.2. SWOT ANALIZA

SWOT analiza je analiza snaga, slabosti, prilika i prijetnji. Za analizu vanjskih faktora (prilika i prijetnji), kombinovana je PESTLE analiza koja označava sljedeće oblasti: političku, ekonomsku, socijalnu, tehnološku, pravnu i okolišnu.

SWOT ANALIZA		
	SNAGE:	**SLABOSTI:**
Resursi, organizacija, prethodni rezultati	- Povoljan konfiguracijski geografski položaj, koji uslovljava blagu kontinentalnu klimu; - Posjedovanje prirodnih resursa (voda, minera lna voda, drvo, gips, kamen); - Potencijali za razvoj određenih vidova turizma (rijeka Drina,planinski vrhovi, lovišta, kulturno-istorijski spomenici, ruralni i eko-turistički potencijali; - Nekontaminirano poljoprivredno zemljište za organsku proizvodnju; - Prirodni resursi i potencijal za razvoj poljoprivredne proizvodnje; - Šumsko bogatstvo (velike površine pod šuma ma općina Foča i Pale) ; - Relativno čista životna sredina (nepostojanje "prljave" industrije); - Veliki hidropotencijal rijeke Drine i njenih pritoka; - Raspoloživ ljudski kapital - Univezitet (tehničkih, prirodnih i zdravstvenih nauka) za visoko obrazovanje; - Postojanje poduzetničkog duha i privredne tradicije; - Izvozno orjentirana privreda i pozitivan saldo razmjene; - Industrijske zone i potencijali za nihov razvoj sa neophodnom infrastrukturom; - Razvijena TK i elektromreža; - Rast indeksa razvijenosti, poreznih prihoda pc i broja za pos lenih pc; - Kratak vremenski period dobijanja kantonalnih/ općinskih licenci i dozvola; - Sportska tradicija; - Povoljna bezbjedonosna situacija; - Usvojeni LEAP-i općina na području BPK; - Uspostavljeni mehanizmi okolinskih dozvola	- Nedovoljna iskorištenost prirodnih resursa; - Nedovoljna iskorištenost poljoprivrednih potencijala i usitnjenost posjeda - Nizak nivo educiranosti poljoprivrednika i primjene savremenih agrotehničkih mjera - Nedovoljna povezanost poljoprivrednika sa otkupljivačima i prerađivačima - Pad indeksa obima industrijske proizvodnje, nedovoljna konkurenntost i tehnička opremljenost privrede, uz nizak stepen digitalizacije - Nedovoljnost programa podrške privredi, posebno početnicima i obrtima - Loš a lokalna putna i nfrastruktura; - Nestabilan vodostaj koji ugrožava obalu rijeke Drine; - Nedostatak perspektiva i raznolikosti sadržaja za mlade; - Migracija kvalitetnih ka drova u veće centre za bolje uslove rada i razvoj karijere - Nedstatak radnih mjesta, nepovoljna starosna struktura nezaposlenih i dugoročna nezaposlenost - Nedovoljna s trateška koordinacije sa višim nivoima vlast u implementacije politika i programa; - Neiskorištenost mogućnosti dijaspore - Nedovoljni kapaciteti za prijem djece u vrtić - Nedovoljnost prostorno-planske dokumenta cije potreba ma razvoja; - Nedovoljno iskorišteni resursi za razvoj turističke ponude i turistički marketing, te neriješen status Turističke zajednice; - Područja zagađena minama i NUS-i ma; - Nepostojanje sistema monitoringa stanja okolišnih komponenti (zemljište, voda) - Zastarjela vodovodna i kanalizaciona i nfra struktura i nedovoljna pokrivenost vodovodnom i kanalizacionom mrežom; - Nepostojanje kolektora otpadnih voda; - Nefunkci onalnost prečistača otpadnih voda iz namjenske industrije; - Nepostojanje deponije čvrstog otpada;

	PRILIKE:	PRIJETNJE:
Političke	- Podrška državnih i federalnih vl asti u razvoju infrastrukture i zaštite okoliša; - Dodjela grantova viših nivoa vlasti; - IPA fondovi /EU fondovi/Razvojne agencije; - Aktivnosti Skupštine Evropskih regija	- Politička nestabilnost u BIH i regionu; - Nekonzistentnost ekonomske politike na nišim nivoima usljed kompleksnog administrativnog ustrojstva političkih turbulencija i nejedinstva;
Ekonomske	- Mogućnost povezivanja i prekogranične saradnje; - Programi podrške viših nivoa vlasti i donatora za industrijske zone; - Mogućnost povezivanja u regionalnu turističku ponudu; - Povećanje i nteresa za avanturistički turizam i eko turizma; - Javno-privatna partnerstva; - Interes dijaspore i stranih/ domaćih investitora za investicije u privredi - Izgradnja putne infrastrukture prema - Sarajevu (povezivanje dva magistralna puta)	- Mogućnost rasta bankarskih kamatnih stopa; - Iskorištavanje hidropotencijala of viših nivoa - Smanjenje interesa donatora; - Rastuća vanjska konkurencija u privredi; - Upravljanje vodama i hidripotencijalom u nadležnosti viših nivoa - Poremećaj ekonomskih tokova usljed negativnih utjecaja stanja nesreća (prirodne, pandemija Covid-19 i sl.) na ekonomiju.
Socijalne i društvene	- Doseljavanje iz drugih krajeva; - Poboljšanje obrazovne strukture stanovništva/ obrazovne institucije; - Povratak BPK dijaspore	- Atraktivnost drugih regija i bolje perspektive za život i rad, naročito za mlade; - „Bijela kuga ", nepovoljan prirodni priraštaj i starosna struktura stanovništva; - Povećanje potrebe za zdravstvenu i socijalnu zaštitu usljed negativnih utjecaja prirodnih i drugih nesreća (prirodne, pandemija Covid-19 i sl.)
Tehnološke	- Iznalaženje i uvođenje novih tehnologija i standarda u i ndus triju. - Informatizacija i digitalizacija	- Nedostatak uslova za brz transfer know-how-a i novih tehnologija.
Pravne	- Uvođenje EU s ta nda rda i primjena pravnog nasljeđa EU u zakonodastvu BiH u zaštiti ljudskih i drugih prava; - Zakonska regulativa iz oblasti okoliša, harmonizacija propisa iz oblasti životne sredine sa EU propisima.	- Sporost procesa napretka prema članstvu u EU i prilagođavanja zakonovanog okvira i propisa - Neprovođenje propisa iz obl asti okoliša od strane viših nivoa vlasti; - Kompleksno administrativno uređenje (FBiH, Kanton, općine)
Okolišne	- Uvođenje čistih tehnologija u industriju; - Uspostava mehanizama okolinskih dozvola ; - Jedinstven prirodni okoliš i biološka raznoliikost; - Povoljni prirodni uvjeti za korištenje obnovljivih izvora energije (hidro, biomasa, solarna).	- Planirana izgradnja hidroenergetskog sistema Buk Bijela i Ustikolina uzvodno od općine Goražde; - Uticaji na okoliš zbog ekonomskih - Negativne posljedice prirodnih i drugih nesreća na okoliš - Negativni učinci globalnih klima tskih promjena.

1.3. STRATEŠKI FOKUSI

Na osnovu situacione analize i SWOT analize postavljen je osnov za definisanje strateških pravaca razvoja BPK. Strateško fokusiranje je bazirano na jedinstvenim snagama sa kojima raspolaže BPK kao i ključnim problemima koje u narednim godinama treba riješiti. Shodno tome, strateški fokus razvoja BPK u periodu 2021-2027. godinu usmjeren je na slijedeće oblasti.

I. Osiguranje snažne ekonomije, podržane poslovnim okruženjem i infrastrukturom

- Rastući indeks razvoja uz osiguranje konkurentne privrede koja omogućava zapošljavanje i povećanje izvozne orijentacije BPK;
- Oživljavanje ruralnih područja kroz održivo upravljanje prirodnim resursima za razvoj poljoprivrede i generisanje dohodka za ruralno stanovništvo;
- Razvoj turističkih potencijala i ponude BPK, uz unapriјeđenje turističke infrastrukture, za izgradnju imidža atraktivne turističke destinacije za riječni, avanturistički i sportsko-rekreativni turizam, uz promociju kulturno-historijskog naslijeđa;
- Osiguranje podrške za održivosti obrta, uz poticaje poduzetništva i samozapošljavanja;
- Razvoj preduzetničkih zona, kroz unapređenje postojećih i izgradnju infrastrukture za nove zone;
- Uspostavljanje pogodnog poslovnog okruženja, privlačnog za ulagače, uz razvoj javno-privatnog partnerstva;
- Pružanje podrške poduzećima za uvođenje novih tehnologija, standardizaciju, digitalizaciju, povećanje obima poslovanja, razvoj i inoviranje proizvoda i usluga, uz zapošljavanje.

III. Unapređenje kvaliteta društvenog života

- Povećati obuhvat djece predškolskim obrazovanjem (ne odnosi se na obaveznu godinu prije polaska u školu)
- Unaprijediti zdravstvenu i socijalnu zaštitu
- Prevencija bolesti i promocija zdravlja
- Kreiranje kulturno-sportskih sadržaja koji imaju za cilj afirmaciju djece i mladih
- Sufinansiranje projekata OCD koji doprinose povećanju mogućnosti za aktivno učešće mladih, žena, ratnih veterana , civilnih žrtava rata , starijih lica i lica u stanju socijalne potrebe u društvenom životu kantona;
- Osiguranje djelotvornije i učinkovitije javne uprave, u službi građana, uz reforme za unapriјeđenje transparentnosti i otvorenosti procedura, te digitalizaciju i uvođenje e-servisa za usklađivanje sa evropskim standardima.

IV. Unaprjeđenje infrastrukture i očuvanje okoliša na principima održivosti

- Unapređenje vodovodne mreže
- Unapređenje kanalizacione mreže i izgradnja kolektora
- Ulaganje u prečišćivače otpadne vode
- Sanacija postojećih deponija i izgradnja regionalnog centra za upravljanje otpadom
- Razvoj energetskih kapaciteta iz obnovljivih izvora
- Investiranje u utopljavanje stambenih jedinica koje će se sufinanisrati iz javnih sredstava
- Uspostava informacionog sistema (registri i monitoring okolišnih komponeneti)
- Centralno grijanje za domaćinstva
- Povezivanje Goražda sa Sarajevom.

1.4. VIZIJA

Vizija razvoja BPK iskazuje stratešku namjeru građanstva koja prvenstveno odražava težnje da BPK postane savremena evropska regija, orijentisana na održive aspekte razvoja gdje se razvoj posmatra kao višedimenzionalan proces ekonomske, društvene, okolišne, prostorne i institucionalne transformacije sa ciljem poboljšanja kvaliteta i standarda života građana i građanki. Vizija ukjučuje inkluziju svih sektora društva u razvojne procese, uključujući javni, privatni i civilni sektor.

VIZIJA

BPK - Regija snažne izvozne privrede i ugodnog ambijenta za život koji krasi ljepota rijeke Drine, u kojoj se resursi racionalno koriste i čuva okoliš za održiv rast.

1.5. STRATEŠKI CILJEVI SA INDIKATORIMA

Strateški cilj je cilj najviše razine koji utječe na sveukupni pravac razvoja zajednice i predstavlja jasan smjer kretanja u dugoročnom razdoblju. Strateška platforma razvoja Bosansko-podrinjskog kantona temelji se na tri strateška cilja, koji osiguravaju sinergijske efekte između ekonomskog i društvenog razvoja te zaštite okoliša i razvoja javne infrastrukture.

Strateški ciljevi su nastali na osnovu analiza, prvenstveno situacione i SWOT analize, na osnovu kojih su izvučeni strateški fokusi. U nastavku je grafički prikaz veze između strateških fokusa i strateških ciljeva.

Strteški cilj 1: Uspostaviti održiv ekonomski rast

Za ostvarenje vizije razvoja BPK ključno je obezbijediti uslove za održiv ekonomski rast, koji stvara preduslove za društveni napredak, razvoj infrastrukture i veći stepen zaštite okoliša. Zbog toga je prvi strateški cilj razvoja BPK usmjeren na ekonomski razvoj, koji će se bazirati na boljem iskorištavanju prirodnih potencijala i poslovne tradicije, uz uspostavljanje pogodnog privrednog okruženja i razvoj poduzetničke infrastrukture. Ovaj cilj je usmjeren na jačanje konkurentnosti industrije, uz poticanje izvorne orijentacije i finalizacije, stvaranje lanaca vrijednosti, podršku za održivost obrta, razvoj poduzetničke infrastrukture, te oživljavanje ruralnih područja, uz podršku poljoprivredi i aktivnostima za generisanje dohotka ruralnog stanovništva. Posebnu pažnju je potrebno posvetiti boljem iskorištavanju turističkih potencijala kantona. Ovim ciljem će se postići pozitivni efekti koji se odnose na povećanje poreznih prihoda, rast izvoza posebno gotovih proizvoda sa dodatnom vrijednošću, održivost i rast malih i srednjih preduzeća, zapošljavanje, ruralni razvoj, te obogaćivanje turističke ponude i razvoj turizma na ovom području.

Stepen realizacije postavljenog strateškog cilja će se pratiti kroz nekoliko ključnih pokazatelja uticaja: indeks razvijenosti ili porezne prihode/pc, stopu zapsolenosti, te stopu pokrivenosti izvoza uvozom, na osnovu kojih će se finalno ocjeniti ostvareni stepen ekonomskog razvoja, a detaljniji pokazatelji ekonomskog razvoja će biti vezani za pokazatelje ostvarenja prioritetnih ciljeva. Za svaki pokazatelj su definisane i početne vrijednosti u 2019. godini kao i ciljane vrijednosti u 2020. godini. U nastavku su sumirani pokazatelji uticaja sa početnim i ciljanim vrijednostima za prvi strateški cilj.

Tabela 11: Pokazatelji uticaja za prvi strateški cilj BPK

STRATEŠKI CILJ 1	Indikatori uticaja	Polazna vrijednost (2019)	Ciljna vrijednost 2027
Uspostaviti održiv ekonomski rast	Indeks razvijenosti/ Porezni prihodi pc	1,07/213	1,15/245
	Stopa zaposlenosti aktivnog stanovništva	49,5 %	50,5 %
	Stopa pokrivenosti uvoza izvozom	213 %	220 %

Strteški cilj 2: Učiniti BPK mjestom kvalitetnog življenja

Unapređenje kvaliteta življenja kroz stvaranje održivog i inkluzivnog društvenog okruženja je strateški cilj razvoja BPK. Ljudski kapital je predstavlja osnov za razvoj društva i ekonomije, a njegovo razvijanje će se postići kroz u napređenje kvaliteta usluga javne uprave i jačanje segmenta pravde i sigurnosti, unapređenju dostupnosti obrazovanja ali i kvalitateti, sportu i kulturi i unapređenje tržišta radne snage, poboljšanje zdravstvene usluge i reformskim aktivnostima u oblasti socijalne zaštite. Neophodno je voditi računa o kontinuiranom razvijanju ljudskih potencijala, te razvoju sadržaja za sve društvene grupe na području BPK, jer socijalna uključenost se smatra ključnim uslovom za održiv dugoročni razvoj. Jedan od prioriteta je i jačanje dobre uprave u službi građana, kroz unapređenje efikasnosti, efektivnosti i transparentnosti javne uprave BPK, te modernizaciju svih njenih usluga u skladu sa savremenim trendovima.

Indikatori uticaja podrazumijevaju one indikatore koji mjere efekat neke mjere ali na dužem roku, za razliku od indikatora rezultata. S tim u vezi indikatori uticaja koji bi mjerili strateški cilj su: povećanje broja stanovnika te broj stanovnika na jednog ljekara. U nastavku su sumirani pokazatelji uticaja sa početnim i ciljanim vrijednostima za drugi strateški cilj BPK Goražde.

Tabela 12: Pokazatelji uticaja za drugi strateški cilj BPK Goražde

Strateški cilj	Pokazatelj uticaja (impact)	Početna vrijednost (2019)	Ciljana vrijednost (2027)
Učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja	Stopa prirodnog priraštaja (u ‰)	-5,3	-3,5
	Broj stanovnika na 1 ljekara	475(2018.g.)	400
	Prosječna neto plata (KM)	711	900

Strateški cilj 3: Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete

Imajući u vidu da BPK Goražde teži ka industrijskom razvoju, uključujući i unapređenje poslovnih zona, neophodno je osigurati efikasnu uspostavu i instrumente implementacije mjera zaštite okoliša i očuvanja prirode kako bi se razvijale i ostale privredne grane te obezbijdio kvalitetan život za građanstvo Kantona. Kako bi se osiguralo održivo upravljanje okolišem i prirodnim resursima, omogućila kvalitetna

komunalna usluga stanovnicima BPK, te stvorile osnovne pretpostavke za dalji razvoj privrede, zacrtan je treći strateški cilj. Ovim ciljem će se postići pozitivni efekti i stvoriti svi preduslovi i normativni okviri za doprinos u zaštiti i očuvanju okoliša kroz unapređenje infrastrukture u domenu informacionih sistema za integralno upravljanje okolišem, zaštitu i sanaciju okolišnih ko mponenti (voda, zemlja, zrak), te zaštitu i unapređenje prirodnih resursa i obnovljivih izvora energije.

Najveće promjene u okruženju koje se očekuju na osnovu ovog cilja su promjene u komunalnim djelatnostima vodosnabdjevanja i regulisanja upravljanja ot padom, te unapređenju energetske efikasnosti. U nastavku su sumirani pokazatelji uticaja sa početnim i ciljanim vrijednostima za treći strateški cilj BPK Goražde.

Tabela 13: Pokazatelji uticaja za treći strateški cilj BPK

Strateški cilj	Pokazatelj uticaja	Početna vrijednost (2019)	Ciljana vrijednost
Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete	Srednje godišnje koncentracije (µg/m^3)PM2.5	45 (2018)	35
	% prečišćenih otpadnih voda	0	30
	Pokrivenost uslugama prikupljanja otpada domaćinstava u BPK (komunalni) (%)	74	85

2. PRIORITETI I MJERE SA INDIKATORIMA

Prioriteti predstavljaju ključna polja i smjerove djelovanja za ostvarenje vizije i strateških ciljeva i kao takvi imaju najveći utjecaj na razvoj, odnosno ostvarenje strateških indikatora. Definirani prioriteti su grupirani po relevantnim strateškim ciljevima.

Tabela 14. Prioriteti grupisani po strateškim ciljevima

Strateški ciljevi	Prioriteti
STRATEŠKI CILJ 1: **Uspostaviti održiv ekonomski rast**	PRIORITET 1.1. Poticati industrijsku proizvodnju, posebno izvozno orijentisanu sa finalizacijom proizvoda za višu dodanu vrijednost i zapošljavanje PRIORITET 1.2. Razviti ruralne sredine koristeći poljoprivredne i šumske resurse PRIORITET 1.3.: Razviti turističku ponudu i infrastrukturu za održivi turizam
STRATEŠKI CILJ 2: **Učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja**	PRIORITET 2.1. Unaprijediti pristup kvalitetnom i inkluzivnom obrazovanju i obukama PRIORITET 2.2. Podržati razvoj kulturnih i sportskih sadržaja za sve grupe PRIORITET 2.3. Osigurati pravedan i efikasan sistem zdravstvene i socijalne zaštite PRIORITET 2.4. Unaprijediti efikasnost rada javnih institucija i sigurnost
STRATEŠKI CILJ 3: **Osigurati drživo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete**	PRIORITET 3.1. Osigurati pametno upravljanje prirodnim resursima i održivo prostorno planiranje PRIORITET 3.2. Povećati investicije u javnu infrastrukturu i usluge

2.1. Prioriteti za strateški cilj 1

U okviru Strateškog cilja 1, postavljena su tri prioriteta i to:

- **PRIORITET 1.1.: Poticati industrijsku proizvodnju, posebno izvozno orijentisanu sa finalizacijom proizvoda za višu dodanu vrijednost i zapošljavanje**, koji će se postići kroz podršku inovacijama, standardizaciji i digitalizaciji strateških industrijskih grana uz jačanje izvoza, unapređenje poduzetničke infrastrukture i prostorne povezanosti privrede, poboljšanje poslovnog okruženja i privlačenje domaćih i stranih investicija uključujući dijasporu, te podršku unapređenju ponude tržišta rada i programima zapošljavanja.
- **PRIORITET 1.2: Razviti ruralne sredine koristeći poljoprivredne i šumske resurse**, koji će se postići kroz unapređenje poljoprivrednih kapaciteta i razvoj sistema za otkup i plasiman poljoprivrednih proizvoda uz moto „ Kupujmo domaće", Podrška povećanju obima i konkurentnosti poljoprivredneproizvodnje uz modernizaciju, te korištenje šumskih resursa za održivi ruralni razvoj.
- **PRIORITET 1.3: Razviti turističku ponudu i infrastrukturu za održivi turizam**, koji će se postići Unapređenje turističke ponude zasnovane na atraktivnim resursima i promocija turističke ponude uz podršku turističkim manifestacijama.

2.1.7. Prioritet 1.1. sa indikatorima i mjerama

U narednoj tabeli prezentiran je pregled prioriteta 1.1 sa indikatorima i pripadajućim mjerama.

Tabela 15. Prioriteti 1.1. sa pripadajućim indikatorima i mjerama

STRATEŠKI CILJ 1 PRIORITET	Indikator (krajnjeg) rezultata	Polazna vrijednost (2019)	Ciljna vrijednost (2027)
PRIORITET 1.1 POTICATI INDUSTRIJSKU PROIZVODNJU, POSEBNO IZVOZNO ORIJENTISANU SA FINALIZACIJOM PROIZVODA ZA VIŠU DODANU VRIJEDNOST I ZAPOŠLJAVANJE	Rast ukupnih prihoda preduzeća (u periodu 2021-2027.)	-	Min 20 % (u odnosu na 2021.)
	Ukupna vrijednost izvoza gotovih proizvoda u 000 KM	74.932	125.000
	Broj poslovnih subjekata na 000 stanovnika	64,1	Nivo prosjeka federacije
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
1.1.1 PODRŠKA INOVACIJAMA, STANDARDIZACIJI, SPECIJALIZACIJI I DIGITALIZACIJI STRATEŠKIH INDUSTRIJSKIH GRANA UZ JAČANJE IZVOZA			
1.1.2 UNAPREĐENJE PODUZETNIČKE INFRASTRUKTURE I PROSTORNE POVEZANOSTI PRIVREDE			
1.1.3 POBOLJŠANJE POSLOVNOG OKRUŽENJA I PRIVLAČENJE DOMAĆIH I STRANIH INVESTICIJA UKLJUČUJUĆI DIJASPORU			
1.1.4 PODRŠKA UNAPREĐENJU PONUDE TRŽIŠTA RADA I PROGRAMIMA ZAPOŠLJAVANJA			

Mjera 1.1.1 Podrška inovacijama, standardizaciji, specijalizaciji i digitalizaciji strateških industrijskih grana uz jačanje izvoza

Cilj ove mjere je podrška privrednim subjetima u sektoru industrije za povećanje konkurentnosti kroz uvođenje inovacija, novih tehnologija s posebnim osvrtom na čiste tehnologije, te standarda. Posebna pažnja će biti usmjerena na uvođenje digitalizacije u poslovanju privrednih subjekata u cilju unapređenja poslovnih procesa, povećanja učinkovitosti i povećanja kvaliteta. Također, ova mjera je usmjerena i na dalje jačanje izvozne orijentacije privrede i investicije u finalizaciju proizvoda, za stvaranje dodane vrijednosti. Neophodno je uključivanje u lance vrijednosti u sektoru industrije, u cilju povećanja umreženosti privrede. Za povezivanje male privrede i obrta sa prerađivačkim sistemima u svrhu supstitucije uvoza za potrebe industrije neophodna je pametna specijalizacija u proizvodnji potrebnih komponenti u okviru lanaca vrijednosti. Posebnu pažnju potrebno je usmjeriti i na podršku namjenskoj industriji u BPK.

Zbog negativnih uticaja pandemije na poslovanje preduzeća (smanjenje obima industrijske proizvodnje, izvoza i sl.), potrebni su poticaji i subvencije za očuvanje likvidnosti i održavanje zapošljavanja.

Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- podršku privrednim društvima za uvođenje inovacija, tehnološka unapređenja i standardizaciju u strateškim industrijama;
- podsticaje za izvozno-orjentisane proizvođače;
- praćenje realizacije uspostavljenog revolving fonda za podsticanje rada privrednih subjekata;
- podršku uključivanju u lance vrijednosti (klastere) za podsticanje specijalizacije u proizvodnji i povezivanje domaćih proizvođača ulaznih komponenti za strateške velike proizvođače; te
- implementaciju partnerstva za pisanje projekata za jačanje kapaciteta privrede (implementacija sporazuma).

Indikator mjere 1.1.1.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Ukupna dodijeljena sredstva iz revolving fonda (2021-2027)	Ministarstvo privrede BPK	-	800.000
Vrijednost ostvarenih investicija u nova sredstva u prerađivačkoj industriji u 000 KM	Federalni zavod za statistiku	36.759	45.595
% povećanja ukupne dobiti preduzeća u KM	LRC, BIS ili AFIP	-	Min 20 % (u odnosu na 2021.)

Mjera 1.1.2. Unapređenje poduzetničke infrastrukture i prostorne povezanosti privrede

Cilj ove mjere je da se unaprijedi prostorna koncentracija privrede i unaprijedi fizička infrastruktura za poduzetnike, što će doprinijeti boljim uslovima i rastu poslovanja te otvaranju novih radnih mjesta u malim i srednjim poduzećima koja su korisnici poslovnih zona. Pored razvoja fizičke infrastrukture, kontinuirano će se unapređivati dostupnost i kvalitet stručnih usluga za podršku razvoju poduzetništva.

Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- izgradnju novih industrijskih zona;
- proširenje/rekonstrukcija postojećih industrijskih zona;
- sufinansiranje infrastrukturnih projekata unutar industrijskih zona (Vitkovići i Rasadnik u Goraždu,Vinčica Pale-Prača i Vrbnički potok u Foča Ustikolina te Pobjeda, te ostalih potencijlnih zona);
- program podrške preduzećima u industrijskim zonama za modernizaciju i zapošljavanje i izradu monografija industrijskih zona;
- formiranje slobodnih zona.

Indikator mjere 1.1.2.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Ukupan broj novih radnih mjesta u poslovnim zonama u periodu 2021-2027.	Ministarstvo privrede BPK	-	150
Broj novoformiranih zona	Ministarstvo privrede BPK	-	2

Mjera 1.1.3. Poboljšanje poslovnog okruženja i privlačenje domaćih i stranih investicija uključujući dijasporu

Cilj ove mjere je stvaranje povoljnijeg poslovnog ambijenta za poslovanje kroz otklanjanje administrativnih barijera za poslovanje, te privlačenje domaćih I stranih investitora, uključujući dijasporu.

Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- analizu parafiskalnih nameta i donošenje mjera za smanjenje parafiskalnih nameta za rasterećenje privrede u smislu broja i visine nameta
- unapređenje Zakona o poticaju razvoja male privrede, kojim će se približiti standardima i normama propisanim u EU kad je u pitanju dodjela poticja
- uklanjanje administrativnih barijera za investicije uz skraćivanje rokova za ishodovanje potrebnih dozvoča (posebno izdavanja dozvola i odobrenja
- povezivanje sa dijasporom i uključivanje dijaspore u privredne aktivnosti i investicije
- uspostavljanje baze podataka za investitore – portal za investicijske projekte na području BPK
- promociju privrede BPK na sajmovima u BIH i inostranstvu
- pripremu privrednog vodiča (na engleskom i njemačkom jeziku)
- pripremu, promocija i realizacija projekata javno-privatnog partnerstva.

Pored aktivnosti u okviru nadležnosti kantonalnih institucija, potrebno je lobirati i sarađivati sa federalnim institucijama za realizaciju aktivnosti na smanjenju finansijskih opterećenja za privrednike, kroz realizaciju poreznih olakšica i smanjivanje poreznih i neporeznih davanja, kako bi se kreirao atraktivniji ambijent za investiranje. Od posebne je važnosti i smanjenje stope oporezivanja rada po ugledu na način oporezivanja u zemljama EU, kako bi se smanjio rad na crno i siva ekonomija.

Indikator mjere 1.1.3.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Ukupan broj poslovnih subjekata na 000 stanovnika	Federalni zavod za programiranje razvoja	64,1	Nivo prosjeka FBiH
Broj novih projekata ulaganja dijaspore i JPP investicija u periodu implementacije Strategije	Ministarstvo privrede BPK	-	3

Mjera 1.1.4. Podrška unapređenju ponude tržišta rada i programima zapošljavanja

Cilj ove mjere je pružiti podršku zapošljavanju kroz provođenje aktivne politike zapošljavanja kao i usklađivanju kadrova sa potrebama tržišta rada sufinansiranje programa prekvalifikacije/dokvalifikacije, zapošljavanja. Posebna pažnja će biti usmjerena i na podršku poduzetništvu odnosno samozapošljavanju. Krajnji očekivani uticaj mjere koji se očekuje je smanjenje broja nezaposlenih na evidenciji, što podrazumjeva savjetovanje i informisanje nezaposlenioh osoba.

Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- savjetodavni rad sa nezaposlenim osobama kroz Individualno i grupno savjetovanje/informisanje
- Program profesionalne orijentacije završnih razreda osnovnih i srednjih škola
- Program sufinansiranja teško zapošljivih kategorija: dugoročno nezaposlenih osoba, starijih osoba preko 45 godina, žena i sl.
- Program dokvalifikacije i prekvalifikacije
- Program sufinansiranja samozapošljavanja
- Program sufinansiranja zapošljavanja pripravničkog staža za VSS.

Indikator mjere 1.1.4.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Broj zaposlenih	Federalni zavod za statistiku	7.083	8.145
Broj nezaposlenih prijavljenih na evidenciju	Služba za zapošljavanje BPK	3.192	2.550
Ukupan broj novih prekvalifikovanih/dokvalifikovanih osoba sa evidencije nezaposlenih (2021-2027)	Služba za zapošljavanje BPK	-	100

2.1.8. Prioritet 1.2. sa indikatorima i mjerama

U narednoj tabeli prezentiran je pregled prioriteta 1.2 sa indikatorima i pripadajućim mjerama.

Tabelica 16. Prioriteti 1.2. sa pripadajućim indikatorima i mjerama

STRATEŠKI CILJ 1 PRIORITET	Indikator (krajnjeg) rezultata	Polazna vrijednost (2019)	Ciljna vrijednost (2027)
PRIORITET 1.2 RAZVITI RURALNE SREDINE KORISTEĆI POLJOPRIVREDNE I ŠUMSKE RESURSE	Broj poljoprivrednih gazdinstava	1.835 (2017)	2.202
	Ukupan izvoz u području KD - Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov u 000 KM	1.115	2.100
	Ostvarene investicije u poljoprivredi u nova stalna sredstva u 000 KM (u periodu 2021-2027.)	-	700
	Prosječna neto plata u području KD - Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	895	1.074
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
MJERA 1.2.1 UNAPREĐENJE POLJOPRIVREDNIH KAPACITETA I RAZVOJ SISTEMA ZA OTKUP I PLASIMAN POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA			
MJERA 1.2.2 PODRŠKA POVEĆANJU OBIMA I KONKURENTNOSTI POLJOPRIVREDNEPROIZVODNJE UZ MODERNIZACIJU			
MJERA 1.2.3 KORIŠTENJE ŠUMSKIH RESURSA ZA ODRŽIVI RURALNI RAZVOJ			

Mjera 1.2.1. Unapređenje poljoprivrednih kapaciteta i razvoj sistema za otkup i plasiman poljoprivrednih proizvoda

Cilj ove mjere je stvoriti uslove za kvalitetan i poticajan rast poljoprivrede i ruralnog razvoja, koz povećanje poljoprivrednih kapaciteta i razvoj sistema za otkup i plasman na tržište . Unutar ciklusa proizvodnje, prerade, prodaje–plasiranje na domaće i inostrano tržište, neophodno praćenje i implementacija Zakonskih i podzakonskih propisa te koordinacija svih aktera u lanci: Ministartva, Savjetodavne službe, Službe jedinice lokalne samouprave, otkupnih stanica, zadruga, udruženja, preduzeća koja se bave poljoprivredom ,Federalnim ministartvom poljoprivrede,vodoprivrede i šumarstva ,Poljoprivrednim institutom,Pedološkim zavodima i svima onima koji su usko povezani u lancu proizvodnje,prerade i prodaje.

Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- jačanje zemljoradničkih zadruga, poljoprivrednih zadrgua i preduzeća koja su registrovana za otkup i preradu (sušenjem, smrzavanjem) voća, povrća, ljekobilja i sl.;
- izgradnja sistema za navodnjavanje;

- formiranje otkupnih stanica i pokretanje već formiranih na području kantona, na adekvatnim lokacijama i njihovo stavljanje u funkciju, angažovanje i stimulisane kroz određene podsticajne mjere ruralnog stanovništva i otkupljivača za berbu i prikupljanje voća, povrća ,šumskih plodova, gljiva i ljekobilja;
- uspostavljanje skladišnih i prerađivačkih kapaciteta i povećanje zasada perspektivnih kultura;
- formiranje prepoznatljivog brenda,certificiranje proizvodnje, standardizacija proizvoda,dobijanje izvozničkih kodova, obezbjeđenje tržišta i povezivanje u širi poljoprivredni lanac vrijednosti ,,klaster" ,koji bi obuhvatao klijente sa cijele regije - Gornje Drinske;
- edukacija i marketinška promocija proizvoda ,,Kupujmo domaće",stalno informisanje i oglašavanje na lokalnoj televiziji i radiju,otvaranje stranice koja bi se bavila isključivo promocijom,oglašavanjem i online prodajom poljoprivrednih proizvoda,kako u svježem tako i prerađenim stanjima; te
- uvezivanje općina sa područja BPK Goražde u LAG-ove, odnosno lokalne akcione grupe.

Indikator mjere 1.2.1.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Broj novih zadruga i otkupnih stanica	Ministarstvo za privredu BPK	-	3
Formiran poljoprivredni klaster	Ministarstvo za privredu BPK	-	1 (Gornje Drinski)
Broj realizovanih edukacija poljoprivrednih proizvođača	Ministarstvo za privredu BPK	0	20

Mjera 1.2.2. Podrška povećanju obima i konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje uz modernizaciju

Cilj ove mjere je stvoriti uslove za kvalitetan i poticajan rast poljoprivrede i ruralnog razvoja, koz povećanje poljoprivrednih kapaciteta

Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- Program poticaja poljoprivrednoj proizvodnji biljnoj i animalnoj proizvodnji;
- Program sezonskog upošljavanja, afirmisati i pokušati zaustaviti trend iseljavanja mladih sa sela kao i sufinansirati njihove obaveze PIO, MIO u slučajevima zapošljavanja ili samozapošljavanja;
- formiranje Stručne savjetodavne službe sa osposobljenim kadrom za pružanje stručnih usluga unutar oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja;
- edukacije o proizvodnji organskih proizvoda i ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji;
- edukacije poljoprivrednih proizvođača u vezi sa podizanjem novih zasada voća, sjetva i sadnja ratarskih i povrtnih kultura;
- izdavanje pod zakup državnog poljoprivrednog zemljišta; te
- okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta.

Indikator mjere 1.2.2.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Ostvarene investicije u poljoprivredi u nova stalna sredstva u 000 KM	Ministarstvo za privredu BPK	70	182
Ukupni dodijeljeni poticaji za poljoprivredne proizvođače (ukupno u periodu 2021-2027.	Ministarstvo za privredu BPK	-	4.000.000 KM
Ukupan prosječni prinos biljnih kultura u t (u periodu 2021-2027)	Ministarstvo za privredu BPK	12.335	14.802
Ukupan prosječni prinos rodnih stabala u t (u periodu 2021-2027)	Ministarstvo za privredu BPK	506.490	582.250
Ukupan broj grla stoke	Ministarstvo za privredu BPK	39.955	43.000

Mjera 1.2.3. Korištenje šumskih resursa za održivi ruralni razvoj

Cilj ove mjere je unapređenje gospodarenja šumskim resursima te korištenje šumskih resursa u svrhu ruralnog razvoja. S obzirom da Bosna i Hercegovina sada ima svoj FSC standard, radit će se na jačanju kapaciteta i redovnoj primjeni FSC standarda za certificiranje gospodarenja šumama na području BPK.

Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- primjenu FSC standarda i recertificiranje,
- unapređenje primjene uzgojnih mjera gospodarenja šumama,
- primjena mjera zaštitu od požara,
- suzbijanje nelegalne sječe,
- izgradnja i rekonstrukcija šumskih puteva, te
- prikupljanje šumskih nedrvnih proizvoda I povezivanej sa prerađivačima.

Indikator mjere 1.2.3.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Ukupna izdvajanja namjenskih sredstava za oblast šumarstva (2021-2027)	Ministarstvo za privredu BPK	-	3.000.000 KM
Uspješno godišnje certificiranje šumskog privrednog društva u skladu sa FSC standardom	Ministarstvo za privredu BPK	0	7
Ukupna prodaja šumskih sortimenata u m3	Ministarstvo za privredu BPK	39.117	59.840

2.1.9. Prioritet 1.3. sa indikatorima i mjerama

U narednoj tabeli prezentiran je pregled prioriteta 1.3. sa indikatorima i pripadajućim mjerama.

Tabela 17. Prioriteti 1.3. sa pripadajućim indikatorima i mjerama

STRATEŠKI CILJ 1 PRIORITET	Indikator (krajnjeg) rezultata	Polazna vrijednost (2019)	Ciljna vrijednost (2027)
PRIORITET 1.3. RAZVITI TURISTIČKU PONUDU I INFRASTRUKTURU ZA ODRŽIVI TURIZAM	Broj ležaja /iskorištenost smještajnih kapaciteta	197 6,7 %	217 25 %
	Ukupan broj poslovnih subjekata u hotelijerstvu i ugostiteljstvu	124	134
	Prosječna neto plata u hotelijerstvu i ugostiteljstvu	425	650
	Broj dolazaka domaćih turista	734	1.500
	Broj dolazaka stranih turista	1.138	2.000
	Broj noćenja domaćih turista	1.601	3.000
	Broj noćenja stranih turista	3.595	6.639
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
MJERA 1.3.1. UNAPREĐENJE TURISTIČKE PONUDE ZASNOVANE NA ATRAKTIVNIM RESURSIMA			
MJERA 1.3.2. PROMOCIJA TURISTIČKE PONUDE I PODRŠKA TURISTIČKIM MANIFESTACIJAMA			

Mjera 1.3.1. Unapređenje turističke ponude zasnovane na atraktivnim resursima

Cilj ove mjere je stvoriti uslove za unapređenje turističke ponude BPK boljim iskorištavanjem turističkih potencijala i izgradnjom turističke infrastrukture kako bi se stvorile pretpostavke za rast i održivost turizma. Neophodno je definisati atraktivne turističke resurse u lokalnim zajednicama sa potencijalom koje je potrebno proglasiti područjima od općeg interesa za razvoj turizma i pružiti podršku valorizaciji tih destinacija. Unaprjeđenjem turističke ponude obezbijediće se veća iskorištenost turističkih resursa i potencijala, a što će uticati na povećanje dolaska i zadržavanja turista na području BPK kao i na poboljšanje kvalitete života građana BPK.

Okvirna područja djelovanja odnose se na

- analizu turističkih resursa u lokalnim zajednicama i proglašenje resursa od značaja za razvoj turizma
- edukacije i opremanje seoskih domaćinstava za ruralni turizam;
- izgradnju lovačkih domova i promocija lovstva;
- izgradnju infrastrukture za zimski turizam (nastavak izgradnje skijališta Kriva Draga, izgradnja ski-lifta);
- promoviranje i podršku planinarskom domu Ruda Glava;
- izgradnju brdskih biciklističkih staza;

- izgradnju/uređenje destinacija kulturno-historijskih spomenika (izgradnja zaštićene zone nekropole stećaka Hrančići-Goršić polje, Izrada kapije na mjestu prelaska Osmanlija preko Drine, Izgradnja parka i Rimskog mosta, Izgradnja centra Drinskim mučenicama);
- iskorištavanje potencijala riječnog turizma (Izrada Master plana za valorizaciju potencijala rijeke Drine, Poribljavanje rijeka Drine i Prače u cilju razvoja ribolovnog turizma, Implementacija projekata uređenja plaže Žanj i uređenje lokaliteta Sadba i Vranići...);
- uređenje botaničkog parka prirode „Modran"; te
- izgradnju etno sela.

Indikator mjere 1.3.1.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Ukupne investicije u hotelijerstvu i uostiteljstvu u 000 KM	Ministarstvo za privredu BPK	61 (2018)	180
Broj rekonsturisanih /uređenih turističkih destinacija (2021-2027)	Ministarstvo za privredu BPK	0	3

Mjera 1.3.2. Promocija turističke ponude i podrška turističkim manifestacijama

Cilj ove mjere je učiniti BPK atraktivnom turističkom destinacijom u Federaciji BiH za domaće i strane turiste, kroz definisanje turističke ponude i kontinuiranu promociju uz podršku turističkim manifestacijama.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- izradu marketing plana i plana promocije turizma BPK (Zakon o turizmu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, "Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", br.9/20);
- uspostavljanje funkcionalne Turističke zajednice BPK;
- promociju turizma Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u saradnji sa putničkim/turističkim agencijama i Turističkom zajednicom BPK (nakon uspostavljanja); te
- Program podrške turističkim manifestacijama (festivalima, sajmovima i drugim manifestacijama).

Indikator mjere 1.3.2.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Uspostavljena Turistička zajednica BPK	Ministarstvo za privredu BPK	-	Da
Broj podržanih turističkih manifestacija (u periodu 2021-2027.)	Ministarstvo za privredu BPK	-	35 (min 5 godišnje)

2.2. Prioriteti za strateški cilj 2

U okviru Strateškog cilja 2, postavljena su četiri prioriteta i to:

- **PRIORITET 2.1. Unapređenje pristupa kvalitetnom i inkluzivnom obrazovanju i obukama** će se postići kroz modernizaciju nastavnih planova i programa zasnovanim na ishodima učenja te kroz nastavak razvijanja sistema cjeloživotnog učenja koje je u skladu s iskazanim potrebama na tržištu rada kao i putem jačanja inkluzivnost u obrazovanju. Neophodno je proširivati kapacitete postojećih objekata za odgoj i obrazovanje, kao i unapređenje kvalitete postojećih. Pored toga, neophodno je opremati ustanove modernom opremom a posebno za rad na daljinu.

- **PRIORITET 2.2. Podržati razvoj kulturnih i sportskih sadržaja za sve društvene grupe** ogledaće se kroz redovnu podršku sportskim i kulturnim događajima. Posebna pažnja biće posvećena unapređenju postojećih kulturnih i sportskih objekata, kao i izgradnji novih, što bi trebalo da dovede do povećavanja posjetilaca kulturnih događaja kao i povećanja sportskih navika stanovništva.
- **PRIORITET 2.3. Osigurati pravedan i efikasan sistem zdravstvene i socijlane zaštite** će se postići kroz ciljana usmjeravanja socijalne zaštite, kao i kroz nastavak provođenja pronatalitetnih politika koje će da doprinesu boljoj demografskoj slici BPK. Neophodno je unaprijediti kapacitete i usluge zdravstvenih ustanova, posebno kroz nabavku neophodne opreme.
- **PRIORITET 2.4. Unaprijediti efikasnost rada javnih institucija i sigurnost** će se postići kroz efikasnost i transparetnost javne uprave, za šta je neophodno ulagati u digitalizaciju. Sigurnost će se unaprijediti kroz izgradnju kapaciteta te kroz nadogradnju postojećeg video nadzora i proširenje radarskog sistema.

2.2.7. Prioritet 2.1. sa indikatorima i mjerama

U narednoj tabeli prezentiran je pregled prioriteta 2.1 sa indikatorima i pripadajućim mjerama.

Tabelica 18. Prioriteti 2.1. sa pripadajućim indikatorima i mjerama

STRATEŠKI CILJ 2 PRIORITETI	Indikator (krajnjeg) rezultata	Polazna vrijednost (2019)	Ciljna vrijednost (2027)
PRIORITET 2.1. UNAPREĐENJE PRISTUPA KVALITETNOM I INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU I OBUKAMA	Udio NKV zaposlenih u ukupno zaposlenim u BPK (%)	33	25
	Broj djece koja nisu primljena u predškolskim ustanovama (vrtićima) radi popunjenih kapaciteta	151	0
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
2.1.1 KURIKULARNA REFORMA I RAZVOJ SISTEMA CIJELOŽIVOTNOG UČENJA 2.1.2. RAZVOJ KAPACITETA OBRAZOVNIH USTANOVA SVIH NIVOA OBRAZOVANJA			

Mjera 2.1.1. Kurikularna reforma i razvoj sistema cjeloživotnog učenja

Cilj ove mjere je stvoriti neophodne uslove unaprijeđenja pristupa kvalitetnom obrazovanju i obukama kroz razvoj i modernizaciju Nastavnih planova i programa, reviziju Nastavnih planova i programa i izradu novih Nastavnih planova i programa zasnovanih na ishodima učenja.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- reviziju nastavnih planova i programa i donošenje novih nastavnih planova i programa koji će biti zasnovani na ishodima učenja;
- kontinuiranu edukacija i stručno usavršavanje nastavnog kadra iz ciljanih programa edukacije usmjerene na učenička postignuća, funkcionalno znanje, ishode učenja i sl.;
- edukaciju kompletnog nastavnog kadra u informatičkoj pismenosti; te
- nastavak razvoja sistema cjeloživotnog učenja koje je u skladu sa iskazanim potrebama na tržištu rada.

Indikatori mjere 2.1.1	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Provedena kurikularna reforma	Resorno ministarstvo	Ne	Da
Broj učenika na 1 kompjuter (osnovna škola)	FZS	9,75	5

Mjera 2.1.2. Razvoj kapaciteta obrazovnih ustanova svih nivoa obrazovanja

Cilj ove mjere je stvoriti uslove za kvalitetan i poticajan rad učenika, studenata i nastavnog osoblja u sistemu formalnog i neformalnog obrazovanja. Područja djelovanja odnose se na predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje, te neformalno obrazovanje odraslih.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- rekonstrukciju objekata osnovnih i srednjih škola na području kantona;
- opremanje školskih kabineta modernim sredstvima za nastavu, sa fokusom na opremu za rad na daljinu (informatička i komunikacijska oprema);
- izgradnju ili dogradnju objekata predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja;
- nabavku namještaja prilagođenog uzrastu učenika;
- opremanje ustanova za neformalno obrazovanje modernom opremom, posebno opremom za rad na daljinu;
- izgradnju i rekonstrukciju sportskih terena i sala u školama.

Indikatori mjere 2.1.2	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Broj rekonstruisanih objekata osnovnih škola (u periodu implementacije Strategije)	Resorno ministarstvo	-	5
Broj rekonstruisanih objekata srednjih škola (u periodu implementacije Strategije)	Resorno ministarstvo	-	3
Kapacitet javnih ustanova za prijem djece predškolskog uzrasta	Resorno ministarstvo	121	300

2.2.8. Prioritet 2.2. sa indikatorima i mjerama

U narednoj tabeli prezentiran je pregled prioriteta 2.2. sa indikatorima i pripadajućim mjerama.

Tabelica 19. Prioriteti 2.2. sa pripadajućim indikatorima i mjerama

STRATEŠKI CILJ 2 PRIORITETI	Indikator (krajnjeg) rezultata	Polazna vrijednost (2019)	Ciljna vrijednost (2027)
PRIORITET 2.2. PODRŽATI RAZVOJ KULTURNIH I SPORTSKIH SADRŽAJA ZA SVE DRUŠTVENE GRUPE	Tekući transfer za kulturu u KM	8.100 (2018)	30.000
	Iznos dodjeljenih sredstava za sportske programe na godišnjem nivou	300.000 KM	500.000KM
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
2.2.1 UNAPREĐENJE SISTEMA PODRŠKE SPORTU I RAZVOJ SPORTSKE INFRASTRUKTURE 2.2.2. OBOGAĆIVANJE KULTURNIH SADRŽAJA			

Mjera 2.2.1. Unapređenje sistema podrške sportu i razvoj sportske infrastrukture

Cilj ove mjere je pružiti podršku nosiocima sportskih aktivnosti i djelatnosti na području BPK. Mjera je usmjerena na takmičarski, rekreativni i školski sport te sport lica sa invaliditetom.

Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- podršku redovnih programa sportskih klubova usmjerenih ka takmičarskom sportu;
- podršku programima rekreativnog sporta;
- podršku programima školskog sporta;
- podršku redovnim programima sportskih klubova lica sa invaliditetom koji djeluju u sklopu Sportskog saveza za sport i rekreaciju invalida Kantona u takmičarskom sportu;
- podršku dodatnih programa sportskih klubova usmjerenih ka jačanju sportskih klubova i proširenju sportskih sadržaja u kantonu;
- utvrđivanje i primjenu kriterija za raspodjelu sredstava sportskim organizacijama;
- obnovu i modernizaciju postojećih sportskih objekata te ulaganje u igrališta i javne prostore;
- izgradnju sportskih dvorana i
- izgradnju bazena.

Indikatori mjere 2.2.1.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Broj realizovanih programa usmjerenih ka takmičarskom, rekreativnom i školskom sportu te sportu lica sa invaliditetom*	Resorno ministarstvo	28	33
Broj uključenih sportista;*	Resorno ministarstvo	1.100	1.400
Broj novoizgrađenih sportskih objekata	Resorno ministarstvo	0	2

Mjera 2.2.2. Obogaćivanje kulturnih sadržaja

Cilj ove mjere je da se poveća broj kulturnih dešavanja na području BPK, a uporodo s tim da se poveća i broj posjetilaca kulturnih manifestacija na području BPK. Kako bi se to realizovalo, neophodno je unapređivati i samu infrastruktru u oblasti kulture.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- podršku projektima usmjerenim na razvoj kulturno - historijskog naslijeđa na području BPK;
- podršku projektima usmjerenim na razvoj tehničke kulture;
- podršku lokalnim zajednicama za poduzimanje arhitektonsko-građevinski zahvata na objektima u urbanim sredinama u cilju očuvanja kulturno istorijskih obilježja; te
- podršku uspostavi modernih kino projekcija u adekvatno opremljenom prostoru.

Indikatori mjere 2.2.2.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Broj saniranih kulturnih ustanova	Resorno ministarstvo	1	2
Broj podržanih projekata kulture	Resorno ministarstvo	10	15
Broj posjetilaca institucija kulture	Resorno ministarstvo	23.000	30.000

2.2.9. Prioritet 2.3. sa indikatorima i mjerama

U narednoj tabeli prezentiran je pregled prioriteta 2.3. sa indikatorima i pripadajućim mjerama.

Tabela 20. Prioriteti 2.3. sa pripadajućim indikatorima i mjerama

STRATEŠKI CILJ 2 PRIORITETI	Indikator (krajnjeg) rezultata	Polazna vrijednost (2019)	Ciljna vrijednost (2027)
PRIORITET 2.3. OSIGURATI PRAVEDAN I EFIKASAN SISTEM ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE	Godišnja izdvajanja za stalnu novčanu pomoć i tuđu njegu u KM	834.094 (2018)	1.000.000
	Broj stanovnika na doktora medicine u PZZ	1.294 (2018 FZJZ)	1.000
	Udio stanovništva od 0-14 godina (%)	14,1	14
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
2.3.1. UNAPREĐENJE SOCIJALNE INKLUZIJE KROZ CILJANO I BOLJE USMJERAVANJE JAVNIH RASHODA ZA SOCIJALNU ZAŠTITU			
2.3.2. PROVOĐENJE PRONATALITETNIH POLITIKA			
2.3.3. UNAPREĐENJE KAPACITETA I USLUGA ZDRAVSTVENIH USTANOVA			

Mjera 2.3.1. Unapređenje socijalne inkluzije kroz ciljano i bolje usmjeravanje javnih rashoda za socijalnu zaštitu

Cilj ove mjere je bolja usmjerenost finansijskih transfera socijalne zaštite prema potrebama korisnika, odnosno unapređenje upravljanja i finansiranja sistema socijalne zaštite, temeljenog na boljem obuhvatu korisnika sa stvarnim potrebama.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- uspostavljanje zakonodavnog okvira iz oblasti socijalne zaštite koji omogućavama bolju raspodjelu finansijskih trasfera;
- izradu socjalne mape BPK;
- povećanje broja socijalnih radnika i psihologa koji rade na terenu;
- kontinurano educiranje socijalnog kadra;
- rekonstrukciju i adaptaciju objekata koji pružaju socijalnu zaštitu; te
- opremanje objekata koje pružaju socijalnu zaštitu / usluge.

Indikatori mjere 2.3.1.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Izrađena socijalna karta stanovništva	Resorno ministarstvo	Ne	Da
Broj zaposlenih socijalnih radnika	FZS	23	25

Mjera 2.3.2 Provođenje pronatalitetnih politika

S obzirom na nepovoljna demografska kretanja kako u BiH pa tako i u BPK, cilj ove mjere usmjeren je ka pozitivnom usmjeravanju vitalnog razvoja stanovništva i zaustavljanju negativnih demografskih kretanja na području BPK, odnosno poboljšanju demografske slike kroz porast stope prirodnog priraštaja.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- provedbu zakonske pronatalitene odredbe prava na novčanu naknadu za svako novorođeno treće, četvrto i peto dijete;
- izradu stambenih politika za mlade osobe;
- politike koje vode balasiranju privatnog i poslovnog života (organizovanje vrtića u firmama, radno vrijeme prilagođeno porodičom životu..); te
- kreiranje mjera i aktivnosti iz domena populacijske politike usklađene sa višim nivoima vlasti.

Indikatori mjere 2.3.2.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Stopa fertiliteta	FZzJZ (Statistički godišnjak)	1,7	1,8
Novčana naknada za novorođeno, treće, četvrto i peto dijete	CSR - Izvještaj o radu	1.311.981	1.500.000

Mjera 2.3.3 Unapređenje kapaciteta i usluga zdravstvenih ustanova

Cilj ove mjere je da se unaprijedi zdravstveno stanje stanovništva BPK kroz unapređenje rada javnih ustanova iz sistema zdravstvene zaštite te programe prevencije bolesti i promocije zdravog načina života.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- modernizovanje rada javnih ustanova iz sistema zdravstvene zaštite BPK;
- promoviranje zdravog načina života;

- smanjivanje liste čekanja;
- smanjivanje troškova liječenja kroz uštede u budžetu BPK;
- nabavku potrebne medicinske opreme; te
- usavršavanje medicinskog kadra.

Indikator imjere 2.3.3.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Broj obavljenih sistematskih periodičnih pregleda u PZZ	FZZJZ (Zdravstveno statistički godišnjak)	3.838 (2018)	4.200
Zauzetost postelja u bolnicama (%)	FZZJZ (Zdravstveno statistički godišnjak)	42,7 (2018)	55 %
Broj ciljanih pregleda i posjeta u službi za zdravstvenu zaštitu žena u BPK	FZZJZ (Zdravstveno statistički godišnjak)	1.389 (2018)	2.000

2.2.10. Prioritet 2.4. sa indikatorima i mjerama

U narednoj tabeli prezentiran je pregled prioriteta 2.4. sa indikatorima i pripadajućim mjerama.

Tabela 21. Prioriteti 2.4. sa pripadajućim indikatorima i mjerama

STRATEŠKI CILJ 2 PRIORITETI	Indikator (krajnjeg) rezultata	Polazna vrijednost (2019)	Ciljna vrijednost (2027)
PRIORITET 2.4. UNAPRIJEDITI EFIKASNOST RADA JAVNIH INSTITUCIJA I SIGURNOST	Broj uvedenih e-servisa za usluge javne uprave za privredu i građane (u periodu 2021-2027)	-	3
	Broj registrovanih krivičnih djela	75	53
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
2.4.1. POBOLJŠATI DIGITALIZACIJU, EFIKASNOST I TRANSPARENTNOST RADA JAVNE UPRAVE 2.4.2. IZGRADITI KAPACITETE NEOPHODNE ZA SUZBIJANJE KRIMINALITETA I STEPENA OTKRIVENOSTI POČINILACA KRVIČNIH DJELA			

Mjera 2.4.1. Poboljšati digitalizaciju, efikasnost i transparentnost javne uprave

Upotreba informatičko-komunikacijske tehnologije (IKT) u organima uprave BPK nije u dovoljnoj mjeri zastupljena. Ovakvo stanje je uzrokovano niskim nivoom svijesti o mogućnostima koje pruža IKT kao i nedovoljnom educiranosti zaposlenika u javnoj upravi. Imajući u vidu da je javni sektor najveći kolektor javnih podataka i informacija, dobro osmišljen i razvijen informacioni sistem u vidu elektronske vlade (E-vlada) i moderne web stranice uz objavljivanje raznih elektronskih registara, doprinijet će unapređenju pružanja informacija i usluga, te podsticanju građana i civilnog društva na veći stepen učešća u procesu donošenja odluka, a samim tim uprava postaje odgovornija, transparentnija i djelotvornija.
S obzirom da su u strukturi uposlenih u javnoj upravi BPK, najmanje zastupljeni državni službenici, koji su zapravo nosioci poslova osnovne djelatnosti, u okviru ove mjere potrebno je izvršiti jačanje kapaciteta kadrovskih potencijala državnih službenika javne uprave BPK kojim se osigurava odgovorno i efektivno upravljanje javnim poslovima. U cilju unapređenja kvaliteta efikasnosti i profesionalnosti zaposlenih u državnoj službi, te efikasnije provedbe aktivnosti iz nadležnosti organa uprave na području BPK, potrebno je vršiti

kontinuirano ulaganje u obrazovanje i edukacije zaposlenih, kako bi došlo do povećanja i nadogradnje postojećih kompetencija i vještina.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- unapređenje tehničkih kapaciteta i konfiguracija radnih stanica na nivou pojedinačnih institucija;
- uspostavu e-vlade, odnosno da se dosadašnji administrativni poslovi koji su bili u pisanoj formi, zamjene elektronskom komunikacijom, odnosno ubuduće dostavljaju u elektronskom obliku;
- uspostavu e-registara (o zaposlenim, imenovanim licima i dr.) putem kojih se povećava dostupnost informacija, a uprava postaje transparentnija i odgovornija;
- kadrovsko jačanje kapaciteta organa javne uprave,
- kontinuirano stručno usavršavanje i obuke u skladu sa potrebama javne uprave za državne službenike i namještenike, te
- unapređenje etičkih standarda u državnoj službi,

Indikatori mjere 2.4.1.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Broj novih računara i savremene IT opreme u periodu (2021-2027)	Resorno ministarstvo	-	100
Broj uspostavljenih elektronskih registara	Resorno ministarstvo	1	10
Omjer državnih službenika u odnosu na namještenike	Resorno ministarstvo (procjena)	40:60	60:40
Broj održanih edukacija za državne službenike (godišnje)	Resorno ministarstvo (procjena)	10	13

Mjera 2.4.2 Izgraditi kapacitete neophodne za suzbijanje kriminaliteta i stepena otkrivenosti počinilaca krivičnih dijela

Cilj ove mjere je stvoriti uslove za nesmetan rad zaposlenika Uprave policije Ministarstva za unutrašnje poslove BPK, te stvoriti pretpostavke za značajnije unapređenje aktivnosti na suzbijanju kriminaliteta i povećanju stepena otkrivenosti počinilaca, te povećanju sigurnosti saobraćaja, jačanju kapaciteta Ministarstva i Uprave policije.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- kontinuirane edukacije policijskih službenika sa naglaskom na policijska ovlašenja;
- donošenje etičkog kodeksa za policijske službenike;
- redovne inspekcije, revizije i kontrole rada policijskih službenika;
- saradnju policijskih službenika i građana;
- edukacije mladih u vezi sa sprečavanjem zloupotrebe opojnih droga i vršnjačkog nasilja;
- nadogradnju postojećeg video nadzora i proširenje radarskog sistema; te
- poboljšanje stanja u oblasti javnog reda i mira, nabavljanja i držanja oružja i municije.

Indikatori mjere 2.4.2.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Broj postavljenih videokamera na ključnim mjestima	Resorno ministarstvo	7	12
Broj narušavanja JRM	Resorno ministarstvo	86	60
Broj postavljenih radara	Resorno ministarstvo	2	4

2.3. Prioriteti i mjere za strateški cilj 3

U okviru Strateškog cilja 3, postavljena su dva prioriteta i to:

- **PRIORITET 3.1. Osigurati pametno upravljanje prirodnim resursima i održivo prostorno planiranje** implementirat će se kroz funkcionalni sistem kreiranja politika i upravljanja održivim razvojem kao i zaštitu i obnovu prirodnih resursa. Potrebno je uspostaviti i ragistar zagađivača, vršiti monitoring i definisati mjere za smanjenje zagađenosti, a putem uspostavljenih sistema praćenja mjeriti efekat tih mjera. Također, neophodno je nastaviti sa mjerama usmjerenim na povećanje energetske efikasnosti i korištenje čiste energije. Pored toga potrebno je nastaviti s aktivnostim čišćenja područja kontaminiranih minama, kako bi se stvorili preduslovi za razvijanje turizma i poljoprivrede.
- **PRIORITET 3.2. Povećati investicije u javnu infrastrukturu i usluge** odnosi se na investiranja u mnoge javne infrastrukturne projekte neophodne za razvoj kantona. To obuhvata investicije u transportnu infrastrukturu, unapređenje vodovodne i kanalizacione mreže, adekvatno upravljanje otpadom poštivajući principe cirkularne ekonomije.

2.3.7. Prioritet 3.1. sa indikatorima i mjerama

U narednoj tabeli prezentiran je pregled prioriteta 3.1. sa indikatorima i pripadajućim mjerama.

Tabelica 22. Prioriteti 3.1. sa pripadajućim indikatorima i mjerama

STRATEŠKI CILJ 3 PRIORITETI	Indikator (krajnjeg) rezultata	Polazna vrijednost (2019)	Ciljna vrijednost (2027)
PRIORITET 3.1. OSIGURATI PAMETNO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA I ODRŽIVO PROSTORNO PLANIRANJE	Zaštićena područja (ha)	0	100
	Izrađen registar zagađivača	Ne	Da
	Važeći prostorni planovi	2	4
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
3.1.1 USPPOSTAVITI SISTEM REDOVNOG PRAĆENJA OKOLIŠNIH PARAMETARA TE UNAPRIJEDITI ZAŠTITU I OBNOVU PRIRODNIH RESURSA			
3.1.2 UREĐIVANJE NASELJENIH URBANIH JEZGRA LOKALNIH ZAJEDNICA			
3.1.3 POVEĆATI ENERGETSKU EFIKASNOST POSTOJEĆIH POTROŠAČA			

Mjera 3.1.1.Uspostaviti sistem redovnog praćenja okolišnih parametara te unaprijediti zaštitu i obnovu prirodnih resursa

Cilj ove mjere je da obezbijedi zaštitu prirodnih resursa pored toga što raste ekonomska aktivnost i rast potrošnje stanovništva. Da bi se to osiguralo potrebno je upravljati prirodnim resursima na adekvatan način, ali i podići svijest cijelokupnog stanovništva i privatnog sektora o značaju i potrebi zaštite okoliša. Također, neophodno je izmijeniti i zakonodavni okvir koji će omogućiti bolje upravljanje ovim sektorom posebno kroz jačanje kontrole i praćenja kvaliteta eko sistema. Potrebno je uvesti politike koje će spriječiti nova zagađenja i omogućiti dekontaminiranje zemljišta posebno onog koje je zagađeno minama. Da bi se to obezbjedilo potrebno je održivo upravljati prirodnim resursima.

Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- podizanje svijesti kod stanovnika i privatne zajednice o važnosti zaštite okolišem;
- unapriđenje zakonodavnog okvira iz oblasti održivog upravljanja okolišem;
- redovnu kontrolu i praćenje eko stanja;
- izradu planskih akata kojima se obezbijeđuje zaštita okoliša i bioodrživost;
- uspostavljanje informacionog sistema prostornog uređenja i zaštite okoliša;
- razvijanje sistema zaštite i spašavanja i odgovora na prirodne i druge nesreće;
- saniranje i zaštita okolišnih komponenti (vode, šume, zrak i tlo, klizišta, zaštita od poplava, minirane površine i crne tačke, zaštićena područja, vodozaštitne zone);
- saniranje deponija koje predstavljaju prijetnju za okoliš (remedijacija bivše deponije komunalnog otpada i deponije šljake);
- čišćenje područja zagađenog minama; te
- saniranje klizišta.

Indikator mjere 3.1.1.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Povećanje finansijskih izdvajanja OCD kojima je cilj očuvanje okoliša	Resorno ministarstvo	40.000 KM	60.000 KM
Količina izvršene remedijacije (u hektarima) u peridou implementacije Strategije	Resorno ministarstvo	-	18
Sumnjiva minska površina (% udio u ukupnoj površini kantona)	BHMAC	14,51 %	12 %
Izvještaj o praćenju okolišnih parametara	Resorno ministarstvo	Ne	Da

Mjera 3.1.2 Uređivanje naseljenih urbanih jezgra lokalnih zajednica

Cilj ove mjere je da se kroz uređenje urbanih jezgra lokalnih zajednica osigura pametno prostorno planiranje i kreira ugodno mjesto za život stanovništva.
Okvirna područja djelovanja obuhvataju sljedeće aktivnosti:

- izgradnja javne rasvjete i zamjena postojeće energetski efikasnijom LED rasvjetom;
- sanacija postojećih parking prostora uz uvođenje elektronskog plaćana;
- izgradnja podzemnog parking prostora;
- sanacija fasada na zgradama u urabnim jezgrima:
- održavanje postojećih i izgradnja novih parkovskih površina.

Indikator mjere 3.1.2.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Broj zamjenjenih rasvjetnih tijela sa LED rasvjetom	Resorno ministarstvo	85	150
Broj parking mjesta uz naplatu	Resorno ministarstvo	140	450
Broj zgrada sa saniranom fasadom	Resorno ministarstvo	35	75
Broj novih uređenih parkovskih prostora	Resorno ministarstvo	0	5

Mjera 3.1.3 Povećati energetsku efikasnost postojećih potrošača

Mnogi javni objekti u BPK bilježe značajne gubitke toplotne energije što dovodi do povećane potrošnje energenata, a samim tim i do veće zagađenosti.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- izradu Elaborata/Studije izvodljivosti uvođenja toplifikacije tj. rješavanje pitanja grijanja kroz projekte toplifikacije),
- sanaciju toplotnih gubitaka,
- utopljavanje objekata (javnih i privatnih) ,
- uspostavljanje centralnog grijanja,
- rekonstrukciju objekata radi povećavanja energetske efikasnosti; te
- razvoj javne rasvjete prelaskom na LED rasvjetu.

Indikatori mjere 3.1.3.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Broj javnih objekata na kojima je provedeno utopljavanje;	Resorno ministarstvo	5	20
% energetski efikasne javne rasvijete;	Resorno ministarstvo	10 %	50 %

2.3.8. Prioritet 3.2. sa indikatorima i mjerama

U narednoj tabeli prezentiran je pregled prioriteta 3.2. sa indikatorima i pripadajućim mjerama.

Tabelica 23. Prioriteti 3.2. sa pripadajućim indikatorima i mjerama

STRATEŠKI CILJ 3 PRIORITETI	Indikator (krajnjeg) rezultata	Polazna vrijednost (2019)	Ciljna vrijednost (2027)
PRIORITET 3.2. POVEĆATI INVESTICIJE U JAVNU INFRASTRUKTURU I USLUGE	Broj saobraćajnih nesreća	77	60
	Procenat pokrivenosti javnom vodovodnom mrežom (%)	80	90
	Udio reciklaže ambalažnog otpada (%)	0	10
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
3.2.1. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA INFRASTRUKTURE ZA VODOSNABDJEVANJE, KANALIZACIJU, OTPADNE I OBORINSKE VODE			
3.2.2. UNAPRIJEDITI SISTEM ADEKVATNOG PRIKUPLJANJA I ZBRINJAVANJA ČVRSTOG OTPADA U SKLADU SA PRINCIPIMA CIRKULARNE EKONOMIJE			
3.2.3. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA PUTNE INFRASTRUKTURE			

Mjera 3.2.1. Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture za vodosnabdjevanje, kanalizaciju, otpadne i oborinske vode

Kao osnovno ljudsko pravo na pitku vodu ovom mjerom bi se obezbjedila pitka voda za sve stanovnike BPK. Za ispunjenje ove mjere potrebno je provesti nekoliko projekata koji se odnose na sanaciju postojećih vodovoda i izgradnju novih. Također, potrebno je unaprijediti kanalizacionu mrežu, kako u ruralnim tako i u urbanim područjima. Dodatno radi povećavanja padavina potrebno je implementirati i projekte koji se odnose na upravljanje oborinskim vodama.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- kvalitetnije vodosnadbjevanje visinskih dijelova Grada Goražde;
- sanaciju preostalog dijela sekundarne vodovodne mreže u Gradu Goražde;
- izgradnju gravitacionog vodovoda „Stolac" u Općini Foča u FBiH;
- unaprjeđenje snabdijevanja i kvaliteta vode za piće u Općini Pale FBiH;
- izgradnju kolektora otpadnih voda sa prečistačima na dionici Vitkovići – Novo Goražde u Gradu Goražde;
- izgradnju kanalizacionih sistema u ruralnim dijelovima Grada Goražde: Mravinjac-Bogušići- Berič i Osanica-Ilovača;
- izgradnju kanalizacionog sistema u općini Foča FBiH;
- izgradnju kanalizacionog sistema u općini Pale FBiH; te
- izgradnju kolektora oborinskih voda u naseljima Rasadnik, Obarak, Grabovik, Gubavica, Sarajevska cesta, Lastavice, Lozje i Višegradska ulica u Gradu Goražde.

Indikator mjere 3.2.1.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Broj korisnika/domaćnistava priključenih na javni vodovodni sistem	JKP	8.270	12.000
Broj korisnika priključenih na javni kanalizacioni sistem	JKP	5.500	7.500

Mjera 3.2.2. Unaprijediti sistem adekvatnog prikupljanja i zbrinjavanja čvrstog otpada u skladu sa principima cirkularne ekonomije

Na području kantona BPK zabilježen je značajan broj divljih deponija, kao i potreba za izgradnjom i upravljanjem regionalnih deponija. Jedan od načina zbrinjavanja čvrstog otpada, je i putem cirkularne ekonomije. Ona predstavlja nov pristup koji integriše ekonomiju i sistem upravljanja otpadom. Cirkularna ekonomija predstavlja regenerativni ekonomski sistem u okviru kojeg se proizvodni resursi, otpad, emisija otpada i energetski odliv bitno umanjuju usporavanjem, zaokruživanjem i produžavanjem energetskih i materijalnih ciklusa (životnih krugova) u proizvodnji. To se ostvaruje osmišljavanjem i stvaranjem proizvoda na takav način da im se maksimalno produži životni vek, ali i održavanjem, servisiranjem i reciklažom. Model cirkularne ekonomije u potpunoj je suprotnosti u odnosu na trenutno dominantnu linearnu ekonomiju koja promoviše koncept proizvodnje nazvan "uzmi (iz prirode), napravi (u procesu proizvodnje), iskoristi, odbaci (na otpad)".

Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- uspostavu infrastrukture za prikupljanje i reciklažu kroz selektivno prikupljanje otpada na području BPK;
- usaglašavanje i harmoniziranje normativnog okvira iz oblasti deponovanja i reciklaže;
- podsticanje održive upotrebe prirodnih resursa kroz uspostavu integralnog sistema upravljanja otpadom;
- očuvanje, zaštita i unapređivanje stanja u oblasti zaštite okoline, sprječavanje ugrožavanja zdravlja ljudi kao i stvaranje boljih uslova života;
- unaprjeđenje stanja komunalne usluge za stanovnike BPK; te
- izgradnju saniratnih deponija.

Indikator mjere 3.2.2.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Količina adekvatno zbrinutog otpada na regionalnoj deponiji (% od ukupnog)	Resorno ministarstvo	0	50
Količina adekvatno zbrinutog inertnog otpada (% od ukupnog)	Resorno ministarstvo	0	50

Mjera 3.2.3. Izgradnja i rekonstrukcija putne infrastrukture

Razvijena putna infrastruktura je jedna od glavnih pokretača razvoja zajednice. Položaj kantona, iako se geografski nalazi, blizu glavnog grada trenutno je putno odsječen. Skraćivanje ovog puta za 40km očekivano će imati višestruke efekte. Pored toga neophodno je izgrađivati i nove puteve, mostove, kao i vršiti rekonstrukciju postojećih.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:

- izgradnju novih putnih pravaca,
- rekonstrukciju postojećih putnih pravaca, te
- modernizaciju objekata.

Strateški projekat izgradnje ceste Goražde - Sarajevo opisan je u poglavlju 3.

Indikatori mjere 3.2.3.	Izvor	Polazna vrijednost 2019	Ciljna vrijednost 2027
Izgrađeni putni pravci (u km)	Autoceste FBiH	0	15
Dužina rekonstruisanih putnih pravaca (u periodu implementacije Strategije u km)	Resorno ministarstvo	0	20

3. STRATEŠKI PROJEKTI

U skladu sa Uredbom o izradi strateških dokumenata u Federaciji BiH, pored definisanih područja djelovanja u okviru mjera opisanih u prethodnom poglavlju, izdvojeno je nekoliko strateških projekata čija će implementacija imati višestruke efekte na održivi razvoj.

Strateški projekat: Izgradnja kolektora otpadnih voda sa prečišćivačima

Projekat ima za cilj da izgradi dva prečišćivača otpadnih voda, jedan se odnosi na otpadne vode za urbana područja lokalnih zajednica a drugi za otpadne vode industrijskih zona. Plan izvršenja je 2025.g.

Očekivani efekti

- Izgrađeni prečišćivači i stavljeni u funkciju
- Poboljšan kvalitet voda i smanjeno zagađenje okoliša

Indikativni finansijski okvir

Iznos: 8.000.000 KM

Izvori: 5 % budžet BPK, 5% lokalne zajednice i 90 % donatorska sredstva i viši nivoi

Strateški projekat: Izgradnja regionalne sanitarne deponije

Uz postojeća nesanitarna odlagališta otpada, veliki je broj divljih deponija, koje nastaju svakodnevno i koje su stalna prijetnja zagađenju vode, zemljišta i zraka i zdravlje ljudi i životinja. Postoji potreba uspostavljanja međuopćinske/regionalne sanitarne deponije kako bi se uspostavio sistem održivog upravljanja otpadom na području BPK. S obzirom da veliki broj ilegalnih odlagališta (divljih deponija) otpada nije evidentiran, podaci o njihovom broju baziraju se na procjenama. Adekvatno sanitarno zbrinjavanje otpada će stvoriti uslove za pokretanje projekta remedijacije bivših deponija.

Očekivani efekti

- Uspostavljena deponija za adekvatno zbrinjavanje otpada (procenat završetka 100 %)
- Smanjeno zagađenje okoliša

Indikativni finansijski okvir

Iznos: 15.000.000 KM

Izvori: 100 % vanjski izvori

Strateški projekat (u nadležnosti Federacije BiH): Izgradnja ceste Goražde-Sarajevo

Iako se BPK geografski nalazi blizu glavnog grada FBiH, otežana je putna komunikacija sa Sarajevom. Skraćivanje puta od Goražda do Sarajeva za oko 40 km znači da će vožnja biti smanjenja sa 90 minuta na 45 minuta. Implementacija je već započeta izgradnjom tunela Hranjen. Realizacija ovog projekta će omogućiti višestruke efekte za poboljšanje povezanosti privrede i stanovnika BPK sa susjednim regijama.

Očekivani efekti

- Izgrađen put Goražde Sarajevo
- Poboljšana povezanost privrede i stanovnika BPK i povećanje budžetskih prihoda

Indikativni finansijski okvir

Iznos: 100.000.000 KM

Izvori: 100% vanjski izvori (Odlukom Vlade FBiH)

4. INDIKATIVNI FINANSIJSKI OKVIR

Indikativni finansijski okvir predstavlja pregled potrebnih financijskih sredstava za implementaciju mjera i strateških projekata iz Strategije, grupisano po prioritetima i strateškim ciljevima, za cijeli period implementacije, pri čemu je dat i pregled potencijalnih izvora sredstava.

Tabela 25. Indikativni finansijski okvir

INDIKATIVNI FINANSIJSKI OKVIR ZA PERIOD VAŽENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA					
Redni broj i oznaka	Struktura finansiranja (u %)*	Ukupno (KM)	Budžet institucije (KM)	Ostali izvori	
				(KM)	Naziv potencijalnog izvora
1. Strateški cilj Uspostaviti održiv ekonomski rast	**24,3%**	**23.306.000**	**13.450.000**	**9.856.000**	
1.1.Prioritet		13.090.000	4.970.000	8.120.000	
1.1.1. Mjera		8.400.000	3.800.000	4.600.000	Budžet FBiH, budžeti općina, EU i drugi fondovi
1.1.2. Mjera		2.100.000	500.000	1.600.000	Budžet FBiH, budžeti općina, EU i drugi fondovi, privatni investitori
1.1.3. Mjera		70.000	70.000	0	
1.1.4. Mjera		2.520.000	600.000	1.920.000	Budžet FBiH (FZZZ), budžeti općina
1.2. Prioritet		8.980.000	7.900.000	1.080.000	
1.2.1 .Mjera		1.330.000	450.000	880.000	Budžeti viših nivoa vlasti, budžeti općina, EU i drugi fondovi

1.2.2. Mjera		4.650.000	4.450.000	200.000	Budžeti viših nivoa vlasti, donatori
1.2.3. Mjera		3.000.000	3.000.000	0	
1.3. Prioritet		1.236.000	580.000	656.000	
1.3.1. Mjera		860.000	300.000	560.000	Budžet FBiH, budžeti opština, EU i ostali fondovi, donatori
1.3.2. Mjera		376.000	280.000	96.000	Budžeti općina
2. Strateški cilj Učiniti BPK mjestom kvalitetnog življenja	27,8 %	26.817.000	21.685.000	5.132.000	
2.1. Prioritet		5.360.000	3.800.000	1.560.000	
2.1.1. Mjera		960.000	800.000	160.000	Budžet FBiH, budžeti općina,, donacije
2.1.2. Mjera		4.400.000	3.000.000	1.400.000	Budžet FBiH, budžeti općina, donacije
2.2. Prioritet		5.940.000	4.100.000	1.840.000	
2.2.1. Mjera		5.040.000	3.600.000	1.440.000	Budžet FBiH, budžeti općina, donacije
2.2.2. Mjera		900.000	500.000	400.000	Budžet FBiH, budžeti općina, donacije
2.3. Prioritet	6,5 %	14.610.000	13.050.000	1.560.000	

2.3.1. Mjera		1.800.000	1.000.000	800.000	Budžet FBiH, budžeti općina, donacije
2.3.2. Mjera		9.990.000	9.950.000	40.000	Budžet FBiH, budžeti općina, donacije
2.3.3. Mjera		2.820.000	2.100.000	720.000	Budžet FBiH, budžeti općina, donacije
2.4. Prioritet	0,4 %	907.000	735.000	172.000	
2.4.1. Mjera		417.000	285.000	132.000	Budžet FBiH, donacije
2.4.2. Mjera		490.000	450.000	40.000	Budžet FBiH, donacije
3. Strateški cilj Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete	**47,9 %**	**46.150.000**	**5.050.000**	**41.100.000**	
3.1 Prioritet		**9.740.000**	**1.740.000**	**8.000.000**	
3.1.1. Mjera		6.200.000	1.000.000	5.200.000	Budžeti općina, krediti, donacije
3.1.2. Mjera		490.000	490.000	0	
3.1.3. Mjera		3.050.000	250.000	2.800.000	Budžeti općina, donacije
3.2 Prioritet		36.410.000	3.310.000	33.100.000	
3.2.1. Mjera		9.930.000	730.000	9.200.000	Budžeti općina

Strateški projekat "Izgradnja kolektora otpadnih voda sa prečišćivačima"		6.480.000	400.000	6.080.000	Budžeti općina, donacije, viši nivoi
3.2.2. Mjera		3.000.000	180.000	2.820.000	Budžeti općina
Strateški projekat „Izgradnja regionalne sanitarne deponije"		15.000.000	0	15.000.000	Vanjski izvori, donacije
3.2.3. Mjera		2.000.000	2.000.000	0	
Ukupno	**100 %**	**96.273.000**	**40.185.000**	**56.088.000**	

PREGLED PO IZVORIMA (bez vanjskog strateškog projekta)	
Budžetska sredstva	**Budžeti viših nivoa, općinski budžeti, krediti, sredstva EU, ostale donacije**
KM	KM
41,7%	58,3%

Za implementaciju Strategije razvoja BPK za period 2021-2027. godine planiran je ukupan iznos finansijskih sredstava od **96.273.000 KM**, od čega 41,7 % iz budžeta BPK i 58,3 % iz vanjskih izvora (budžet viših nivoa vlasti, budžet grada/općina, EU i drugi fondovi, donatori, privatni investitori i ostali). To ukazuje da Strategija značajno ovisi od finansiranja iz vanjskih izvora.

Pored toga, izvan nadležnosti BPK, očekuje se planiranje i implementacija nastavka strateškog projekta izgradnje ceste Goražde - Sarajevo, koji je u nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine, a čija je procijenjena vrijednost oko 100 miliona KM.

5. INSTITUCIONALNI I ORGANIZACIONI OKVIR

U BPK uspostavljen je sistem za upravljanje razvojem, sa potrebnom institucionalnom i organizacionom strukturom koja omogućava horizontalnu koordinaciju (između kantonalnih ministarstava i tijela) i vertikalnu koordinaciju (između kantonalnih institucija, viših nivoa vlasti i jedinica lokalne samouprave u sastavu Kantona). U skladu s tim, u kantonalnim organima uprave BPK, poslovi razvojnog planiranja i upravljanja razvojem obuhvataju i koordinaciju izrade strateških dokumenata, te učešće u izradi strategija na federalnom nivou i nivou jedinica lokalne samouprave.

Osnovano je Vijeće za razvojno planiranje i upravljanje razvojem BPK, sukladno Zakonu o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH. Vijeće ima savjetodavnu ulogu u procesima definisanja, implementacije, monitoringa, evaluacije i izvještavanja o realizaciji. Nadležnosti Vijeća su definisane u skladu sa Zakonom a obuhvataju ramatranje i davanje preporuka:

a) o ključnim razvojnim prioritetima u Kantonu;
b) o strateškim dokumentima Bosne i Hercegovine, Strategiji razvoja Federacije i Strategiji razvoja BPK, a prije njihovog dostavljanja Vladi BPK na razmatranje;
c) o strategijama razvoja jedinica lokalne samouprave i njihovoj usklađenosti sa strateškim dokumentima Kantona;
d) o razvojnim programima koji zahtijevaju zajedničko djelovanje različitih institucija Kantona i jedinica lokalne samouprave, a u okviru Strategije razvoja BPK;
e) o godišnjim izvještajima o implementaciji Strategije razvoja BPK;
f) o problemima i razvojnim potencijalima BPK za razmatranje u okviru Vijeća Federacije;
g) u pogledu drugih poslova iz oblasti razvojnog planiranja i upravljanja razvojem u BPK.

Stručne i administrativno-tehničke poslove vezane za razvojno planiranje i upravljanje razvojem vrši Kabinet Premijera i Vlade BPK, koji od 2018. godine ima i ulogu jedinice za upravljanje razvojnim aktivnostima (JURA), ali je potrebno ojačati kaapcitete ove jedinice, posebno u segmentu praćenja.

Uspostavljen je i Kantonalni odbor za razvoj (KOR), kao radno tijelo, čijem radu podršku pruža Kabinet Premijera i Vlade BPK.

U narednom periodu potrebno je dalje jačati kapacitete uspostavljenih tijela u okviru strukture sistema. Potrebna je također i kontinuirana izgradnja kapaciteta nosilaca implementacije mjera iz Strategije razvoja te drugih aktera koji učestvuju u razvojnim procesima kako bi na najbolji način odgovorili izazovima i potrebama razvojnih procesa u Kantonu. Pored toga, potrebno je poboljšati koordinaciju i komunikaciju između šireg kruga socio-ekonomskih aktera u Kantonu s ciljem njihovog aktivnog uključivanja u procese planiranja i implementacije.

Važnu ulogu ima delegiranje odgovornosti unutar organizacijske strukture Kantona, koje su vezane za planiranje i provedbu strateških intervencija za koje imaju ulogu nositelja implementacije. Važno je uspostavljanje baza podataka potrebnih za upravljanje razvojem Kantona. Treba imati u vidu da je potrebno obezbijediti ljudske resurse za implementaciju Strategije, kako iz ugla osposobljenosti i opremljenosti, tako i iz ugla raspoloživosti, u odnosu na druge redovne poslove.

6. PLAN PROVEDBE, PRAĆENJA, IZVJEŠĆAVANJA I EVALUACIJE

Pri izradi Plana provedbe, praćenja, izvještavanja i evaluacije Strategije, potrebno je uzeti u obzir Uredbu o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine i Uredbu o evaluaciji strateških dokumenata u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Institucionalni okvir za izradu akcionih planova provedbe strategije, smjernica, trogodišnjeg i godišnjeg plana rada institucija, godišnjeg izvještaja o radu čine kantonalni organi uprave i kantonalne upravne organizacije, dok institucionalni okvir za tehničku i stručnu podršku u procesu planiranja, monitoringa i izvještavanja čini tijelo za poslove razvojnog planiranja i upravljanja razvojem BPK.

6.1. Provedba

Nosilac izrade Strategije razvoja definira okvir za provedbu, praćenje, izvještavanje i evaluaciju strateških dokumenata, koji treba da sadrži opis odgovornosti kantonalnih institucija nadležnih za provedbu, praćenje, izvještavanje i evaluaciju Strategije, opis postupaka i dinamike aktivnosti u odnosu na napredak u provedbi Strategije.

Za Strategiju razvoja, tijelo za poslove razvojnog planiranja i upravljanja razvojem BPK, odnosno Kabinet Premijera i Vlade BPK, koordinira izradu akcionog plana svake planske godine po principu 1+2. Akcioni plan treba da minimalno sadrži sljedeće elemente: naziv strateškog cilja i prioriteta, naziv planiranih mjera i strateških projekata sa očekivanim rezultatima, nosioce realizacije, okvirnu finansijsku vrijednost po godinama i očekivane izvore finansiranja.

Proces izrade i usvajanja Smjernica iz člana 10. Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju usklađen je sa izradom akcijskog plana. Prema Uredbi, proces trogodišnjeg planiranja rada započinje izradom smjernica za trogodišnje planiranje koje za nivo Kantona priprema premijer Vlade BPK, u suradnji sa Kabinetom Premijera i Vlade BPK. Smjernice se izrađuju svake godine za period od tri godine (1+2 po rolling sistemu), i imaju sljedeće minimalne elemente:

a) oznaku nivoa za koje se izrađuju i period na koji se odnose;
b) uvod sa opisom svrhe smjernica i kratkim opisom razvojnog konteksta, uključujući izazove i rizike;
c) strateške pravce, odnosno smjerove razvoja koji proizlaze iz strateških dokumenata u Federaciji, te drugih relevantnih strateških dokumenata Bosne i Hercegovine, relevantnih dokumenata iz procesa evropskih integracija i međunarodno prihvaćenih globalnih ciljeva održivog razvoja;
d) prioritete, mjere i strateške projekte;
e) indikativni finansijski okvir usklađen sa relevantnim strateškim dokumentima;
f) odgovarajuće indikatore strateških ciljeva, kao i odgovarajuće indikatore za prioritete i mjere.

Smjernice usvaja Vlada BPK uz prethodne konsultacije i preporuke Vijeća za razvojno planiranje i upravljanje razvojem BPK, najkasnije do sredine mjeseca februara u godini koja prethodi razdoblju trogodišnjeg planiranja.

U skladu sa Uredbom, provedba Strategije razvoja vršiće se putem trogodišnjih i godišnjih planova rada organa uprave Kantona. Prilikom izrade trogodišnjeg plana rada, organi uprave imaju obavezu preuzeti relevantne mjere iz Strategije razvoja sa pripadajućim indikatorima, kao i polazne i ciljne vrijednosti indikatora za svaku godinu trogodišnjeg razdoblja.

Mjere iz Strategije razvoja se unose kao programi u trogodišnjem planu rada, a svaki program u trogodišnjem planu rada utvrđuje se i kao program u Dokumentu okvirnog budžeta sa dodijeljenom šifrom. To znači da je mjera iz Strategije razvoja jednaka programu u trogodišnjem planu rada i DOB-u.
Za svaki od utvrđenih programa (mjera) definiraju se aktivnosti/projekti čija realizacija u trogodišnjem periodu doprinosi ostvarenju mjere, prioriteta i strateškog cilja iz Strategije razvoja.

U **godišnje planove rada** kantonalni organi uprave preuzimaju odabarane programe iz trogodišnjeg plana rada. Godišnji plan rada je implementacioni dokument sa aktivnostima/projektima koji će se poduzimati na godišnjem nivou kako bi se realizirali programi iz trogodišnjeg plana rada, te ostvarili mjere, prioriteti i strateški ciljevi iz strateškog dokumenta. Također, obaveza je da se aktivnosti iz akcijskih planova implementacije Strategije evidentiraju u godišnjim planovima rada organa uprave Kantona. Rukovodioci kantonalnih ministarstava do 7. januara tekuće godine dostavljaju godišnje planove rada Kabinetu Premijera i Vlade BPK do, koji objedinjava godišnje planove rada kantonalnih ministarstava u jedinstveni program rada vlade kantona najkasnije do 15. januara tekuće godine.
Godišnji program rada usvaja Vlada BPK najkasnije do 31. januara godine na koju se odnosi plan, nakon čega se dostavlja Skupštini BPK na informisanje radi planiranja aktivnosti zakonodavne vlasti.
U cilju poštivanja principa transparenstnosti, usvojeni trogodišnji i godišnji planovi rada objavljuju se na web stranici Vlade BPK.

Dakle, u okviru organizacije rada kantonalnih organa uprave, neophodno je uvesti u praksu potpuno usklađivane planiranja rada kantonalnih organa uprave na temelju akcijonih planova implementacije Strategije razvoja, radi osiguravanja usklađenosti budžetskog planiranja i planiranja javnih investicija sa razvojnim prioritetima definisanim u Strategiji. Također, neophodan je razvoj kapaciteta za pripremu projekata i dokumentacije za povlačenje sredstava iz vanjskih izvora.

6.2. Monitoring i izvještavanje

Monitoring predstavlja sistematično i kontinuirano prikupljanje, analiziranje i korištenje podataka i indikatora radi mjerenja napretka realizacije Strategije razvoja, u svrhu poduzimanja odgovarajućih mjera radi eventualnih korekcija i izvještavanja o ostvarenim rezultatima.
Za uspješnu provedbu monitoringa sve organizacione jedinice u kantonalnom organu uprave, trebaju uspostaviti i redovno ažurirati elektronske evidencije indikatora ostvarenja strateških ciljeva, prioriteta i mjera iz Strategije razvoja, te indikatora iz godišnjeg plana rada. Ove evidencije su osnov za izradu izvještaja o radu organa uprave i izradu Izvještaja o razvoju.

Godišnji izvještaj o radu priprema se s ciljem praćenja provođenja planiranih aktivnosti/projekata i ocjene doprinosa u ostvarivanju programa (mjera) organa i institucija Kantona. U godišnjem izvještaju o radu precizno se navodi da li su i u kojoj mjeri izvršene planirane aktivnosti iz godišnjih programa rada, očekivani i ostvareni rezultati, planirana i utrošena sredstva za izvršenje aktivnosti, te za eventualno neizvršenje, razlog za neizvršenje ili djelomično izvršenje. Struktura godišnjeg izvještaja o radu definisana je Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju.
Sekretar kantonalnog organa uprave priprema godišnji izvještaj o radu Vlade BPK, u skladu sa unutrašnjom organizacijom i nadležnostima, objedinjavanjem izvještaja o radu kantonalnih ministarstava koje dostavljaju rukovodioci kantonalnih ministarstava. Godišnji izvještaj o radu usvaja Vlada BPK do 28. februara tekuće godine, nakon čega ga dostavlja Skupštini BPK na usvajanje. Usvojeni godišnji izvještaj o radu BPK se objavljuje na veb stranici Vlade BPK.

Izvještaj o razvoju je implementacioni dokument kojim se na godišnjem nivou sagledavaju opšti razvojni trendovi kao i napredak u ostvarenju strateških ciljeva iz Strategije razvoja, a priprema ga tijelo nadležno za poslove razvojnog planiranja, odnosno Kabinet Premijera i Vlade BPK. Izvještaj o razvoju treba da sadrži minimalne elemente: izvršni sažetak, uvod, analiza razvojnih trendova kroz prikaz utvrđenog sistema

indikatora, pregled implementacije strateških dokumenata i akcionih planova, procjena napretka, pregled planiranih i ostvarenih finansijskih sredstava na nivou strateških ciljeva i prioriteta na godišnjem nivou preporuke.
Izvještaj o razvoju dostavlja se Vijeću za razvojno planiranje i upravljanje razvojem kao savjetovanom tijelu radi razmatranja i davanja preporuka. Nakon usvajanja na Vladi BPK, Izvještaj o razvoju za Strategiju razvoja dostavlja se Skupštini BPK radi informisanja.
Izvještaj o razvoju se objavljuje na web stranici Vlade BPK.

6.3. Evaluacija

Evaulacija u toku se radi sa ciljem utvrđivanja stepena implementacije strateških dokumenata, te efektivnosti i efikasnosti planiranih mjera i strateških rezultata prema zacrtanim ciljevima i očekivanjima, kao i sumiranja rezultata i obezbjeđenja ulaznih elemenata za strateške dokumente za sljedeći planski ciklus.

Evaluacija u toku će se raditi u predzadnjoj godini implementacije Strategije razvoja (2026. godine), dok će se evaluacija na sredini perioda implementacije raditi samo ukoliko se za istom ukaže potreba. Evaluaciju u toku provodi nezavisni vanjski evaluator.

Izvještaj o evaluaciji strateških dokumenata trebaju biti dostupna javnosti i objavljuju se na internet stranici Vlade BPK.

U procesu evaluacije Strategije razvoja, potrebno je primijeniti odredbe Uredbe o evaluaciji strateških dokumenata u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH", broj: 74/19), koja definira institucionalni okvir, principe, ciljeve i vrste evaluacije strateških dokumenata, provođenje evaluacije strateških dokumenata, te minimalnu strukturu plana evaluacije strateških dokumenata i izvještaja o evaluaciji strateških dokumenata.

7. PRILOZI

Prilog 1: Detaljan pregled mjera

Strateški cilj 1: USPOSTAVITI ODRŽIV EKONOMSKI RAST

Veza sa strateškim ciljem	**1. Uspostaviti održiv ekonomski rast**		
Prioritet	**1.1 Poticati industrijsku proizvodnju, posebno izvozno orijentisanu sa finalizacijom proizvoda za višu dodanu vrijednost uz zapošljavanje**		
Naziv mjere	**1.1.1 Podrška inovacijama, standardizaciji i digitalizaciji strateških industrijskih grana uz jačanje izvoza**		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je podrška privrednim subjetima u sektoru industrije za povećanje konkurentnosti kroz uvođenje inovacija, novih tehnologija s posebnim osvrtom na čiste tehnologije, te standarda. Posebna pažnja će biti usmjerena na uvođenje digitalizacije u poslovanju privrednih subjekata u cilju unapređenja poslovnih procesa, povećanja učinkovitosti i povećanja kvaliteta. Također, ova mjera je usmjerena i na dalje jačanje izvozne orijentacije privrede i investicije u finalizaciju proizvoda, za stvaranje dodane vrijednosti. Neophodno je uključivanje u lance vrijednosti u sektoru industrije, u cilju povećanja umreženosti privrede. Za povezivanje male privrede i obrta sa prerađivačkim sistemima u svrhu supstitucije uvoza za potrebe industrije neophodna je pametna specijalizacija u proizvodnji potrebnih komponenti u okviru lanaca vrijednosti. Zbog negativnih uticaja pandemije na poslovanje preduzeća (smanjenje obima industrijske proizvodnje, izvoza i sl.), potrebni su poticaji i subvencije za očuvanje likvidnosti i održavanje zapošljavanja. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - podršku privrednim društvima za uvođenje inovacija, tehnološka unapređenja i standardizaciju u strateškim industrijama; - izgradnju Tehnološkog parka; - podsticaje za izvozno-orjentisane proizvođače; - praćenje realizacije uspostavljenog revolving fonda za podsticanje rada privrednih subjekata; - podršku uključivanju u lance vrijednosti (klastere) za podsticanje specijalizacije u proizvodnji i povezivanje domaćih proizvođača ulaznih komponenti za strateške velike proizvođače; te - implementaciju partnerstva za pisanje projekata za jačanje kapaciteta privrede (implementacija sporazuma).		
Strateški projekti	/	/	
	Indikatori	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Ukupna dodijeljena sredstva iz revolving fonda (2021-2027)	-	800.000 KM

	Vrijednost ostvarenih investicija u nova sredstva u prerađivačkoj industriji u 000 KM	36.759	45.595
	% povećanja ukupne dobiti preduzeća u KM (Izvor: LRC, BIS) (u periodu 2021-2027)	-	Min 20 % (u odnosu na 2021.)
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat- uticaj na: povećanje prihoda od poreza pc, stope pokrivrenosti uvoza izvozom i stope zaposlenosti Doprinos ostvarenju ishoda prioriteta: povećanja ukupnog prihoda preduzeća, povećanje izvoza industrije, povećanje prosječne neto plate		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 8.400.000 KM Izvori: 3.800.000 Budžet BPK 4.600.000 KM Budžet FBiH, EU i drugi fondovi		
Period implementacije mjere	*2021-2027*		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za privredu BPK		
Nosioci mjere	Ministarstvo za privredu BPK, privredni subjekti, Privredna komora BPK, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, grad/općine		
Ciljne grupe	*Preduzea i obrtnici u sektoru prerađivačke industrije*		

Veza sa strateškim ciljem	**1. Uspostaviti održiv ekonomski rast**	
Prioritet	**1.1 Poticati industrijsku proizvodnju, posebno izvozno orijentisanu sa finalizacijom proizvoda za višu dodanu vrijednost uz zapošljavanje**	
Naziv mjere	**1.1.2 Unapređenje poduzetničke infrastrukture i prostorne povezanosti privrede**	
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je da se unaprijedi prostorna koncentracija privrede i unaprijedi fizička infrastruktura za poduzetnike, što će doprinijeti boljim uslovima i rastu poslovanja te otvaranju novih radnih mjesta u malim i srednjim poduzećima koja su korisnici poslovnih zona. Pored razvoja fizičke infrastrukture, kontinuirano će se unapređivati dostupnost i kvalitet stručnih usluga za podršku razvoju poduzetništva. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - izgradnju novih industrijskih zona; - proširenje/rekonstrukcija postojećih industrijskih zona; - sufinansiranje infrastrukturnih projekata unutar industrijskih zona (Vitkovići i Rasadnik u Goraždu,Vinčica Pale-Prača i Vrbnički potok u Foča Ustikolina te Pobjeda, te ostalih potencijlnih zona); - program podrške preduzećima u industrijskim zonama za modernizaciju i zapošljavanje i izradu monografija industrijskih zona; te - formiranje slobodnih zona.	
Strateški projekti	/	/

Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
	Ukupan broj novih radnih mjesta u poslovnim zonama u periodu 2021-2027	-	150
	Broj novoformiranih zona	-	2
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat- uticaj na: povećanje prihoda od poreza pc, stope pokrivrenosti uvoza izvozom i stope zaposlenosti Doprinos ostvarenju ishoda prioriteta: povećanja ukupnog prihoda preduzeća, povećanje izvoza industrije, povećanje prosječne neto plate		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 2.100.000 KM Izvor: 500.000 KM Budžet BPK 1.600.000 KM Budžet FBiH, privatni investitori (JPP), budžeti općina, EU i ostali fondovi		
Period implementacije mjere	2021 – 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za privredu BPK		
Nosioci mjere	Ministarstvo za privredu BPK, privredni subjekti, Privredna komora BPK, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, grad/općine		
Ciljne grupe	Preduzeća, obrti u poslovnim zonama		

Veza sa strateškim ciljem	**1. Uspostaviti održivi ekonomski rast**
Prioritet	**1.1. Poticati industrijsku proizvodnju, posebno izvozno orijentisanu sa finalizacijom proizvoda za višu dodanu vrijednost uz zapošljavanje**
Naziv mjere	**1.1.3 Poboljšanje poslovnog okruženja i privlačenje domaćih i stranih investicija uključujući dijasporu**
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je stvaranje povoljnijeg poslovnog ambijenta za poslovanje kroz otklanjanje administrativnih barijera za poslovanje, te privlačenje domaćih i stranih investitora, uključujući dijasporu. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - analizu parafiskalnih nameta i donošenje mjera za smanjenje parafiskalnih nameta za rasterećenje privrede u smislu broja i visine nameta; - unapređenje Zakona o poticaju razvoja male privrede, kojim će se približiti standardima i normama propisanim u EU kad je u pitanju dodjela poticja; - uklanjanje administrativnih barijera za investicije uz skraćivanje rokova za ishodovanje potrebnih dozvoča (posebno izdavanja dozvola i odobrenja; - povezivanje sa dijasporom i uključivanje dijaspore u privredne aktivnosti i investicije;

	- uspostavljanje baze podataka za investitore – portal za investicijske projekte na području BPK; - promociju privrede BPK na sajmovima u BIH i inostranstvu; - pripremu privrednog vodiča (na engleskom i njemačkom jeziku); te - pripremu, promociju i realizaciju projekata javno-privatnog partnerstva. (Pored aktivnosti u okviru nadležnosti kantonalnih institucija, potrebno je lobirati i sarađivati sa federalnim institucijama za realizaciju aktivnosti na smanjenju finansijskih opterećenja za privrednike, kroz realizaciju poreznih olakšica i smanjivanje poreznih i neporeznih davanja, kako bi se kreirao atraktivniji ambijent za investiranje. Od posebne je važnosti i smanjenje stope oporezivanja rada po ugledu na način oporezivanja u zemljama EU, kako bi se smanjio rad na crno i siva ekonomija).		
Strateški projekti	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori**	**Polazne vrijednosti**	**Ciljne vrijednosti**
	Ukupan broj poslovnih subjekata na 000 stanovnika	64,1	Nivo prosjeka Federacije BiH
	Broj novih projekata ulaganja dijaspore i JPP investicija	0	3
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat- uticaj na: povećanje poreza pc i stope zaposlenosti Doprinos ostvarenju prioriteta: povećanje ukupnih prihoda preduzeća i povećanje ukupne neto plate		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 70.000 (10.000 KM na godišnjem nivou) Izvor: Budžet BPK		
Period implementacije mjere	2021 - 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za privredu BPK		
Nosioci mjere	Ministarstvo za privredu BPK, Privredna komora BPK, Obrtnička komora BPK, Udruženja poslodavaca		
Ciljne grupe	Potencijalni domaći i strani investitori, dijaspora, privredni subjekti (preduzeća i obrti)		

Veza sa strateškim ciljem	**1. Uspostaviti održiv ekonomski rast**
Prioritet	**1.1 Poticati industrijsku proizvodnju, posebno izvozno orijentisanu sa finalizacijom proizvoda za višu dodanu vrijednost uz zapošljavanje**
Naziv mjere	**1.1.4. Podrška unapređenju ponude tržišta rada i programima zapošljavanja**
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Cilj ove mjere je pružiti podršku zapošljavanju kroz provođenje aktivne politike zapošljavanja kao i usklađivanju kadrova sa potrebama tržišta rada sufinansiranje programa prekvalifikacije/dokvalifikacije, zapošljavanja. Posebna pažnja će biti

	usmjerena i na podršku poduzetništvu odnosno samozapošljavanju. Krajnji očekivani uticaj mjere koji se očekuje je smanjenje broja nezaposlenih na evidenciji, što podrazumjeva savjetovanje i informisanje nezaposlenioh osoba, Okvirna područja djelovanja odnose se na: - savjetodavni rad sa nezaposlenim osobama kroz individualno i grupno savjetovanje/informisanje; - Program profesionalne orijentacije završnih razreda osnovnih i srednjih škola; - Program sufinansiranja teško zapošljivih kategorija: dugoročno nezaposlenih osoba, starijih osoba preko 45 godina, žena i sl.; - Program dokvalifikacije i prekvalifikacije; - Program sufinansiranja samozapošljavanja; te - Program sufinansiranja zapošljavanja pripravničkog staža za VSS.
Strateški projekti	/ /

	Indikatori	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Broj zaposlenih	7.083	8.145
	Broj nezaposlenih prijavljenih na evidenciju	3.192	2.550
	Ukupan broj novih prekvalifikovanih/dokvalifikovanih osoba sa evidencije nezaposlenih (2021-2027)	-	100
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat- uticaj na: povećanje prihoda od poreza pc i stope zaposlenosti Doprinos ostvarenju ishoda prioriteta: povećanje prosječne neto plate		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	2.520.000 KM Izvori: 600.000 KM Budžet BPK 1.920.000 KM Budžet FBiH, budžeti općina		
Period implementacije mjere	2021 – 2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za privredu BPK		
Nosioci mjere	Ministarstvo za privredu BPK, Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport BPK, Služba za zapošljavanje BPK		
Ciljne grupe	Privredna društva, nezaposlene osobe		

Veza sa strateškim ciljem	**1. Uspostaviti održiv ekonomski rast**
Prioritet	**1.2. Razviti ruralne sredine koristeći poljoprivredne i šumske resurse**
Naziv mjere	**1.2.1. Unapređenje poljoprivrednih kapaciteta i razvoj sistema za otkup i plasiman poljoprivrednih proizvoda**
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Cilj ove mjere je stvoriti uslove za kvalitetan i poticajan rast poljoprivrede i ruralnog razvoja, koz povećanje poljoprivrednih kapaciteta i razvoj sistema za otkup i

<table>
<tr><td></td><td colspan="3">plasman na tržište . Unutar ciklusa proizvodnje, prerade, prodaje–plasiranje na domaće i inostrano tržište, neophodno praćenje i implementacija Zakonskih i podzakonskih propisa te koordinacija svih aktera u lanci: Ministartva, Savjetodavne službe, Službe jedinice lokalne samouprave, otkupnih stanica, zadruga, udruženja, preduzeća koja se bave poljoprivredom, Federalnim ministartvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Poljoprivrednim institutom, Pedološkim zavodima i svima onima koji su usko povezani u lancu proizvodnje,prerade i prodaje.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:
- Jačanje zemljoradničkih zadruga, poljoprivrednih zadrgua i preduzeća koja su registrovana za otkup i preradu (sušenjem, smrzavanjem) voća, povrća, ljekobilja i sl.;
- izgradnju sistema za navodnjavanje;
- formiranje otkupnih stanica i pokretanje već formiranih na području kantona, na adekvatnim lokacijama i njihovo stavljanje u funkciju, angažovanje i stimulisane kroz određene podsticajne mjere ruralnog stanovništva i otkupljivača za berbu i prikupljanje voća, povrća ,šumskih plodova, gljiva i ljekobilja;
- uspostavljanje skladišnih i prerađivačkih kapaciteta i povećanje zasada perspektivnih kultura;
- formiranje prepoznatljivog brenda,certificiranje proizvodnje, standardizacija proizvoda,dobijanje izvozničkih kodova, obezbjeđenje tržišta i povezivanje u širi poljoprivredni lanac vrijednosti „klaster" ,koji bi obuhvatao klijente sa cijele regije - Gornje Drinske.
- edukaciju i marketinšku promociju proizvoda „Kupujmo domaće", stalno informisanje i oglašavanje na lokalnoj televiziji i radiju, otvaranje stranice koja bi se bavila isključivo promocijom,oglašavanjem i online prodajom poljoprivrednih proizvoda, kako u svježem tako i prerađenim stanjima; te
- uvezivanje općina sa područja BPK u LAG-ove, odnosno lokalne akcione grupe</td></tr>
<tr><td>Strateški projekat</td><td colspan="3">/</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Indikatori za praćenje rezultata mjere</td><td>Indikatori</td><td>Polazne vrijednosti 2019</td><td>Ciljne vrijednosti 2027</td></tr>
<tr><td>Broj novih zadruga i otkupnih stanica</td><td>-</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Formiran poljoprivredni klaster</td><td>-</td><td>1 (Gornje Drinski)</td></tr>
<tr><td>Ukuapn broj realizovanih edukacija poljoprivrednih proizvođača (u periodu 2021-2027)</td><td>0</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta</td><td colspan="3">- Razvojni efekat- uticaj na: povećanje prihoda od poreza pc, povećanje stope pokrivenosti uvoza izvozom i povećanje stope zaposlenosti
- Doprinos ostvarenju ishoda prioriteta: povećanje izvoza djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, povećanje održivosti i broja registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, te povećanje neto u sektoru poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva</td></tr>
</table>

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 1.330.000 KM Izvor: 450.000 KM Budžet BPK 880.000 KM budžeti viših nivoa vlasti, budžeti općina, EU i drugi fondovi
Period implementacije mjere	2021-2027
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za privredu BPK
Nosioci mjere	Ministarstvo za privredu BPK, grad/općine, udruženja poljoprivrednika
Ciljne grupe	Poljoprivredni proizvođači, ruralno stanovništvo

Veza sa strateškim ciljem	**1. Uspostaviti održiv ekonomski rast**		
Prioritet	**1.2. Razviti ruralne sredine koristeći poljoprivredne i šumske resurse**		
Naziv mjere	**1.2.2. Podrška povećanju obima i konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje uz modernizaciju**		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Cilj ove mjere je stvoriti uslove za kvalitetan i poticajan rast poljoprivrede i ruralnog razvoja, koz povećanje poljoprivrednih kapaciteta. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - Program poticaja poljoprivrednoj proizvodnji biljnoj i animalnoj proizvodnji; - programe sezonskog upošljavanja, afirmisanje i smanjene trenda iseljavanja mladih sa sela kao i sufinansirati njihove obaveze PIO, MIO u slučajevima zapošljavanja ili samozapošljavanja; - formiranje Stručne savjetodavne službe sa osposobljenim kadrom za pružanje stručnih usluga unutar oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja; - edukacije o proizvodnji organskih proizvoda i ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji; - edukacije poljoprivrednih proizvođača u vezi sa podizanjem novih zasada voća, sjetva i sadnja ratarskih i povrtnih kultura; - izdavanje pod zakup državnog poljoprivrednog zemljišta; te - okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta.		
Strateški projekti	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
	Ukupni dodijeljeni poticaji za poljoprivredne proizvođače u periodu 2021-2027.	-	4.000.000 KM
	Ukupan prosječani prinos biljnih kultura u t (u periodu 2021-2027)	12.335	14.802
	Ukupan prosječni prinos rodnih stabala u t (u periodu 2021-2027)	506.490	582.250

	Ukupan broj grla stoke	39.955	43.000
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	- Razvojni efekat- uticaj na: povećanje prihoda od poreza pc, povećanje stope pokrivenosti uvoza izvozom i povećanje stope zaposlenosti - Doprinos ostvarenju ishoda prioriteta: povećanje izvoza djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, povećanje održivosti i broja registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, te povećanje neto u sektoru poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 4.650.000 KM Izvor: 4.450.000 KM Budžet BPK 200.000 KM Budžeti viših nivoa vlasti, donatori		
Period implementacije mjere	2021-2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za privredu BPK		
Nosioci mjere	Ministarstvo za privredu BPK, grad/općine, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva		
Ciljne grupe	Poljoprivredni proizvođači, ruralno stanovništvo		

Veza sa strateškim ciljem	**1. Uspostaviti održiv ekonomski rast**		
Prioritet	**1.2. Razviti ruralne sredine koristeći poljoprivredne i šumske resurse**		
Naziv mjere	**1.2.3 Korištenje šumskih resursa za održivi ruralni razvoj**		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Cilj ove mjere je unapređenje gospodarenja šumskim resursima te korištenje šumskih resursa u svrhu ruralnog razvoja. S obzirom da Bosna i Hercegovina sada ima svoj FSC standard, radit će se na jačanju kapaciteta i redovnoj primjeni FSC standarda za certificiranje gospodarenja šumama na području BPK. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - primjenu FSC standarda i recertificiranje, - unapređenje primjene uzgojnih mjera gospodarenja šumama, - primjenu mjera zaštite od požara, - suzbijanje nelegalne sječe, - izgradnju i rekonstrukciju šumskih puteva, te - prikupljanje šumskih nedrvnih proizvoda i povezivanej sa prerađivačima.		
Strateški projekti	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
	Ukupna izdvajanja namjenskih sredstava za oblast šumarstva (2021-2027)	/	3.000.000 KM
	Uspješno godišnje certificiranje šumskog privrednog društva u skladu sa FSC standardom	0	7

	Ukupna prodaja šumskih sortimenata u m3	39.117	59.840
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat- uticaj na: povećanje prihoda od poreza pc, povećanje stope pokrivenosti uvoza izvozom Doprinos ostvarenju ishoda prioriteta: povećanje izvoza djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 3.000.000 KM Izvor: 100% Budžet BPK		
Period implementacije mjere	*2021-2027*		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za privredu BPK		
Nosioci mjere	Ministarstvo za privredu BPK ,Kantonalna uprava za šumarstvo, JP „Bosansko-podrinjske šume", privredni subjekti u sektoru šumarstva, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, gradovi/općine		
Ciljne grupe	Preduzeća i obrtnici u sektoru poljoprivrede i prehrambene industrije		

Veza sa strateškim ciljem	**1. Uspostaviti održivi ekonomski rast**
Prioritet	**1.3. Razviti turističku ponudu i infrastrukturu za održivi turizam**
Naziv mjere	**1.3.1. Unapređenje turističke ponude zasnovane na atraktivnim resursima**
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Cilj ove mjere je stvoriti uslove za unapređenje turističke ponude BPK boljim iskorištavanjem turističkih potencijala i izgradnjom turističke infrastrukture kako bi se stvorile pretpostavke za rast i održivost turizma. Neophodno je definisati atraktivne turističke resurse u lokalnim zajednicama sa potencijalom koje je potrebno proglasiti područjima od općeg interesa za razvoj turizma i pružiti podršku valorizaciji tih destinacija. Unaprjeđenjem turističke ponude obezbijediće se veća iskorištenost turističkih resursa i potencijala, a što će uticati na povećanje dolaska i zadržavanja turista na području BPK kao i na poboljšanje kvalitete života građana BPK. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - analizu turističkih resursa u lokalnim zajednicama i proglašenje resursa od značaja za razvoj turizma; - edukaciju i opremanje seoskih domaćinstava za ruralni turizam; - izgradnja lovačkih domova i promocija lovstva; - izgradnju infrastrukture za zimski turizam (nastavak izgradnje skijališta Kriva Draga, izgradnja ski-lifta); - promoviranje i podrška planinarskom domu Ruda Glava; - izgradnju brdskih biciklističkih staza; - izgradnju/uređenje destinacija kulturno-historijskih spomenika (Izgradnja zaštićene zone nekropole stećaka Hrančići-Goršić polje, Izrada kapije na mjestu prelaska Osmanlija preko Drine, Izgradnja parka i Rimskog mosta, Izgradnja centra Drinskim mučenicama);

	- iskorištavanje potencijala riječnog turizma (Izrada Master plana za valorizaciju potencijala rijeke Drine, Poribljavanje rijeka Drine i Prače u cilju razvoja ribolovnog turizma, Implementacija projekata uređenja plaže Žanj i uređenje lokaliteta Sadba i Vraniči...); - uređenje botaničkog parka prirode „Modran"; te - izgradnju etno sela.		
Strateški projekti	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
	Ukupne investicije u hotelijerstvu i uostiteljstvu u 000 KM	61 (2018)	100
	Broj rekonsturisanih /uređenih turističkih destinacija (2021-2027)	0	3
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat- uticaj na: povećanje poreznih prihoda i stope zaposlenosti Doprinos ostvarenju prioriteta: povećanje ukupnog prometa u hotelijerstvu i ugostiteljstvu, povećanje prosječne neto plate u turizmu i ugostiteljstvu		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	860.000 KM Izvori: 300.000KM Budžet BPK		
	560.000 KM Budžet FBiH, budžeti opština, EU i ostali fondovi, donatori		
Period implementacije mjere	2021-2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za privredu BPK		
Nosioci mjere	Ministarstvo za privredu BPK, grad/općine, Turistička zajednica BPK (nakon uspostavljanja), turističke agencije sa područja BPK		
Ciljne grupe	Privredni subjekti u oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva, lokalne zajednice, turističke organizacije, turističke agencije, građani BPK		

Veza sa strateškim ciljem	**Učiniti Bosansko-podrinjski kanton Goražde atraktivnom turističkom destinacijom i turističkim mjestom kvalitetnog življenja**
Prioritet	**1.3. Razviti turističku ponudu i infrastrukturu za održivi turizam**
Naziv mjere	**1.3.2. Promocija turističke ponude i podrška turističkim manifestacijama**
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Cilj ove mjere je učiniti BPK atraktivnom turističkom destinacijom u Federaciji BiH za domaće i strane turiste, kroz definisanje turističke ponude i kontinuiranu promociju uz podršku turističkim manifestacijama. Okvirna područja djelovanja odnose se na:

	- izradu marketing plana i plana promocije turizma BPK (Zakon o turizmu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, "Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", br.9/20); - uspostavljanje funkcionalne Turističke zajednice BPK; - promociju turizma BPK u saradnji sa putničkim/turističkim agencijama i Turističkom zajednicom BPK (nakon uspostavljanja); - program podrške turističkim manifestacijama (festivalima, sajmovima i drugim manifestacijama).		
Strateški projekti	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
	Uspostavljena Turistička zajednica BPK	-	Da
	Broj podržanih turističkih manifestacija u periodu 2021-2027.	-	35 (min 5 godišnje)
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat- uticaj na: povećanje poreznih prihoda i stope zaposlenosti Doprinos ostvarenju prioriteta: povećanje ukupnog prometa u hotelijerstvu i ugostiteljstvu, povećanje prosječne neto plate u turizmu i ugostiteljstvu		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	376.000 KM 280.000 KM Budžeta BPK 96.000 KM budžeti općina		
Period implementacije mjere	2021-2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za privredu BPK		
Nosioci mjere	Ministarstvo za privredu BPK, grad/općine, Turistička zajednica BPK (nakon uspostavljanja), turističke agencije sa područja BPK		
Ciljne grupe	Privredni subjekti u oblasti turizma i ugostiteljstva, lokalne zajednice, turističke organizacije, građani BPK		

STRATEŠKI CILJ 2: UČINITI BPK MJESTOM KVALITETNOM ŽIVLJENJA

Veza sa strateškim ciljem	**STRATEŠKI CILJ 2: UČINITI BPK GORAŽDE MJESTOM KVALITETNOG ŽIVLJENJA**
Prioritet	**Prioritet 2.1. Unapređenje pristupa kvalitetnom obrazovanju i obukama**
Naziv mjere	**2.1.1. Kurikularna reforma i razvoj sistema cjeloživotnog učenja**

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Cilj ove mjere je stvoriti neophodne uslove unaprijeđenja pristupa kvalitetnom obrazovanju i obukama kroz razvoj i modernizaciju Nastavnih planova i programa, reviziju Nastavnih planova i programa i izradu novih Nastavnih planova i programa zasnovanih na ishodima učenja. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - reviziju nastavnih planova i programa i donošenje novih nastavnih planova i programa koji će biti zasnovani na ishodima učenja; - kontinuiranu edukaciju i stručno usavršavanje nastavnog kadra iz ciljanih programa edukacije usmjerene na učenička postignuća, funkcionalno znanje, ishode učenja i sl.; - edukaciju kompletnog nastavnog kadra u informatičkoj pismenosti; te - razvijanje sistema cjeloživotnog učenja koje je u skladu sa iskazanim potrebama na tržištu rada.		
Strateški projekti	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
	Provedena kurikuarna reforma	Ne	Da
	Broj učenika na 1 kompjuter (osnovna škola)	9,75	5
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Novi Nastavni plan i program doprinijeće razvoju obrazovnog sektora, većem nivou znanja učenika i boljih uslova za tržište rada a samim tim i većem učinku rada i razvoja društva. Obuke koje se organizuju u sklopu cijeloživotnog učenja imaju za cilj veću zaposlenosti i smanjenje nesklada između ponude i potražnje za radnom snagom na tržištu rada.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 960.000 KM Izvor: 800.000 KM budžet BPK i 160.000 KM vanjski izvori		
Period implementacije mjere	2021-2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport BPK		
Nosioci mjere	Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport BPK Pedagoški zavod, Nevladine organizacije, Zavod za zapošljavanje BPK		
Ciljne grupe	Učenici, nastavnici, roditelji, odrasli		

Veza sa strateškim ciljem	**Strateški cilj 2: Učiniti BPK goražde mjestom kvalitetnog življenja**
Prioritet	**Prioritet 2.1. Unapređenje pristupa kvalitetnom i inkluzivnom obrazovanju i obukama**

<table>
<tr><td>Naziv mjere</td><td colspan="3">2.1.2. Razvoj kapaciteta obrazovnih ustanova svih nivoa obrazovanja</td></tr>
<tr><td>Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*</td><td colspan="3">Cilj ove mjere je stvoriti uslove za kvalitetan i poticajan rad učenika, studenata i nastavnog osoblja u sistemu formalnog i neformalnog obrazovanja. Područja djelovanja odnose se na predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje, te neformalno obrazovanje odraslih.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:
- rekonstrukciju objekata osnovnih i srednjih škola na području kantona;
- opremanje školskih kabineta modernim sredstvima za nastavu, sa fokusom na opremu za rad na daljinu (informatička i komunikacijska oprema);
- izgradnju ili dogradnju objekata predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja;
- nabavku namještaja prilagođenog uzrastu učenika;
- opremanje ustanova za neformalno obrazovanje modernom opremom, posebno opremom za rad na daljinu; te
- izgradnju i rekonstrukciju sportskih terena i sala u školama.</td></tr>
<tr><td>Strateški projekti</td><td colspan="2">/</td><td>/</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Indikatori za praćenje rezultata mjere</td><td>Indikatori
(izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</td><td>Polazne vrijednosti 2019</td><td>Ciljne vrijednosti 2027</td></tr>
<tr><td>Broj rekonstruisanih objekata osnovnih škola u periodu implementacije Strategije</td><td>-</td><td>5</td></tr>
<tr><td>Broj rekonstruisanih objekata srednjih škola u periodu implementacije Strategije</td><td>-</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Kapacitet javnih ustanova za prijem djece predškolskog uzrasta</td><td>121</td><td>300</td></tr>
<tr><td>Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta</td><td colspan="3">Modernizacijom obrazovne infrastrukture u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama obezbijediće se kvalitetniji proces učenja za mlade ljude i bolja priprema za tržište rada. Također, realizacijom ove mjere kreiraće se moderniji i fleksibilniji obrazovni sistem, koji će osigurati osnovne usluge i u kriznim situacijama (npr. kroz rad na daljinu).</td></tr>
<tr><td>Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja</td><td colspan="3">Iznos: 4.400.000 KM
Izvori: 3.000.000 iz budžeta BPK i
1.400.000 KM iz vanjskih izvora</td></tr>
<tr><td>Period implementacije mjere</td><td colspan="3">2021-2027</td></tr>
<tr><td>Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere</td><td colspan="3">Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport BPK</td></tr>
<tr><td>Nosioci mjere</td><td colspan="3">Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport BPK,
Pedagoški zavod, obrazovne ustanove</td></tr>
<tr><td>Ciljne grupe</td><td colspan="3">Učenici, nastavnici, roditelji</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Veza sa strateškim ciljem</td><td colspan="3">Strateški cilj 2: Učiniti BPK goražde mjestom kvalitetnog življenja</td></tr>
<tr><td>Prioritet</td><td colspan="3">2.2. Podržati razvoj kulturnih i sportskih sadržaja za sve društvene grupe</td></tr>
<tr><td>Naziv mjere</td><td colspan="3">2.2.1. Unapređenje sistema podrške sportu i razvoj sportske infrastrukture</td></tr>
<tr><td>Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*</td><td colspan="3">Cilj ove mjere je pružiti podršku nosiocima sportskih aktivnosti i djelatnosti na području BPK Goražde. Područja djelovanja odnose se na takmičarski, rekreativni i školski sport te sport lica sa invaliditetom.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:
- podršku redovnih programa sportskih klubova usmjerenih ka takmičarskom sportu;
- podršku programima rekreativnog sporta;
- podršku programima školskog sporta;
- podršku redovnih programa sportskih klubova lica sa invaliditetom koji djeluju u sklopu Sportskog saveza za sport i rekreaciju invalida Kantona u takmičarskom sportu;
- podršku dodatnih programa sportskih klubova usmjerenih ka jačanju sportskih klubova i proširenju sportskih sadržaja u kantonu;
- utvrđivanje i primjena kriterija za raspodjelu sredstava sportskim organizacijama;
- obnovu i modernizaciju postojećih sportskih objekata te ulaganje u igrališta i javne prostore;
- izgradnju sportskih dvorana; te
- izgradnju bazena.</td></tr>
<tr><td>Strateški projekti</td><td>/</td><td colspan="2">/</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Indikatori za praćenje rezultata mjere</td><td>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</td><td>Polazne vrijednosti 2019</td><td>Ciljne vrijednosti 2027</td></tr>
<tr><td>Broj realizovanih programa usmjerenih ka takmičarskom, rekreativnom i školskom sportu te sportu lica sa invaliditetom*</td><td>28</td><td>33</td></tr>
<tr><td>Broj uključenih sportista*</td><td>1.100</td><td>1.400</td></tr>
<tr><td>Broj novoizgrađenih sportskih objekata</td><td>0</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta</td><td colspan="3">Implementacija ovih mjera trebala bi dati odgovor na finansijski i sportski stabilniji status i kontinuirano učešće svih selekcija sportskih klubova u sistemu takmičenja, organizacija rekreativnih programa za građane, provođenje školskih sportskih takmičenja te finaniranje sportskih klubova lica sa invaliditetom koji djeluju u sklopu Sportskog saveza za sport i rekreaciju invalida Kantona u sistemu takmičenja. Mjera dodatno pretpostavlja rekonstrukticju postojećih ali i izgradnju novih sportskih objekata što u konačnici treba da dorinese većem broj sportista ali i unaprijeđenju zdravih životnih navika.</td></tr>
<tr><td>Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja</td><td colspan="3">Iznos: 5.040.000 KM
Izvor: 3.600.000 KM iz budžeta BPK i
1.440.000 KM iz vanjskih izvora</td></tr>
</table>

Period implementacije mjere	2021-2027
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport BPK
Nosioci mjere	Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport BPK, Ministarstvo za finansije BPK, Općina Goražde, Općina Foča (FBiH), Općina Pale (FBiH)
Ciljne grupe	Sportski klubovi, OCD, školske sportske sekcije/klubovi, sportisti rekreativci, treneri, kondicioni treneri, instruktori, menadžeri, sudije, delegati, komesari – povjerenici i gledaoci, Aktiv nastavnika tjelesnog i zdravstvenog odgoja Kantona, učenici, nastavno osoblje, općine, privatni sektor.

**Polazne i ciljne vrijednosti su prosjek intervala koji smo dobili od resornog ministarstva čiji je prijedlog zasnovan na Strategiji razvoja sporta u BPK*

Veza sa strateškim ciljem	**2. Učiniti bpk goražde mjestom kvalitetnog življenja**		
Prioritet	**2.2. Podržati razvoj kulturnih i sportski sadržaja za sve društvene grupe**		
Naziv mjere	**2.2.2 Obogaćivanje kulturnih sadržaja**		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Cilj ove mjere je da se poveća broj kulturnih dešavanja na području BPK, a uporodo sa tim da se poveća i broj posjetilaca kulturnih manifestacija na području BPK. Kako bi se to desilo neophodno je unapređivati i samu infrastruktru u oblasti kulture. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - podršku projektima usmjerenim na razvoj kulturno - historijskog naslijeđa na području BPK; - podršku projektima usmjerenim na razvoj tehničke kulture; - podršku lokalnim zajednicama za poduzimanje arhitektonsko-građevinski zahvata na objektima u urbanim sredinama u cilju očuvanja kulturno istorijskih obilježja; te - podršku uspostavi modernih kino projekcija u adekvatno opremljenom prostoru.		
Strateški projekti	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
	Broj saniranih kulturnih ustanova	1	2
	Broj podržanih projekata kulture	10	15
	Broj posjetilaca institucija kulture	23.000	30.000
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Implementacija ovih mjera trebala bi unaprijediti sadržaj i uslove rada kulturnih institucija kao i kulturnih dešavanja što bi uticalo na povećanje broja posjetilaca kulturnih događaja pa i povećanje prihoda kulturnih ustanova, sto omogućava odrzivost u finansiranju.		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 900.000 KM Izvor: 500.000KM iz budžeta BPK i 400.000 KM iz vanjskih izvora
Period implementacije mjere	2021-2027
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport BPK
Nosioci mjere	Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport, , Općina Goražde,, Općina Foča (FBiH), Općina Pale (FBiH), javne ustanove iz oblasti kulture
Ciljne grupe	djeca, mladi, stari, kulturni djelatnici, udruženja iz oblasti kulture

Veza sa strateškim ciljem	STRATEŠKI CILJ 2: UČINITI BPK GORAŽDE MJESTOM KVALITETNOG ŽIVLJENJA		
Prioritet	**2.3. Osigurati pravedan i efikasan sistem zdravstvene i socijalne zaštite**		
Naziv mjere	**2.3.1. Unapređenje socijalne inkluzije kroz ciljano i bolje usmjeravanje javnih rashoda za socijalnu zaštitu**		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Cilj ove mjere je bolja usmjerenost finansijskih transfera socijalne zaštite prema potrebama korisnika, odnosno unapređenje upravljanja i finansiranja sistema socijalne zaštite, temeljenog na boljem obuhvatu korisnika sa stvarnim potrebama. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - uspostavljanje zakonodavnog okvira iz oblasti socijalne zaštite koji omogućavama bolju raspodjelu finansijskih trasfera, - izradu socjalne mape BPK, - povećanje broja socijalnih radnika i psihologa koji rade na terenu, - kontinurano educiranje socijalnog kadra, - rekonstrukciju i adaptaciju objekata koji pružaju socijalnu zaštitu, te - opremanje objekata u kojima se pruža socijalna zaštita / usluge.		
Strateški projekti	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
	Izrađena socijalna karta stanovništva	Ne	Da
	Broj zaposlenih socijalnih radnika	23	25
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unaprijeđenje upravljanja i finansiranja sistema socijalne zaštite, temeljenog na boljem ciljanju korisnika u skladu sa stvarnim potrebama, te usklađivanjem i unapređenjem normativnog okvira sa evropskim standardima, omogućit će korisnicima prava iz sistema socijalne zaštite kvalitetniju i sveobuhvatniju socijalnu zaštitu.		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 1.800.000 KM Izvor: 1.000.000 KM budžet BPK I 800.000 KM ostali izvori
Period implementacije mjere	2021-2027
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice BPK
Nosioci mjere	Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice BPK JU Centar za socijalni rad BPK Goražde
Ciljne grupe	Svi korisnici prava iz sistema socijalne zaštite

Veza sa strateškim ciljem	**Strateški cilj 2: Učiniti bpk goražde mjestom kvalitetnog življenja**		
Prioritet	**2.3. Osigurati pravedan i efikasan sistem zdravstvene i socijalne zaštite**		
Naziv mjere	**2.3.2. Provođenje pronatalitetnih politika**		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	S obzirom na nepovoljna demografska kretanja kako u BiH pa tako i u BPK, cilj ove mjere usmjeren je ka pozitivnom usmjeravanju vitalnog razvoja stanovništva i zaustavljanja negativnih demografskih kretanja na području BPK, odnosno poboljšanju demografske slike kroz porast stope pririodnog priraštaja. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - provedbu zakonskih pronatalitetnih odredbi prava na novčanu naknadu za svako novorođeno treće, četvrto i peto dijete; - izradu stambenih politika za mlade osobe; - politike koje vode pomirenju privatnog i poslovnog života (organizovanje vrtića u firmama, radno vrijeme prilagođeno porodičom životu..); te - kreiranje mjera i aktivnosti iz domena populacijske politike usklađene sa višim nivoima vlasti.		
Strateški projekti	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
	Novčana izdvajanja za novorođeno treće, četvrto i peto	1.311.981	1.500.000
	Stopa fertiliteta	1,7	1,8
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Realizacijom ove mjere nastojat će se održati ali i povećati trend broja novorođene djece što bi u konačnici rezultiralo pozitivnom prirodnom priraštaju na području BPK Goražde te povećanju ukupnog broja stanovnika u kantonu. Također, kreiranjem i provedbom mjera i aktivnosti iz domena populacijske politike nastojat će se djelovati na usklađivanju broja i strukture stanovništva, smanjenju trenda iseljavanja stanovništva vitalne dobi, stvaranju pretpostavki za rješavanje pitanja zapošljavanja i stambene problematike posebno mladih i porodica s djecom, odnosno postizanju odgovarajućih demografskih ciljeva.		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 9.990.000 KM Izvor: 9.950.000 KM budžet BPK i 40.000 KM vanjski izvori
Period implementacije mjere	2021-2027
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice BPK
Nosioci mjere	Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice BPK, JU Centar za socijalni rad BPK Goražde
Ciljne grupe	Cjelokupno stanovništvo BPK Goražde

Veza sa strateškim ciljem	**Strateški cilj 2: Učiniti bpk goražde mjestom kvalitetnog življenja**		
Prioritet	**2.3. Osigurati pravedan i efikasan sistem zdravstvene i socijalne zaštite**		
Naziv mjere	**2.3.3. Unapređenje kapaciteta i usluga zdravstvenih ustanova u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde**		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Cilj ove mjere je da se unaprijedi zdravstveno stanje stanovništva BPK Goražde kroz unapređenje rada javnih ustanova iz sistema zdravstvene zaštite BPK ii kroz programe prevencije bolesti i promocije zdravog načina života. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - modernizaciju rada javnih ustanova iz sistema zdravstvene zaštite BPK; - promovisanje zdrave načine života; - smanjenje liste čekanja; - smanjenje troškova liječenja kroz uštede u budžetu BPK; - nabavku potrebne medicinske opreme; te - usavršavanje medicinskog kadra.		
Strateški projekti	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
	Broj obavljenih sistematskih periodičnih pregleda u PZZ	3.838 (2018)	4.200
	Zauzetost postelja u bolnicama (%)	42,7 (2018)	55
	Broj ciljanih pregleda i posjeta u službi za zdravstvenu zaštitu žena u BPK	1.389 (2018)	2.000
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Doprinos općem zdravstvenom stanju građana BPK Goražde uz poseban akcenat na prevenciju bolesti sto u konačnici ima manje stope oboljevanja i zdraviji i ugodniji život u BPK Goražde		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 2.8200.000 KM Izvori: 2.100.000 KM budžet BPK i 720.000 KM vanjski izvori
Period implementacije mjere	2021-2027
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice BPK
Nosioci mjere	Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice BPK, JU Centar za socijalni rad BPK Goražde
Ciljne grupe	Cjelokupno stanovništvo BPK Goražde

Veza sa strateškim ciljem	**2. UČINITI BPK GORAŽDE MJESTOM KVALITETNOG ŽIVLJENJA**
Prioritet	**2.4. Unaprijediti efikasnost rada javnih institucija i sigurnost**
Naziv mjere	**2.4.1. Poboljšati digitalizaciju, efikasnost i transparentnost javne uprave**
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Upotreba informatičko-komunikacijske tehnologije (IKT) u organima uprave BPK nije u dovoljnoj mjeri zastupljena. Ovakvo stanje je uzrokovano niskim nivoom svijesti o mogućnostima koje pruža IKT kao i nedovoljnom educiranosti zaposlenika u javnoj upravi. Imajući u vidu da je javni sektor najveći kolektor javnih podataka i informacija, dobro osmišljen i razvijen informacioni sistem u vidu elektronske vlade (E-vlada) i moderne web stranice uz objavljivanje raznih elektronskih registara, doprinijet će unapređenju pružanja informacija i usluga, te podsticanju građana i civilnog društva na veći stepen učešća u procesu donošenja odluka, a samim tim uprava postaje odgovornija, transparentnija i djelotvornija. S obzirom da su u strukutri uposlenih u javnoj upravi BPK Goražde, najmanje zastupljeni državni službenici, koji su zapravo nosioci poslova osnovne djelatnosti, u okviru ove mjere potrebno je izvršiti jačanje kapaciteta kadrovskih potencijala državnih službenika javne uprave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde kojim se osigurava odgovorno i efektivno upravljanje javnim poslovima. U cilju unapređenja kvaliteta efikasnosti i profesionalnosti zaposlenih u državnoj službi, te efikasnije provedbe aktivnosti iz nadležnosti organa uprave na području BPK Goražde, potrebno je vršiti kontinuirano ulaganje u obrazovanje i edukacije zaposlenih, kako bi došlo do povećanja i nadogradnje postojećih kompetencija i vještina. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - unapređenje tehničkih kapaciteta i konfiguracija radnih stanica na nivou pojedinačnih institucija; - uspostava e-vlade, odnosno osigurati da se dosadašnji administrativni poslovi koji su bili u pisanoj formi, zamjene elektronskom komunikacijom, odnosno ubuduće dostavljaju u elektronskom obliku;

<table>
<tr><td></td><td colspan="3">- uspostava e-registara (o zaposlenim, imenovanim licima i dr.) putem kojih se povećava dostupnost informacija, a uprava postaje transparentnija i odgovornija.kadrovsko jačanje kapaciteta organa javne uprave,
- kontinuirano stručno usavršavanje i obuke u skladu sa potrebama javne uprave za državne službenike i namještenike, te
- unapređenje etičkih standarda u državnoj službi.</td></tr>
<tr><td>Strateški projekti</td><td>/</td><td colspan="2">/</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Indikatori za praćenje rezultata mjere</td><td>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</td><td>Polazne vrijednosti 2019</td><td>Ciljne vrijednosti 2027</td></tr>
<tr><td>Broj novih računara i savremene IT opreme (u periodu 2021-2027.)</td><td>0</td><td>100</td></tr>
<tr><td>Broj uspostavljenih elektronskih registara</td><td>1</td><td>10</td></tr>
<tr><td>Omjer državnih službenika u odnosu na namještenike</td><td>40:60</td><td>60:40</td></tr>
<tr><td>Broj održanih edukacija za državne službenike (godišnje)*</td><td>10</td><td>13</td></tr>
<tr><td>Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta</td><td colspan="3">Implementacijom ove mjere doći će do jačanja informatičko-komunikacijske infrastrukture, puna dostupnost digitalnih podataka, a institucije putem e-registara postavljaju sve odgovarajuće informacije na svoje internet stranice, na organizovan i lako dostupan način prikladan za građane i ostale subjekte. Također, doći će do smanjenja upotrebe printanog materijala a time će biti postignute značajne uštede vremena i materijalnih sredstava. Sve ovo u konačnici dovest će do povećanja efikasnosti i transparentnosti u radu javne uprave, kao i većeg zadovoljstva građana i ostalih subjekata.
Pored toga, javna uprava bit će kadrovski ojačana, provest će se veći broj edukacija za državne službenike i namještenike u saradnji sa Agencijom za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine i drugim institucijama, te u konačnici bit će povećan postotak zaposlenih čije kompetencije odgovaraju opisima radnih mjesta iz internih akata, uz poštivanje principa transparentnosti u radu javne uprave, kao vrijednosti svih savremenih demokratskih društava.</td></tr>
</table>

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 417.000 KM Izvori: 285.000 KM budžet BPK i 132.000 KM vanjski izvori
Period implementacije mjere	2021-2027
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose BPK (u saradnji sa ostalim ministarstvima)
Nosioci mjere	Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose BPK i ostali kantonalni organi i institucije
Ciljne grupe	Državni službenici, namještenici, privrednici i građani

**Početnu vrijednost je procijenilo resorno ministarstvo koje ne raspolaže sa tačnim podatkom.*

Veza sa strateškim ciljem	**2. Učiniti bpk goražde mjestom kvalitetnog življenja**		
Prioritet	**2.4. Unaprijediti efikasnosti rada javnih institucija i sigurnost**		
Naziv mjere	**2.4.2. Izgraditi kapacitete neophodne za suzbijanje kriminaliteta i stepena otkrivenosti počinilaca krivičnih dijela**		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Cilj ove mjere je stvoriti uslove za nesmetan rad zaposlenika Uprave policije Ministarstva za unutrašnje poslove Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, te stvoriti pretpostavke za značajnije unapređenje aktivnosti na suzbijanju kriminaliteta i stepena otkrivenosti počinilaca, povećanja sigurnosti saobraćaja, jačanja kapaciteta Ministarstva i Uprave policije. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - potrebno je obezbjediti konstantne edukacije policijskih službenika sa naglaskom na policijska ovlašenja; - donošenje etičkog kodeksa za policijske službenike; - redovne inspekcije, revizije i kontrolu rada policijskih službenika; - saradnju policijskih službenika i građana; - edukaciju mladih u vezi sa sprečavanjem zloupotrebe opojnih droga, vršnjačkog nasilja; - nadogradnju postojećeg video nadzora i proširenje radarskog sistema; te - poboljšanje stanja u oblasti javnog reda i mira, nabavljanje i držanje oružja i municije.		
Strateški projekti	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
	Broj postavljenih videokamera na ključnim mjestima	7	12

	Broj narušavanja JRM	86	60
	Broj postavljenih radara	2	4
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Implementacijom navedenih mjera se teži ka suzbijanju kriminaliteta i većeg stepena otkrivenosti počinilaca krivičnih dijela, povećanja stepena pravne i stvarne sigurnosti građana, zaštite i i poštivanja ljudskih prava i sloboda i dostojanstva svih građana, sigurnosti saobraćaja itd.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 490.000 KM Izvor: 450.000 KM budžet BPK i 40.000 KM vanjski izvori		
Period implementacije mjere	2021-2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za unutrašnje poslove BPK-a Goražde		
Nosioci mjere	Uprava policije		
Ciljne grupe	Policijski službenici, građanstvo		

STRATEŠKI CILJ 3: OSIGURATI ODRŽIVO UPRAVLJANJE OKOLIŠEM I JAČATI INFRASTRUKTURNE KAPACITETE

Veza sa strateškim ciljem	**3. Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete**		
Prioritet	**3.1. Osigurati pametno upravljanje prirodnim resursima I održivo prostorno planiranje**		
Naziv mjere	**3.1.1. Uspostaviti sistem redovnog praćenja okolišnih parametara te unaprijediti zaštitu i obnovu prirodnih resursa**		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Cilj ove mjere je da obezbijedi zaštitu prirodnih resursa pored toga što raste ekonomska aktivnost i rast potrošnje stanovništva. Da bi se to osiguralo potrebno je upravljati prirodnim resursima na adekvatan način ali podići svijest cijelokupnog stanovništva i privatnog sektora o značaju i potrebi zaštite okoliša. Također je neophodno izmijeniti i zakonodavni okvir koji će omogućiti bolje upravljanje ovim sektorom ali i jačanje kontrole i praćenja kvaliteta eko sistema. Potrebno je uvesti politike koje će spriječiti nova zagađenja, smanjiti postojeća, dekontaminirati zemljište posebno ono koje je zagađeno minama. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - podizanje svijesti kod stanovnika i privatne zajednice o važnosti zaštite okolišem - unapređenje zakonodavnog okvira iz oblasti održivog upravljanja okolišem, - redovnu kontrolu i praćenje eko stanja - izradu planskih aktata kojima se obezbjeđuje zaštita okoliša i bioodrživost - uspostavljanje informacionog sistema prostornog uređenja i zaštite okoliša - razvijanje sistema zaštite i spašavanja i odgovora na prirodne i druge nesreće - saniranje i zaštita okolišnih komponenti (vode, šume, zrak i tlo, klizišta, zaštita od poplava, minirane površine i crne tačke zaštićena područja vodozaštitne zone) - saniranje deponija koje predstavljaju prijetnju za okoliš (remedijacija bivše deponije komunalnog otpada i deponije šljake) - čišćenje područja zagađenog minama - saniranje klizišta		
Strateški projekti	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
	Povećanje finansijskih izdvajanja OCD kojima je cilj očuvanje okoliša	40.000KM	60.000KM
	Količina izvršene remedijacije (u hektarima) u periodu implementacije Strategije	0	18
	Sumnjiva minska površina (% udio u ukupnoj površini kantona)	14,51	12
	Izvještaj o praćenju okolišnih parametara na području BPK Goražde	Ne	Da

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Implementacijom ove mjere postiće se pozitivni efekti i stvoreni svi preduslovi i normativni okviri za doprinos u zaštiti i očuvanju okoliša. Doprinosi sprečavanju štetnih uticaja na kvalitet zraka, vode, zemlje, čime se unapređuje zdravstveno stanje stanovništva
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 6.200.000 KM Izvori: 1.000.000 KM budžet BPK i 5.200.000 KM vanjski izvori
Period implementacije mjere	2021 - 2027
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za urbanizam prostorno uređenja i zaštite okoliša BPK
Nosioci mjere	Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenja i zaštite okoliša BPK, općine BPK, Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Kantonalna uprava civilne zaštite
Ciljne grupe	Nevladine organizacije, stanovništvo BPK, poslovna zajednica, uposlenici u javnoj upravi i javnim preduzećima, Civilna zaštita

Veza sa strateškim ciljem	**3. Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete**		
Prioritet	**3.1. Osigurati pametno upravljanje prirodnim resursima i održivo prostorno planiranje**		
Naziv mjere	**3.1.2. Uređivanje naseljenih urbanih jezgra lokalnih zajednica**		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Cilj ove mjere je da se kroz uređenje urbanih jezgra lokalnih zajednica osigura pametno prostorno planiranje i kreira ugodno mjesto za život stanovništva. Okvirna područja djelovanja obuhvataju sljedeće aktivnosti: - izgradnja javne rasvjete i zamjena postojeće energetski efikasnijom LED rasvjetom; - sanacija postojećih parking prostora uz uvođenje elektronskog plaćana; - izgradnja podzemnog parking prostora; - sanacija fasada na zgradama u urabnim jezgrima: - održavanje postojećih i izgradnja novih parkovskih površina.		
Strateški projekti	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)**	**Polazne Vrijednosti 2019**	**Ciljne Vrijednosti 2027**
	Broj zamjenjenih rasvjetnih tijela sa LED rasvjetom	95	150
	Broj parking mjesta uz naplatu	140	450
	Broj zgrada sa saniranom fasadom	35	75

	Broj novih uređenih parkovskih prostora	0	5
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Kroz ubrzaniji razvoj infrastruktura na području BPK stvaraju se kvalitetniji uslovi za život njegovih stanovnika. Takođe se ovom mjerom, odnosno, realizacijom predviđenih projekata u velikoj mjeri utiče i na očuvanje okoliša.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	490.000 KM (70.000 KM godišnje) 100% budžet BPK		
Period implementacije mjere	2021-2027		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za privredu BPK		
Nosioci mjere	Vlada BPK, Grad Goražde, Općina Foča u F BiH, Općina Pale u F BiH, komunalna preduzeća.		
Ciljne grupe	Komunalna preduzeća, svi stanovnici BPK		

Veza sa strateškim ciljem	**3. Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete**		
Prioritet	**3.1. Osigurati pametno upravljanje prirodnim resursima i održivo prostorno planiranje**		
Naziv mjere	**3.1.3.Povećati energetsku efikasnost postojećih potrošača**		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Mnogi javni objekti u BPK bilježe značajne gubitke toplotne energije što dovodi do povećane potrošnje energenata, a samim tim i do veće zagađenosti te neefikasnog korištenja priordnih resursa. Cilj mjere je da pored manjih izdataka na zagrijavanje ujedno smanji i količinu štetnih emisija u zrak. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - izradu Elaborata/Studije izvodljivosti uvođenja toplifikacije tj. rješavanje pitanja grijanaj kroz projekte toplifikacije), - sanaciju toplotnih gubitaka, - utopljavanje objekata (javnih i privatnih), - uspostavljanje centralnog grijanja, - rekonstrukciju objekata radi povećavanja energetske efikasnosti, te - razvoj javne rasvjete prelaskom na LED rasvjetu		
Strateški projekat	/	/	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
	Broj javnih objekata na kojima je provedeno utopljavanje	5	20
	% energetski efikasne javne rasvjete	10	50

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Smanjenje emisije štetnih plinova kao i smanjenje potrošnje energije, što u konačnici dovodi do ušteda javnih budžeta na režijske troškove, kao i na bolje parametre kavalitete zraka.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 3.050.000 KM Izvori: 250.000 KM budžet BPK i 2.800.000 KM drugi nivoi i donatorska sredstva
Period implementacije mjere	2021-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline BPK
Nosioci mjere	Vlada BPK, Grad Goražde, Općina Foča FBiH, Općina Pale FBiH, komunalna preduzeća
Ciljne grupe	Korisnici javnih i privatnih objekata koji se utopljavaju ili rekonstruišu

Veza sa strateškim ciljem	**3. Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete**	
Prioritet	**3.2. Povećanje investicija u javnu infrastrukturu**	
Naziv mjere	**3.2.1. Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture za vodosnabdjevanje, kanalizaciju, otpadne i oborinske vode**	
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Kao osnovno ljudsko pravo na pitku vodu ovom mjerom bi se obezbjedila pitka voda za sve stanovnike BPK-a Goražde. Za ispunjenje ove mjere potrebno je provesti nekoliko projekata koji se odnose na sanaciju postojećih vodovoda i izgradnju novih. Također potrebno je unaprijediti kanalizacionu mrežu kako u ruralnim tako i u urbanim područjima. Dodatno radi povećavanja padavina potrebno je implementirati i projekte koji se odnose na upravljanje oborinskim vodama. Okvirna područja djelovanja odnose se na: - kvalitetnije vodosnadbjevanje visinskih dijelova Grada Goražde; - sanaciju preostalog dijela sekundarne vodovodne mreže u Gradu Goražde; - izgradnju gravitacionog vodovoda „Stolac" u Općini Foča u FBiH; - unapređenje snabdijevanja i kvaliteta vode za piće u Općini Pale FBiH; - izgradnja kolektora otpadnih voda sa prečistačima na dionici Vitkovići – Novo Goražde u Gradu Goražde; - izgradnju kanalizacionih sistema u ruralnim dijelovima Grada Goražde: Mravinjac-Bogušići- Berič i Osanica-Ilovača; - izgradnju kanalizacionog sistema u općini Foča FBiH; - izgradnja kanalizacionog sistema u općini Pale FBiH; te - izgradnju kolektora oborinskih voda u naseljima Rasadnik, Obarak, Grabovik, Gubavica, Sarajevska cesta, Lastavice, Lozje i Višegradska ulica u Gradu Goražde.	
Strateški projekti	**Naziv strateškog projekta projekta: "Izgradnja kolektora otpadnih voda sa**	**Očekivani izlazni rezultat projekta:** Izgrađeni prečišćivači i stavljeni u funkciju

Strateški projekti	**prečišćivačima" Kratak opis projekta:** Projekat ima za cilj da izgradi dva prečišćivača, jedan se odnsoi na otpadne vode za urbana područja lokalnih zajednica a drugi za otpadne vode industrijskih zona. Plan izvršenja je 2025.g.	**Očekivani krajnji razultat projekta:** Poboljšan kvalitet vode **Indikativni finansijski okvir projekta:** Iznos: 6.480.000KM Izvori finansiranja: 400.000 KM budžet BPK i 6.080.000 KM okalne zajednice, donatorska sredstva i viši nivoi	
Indikatori za praćenje rezultata mjere	**Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne Vrijednosti 2027**
	Broj korisnika/domaćinstava priključenih na javni vodovodni sistem	8.270	12.000
	Broj korisnika/domaćinstava priključenih na javani kanalizacioni sistem	5.500	7.500
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Kroz ubrzaniji razvoj vodoprivredne infrastruktura na području BPK stvaraju se kvalitetniji uslovi za život njegovih stanovnika. Takođe se ovom mjerom, odnosno, realizacijom predviđenih projekata u velikoj mjeri utiče i na očuvanje okoliša.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Ukupno: 9.930.000 KM Izvori: 730.000 KM budžet BKP i 9.200.000 KM vanjski izvori		
Period implementacije mjere	2021-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za privredu BPK		
Nosioci mjere	Vlada BPK, Grad Goražde, Općina Foča FBiH, Općina Pale FBiH, komunalna preduzeća		
Ciljne grupe	Lokalne zajednice, svi stanovnici BPK		

Veza sa strateškim ciljem	**3. Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete**
Prioritet	**3.2. Povećanje investicija u javnu infrastrukturu**
Naziv mjere	**3.2.2. Unaprijediti sistem adekvatnog prikupljanja i zbrinjavanja čvrstog otpada u skladu sa principima cirkularne ekonomije**
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Na području kantona BPK zabilježen je značajan broj divljih deponija, kao i potreba za izgradnjom i upravljanjem regionalnih deponija. Jedan od načina zbrinjavanja čvrstog otpada, je i putem cirkularne ekonomije. Ona predstavlja nov pristup koji integriše ekonomiju i sistem upravljanja otpadom. Cirkularna ekonomija predstavlja regenerativni ekonomski sistem u okviru kojeg se proizvodni resursi, otpad, emisija

<table>
<tr><td></td><td colspan="3">otpada i energetski odliv bitno umanjuju usporavanjem, zaokruživanjem i produžavanjem energetskih i materijalnih ciklusa (životnih krugova) u proizvodnji. To se ostvaruje osmišljavanjem i stvaranjem proizvoda na takav način da im se maksimalno produži životni vek, ali i održavanjem, servisiranjem i reciklažom. Model cirkularne ekonomije u potpunoj je suprotnosti u odnosu na trenutno dominantnu linearnu ekonomiju koja promoviše koncept proizvodnje nazvan "uzmi (iz prirode), napravi (u procesu proizvodnje), iskoristi, odbaci (na otpad)".
Okvirna područja djelovanja odnose se na:
- uspostavu infrastrukture za prikupljanje i reciklažu kroz selektivno prikupljanje otpada na području BPK;
- usaglašavanje i harmoniziranje normativnog okvira iz oblasti deponovanja i reciklaže;
- podsticanje održive upotrebe prirodnih resursa kroz uspostavu integralnog sistema upravljanja otpadom;
- očuvanje, zaštita i unapređivanje stanja u oblasti zaštite okoline, sprječavanje ugrožavanja zdravlja ljudi kao i stvaranje boljih uslova života;
- unapređenje stanja komunalne usluge za stanovnike BPK;
- izgradnju deponija.</td></tr>
<tr><td>Strateški projekti</td><td>„Izgradnja regionalne sanitarne deponije"
Projekt se odnosi na pristupanje izgradnji regionalne sanitarne deponije za odlaganje čvrstog komunalnog otpada na lokaciji Trešnjica općina Goražde, u granicama i na zemljištu koje se utvrde Studijom o uticaju na okoliš i glavnim projektom za izgradnju iste</td><td colspan="2">Očekivani izlazni rezultat projekta:
Odlagalište uspostavljeno
Očekivani krajnji razultat projekta:
Adekvatno zbrinjavanje sanitarno otpada, što će omogućiti remedijaciju bivših deponija
Indikativni finansijski okvir projekta:
Iznos: 15.000.000 KM vanjski izvori</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Indikatori za praćenje rezultata mjere</td><td>Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</td><td>Polazne Vrijednosti 2019</td><td>Ciljne Vrijednosti 2027</td></tr>
<tr><td>Količina adekvatno zbrinutog sanitarnog otpada (% od ukupnog)</td><td>0</td><td>50</td></tr>
<tr><td>Količina adekvatno zbrinutog inertnog otpada (% od ukupnog)</td><td>0</td><td>50</td></tr>
<tr><td>Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta</td><td colspan="3">Stvaranje uslova za razvoj novih poslovnih aktivnosti.</td></tr>
<tr><td>Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja</td><td colspan="3">Iznos: 3.000.000 KM
Izvori: 180.000 KM budžet BPK i
2.820.000 KM vanjski izvori</td></tr>
<tr><td>Period implementacije mjere</td><td colspan="3">2021-2027.</td></tr>
<tr><td>Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere</td><td colspan="3">Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline BPK</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Nosioci mjere</td><td colspan="3">Vlada BPK, Grad Goražde, Općina Foča FBiH, Općina Pale FBiH, komunalna preduzeća</td></tr>
<tr><td>Ciljne grupe</td><td colspan="3">Svi stanovnici BPK</td></tr>
<tr><td>Veza sa strateškim ciljem</td><td colspan="3">3. Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete</td></tr>
<tr><td>Prioritet</td><td colspan="3">3.2. Povećanje investicija u javnu infrastrukturu</td></tr>
<tr><td>Naziv mjere</td><td colspan="3">3.2.3. Izgradnja i rekonstrukcija putne infrastrukture</td></tr>
<tr><td>Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*</td><td colspan="3">Razvijena putna infrastruktura je jedna od glavnih pokretača razvoja zajednice. Položaj kantona, iako se geografski nalazi, blizu glavnog grada trenutno je putno odsječen. Skraćivanje ovog puta za 40km očekivano će imati višestruke efekte. Pored toga neophodno je izgrađivati i nove puteve, mostove, .. kao i vršiti rekonstrukciju postojećih.
Okvirna područja djelovanja odnose se na:
- izgradnju dionice Goražde – Sarajevo,
- izgradnju novih putnih pravaca,
- rekonstrukciju postojećih putnih pravaca, te
- modernizaciju objekata.</td></tr>
<tr><td>Strateški projekti</td><td colspan="2">Naziv strateškog projekta projekta:
"Izgradnja Ceste Goražde - Sarajevo"
Kratak opis projekta:
Položaj kantona, iako se geografski nalazi, blizu glavnog grada trenutno je putno odsječen. Skraćivanje ovog puta za 40km znači da će vožnja biti smanjenja sa 90 minuta na 45 minuta. Implementacija je već započeta sa izgradnjom tunela Hranjen.</td><td>Očekivani izlazni rezultat projekta:
Izgrađen put Goražde-Sarajevo
Očekivani krajnji razultat projekta:
Porast budžetskih prihoda BPK-Goražde
Indikativni finansijski okvir projekta:
Iznos:100.000.000 KM
Izvori finansiranja: 100 % JP Autoceste Federacije</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Indikatori za praćenje rezultata mjere</td><td>Indikatori
(izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)</td><td>Polazne Vrijednosti 2019</td><td>Ciljne Vrijednosti 2027</td></tr>
<tr><td>Izgrađeni putni pravci (u km)</td><td>0</td><td>15</td></tr>
<tr><td>Dužina rekonstruisanih putnih pravaca u periodu implementacije Strategije (u km)</td><td>0</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta</td><td colspan="3">Doprinos implementacije ove mjere je višestruk. Prije svege doprinosi povećanju sigurnosti u saobraćaju, te geografski stavlja BPK Goražde u puno povoljniji položaj što treba da ima za rezultat povećanu potrošnju u kantonu (turisti, prolaz..)., što dovodi do uvećanja budžetskih prihoda. Pored toga implementacija ove mejre doprinosi i kanton privlačniji za privatne investicije te je očekivati i povećanje</td></tr>
</table>

	investicija privatne zajednice također jedan do mogućih efekata ove mjere. Sve to treba da doprinese i većem zaposlenju.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 2.000.000 KM Izvori: 2.000.000 KM budzet BPK
Period implementacije mjere	2021-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline BPK
Nosioci mjere	Vlada BPK, Grad Goražde, Općina Foča FBiH, Općina Pale FBiH, komunalna preduzeća, Autoceste Federacije
Ciljne grupe	Svi stanovnici BPK, privatni sektor, turistička zajednica

Prilog 2: Sažeti pregled strateškog dokumenta

Sažeti pregled strukture strateških ciljeva, prioriteta i mjera sa indikatorima i finansijskim vrijednostima dat je u narednoj tabeli.

Redni broj i oznaka	NAZIV	INDIKATORI I FINANSIJSKI IZVORI		
1. Strateški cilj	Uspostaviti održiv ekonomski rast	Indikatori strateškog cilja	Polazne vrijednosti indikatora 2019	Ciljne vrijednosti indikatora 2027
		Indeks razvijenosti	1,07/213	1,15/245
		Porezni prihodi pc	49,5 %	50,5 %
		Stopa zaposlenosti	213 %	220 %
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		13.450.000	9.856.000	23.306.000
1.1. Prioritet	Poticati industrijsku proizvodnju, posebno izvozno orijentisanu sa finalizacijom proizvoda za višu dodanu vrijednost uz zapošljavanje	Indikatori prioriteta	Polazne vrijednosti 2019	Ciljne vrijednosti 2027
		Rast ukupnih prihoda preduzeća (u periodu 2021-2027)	-	Min 20 % (u odnosu na 2021.)
		Ukupna vrijednost izvoza gotovih proizvoda u 000 KM	74.932	125.000

		Broj poslovnih subjekata na 000 stanovnika	**64,1**	**Nivo prosjeka federacije**
		Budžet (KM)	**Ostali izvori (KM)**	**Ukupno (KM)**
		4.970.000	**8.120.000**	**13.090.000**
1.1.1. Mjera	Podrška inovacijama, standardizaciji i digitalizaciji strateških industrijskih grana uz jačanje izvoza	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti 2019	Ciljne vrijednosti 2027
		Ukupna dodijeljena sredstva iz revolving fonda (2021-2027)	-	800.000 KM
		Vrijednost ostvarenih investicija u nova sredstva u prerađivačkoj industriji u 000 KM	36.759	45.595
		% povećanja ukupne dobiti preduzeća u KM (Izvor: LRC, BIS) (u periodu 2021-2027.)	-	20 %
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		3.800.000	4.600.000	8.400.000
1.1.2. Mjera	Unapređenje poduzetničke infrastrukture i prostorne povezanosti privrede	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti 2019	Ciljne vrijednosti 2027
		Ukupan broj novih radnih mjesta u poslovnim zonama u periodu 2021-2027	-	150
		Broj novoformiranih zona	-	2
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		500.000	1.600.000	2.100.000
1.1.3. Mjera	Poboljšanje poslovnog okruženja i privlačenje domaćih i stranih investicija uključujući dijasporu	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti 2019	Ciljne vrijednosti 2027
		Ukupan broj poslovnih subjekata na 000 stanovnika	64,1	Nivo prosjeka Federacije BiH
		Broj novih projekata ulaganja dijaspore i JPP investicija	0	3
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		70.000	-	70.000
1.1.4. Mjera	Podrška unapređenju ponude tržišta rada i programima zapošljavanja	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti 2019	Ciljne vrijednosti 2027
		Broj zaposlenih	7.083	8.145
		Broj nezaposlenih prijavljenih na evidenciju	3.192	2.550

		Ukupan broj prekvalifikovanih/ dokvalifikovanih osoba sa evidencije nezaposlenih (2021-2027)	-	100
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		600.000	1.920.000	2.520.000
1.2. Prioritet	**Razviti ruralne sredine koristeći poljoprivredne i šumske resurse**	Indikatori prioriteta	Polazne vrijednosti 2019	Ciljne vrijednosti 2027
		Broj poljoprivrednih gazdinstava	1.835 (2017)	2.202
		Ukupan izvoz u području KD - Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov u 000 KM	1.115	2.100
		Ostvarene investicije u poljoprivredi u nova stalna sredstva u 000 KM (u periodu 2021-2027.)	-	700
		Prosječna neto plata u području KD - Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	895	1.074
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		7.900.000	1.080.000	8.980.000
1.2.1. Mjera	Unapređenje poljoprivrednih kapaciteta i razvoj sistema za otkup i plasiman poljoprivrednih proizvoda	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti 2019	Ciljne vrijednosti 2027
		Broj novih zadruga i otkupnih stanica	-	3
		Formiran poljoprivredni klaster	-	1 (Gornje Drinski)
		Ukupan broj realizovanih edukacija poljoprivrednih proizvođača u periodu 2021-2027	-	20
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		450.000	880.000	1.330.000
1.2.2. Mjera	Unapređenje poduzetničke infrastrukture i prostorne povezanosti privrede	**Indikatori mjere**	**Polazne vrijednosti 2019**	**Ciljne vrijednosti 2027**
		Ukupni dodijeljeni poticaji za poljoprivredne proizvođače u periodu 2021-2027. (iz Budžeta BPK)	-	4.000.000KM
		Ukupan prosječni prinos biljnih kultura u t (u periodu 2021-2027)	12.335	14.802
		Ukupan prosječni prinos rodnih stabala u t (u periodu 2021-2027)	506.490	582.250

		Ukupan broj grla stoke	39.955	43.000
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		4.450.000	200.000	4.650.000
1.2.3. Mjera	Korištenje šumskih resursa za održivi ruralni razvoj	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti 2019	Ciljne vrijednosti 2027
		Ukupna izdvajanja namjenskih sredstava za oblast šumarstva (2021-2027)	-	3.000.000 KM
		Uspješno godišnje certificiranje šumskog privrednog društva u skladu sa FSC standardom	0	7
		Ukupna prodaja šumskih sortimenata u m3	39.117	59.840
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		3.000.000	-	3.000.000
1.3. Prioritet	**Razviti turističku ponudu i infrastrukturu za održivi turizam**	Indikatori prioriteta	Polazne vrijednosti 2019	Ciljne vrijednosti 2027
		Broj ležaja /iskorištenost smještajnih kapaciteta	197 6,7 %	217 25 %
		Ukupan broj poslovnih subjekata u hotelijerstvu i ugostiteljstvu	124	134
		Prosječna neto plata u hotelijerstvu i ugostiteljstvu	425	650
		Broj dolazaka domaćih turista	734	1.500
		Broj dolazaka stranih turista	1.138	2.000
		Broj noćenja domaćih turista	1.601	3.000
		Broj noćenja stranih turista	3.595	6.639
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		580.000	656.000	1.236.000
1.3.1. Mjera	Unapređenje turističke ponude zasnovane na atraktivnim resursima	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti 2019	Ciljne vrijednosti 2027
		Ukupne investicije u hotelijerstvu i uostiteljstvu u 000 KM	61 (2018)	100
		Broj rekonsturisanih /uređenih turističkih destinacija (2021-2027)	-	3
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		300.000	560.000	860.000

1.3.2. Mjera	Promocija turističke ponude i podrška turističkim manifestacijama	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti 2019	Ciljne vrijednosti 2027
		Uspostavljena Turistička zajednica BPK	-	Da
		Broj podržanih turističkih manifestacija u periodu 2021-2027.	-	35 (min 5 godišnje)
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		280.000	96.000	376.000

Redni broj i oznaka	**NAZIV**	**INDIKATORI I FINANSIJSKI IZVORI**		
2. Strateški cilj	**Učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja**	**Indikatori strateškog cilja**	**Polazne vrijednosti indikatora 2019**	**Ciljne vrijednosti indikatora 2027**
		Stopa prirodnog priraštaja (u ‰)	**-5,3**	**-3,5**
		Broj stanovnika na 1 ljekara	**475 (2018.)**	**400**
		Prosječna neto plata (KM)	**711**	**900**
		Budžet (KM)	**Ostali izvori (KM)**	**Ukupno (KM)**
		21.685.000	**5.132.000**	**26.817.000**
2.1. Prioritet	**Unaprijediti pristup kvalitetnom i inkluzivnom obrazovanju i obukama**	**Indikatori prioriteta**	**Polazne vrijednosti**	**Ciljne vrijednosti**
		Udio NKV zaposlenih u ukupno zaposlenim u BPK (%)	**33**	**25**
		Broj djece koja nisu primljena u predškolskim ustanovama (vrtićima) radi popunjenih kapaciteta	**151**	**0**
		Budžet (KM)	**Ostali izvori (KM)**	**Ukupno (KM)**
		3.800.000	**1.560.000**	**5.360.000**
2.1.1. Mjera	Kurikularna reforma i razvoj sistema cjeloživotnog učenja	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne Vrijednosti
		Provedena kurikularna reforma	Ne	Da
		Broj učenika na 1 kompjuter (osnovna škola)	9,75	5
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		800.000	160.000	960.000
2.1.2. Mjera	Razvoj kapaciteta obrazovnih ustanova svih nivoa obrazovanja	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne Vrijednosti
		Broj rekonstruisanih objekata osnovnih škola u periodu implementacije Strategije	-	5

.

		Broj rekonstruisanih objekata srednjih škola u periodu implementacije Strategije	-	3
		Kapacitet javnih ustanova za prijem djece predškolskog uzrasta	121	300
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		3.000.000	1.400.000	4.400.000
2.2. Prioritet	**Podržati razvoj kulturnih i sportskih sadržaja za sve grupe**	**Indikatori prioriteta**	**Polazne vrijednosti**	**Ciljne vrijednosti**
		Tekući transfer za kulturu u KM	**8.100 (2018)**	**30.000**
		Iznos dodjeljenih sredstava za sportske programe na godišnjem nivou	**300.000 KM**	**500.000KM**
		Budžet (KM)	**Ostali izvori (KM)**	**Ukupno (KM)**
		4.100.000	**1.840.000**	**5.940.000**
2.2.1. Mjera	Unapređenje sistema podrške sportu i razvoj sportske infrastrukture	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne Vrijednosti
		Broj realizovanih programa usmjerenih ka takmičarskom, rekreativnom i školskom sportu te sportu lica sa invaliditetom	28	33
		Broj uključenih sportista	1.100	1.400
		Broj novoizgrađenih sportskih objekata	0	2
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		3.600.000	1.440.000	5.040.000
2.2.2. Mjera	Obogaćivanje kulturnih sadržaja	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne Vrijednosti
		Broj podržanih projekata kulture (godišnje)	10	15
		Broj posjetilaca institucija kulture (godišnje)	23.000	30.000
		Broj saniranih kulturnih ustanova	1	2
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		500.000	400.000	900.000
2.3. Prioritet	Osigurati pravedan i efikasan sistem zdravstvene i socijalne zaštite	Indikatori prioriteta	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Godišnja izdvajanja za stalnu novčanu pomoć i tuđu njegu u KM	**834.094 (2018)**	**1.000.000**
		Broj stanovnika na doktora medicine u PZZ	**1.294 (2018 FZZJZ)**	**1,000**
		Udio stanovništva od 0-14 godina (%)	**14,1**	**14**
		Budžet (KM)	**Ostali izvori (KM)**	**Ukupno (KM)**
		13.050.000	**1.560.000**	**14.610.000**

2.3.1. Mjera	Unapređenje socijalne inkluzije kroz ciljano i bolje usmjeravanje javnih rashoda za socijalnu zaštitu	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Izrađena socijalna karta stanovništva	Ne	Da
		Broj zaposlenih socijalnih radnika	23	25
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		1.000.000	800.000	1.800.000
2.3.2. Mjera	Provođenje pronatalitetnih politika	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Novčana izdvajanja za novorođeno treće, četvrto i peto dijete	1.311.981	1.500.000
		Stopa fertiliteta	1,7	1,8
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		9.950.000	40.000	9.990.000
2.3.3. Mjera	Unapređenje kapaciteta i usluga zdravstvenih ustanova	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Broj obavljenih sistematskih periodičnih pregleda u PZZ	3.838 (2018)	4.200
		Zauzetost postelja u bolnicama (%)	42,7 (2018)	55
		Broj ciljanih pregleda i posjeta u službi za zdravstvenu zaštitu žena u BPK	1.389 (2018)	2.000
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		2.100.000	720.000	2.820.000
2.4. Prioritet	**Unaprijediti efikasnost rada javnih institucija i sigurnost**	**Indikatori prioriteta**	**Polazne vrijednosti**	**Ciljne vrijednosti**
		Broj usluga sa e-servisima	**0**	**3**
		Broj registrovanih krivičnih djela	**75**	**53**
		Budžet (KM)	**Ostali izvori (KM)**	**Ukupno (KM)**
		735.000	**172.000**	**907.000**
2.4.1. Mjera	Poboljšati digitalizaciju, efikasnost i transparentnost rada javne uprave	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Broj novih računara i savremene IT opreme u periodu (2021-2027.)	0	100
		Broj uspostavljenih elektronskih registara	1	10
		Omjer državnih službenika u odnosu na namještenike	40:60	60:40
		Broj održanih edukacija za državne službenike (godišnji)[1]	10	13
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		285.000	132..000	417.000

[22] Početnu vrijednost je procijenilo resorno ministarstvo

2.4.2. Mjera	Izgraditi kapacitete neophodne za suzbijanje kriminaliteta i stepena otkrivenosti počinilaca krvičnih dijela	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Broj postavljenih videokamera na ključnim mjestima	7	12
		Broj narušavanja JRM	86	60
		Broj postavljenih radara	2	4
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		450.000	40.000	490.000

Redni broj i oznaka	NAZIV	INDIKATORI I FINANSIJSKI IZVORI		
3. Strateški cilj	**Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete**	**Indikatori strateškog cilja**	**Polazne vrijednosti indikatora***	**Ciljne vrijednosti indikatora****
		Srednje godišnje koncentracije (µg/m³)PM2.5	**45 (2018)**	**35**
		% prečišćenih otpadnih voda	**0**	**30**
		Pokrivenost uslugama prikupljanja otpada domaćinstava u BPK (komunalni) (%)	**74**	**85**
		Budžet (KM)	**Ostali izvori (KM)**	**Ukupno (KM)**
		5.050.000	**41.100.000**	**46.150.000**
3.1. Prioritet	**Osigurati pametno upravljanje prirodnim resursima i održivo prostorno planiranje**	**Indikatori prioriteta**	**Polazne vrijednosti**	**Ciljne vrijednosti**
		Zaštićena područja (ha)	**0**	**100**
		Izrađen registar zagađivača	**Ne**	**Da**
		Broj važećih prostornih planova na području BPK Goražde	**2**	**4**
		Budžet (KM)	**Ostali izvori (KM)**	**Ukupno (KM)**
		1.740.000	**8.000.000**	**9.740.000**
3.1.1. Mjera	Uspostaviti sistem redovnog praćenja okolišnih parametara te unaprijediti zaštitu i obnovu prirodnih resursa	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Povećanje finansijskih izdvajanja OCD kojima je cilj očuvanje okoliša	40.000 KM	60.000 KM
		Količina izvršene remedijacije (u hektarima) u periodu implementacije Strategije	0	18
		Sumnjiva minska površina (% udio u ukupnoj površini BPK Goražde)	14,51	12
		Izvještaj o praćenju okolišnih parametara	Ne	Da
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		1.000.000	5.200.000	6.200.000

3.1.2. Mjera	Uređivanje naseljenih urbanih jezgra lokalnih zajednica	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Broj zamjenjenih rasvjetnih tijela sa LED rasvjetom	95	150
		Broj parking mjesta uz naplatu	140	450
		Broj zgrada sa saniranom fasadom	35	75
		Broj novih uređenih parkovskih prostora	0	5
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		490.000	0	490.000
3.1.3. Mjera	Povećati energetsku efikasnost postojećih potrošača	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Broj javnih objekata na koiima je provedeno utopljavanje	5	20
		% energetski efikasne javne rasvjete	10	50
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		250.000	2.800.000	3.050.000
3.2. Prioritet	Povećati investicije u javnu infrastrukturu i usluge	**Indikatori prioriteta**	**Polazne vrijednosti**	**Ciljne vrijednosti**
		Broj saobraćajnih nesreća	**77**	**60**
		Procenat pokrivenosti javnom vodovodnom mrežom (%)	**80**	**90**
		Udio reciklaže ambalažnog otpada(%)	**0**	**10**
		Budžet (KM)	**Ostali izvori (KM)**	**Ukupno (KM)**
		3.310.000	**33.100.000**	**36.410.000**
3.2.1. Mjera	Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture za vodosnabdjevanje, kanalizaciju, otpadne i oborinske vode	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Broj korisnika/domaćinstava priključenih na javni vodovodni sistem	8.270	12.000
		Broj korisnika/domaćinstava priključenih na javni kanalizacioni sistem	5.500	7.500
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		730.000	9.200.000	9.930.000
Strateški projekat	"Izgradnja kolektora otpadnih voda sa prečišćivačima"	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Izgrađeni prečišćivači i stavljeni u funkciju	-	100 %
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		400.000	6.080.000	6.480.000

3.2.2. Mjera	Unaprijediti sistem adekvatnog prikupljanja i zbrinjavanja čvrstog otpada u skladu sa principima cirkularne ekonomije	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Količina adekvatno zbrinutog sanitarnog otpada (% od ukupnog)	0	50
		Količina adekvatno zbrinutog inertnog otpada	0	50
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		180.000	2.820.000	3.000.000
Strateški projekat	„Izgradnja regionalne sanitarne deponije"	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Uspostavljena deponija za adekvatno zbrinjavanje otpada (procenat završetka 100 %)	-	100 %
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		-	15.000.000	15.000.000
3.2.3. Mjera	Izgradnja i rekonstrukcija putne infrastrukture	Indikatori mjere	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
		Izgrađeni putni pravci (u km)	0	15
		Dužina rekonstruisanih putnih pravaca (u periodu implementacije Strategije u km)	0	20
		Budžet (KM)	Ostali izvori (KM)	Ukupno (KM)
		2.000.000	0	2.000.000

Prilog 3: Veza s drugim planskim dokumentima

Strateški ciljevi i njihovi prioriteti sa mjerama su usklađeni sa ključnim važećim planskim dokumentima kako slijedi:

STRATEŠKI DOKUMNETI NIVOA BOSNE I HERCEGOVINE	
Strateški dokument višeg nivoa	Vezani strateški cilj, prioritet i/ili mjera iz strategije razvoja Bosansko-podrinjskog kantona 2021-2027
OKVIR ZA REALIZACIJU CILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA U BOSNI I HERCEGOVINI 2030	
Razvojni pravac **„Dobra uprava i upravljanje javnim sektorom"** 6.1. Akcelerator 1: Efikasan, otvoren, inkluzivan i odgovoran javni sektor 6.2. Akcelerator 2: Vladavina prava, sigurnost i osnovna prava 6.3. Akcelerator 3: Otpornost na katastrofe	Strateški cilj 2: Učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja Prioritet 2.4. Unaprijediti efikasnost rada javnih institucija i sigurnost Mjera 2.4.1 Poboljšati efikasnost i transparentnost rada javne uprave Mjera 2.4.2. Unaprijediti digitalizaciju u javnoj upravi i povećanje transparentnosti u pružanju usluga i informisanosti građana Strateški cilj 3: Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete Prioritet 3.2 Povećati investicije u javnu infrastrukturu i usluge Mjera 3.2.1 Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture za vodosnabdjevanje, kanalizaciju, otpadne i oborinske vode
Razvojni pravac – „Pametni rast" 7.1. Akcelerator 1: Jačanje povoljnog okruženja za preduzetništvo i inovacije za proizvodnju dobara visoke dodane vrijednosti za izvoz 7.2. Akcelerator 2: Povećanje investicija u infrastrukturu 7.3. Akcelerator 3: Unapređenje pristupa i kvaliteta obrazovanja i obuke 7.4. Akcelerator 4: Zeleni rast i čista energija 7.5. Akcelerator 5: Pametno upravljanje prirodnim resursima i okolišem	Strateški cilj 1: Uspostaviti održivi ekonomski rast Prioritet 1.1 Poticati industrijsku proizvodnju, posebno izvozno orijentisanu sa finalizacijom proizvoda za višu dodanu vrijednost Mjera 1.1.1., 1.1.2.,1.1.3. 1.2. Razviti ruralne sredine koristeći poljoprivredne i šumske resurse Prioritet 1.3. Razviti turističku ponudu i infrastrukturu za održivi turizam Mjere 1.3.1. Strateški cilj 2: Učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja Prioritet 2.1. Unaprijediti pristup kvalitetnom i inkluzivnom obrazovanju i obukama Mjera 2.1.1 i 2.1.2 Strateški cilj 3: Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete Priortet 3.1. Osigurati pametno upravljanje prirodnim resursima i održivo prostorno planiranje Mjera 3.1.1 i 3.1.2 Prioritet 3.2 Povećati investicije u javnu infrastrukturu i usluge Mjera 3.2.1, 3.2.2, i 3.2.3

Razvojni pravac – „Društvo jednakih mogućnosti“ 8.1. Akcelerator 1: Unapređenje politika socijalne zaštite 8.2. Akcelerator 2: Aktivacija i zapošljavanje sa fokusom na ranjive kategorije 8.3. Akcelerator 3: Efikasna zdravstvena zaštita za sve 8.4. Akcelerator 4: Poboljšanje inkluzivnosti obrazovnih sistema	Strateški cilj 2: Učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja Prioritet 2.1. Unaprijediti pristup kvalitetnom i inkluzivnom obrazovanju i obukama Prioritet 2.3. Osigurati efikasan sistem zdravstvene i socijalne zaštite **Strateški cilj 1: Uspostaviti održivi ekonomski rast** **Prioritet 1.1** **Mjera 1.1.4. Podrška unapređenju tržišta rada i programima zapošljavanja**
Okvirna prometna politika BiH 2015.-2030.	
Strateški cilj 1: Zadovoljiti socijalnu i ekonomsku potražnju Strateški cilj 4: Zadovoljiti potrebe u smislu održavanja, poboljšanja i razvoja prometne infrastrukture	Strateški cilj 2: Učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja Prioritet 3.2 Povećati investicije u javnu infrastrukturu i usluge Mjera 3.2.3 Izgradnja i rekonstrukcija putne infrastrukture
Strategija prilagođavanja na klimatske promjene i niskoemisionog razvoja BiH za period 2020-2030.	
3.1. Generiranje i širenje znanja i informacija zasnovanih na činjenicama 3.2. Efektivni institucionalni i regulatorni okviri 3.3. Efektivni pristupi prilagođavanja na klimatske promjene	Priortet 3.1. Osigurati pametno upravljanje prirodnim resursima Mjera 3.1.1. Uspostaviti sistem redovnog praćenja okolišnih parametara te unaprijediti zaštitu i obnovu prirodnih resursa Mjera 3.1.2 Povećati energetsku efikasnost postojećih potrošača Prioritet 3.2 Povećati investicije u javnu infrastrukturu i usluge
OKVIRNA ENERGETSKA STRATEGIJA BIH DO 2035	
Strateški prioritet 1: Efikasno korištenje resursa Strateški prioritet 2: Sigurna i pristupačna energija Strateški prioritet 3: Efikasno korištenje energije Strateški prioritet 4: Energetska tranzicija i odgovornost prema okolišu Strateški prioritet 5: Razvoj i usklađenje regulatorno – institucionalnog okvira	Priortet 3.1. Osigurati pametno upravljanje prirodnim resursima Mjera 3.1.1. .Uspostaviti sistem redovnog praćenja okolišnih parametara te unaprijediti zaštitu i obnovu prirodnih resursa Mjera 3.1.2 Povećati energetsku efikasnost postojećih potrošača

Program ekonomskih reformi Bosne i Hercegovine 2020-2022	
Mjere strukturnih reformi 5.3.2. Poljoprivreda industrija i usluge 5.3.3. Poslovno okruženje i smanjenje neformalne ekonomije 5.3.4. Istraživanje, razvoj i inovacije i digitalna ekonomija 5.3.5. Trgovinske reforme 5.3.6. Obrazovanje i vještine 5.3.7. Zapošljavanje i tržište rada 5.3.8. Socijalna zaštita i inkluzija	Strateški cilj 2: Učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja Prioritet 2.1. Unaprijediti pristup kvalitetnom i inkluzivnom obrazovanju i obukama Mjera 2.1.1. Kurikularna reforma i razvoj sistema cjeloživotnog učenja Prioritet 2.3. Osigurati efikasan sistem zdravstvene i socijalne zaštite Mjera 2.3.1. Unapređenje socijalne inkluzije kroz ciljano i bolje usmjeravanje javnih rashoda za socijalnu zaštitu
Prioriteti za razvoj visokog obrazovanja u BiH 2016-2026	
P1. Dobro upravljanje i menadžment P2. Resursi P3. Povezanost tržišta rada i visokog obrazovanje P4. Standardi kvalifikacija P7. Statistika	Strateški cilj 2: Učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja Prioritet 2.1. Unaprijediti pristup kvalitetnom i inkluzivnom obrazovanju i obukama Mjera 2.1.1. Kurikularna reforma i razvoj sistema cjeloživotnog učenja Mjera 2.1.2. Razvoj kapaciteta obrazovnih ustanova svih nivoa obrazovanja
Strategija protivminskog djelovanja BiH 2018-2025	
Strateški cilj 3: Izviđanje i čišćenje	Prioritet 3.1. Osigurati pametno upravljanje prirodnim resursima i održivo prostorno planiranje Mjera 3.1.1. Uspostaviti sistem kreiranja politika na osnovu redovnog praćenja okolišnih parametara te unaprijediti zaštitu i obnovu prirodnih resursa

STRATEŠKI DOKUMNETI NIVOA FEDERACIJE BIH	
Strateški dokument i ciljevi	Vezani strateški cilj, prioritet i/ili mjera iz Strategije razvoja Bosansko- podrinjskog kantona 2021-2027
Strategija razvoja Federacije BiH 2021-2027 – radna verzija	
1. Ubrzan ekonomski razvoj 2. Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj 3. Resursno efikasan i održiv razvoj 4. Efikasan, transparentan i odgovoran javni sektor	Strateški cilj 1: Uspostaviti održiv ekonomski rast Prioritet 1.1 Poticati industrijsku proizvodnju, posebno izvozno orijentisanu sa finalizacijom proizvoda za višu dodanu vrijednost uz zapošljavanje Prioritet 1.2. Razviti ruralne sredine koristeći poljoprivredne i šumske resurse Prioritet 1.3. Razviti turističku ponudu i infrastrukturu za održivi turizam Prioritet 2.1. Unaprijediti pristup kvalitetnom i inkluzivnom obrazovanju i obukama Prioritet 2.2. Podržati razvoj kulturnih i sportskih sadržaja za sve grupe Prioritet 2.3. Osigurati efikasan sistem zdravstvene i socijalne zaštite Prioritet 2.4. Unaprijediti efikasnost rada javnih institucija i sigurnost Strateški cilj 3: Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete Prioritet 3.1. Osigurati pametno upravljanje prirodnim resursima i održivo prostorno planiranje Prioritet 3.2 Povećati investicijje u javnu infrastrukturu i usluge
Strategija za unapređenje prava i položaja osoba s invaliditetom u FBiH 2016 - 2021	
Specifični cilj 3. Uključiti osobe s invaliditetom u sve oblasti života ravnopravno sa drugima, posebno u oblasti obrazovanja, kulturnog, sportskog, javnog i političkog djelovanja Specifični cilj 4- Unaprijediti programe prevencije invaliditeta i programe rane detekcije i intervencije u ranom rastu i razvoju	Prioritet 2.1. Unaprijediti pristup kvalitetnom i inkluzivnom obrazovanju i obukama Prioritet 2.2. Podržati razvoj kulturnih i sportskih sadržaja za sve grupe Prioritet 2.3. Osigurati efikasan sistem zdravstvene i socijalne zaštite
Strategija upravljanja vodama FBiH 2010 – 2022	
Strateški cilj 3: Poboljšanje efikasnosti, unapređenje transparentnosti i povećanje odgovornosti u upravljanju vodama Strateški cilj 4: Osiguranje finansijske održivosti u upravljanju vodama i reforma sistema cijena vodnih usluga uz postepeno uvođenje ekonomske cijene vode	Strateški cilj 3: Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete Prioritet 3.1. Osigurati pametno upravljanje prirodnim resursima i održivo prostorno planiranje Prioritet 3.2 Povećati investicijje u javnu infrastrukturu i usluge

Strateški cilj 6: Povećanje obuhvata i poboljšanje javnog vodosnabdijevanja Strateški cilj 8: Postizanje i održavanje dobrog stanja površinskih i podzemnih voda radi zaštite akvatibne flore i faune i potreba korisnika voda	
Strategija borbe protiv dijabetesa u FBiH 2014 – 2024	
Strateški cilj 2. Unaprijediti rano otkrivanje dijabetesa Strateški cilj 3. Osigurati jednako dostupan, učinkovit, siguran i kvalitetan tretman osobama sa dijabetesom na teritoriji Federacije BiH	Prioritet 2.3. Osigurati efikasan sistem zdravstvene i socijalne zaštite
Transportna Strategija Federacije Bosne i Hercegovine 2016-2030	
Strateški cilj - Osigurati minimalni negativni uticaj na životnu sredinu Strateški cilj - Zadovoljavanje potreba sa aspekta održavanja i unapređenja i razvoja saobraćajne infrastrukture	Strateški cilj 3: Osigurati održivo upravljanje okolišem i jačati infrastrukturne kapacitete Prioritet 3.1. Osigurati pametno upravljanje prirodnim resursima i održivo prostorno planiranje Prioritet 3.2 Povećati investicijje u javnu infrastrukturu i usluge
Strateški pravci razvoja visokog obrazovanja u FBiH 2012 - 2022	
Promocija i podrška visokoškolskim institucijama – nastava i studenti	Prioritet 2.1. Unaprijediti pristup kvalitetnom i inkluzivnom obrazovanju i obukama

Prilog 4: Situaciona analiza

FINALNA -Situaciona analiza BPK.docx

286

Na temelju članka 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 8/98, 10/00, 5/03 i 8/04), a u svezi sa člankom 27. stavak (1) točka 2) Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj:39/03, 22/06 i 43/10) i članaka 109. i 111. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko -podrinjskog kantona Goražde“, broj: 3/18 i 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. Redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o usvajanju Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2021-2026. godina

Članak 1.

Usvaja se Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2021-2026. godina.

Članak 2.

Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2021-2026. godina čini sastavni dio ove Odluke.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:01-40-294-1/21 **PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine **S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e **Aida Sirbubalo,v.r.**

.....

286a)

P R O G R A M
RAZVOJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE ZA PERIOD 2021-2026. GODINA

UVOD

U posljednje smo vrijeme preplavljeni slikama raznih katastrofa, kako iz svijeta, tako i iz naše države. Pandemija corona virusom, koja nas pogađa, svakodnevno ukazuje u kako nestabilnom i zahtjevnom vremenu živimo. Kao odgovor na povećan broj katastrofa, a samim time i povećan broj pružanja pomoći unesrećenim, razvija se sustav zaštite i spašavanja na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Bosansko-podrinjski kanton Goražde kontinuirano ulaže u organiziranje, opremanje i razvoj sustava zaštite i spašavanja. Prepoznata je važnost očuvanja sigurnosti svih stanovnikate kulturnih i materijalnih dobara. Međutim, sustav zaštite i spašavanja na području Kantona je dosta složen, kako zbog svojih geografsko-reljefnih karakteristika,

tako i zbog nedostatka sredstava, koji predstavlja veliku prepreku u razvoju sustava, pa tako neki naše dvije lokalne zajednice i pored najbolje volje ne mogu razvijati sustav u mjeri u kojoj bi to trebalo i kako bi oni to željeli.

S obzirom na već spomenutu važnost očuvanja i unapređenja sigurnosti svih građana, materijalnih i kulturnih dobara od neprocjenjive je vrijednosti daljnji razvoj sustava zaštite i spašavanja, koji treba pratiti gospodarski i svaki drugi razvoj ovog kantona i zadovoljiti sigurnosne potrebe njegovih stanovnika.

Na temelju Procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Procjene ugroženosti od požara Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, koje predstavljaju osnovu za dalju izradu programsko -planskih dokumenata, na temelju kojih je potrebno vršiti organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, ovim Programom se:

- Na temelju procjene ugroženosti utvrđuju prioritetne preventivne mjere, dinamika i način njihovog provođenja kao i javne politike upravljanja rizicima
- Na temelju utvrđenih slabosti postojećih kapaciteta sustava zaštite i spašavanja utvrđuje način uspostavljanja kapaciteta za primanje, kao i za postupanje po informacijama ranog upozoravanja i razvijaju rješenja na jačanju svijesti za postupanje u velikim nesrećama
- Usmjerava razvoj kapaciteta operativnih snaga sustava zaštite i spašavanja
- Poboljšavaju postupci planiranja i koordiniranja upotrebe kapaciteta u velikoj nesreći
- Planira osiguranje financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje prioritetnih razvojnih ciljeva sustava zaštitie i spašavanja u razdoblju od 5 godina

U cilju provedbe navedenih postupaka i radnji, Programom razvoja se definiraju:

- sveukupni cilj
- pojedinačni ciljevi
- Konkretni zadaci i potrebne mjere:
  - u području normiranja
  - u području preventive
  - u području planiranja
  - u području operativnog djelovanja
  - u području financiranja

U tom smislu, za provedbu ciljeva i mjera razrađuju se koraci iz nadležnosti svakog pojedinog učesnika i svake pojedine operativne snage sustava zaštitie i spašavanja, s naglaskom na:

- preventivne mjere i
- razvoj organizacije sustava zaštite i spašavanja i operativnih kapaciteta.

Donošenjem ovoga Programa stvaraju se preduvjeti kako za prevenciju i zaštitu od mogućih uzroka, tako i za efikasno reagiranje u slučajevima nesreća i katastrofa s ciljem minimiziranja štetnih posljedica za zdravlje i imovinu stanovništva.

1. ZAKLJUČCI IZ PROCJENA UGROŽENOSTI BPK GORAŽDE

1.1. ZAKLJUČCI IZ PROCJENE UGROŽENOSTI OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

Zaključci u nastavku poglavlja 1. (do Poglavlja 1.A) preuzeti su iz dokumenta Procjena ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, koji je donijela Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde svojom Odlukom broj 03-44-944/17 od 15.06.2017. godine.

1.1.1. Prirodne i druge nesreće koje mogu nastati na području Bosansko-podrinjskog kantona

Na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, odnosno na području općina koje su u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, mogu nastati prirodne, tehničko-tehnološke i druge nesreće koje mogu ugroziti život i zdravlje većeg broja ljudi i izazvati materijalne štete većeg obima.

Prirodne nesreće: poplave, potresi, visoki snijeg i sniježni nanosi, odronjavanje i klizanje zemljišta, visoke temperature vazduha, suša, prolom oblaka, olujni vjetar, grad, mraz, hladnoća, epidemije i epizotije zaraznih bolesti i kalamiteti biljnih bolesti i štetočina.

Tehničko-tehnološke nesreće: veliki šumski požari i požari na stambenim, poslovnim, industrijskim i drugim objektima, rušenje brana na hidroakumulacijama (HA) i preljevanje vode preko brana na HA, ekspanzija i eksplozija plinova i opasnih materija, radioaktivno i drugo zagađivanje vazduha, vode, zemljišta i namirnica biljnog i životinjskog porijekla.

Ostale nesreće: velike nesreće u cestovnom i zračnom prometu, nesreće prilikom transporta eksplozivnih i lako zapaljivih materija, nesreće na terenima koji su kontaminirani minsko-eksplozivnim i neeksplodiranim ubojnim sredstvima.

1.1.2. Područje djelovanja prirodnih i drugih nesreća

Navedene prirodne i druge nesreće mogu zahvatiti, sa manjim ili većim intezitetom, područje sve tri općine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde: Goražde, Foča u Federaciji BiH i Pale u Federaciji BiH.

1.1.3. Moguće posljedice po ljude i materijalna dobra

Posljedice djelovanja prirodnih i drugih nesreća po ljude i materijalna dobra mogu biti, ovisno o vrsti, intenzitetu i vremenu trajanja prirodne i druge nesreće, u dijapazonu od minimalnih posljedica do posljedica koje ugrožavaju zdravlje i živote ljudi i pričinjavaju velika oštećenja ili potpuno uništavaju materijalna, kulturna i druga dobra. Posljedice djelovanja prirodnih i drugih nesreća mogu se negativno odraziti i na stanje prirodnog okoliša, odnosno može doći do znatnog pogoršanja ekološkog stanja prirodnog okoliša.

Neke prirodne nesreće kao što su: zemljotresi, poplave, jak olujni vje-

tar, klizišta, veliki požari, rušenja brana na HA, velike tehnološke nesreće, velike saobraćajne nesreće, epidemije i epizotije zaraznih bolesti velikih razmjera i kalamiteti biljnih bolesti i štetočina mogu izazvati katastrofalne posljedice sa velikim brojem povrjeđenih i poginulih osoba te sa materijalnim štetama ogromnih razmjera.

1.2. ZAKLJUČAK IZ PROCJENE UGROŽENOSTI OD POŽARA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

Zaključak u nastavku poglavlja 1. A preuzet iz dokumenta Procjena ugroženosti od požara Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, koji je Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde donijela svojom Odlukom broj: 03-44-2134/17 od 29.12.2017. godine.

Bosansko-podrinjski kanton Goražde svojim geografskim položajem, veličinom urbanih sredina, brojem stanovnika, površinom šumskih predjela, razmještajem industrijskih građevina i kompleksa unutar i u izravnoj blizini urbanih naselja, blizinom pogona namjenske industrije, pozicijom elektroenergetskih postrojenja i drugim bitnim faktorima sa aspekta zaštite od požara i tehnoloških eksplozija, spada među srednje ugrožene prostore unutar Bosne i Hercegovine.

Na temelju prikaza postojećeg stanja, stručne obrade prikupljenih podataka i prijedloga organizacijskih i tehničkih mjera za područje Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, može se zaključiti sljedeće:

- Obzirom na osjetljivost gospodarskih subjekata na požare postignut je visok stupanj zaštite od požara u određenim gospodarskim subjektima Bosansko-podrinjskog kantona Goražde. Stupanj ugroženosti određenih kategorija šuma od požara, stanje u vatrogasnoj jedinici i dostignuti stupanj organiziranosti, može se reći da je ostvarena niska razina protivpožarne zaštite na šumskim i poljoprivrednim područjima.
- Na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde djeluje profesionalna vatrogasna jedinica Grada Goražda, koja ne zadovoljava po pitanju potrebnog broja operativnih vatrogasaca i uvjeta propisanih Pravilnikom o minimumu tehničke opreme i sredstava i roku korištenja te opreme i sredstava za profesionalne i druge vatrogasne jedinice ("Službene novine Federacije BiH", broj;104/12), ovaj broj vatrogasaca dovoljan je za područje grada Goražda, dok za područje kantona nije dovoljan. Veliki nedostatak predstavlja prostorna raspoređenost Vatrogasne jedinice Goražde, koja ne može pokriti cjelokupnu teritoriju grada Goražda, ovo se najviše odnosi na udaljena ruralna područja grada. Na području općine Foča u FBiH vatrogasni dom je još uvijek u izgradnji, nephodno je u što kraćem roku osposobiti ovaj vatrogasni dom.
- Pravne osobe na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ne provode u potpunosti pro-

pisane mjere zaštite od požara sukladno Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu te podzakonskim aktima, posebno u dijelu instaliranja, održavanja i ispitivanja stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara, uređaja i instalacija u „Ex" izvedbi, gromobranskih i električnih instalacija; hidrantska mreža za gašenje požara u određenim naseljima na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde nije zadovoljavajuća. Hidrantska mreža nije upotpunosti usklađena s važećim propisima, a pravne osobe koje se bave djelatnošću vodosnabdijevanja nisu napravila registar hidrantske mreže s ucrtanim položajima hidranata, tako da isti nemaju niti vatrogasne jedinice. U mnogim poslovnim i javnim građevinama nije postavljen propisani broj aparata za početno gašenje požara.

- Bosansko-podrinjski kanton Goražde je bogat šumskim područjima. Ova šumska bogatstva predstavljaju, pored sirovina, i veliku biosferu koja doprinosi smanjenju zagađenja. U periodima proljeće-jesen veliki dio ovih šumskih područja bude ugrožen jer se odvija paljenje korova na poljoprivrednim zemljištima u neposrednoj blizini istih. Zaštita od požara u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu nije u potpunosti organizirana niti se provodi sukladno propisima. Sudionici u provođenju zaštite od požara na šumskim i poljoprivrednim površinama ne provode kontinuirano upozoravanje javnosti na postojeće opasnosti od nastajanja požara i opasnosti za nastajanje velike materijalne štete usljed požara. Preventivni pristup problematici od požara je veoma bitan sa aspekta podizanja ukupne protupožarne svjesti svih građana Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a posebno mlađih generacija, koje su, statistički gledano, najčešći uzročnici namjernih i nenamjernih požara. Ovakav pristup po europskom modelu bitno smanjuje ukupni rizik od nastajanja požara, što se smanjuje broj vatrogasnih intervencija na godišnjoj razini. Plansko-organizacijske mjere su ključan faktor u preventivnoj borbi protiv požara, jer se najprije studioznom procjenom prepoznaju potencijalne krizne točke za nastajanje eventualnih požara, a zatim se planiraju preventivne opće mjere zaštite od požara koje smanjuju mogućnost njegovog nastanka, odnosno u slučaju nastanka omogućavaju brzu i efikasnu intervenciju vatrogasnih jedinica. Stanovništvo nije sustavno educirano za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom. Putem masovne edukacije nije osposobljeno, kao ni obučeno stanovništvo, za rukovanje sredstvima za gašenje požara. Posvećena je velika pažnja obrazovanju djece školskog uzrasta iz oblasti zaštite od požara na kojoj se može raditi i unapređivati je i u budućnosti.
- Imajući u vidu broj vatrogasaca sa kojima trenutno raspolaže pro-

fesionalna vatrogasna jedinica Goražde, koji nisu sukladni europskim standardima, one bi se mogle ostvariti kontinuiranim proširenjem vatrogasnih snaga, da li povećanjem broja profesionalnih vatrogasaca ili utemeljenjem dobrovoljnog vatrogasnog društva.

- Neophodno je da se programiranje zaštite od požara vrši u uskoj suradnji sa znanstveno-istraživačkim ustanovama, te da se uspostavi jedinstven sustav zaštite od požara na temelju priznatih europskih modela i metodologija, sukladno zakonskoj i podzakonskoj regulativi.

Na temelju prikaza postojećeg stanja i stručne obrade podataka, može se zaključiti da će se provođenjem prijedloga organizacijskih i tehničkih mjera opasnost od nastajanja i širenja požara svesti na najmanju moguću razinu.

2. STANJE ORGANIZIRANOSTI CIVILNE ZAŠTITE I DOSTIGNUTA RAZINA RAZVOJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

2.1. Organiziranje i funkcioniranje sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

Sukladno obvezama iz članaka 27. i 28. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj:39/03, 22/06 i 43/10) i provedbenih propisa koji su proistekli iz ovoga Zakona, u nedostatku Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, kao i nedostatku programsko-planskih dokumenta iz oblasti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća (Program razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, kao i Procjena ugroženosti od požara Bosansko-podrinjskog kantona Goražde), konstatiramo da je stanje organiziranosti strukture sustava zaštite i spašavanja na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde neujednačeno i sustavno (ne)organizirano po općinama u svom sastavu i samim tim ne pridonosi efikasnosti djelovanja sustava zaštite i spašavanja u fazi prevencije, spašavanja i otklanjanja posljedica, što se vidi iz sljedećeg analitičkog prikaza:

- Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je svojom Odlukom kojom se utvrđuju nadležnosti kantonalnih organa vlasti u izvršenju poslova iz oblasti zaštite i spašavanja, kao i organiziranje i funkcioniranje civilne zaštite na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj:10/03), kojom je utvrdila nadležnosti Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde,

kantonalnih ministarstava i drugih organa uprave, Kantonalne uprave civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Kantonalnog stožera civilne zaštite, u izvršenju poslova zaštite i spašavanja, kao i organiziranje i funkcioniranje civilne zaštite na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;

- Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je donijela Uredbu o Kantonalnom stožeru civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 7/04), kojom se utemeljuje Kantonalni stožer civilne zaštite kao stručno-operativno tijelo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, uređuje njegov djelokrug, unutarnja organizacija, popuna, financiranje, opremanje, obučavanje i osposobljavanje i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Kantonalnog stožera;
- Formirana je Kantonalna uprava civilne zaštite i usvojen je Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koja nije adekvatno popunjena i osposobljena stručnim kadrovima za funkcioniranje i normalan rad iste, u ispunjavanju poslova i obveza koje proizilaze iz nadležnosti uprave, a kojea su propisane zakonskim i podzakonskim propisima koji uređuju ovu oblast;
- Sukladno Pravilniku o funkcioniranju stožera formiran je Kantonalni stožer civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- Formiran je Kantonalni Operativni centar civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde čijim Pravilnikom je planirano 5 uposlenika od toga šef operativnog centra i 4 operativca, koji po Pravilniku o operativnim centrima treba biti operativan 24 sata, a koji radi 8 sati dnevno i u kojem su uposlena 2 uposlenika. U vrijeme prirodnih i drugih nesreća KOC Bosansko-podrinjskog kantona Goražde radi neprekidno odlukom Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ili naređenjem komadanta Kantonalnog stožera civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- U sve tri općine Kantona formirane su samostalne općinske službe civilne zaštite;
- U svim općinama kantona imenovani su i općinski stožeri civilne zaštite;
- Operativni centri civilne zaštite nisu formirani u dvije općine, dok je u Gradu Goraždu formiran i radi svakim radnim danom od 08 do 16 sati, dok ulogu Operativnog centra nakon 16 sati i u neradne dane preuzima PVJ Goražde. U vrijeme prirodnih i drugih nesreća Operativni centar radi neprekidno i rješenjem načelnika općine su raspoređena još četiri uposlenika Grada Goražda u Operativni centar.

Organizacija i funkcioniranje sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nes-

reća ostvaruje se putem civilne zaštite, koja predstavlja organizirani oblik zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, a vrši se na način i postupak utvrđen Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH", broj:39/03, 22/06 i 43/10), podzakonskim propisima, propisima kantona koji uređuju oblast zaštite i spašavanja i propisima jedinica lokalne samouprave.

Organizacija civilne zaštite obuhvata:

1) osobnu i uzajamnu zaštitu građana;
2) mjere zaštite i spašavanja;
3) stožere civilne zaštite;
4) povjerenike civilne zaštite;
5) službe zaštite i spašavanja;
6) jedinice civilne zaštite;
7) rukovođenje i upotrebu snaga i sredstava civilne zaštite.

U organizaciju civilne zaštite spada i federalna uprava, kantonalne uprave civilne zaštite i službe civilne zaštite gradova i općina.

Zaštita od požara i vatrogastvo čini sastavni dio jedinstvenog sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća, pa se radi toga zaštita od požara i vatrogastvo organiziraju i funkcioniraju u okviru tog sustava, a vrši se na način predviđen Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", br. 64/09).

Ako se stanje organiziranosti zaštite i spašavanja na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde posmatra u najširem smislu, što podrazumijeva i sagledavanje organiziranosti zaštite i spašavanja ne samo u okviru struktura civilne zaštite koja je samo jedan segment u ovoj oblasti, nego i u okviru državnih organa (kantonalna ministarstva, uprave i direkcije), gradskih i općinskih službi, javnih službi i javnih poduzeća, gospodarskih društava i drugih pravnih subjekata koji su od značaja za zaštitu i spašavanje, onda se može reći da to stanje nije na zadovoljavajućemoj razini, odnosno da u velikom broju pravnih subjekata van struktura civilne zaštite, u ovom momentu ne postoji nikakav oblik organiziranja zaštite i spašavanja.

Građani, također na temelju odredbi Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, imaju definirana prava i obveze u zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća koja se ne ostvaruju na adekvatan način, što je posljedica više uzročnika objektivne i subjektivne prirode.

U okviru struktura civilne zaštite, zaštita i spašavanje su organizirani na odgovarajući način, ali ne u potpunosti niti na način kako to zahtijeva jedan optimalno organizirani efikasan sustav koji mora odgovoriti svim zahtjevima i izazovima koji se pred njega postavljaju.

Nije zadovoljavajuća ni dostignuta razina organiziranosti i osposobljenosti struktura civilne zaštite u pojedinim JLS-a (jedinicama lokalne samouprave) za preduzimanje mjera zaštite i spašavanja.

Otkrivanje, praćenje i sprečavanje opasnosti od prirodnih i drugih nes-

reća u okviru struktura civilne zaštite nije na odgovarajućoj razini po organiziranosti, osposobljenosti i opremljenosti za djelovanje u slučaju da dođe do neke prirodne i druge nesreće. Još uvijek nije uspostavljen odgovarajući sustav otkrivanja i praćenja pojedinih prirodnih i drugih nesreća.

Aktivnosti na sprečavanju opasnosti od prirodnih i drugih nesreća, realiziraju se preduzimanjem odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, pri čemu se angažiraju sve raspoložive ljudske snage i materijalno-tehnička sredstva na području JLS-a, odnosno Bosansko-podrinjskog kantona Goražde. Do sada su u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, strukture civilne zaštite i druge angažirane snage, u JLS-u i na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde uspijevale sa raspoloživim materijalno-tehničkim sredstvima kao i angažiranjem svih raspoloživih subjekata da ispune osnovnu zadaću zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

Obučavanje i osposobljavanje pripadnika struktura civilne zaštite i građana za preduzimanje mjera zaštite i spašavanje do sada se vrlo ograničeno provodilo prije svega zbog nedostatka odgovarajućih planova obučavanja i osp-osobljavanja, nedovoljnih financijskih sredstava za obuku, kao i drugih razloga objektivne i subjektivne prirode.

Opremanje materijalno-tehničkim sredstvima i opremom struktura civilne zaštite i osposobljavanje istih struktura za potrebe zaštite i spašavanja dosada se nedovoljno vršilo, što se posebno odnosi na jedinice opće namjene. Kantonalna uprava civilne zaštite i službe za civilnu zaštitu JLS-a, i pored napretka koji je u prethodnom periodu načinjen, još uvijek ne raspolažu dovoljnim količinama i vrstama materijalno-tehničkih sredstava i opreme za potrebe zaštite i spašavanja.

Na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, osim struktura civilne zaštite, nisu uspostavljeni drugi vidovi zaštite i spašavanja, izuzev odgovarajućih jedinica i službi za zaštitu u nekim gospodarskim subjektima koji po prirodi svoje djelatnosti imaju propisane obveze za uspostavu odgovarajućih jedinica i službi za zaštitu.

Kod mobilizacije i aktiviranja ljudskih snaga i materijalno-tehničkih sredstava i opreme za zaštitu i spašavanje prisutni su brojni problemi, a osnovni su nedostatak financijskih sredstava u JLS-u i na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za nadoknadu troškova za mobilizirana sredstva, opremu i ljude (sukladno Zakonu) i loš odziv građana na pozive za angažiranje što se ne sankcioniše sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Otklanjanje posljedica prirodnih i drugih nesreća, realizirano je po prioritetima od strane struktura civilne zaštite i drugih nadležnih subjekata JLS-a, Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Federacije BiH, sukladno financijskim mogućnostima koje su sasvim sigurno nedovoljne za obim šteta koje prouzrokuju različite pojave prirodnih i drugih nesreća koje su se dešavale na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde. U otklanjanju posljedica prirodnih i dru-

gih nesreća učestvovali su i gospodarski subjekti sa područja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, kao i različite humanitarne organizacije sa područja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i van njega.

Što se tiče institucionalnog nadzora, još uvijek u Bosansko-podrinjskog kantona Goražde nije uspostavljen potpun institucionalni i inspekcijski nadzor nad provođenjem zakonskih i podzakonskih propisa iz oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i zaštite od požara i vatrogastva.

2.1.1. Orijentacioni pokazatelji o vrsti i količinama MTS-a koja su potrebna za sprovođenje mjera zaštite i spašavanja

Popis svih materijalno-tehničkih sredstava i opreme po vrsti i količinama koja za preduzimanje akcija zaštite i spašavanja u slučaju kada se dogodi prirodna i druga nesreća, sa kojom raspolažu strukture civilne zašite (Kantonalna uprava civilne zaštite, službe za civilne zaštitu JLS-e, stožeri civilne zaštite, jedinice opće i specijalizirane namjene), gospodarska društva, javna poduzeća, javne službe i ustanove, općinske službe, drugi pravni subjekti kao i građani, nalazi se na popisnim listama u Kantonalnoj upravi civilne zaštite i službama civilne zaštite JLS-e i mogu se mobilisati u slučaju potrebe.

Procjena potrebnih MTS-a i opreme za provođenje mjera zaštite i spašavanja zavisi, prije svega, od prirodne i druge nesreće koja je pogodila određeno područje što znači da se takvi pokazatelji mogu dobiti samo na temelju detaljne i sveobuhvatne analize neophodnih mjera zaštite i spašavanja koje treba preduzeti za svaku prirodnu i drugu nesreću i to imajući uvid u intenzitet i vrijeme trajanja prirodne i druge nesreće.

2.1.2. Problemi u organizaciji snaga civilne zaštite na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

Organiziranje struktura civilne zaštite JLS-a i Bosansko-podrinjskog kantona Goražde sukladno odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, odnosno formiranje službi za civilnu zaštitu i stožera civilne zaštite JLS-a na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je završeno. Na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde funkcionira Kantonalna uprava civilne zaštite i Kantonalni stožer civilne zaštite.

Osnovni problemi u radu i organiziranju struktura civilne zaštite na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde mogu se definirati u sljedećem: nedovoljna popunjenost službi za civilnu zaštitu JLS-e odgovarajućim stručnim kadrovima, nedovoljna popunjenost Kantonalne uprave civilne zaštite odgovarajućim stručnim kadrovima, nedovoljna opremljenost stožera civilne zaštite potrebnim materijalno-tehničkim sredstvima i opremom za potrebe zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, nedovoljna koordinacija i suradnja službi za civilnu zaštitu JLS-a sa nadležnim službama JLS-a i drugim organima vlasti, odnosno Kantonalne uprave civilne zaštite sa nadležnim kantonalnim organima vlasti i dr.

2.1.3. Potrebe za opremanjem i osposobljavanjem

Sve strukture civilne zaštite u JLS-a iz sastava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (stožeri, službe, jedinice opće i specijalizirane namjene i povjernici civilne zaštite u mjesnim zajednicama) nisu dovoljno opremljeni materijalno-tehničkim sredstvima i opremom za potrebe zaštite i spašavanje, a jedan dio ovih struktura je i nedovoljno obučen i osposobljen za akcije zaštite i spašavanja.

U narednom periodu potrebno je strukture civilne zaštite, osobito u JLS-u, opremiti nedostajućim MTS-om i opremom, koja je tipizirana po vrsti i količinama sukladno okvirnim materijalnim formacijama, a obučavanje pripadnika svih struktura civilne zaštite treba da bude kontinuiran proces.

Također, je potrebno izvršiti nabavke najnužnijih materijalno-tehničkih sredstava i opreme, za osobnu i kolektivnu zaštitu građana, sukladno okvirnim materijalnim formacijama, odnosno Odluci Vlade FBiH o vrsti i minimalnim količinama sredstava potrebnih za provođenje osobne i kolektivne zaštite građana i zaposlenika u poslovnim objektima i stambenim zgradama od prirodnih i drugih nesreća.

2.1.4. Stanje i problemi organiziranja i osposobljavanja struktura civilne zaštite i drugih nadležnih organa za zaštitu i spašavanje

Stanje organiziranosti i osposobljenosti struktura civilne zaštite na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je sukladno prethodnim navodima, a stanje organiziranosti i osposobljenosti drugih nadležnih subjekata za zaštitu i spašavanje (općinske službe, kantonalna ministarstva, uprave, direkcije, drugi državni organi od značaja za zaštitu i spašavanje, gospodarska društva i druge pravne osobe iz članka 32. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća), uglavnom nije na razini koja bi u potpunosti mogla odgovoriti svim zahtjevima i izazovima.

Sukladno obvezama iz Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i podzakonskih propisa koji su doneseni iz ovog Zakona, konstatiramo da je stanje organiziranosti struktura sustava zaštite i spašavanja na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde neujednačeno po JLS i utiče na jedinstvo i efikasnost djelovanja cjelokupnog sustava zaštite i spašavanja na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u fazi prevencije, spašavanja i otklanjanja posljedica, što se vidi iz sljedećeg analitičkog prikaza:

- Formirana je Kantonalna uprava civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- Formiran je Kantonalni stožer civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- Formiran je kantonalni operativni centar civilne zaštite, koji još uvijek ne radi neprekidno 24 sata svaki dan;
- U sve tri JLS-e iz sastava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde formirane su službe za civilnu zaštitu;
- U sve tri JLS-e iz sastava Bosans-

ko-podrinjskog kantona Goražde formirani su stožeri civilne zaštite;
- U Gradu Goraždu je formirana PVJ u okviru službe za civilnu zaštitu i MZ-e koja neprekidno obavlja poslove 24 sata svaki dan;
- Pri općinskoj službi za civilnu zaštitu u Općini Pale u FBiH ima manji broj vatrogasaca koji rade 8 sati svaki radni dan i po potrebi se angažiraju mimo redovnog radnog vremena;
- U Općini Foča u FBiH nije organizirana vatrogasna jedinica.

2.1.5. Stanje i mogućnosti organiziranja operativnih centara civilne zaštite na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

Operativni centri civilne zaštite u službama za civilnu zaštitu JLS-e i Kantonalnoj upravi civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde nisu organizirani u potpunosti sa svim odrebama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine FBiH" broj: 39/03, 22/06 i 43/10) i Pravilnika o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite ("Službene novine FBiH" broj 9/19).

U službama za civilnu zaštite općina Foča u FBiH i Pale u FBiH nisu formirani operativni centri civilne zaštite već ove poslove vrše uposlenici službe civilne zaštite pored obavljanja drugih poslova i radnih zadataka.

U Kantonalnoj upravi civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ovi poslovi su sitematizirani u odsjeku Operativni centar civilne zaštite, ali se zbog nedovoljne popune još uvijek ne obavljaju 24 sata dnevno svaki dan. U situacijama stanja prirodne i druge nesreće osigurava se neprekidan rad 24 sata dnevno svaki dan.

Operativni centri civilne zaštite u službama za civilnu zaštitu JLS-e i Kantonalnoj upravi civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde nisu opremljeni svim potrebnim materijalno-tehničkim sredstvima i opremom te je u tom dijelu potrebno dalje raditi na njihovom opremanju i modernizaciji.

Pored ostalog, potrebno je unaprijediti i sustav za uzbunjivanje (zvukovni signali koji se emitiraju pneumatskom, električnom, elektronskom ili ručnom sirenom) na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

2.1.6. Potrebna financijska sredstva i mogući izvori financiranja

Do sada nisu rađeni nikakvi predračuni potrebnih financijskih sredstva za nabavku neophodnih MTS-a i druge opreme za opremanje svih struktura civilne zaštite, za potrebe preduzimanja akcija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, ali je sigurno da su za ove potrebe, potrebna znatna sredstva, imajući u vidu da sve strukture civilne zaštite raspolažu minimalnim MTS-om i opremom za zaštitu i spašavanje, a postojeća oprema je potpuno zastarjela, dotrajala, a dijelom i oštećena.

U gospodarskim društvima i drugim pravnim subjektima iz članka 32. stavak 1. Zakona o zaštiti i spašavanju postoje određena MTS-a i oprema za preduzimanje akcija zaštite i spašavanja, ali bi i u ovim pravnim subjektima bilo neophodno sačiniti planove nabavke

specijaliziranih MTS-a i opreme za poslove zaštite i spašavanja, za šta bi ovi subjekti trebali osigurati neophodna financijska sredstva.

Općinske službe i organi uprave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ne raspolažu gotovo nikakvim MTS-om i opremom za potrebe zaštite i spašavanja, što predstavlja ozbiljan problem za ispunjavanje zakonske obveze navedenih subjekata u zaštiti i spašavanju.

Glavni izvor financiranja nabavke MTS-a i opreme, kao i drugih potreba struktura civilne zaštite, su financijska sredstva koja se dobiju na temelju zakonske obveze izdvajanja od strane svih gospodarskih društava i građana koji obavljaju samostalnu djelatnost iznosa od 0,5% od ispalćene neto plaće zaposlenika u radnom odnosu i svih osoba angažiranih po ugovoru o djelu i po ugovoru o vršenju privremenih i povremenih poslova.

Od ukupnih financijskih sredstava koja se prikupe po navedenom temelju, 25% pripada kantonu i koriste se isključivo za namjene iz članka 183. 2. do 8. Zakona o zaštiti i spašavanju, a 60% pripada općinama i služi isključivo za namjene iz člana 184. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Izvori financiranja za nabavku navedenih MTS-a i opreme treba da budu, također, i proračuni općina i Proračun Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, zatim sredstava Federalne uprave civilne zaštite koja se obezbjeđuju iz odgovarajućih izvora Europske unije za ove namjene. Izvori financiranja, također, treba da budu i gospodarska društva, kao i drugi pravni subjekti od značaja za zaštitu i spašavanje, odnosno pravni subjekti čija MTS-a i oprema mogu biti ugroženi prirodnim i drugim nesrećama. Nadležni subjekti iz općina, Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i organi CZ-a na svim razinama organiziranja treba da preduzimaju akcije u cilju osiguranja donatorskih sredstava (financijska sredstva, MTS i oprema) za potrebe zaštite i spašavanja.

2.1.7. Rokovi za osiguranje nabavke planiranih sredstava i opreme kao i sredstava za edukaciju snaga civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i drugih potreba za provedbu utvrđenih mjera zaštite i spašavanja

Imajući u vidu sadašnju financijsku situaciju u društvu, rokovi za nabavku navedenih MTS-a i opreme, za potrebe opremanja svih struktura civilne zaštite, kao i za edukaciju pripadnika tih struktura, trebaju biti postavljeni u realne vremenske okvire kada se radi o nabavci optimalnih količina MTS-a i opreme, ali treba voditi računa da se najneophodnija MTS-a i oprema trebaju nabaviti u što kraćem mogućem roku i osigurati sredstva za edukaciju i obuku struktura civilne zaštite kao i građana za preduzimanje mjera zaštite i spašavanja.

2.1.8. Suradnja na pružanju međusobne pomoći sa odgovarajućim snagama iz entiteta RS i međunarodnih humanitarnih organizacija

Suradnja i pružanje međusobne pomoći u akcijama zaštite i spašavanja sa odgovarajućim strukturama civilne zaštite entiteta RS regulirana je odgovarajućim sporazumom o suradnji u ostvarivanju zadataka civilne zaštite, koji

je sačinjen i potpisan između FUCZ-e F BiH i Republičke uprave civilne zaštite RS, na koji je data suglasnost od Vlada oba entiteta. Suradnja se posebno odnosi na planiranje i provođenje preventivnih mjera zaštite i spašavanja, međusobnom obavještavanju o opasnostima, nastanku i posljedicama prirodnih i drugih nesreća, međusobnoj pomoći u zaštiti i spašavanju i uklanjanju posljedica prirodnih i drugih nesreća i obrazovanju i osposobljavanju pripadnika struktura civilne zaštite i drugih nositelja zaštite i spašavanja kroz sve raspoložive vidove za ostvarivanje navedenih zadataka. Ova suradnja se do sada odvijala dosta uspješno između OŠCZ-e i odgovarajućih organa civilne zaštite susjednog entiteta na razini ove regije, a posebno na poslovima u oblasti demininiranja, zaštiti i spašavanju od NUS-a, kao i zajedničkih akcija gašenja požara.

Suradnja sa međunarodnim humanitarnim organizacijama, kao i predstavnicima snaga SFOR-a, u dosadašnjem periodu se odvijala uglavnom u slučajevima pripreme i provođenja akcije "ŽETVA", gdje su ostvareni zavidni rezultati.

Nameće se potreba da se suradnja struktura CZ Bosansko-podrinjskog kantona Goražde sa međunarodnim humanitarnim organizacijama uredi na mnogo bolji način nego što je to do sada slučaj i to treba da bude prije svega zadatak KUCZ -e i OSCZ-e.

2.1.9. Planiranje angažiranja nevladinih organizacija i udruženja građana čija je djelatnost u funkciji zaštite i spašavanja na pružanju pomoći u zaštiti i spašavanju

U dosadašnjem periodu nije bilo slučajeva suradnje struktura CZ-e sa nevladinim organizacijama i udrugama građana na poslovima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, što u narednom periodu treba kao nedostatak otkloniti i uspostaviti odgovarajuću suradnju sa navedenim organizacijama, na poslovima zaštite i spašavanja, što treba da bude zadatak prije svega KUCZ-e i OSCZ-e.

2.1.10. Planiranje angažiranja sredstava i opreme gospodarskih društava i drugih pravnih osoba i građana na pružanju pomoći u zaštiti i spašavanju

Odgovarajuća MTS-a i oprema gospodarskih društava i drugih pravnih subjekata kao i građana, koji raspolažu sa odgovarajućim sredstvima i opremom za potrebe zaštite i spašavanja, po potrebi se angažiraju ovisno o intezitetu prirodne i druge nesreće, a osobito za vrijeme proglašenja stanja prirodne i druge nesreće na području općina i Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, kada općinski stožeri civilne zaštite dobijaju ovlaštenja za mobilizaciju navedenih MTS -a i opreme.

U situaciji kada strukture civilne zaštite u svim općinama i na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde praktično ne raspolažu nikakvim MTS-om i opremom angažiranja opreme, prije svega gospodarskih i drugih subjekata koji raspolažu sa istim sredstvima, predstavlja jedini način osiguranja MTS-a i opreme za preduzimanje akcija zaštite i spašavanja za vrijeme prirodne i druge nesreće.

U dosadašnjoj praksi u pojedinim općinama prisutan je problem finan-

cijske nadoknade, sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju, za korištena sredstva MTS-a i opreme, za vrijeme prirodne i druge nesreće, osobito kada se radi o potrebi angažiranja MTS-a i opreme u svojini građana.

Navedena MTS-a i oprema poduzeća, drugih pravnih subjekata i građana, koja se može koristiti za akcije zaštite i spašavanja, nalaze se na evidenciji u svim općinskim službama civilne zaštite.

2.1.11. Učešće OS BiH u zaštiti i spašavanju, način i obim njihovog angažiranja

OS BiH koriste se u akcijama zaštite i spašavanja u situacijama kada ljudske snage, MTS i oprema struktura civilne zaštite i drugih subjekata nisu dovoljni za efikasno dijelovanje u akcijama zaštite i spašavanja. U takvim situacijama, komandant Federalnog stožera civilne zaštite podnosi zahtjev Ministarstvu odbrane BiH za upotrebu OSBiH na zadacima zaštite i spašavanja po posebnim operativnim procedurama koje će utvrditi FUCZ i Federalno ministarstvo odbrane, a kojim će se urediti sva pitanja učešća OSBiH u pružanju pomoći na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

2.1.12. Način vršenja procjene štete pričinjene usljed prirodne i druge nesreće

Metode i način procjenjivanja šteta koje nastanu na materijalnim i drugim dobrima izazvanim prirodnim i drugih nesreća predviđenim Zakonom o zaštiti ljudi materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća utvrđeni su Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine FBiH" broj: 75/04, 38/06, 52/09, 56/09 i 36/14). Na razini općina iz sastava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, kao i na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, formirani su odgovarajući organi (povjerenstva za procjenu šteta) koji svoj rad temelje na gore navedenoj uredbi. Ovakav pristup procjeni pričinjenih šteta, usljed prirodnih i drugih nesreća, osigurava jedinstven pristup procjeni šteta, što omogućava uspoređivanje iznosa pričinjenih šteta i na temelju toga određivanje prioriteta za financijsku i drugu pomoć za sanaciju šteta od strane općina, Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Vlade Federacije BiH. Također, potrebno je iznijeti i činjenicu da se u proračunima općina, kantona pa i Federacije BiH nažalost ne planiraju adekvatna financijska sredstva u svrhe financijske pomoći za sanaciju šteta izazvanih prirodnim i drugim nesrećama.

2.1.13. Način prikupljanja podataka o pojavama prirodnih i drugih nesreća

Prikupljanje podataka o pojavi prirodnih i drugih nesreća na području općina u ovom trenutku nema precizno definiranu organizacijsku formu. Podaci se prikupljaju u općinskim službama civilne zaštite, dojavom povjerenika civilne zaštite u MZ i gospodarskim društvima, dojavom građana i na drugi način.

Sustav prikupljanja podataka o pojavama prirodnih i dugih nesreća, u općinama Foča u FBiH i Pale u FBiH i na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde treba što prije organizirati i osposobiti sukladno odredbama Zakona o

zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Pravilniku o organiziranju i funkcioniranju centara osmatranja i uzbunjivanja.

2.1.14. Način organiziranja sustava osmatranja i uzbunjivanja (operativnih centara civilne zaštite)

Trenutno sustav osmatranja i uzbunjivanja u općinskim službama civilne zaštite i Kantonalnoj upravi civilne zaštite nije organiziran u potpunosti sukladno svim odrebama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Pravilniku o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite. U općinskim službama civilne zaštite Foča u FBiH i Pale u FBiH nisu formirani operativni centri civilne zaštite, već ove poslove vrše uposlenici službe civilne zaštite pored obavljanja drugih poslova i radnih zadataka. U Kantonalnoj upravi civilne zaštite ovi poslovi su smješteni u Sektor za mjere zaštite i spašavanja i još uvijek se ne obavljaju 24 sata dnevno. Kako u općinskim službama civilne zaštite, tako i Kantonalnoj upravi civilne zaštite, ne postoje odgovarajući uvjeti ni potrebna MTS-a predviđena materijalnom formacijom operativnih centara civilne zaštite, a što je propisano Pravilnikom o organiziranju i funkcioniranju centara civilne zaštite. Na temelju svega naprijed navedenog, nameće se kao prioritetan zadatak da se sustav operativnih centara civilne zaštite na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde organizira u potpunosti sukladno zakonskim i podzakonskim aktima, a što se može ostvariti ukoliko se izvrši popuna operativnih centara na području kantona i općina, te osiguraju odgovarajuća financijska sredstva za nabavku propisanih MTS-a i druge opreme neophodne za normalan rad i funkcioniranje operativnih centara u Kantonalnoj upravi civilne zaštite i općinskim službama civilne zaštite.

2.1.15. Način informiranja javnosti o problematici prirodnih i drugih nesreća

Informiranje građana putem sredstava elektronskih i tiskanih medija o svim bitnim aspektima koji su u svezi sa prirodnim i drugim nesrećamae, od strane OSCZ-a i KUCZ-a, odnosno OŠCZ-a i KŠCZ-a, u situaciji kada se desila prirodna i druga nesreća, a osobito kada je proglašeno stanje prirodne i druge nesreće na području općine ili Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (tada se po Zakonu aktiviraju OŠCZ-a i KŠCZ-a), vrši se redovito pravovremeno informiranje posredstvom Radio-televizije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, kao i kulturno-informativnih cenatra općina u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, što je od bitnog značaja za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i susjednih općina bivše regije.

Na ovaj način ispunjava se osnovna zakonska obveza da građani budu pravovremeno, vjerodostojno i u potpunosti informirani o vrsti i intenzitetu prirodne i druge nesreće koja je zahvatila određeno područje, što stvara preduvjete da građani budu pripravni za poduzimanje svih neophodnih mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, a posebno mjera samozaštite i međusobne zaštite građana.

2.2. Organiziranje i funkcioniranje sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća općina u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

Člancima 29., 30. i 31. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH", broj: 39/03, 22/06 i 43/10), utvrđena je nadležnost općina u ostvarivanju prava i dužnosti u oblasti zaštite i spašavanja.

2.2.1. Grad Goražde

Organiziranje i funkcioniranje sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća za Grad Goražde utvrđeno je od strane Općinskog vijeća (Odluka o organiziranju i funkcioniranju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Grada Goražda („Službene novine Općine Goražde", broj: 07/09).

1. U sastavu organa gradske uprave Grada Goražda formirana je Služba za civilnu zaštitu i mjesne zajednice Grada Goražda i popunjena prema važećoj sistematizaciji radnih mjesta (nije popunjen komandir i zamjenik komandira PVJ-a). Služba za civilnu zaštitu i mjesne zajednice Grada Goražda izvršava poslove i radne zadatke utvrđene Zakonom o zaštiti i spašavanju, koje su istim date u nadležnost ove Službe, i obavlja stručne, upravne i druge poslove iz oblasti zaštite i spašavanja.
2. Uredbom o Federalnom stožeru civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH", broj:54/03, 38/06, 74/07 i 63/11), a sukladno Odluci o stožeru civilne zaštite Općine Goražde („Službene novine Općine Goražde", broj: 11/09), utemeljen je Općinski stožer civilne zaštite kao stručno-operativno tijelo za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.
3. Općinsko Povjerenstvo za procjnu štete, formirano je i imenovano sukladno Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", broj: 75/04, 38/06, 52/09, 56/09 i 36/14).
4. Formirane su Jedinice opće namjene na načelima teritorijalne popune kao timovi, odjeljenja i vodovi, a sukladno Odluci o formiranju i organiziranju jedinica civilne zaštite opće namjene Općine Goražde („Službene novine Općine Goražde", broj: 11/09), ukupno 325 pripadnika raspoređenih u 20 mjesnih zajednica i to:
   - po jedan vod u: MZ Goražde I, MZ Goražde II, MZ Goražde III, MZ Goražde IV i MZ Vitkovići
   - po jedno odjeljenje u: MZ Osječani, MZ Hubjeri, MZ Zupčići, MZ Mravinjac, MZ Bogušići, MZ Berič, MZ Sadba, MZ Vranići, MZ Osanica, MZ Posestra, MZ Rešetnica, MZ Ilovača, MZ Faočići, MZ Kraboriš i MZ Orahovice

Sukladno Odluci o formiranju i organiziranju jedinica civilne zaštite opće namjene Općine Goražde izvršena je

je i popuna sa 54 povjerenika u dvadeset mjesnih zajednica. Jedinice civilne zaštite specijalizirane namjene sukladno Odluci o formiranju i organiziranju općinskih specijaliziranih jedinica civilne zaštite („Službene novine Općine Goražde“, broj: 11/09) popuna za jedinicu specijalizirane namjene za zaštitu od požara PVJ-a je izvršena sa 15 pripadnika. Sukladno Pravilniku o organiziranju službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite, njihovim poslovima i načinu rada („Službene novine Federacije BiH“, broj: 77/06) i Odluci o organiziranju i funkcioniranju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Općine Goražde („Službene novine Općine Goražde“, broj: 07/09), formirane su općinske službe zaštite i spašavanja, i to:

- Služba medicinske pomoći u JU Dom zdravlja „Dr. Isak Samokovlija“ Goražde,
- Služba za veterinarske poslove (Veterinarska služba) u JP Veterinarska stanica d.o.o. Goražde,
- Služba za vodosnabdijevanje u JKP „6. mart“ Goražde,
- Služba za čistoću u JKP „6. mart“ Goražde,
- Služba za asanaciju u JKP „6. mart“ Goražde,
- Služba za spašavanje na vodi i iz vode u UG Kajakaški klub „Buk“ Goražde,
- Gorska služba spašavanja u UG Gorska služba spašavanja - Stanica Goražde,
- Radio amateri udruga građana (aktivnosti u tijeku i radi se na formiranju službe).

U ovisnosti o potrebi i mogućnosti, mogu se formirati i druge službe zaštite i spašavanja, o čemu odlučuje načelnik općine na prijedlog Službe za civilnu zaštitu i mjesne zajednice. Za navedene službe utvrđene su osobne i materijalne formacije, potpisani su ugovori kojima su utvrđena međusobna prava i obveze, Programom razvoja su utvrđena određena financijska sredstva za materijalno opremanje ovih službi, kojim se u znatnoj mjeri povećava funkcionalnost i efikasnost ovih službi. Kod mobilizacije i aktiviranja ljudskih snaga i materijalno-tehničkih sredstava i opreme za zaštitu i spašavanje prisutni su brojni problemi, a osnovni su nedostatak financijskih sredstava u Općini, za nadoknadu troškova za mobilisana sredstva, opremu i ljude (sukladno Zakonu) i loš odziv građana na mobilizaciju, što se ne sankcionira sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju. Na poslovima zaštite i spašavanja mogu se angažirati svi radno sposobni građani od 18 do 60 godina života (muškarci), odnosno od 18 do 55 godina života (žene), koji su zdravstveno sposobni, odnosno oko 35% stanovništva. Pravo i dužnost obučavanja za učešće u CZ imaju, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, građani od 15 do 60 godina života (muškarci), odnosno od 15 do 55 godina života (žene), ako su sposobni pohađati obuku.

Općinska Služba za civilnu zaštitu i mjesne zajednice Grada Goražda je preduzela odgovarajuće aktivnosti sa predstavnicima institucija i udruženja u kojima se formiraju navedene službe da:

- donesu odgovarajuće odluke, odnosno pravilnike za formiranje službi zaštite i spašavanja
- donesu i usvoje osobne i materijalne formacije službi zaštite i

spašavanja
- izvrše adekvatnu popunu Sslužbi zaštite i spašavanja stručnim kadrovima
- odrede rukovoditelja i zamjenika rukovoditelja službi zaštite i spašavanja i shodno tome donesu rješenje o njihovom imenovanju
- utvrde potrebe za opremom, materijalno-tehničkim i drugim sredstvima neophodnim za rad službe, te da prioritetno utvrde potrebe za nabavkom sredstava i opreme i dostave Službi za civilnu zaštitu i mjesne zajednice Grada Goražda, da planiraju u svojim programima u narednom periodu
- sačine procedure rada za djelovanje službi u slučaju angažiranja na zadacima zaštite i spašavanja iz njihove nadležnosti

Nakon što su izvršene sve navedene radnje, zaključeni su ugovori o međusobnim pravima i obvezama u vršenju poslova zaštite i spašavanja iz nadležnosti službi između Službe za civilnu zaštitu i mjesne zajednice Grada Goražda i pravnih osoba i udruženja građana, a koji su formirali službe zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

Provedbu predviđenih mjera zaštite i spašavanja obavljaju sve strukture civilne zaštite:

Općinska služba civilne zaštite, općinski stožer, Kantonalna uprava civilne zaštite, Kantonalni stožer civilne zaštite, stožeri civilne zaštite u MZ-ima, gospodarskim društvima i drugim pravnim subjektima gdje je to zakonom predviđeno formiranje stožera civilne zaštite, povjerenici civilne zaštite, jedinice civilne zaštite za opće i specijalizirane namjene i službe civilne zaštite koje su formirane u pravnim subjektima čija je djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara.

2.2.2. Foča i Pale u Federaciji BiH

1. U sastavu općinskih organa općina Foča i Pale u FBiH formirane su službe za civilnu zaštitu. Službe za civilnu zaštitu općina izvršavaju poslove i radne zadatke utvrđene Zakonom o zaštiti i spašavanju, koje su istim date u nadležnost ovih službi i obavljaju stručne, upravne i druge poslove iz oblasti zaštite i spašavanja.
2. Uredbom o Federalnom stožeru civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“, broj:54/03, 38/06, 74/07 i 63/11), a sukladno odlukama o stožeru civilne zaštite ovih općina, utemeljeni su općinski stožeri civilne zaštite kao stručno-operativna tijela za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.
3. Općinska povjerenstva navedenih općina za procjenu šteta formirana su i imenovana sukladno Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 75/04, 38/06, 52/09, 56/09 i 36/14).

Sukladno Pravilniku o organiziranju službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite, njihovim poslovima i načinu rada („Službene novine Federacije BiH“, broj: 77/06), nisu u potpunosti formirane općinske službe zaštite i spa-

šavanja navedenih općina. Za navedene službe treba utvrditi osobne i materijalne formacije, potpisati ugovore kojim će se utvrditi međusobna prava i obveze, programom razvoja utvrditi određena financijska sredstva za materijalno opremanje ovih službi, kojim će se u znatnoj mjeri povećati funkcionalnost i efikasnost ovih službi.

Općinske službe za civilnu zaštitu ovih općina trebaju poduzeti odgovarajuće aktivnosti sa predstavnicima institucija i udruženja u kojima se formiraju navedene službe da:

- donesu odgovarajuće odluke, odnosno pravilnike za formiranje službi zaštite i spašavanja
- donesu i usvoje osobne i materijalne formacije službi zaštite i spašavanja
- izvrše adekvatnu popunu službi zaštite i spašavanja stručnim kadrovima
- odrede rukovoditelja i zamjenika rukovoditelja službi zaštite i spašavanja i shodno tome donesu rješenje o njihovom imenovanju
- utvrde potrebe za opremom, materijalno-tehničkim i drugim sredstvima neophodnim za rad službe, te da prioritetno utvrde potrebe za nabavkom sredstava i opreme, te da iste planiraju u svojim programima u narednom periodu
- sačine procedure rada za djelovanje službi u slučaju angažiranja na zadacima zaštite i spašavanja iz njihove nadležnosti

Nakon što su izvršene sve navedene radnje, zaključiti ugovore o međusobnim pravima i obvezama u vršenju poslova zaštite i spašavanja iz nadležnosti službi između službi za civilnu zaštitu općina Foča i Pale u FBiH i pravnih osoba i udruženja građana, a koji su formirali službe zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

3. POLITIKA RAZVOJA I ORGANIZACIJA SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA NA PODRUČJU BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

S obzirom na težinu mogućih posljedica katastrofa i velikih nesreća, ovim Programom razvoja će se utvrditi pravci razvoja sustava zaštite i spašavanja kao kontinuirani i kreativni proces u smislu planiranja, osposobljavanja, uvježbavanja, aktiviranja i drugih aktivnosti kojima će se u promatranom periodu razvijati i na višu razinu podizati sustav zaštite i spašavanja, a u cilju dostizanja najviših standarda potrebnih za provedbu pravovremenih i efikasnih mjera svih operativnih snaga i pravnih osoba od interesa za zaštitu i spašavanje Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Sve gore navedeno iziskuje znatna financijska sredstva, stoga će razvoj, organizacija i unapređenje sustava zaštite i spašavanja u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde biti prvenstveno uvjetovano o objektivnim fiskalnim mogućnostima.

3.1. VIZIJA RAZVOJA

Kantonalna uprava za civilnu zaštitu provođenjem propisa, utvrđenih politika i razvojnog programa, a uz suradnju sa svim subjektima na ovom po-

dručju, garantira visoke standarde zaštite i spašavanja građana u slučaju većih nesreća i katastrofa na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i doprinosi razvoju ukupnog sigurnosnog sustava.

3.2. CILJEVI I ZADACI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Da bi se osigurao odgovarajući razvoj zaštite i spašavanja na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, neophodno je definirati najvažnije razvojne ciljeve i zadatke zaštite i spašavanja na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, za period 2021-2026. godina. Definiranje najvažnijih razvojnih ciljeva i zadataka zaštite i spašavanja podrazumijeva sveobuhvatno i precizno sagledavanje dostignute razine zaštite i spašavanja na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na temelju čega se, sljedeći ciljevi i zadaci zaštite i spašavanja mogu definirati kao najvažniji:

Osnovni cilj

Osnovni cilj u petogodišnjem periodu 2021-2026. godina je unapređenje sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde kroz posebne ciljeve koji će omogućiti organiziranje i uspostavu efikasnog sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, koji uključuje i zaštitu od požara i vatrogastvo kao sastavni dio tog sustava, koji će moći u svim segmentima uspješno funkcionirati, odnosno osigurati izvršenje zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i u najsloženijim uvjetima rada i njegovo uvezivanje u jedinstveni sustav zaštite i spašavanja Federacije Bosne i Hercegovine.

Specifični ciljevi

Cilj 1: Definiranje snaga i materijalno tehničkih sredstava kojima Bosansko-podrinjski kanton Goražde raspolaže u slučaju pojave ugroženosti i uspostava sustava jasnih ovlasti i nadležnosti, odnosno jasne koordinacije djelovanja sustava. U cilju efikasnog i racionalnog izvršavanja zadaća, Bosansko-podrinjskog kantona treba:

- definirati resurse,
- izvršitelje,
- provesti usklađivanje djelovanja svih snaga

Cilj 2: Povećanje i unapređenje osposobljenosti i razvoj operativnih snaga za reagiranje u katastrofama i velikim nesrećama. Operativne snage sustava civilne zaštite na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde čine službe i pravne osobe koje će se definirati u 2021. godini, a onda izvršiti njihovo opremanje, osposobljavanje i usavršavanje operativnih snaga civilne zaštite u narednom periodu.

Cilj 3: Stalno unapređenje protupožarne zaštite. Zbog pokrivenosti dijela teritorija šumom, posvetit će se pažnja ustrojavanju motriteljsko-dojavne službe i službe za gašenje požara u državnim i privatnim šumama.

Cilj 4: Informiranje stanovništva s ciljem edukacije o pravilnom postupanju u slu-

čaju katastrofa i velikih nesreća – U pravcu postizanja pravilnog postupanja i smanjenja štete potrebno je konstantno educirati stanovništvo na sljedeći način:

- provođenje informiranja građana putem sredstava javnog informiranja,
- provođenje informiranja građana kroz rad mjesnih odbora i drugih institucija,
- prema postojećem kalendaru obilježavanja svih datuma od značaja za civilnu zaštitu, pogotovo Dan civilne zaštite,
- prezentacije rada redovnih snaga civilne zaštite,
- uvrštavanjem na web stranicu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde dijelove Plana civilne zaštite i drugih akata, korisnih za informiranje građana o načinu ponašanja u kriznim situacijama, kao i sve ostale informacije koje će doprinijeti osjećaju sigurnosti građana u funkcioniranje cjelokupnog sustava civilne zaštite.

Cilj 5: Uspostavljanje kontakata te suradnja na polju civilne zaštite sa susjednim jedinicama lokalne samouprave. Suradnja na polju civilne zaštite ima za cilj razmjenu iskustava, podataka, znanja i vještina sa odgovarajućim institucijama civilne zaštite. U tom smislu, potrebno je u posmatranom razdoblju uspostaviti kontakte sa susjednim gradovima i općinama, budući da se sustav civilne zaštite u kriznim situacijama, među ostalima, temelji na načelu solidarnosti u pružanju pomoći.

Cilj 6.: Racionalno, funkcionalno i efikasno djelovanje sustava civilne zaštite.

Kroz financiranje sustava civilne zaštite potrebno je postići racionalno, funkcionalno i efikasno djelovanje sustava civilne zaštite.

Slijedom rečenog, potrebno je osigurati financijska sredstva za:

- vatrogastvo imajući u vidu odredbe Zakona o požaru i vatrogastvu,
- službe civilne zaštite (opremanje i osposobljavanje),
- udruženja koje se bave civilnom zaštitom od interesa za civilnu zaštitu,
- unapređenje sustava civilne zaštite (edukacija, intelektualne usluge, promocija, vježbe),
- naknade mobiliziranim pripadnicima timova civilne zaštite,
- naknade za privremeno oduzeta sredstva radi provođenja mjera civilne zaštite.

3.3. STRATEŠKI PRAVCIRAZVOJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

3.3.1.Frekvencija nastanka katastrofa i velikih nesreća i njihovih posljedica se može smanjiti uz preventivno djelovanje i kontinuiran razvoj, a sve pod uvjetima normativnih promjena i izgradnje efikasnog sustava zaštite i spašavanja, pa je ovim Programom predviđeno provođenje sljedećih konkretnih strateških pravaca:

Procjena resursa civilne zaštite i organa zaštite i spašavanja u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde i JLS-e, gospodarskim društvima, organima vlasti i drugim pravnim subjektima na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od pirodnih i drugih nesreća

Postojeće stanje	Prevencija i ublažavanje	Pripravnost i spremnost	Odgovor – oporavak	Provedba	Akcioni plan	Nositelji aktivnosti:
Na području Kantona nisu organizirane službe zaštite i spašavanja u okviru pravnih osoba od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. **Na razini Grada Goražda formirane su službe, dok su Općina Pale u FBiH i Općina Foča u FBiH djelimično uspostaviile službe za zastitu i spašavanje.** **U organizirane službe zaštite i spašavanja, od njihovog formiranja do danas je veoma malo ulagano s aspekta njihovog opremanja, obučavanja i uvježbavanja.**	**U cilju unapređenja dostignutog stepena organiziranja snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje, u predviđenom planskom periodu, potrebno je provesti sljedeće planove i programe:** - izvršiti analizu svih resursa gospodarskih društava i nevladinih organizacija čiji bi resursi mogli biti oslonac Kantonalnog stožera civilne zaštite u donošenju odluka u zaštiti i spašavanju, - izvršiti obuku uposlenika u organima uprave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za potrebe planiranja i provođenja mjera zaštite i spašavanja, kao i obuku članova Kantonalnog stožera civilne zaštite, općinskih/gradskih službi zaštite i spašavanja, formiranih službi zaštite i spašavanja koje je formirala Kantonalna uprava civilne zaštite, kao i samog stanovništva, - osigurati popunjavanje stožera, službi i jedinica	**Pripravnost i spremnost za djelovanje u slučaju potrebe zaštite i spašavanja ovisi od kvalitete provođenja preventivnih mjera zaštite i spašavanja, te je nakon preduzimanja mjera iz područja preventive, neophodno:** - sa popunjenim i opremljenim strukturama civilne zaštite organizirati i provesti uvježbavanje za djelovanje u slučaju konkretnih opasnosti koje mogu zaprijetiti određenom području ili Kantonu u cjelini, - snage i sredstva namijenjena za zaštitu i spašavanje držati u stanju koje osigurava brzu i efikasnu intervenciju radi ublažavanja posljedica prirodnih i drugih nesreća, - sustav za praćenje i dojavljivanje mogućih opasnosti stalno držati u stanju koje obezbjeđuje brzo, točno i efikasno prenošenje informacija o opasnostima, kao i instrukcija i naredbi kako postupiti u datom momentu,	**Uspješan razvoj ove oblasti, u smislu odgovora na prirodne i druge nesreće, treba osobito osigurati sljedeće:** - da se dobiju racionalne, ekonomične i efikasne strukture civilne zaštite spremne da u svakom momentu i u svim uvjetima pruže pomoć ugroženom i stradalom stanovništvu, - da se omogući pravovremena i adekvatna uporaba snaga i sredstava namijenjenih za zaštitu i spašavanje, te da se njihovo angažiranje obavi prema planu prioriteta ovisno o ugroženosti određenog područja, - da se ugroženo područje i pojedinci zaštite od mogućih zlouporaba (pljačka i devastacija na ugroženom području, nestručan pristup kod provođenja mjera zaštite i spašavanja i sl.), - da se osigura pravilno evidentiranje i procjenjivanje šteta nastalih djelovanjem prirodnih i drugih nesreća (prije ili tijekom odgovora), te evidentiranje podataka o stradalom stanovništvu, - da se osigura adekvatno	**Za potrebe razvoja ovog strateškog pravca razvoja neophodno je izraditi Program organiziranja, popunjavanja i uvježbavanja racionalnih, efikasnih i ekonomičnih snaga za zaštitu i spašavanje, koji treba dati odgovore i rješenja na pitanja i probleme strateškog pravca zaštite i spašavanja.**	**Za realiziranje Programa, organiziranja, popunjavanja, obuke i uvježbavanja snaga za zaštitu i spašavanje, potrebno je poduzeti sljedeće korake:** **a) Urediti normativnopravna dokumenta na području Kantona (kontinuirana aktivnost)** - Izrada i donošenje zakona o Kantonalnoj upravi civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, - Izrada i donošenje zakona o nadležnosti kantonalnih organa Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, - Izrada i donošenje zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, - Izrada i donošenje zakona o nadležnosti organa vlasti Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u oblasti zaštite od požara i vatrogastva - Izrada i donošenje plana zaštite i spašavanja od pri rodnih i drugih nesreća Bosansko-podrinjskog katona Goražde, - Izrada i donošenje uredbe o organiziranju službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, - Izrada i donošenje odluke o uv-	▪ **Vlada Kantona,** ▪ **Kantonalni stožer civilne zaštite i Kantonalna uprava civilne zaštite,** ▪ **Mjerodavna kantonalna i federalna ministarstva i ustanove (svaka iz dijela svojih nadležnosti ili srodnih poslova)** ▪ **Gospodarska društva i druge pravne osobe,** ▪ **Službe zaštite i spašavanja,** ▪ **Službe civilne zaštite JLS-e iz sastava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde,** ▪ **Stožeri civilne zaštite i je**dinice **i povjerenici civilne zaštite, u okviru svojih prava i dužnosti, a na principu suradnje, solidarnosti i uzajamnosti svih učesnika u sprečavanju, otklanjanju ili ublažavanju posljedica prirodnih ili drugih nesreća.**

	civilne zaštite, s akcentom na vatrogastvo odgovarajućim materijalno -tehničkim sredstvima, zatim obuku i vježbu za rukovanje nabavljenim sredstvima, - osigurati planiranje i provođenje mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća kroz redovne planove, programe i projekte kantonalnih organa uprave, općina/gradova, poduzeća i ustanova na području Kantona, - razraditi i uvježbati planove djelovanja i planove koordinacije u slučaju kada zaprijeti nastanak ili nastane prirodna ili druga nesreća, - tako organizirane, opremljene i uvježbane strukture civilne zaštite integrirati u sustav zaštite i spašavanja, kako Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Federacije BiH, sa pretpostavkom da mogu biti upotrebljeni i izvan područja Kantona, odnosno da mogu organizirano prihvatiti ponuđenu (potrebnu) pomoć.	- za potrebe djelovanja u uvjetima prirodnih i drugih nesreća definirati način, uvjete i prioritete korištenja komunikacija i drugih kapaciteta neophodnih za uspješno postizanje pripravnosti i spremnosti za djlovanje radi zaštite i spašavanja.	djelovanje struktura civilne zaštite i stanovništva za slučaj da dođe do obolijevanja ili smrti većeg broja ljudi ugroženih djelovanjem prirodnih i drugih nesreća, ili onih koji pružaju pomoć ugroženim i stra dalim. **Faza oporavaka izravno ovisi o kvaliteti provođenja preventivnih mjera, s tim da i mimo toga postoje određeni uvjeti koje je neophodno riješiti prilikom razvoja područja oporavka, a odnose se na:** - organiziranost i osposobljenost snaga i sredstava za efikasno provođenje mjera oporavka pogođenog područja, jer mjere oporavka pogođenog područja provode redovne specijalizirane službe i ustanove, a taj proces može trajati duži vremenski period, - punu koordinaciju svih učesnika u razvoju oporavka, da bi se u konačnici osiguralo racionalno i koordinirano korištenje sredstava i resursa za potrebe oporavka područja pogođenog prirodnom i drugom nesrećom, - maksimalno angažiranje stručnih kadrova i korištenje stručnih i znanstvenih metoda tijekom planiranja razvoja područja oporavka po oblastima (npr. iz oblasti poljoprivrede, zdravstva, vetrinarstva i sl.) i kod provođenja mjera oporavka pogođenog područja.		jetima i načinu korištenja financijskih sredstava iz premije osiguranja imovine od požara i prirodnih sila i sredstava od naplaćene funkcionalne premije osiguranja, koja se odnosi na osiguranje motornih vozila **b) Opremanje svih subjekata zaštite i spašavanja neophodnim MTS-om i opremom** - Nabavka MTS-a i opreme za potrebe: G/OSCZ, G/OŠCZ, KUCZ, KŠCZ, u JLS-e i na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, jedinica opće i specijalizirane namjene, povjerenika civilne zaštite u MZ, organima vlasti i gospodarskim društvima, službi zaštite i spašavanja u JLS-e i na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, gospodarskih društava i drugih pravnih subjekata za potrebe zaštite i spašavanja, kao i opremanje građana za osobnu i kolektivnu zaštitu - Opremanje kantonalnog operativnog centra civilne zaštite i operativnih centara JLS-e iz sastava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde neophodnim MTS-om i drugom opremom koja je potrebna za optimalno funkcioniranje istih. **c) Obuka pripadnika svih subjekata zaštite i spašavanja** - Donošenje godišnjih planova i programa obuke (na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i u JLS-e iz sastava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde) pripadnika struktura civilne zaštite, pripadnika struktura zaštite i spašavanja u organima vlasti, gospodarskim društvima i drugim pravnim subjektima, kao i obuka građana za potrebe zaštite i spašavanja.	

					- Obuka uposlenika G/OSCZ i KUCZ, članova G/OŠCZ i KŠCZ, uposlenika kantonalnog operativnog centra civilne zaštite i operativnih centara civilne zaštite JLS-e iz sastava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, pripadnika jedinica civilne zaštite opće i specijalizirane namjene u općinama i na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, povjerenika civilne zaštite u MZ, pripadnika struktura zaštite i spašavanja u organima vlasti i gospodarskim društvima, pripadnika službi zaštite i spašavanja i drugih pravnih subjekata za potrebe zaštite i spašavanja, kao i obuka građana za osobnu i kolektivnu zaštitu **d) Obučavanje i osposobljavanje za zaštitu i spašavanje** - izvršiti opremanje Kantonalne Uprave za civilnu zaštitu nastavnim sredstvima, potrebnom stručnom literaturom, - pojedinačnim godišnjim planovima obuke i osposobljavanja utvrditi prioritete i rokove za izvođenje obuka i uvježbavanja, - Tijekom 2021. i 2022.godine planirati i izvesti veliku zajedničku vježbu kojom bi se provjerio, ocijenio i verificirao odgovarajući stupanj razvoja zaštite i spašavanja, njena ukupna spremnost, odnosno organiziranost, obučenost.	

3.3.2. Izgradnja i održavanje skloništa i drugih kapaciteta za potrebe sklanjanja, izmještanja i evakuacije ljudi i materijalnih dobara

Postojeće stanje	Prevencija i ublažavanje	Pripravnost i spremnost	Odgovor – oporavak	Provedba	Akcioni plan	Nositelji aktivnosti:
Na području Kantona niti jedna općina/grad nema izgrađena skloništa i prostore za zbrinjavanje	**U cilju sagledavanja uvjeta i stanja zaklona i drugih kapaciteta za sklanjanje ljudi i materijaln-**	**Pripravnost i spremnost snaga za sklanjanje i smještaj ljudi i materijalnih dobara izravno ovisi o**	**Za uspješnost odgovora u slučaju potrebe sklanjanja ljudi i materijalnih dobara, osim preduvjeta navedenih**	**Za potrebe razvoja ovog strateškog pravca razvoja zaštite i spašavanja neophodno je**	**Akcioni plan, a posebno njegovu dinamiku planiranja i realiziranja, treba podesiti prema potrebama i mogućnostima Ka-**	• **Skupština Kantona i Vlada Kantona** • **Općinsko/gradsko vi-**

i evakuaciju stanovništva. **Ranijom zakonskom regulativom bio je reguliran način izgradnje ili oslobađanja od izgradnje skloništa u sklopu dozvola za gradnju objekata.** **Nova zakonska regulativa definirala je nadležnosti i uvjete izgradnje skloništa i naknade za izgradnju skloništa kod oslobađanja izgradnje ovih objekata, ali ista nije primjenjivana, pa nije bilo investicija u ovom segmentu zaštite i spašavanja.** **Razvoj ovog segmenta se ne može ni očekivati, dok se ne utvrdi potreba i programski ne osmisli razvoj ovog strateškog pravca.**	**ih dobara, u području preventive je neophodno poduzeti sljedeće:** • analizom sagledati trenutno stanje postojećih zaklona, osobito u stambenim zgradama i javnim ustanovama i osigurati njihovu funkcionalnost za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, • analizirati opravdanost izgradnje skloništa, posebno sa ekonomskog i funkcionalnog aspekta, uzimajući u obzir moguću promjenu vlasničke struktrure nad objektima, • definirati mjesta za potrebu postavlja-nja privremenih objektata za smještaj ljudi (šatori i drugi privremeni objekti) uz osiguranje potrebnih uvjeta (priključna infrastruktura i bezbjedonosni uvjeti), te način i procedure za njihovo postavljanje, način održavanja i upravljanja takvim objektima i sl.	**razvoju područja preventive, a ostali faktori koji bitno utiču na razvoj područja pripravnosti i spremnosti za djelovanje u slučaju potrebe sklanjanja ljudi i materijalnih dobara i na koje, kod izrade programa razvoja ove oblasti, treba obratiti posebnu pažnju su:** • spremnost na efikasno prilagođavanje zaklona za potrebe sklanjanja ljudi i ma-terijalnih dobara, • eksteritorijalni raspored snaga i sredstava namijenjenih za sklanjanje ljudi i ma-terijalnih dobara, • prohodnost puteva i dostupnost drugih komunikacija neophodnih za provođenje mjera sklanjanja ljudi i materijalnih dobara, • planiranje organiziranog pristupa postupku sklanjanja ljudi i materijalnih dobara, uz vođenje neophodnih evidencija o postupku sklanjanja, • sklanjanje na način koji neće proizvesti štete po ljude i materijalna dobra koji se sklanjaju (sigurnosni aspekt sklanjanja, ekonomičnost i racionalnost postupka sklanjanja i sl.)	**u području preventive i pripravnosti, neophodno je osigurati:** • potpunu logističku podršku postupku izmještanja, evakuacije i sklanjanja ljudi i materijalnih dobara (objekti za smještaj, transportna sredstva, organiziranje transporta, prihvat i dr.), • izmještanje i evakuaciju provoditi prema prioritetima, pri čemu prednost dati izmještanju ili evakuaciji ljudi kod kojih je, ili može biti, ugroženo zdravlje i život, • osigurati od uništenja ili otuđenja imovinu koja je predmet izmještanja, kao i one imov-ine koja se iz određen-ih razloga ne može iz-mjestiti, proritetno sa ugroženog područja planirati izmještanje materijalno-tehničkih sredstava čije bi zadržavanje u ugroženom području moglo posp-ješiti negativne efekte nesreće (opasni materijali), za potrebe izmještanja i evakuacije stalno držati prohodnim putne i druge komunikacije ili blagovremenom akcijom osigurati alternativu, • sve mjere i akcije koje se planiraju i provode u području sklanjanja ljudi i materijalnih do-	**uraditi sljedeća planska dokumenta:** • program održavanja zaklona u privatnom vlasni-štvu (osobito u stambenim zgradama), • program održavanja kapaciteta za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, uključujući i privremene objekte.	**ntona, te bi u tom smislu prioriteti bili iskazani na sljedeći način:** • osposobiti snage i osigura-ti sredstva za potrebe sklanjanja ljudi i materijalnih dobara, • izvršiti nabavku privremenih objekata za sklanjanje i pripremiti lokacije za potrebe njihovog postavljanja u slučaju potrebe.	**jeće i načelnik/gradonačelnik općine,** • **Kantonalni stožer civilne zaštite i Kantonalna uprava civilne zaštite,** • **Općinski stožer CZ i Općinska Služba CZ,** • **Kantonalno Ministarstvo za** urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoliša**, kao i službe za urbanizam, katastar i imovinsko-pravne poslove općina/ grada.**

			bara moraju se provoditi na način koji kod ugroženog ili stradalog stanovništva ne proizvodi strah ili paniku. **Oporavak područja zahvaćenog prirodnom i drugom nesrećom, u smislu sklanjanja ljudi i materijalnih dobara, je složen i zahtjevan proces koji zahtijeva osmišljen planski pristup tom poslu, te je s toga posebnu pažnju potrebno posvetiti:** • stvaranju neophodnih sigurnosnih i socio-ekonomskih uvjeta da se izmješteni ili evakuirani ljudi i materijalna dobra povrate u područja i u objekte u kojima su bili do momenta sklanjanja, • stvaranju uvjeta da izmješteno ili evakuirano stanovništvo odmah po povratku u mjesta iz kojih su sklanjani mogu pristupiti izvršavanju redovnih poslova i obveza, • da se urede i konzerviraju, ili privedu drugoj namjeni, objekti koji su korišteni za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, • da se izvrši analiza efikasnosti postupka sklanjanja, te da se na bazi toga planiraju mjere poboljšanja stanja u toj oblasti.			

3.3.3. Osiguranje minimuma sredstava robnih i drugih rezervi za potrebe zaštite i spašavanja						
Postojeće stanje	**Prevencija i ublažavanje**	**Pripravnost i spremnost**	**Odgovor – oporavak**	**Provedba**	**Akcioni plan**	**Nositelji aktivnosti:**
Epidemija Covid 19, sadašnje stanje ekonomskog razvoja, razina nezaposlenosti i opće stanje siromaštva je osnov za utvrđivanje strateškog cilja osiguranja minimuma sredstava robnih i drugih rezervi za potrebe zaštite i spašavanja ljudi kao dio spremnosti i odgovora na nastanak prirodne i druge nesreće, jer iskustva ukazuju na potrebu osiguranja minimuma vl-astitih resursa. **Iskustveno, kroz provođenje akcija zaštite i spašavanja u posljednjih deset godina stanje u ovoj oblasti se može izraziti kao potpuno nezadovoljavajuće, jer u mnogim situacijama nadležni organi nisu bili u mogućnosti osigurati ni minimum rezervi potrebnih za zaštitu i spašavanje.**	**Normativna uređenost u oblasti prevencije osigurana je:** - Zakonom o Federalnim robnim rezervama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 46/99) kojim su utvrđene obveze i nadležnosti nižih organa vlasti u pogledu stvaranja rezervi; - Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10); - Zakonom o Crvenom križu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 28/06); **Prevencija u osiguranju robnih rezervi i drugih sredstava ogleda se**: u primjeni stručnih mjera usmjerenih na osiguranje minimuma potrebnih rezervi lijekova i sanitetskog materijala potrebnih za medicinsku brigu, smještaj, organizaciju ishrane, osiguranje odjeće i obuće, pitke vode, struje i slično	**Elementi koji će osigurati spremnost u ovoj oblasti su:** - osiguranje logističkog centra Kantona uz preporuku pune racionalnosti koja podrazumijeva da taj centar može biti i u sastavu pravnih subjekata i drugih nositelja planiranja, - osigurati odgovarajuće rezerve koje se odnose na ishranu, zdravstve-no osiguranje, smješ-taj unesrećenih i dr., - točna i sređena evidencija o svim sredstavima i uspostava baze podataka o ovim sredstvima značajnim za zaštitu i spašavanje, - osiguranje odgovarajućih rezervi namjenskih sredstava i opreme za potrebe smanjenja rizika, - osiguranje namjenskih rezervi za zaštitu i spašavanje u fazi oporavka, - visoka razina koordinacije kao dio spremnosti između svih nositelja planiranja, - provjera donesenih planova kroz vježbe simulacije.	**Suština programa osiguranja robnih rezervi ogleda se u sposobnosti odgovora na prirodne i druge nesreće. Osiguranjem odgovarajućih rezervi hrane, pića, smještajnih kapaciteta, zdravstvenog osiguranja i drugih potreba, stvoriti uvjete za efikasan odgovor u smanjenju broja nastradalih, olakšavanje teškoća i patnji unesrećenih i stvaranje osnovnih uvjeta potrebnih za život.** **Na temelju navedenog, glavni vidovi odgovora u ovoj oblasti su:** • osiguranje lijekova, sanitetskog i drugog materijala za potrebe zdravstvenog osiguranja ugroženih i njihova briga, • organizacija smještaja za nastradale (smještaj u šatore) ukoliko nema drugog smještaja, • osiguranje artikala za ishranu unesrećenih i pripadnika spasilačkih jedinica i službi, • distribucija osnovnih životnih namirnica, odjeće i obuće, • opskrba pitkom vodom i alternativnim izvorima energije, • osiguranje veterinarskih lijekova, veterina-	**Da bi se osigurao ovaj strateški pravac predviđena je izrada programa osiguranja robnih rezervi za potrebe zaštite i spašavanja koji treba dati odgovor i rješenja utvrđena u točki 3. ovog strateškog pravca, koji bi trebao onemogućiti naznačene probleme iz Politike razvoja, a za ovu oblast mogući problemi su:** - nepostojanje konceptualnih resursa i logističkog centra Kantona, - nepopunjenost resorne službe stručnom osobom iz ove oblasti, - slaba međusobna koordinacija nositelja planiranja u ovoj oblasti, kao i koordinacija sa Kantonalnom Direkcijom za robne rezerve, - razvijenost i sposobnost aktiviranja gospodarskih društava, odnosno poduzeća za koje se utvrdi da su dio subjekta zaduženog i odgovornog za osiguranje robnih rezervi,	**a) Rekonstrukcija i opremanje postojećeg magacinskog prostora KUCZ (Obj-ekat Kasarne Goražde I – dat na korištenje KUCZ od strane Vlade BPK) i preuređenje u “LOGISTIČKOG CENTRA KANTONA”** **b) utvrđivanje minimuma robnih rezervi za zaštitu i spašavanje,** **c) nabavka planiranih sredstava,** **d) obnavljanje sredstava do njihovog eventualnog korištenja.**	- **Kantonalna uprava za civilnu zatitu** - **Crveni križ Bosansko-podrinjskog kantona Goražde,** - **Općinska služba civilne zaštite**.

	za potrebe pogođenog stanovništva. **Sadašnji način organiziranja ovih poslova, kao dio prevencije, odražava politiku upravljanja prema kojoj su sredstva robnih rezervi za potrebe zaštite i spašavanja, u principu decentralizirana i približena do razine Kantona.** **Ublažavanje kao viziju novog stanja treba osigurati kroz:** Osigurati financijski poticaj kojim treba dovesti do odgovarajuće spremnosti i odgovora na prirodnu i drugu nesreću, što podrazumijeva da se redovno i u što kraćem vremenu osiguraju sredstva u proračunu za ovu namjenu, a dio financijske podrške, ako se osiguraju sredstva u proračunu i iz sredstava utvrđenih u člancima 180. i 184. Zakona o zaštiti i spašavanju. **Kao dio prevencije i ublažavanja građevinsko – tehničke mjere u ovoj oblasti osigurat će se izgradnjom ili rekonstrukcijom ili prilagođavanjem postojećih objekata za potrebe čuvanja robnih rezervi za zaštitu i spašavanje, s tim da ti objekti moraju biti otporni na procijenjene elemente ugrožavanja i da imaju odgovarajuće uvjete.**		rsko-medicinskih instrumenata, opreme, hrane za životinje i sredstva za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju; • osiguranje neprekidne komunikacije i veza nositelja planiranja ove oblasti sa svim nositeljima zaštite i spašavanja; • osiguranje pune koordinacije između nositelja planiranja u ovoj oblasti sa vladinim i nevladinim sektorom (Crveni križ i druga udruženja građana), te postupanje po odlukama nadležnog stožera civilne zaštite koji rukovodi akcijom zaštite i spašavanja. **Za ovu fazu u robnim rezervama potrebno je predvidjeti opremu i sredstva za provedbu oporavka (osiguranje građevinskog i drugog materijala), uvažavajući specifičnosti posljedica od prirodnih i drugih nesreća i potrebe proizašle iz nje, s ciljem osiguranja financijskih olakšica korisnika tih rezervi sukladno odgovarajućim odlukama nadležnih organa.**	- nedostajuća i nedovoljna svjesnost javnosti o rizicima, opasnostima i nesrećama i potrebi osiguranja minimuma vlastitih resursa za preživljavanje kod svakog stanovnika.		

3.3.4. Plansko i operativno uređenje područja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde						
Postojeće stanje	**Prevencija i ublažavanje**	**Pripravnost i spremnost**	**Odgovor – oporavak**	**Provedba**	**Akcioni plan**	**Nositelji aktivnosti:**
Sukladno Zakonu o prostornom uređenju i građenju Bosansko-podrinjskog kantona Gražde - Prečišćeni tekst ("Službene novine BPK Goražde", br. 7/13) **i Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata ("Službene novine FBiH", broj 63/04 i 50/07) izrađen je i usvojen Prostorni plan Kantona za period 2016 – 2036. godine.**	**Kada je u pitanju razvoj područja preventive u oblasti prostornog planiranja, potrebno je uraditi sljedeće:** • donijeti Program sanacije bespravne gradnje za područje Kantona, • donijeti Program sanacije nestručno izgrađenih objekata (mostovi, potporni zidovi, objekti koji ugrožavaju ljude i materijalna dobra i sl.), • donijeti Program sanacije tzv. „divljih deponija" otpada svih vrsta (komunalni, klaonički, industrijski, građevinski i dr.), te donijeti i druge planove i programe radi planskog uređenja oblasti koje nisu uređene posebnim planovima o kojima će biti riječi u Programu zaštite i spašavanja. • Operativno planiranje i provođenje mjera prevencije i ublažavanja posljedica kod nesreća i opasnosti koje su već nastale, ili prijete da nastanu, potrebno je realizirati kroz red-	**Potpuna pripravnost i spremnost snaga i sredstava zaštite i spašavanja za adekvatno djelovanje u ovoj oblasti, u uvjetima kada zaprijeti nastanak ili kada nastane prirodna ili druga nesreća, može se postići:** - blagovremenim planiranjem i provođenjem mjera uređenja teritorije Kantona (uređenje u smislu prostornog planiranja i usklađivanja stanja na terenu sa tim planovima), - pripremom snaga i sredstava na probleme i opasnosti koje mogu nastati prilikom planiranja i provođenja mjera zaštite i spašavanja zbog određenih naših slabosti, spremnošću da se traže alternativna rješenja za određene probleme, ili biranjem opcija koje će u uvjetima prirodnih i drugih nesreća proizvesti manje štete po ljude i materijalna dobra, primjenom rješenja obuhvaćenih strateškim planiranjem određene oblasti i u praksi provjerenih stručnim i znanstve-	**Efikasnost odgovora na prirodne i druge nesreće izravno ovisi o uređenosti teritorije kantona, posebno u dijelu koji se odnosi na:** • uređenje i održavanje šuma, poljoprivrednog zemljišta i vodotoka, • izgrađenost i prohodnost putnih komunikacija i izgrađenost i održavanje odgovarajućih mostova, prelaza, propusta, brana i sl., • obučenost i uvježbanost snaga za zaštitu i spašavanje u svezi sa primjenom planskih rješenja iz određene oblasti i njihove spremnosti da prihvate i provedu alternativna rješenja iz te oblasti. **Mjere oporavka područja zahvaćenog djelovanjem prirodnih i drugih nesreća, u smislu uređenja teritorije, a osobito u smislu prostornog planiranja područja, moraju osigurati:** • da se izbjegnu ili otklone greške i slabosti koje pojačavaju negativno dejstvo prirodnih i drugih nesreća, • da se planiraju sustavne mjere koje će spriječiti nastajanje prirod-	**Za potrebe razvoja ovog strateškog pravca razvoja zaštite i spašavanja neophodno je uraditi sljedeća planska dokumenta:** • Program sanacije nestručno izgrađenih objekata (mostovi, potporni zidovi, objekti koji ugrožavaju ljude i materijalna dobra i sl.), • Program sanacije privremenih i tzv. „divljih deponija" otpada svih vrsta (komunalni, klaonički, industrijski, građevinski i dr.), te druge planove i programe.	- **Donijeti program sanacije bespravne gradnje za područje kantona,** - **Donijeti program sanacije nestručno izgrađenih objekata (mostovi, potporni zidovi, objekti koji ugrožavaju ljude i materijalna dobra i sl.),** - **Donijeti Program sanacije tzv. „divljih deponija" otpada svih vrsta (komunalni, klaonički, industrijski, građevinski i dr.), te donijeti i druge planove i programe radi planskog uređenja oblasti koje nisu uređene posebnim planovima o kojima će biti riječi u Programu zaštite i spašavanja**	• **Skupština Kantona, Vlada Kantona, općinsko vijeće i općinski načelnik,** • **Kantonalno ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, kao i službe za urbanizam, katastar i imovinsko-pravne poslove općina/grada,** • **Ministarstvo za gospodarstvo,** • **Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, a po potrebi i druga ministarstva, uprave i općinske/gradske službe u određenim fazama provedbe Programa.**

	ovne poslove kantonalnih organa uprave i općinskih/gradskih službi i u suradnji sa nadležnim federalnim ministarstvima, poduzećima i ustanovama. **U tom smislu je potrebno osigurati sljedeće:** • da se nadležnim federalnim ministarstvima, poduzećima i ustanovama blagovremeno osiguraju informacije o stanju i problemima u oblasti zaštite i spašavanja za koju su mjerodavni (urbanizam i gradnja, uređenje vodotoka i sl.), • da im se pruži neophodna pomoć i asistencija prilikom planiranja i provođenja preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja, te da ih se podstiče (insistira) na pravovremenu akciju, • da se blagovremeno i stručno obave poslovi i zadaci koji mogu uticati na razvoj područja preventive i ublažavanja posljedica od prirodnih i drugih nesreća, iz dijela nadležnosti Kantona.	nim metodama planiranja, gradnje i uređenja teritorije.	nih ili drugih nesreća, ili će ublažiti njihov negativni uticaj na ljude i materijalna dobra, • da su planirane mjere provodive, racionalne, ekonomične i prije svega sigurne, osobito kada se to odnosi na sigurnost ljudi.			

3.3.5. Uređenje i održavanje šuma i šumskog zemljišta						
Postojeće stanje	**Prevencija i ublažavanje**	**Pripravnost i spremnost**	**Odgovor – oporavak**	**Provedba**	**Akcioni plan**	**Nositelji aktivnosti:**
Usljed transformacije vlasništva i načina upravljanja šumama i šumskim zemljištem poslije rata, složeno je stanje u pogledu očuvanja kapaciteta zdravih šuma. **Nekontrolirana sječa, loša kvaliteta šuma i šumskog zemljišta, dijelom nestručno iskorištavanje, uzgoj i zaštita šuma i požari znatno su ugrozili uzgoj i očuvanje šumskog potencijala na području kantona, čime je poremećena prirodna ravnoteža.** **Šuma i šumsko zemljište pretvaraju se u područja u kojima se najčešće javljaju negativne pojave odlaganja raznih vrsta otpada, nedozvoljenog iskorištavanja šumskih bogatstava i sl., a postojeća zakonska regulativa i sustav kontrole i sankcioniranja ovakvih pojava pokazuje niz slabosti u borbi protiv tih pojava, bez obzira da li se radi o šumama u državnoj ili privatnoj svojini.** **Pored toga, veliki dio šumskog zemljišta je kontaminiran minama i neeksplodiranim ubojnim sredstvima, pa od ukupne sumnjive površine pripada šumskom zemljištu i šumama. Znatan dio šu-**	**Normativnopravna uređenost uzgoja, zaštite i iskorištavanja šuma obuhvaćena je:** • Zakonom o šumama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj:4/13 i 5/13), • propisima iz oblasti zaštite i spašavanja: Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) **U sklopu razvoja područja preventive i ublažavanja posljedica nastanka i djelovanja prirodnih i drugih nesreća na šume i šumsko bogatstvo, JP Bosansko-podrinjske šume d.o.o. Goražde je realiziralo sljedeće:** - izrađena je Šumsko-gospodarska osnova za period važenja 2017-2027.godina - redovito se izrađuju godišnji planovi gospodarenja šumama. **U području razvoja preventive i ublažavanja**	**Razvoj ovog područja zaštite i spašavanja izravno ovisi o kvalitetu gospodarenja i upravljanja šumama u državnoj i privatnoj svojini, kvalitetu provođenja preventivnih mjera zaštite i organiziranja, opremljenosti i uvježbanosti snaga za zaštitu šuma od prirodnih i drugih nesreća.** **Pripravnost i spremnost za djelovanje (odgovor) na opasnosti nastale djelovanjem prirodnih i drugih nesreća postignut će se:** • rješavanjem spornih pitanja i problema istaknutih u području preventive i ublažavanja posljedica djelovanja prirodnih i drugih nesreća, u smislu uzgoja, zaštite i iskorištavanja šuma sukladno sa pozitivnim zakonskim i podzakonskim propisima, • planskim i operativnim uređenjem šuma i šumskog zemljišta i izdvajanjem (sječom) stabala koja mogu biti uzrokom pojave i širenja štetnih pojava, čišćenjem i održavanjem prohodnim šumskih puteva i po-	**U uvjetima kada dođe do ugrožavanja šuma i šumskog zemljišta djelovanjem poznatih i nepoznatih prirodnih i drugih nesreća, blagovremen i stručan odgovor predstavlja ključ uspjeha poduzetih mjera i postupaka.** **Zbog iznimno velikog prirodno–ekonomskog šumskog potencijala i njegovog značaja za život i razvoj na području Kantona, sredstva za zaštitu šuma trebaju biti uključena u sve faze planiranja i realiziranja planova zaštite šuma od djelovanja prirodnih i drugih nesreća, s tim da se mjere odgovora osobito baziraju na:** • planiranje i provođenje mjera odgovora na opasnosti koje već ugrožavaju ili prijete da ugroze šume i šumsko zemljište (nekontrolirana sječa, nekontrolirano odlaganje otpada i sl.), • strategijsko planiranje demineriranja šuma i njihovog uređenja nakon obavljenog postupka demineriranja, a to se prije svega odnosi na JP Bosansko-podrinjske šume d.o.o. Goražde, • planiranje pravovremenih stručnih mjera	**Za potrebe razvoja ovog strateškog pravca razvoja zaštite i spašavanja neophodno je ostvariti punu koordinaciju i suradnju sa nadležnim kantonalnim i federalnim ministarstvima, poduzećima i upravama s ciljem da se osigura:** • realno planiranje i dosljedna primjena šumsko-privredne osnove za područje Kantona, • realno planiranje i dosljedna primjena godišnjih planova gospodarenja šumama, • realno planiranje i dosljedna primjena Plana zaštite šuma od požara, sa ravnomjernijom raspodjelom tereta u svezi sa gašenjem šumskih požara i realnijom raspodjelom pokrića troškova za gašenje požara, što uključuje i troškove pripreme za gašenje, • adekvatno uređenje šuma, šumskih i požarnih puteva, te puna mobilnost i efikasnost	**Izradu akcionog plana uraditi u suradnji sa kantonalnim i federalnim ministarstvima, poduzećima i upravama, vodeći računa da se realno planiraju i blagovremeno izvšavaju planske obveze.**	• **Skupština i Vlada Kantona,** • **Ministarstvo za gospo-darstvo** • **Kantonalna uprava za šumarstvo,** • **JP Bosansko-podrinjske šume d.o.o. Goražde** • **Kantonalna uprava za inspekcijske poslove po potrebi i druge službe općina i vlasnika šuma (fizičke osobe i pravne osobe).**

mskog potencijala (osobito u predjelima visokih šuma) oštećen je i ugrožen ratnim dejstvima (municija, granate, otrovi) i drugim pojavama (potkornjaci), što slabi njihov razvoj, umanjuje prirast i slabi očekivane ekonomske potencijale od planskog iskorištavanja šuma.	**posljedica djelovanja prirodnih i drugih nesreća na šume i šumsko bogatstvo, u cijelosti nisu realizirane sljedeće mjere preventivne zaštite:** • nije u potpunosti izvršeno uređenje šuma i održavanje uređenog stanja u šumama, na način predviđen Pravilnikom FBiH o sadržaju Planova zaštite šuma od požara, posebno u dijelu koji se odnosi na prokres šuma i održavanje šumskih požarnih puteva, • nisu formirane i opremljene adekvatne snage za gašenje šumskih požara (poduzetne vatrogasne jedinice), niti je taj posao povjeren specijaliziranoj pravnoj osobi, • na adekvatan način nije riješeno pitanje vodozaštitnih zona i zabrane sječe šume u tim zonama, • nije na adekvatan način riješeno pitanje obavljanja poslova uzgoja, zaštite i iskorištavanja šuma u zonama ugroženim minama i graničnim zonama minskih zona.	žarnih puteva i staza, • demineriranjem površina kontaminiranih minama i blagovremenim uklanjanjem neeksplodiranih ubojnih sredstava i drugih opasnih materijala i materija iz šuma i sa šumskog zemljišta, • opremanjem i uvježbavanjem snaga za zaštitu šume (za sanaciju i zaštitu od požara, dekontaminaciju i sl.) te drugim redovitim i izvanrednim mjerama.	kod pojave zagađenja i oboljenja šuma i šumskog zemljišta.	svih snaga i sredstava namijenjenih za zaštitu i spašavanje šuma. **Mjere zaštite šuma od požara su obrađene u sklopu Plana zaštite od požara Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a ostale neophodne mjere u sklopu drugih planova zaštite i spašavanja općina/grada (klizanje i odronjavanje tla, plan deminiranja i sl.).**		

3.3.6. Uređenje izvorišta i vodotoka i zaštita od poplava						
Postojeće stanje	**Prevencija i ublažavanje**	**Pripravnost i spremnost**	**Odgovor – oporavak**	**Provedba**	**Akcioni plan**	**Nositelji aktivnosti:**
Na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde rijeke najčešće izazivaju poplave (Drina, Prača, Kolina, Osanica i jedan broj rječica i potoka). Izvorišta voda koja se koriste za vodosnabdijevanje su na ovom području vrlo raznolika: zahvati iz rijeke Drine, vrela i izvori, te površinske vode iz vodotoka. Za određeni broj izvorišta donesene su odluke o uspostavljanju zona sanitarne zaštite, međutim, mjere se nerijetko ne provode na propisani način, pri čemu su izvorišta izložena raznim negativnim uticajima (sječa šume, odlaganje otpada i sl.) Uprkos činjenici da se na području kantona danas u jednom dijelu nalaze postrojenja iz oblasti lake i srednje industrije, značajni su i kapaciteti prerađivačke industrije koji spadaju u oblast teške industrije (proizvodnja kemikalija, kemijskih proizvoda i municije) koja ima veliki negativan uticaj na prirodno okruženje. S toga, značajnu opasnost predstavljaju tehnološke otpadne vode iz postrojenja prerađivačke industrije, te je instaliranje kolektora i postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda prioritetno za zaštitu	**Područje prevencije i ublažavanja posljedica u oblasti uređenja izvorišta i vodotoka i zaštite od poplave, u smislu normativno – pravnog uređenja, uređena je kroz Zakon o vodama Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH" broj 70/06), Zakon o vodama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj:6/10), Uredbu o vrstama i sadržaju planova zaštite od štetnog djelovanja voda („Službene novine Federacije BiH" broj 26/09).** **Mjere prevencije potrebno je težišno usmjeriti provođenje operativnih cilejva i mjera utvrđenih u sektorskoj Strategiji upravljanja vodama FBiH (2010-2022), od kojih su, u smislu ovog Programa, najznačajniji:** • obveza sekundarnog tretmana otpadnih voda iz svih aglomeracija od preko 10.000 ES-a; • provođenje aktivnosti na podizanju svijesti stanovništva o važnosti vode, mogućim načinima uštede i okolinskim efektima;	**Pripravnost i spremnost za djelovanje u ovoj oblasti podrazumijeva prethodno detaljno poznavanje stanja na terenu, organizirane i uvježbane redovite i izvanredne snage za djelovanje u slučaju ugroženosti, osigurane pravne, financijske i druge pretpostavke za provođenje preventivnih i operativnih mjera.** **Spremnost u ovoj oblasti težišno se osigurava se kroz:** • racionalno, ekonomično i ekološki prihvatljivo korištenje vodnih resursa, • zaštitu izvorišta i vodotoka od svih štetnih pojava koje može izazvati čovjek svojim djelovanjem i onih koje prouzrokuju prirodne i druge nesreće, • kontinuirano djelovanje stručnih laboratorija zaduženih za kontrolu kvaliteta vode, • informiranje građana o mjerama koje se preduzimaju i razlozima njihovog preduzimanja, te efektima koji se očekuju od tih mjera.	**Planske mjere odgovora i oporavka, u slučajevima kada dođe do ugrožavanja izvorišta i vodotoka djelovanjem prirodnih i drugih nesreća ili se desi poplava, u smislu odgovora neophodno je usmjeriti na:** • poduzimanje mjera koje će spriječiti pojavu popratnih pojavnih oblika nesreća (klizanje tla, plavljenje, širenje štetnih materija i sl.), • zabrane uporabe onečišćene vode i obezbjeđivanje alternativnih izvora snabdijevanja vodom, • čišćenje i uklanjanje naplavljenog materijala uz vodotoke i mjere optimalnog uređenja ugroženih izvorišta radi umanjenja posljedica nesreće, • uređenje korita rijeka i potoka radi usmjeravanja vode u ista na mjestima gdje je promijenjen njihov tok. **Mjere oporavka od posljedica nastalih ugrožavanjem izvorišta i vodotoka ili djelovanjem poplave potrebno je provoditi uz učešće stručnih osoba iz oblasti u kojima će se planirati kratkoročne i dugoročne mjere oporavka (poljoprivreda, vodo-**	**Za potrebe razvoja ovog strateškog pravca razvoja zaštite i spašavanja neophodno je ostvariti punu koordinaciju i suradnju sa nadležnim kantonalnim i federalnim ministarstvima, poduzećima i upravama, s ciljem da se osigura:** • realno sagledavanje stanja, planiranje i provođenje mjera koje će osigurati realiziranje ovog strateškog pravca razvoja zaštite i spašavanja i u konačnici efikasnu zaštitu izvorišta i vodotoka od djelovanja prirodnih i drugih nesreća, • ravnomjernu raspodjelu obveza i poslova u svezi sa razvojem zaštite i spašavanja izvorišta i vodotoka od djelovanja prirodnih i drugih nesreća, • planiranje i izvršavanje obveza u vrijeme kada će osigurati najbolji efekat.	**Izradu akcionog plana uraditi u suradnji sa nadležnim kantonalnim i federalnim ministarstvima, poduzećima i upravama, vodeći računa da se realno planiraju i blagovremeno izvšavaju planske obveze, te da se uporno insistira na realiziranju planskih i drugih obveza iz dijela nadležnosti kantonalnih i federalnih ministarstava, poduzeća i uprava.**	• **Skupština i Vlada Kantona, općinsko/ gradsko vijeće i općinski načelnik/gradonačelnik** • **Kantonalna uprava civlne zaštite i Kantonalni stožer civilne zaštite, općinske/gradske službe i stožeri civilne zaštite** • **Ministarstvo za gospodarstvo** • **Ostali kantonalni organi kojima je data nadležnost iz ekologije**

životne sredine. Radovi na izgradnji zaštitnih vodnih objekata rađeni su parcijalno na rijeci Drini, dok je u Općini Pale u FBiH osigurana zaštita sa obje obale, a u Općini Foča su rađeni manji zahvati. **Stanje u ovoj oblasti karakteriziraju sljedeći problemi:** • neprovođenje mjera sanitarne zaštite utvrđenih odlukama o zaštiti izvorišta i vodotoka od negativ-nih pojava, te nedonošenje propisanih odluka o zonama sanitarne zaštite za sva izvorišta, posebno kod lokalnih vodovoda; • neadekvatno održavanje korita potoka i rijeka, koja su vrlo često zatrpana raznim vrstama otpada, zatim bespravna gradnja u vodnom dobru i nedovoljna uređenost vodotoka; • nedovoljno provođenje zakonskih propisa u svezi sa ispuštanjem štetnih materija i tečnosti u vodotoke, te u vezi sa drugim pojavama koje štete izvorištima i vodotocima.	• uvezivanje lokalnih vodovoda u javne vodovodne sustave i njihovo stavljanje pod punu kontrolu, te proširenje obuhvata javnog vodosnabdijevanja prema rubnim područjima • sanacija dotrajalih cijevi i objekata u postojećim vodovodnim sustavima; • provođenje tehničkih i administrativnih mjera zaštite izvorišta sukladno Zakonu o vodama i podzakonskim aktima; • povećanje stepena obuhvaćenosti stanovništva kanalizacijskim sustavima i izgradnja odgovarajućih postrojenja za tretman otpadnih voda; • izgradnja zaštitnih objekata od velikih voda na ugroženim područjima po prioritetima; • redovito održavanje korita rijeka sukladno zakonskim propisima i nadležnostima.		**privreda, šumarstvo, zaštita okoliša i dr.), a način djelovanja, snage i sredstva planirati posebnim operativnim i strateškim planovima.**			

3.3.7. Zaštita od potresa

Postojeće stanje	Prevencija i ublažavanje	Pripravnost i spremnost	Odgovor – oporavak	Provedba	Akcioni plan	Nositelji aktivnosti:
Teritorija Kantona spada u veoma trusno područje i aktivnu zonu. Iznimku čine marginalni dijelovi prostora kantona, gdje je slaba naseljenost i postoji manja mogućnost ugrožavanja ljudskih života i materijalnih dobara.	**Mjere prevencije u smislu normativno-pravnog uređenja oblasti zaštite od potresa su definirani:** - Zakonom o prostornom uređenju i građenju Bosansko-podrinjskog kantona Gražde - Prečišćeni tekst ("Službene novine BPK Goražde", br. 7/13) - Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Federacije BiH („Službene novine FBiH", broj: 39/03, 22/06 i 43/10). - standardima i operativnim procedurama iz oblasti gradnje objekata i drugim stručnim mjerama. - **U ovom području, u smislu normativno–pravnog uređenja oblasti, neophodno je uraditi sljedeće:** - normativno – pravno i operativno urediti efikasniji način upravljanja i održavanja objekata starije gradnje, - pooštriti uvjete gradnje u trusnim područjima, a po potrebi u nekim područjima potpuno zabra-	**Pripravnost i spremnost za djelovanje u slučaju potresa osigurati kroz:** - formiranje, obučavanje i osposobljavanje snaga za djelovanje u uvjetima potresa, njihovo opremanje i mobilno držanje, - provođenje planskih mjera upravljanja objektima i u objektima, - mjere predviđanja i sprečavanja djelovanja popratnih pojavnih oblika nesreća u uvjetima kada zaprijeti ili nastane opasnost od potresa (rušenje objekata, strujni udari i dr.), - planiranjem sklanjanja ljudi i materijalnih dobara iz područja ugroženih potresom bez nepotrebnog rizika, - osiguranje područja od mogućih zlouporaba (pljačka, krađa, paljevine i sl.).	**Mjerama odgovora na opasnost od pojave potresa potrebno je spriječiti, ili ublažiti pojavu popratnih pojavnih oblika nesreća (strujni udari, opasnosti od rušenja i dr.) te stvoriti neophodne uvjete za normalizaciju života i rada u ugroženom području, s tim da te mjere težišno treba planirati i usmjeriti na:** • pronalazak i spašavanje natradalih ljudi i izmještanje neoštećenih materijalnih dobara, • rasklanjanje ruševina i pročišćavanje komunikacija i drugih objekata neophodnih za normalizaciju prilika, • procjenjivanje objekata i pojava koji mogu ugroziti ljude i materijalna dobra i njiovo saniranje ili uklanjanje, • zbrinjavanje stradalih ljudi (smještaj, ishrana, liječenje i dr.), • asanaciju terena i druge mjere koje za cilj imaju normalizaciju prilika na području pogođenom potresom.	**Za potrebe razvoja ovog strateškog pravca razvoja zaštite i spašavanja neophodno je ostvariti punu koordinaciju i suradnju sa nadležnim kantonalnim ministarstvima, poduzećima i upravama, s ciljem da se osigura:** • striktna primjena zakonskih i podzakonskih propisa i standarda iz oblasti prostornog planiranja, gradnje i održavanja objekata, • efikasna suradnja i kordinacija svih učesnika i kontrolnih organa vezanih za poslove prostornog planiranja, gradnje i održavanja objekata, • financijska sredstva za sanaciju ili uklanjanje objekata koji već sada, u smislu nekontroliranog rušenja, predstavljaju opasnost po ljude i materijalna dobra.	• **Organiziranje, opremanje i osposobljavanje svih nadležnih pravnih i fizičkih subjekata za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara u slučaju događanja potresa na području BPK Goražde.** • **Obučavanje i osposobljavanje građana za preduzimanje mjera samozaštite i međusobne pomoći u slučaju potresa.** • **Izrada planova za evakuaciju, smještaj i zbrinjavanje osoba iz područja ugroženog potresom.** • **Izrada planova za medicinsko zbrinjavanje osoba povrijeđenih kao posljedica djelovanja potresa.** • **Osiguranje u okviru robnih rezervi odgovarajućih količina životnih namirnica, odjeće, obuće i drugih najneophodnijih potreba stanovništva koje bi bilo u stanju potrebe za ovim sredstvinma, kao posljedica djelovanja potresa.** • **Izrada planova za izgradnju građevinskih i infrastruk**turnih objekata na potresom ugroženom području.	• **Skupština i Vlada Kantona, općinsko/gradsko vijeće i općinski načelnik/gradonačelnik,** • **Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje I zaštitu okoliša, službe za katastar, urbanizam i imovinskopravne poslove općina/grada,** • **Kantonalni i općinski stožeri CZ,** • **Ministarstvo za gospodarstvo** • **Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, službe za gospodarstvo, financije i inspekcije općine/grada, a po potrebi i druge organe uprave sa područja Kantona, poduzeća i drugi.**

	niti gradnju, - detaljnije urediti način uklanjanja dotrajalih objekata i objekata koji nekontroliranim rušenjem mogu nanijeti štetu po ljude i materijalna dobra.					

3.3.8. Sustavno rješavanje pojave i djelovanja klizišta i drugih sličnih pojava

Postojeće stanje	Prevencija i ublažavanje	Pripravnost i spremnost	Odgovor – oporavak	Provedba	Akcioni plan	Nositelji aktivnosti:
Nestabilan teren obuhvata dva veća lokaliteta na prostoru kantona. Prvi lokalitet se nalazi na području naseljenog mjesta Lokve u površini od 405.81 ha (zaseoci Mehmedovići, Boškovići, Lokve, Poretak Radeljevići i Biljezi), dok se drugi lokalitet prostire na području naseljenog mjesta Hrenovica (zaseok Bronjići) u površini od 56.05 ha. **Uvjetno stabilan teren obuhvata 4,45% teritorije kantona i 9 većih lokaliteta sa površinom od 2235,6 ha. Stabilan teren čini najveći dio teritorije kantona, odnosno 90.54% ukupne teritorije.**	**U cilju sprečavanja aktiviranja klizišta ili ublažavanja posljedica njihovog djelovanja, preduzeto je sljedeće:** • urađena je evidencija klizišta i u tijeku je provođenje monitoringa nad najvećim i onim koji izravno ugrožavaju materijalna dobra, . **U sklopu dugoročnih mjera prevencije vezanih za aktiviranje i djelovanje klizišta potrebno je poduzeti sljedeće:** • definirati mjere zabrane sječe stabala ili preoravanja površina u zonama poznatih aktivnih klizišta i zonama u kojima bi potencijalno moglo doći do aktiviranja klizišta, • prostornoplanskom dokumentacijom definirati zone privremene ili stalne zabrane gradnje objekata u zonama akti-	**Kada zaprijeti opasnost od aktiviranja klizišta, ili dođe do njegovog aktiviranja, mjere pripravnosti i spremnosti se moraju planirati i usmjeriti na:** • blagovremeno izmještanje ljudi i materijalnih dobara iz područja ugroženih klizanjem ili većim odronjavanjem tla, • otklanjanje uzroka koji su doveli do klizanja ili odronjavanja i poduzimanje mjera koje imaju za cilj da ublaže prijeteću opasnost, • sprečavanje štetnog djelovanja propratnih pojavnih oblika nesreće, te na preduzimanje i drugih adekvatnih mjera.	**Mjerama odgovora na opasnost od klizanja i odronjavanja tla potrebno je stvoriti neophodne uvjete za normalizaciju života i rada u ugroženom području, s tim da te mjere treba planirati i usmjeriti na:** - čišćenje i osposobljavanje putnih komunikacija i druge infrastrukture zatrpane, oštećene ili uništene djelovanjem klizišta ili odrona ili stvaranje alternativne komunikacije, - izmještanje i osposobljavanje nadzemnih i podzemnih vodova ugroženih djelovanjem klizišta i većih odrona (vodovodi, kanalizacije, PTT i dr.), - uređenje oštećenog građevinskog, poljoprivrednog i šumskog zemljišta ugroženog djelovanjem klizišta i odrona u mjeri koja zadovoljava osnovne potrebe stanovništva.	**Za potrebe razvoja ovog strateškog pravca razvoja zaštite i spašavanja neophodno je ostvariti punu koordinaciju i suradnju sa nadležnim kantonalnim i federalnim ministarstvima, poduzećima i upravama, s ciljem da se osigura:** • izrada jedinstvenog katastra aktivnih klizišta i izrada procjene o mogućnostima i opasnostima od aktiviranja novih klizišta i većih odrona, • usuglašavanje zakonskih i podzakonskih propisa, strategija i planova kojima će se dugoročno definirati način sanacije aktivnih klizišta i poduzimanje preventivnih mjera radi sprečavanja njihove pojave i djelovanja,	**Izradu akcionog plana uraditi u suradnji sa nadležnim kantonalnim i federalnim ministarstvima, poduzećima i upravama, vodeći računa da se realno planiraju i blagovremeno izvšavaju planske obveze, te da se inzistira na realiziranju planskih i drugih obveza iz dijela mjerodavnosti kantonalnih i federalnih ministarstava, poduzeća i uprava.**	• **Skupština i Vlada Kantona, kao i općinsko/gradsko vijeće i općinski načelnik/gradonačelnik,** • **Kantonalna ministarstva kojima je isto dato u mjerodavnost, Kantonalni stožer i uprava civilne zaštite, kao i službe i stožeri civilne zaštite, a po potrebi i drugi organi uprave, vlasnici zemljišta (pravne i fizičke osobe).**

	vnih ili potencijalno aktivnih klizišta, • sustavno kontrolirati i sankcionirati sve pojave koje doprinose aktiviranju klizišta ili koje pojačavaju njihovo štetno dejstvo, • ispitati uzroke klizanja tla na klizištima za koja se ocijeni da je potrebno vršiti uzorkovanje, te na bazi tih rezultata planirati mjere ublažavanja ili sprečavanja posljedica klizanja tla, • organizirati, obučiti i uvježbati snage, te osigurati sredstva za provođenje preventivnih i operativnih mjera zaštite od klizanja i odronjavanja tla.			• kontinuirano ekonomično finaniranje preventivnih i operativnih mjera sanacije klizišta.		

3.3.9. Zaštita od požara i vatrogastvo

Postojeće stanje	Prevencija i ublažavanje	Pripravnost i spremnost	Odgovor – oporavak	Provedba	Akcioni plan	Nositelji aktivnosti:
Područje Kantona je ugroženo sa pojavom značajnog broja manjih požara koji nastaju na šumskim površinama i u naseljenim mjestima, a vrlo mali broj je registriran na industrijskim objektima. Odgovornost za njihovo sprečavanje i gašenje, kao i provođenje inspekcijskog nadzora nad mjerama, podijeljena je između općinskih i kantonalnih organa, te	**Kada su u pitanju mjere prevencije, u smislu normativno–pravnog uređenja poslova zaštite od požara, ova oblast je uređena:** **Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu FBiH („Službene novine FBiH", br. 64/09).** **Pored navedenog, potrebno je inicirati donošenje kantonalnog Zakona o požaru i vatrogastvu na**	**Pripravnost i spremnost za djelovanje u slučaju požara osigurati kroz:** - prethodno blagovremeno i adekvatno provođenje mjera prevencije, osobito kod izgradnje i održavanja objekata, uređenja i održavanja poljoprivrednog zemljišta, šuma i šumskog zemljišta i dr., - razvijanje snaga i	**Mjerama odgovora na opasnost od pojave požara potrebno je spriječiti njegovo daljnje širenje (stavljanje požara pod kontrolu), spriječiti ili ublažiti pojavu popratnih pojavnih oblika nesreća (strujni udari, eksplozije, opasnosti od rušenja i dr.), te stvoriti neophodne uvjete za normaliziranje stanja u ugroženom području, s tim da te mjere težišno treba planirati i usmjeriti na:**	**Za potrebe razvoja ovog strateškog pravca razvoja zaštite i spašavanja neophodno je ostvariti punu koordinaciju i suradnju sa nadležnim kantonalnim ministarstvima, poduzećima i upravama, s ciljem da se osigura:** - striktna primjena zakonskih i podzakonskih propisa i standarda iz	**Akcionim planom posebno je potrebno obraditi sljedeće:** - **nastaviti aktivnosti izgradnje sustava za zaštitu od požara na cjelokupnom području Kantona sukladno sa donesenim zakonima iz ove oblasti na razini FBiH i Bosansko-podrinjskog kantona Goražde,** - **izraditi Plan zaštite od požara za sve općine i pristupiti njegovoj imple-**	• **Skupština i Vlada Ka-ntona, kao i općinska/gradska vijeća i općinski načelnik/gradonačelnik,** • **Kantonalna uprava civilne zaštite u suradnji sa službama civilne zaštite općina/grada,** • **a po potrebi i drugi organi i službe općina/grada, kao i dobro-**

pravnih i fizičkih osoba. Teret preventive, a osobito operativne zaštite od požara u izvedbenom i financijskom smislu oslonjen je na općine koje te poslove provode preko službi civilne zaštite – Profesionalne vatrogasne jedinice (1 PVJ na području Kantona – Grad Goražde, Općina Pale FBiH i Općina Foča FBiH nemaju formirane PVJ). Profesionalne vatrogasne jedinice nemaju dovoljno ljudskih resursa da odgovore na velikim požarima, zbog čega postoji realna opasnost od neuspješnijih vatrogasnih intervencija. Poduzeća koja spadaju u I i II kategoriju požarne opterećenosti, trebala bi imati organiziran vid vatrogasnih snaga (dobrovoljne, profesionalne ili zajedničke vatrogasne jedinice), ali iste nisu organizirane na području Kantona.	**razini Kantona.**	obezbjeđivanje sredstava namijenjenih za preventivnu i operativnu zaštitu od požara, - striktno provođenje zakonskih i podzakonskih propisa koji uređuju oblast zaš-tite od požara, - obučavanje i osposobljavanje stanovništva za osobnu i uzajamnu zaštitu od požara, - modernizaciju opreme i sredstava namijenjenih za preventivnu i operativnu zaštitu od požara i držanjem iste u ispravnom i funkciona-lnom stanju i - osiguranje stabilnih sredstava financiranja zaštite od požara.	• stavljanje požara pod kontrolu jedinica za gašenje, • otvaranje puteva i prolaza za sigurno izmještanje ili evakuaciju ugroženog stanovništva i izmještanje pokretne imovine, • zaštitu objekata od posebnog interesa, • zaštitu ili izmještanje materijala koji mogu pospješiti negativan efekat požara, • osiguranje objekata i područja od mogućih zlouporaba, • poduzimanje i drugih mjera koje za cilj imaju normalizaciju stanja u ugroženom području. **Mjere oporavka su dugoročne operativno-stručne mjere koje se treba provoditi uz učešće stručnih osoba i službi iz oblasti koja je bitna za uspješno provođenje programa oporavka požarom pogođenih površina.**	oblasti prostornog planiranja, gradnje i održavanja objekata, uzgoja i zaštite šuma i zaštite od požara, - ravnomjernija raspodjela tereta kod provođenja preventivnih i operativnih mjera zaštite od požara (upotreba ljudstva, tehnike i sredstava), - efikasna suradnja i kordinacija svih učesnika i kontrolnih organa vezanih za poslove prostornog planiranja, gradnje i održavanja objekata, uzgoja i zaštite šuma i zaštite od požara.	**mentaciji,** **- izvršiti modernizaciju, opremanje i uvježbavanje jedinica za gašenje požara,** **- podržati razvoj dobrovoljnog vatrogastva.**	**voljne vatrogasne jedinice i vatrogasne jedinice poduzeća**

3.3.10. Zaštita od mina i neeksplodiranih ubojnih sredstava

Postojeće stanje	Prevencija i ublažavanje	Pripravnost i spremnost	Odgovor – oporavak	Provedba	Akcioni plan	Nositelji aktivnosti:
Na prostoru BPK još uvijek ima dosta površina koje su pod minama. Teritorija Bosansko-podrinjskog kantona ubraja se u područje koje je najkontaminiranije minama u BiH i FBiH. **Sumnjive minske površine obuhvataju 72.9 km²**	**Kada su u pitanju mjere prevencije, u smislu normativno-pravnog uređenja poslova zaštite od mina i neeksplodiranih ubojnih sredstava, ova oblast je uređena:** - Zakonom o deminiranju Bosne i Hercegovine („Službeni	**Mjere pripravnosti i spremnosti za djelovanje u uvjetima kada već postoji realna opasnost po ljude i materijalna dobra od mina i NUS-a treba ojačati:** - detaljnim označavanjem minskih polja, „čuvanjem“ i održa-	**Mjere odgovora na postojeću opasnost od minskih polja i neeksplodiranih ubojnih sredstava već su uslijedile kroz Strategiju deminiranja Bosne i Hercegovine, planove i projekte deminiranja na području Kantona, ali i općina/gradova, ali ih je neophodno ubrzati**	**Nastaviti sa planskim prikupljanjem NUS-a u suradnji sa PU i timom za deminiranje FUCZ te uticati na svijest građana u cilju predaje zaostalog NUS-a koji se nalazi kod istih.** **Poduzeti opsežne mjere upozoravanja na mi-**	**Akcioni plan je donesen u okviru Plana protivminskog djelovanja na području Kantona i općina Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, pa je sukladno tome potrebno obraditi sljedeće:** **- način ažuriranja podataka o minskim poljima i neeksplodiranim ubojnim**	• **Skupština i Vlada Kantona, općinsko/gradsko vijeće i općinski načelnik/gradonačelnik, kantonalni i općinski koordinatori za deminiranje** • **Kantonalna uprava civilne zaštite i Služ-**

ili 14.51% teritorije kantona. Njihovo deminiranje je u planu, a predmetne lokacije su rizične minske površine u naseljenim mjestima. **Najugroženija općina od mina u kantonu je općina Pale, gdje sumnjive minske površine obuhvataju čak 26,9% teritorije općine, a zatim slijede grad Goražde i općina Foča (10,54% površine općine).** **Neeksplodirana ubojna sredstva i mine predstavljaju najveću potencijalnu opasnost antropogenog karaktera za stanovništvo i materijalna dobra na području Bosansko – podrinjskog kantona.**	glasnik BiH", broj 5/02), - Standardima i operativnim procedurama za deminiranje i uklanjanje neeksplodiranih ubojnih srestava BH MAC, Zakonom o zaštiti i spašavanju i drugim zakonskim i podzakonskim propisima	vanjem znakova upozorenja na opasnost od mina, - obukom stanovništva i njihovim privikavanjem da žive i rade uz područja kontaminirana minama, - mjerama zabrane kretanja i obavljanja gospodarske i druge djelatnosti u zonama visokog rizika, - postavljanjem bilborda sa kartom minskih polja na javnim površinama prema minskim poljima, - obukom i uvježbavanjem snaga za pružanje pomoći osobama ugroženim minama i neeksplo-diranim ubojnim sredstvima, - uvježbavanjem procedura „brzog odgovora" u slučaju minskih ekscesa.	**i ojačati:** • pojačanim planskim otkrivanjem, obilježavanjem, uklanjanjem i uništavanjem mina i neeksplodiranih ubojnih sredstava, • osiguravanjem značajnijih sredstava za deminiranje i većim angažiranjem državnih deminerskih timova na području Kantona (timovi za deminiranje civilne zaštite i vojni timovi), • izviđanjem i reizviđanjem radi adekvatnog i sigurnog smanjenja ukupne rizične površi-ne na području Kantona. **Mjere oporavka u područjima ugroženim minama i neeksplodiranim ubojnim sredstvima (nakon uklanjanja istih) planirati u sklopu posebnih stručnih mjera oporavka šumskog i poljoprivrednog zemljišta i vodotoka, te njihovog privođenja funkciji i namjeni.**	**ne i NUS, čime će se bitno smanjiti razina rizika od mina i NUS-a po stanovništvo.**	**sredstvima,** - **izradu projekata i liste prioriteta za deminiranje područja Kantona i općina, uređenje i oporavak područja ranije kontaminiranih minama.**	**civilne zaštite općina/grada** • **Službe za katastar, urbanizam i imovinskopravne poslove, a po potrebi i drugi organi uprave i službe općina/grada** • **Federalna uprava civilne zaštite** • **BH MAC**

3.3.11. Zaštita od epidemije i epizootije

Postojeće stanje	Prevencija i ublažavanje	Pripravnost i spremnost	Odgovor – oporavak	Provedba	Akcioni plan	Nositelji aktivnosti:
Epidemija Covid 19 je trenutno najveća opasnost na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde sa aspekta ugroženosti zdravlja i života ljudi, **Nastanak epidemija povezuje se sa lošim higijenskim prilikama od sta-**	**Normativna uređenost u oblasti prevencije osigurana je:** - Zakonom o zdravstvenoj zaštiti Fedracije Bosne i Hercegovine - Zakonom o zdravstvenom osiguranju	**Elementi za osiguranje spremnosti u oblasti epidemioloških bolesti su:** - osiguranje stručnih analiza kod nastanka epidemija od strane službi medicinske pomoći s oslon-	**Sve aktivnosti koje se preduzimaju prije i tijekom trajanja epidemija i epizootija trebaju se obuhvatiti djelovanjem i naredbama nadležnog stožera civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja od epidemija i epizootija.** **Pored navedenih, glavni**	**Da bi se osigurao ovaj strateški cilj, u ovoj oblasti je potrebno konstantno vršiti prikupljanje, sistematizaciju i proučavanje provedenih međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih istraživanja o vrstama i rasprostra-**	**Akcijski plan za provedbu Programa zaštite od epidemija sadrži sljedeće konkretne provedbene korake:** - **izrada odgovarajućih planova i programa zaštite od epidemija,** - **opremanje službe za medicinsku pomoć sa mini-**	**a) JU „Zavod za javno zdravstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde,** **b) Domovi zdravlja na području općina,** **c) Kantonalni stožer civilne zaštite, Kantonalna uprava za civil-**

novanja pa do neprimjerene ishrane, sa problemima kvalitetne vode za piće, opasnog otpada, odlagališta otpadnih voda, prijenosom zaraznih bolesti, te posljedica prirodne ili druge nesreće. **Stanje sa aspekta ugroženosti zdravlja i života ljudi, domaćih životinja, materijalnih šteta, onečišćenja okoliša i ograničenja proizvodnje predstavlja u pogledu pojave, mjera suzbijanja i iskorijenjavanja zaraznih bolesti životinja tretman stalne prirodne nesreće. Slika se upotpunjuje ako tome dodamo način uklanjanja nejestivih dijelova i konfiskata u klaonicama, zaraznog materijala u laboratorijama i rashodovanih lijekova po veterinarskim stanicama i apotekama. Trenutna situacija sa kretanjem zaraznih bolesti (bruceloza, bjesnilo, Q-groznica, ptičija gripa i druge) vrlo je složena. Sve ove bolesti predstavljaju globalnu prijetnju sa katastrofalnim posljedicama i može se desiti bilo kada.**	- Zakonom o lijekovima Federacije Bosne i Hercegovine - Zakonom o veterinarstvu u Federaciji BiH - Zakonom o veterinarstvu Bosne i Hercegovine - Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti Federacije Bosne i Hercegovine" - Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja **Za prevenciju i ublažavanje nastanka zaraznih bolesti kod ljudi provode se mjere zdravstvene zaštite kroz:** - provedbu zdravstvenog odgoja i obrazovanja, zaštitom od ekonomskih činilaca štetnih po zdravlje, uključujući sve mjere za očuvanje i poboljšanje uvjeta životnog okoliša, zatim provođenje mjera na otkrivanju i otklanjanju uzroka nastanka epidemija, mjera imunizacije, preventive i mjere na suzbijanju karantenskih zaraznih bolesti, snabdijevanje lijekovima i drugim medicinskim sredstvima za dravstvenu zaštitu. - Ublažavanje, kao viziju novog stanja, treba osigurati kroz administrativno-	cem na nadležne organe zadužene za zdravstvo na višim razinama organiziranja, - planski odrediti objekte - karantene za smještaj oboljelih od epidemije, te izvršiti njihovo prilagođavanje kako bi u situaciji epidemije mogli imati funkciju karantena, - obavještavanje javnosti i stanovništva koristeći operativne centre civilne zaštite Općine i Kantona, - materijalno opremanje službi za medicinsku pomoć kako bi se smanjili rizici kod nastanka epidemija, - stalno ažuriranje planskih dokumenata, - provjera donesenih planova kroz vježbe simulacije i - edukacija stanovništva. **Elementi za osiguranje spremnosti u oblasti epizootija su:** • osiguranje stručnih analiza kod pojave nastanka epizootija od organa nadležnog za veterinarstvo; • pripremiti posebnu strategiju za borbu protiv epizootija, • uspostaviti punu koordinaciju između svih institucija	**vidovi odgovora u oblasti epidemija su:** • prethodno osiguranje lijekova, krvi i krvne plazme, vakcina i sanitetskog i drugog materijala za potrebe zdravstvenog osiguranja, • osiguranje smještaja u zdravstvenim ustanovama, • osiguranje smještaja u već prilagođenim objektima pripremljenim za namjenu karantina, • osiguranje koordinacije sa nevladinim sektorom, • prethodno osiguranje neprekidne komunikacije i veza nositelja planiranja u ovoj oblasti sa svim operativnim nositeljima zaštite i spašavanja. **Pored navedenog, glavni vidovi odgovora u oblasti epizootija su:** • prethodno osiguranje veterinarskih lijekova, veterinarsko-medicinskih instrumenata, opreme, hrane za životinje i sredstva za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, • prethodno osiguranje neprekidne komunikacije i veza nositelja planiranja ove oblasti sa svim nositeljima zaštite i spašavanja. **Smanjenje broja zaraznih bolesti i njihovo radikalno**	**njenosti epidemija i epizootija sa predlaganjem i preduzimanjem odgovarajućih mjera u prevenciji i po pojavi.** **Potrebno je razriješiti ili dati odgovore na postojeće ili moguće probleme u oblasti epidemija:** - nedovoljni javnozdravstveni laboratorijski kapaciteti, - nedovoljni kapaciteti za detekciju, kontrolu i prevenciju epidemija bilo da je u pitanju prirodna ili namjerno izazvana epidemija (bio-terorizam), - jasnije legislativno razgraničenje odgovornosti, - isticanje opasnosti od širenja zaraznih bolesti posebno u kontekstu ilegalnog prometa ljudima, životinjama i robom, - puna koordinacija i usuglašenost članova zaštite od epidemije sa kantonalnim planom kojim se treba osigurati jedinstveno provođenje mjera prema zaključcima iz Procjene ugroženosti Kantona. **Ovaj projekat mora dati odgovor i utvrditi**	**mumom sredstava i osiguranje odgovarajućih rezervi, s tim da će se godišnjim financijskim planovima i ovisno o epidemiološkoj situaciji osiguravati potreban iznos ovih sre-dstava.** **Akcijski plan za provedbu programa zaštite od epizootija sadrži sljedeće konkretne provedbene korake:** - **izrada Programa i drugih provedbenih akata ili pro-pisa** - **opremanje Službe za zaštitu životinja i namirnica životinjskog porijekla** - **određivanje i uređenje lokacije za neškodljivo uklanjanje eutanaziranih i uginulih životinja**	**nu zaštitu,** **d) Općinska služba civilne zaštite i Općinski stožer civilne zaštite,** **e) Ministartsvo za gospodarstvo** **f) Ministarstvo za** socijalnu politiku, zdravstvo, raseljene osobe i izbjeglice **g) Veterinasrke stanice na prostoru općina u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde**

	stručne i građevinskotehničke mjere kroz jačanje kapaciteta medicinskih službi i osiguranje izgradnje ili rekonstrukcije postojećih objekata za njihov rad. **Za prevenciju i ublažavanje nastanka zaraznih bolesti provode se mjere :** - otkrivanje i sprečavanje pojava i nastanka zaraznih bolesti, - suzbijanje zoonoza, - osiguranje zoohigijenskih i drugih veterinarsko-zdravstvenih uvjeta uzgoja i korištenja životinja i očuvanje zdravlja i pravilna ishrana, - snabdijevanje veterinarskim lijekovima i veterinarsko-medicinskim proizvodima pri neposrednom pružanju usluge s ciljem zaštite zdravlja životinja i veterinarsko-stočarskog obučavanja. **Ublažavanje kao viziju novog stanja treba osigurati kroz:** - osiguranje financijskih sredstava u proračunu za preventivnu zaštitu životinja na temelju odgovarajućeg Programa zaštite životinja, - Nabavku nedostajuće opreme za veterinarsku službu - Kao dio prevencije za ublažavanje	koje se bave poslovima veterinarstva radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, • obavještavanje javnosti i stanovništva putem operativnog centra civilne zaštite, • materijalno opremanje Službe za zaštitu životinja i namirnica životinjskog porijekla Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, kako bi se smanjili rizici od nastanka epizootija, • institucionalni razvoj i tehnička dostignuća, edukacija farmera, klaoničara i menadžmenta prerađivačkih kapaciteta, efikasniji rad veterinarskih stanica i energičniji postupci veterinarske inspekcije	**suzbijanje, zaštita okoliša i osiguranje uvjeta za proizvodnju hrane, bolja povezanost znanosti sa primarnom i sekundarnom proizvodnjom hrane preduvjet su bržeg i efikasnijeg oporavka. Osnovni cilj u ovoj fazi je dovođenje u prethodno stanje, prije nastanka epizootija.**	**efikasan način rješavanja problema epizootija uz punu suradnju sa drugim razinama vlasti, a odnose se na:** - osiguranje odgovarajućih planskih dokumenata usuglašenih na svim razinama vlasti, - punu koordinaciju i usuglašenost projekata zaštite od epizootija sa kantonalnom razinom, kojim treba osigurati jedinstveno provođenje mjera prema zaključcima iz Procjene ugroženosti.		

	treba u suradnji sa nadležnim kantonalnim ministarstvom odrediti lokaciju i urediti groblje za životinje prema važećim propisima.					

3.3.12. Odnosi sa javnošću u zaštiti i spašavanju

Postojeće stanje	Prevencija i ublažavanje	Pripravnost i spremnost	Odgovor – oporavak	Provedba	Akcioni plan	Nositelji aktivnosti:
Javni servisi informiranja i drugi elektronski i pisani mediji su oni činitelji koji bitno mogu pomoći u izgradnji sustava zaštite i spašavanja i svjesnosti o potrebi potpore cijele zajednice Programu razvoja i obvezi države da to efikasno uradi. **Kako mediji sve više postaju preduvjet za informativnu i komunikacijsku praksu drugih aktera, važnost odnosa sa javnošću nadležnog organa civilne zaštite i javnosti nameće se kao prvorazredna profesionalna zadaća i izazov.** **U Kantonalnom stožeru civilne zaštite nije imenovan član stožera za odnose sa javnošću, čime nije načinjen veliki iskorak u oblasti odnosa sa javnošću.**	**Normativna uređenost u oblasti prevencije osigurana je:** • Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini • Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Herecegovine • Uputstvom za provođenje Zakona o slobodi pristupa informacija u Federaciji Bosne i Hercegovine • Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća • Pravilnikom o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite **Na temelju odredbi gore navedenih Zakona i propisa, organi vlasti moraju omogućiti medijima pristup svim informacijama, osim onih koje imaju na-**	**Elementi za osiguranje spremnosti u oblasti odnosa sa javnošću o rizicima od prirodnih i drugih nesrećasu:** • donošenje plana odnosa sa javnošću u prirodnoj ili drugoj nesreći koji treba sadržavati: - pregled mogućih prirodnih i drugih nesreća prema Procjeni ugroženosti, - djelovanje prema javnosti ovisno o nesreći, - plan kadrova, - vlastiti komunikacijski kapaciteti, - pregled medija putem kojih će se davati informacije, - pravovremeno obavještavanje javnosti o mogućnostima nastajanja prirodne i druge nesreće sa mjerama koje se mogu poduzeti u prevenciji, • obuka, provjera donesenih planova	**Smisao pravilnog odnosa sa javnošću kao odgovor na nastalu prirodnu i drugu nesreću ogleda se u:** - osiguravanju rada operativnog centra civilne zaštite u svim uvjetima, - stavljanje u funkciju svih ureda za odnose sa javnošću, - stavljanje u funkciju zaštite i spašavanja svih radio i TV stanica i drugih medija sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju, - organiziranje konferencija za novinare sukladno planu odnosa sa javnošću u prirodnoj i drugoj nesreći, - davanje saopćenja za javnost sukladno planu odnosa sa javnošću u prirodnoj i drugoj nesreći. **Nakon prestanka djelovanja prirodne i druge nesreće u početnoj fazi provedbe oporavka odnosi sa javnošću razvijaju se kako je to predviđeno u fazi odgovora. U drugoj fazi oporavka, koja može biti dugotrajna,**	**Donošenje odgovarajućeg plana odnosa sa javnošću Kantonalnog stožera civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja, uz pretpostavku pune provedbe projekta „Uspostavljanje operativnog centra civilne zaštite".**	**Akcijski plan za realiziranje programa sadrži sljedeće konkretne provedbene korake:** • **donijeti odgovarajući propis o odnosima sa javnošću kod Kantonalnog stožera civilne zaštite do kraja 2021. godine.** **Procjena očekivanih učinaka provedbe ovog srateškog cilja osigurat će lakše provođenje mjera zaštite i spašavanja, smanjenje posljedica prirodne i druge nesreće na ljude i materijalna dobra i omogućit će jedinstven odnos sa javnošću poštivanjem sljedećih pravila:** - **trenutno reagiranje na interesiranje medija,** - **objavljivanje samo poznatih činjenica i po svaku cijenu izbjegavanje proizvoljnih procjena žrtava ili uzroka nesreće,** - **davanje samo potpunih informacija u saopćenjima za javnost ili konferencijama za medije,** - **odgovarajući odnos prema žrtvama, odnosno obiteljima žrtava ili povrijeđenih i oboljelih**	• **Skupština i Vlada Kantona, kao i općinska/gradska vijeća i općinski načelnik/ gradonačelnik** • **Kantonalna uprava civilne zaštite u suradnji sa službama civilne zaštite općina/grada**

	jviši rang tajnosti i koje su kao takve precizno klasificirane. **Ublažavanje kao viziju novog stanja treba osigurati kroz donošenje odgovarajućeg akta o odnosima sa javnošću kod Kantonalnog stožera civilne zaštite.**	kroz vježbe i simulacije.	**odnose sa javnošću preuzima nadležni državni službenik za odnose sa javnošću pri državnom organu vlasti koji je odgovoran za ukupan oporavak zajednice.**			
3.3.13. Uspostavljanje Kantonalnog operativnog centra civilne zaštite						
Postojeće stanje	**Prevencija i ublažavanje**	**Pripravnost i spremnost**	**Odgovor – oporavak**	**Provedba**	**Akcioni plan**	**Nositelji aktivnosti:**
Od 2003. godine, kada je na snagu stupio Zakon o zaštiti i spašavanju, Kanton je osigurao prostoriju za rad Operativnog centra civilne zaštite, izvršena je nabavka potrebne tehničke opreme sa posebnim akcentom na radiouređaje. U Kantonalnoj upravi civilne zaštite su zaposlene 3 osobe kao referenti veze. **Aktivnosti na osiguranju uvjeta za rad Operativnog centra civilne zaštite, opremanje i uspostava radio komunikacijsko-informacijske mreže, u koju bi bili uključeni svi subjekti od značaja za zaštitu i spašavanje, bi trebali biti rješeni u 2021. To podrazumijeva upošljavanje 2 radnika sa SSS i uspostavljanja 24-satnog dežuranja sa svim dodacima na plaću sukladno zakonskim i podzakonskim propisima iz ove oblasti. Sukladno članku 5 Pravilnika o organiziranju i**	**Normativna uređenost u oblasti prevencije osigurana je:** • Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća • Pravilnikom o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite **Ublažavanje kao viziju novog stanja treba osigurati kroz:** - Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjeta organa uprave organizirati operativni centar i popuniti sa potrebnim brojem radnika, - osigurati financijski poticaj kojim treba stvoriti uvjete za uspostavu i opremanje nedostajućim sredstvima operati	**Elementi koji će osigurati spremnost u ovoj oblasti su:** • osiguranje uvjeta da operativni centar civilne zaštite može vršiti prijem, obradu i prenošenje svih informacija vezanih za prirodne i druge nesreće i njihove posljedice i prenos naredbi, mjera i aktivnosti stožera civilne zaštite sa uvezivanjem i osiguranjem materijalno-tehničkih pretpostavki svih imatelja veza zaduženih po članku 157. Zakona o zaštiti i spašavanju, • optimalizacija postojećih komunikacijskih resursa i infrastrukture, • tehničko-tehnološka usklađenost sa normama i standardima Europske unije,	**Cilj jedinstvenog sustava komunikacijske i informacijske podrške operativnog centra civilne zaštite je u činjenici da će ovaj sustav znatno poboljšati ukupnu spremnost svih nositelja i snaga u sustavu zaštite i spašavanja na cjelokupnom području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i šire.** **U fazi oporavka, operativni centar civilne zaštite treba ponijeti veliki teret u komunikacijskom i informacijskom povezivanju svih nositelja planiranja pa faza oporavka, u principu, pripada redovitim državnim i drugim organima i gospodarskim subjektima.** **Isto tako, ovaj centar će imati značajnu ulogu u informiranju javnosti o svim pitanjima kojae nameće oporavak nakon prirodne i druge nesreće.**	**Za provedbu ovog strateškog cilja neophodna je nabavka odgovarajuće specifične opreme i sredstava i njihovo stavljanje u funkciju i stvaranje uvjeta za uvezivanje u Sustav 112 uz koordinaciju sa višim razinama vlasti, odnosno njegova planska realizacija i organizacija.**	**Akcijski plan za provedbu ovog strateškog cilja programa sadrži konkretne provedbene korake:** • **stvaranje uvjeta za uvezivanje u sustav 112,** • **opremanje Operativnog centra civilne zaštite,** • **popuna ljudstvom u operativnom centru civilne zaštite.**	• **Kantonalna Uprava za civilnu zaštitu u suradnji sa općinskim službama civilne zaštite** • **Suradnja sa resornim organima za komunikacije i Državnom regulatornom agencijom za komunikacije (RAK). Planski rokovi: -nabavka i opremanje nedostajućim sredstvima do kraja 2021. godine.**

funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite, pristupili bi formiranju zajedničkog operativnog centra za lokalne zajednice na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u Kantonalnoj upravi civilne zaštite za uvjete nepostojanja prirodne i druge nesreće. To bi značilo da Kantonalni operativni cetar vršio funkciju općinskih operativnih centara civilne zaštite u vremenu od 16:00 sati tekućeg dana do 8:00 sati narednog dana i u neradne dane, ako operativni centar ne radi u tom vremenu. Obveze i dužnosti bi riješili ugovorom.	- vnog centra civilne zaštite kroz sredstva iz Proračuna i sredstva utvrđena u Zakonu o zaštiti i spašavanju, - korištenje i preuzimanje relejnih čvorišta od gospodarskih društava i drugih subjekata, koja su ili mogu biti u funkciji zaštite i spašavanja ili izgradnje novih.	smanjenje vremena odaziva svih nositelja zaštite i spašavanja u hitnim situacijama u pogledu spašavanja ljudskih života i materijalnih dobara, onošenje i ažuriranje odgovarajućih planova veza i njihova provjera kroz vježbe simulacije.				

4. SMJERNICE ZA ISTRAŽIVAČKU I RAZVOJNU DJELATNOST OD ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Ključne opasnosti za područje Bosansko-podrinjskog kantona Goražde proizilaze iz podložnosti i rizika od mogućih pojava opasnosti: potresa, odronjavanja i klizanjau tla, poplava, visokog snijega i sniježnih nanosa, povremenih suša, tuče (grada), velikih požara, rušenja ili prelijevanja brane, velikih hladnoća, olujnih vjetrova i drugih opasnosti koje mogu ugroziti ljude i materijalna dobra te prouzokovati ljudske gubitke i velike materijalne štete. To obvezuje dodatno i konkretno procjenjivanje osjetljivosti i podložnosti na sve opasnosti i rizike kritičnih točki i objekata prema suvremenim standardima o sigurnosti i preduzimanje konkretnih mjera poboljšavanja spremnosti i odgovora na nesreće.

Istraživačka i razvojna aktivnost u oblasti zaštite i spašavanja, kao specifično područje znanstvenog rada, radi interdisciplinarnosti ove oblasti, izučavanja i objašnjavanja stanja i pojava, sveobuhvatnog sintetičkog pristupa istraživačckoj djelatnosti, bi trebala da se odvija u sljedećim aktivnostima:

- redovito praćenje, proučavanje i analiza razvoja fundamentalnih i aplikacijskih znanstvenih oblasti, te stupnja razvoja znanstvenih saznanja u pojedinim granama znanosti (arhitektura, građevinarstvo, mašinstvo, elektrotehnika, informatika i sl.), koje na bilo koji način, više ili manje tretiraju, primarno ili sekundarno, zaštitu i spašavanje. Takvo praćenje bi trebalo usmjeriti na najbitnije znanstvene oblasti koje omogućavaju sveobuhvatni tretman zaštite i spašavanja angažiranjem i animiranjem znanstvenih kadrova iz tih znanstvenih oblasti u institucijama gdje rade.
- Timski kolektivan rad takvih stručnih znanstvenih radnika i ugradnja njihovih aktuelnih znanstvenih saznanja u preventivnu zaštitu, rezultirat će većom sigurnošću ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća većih razmjera.
- Institucije kojim je redovita djelatnost zaštita i spašavanje, u dijelu datih ovlaštenja nadležnih organa, koje već raspolažu određenim kadrovskim i stručnim potencijalima, bi trebale da preuzmu dio svoje obveze na planu intenziviranja teoretskih istraživanja i stalnog sistematiziranja iskustava i dostignuća u svojim oblastima, te praktične primjene tih saznanja u oblast zaštite i spašavanja. One svoju djelatnost trebaju prvenstveno usmjeriti u pravcu istraživanja i unapređenja preventivne zaštite od prirodnih i drugih nesreća većih razmjera, kao integracije istraživačkog rada u cjelini i razvijanju svih aktivnosti kojim se doprinosi unapređenju zaštite i spašavanja.
- Stručno-znanstveni pristup metodologiji istraživanja i utvrđivanja uvjeta i uzroka nastanka prirodnih i drugih nesreća većih razmjera je jedini ispravan put koji, s velikom dozom sigurnosti može dati meritorne podatke i zaključke na temelju kojih se može izvući točan sud o uzrocima i uvjetima nastanka neželjenih pojava, kao i uticaju objektivnih i subjektivnih faktora na njihov nastanak. Pošto su posljedice prirodnih i drugih nesreća većih razmjera veoma teške, potrebno je znati i moći iskoristiti

sve poznate podatke u cilju egzaktnog utvrđivanja stvarnih uzroka nastanka prirodne i druge nesreće većih razmjera. Krajnji cilj takvog istraživanja, osim što treba nadležnim organima pružiti materijalne i stručne dokaze o stvarnim uzrocima nastanka prirodne ili druge nesreće većih razmjera, treba da bude stvaranje podloge za izvlačenje zaključaka na temelju kojih bi se temeljile aktivnosti na onemogućavanju ponavljanja sličnih situacija.

- U cilju što efikasnijeg i funkcionalnijeg povezivanja svih snaga koje su, sa bilo kojeg aspekta, uključene u problematiku zaštite i spašavanja, neophodno se je putem potrebnog broja stručnih savjetovanja i seminara upoznavati sa dostignućima u ovoj oblasti, upoznavati se sa globalnom politikom i problematikom zaštite i spašavanja te razmjenjivati iskustva unutar specifičnih djelatnosti i tematskih oblasti.

4.1. Istraživačka i razvojna djelatnost

Razvoj znanstvenih istraživanja i dostignuća kao i tehnoloških unapređenja raznih procesa proizvodnje i stvaralaštva ima za posljedicu stalni porast opasnosti po živote ljudi, materijalna i kulturna dobra, te se nameće potreba planiranja, provođenja i primjene znanstvenih i stručnih istraživanja u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, a posebno radi preduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja. Sve visokoškolske ustanove i pravne osobe koje se bave znanstvenoistraživačkim radom dužni su obavještavati Kantonalnu upravu civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde o znanstvenim saznanjima i davati im podatke i obavještenja o svojim istraživanjima, koja su od značaja za zaštitu i spašavanje. Institucije za istraživačko-razvojne poslove koji su od značaja za zaštitu i spašavanje trebaju, u svom radu, imati multidisciplinarni pristup kako bi se dobili optimalno svrsishodni i upotrebljivi rezultati istraživanja. Kroz multidisciplinarni rad istraživačko-razvojnih timova treba težiti dobijanju rezultata koji su primjenljivi u praksi. Istraživanja treba usmjeriti prvenstveno u smjeru unapređenja preventivne zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća. Istraživačko-razvojne poslove treba usmjeriti i prema tematici koja treba da rezultira zaključcima o uzrocima nastanka prirodnih i drugih nesreća, kao i zaključcima o uticaju objektivnih i subjektivnih faktora na nastanak navedenih nesreća. Istraživačku i razvojnu djelatnost u oblasti zaštite i spašavanja treba organizirati sukladno slijedećim smjernicama:

- Kantonalna uprava civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde treba osigurati organizacijske, financijske i druge uvjete za kontinuirano i kvalitetno praćenje rezultata iz oblasti istraživačke i razvojne djelatnosti, koji su od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.
- Kantonalna uprava civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde će u okviru svojih potreba, te financijskih i drugih mogućnosti podsticati, organizirati i financirati one istraživačko-razvojne projekte iz oblasti koje su od značaja za unapređe-

nje zaštite i spašavanja, posebno za one projekte koji doprinose unapređenju preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.
- Kantonalna uprava civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde će, sukladno svojim potrebama i mogućnostima, organizirati stručne seminare i savjetovanja na kojima će predstavnici institucija iz oblasti znanstvenoistaživačke i razvojne djelatnosti prezentirati rezultate vlastitih i svjetskih dostignuća iz oblasti koje su od značaja za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća, kako bi organi civilne zaštite, na pristupačan i cjelovit način, bili upoznati sa najnovijim dostignućima iz tih oblasti.
- Neophodno je, također, osigurati najpodesniji način prezentacije svjetskih praktičnih iskustava u oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

5. ZADACI I NAČIN PROVEDBE ZADATAKA UTVRĐENIH U PROGRAMU RAZVOJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA FEDERACIJE BiH

Napominjemo da je Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u FBiH za period 2018-2025. godine još uvijek u parlamentarnoj proceduri u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine te da će tek po usvajanju Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u FBiH za period 2018-2025.godine, obveze za kantone koje proističu iz iz ovog dokumenta biti na snazi.

Programom razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u FBiH za period 2018-2025.godine, određuje se politika razvoja s vizijom, ciljevima osnovnim načelima, opredjeljenjima i područjima razvoja.

U članku 173. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, utvrđena je obveza za Kanton da svoj program razvoja i plan zaštite i spašavanja uskladi s federalnim programom razvoja i federalnim planom zaštite ispašavanja.

Usklađivanje se odnosi samo na ona pitanja koja su u Federalnom programu i Federalnom planu utvrđena kao obveza kantona. Naime, u cilju izgradnje jedinstvenog sustava zaštite i spašavanja na području cijele Federacije BiH, u Federalnom programu i Federalnom planu mogu se utvrditi određene obveze za kanton.

U odnosu na te obveze, Kanton je dužan da u svom programu razvoja i svom planu zaštite i spašavanja utvrdi organizaciju, odredi mjere i aktivnosti i snage i sredstva koji su potrebni da bi se obveze iz Federalnog programa i Federalnog plana, mogle realizirati na području kantona.

Na temelju politike razvoja, određeni su strateški pravci razvoja i isti su razrađeni u akcionim planovima koji se odnose na sve oblasti koje čine sustav

zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH.

Kao sastavni dio programa razvoja utvrđeni su i zadaci koji se odnose na kantonalnu razinu, pri čemu su naznačeni nositelji aktivnosti, odnosno odgovorni za njihovo implementiranje.

U zaključcima Programa razvoja Federaciji BiH naznačeno je da „Nositelji i učesnici u izradi programa, projekata, ili inicijativa iz akcionih planova dužni su razraditi provedbene korake iz akcionih planova u svim redovnim godišnjim programima i planovima rada, uz konstataciju da planirani priliv iz proračuna i posebne naknade osigurava realiziranje svih strateških pravaca“.

U tablicama koje slijede dat je prikaz navedenih obveza koje će biti uključene u Program razvoja ovog Kantona.

PROGRAM	PROJEKAT	NAZIV AKTIVNOSTI	CILJ AKTIVNOSTI	NOSITELJ AKTIVNOSTI	ODGOVRNI ZA IMPLEMENTACIJU	IZVOR FINANCIRANJA	CILJANE GRUPE KORISNICI
1	2	3	4	5	6	7	8
Strateški cilj 1. Razvoj kapaciteta za upravljanje rizicima od katastrofa							
Oblast zaštite i spašavanja							
1. Izgradnja i razvoj kapaciteta za upravljanje i provođenje inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite i spašavanja	1.1. Jedinstvena baza podataka sa web prikazom za FBiH opremljenosti uprava i službi za civilnu zaštitu	Jedinstvena baza podataka o opremi za spašavanje	Osiguranje transparentnosti svih relevantnih podataka za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara u FBiH na jednom mjestu	Federalna uprava civilne zaštite, kantonalne uprave civilne zaštite	Federalna uprava civilne zaštite, kantonalne uprave civilne zaštite		
		Uspostaviti bazu podataka (statističke informacije, podaci o mapiranju rizika, rizicima od katastrofa, utjecaju i gubicima)	Uspostaviti bazu podataka posljedica od rizika od katastrofa	Federalna uprava civilne zaštite, kantonalne uprave civilne zaštite	Federalna uprava civilne zaštite, kantonalne uprave civilne zaštite		
		Uspostava sustava moritoringa nad prirodnim i drugim opasnostima i sl. kroz uspostavu kontrolnihtačaka i stanica na teritoriji FBiH	Uspostaviti sustav moritoringa nad prirodnim i drugim opasnostima	Federalna uprava civilne zaštite, kantonalne uprave civilne zaštite	Federalna uprava civilne zaštite, kantonalne uprave civilne zaštite		
	1.2. Nastavak aktivnosti na stručnom obučavanju i opremanju formiranih službi zaštite i spašavanja i jed. na svim razinama	Opremanjem i obučavanjem unaprediti operativnu sposobnost službi zaštite i spašavanja i jedinica	U cilju osiguravanja uvjeta za efikasno djelovanje na zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara u slučaju pojave katastrofa	FUCZ, kantonalne uprave civilne zaštite, gradske/općinske službe civilne zaštite	FUCZ, kantonalne uprave civilne zaštite, gradske/općinske službe civilne zaštite	Namjenska sredstva sukladno Zakonu	
Strateški cilj 2. Jačanje zaštite od požara i vatrogastva kao dijela jedinstvenog sustava zaštite i spašavanja							
Oblast preventivne zaštite od požara							
1.**Izgradnja i razvoj kapaciteta za uspostavljanje i provođenje inspekcijskog nadzora**	1.1. Stvaranje organizacijskih i ljudskih kapaciteta za provođenje inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite od požara	Organizacijsko i kadrovsko jačanje inspekcijskog nadzora iz nadležnosti FUCZ i kantonalnih uprava, te federalnog i kantonalnih MUP-ova	Uspostavljen efikasan inspekcijski nadzor, kojim će se osigurati efikasno organiziranje i funkcioniranje preventivne zaštite od požara	FUCZ u suradnji s nadležnim kantonalnim upravama, Federalni i kantonalni MUP-ovi	FUCZ i i kantonalne uprave civilne zaštite, Federalno i kantonalna ministarstva unutarnjih poslova	Proračun FBiH, proračuni kantona	Nositelji zaštite od požara na području FBiH, tj. svi subjekti koji su obvezni organizirati i provoditi zaštitu od požara u svojim objekti-

							ma i prostorima (pravne osobe, državni organi i druge institucije i građani), odnosno vlasnici i korisnici imovine u državnom i privatnom vlasništvu
2. Izgradnja i razvoj kapaciteta za uspostavljanje i provođenje inspekcijskog nadzora	2.1. Stvaranje organizacijskih i ljudskih kapaciteta za provođenje inspekcijskog nadzora u oblasti vatrogastva	Organizacijsko i kadrovsko jačanje inspekcijskog nadzora iz nadležnosti FUCZ i kantonalnih uprava za civilnu zaštitu	Uspostavljen efikasan inspekcijski razvoj, kojim će se osigurati efikasno organiziranje i funkcioniranje vatrogasne djelatnosti	Inspektori za vatrogastvo	FUCZ i kantonalne uprave civilne zaštite	Proračun FBiH, proračuni kantona	Nositelji zaštite od požara na području FBiH, tj. svi subjekti koji su obvezni organizirati i provoditi zaštitu od požara u svojim objektima i prostorima (pravne osobe, državni organi i druge institucije i građani), odnosno vlasnici i korisnici imovine u državnom i privatnom vlasništvu
3. Izgradnja i razvoj preventivne zaštite od požara	3.1. Izgradnja i razvoj planskih dokumenata	Donošenje planskih dokumenata (procjene rizika, plana zaštite od požara, programa razvoja) i ažuriranje postojećih planskih dokumenataopćina/grada, kantona i FBiH	Provođenje dodatnih analiza, posebno u dijelu planskih dokumenata koji se odnose na identificiranje, analizu i procjenu rizika od požara, moguće scenarije požara, utvrđivanje preventivnih mjera i mjera ublažavanja u građevinama različite namjene i na otvorenim prostorima, prilikom prometa i prevoza opasnih materija, raspoložive i potrebne kapacitete borbe/suprostavljanja protiv požara	Nadležni organi civilne zaštite u FBiH, kantonima i općinama/gradu	Nadležni organi civilne zaštite u FBiH, kantonima i općinama/gradu	Proračun FBiH, kantona i općina/grada	Nositelji zaštite od požara na području FBiH, tj. svi subjekti koji su obvezni organizirati i provoditi zaštite od požara u svojim objektima i prostorima (pravne osobe, državni organi i druge institucije i građani), odnosno vlasnici i korisnici imovine u državnom i privatnom vlasništvu

3**. Izgradnja i razvoj preventivne zaštite od požara**	3.2. Osiguranje imovine od požara	Provođenje aktivnosti kojima će se uticati na podizanje svijesti o značaju osiguranja imovine od požara i prenosu rizika	Stvarati uvjete za prenos rizika. Povećati interes vlasnika i korisnika imovine u FBiH da osiguraju svoju imovinu na rizik od požara.	FUCZ i kantonalne uprave za civilnu zaštitu	Društva za osiguranje		Nositelji zaštite od požara na području FBiH, tj. svi subjekti koji su obvezni organizirati i provoditi zaštitue od požara u svojim objektima i prostorima (pravne osobe, državni organi i druge institucije i građani), odnosno vlasnici i korisnici imovine u državnom i privatnom vlasništvu
	3.3. Uvođenje u školski sustav nastavnih sadržaja koji se odnose na područje upravljanja rizikom od požara	Provođenje aktivnosti za institucionalno uvođenje nastavnih sadržaja koja se odnose na područje upravljanja/ smanjenja rizika od požara, odnosno ulogu i značaj prevencije u smanjenju rizika od požara	Uvesti u nastavne planove za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje odgovarajuće nastavne sadržaje koji se odnose na područje upravljanja/smanjenja rizika od katastrofa	FUCZ i kantonalne uprave za civilnu zaštitu, Federalno i kantonalna ministarstva nadležna za obrazovanje, nevladine organizacije	FUCZ i kantonalne uprave za civilnu zaštitu, Federalno i kantonalna ministarstva nadležna za obrazovanje	Prema raspoloživim sredstvima u proračunima za ove namjene	Djeca u vrtićima, osnovnim i srednjim školama, mladi ljudi u visokoškolskim ustanovama
3. Izgradnja i razvoj preventivne zaštite od požara	3.4. Izgradnja svijesti kod građana na postojanje rizika od požara na svim mjestima gdje žive, borave ili rade, kao i po pitanju razumijevanja rizika i požarnih opasnosti, te provođenje obuka iz oblasti zaštite od požara	Provođenje aktivnosti za podizanje javne svijesti putem medija, tiskanjem letaka i na druge načine. Provođenje obuka iz oblasti zaštite od požara za zaposlenike u pravnim osobama, državnim organima i drugim institucijama	Unaprijediti provođenje preventivnih mjera zaštite od požara svakog pojedinca i obučiti ih u rukovanju opremom i sredstvima za početno gašenje požara	FUCZ i kantonalne uprave civilne zaštite. Pravne osobe registrirane za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara.	FUCZ i kantonalne uprave civilne zaštite. Pravne osobe registrirane za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara	Proračun FBiH, kantona, općina/grada	Građani
		Donošenje podzakonskog propisa kojim se bliže određuje spaljivanje otpada na otvorenom prostoru i	Izgradnja svijesti kod građana o opasnostima izazivanja požara kod upotrebe vatre na otvorenom prostoru	Kantonalne uprave civilne zaštite i službe civilne zaštite općine/ grada u suradnji s	Kantonalne uprave civilne zaštite i službe civilne zaštite općine/grada u	Proračun FBiH, kantona, općina/grada	Građani

		nadzor na obavljanjem ovih aktivnosti		kantonalnim šumsko-gospodarskim društvima	suradnji s kantonalnim šumsko-gospodarskim društvima		
Strateški cilj 3. Jačanje zaštite od požara i vatrogastva kao dijela jedinstvenog sustava zaštite i spašavanja							
Oblast vatrogastva							
1. Izgradnja postojećih i razvoj novih kapaciteta/ resurs a za suprostavljanje – borbu protiv požara	1.1. Materijal no-tehničko opremanje vatrogasnih jedinica	Provesti aktivnosti na organiziranju i popunjavanju PVJ u općinama/gradu, u kojima još uvijek nisu utemeljene PVJ ili postojeće PVJ nisu integrisane u sustav zaštite i spašavanja na način predviđen Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu	Osigurati da svaka općina/grad i kanton ima organizirane i popunjene PVJ na način utvrđen Zakonom	Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu, kantonalne uprave civilne zaštite	Općinski načelnici/gradonačelnici, vlade kantona	Proračun kantona, općina/grada	Vlasnici i korisnici imovine u državnom i privatnom vlasništvu, građani
		Sačiniti plan materijalno-tehničkog opremanja PVJ kantona, općina/grada	Utvrditi postojeće stanje opremljenosti svake vatrogasne jedinice u FBiH i potrebe za nabavkom vatrogasne opreme i vatrogasnih vozila	Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu, kantonalne uprave civilne zaštite u suradnji s FUCZ	Općinski načelnici/gradonačelnici, vlade kantona u suradnji s Vladom FBiH	Proračun kantona, općina/grada i FBiH	Općinske/gradske službe civilne zaštite, kantonalne uprave civilne zaštite u kojima su formirane PVJ
		Sačiniti plan materijalno-tehničkog opremanja PVJ-a u općinama/gradu, kantonima koje su manje ekonomski razvijene, sa izvorima mogućeg financiranja nabavki ili doniranja vatrogasnih vozila ili druge opreme	Utvrditi koje PVJ u FBiH su najmanje opremljene, te sačiniti spisak prioriteta i utvrditi mogućnosti da se tim jedinicama pruži financijska pomoć ili donira minimum potrebnih vatrogasnih vozila, opreme i sredstava	Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu, kantonalne uprave civilne zaštite u suradnji sFUCZ	Općinski načelnici/gradonačelnici, vlade kantona u suradnji s Vladom FBiH	Proračun kantona, općina/grada i FBiH	Općinski načelnici, gradonačelnici, vlade kantona, općinske/gradske službe civilne zaštite, kantonalne uprave civilne zaštite u kojima su formirane PVJ
		Sačiniti plan materijalno- tehničkog opremanja DVJ-a, sa izvorima mogućeg financiranja nabavki ili doniranja vatrogasnih vozila ili druge opreme	Utvrditi koje DVJ-e u FBiH su najmanje opremljene, te sačiniti listu prioriteta i utvrditi mogućnosti da se tim jedinicama pruži financijska pomoć ili donira minimum potrebnih vatrogas-	Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu, kantonalne uprave civilne zaštite u suradnji sFUCZ	Općinski načelnici/gradonačelnici, vlade kantona u suradnji s Vladom FBiH	Proračun kantona, općina/grada i FBiH i financijska sredstva posebne namjene za vatrogastvo	Općinski načelnici, gradonačelnici, vlade kantona, općinske/gradske službe civilne zaštite, kantonalne uprave civilne zaštite u kojima su formirane PVJ

			nih vozila, opreme i sredstava				
	1.2. Razvoj postojećih i izgradnja novih kapaciteta/resurs a komunikacionо-informacijske podrške stožerima civilne zaštite koji rukovode akcijama gašenja požara	Provesti aktivnosti na opremanju operativnih centara civilne zaštite, organizacijskom i kadrovskom jačanju tih centara	Unaprijediti rad operativnih centara civilne zaštite na svim razinama	FUCZ u suradnji s Ministarstvom sigurnosti BiH, nevladinim i međunarodnim organizacijama	Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu, kantonalne uprave civilne zaštite u suradnji s FUCZ	Proračun kantona, općina/grada i FBiH i financijska sredstva posebne namjene za vatrogastvo	Općinski/gradski stožeri civilne zaštite, kantonalni stožeri civilne zaštite u suradnji s Federalnim stožerom civilne zaštite
	1.3. Uspostavlja nje jedinstvenog informacijskog sustava u oblasti zaštite od požara i vatrogastva u okviru operativn-ih centara civilne zaštite općine/ grada, kantona i FBiH	Objediniti operativne centre vatrogasnih jedinica s operativnim centrima civilne zaštite	Uspostaviti provođenje statističkih istraživanja u navedenim oblastima za područje općine/grada, kantona i FBiH	Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu, kantonalne uprave civilne zaštite u suradnji s FUCZ	Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu, kantonalne uprave civilne zaštite u suradnji s FUCZ	Proračun kantona, općina/grada i FBiH	Državni organi i druge institucije

6. PREGLED OČEKIVANIH TROŠKOVA SA IZVORIMA FINANCIRANJA

6.1. Izvori financiranja

Financiranja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća utvrđeni su:

1. Člancima 179-184. Zakona o zaštiti i spašavanju,
2. Financiranje zaštite od požara i vatrogastva člancima 131-136. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu
3. Proračunskim sredstavima, u okviru redovitog planiranja proračuna za potrebe redovite djelatnosti, u načelu kao dio preventivnih i strukturalnih mjera prije nastanka prirodne ili druge nesreće, kao i za otklanjanje posljedica prirodne ili druge nesreće (prema zaključcima iz Procjene ugroženosti, za potrebe zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, potrebno je izdvojiti 0,5% od godišnjeg bruto Proračuna Kantona, te 1% godišnjeg proračuna općine)
4. Sredstava pravnih osoba iz osiguranja, dragovoljnih priloga, međunarodne pomoći i drugih izvora

Principi u stvaranju uvjeta i prikupljanju sredstava, kao i trošenje sredstava za potrebe zaštite i spašavanja jedinstveni su za cijeli prostor Federacije BiH i primjenjivat će se od jedinice lokalne samouprave Federacije BiH.

Sredstva ostvarena na temelju članka 180. Zakona o zaštiti i spašavanju su kolateralno dobro, nisu i ne mogu biti jedina sredstva za sveukupne namjenske potrebe zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. Potrebno je voditi računa i o svim drugim izvorima sredstava po članku 179. Zakona o zaštiti i spašavanju, koja kao objedinjena, obvezno treba voditi na podračunu u okviru jedinstvenog računa trezora kantonalnih ministarstava financija i posebnog računa financijskih službi općina/gradova.

Upravljanje raspoloživim financijskim i materijalnim resursima efikasno je i jedino izvodljivo izradom proračuna na svim razinama od općine/grada, preko Kantona do Federacije BiH i njihovim optimiziranjem, po načelu povezanosti, poštujući okvirne uvjete koji trebaju biti strateški oblikovani u Programu razvoja. To znači da razvoj zaštite i spašavanja treba da bude obveza organa uprave za civilnu zaštitu, ali i drugih organa uprave, službi za upravu i ustanova u čijoj nadležnosti se nalaze određeni poslovi i zadaci zaštite i spašvanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Stoga je realizacija ciljeva postavljenih u programu razvoja zaštite i spašavanja jedino moguća ako se za njihovu provedbu, pored sredstava prikupljenih po temelju posebne naknade za zaštitu i spašavanje, planiraju i redovna proračunska sredstva u godišnjim financijskim planovima, koja bi trebala biti izdvojena za ove namjene i akumulirana sredstva posebnih naknada za zaštitu i spašavanje iz članka 180. Zakona o zaštiti i spašavanju. Izvor, struktura i okvirni plan utroška sredstava po godinama prikazani su tablično u nastavku Programa.

U nastavku Programa dajemo izvore i strukturu sredstava po godinama i to kako slijedi:

1. Sredstva za zaštitu i spašavane od prirodnih i drugih nesreća (KM) iz Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

OPIS	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Proračun Bosansko-podrinjskog kantona Goražde*	39.919.000,00	50.882.757,00	51.998.774,00	52.585.328,00	55.745.860,00
Za zaštitu i spašavanje 0,5% od Proračuna	**199.595,00**	**254.413,78**	**259.993,87**	**262.926,64**	**278.729,30**

***Dokument: Proračun Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu, Dokument okvirnog proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2021-2023. i procjena za 2024. i 2025. godinu (povećanje proračuna za 0,95%)**

2. Struktura financijskih sredstava akumuliranih po izvorima i godinama

IZVORI SREDSTAVA	Akumulirana sredstva do 31.12.2020.	P L A N				
		2021.	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**
1	2	3	4	5	6	7
Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	504.143,51	200.000,00	120.000,00	100.000,00	50.000,00	34.143,51
Naknada od osiguranja za vatrogasne postrojbe	10.785,51	11.834,21	1.100,00	1.200,00	1.400,00	1.600,00
Red. proračunska sredstva	-	199.595,00	254.413,78	259.993,87	262.926,64	278.729,30
UKUPNO:	**514.929,02**	**441.429,21**	**375.513,78**	**361.193,87**	**314.326,64**	**314.472,81**

3. Struktura financijskih sredstava od namjenskih (tekućih i akumuliranih) do redovnih proračunskih sredstava po godinama

IZVORI SREDSTAVA		Akumulirana sredstva do 31.12.2020.	P L A N				
			2021.	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**
1		**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	Tekuća sredstva		73.878,00	85.000,00	90.000,00	95.000,00	100.000,00
	Akumulirana sredstva	504.143,51	200.000,00	120.000,00	100.000,00	50.000,00	34.143,51
Red. proračunska sredstva		-	199.595,00	254.413,78	259.993,87	262.926,64	278.729,30
Naknada za vatrogasne postrojbe		10.785,51	11.834,21	1.100,00	1.200,00	1.400,00	1.600,00
UKUPNO:		**514.929,02**	**485.307,21**	**460.513,78**	**451.193,87**	**409.326,64**	**414.472,81**

6.2. Očekivani troškovi

Program razvoja, prije svega, akcent dajenaglasak stavlja na osnivanje službi zaštite i spašavanja na svim razinama organiziranja, a u nemogućnosti organiziranja službi zaštite i spašavanja, osnivaju se odgovarajuće jedinice specijalne namjene iz članka 131. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Program razvoja ni na jednoj razini organiziraanja ne daje garanciju da će se osigurati odgovarajuća materijalno-tehnička sredstva za opremanje jedinica civilne zaštite, pa iz tog razloga naglasak našeg programa je na osnivanju i opremanju službi zaštite i spašavanja.

Raznovrsni poslovni interesi kompatibilni interesima zaštite i spašavanja mogu biti oblik sufinanciranja ove djelatnosti, posebno ukoliko promoviraju zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara i zaštitu okoliša.

Iz ukupno raspoloživih sredstava namijenjenih za potrebe zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, u predviđenom petogodišnjem periodu, financitat će se sljedeći projekti i aktivnosti:

1. kapacitete javnih i drugih poduzeća i ustanova, institucije, zavode i druge pravne osobe, koji se proglase službama zaštite i spašavanja, odlukama nadležnih tijela općine/grada, Kantona i Federacije BiH,
2. Financiranje hitnih mjera zaštite i spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara;
3. Saniranje dijela šteta nastalih prirodnim ili drugim nesrećama;
4. Istraživačko-razvojni projekti i izrada programsko-planske dokumentacije iz oblasti zaštite i spašavanja;
5. Opremanje, obučavanje i rad struktura civilne zaštite za potrebe zaštite i spašavanja,
6. Zaštita poljoprivrednih dobara,
7. Zaštita vodnih resursa,
8. Zaštita šumskih resursa,
9. Nevladine i organizacije civilnog društva, zbog raznolikosti sadržaja djelovanja su od posebnog značaja za upotpunjavanje sadržaja svih mjera zaštite i spašavanja, koje budu imale tretman službi zaštite i spašavanja.

Za provedbu Programa razvoja kao strateškog dokumenta u periodu od 5 godina, planirana su sredstva u ukupnom iznosu od **2.220.814,31 KM** i ista obuhvataju:

- redovna proračunska sredstva u iznosu od **1.255.658,59 K**M,
- procjenu ostvarenja namjenskih prihoda za 5 godina u iznosu od **450.226,70 KM**,
- akumulirana namjenska sredstva (ostvarena a neutrošena u prethodnim godinama do 2020. godine) u iznosu od **514.929,02 KM**

Sukladno važećim zakonskim propisima kojia reguliraju ovu oblast, ista se mogu se koristiti na sljedeći način (Tablica):

Okvirni plan utroška sredstava po programima za period 2021-2025. godine

PROG-RAMSKI ZADATAK	NAZIV PROGRAMA		P L A N				
			2021.	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**
A.	**Prevencija prirodnih i drugih nesreća**	Redovna proračunska sredstva (20%)	39.919,00	50.882,756	51.998,774	52.585,328	55.745,86
		Sredstva posebne naknade (20 +20%)	54.775,60	41.000	38.000	29.000	26.828,70
		UKUPNO	**94.694,60**	**91.882,756**	**89.998,774**	**81.585,328**	**82.574,56**
B.	**Provođenje hitnih mjera zaštitu i spašavanje i saniranje nastalih šteta**	Redovna proračunska sredstva (30%)	59.878,50	76.324,134	77.998,161	78.877,992	83.618,79
		Sredstva posebne naknade (45+ 25%)	108.469,50	75.250	67.500	46.250	40.364,58
		UKUPNO	**168.348,00**	**151.574,134**	**145.498,161**	**125127,992**	**123.983,37**
C.	**Opremanje struktura civilne zaštite**	Redovna proračunska sredstva (40%)	79.838,00	101.765,512	103.997,548	105.170,656	111.491,73
		Sredstva posebne naknade (30+50%)	96.939	78.500	75.000	62.500	60.243,05
		UKUPNO	**176.777,00**	**180.265,512**	**178.997,548**	**167.670,656**	**171.734,78**
D.	**Obučavanje i vježbe struktura civilne zaštite**	Redovna proračunska sredstva (10%)	19.959,50	25.441,378	25.999,387	26.292,664	27.872,93
		Sredstva posebne naknade (5+5%)	13.693,90	10.250	9.500	7.250	6.707,17
		UKUPNO	**33.653,40**	**35.691,378**	**35.499,387**	**33.542,664**	**34.580,10**
E.	**Zaštita od požara i vatrogastvo**	Redovna proračunska sredstva	0	0	0	0	0
		Sredstva posebne naknade od osiguranja	11.834,21	1.100,00	1.200,00	1.400,00	1.600,00
		UKUPNO	**11.834,21**	**1.100,00**	**1.200,00**	**1.400,00**	**1.600,00**
	UKUPNO (A+B+C+D+E)		**485.307,21**	**460.513,78**	**451.193,87**	**409.326,64**	**414.472,81**

Program razvoja zaštite i spašavanja kao strateški dokument provodit će se sukladno godišnjem akcionom planomu koji će biti sukladan Programu rada Kantonalne uprave civilne zaštite i kroz isti će se na bliži način definirati aktivnosti donošenja propisa iz nadležnosti, kao i provođenje konkretnih projekata koji proizilaze iz Programa.

Financiranje očekivanih troškova podrazumijeva da Bosansko-podrinjski kanton Goražde neće biti pogođen prirodnim i drugim nesrećama velikih razmjera, jer u takvim situacijama dolazi do revizije i proračuna i drugih izvora sredstava, koja se ulažu u odgovor ili u oporavak na nastalu prirodnu ili drugu nesreću, jer praksa pokazuje da svaka država koja bude pogođena prirodnom i drugom nesrećom (katastrofom) odmah pristupa radikalnoj izmjeni proračuna, kada postojeća planirana i osigurana sredstva nisu dovoljna za trenutačni odgovor ili sanaciju stanja, odnosno rehabilitaciju u fazi oporavka.

Člankom 11. Odluke o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po temelju posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine FBiH", broj: 80/13), utvrđena je mogućnost preraspodijele sredstava i to:

U cilju jačanja sustava zaštite i spašavanja i namjenskog trošenja sredstava posebne naknade, u slučaju kad postoje očiti i adekvatno dokumentirani razlozi, može se vršiti međusobna preraspodjela procenata utvrđenih u točkama VIII, IX i X između ovih tačaka, kao i na točku VI, na način da se povećaju sredstva na poziciji koja je u tekućoj godini prioritet, a da se istovremeno smanje sredstva na drugim pozicijama, osim sredstava u iznosu od 40% tekućeg priliva, koja se obvezno planiraju za namjene iz točke VI ove odluke.

O međusobnoj preraspodjeli sredstava iz stavka 1. ove točke, na prijedlog organa uprave civilne zaštite odlučuju stožeri civilne zaštite.

U slučaju izvanredne situacije, stanja nesreće i stanja prirodne nesreće, pandemije i sl. na razini Federacije BiH ili na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, može se donijeti propis kojim se definira da se svi drugi propisi o korištenju i trošenju namjenskih sredstava u određenom periodu stavljaju van snage, te da se može izvršiti prenamjena do tad ostvarenih namjenska sredstva.

Donošenjem posebnog propisa na razini Federacije BiH i/ili Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na način da se definira prenamjena utroška postojećih namjenskih financijskih sredstava, može se izvršiti prenamjena korištenja namjenskih sredstava donošenjem Odluke od strane stožera Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, koju potvrđuje Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde svojom odlukom.

7. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE ZA PERIOD OD 2021. DO 2026. GODINE

Vremenski okvir implementacije

ovog Programa razvoja zaštite i spašavanja je pet (5) godina. Predviđeni početak implementacije ovog Programa zaštite i spašavanja je 2021. godina, a ostvarenje svih zadataka i ciljeva utvrđenih ovim Programom razvoja zaštite i spašavanja planirano je do 2026. godine.

Koordinirajuću ulogu u implementaciji ovog Programa razvoja zaštite i spašavanja radit će Kantonalna uprava civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u bliskoj suradnji sa Vladom Bosansko-podrinjskog kantona Goražde. Kantonalna uprava civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde će svojim godišnjim programima rada planirati aktivnosti potrebne za provedbu ciljeva utvrđenih ovim Programom razvoja. Pored toga, Kantonalna uprava civilne zaštite Bosansko-podrinjskog kantona Goražde će planirati aktivnosti potrebne za provedbu ovog Programa razvoja i u Godišnjim planovima korištenja sredstava ostvarenih po temelju posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, sukladno Odluci o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po temelju posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 4/12, 80/13 i 20/20).

Treba napomenuti da je potrebno najšire angažiranje svih subjekata društva u cjelini u smislu preuzimanja zadataka iz svoje nadležnosti, kako bi nadležnim organima omogućili razradu i provedbu zadataka iz ovog Programa razvoja zaštite i spašavanja, čime će se sigurnost građana Bosansko-podrinjskog kantona Goražde podići na višu razinu.

Broj:01-40-294/21
15.04.2021.godine
G o r a ž d e

PREDSJEDATELJICA
S K U P Š T I N E
Aida Sirbubalo,v.r.

287

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 8/98, 10/00, 5/03 i 8/04) i članaka 109. i 111. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 3/18, 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o utvrđivanju prava na zdravstveno osiguranje osoba koje nisu osigurane po drugom temelju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde za 2021. godinu

Članak 1.

Ovom se Odlukom utvrđuje pravo na zdravstveno osiguranje u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde na način da se pojam osigurane osobe iz obveznog zdravstvenog osiguranja utvrđenog odredbama članka 19. Zakona o zdravstvenom osiguranju Federacije BiH („Službene novine FBiH“, broj:30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18) utvrdi i za osobe koje u prethodne tri godine imaju prebivalište na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljnjem tekstu: Kanton) i koje nisu zdravstveni osiguranici ili to pravo ne mogu ostvarivati po drugom temelju.

Članak 2.

Visina naknade za obvezno zdravstveno osiguranje po jednom osiguraniku utvrdit će se posebnim sporazumom između Vlade i Zavoda zdravstven-

og osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju i Zakonu o doprinosima FBiH.

Članak 3.

Sredstva za provedbu ove Odluke obezbjedit će se iz Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 4.

Prilikom utvrđivanja prava iz članka 1. ove Odluke kao prethodno pitanje potrebno je utvrditi da nisu ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava na zdravstveno osiguranje po jednom od zakona i drugim propisima utvrđenih temelja, a koji su na snazi u trenutku donošenja ove Odluke.

Članak 5.

Osiguranici će prava po ovoj Odluci ostvarivati u obimu prava ostalih osiguranika u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde.

Prava mogu koristiti samo one osobe koje pravo na zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti ni po kojem drugom temelju sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju, Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Zakonu o pravima osoba koje se iz Bosansko-podrinjskog kantona Goražde vraćaju u mjesta prijeratnog prebivališta, Odluci o utvrđivanju temeljnog paketa zdravstvenih prava, kao što su slijedeće osobe:

1. Punoljetne osobe ispod 65 godina života sa prebivalištem u Kantonu koje ne ispunjavaju uvjete ostvarivanja zdravstvene zaštite putem Službe za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
2. Maloljetne osobe starije od 6 godina koje ne spadaju u kategoriju učenika i redovnih studenata sa prebivalištem na području kantona;
3. Osobe sa prebivalištem u Kantonu koje spadaju u kategoriju boračke populacije, a ne ispunjavaju uvjete ostvarivanja zdravstvene zaštite po tom temelju;
4. Osobe sa prebivalištem u kantonu u stanju socijalne potrebe koje ne ispunjavaju uvjete ostvarivanja zdravstvene zaštite po tom temelju;
5. Radnici koji to pravo ne ostvaruju po drugom temelju, a koji su bili zaposleni u gospodarskim društvima na području kantona, te čiji radnopravni status nije riješen;
6. Ostale zdravstveno neosigurane osobe ukoliko to nije u suprotnosti sa pozitivnim zakonskim propisima koji reguliraju ovu oblast i oblast doprinosa.

U spomenute kategorije ne spadaju osobe koje imaju status zdravstveno osiguranih osoba po temelju dobrovoljnog osiguranja.

Članak 6.

Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljene osobe i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde će u ime Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde raspisati javni poziv za prijavu neosiguranih osoba, formirati povjerenstvo te u koordinaciji sa Vladom Bosansko-podrinjskog kantona Goražde provesti postupak i utvrditi spisak osobe koje ispunjavaju uvjete da

budu osigurana na temelju ove Odluke.

U povjerenstvo iz stavka 1.ovog članka će, pored predstavnika Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljene osobe i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, biti imenovan i predstavnik Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Uz prijavu na propisanom obrascu potrebno je dostaviti: uvjerenje o prebivalištu (CIPS), uvjerenje o kretanju izdato od MUP-a i ovjerenu izjavu aplikanta da nije zdravstveno osiguran ni po jednom temelju.

Po prethodno dostavljenim dokazima i izvršnim provjerama, te utvrđivanjem da nisu ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava na zdravstveno osiguranje po jednom od zakona i drugim propisima utvrđenih temelja koji su na snazi, povjerenstvo iz stavka 1. ovog članka, odnosno, Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljene osobe i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde dostavljaju (prečišćene) spiskove neosiguranih osoba Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na dalje postupanje, odnosno, delegiranje prema Zavodu zdravstvenog osiguranja Bosansko–podrinjskog kantona Goražde.

Po utvrđivanju konačnog spiska, kao i naknadnog dodavanja, osoba koju imenuje Vlada Bosansko-podrinjskog kantona obavljat će za Vladu administrativne poslove prijave i odjave na zdravstveno osiguranje.

Članak 7.

Za neosigurane osobe koje iz opravdanih razloga nisu podnijele zahtjev u roku definiranom javnim pozivom (kao i osobe koje iz opravdanih razloga i ne svojom greškom nisu mogle ostvariti pravo po drugom temelju), mogu tije-kom kalendarske godine podnijeti zaht-jev za priznavanje prava iz članka 1. ove Odluke Ministarstvu za socijalnu politi-ku, zdravstvo, raseljene osobe i izbjegli-ce Bosansko-podrinjskog kantona Gora-žde, koje ih, nakon što povjerenstvo iz članka 6. Odluke izvrši provjere i utvr-đivanje spiska osoba koja ispunjavaju uvjete da budu osigurana na temelju ove Odluke, prosljeđuje na dalje postu-panje Vladi Bosansko-podrinjskog kant-ona Goražde.

Članak 8.

Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde će kao obveznik uplate doprinosa za osobe iz članka 5. ove Odluke, prije slanja spiskova Zavodu zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde sporazumno sa Zavodom dogovoriti način slanja faktura, odnosno, način plaćanja kao i obim zdravstvene zaštite, s tim da obim prava neće biti manji od obima prava ostalih osiguranika Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Na temelju usaglašenih spiskova, Zavod zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde će ispostavljati fakture Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, koja će sukladno Zakonu o izvršenju Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu, fakture dostavljati Ministarstvu za financije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na provedbu.

Članak 9.

Utvrđeno pravo osigurane osobe mogu ostvariti na način da jednom mjesečno ovjeravaju zdravstvene knjižice na

šalteru Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a prema spiskovima koje je ranije dostavila Vlada Bosansko podrinjskog-kantona Goražde.

Ovjeravanje zdravstvenih knjižica može se vršiti zaključno sa 30.11.2021. godine.

Članak 10.

Pravo na zdravstveno osiguranje imaju i članovi uže obitelji osiguranika koji žive u zajedničkom domaćinstvu nositelja osiguranja, a ne mogu se osigurati po drugom temelju.

Članak 11.

Za utvrđeno pravo na zdravstveno osiguranje neosiguranih osoba iz članka 5. ove Odluke posebnu evidenciju sačinit će nadležni organ iz članka 6. ove Odluke, koja će se po potrebi dostaviti Kantonalnom poreskom uredu Goražde, Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Zavodu zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 12.

Porezna uprava – Kantonalni porezni ured Goražde, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Zavod zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, po zahtjevu Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, odnosno, organa iz članka 6. ove Odluke, a u cilju provjere podataka, će poduzimati neophodne radnje iz svoje nadležnosti i o tome mogu sačiniti odgovarajući akt (zapisnik, rješenje i sl.) te obavijestiti podnositelja zahtjeva radi daljnjeg postupanja.

Članak 13.

Sastavni dio ove Odluke je i Prijavni obrazac.

Članak 14.

Za provedbu ove Odluke zadužuju se Vlada Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde, Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljene osobe i izbjeglice Bosansko podrinjskog kantona Goražde i Zavod zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, sukladno nadležnostima iz zakona i ove Odluke.

Članak 15.

Prava utvrđena ovom Odlukom će se koristiti do 31.12.2021. godine ili kraće ukoliko započne primjena Odluke o utvrđenju temeljnog paketa zdravstvenih prava u FBiH („Službene novine F BiH“, broj: 21/09), sukladno raspoloživim financijskim sredstvima.

Osobe koje su u 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019. i 2020. godini ostvarile ovo parvo nastavljaju ga koristiti i u 2021. godini, ili dok se osiguraju zakonske pretpostavke za ostvarivanje prava po drugom temelju, s tim da će Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde formirati povjerenstvo koje će provesti reviziju dosadašnjih korisnika prava, odnosno, provjeriti da li su se promijenile okolnosti od datuma utvrđivanja prava.

Članak 16.

Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:01-33-291/21
15.04.2021.godine
G o r a ž d e

PREDSJEDATELJICA
S K U P Š T I N E
Aida Sirbubalo,v.r.

PRIJAVNI OBRAZAC

1.	Ime (ime roditelja) i prezime		
2.	JMB		
3.	Prebivalište		
4.	Broj osobne iskaznice (organ koji je izdao)	_____izdate od _____	
5.	Kontakt-telefon		
6.	Broj članova porodičnog domaćinstva u kojem živite		
7.	Od kog datuma ste zdravstveno neosigurani?		
8.	Da li iko od članova domaćinstva ostvaruje zdravstvenu zaštitu i po kom temelju?	DA	NE
9.	Da li imate osobnih dugovanja prema Fondu zdravstvenog osiguranja?	DA	NE
10.	Da li poslodavac kod koga radite ili ste radili ima dugovanja zbog neuplate zdravstvenog osiguranja?	DA	NE
11.	Da li ste prijavljeni na evidenciju kod Službe za zapošljavanje?	DA	NE
12.	Da li ste korisnik socijalne zaštite?	DA	NE
13.	Da li ostvarujte novčana primanja po bilo kom temelju?	DA	NE
14.	Da li ste pripadnik boračke populacije?	DA	NE
15	Da li ste stariji od 65 godina starosti?	DA	NE

DATUM: _____2021. godine Potpis

_____

288

Na temelju članaka 109. i 111. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj:3/18 i 6/19), a u skladu sa člankom 63., stav 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj: 46/10) i člankom 35. i 36. Statuta JZU Kantonalna bolnica Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 1/14), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o davanju suglasnosti na Odluku o izmjenama i dopunama Statuta JZU Kantonalna bolnica Goražde

Članak 1.

Daje se suglasnost na Odluku o izmjenama i dopunama Statuta JZU Kantonalna bolnica Goražde, broj:01-5709 /20 od 23.11.2020.godine.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i ista će se zajedno sa Odlukom o izmjenama i dopunama Statuta JZU Kantonalna bolnica Goražde broj: 01-5709/20 od 23.11.2020.godine naknadno objaviti u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:01-33-292/21
15.04.2021.godine
G o r a ž d e

PREDSJEDATELJICA
S K U P Š T I N E
Aida Sirbubalo,v.r.

289

Na temelju članaka 63. i 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 46/10, 75/13), a sukladno članku 5. Odluke o preuzimanju prava i obveza utemeljitelja i usklađivanju organizacije i poslovanja Javne zdravstvene ustanove Kantonalna bolnica Goražde broj: 01-37-710/13 od 08.10.2013. godine ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 12/13), članka 38. Statuta JZU Kantonalna bolnica Goražda ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona" broj:1/14) i članka 30. Poslovnika o radu Upravnog odbora JZU Kantonalna bolnica Goražde, Upravni odbor, na svojoj 10. redovitoj sjednici, održanoj dana 18.11.2020.godine donosi, **sljedeću:**

O D L U K U
O IZMJENAMA I DOPUNAMA STATUTA JAVNE ZDRAVSTVENE USTANOVE KANTONALNA BOLNICA GORAŽDE

Članak 1.

Članak 17. Statuta JZU Kantonalna bolnica Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 1/14) se mijenja i dopunjuje i isti sada glasi:

"Članak 17.

Kantonalna bolnica obavlja stručne poslove iz svoje djelatnosti u organizacijskim jedinicama – odjelima i službama, koje su organizirane kroz jedinstven proces rada.

Poslovi i zadaci u okviru Kanto-

nalne bolnice obavljaju se putem sljedećih odjela i službi, i kroz sljedeće organizacijske cjeline:

- Interni odjel sa jedinicom intenzivne njege (opća interna medicina, kardiologija, endokrinologija sa dijabetologijom, gastroenterohepatologija, nefrologija);
- Centar za hemodijalizu;
- Kirurški odjel sa operacijskim traktom (opća i abdominalna kirurgija, ortopedija, urologija, oralna kirurgija, otorinolaringologija, oftamologija);
- Anesteziologija sa reanimatologijom, jedinicom intenzivne njege i ambulantom za terapiju bola;
- Ginekološko-akušerski odjel;
- Pedijatrijski odjel sa neonatologijom;
- Neurološki odjel;
- Infektološki odjel;
- Odjel palijativne njege;
- Jedinica za prijem i urgentnu medicinsku pomoć;
- Služba za specijalističko konsultativnu zdravstvenu zaštitu iz sljedećih grana medicine: internistička ambulanta, pedijatrijska ambulanta sa neanotologijom, opća i abdominalna hirurška ambulanta, otorinolaringologija, oftamologija, ortopedska ambulanta, urološka ambulanta, ginekološka ambulanta, dermatovenerološka ambulanta, anesteziološka ambulanta, kabinet oralne kirurgije;
- Služba za subspecijalističko-konsultativnu zdravstvenu zaštitu koja obuhvata kardiološku ambulantu i dijagnostiku i subspecijalističku endokrinološku ambulantu
- Dijagnostičke discipline: radiologija; mikrobiologija; biokemijsko -hematološki laboratorij, kabinet za endoskopiju;
- Odsjek za transfuziju krvi;
- RTG služba;
- Služba za patologiju;
- Služba za onkologiju;
- Služba za medicinsko snabdijevanje,
- Služba za administrativno-stručne poslove,
- Služba za uslužno-tehničke djelatnosti.

Bliže odredbe o organizaciji Kantonalne bolnice uređuju se Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Kantonalne bolnice".

Članak 2.

Ove izmjene i dopune Statuta JZU Kantonalna bolnica Goražde, nakon što Skupština Bosansko-podrinjskog kantona da suglasnost na iste, stupaju na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:01-5709/20 **PREDSJEDNIK**
23.11.2020.godine **UPRAVNOG ODBORA**
G o r a ž d e **Osman Subašić,v.r.**

290

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 8/98, 10/00, 5/03 8/04) i članaka 109. i 111. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 3/18 i 6/19),

Skupština Bosansko-podinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O UTVRĐIVANJU „KALENDARA OBILJEŽAVANJA ZNAČAJNIH DOGAĐAJA, DATUMA I LIČNOSTI IZ ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA 1992-1995. GODINA U BOSANSKO-PODRINJSKOM KANTONU GORAŽDE“ BROJ: 01-41-971/16 OD 20.12.2016.GODINE

Članak 1.

Ovom se Odlukom vrše izmjene i dopune Odluke o utvrđivanju „Kalendara obilježavanja značajnih događaja, datuma i ličnosti iz odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992-1995.godina u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde“, broj: 01-41-971/16 od 20.12.2016. godine („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 16/16), kako slijedi:

U tabelarnom pregledu značajnih događaja, datuma i ličnosti utvrđenom u članku 1. Odluke, pod rednim brojem 4., u koloni „Datum“ događaja „Grebak – put života“, postojeći datum se mijenja i glasi: „08-12.06.“

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:01-40-293/21	**PREDSJEDATELJICA**
15.04.2019.godine	**S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e	**Aida Sirbubalo,v.r.**

291

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 8/98, 10/00, 5/03 i 8/04) i članaka 109, 111. i 185. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 3/18 i 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
O RAZRJEŠENJU ČLANA POVJERENSTVA ZA IZBOR I IMENOVANJA SKUPŠTINE BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

Članak 1.

Razrješava se **NIJAZ MUSIĆ**, člana Povjerenstva za izbor i imenovanja Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ i postaje sastavni dio Odluke o izboru stalnih i povremenih radnih tijela Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj:01-05-321/19 od 29.05. 2019. godine, Odluka broj: 01-05-517/19 od 31.07.2019. godine, Odluka broj:01-05-642/19 od 10.09.2019. godine, Odluka broj: 01-05-759/19 od 31.10.2019. godine,

Odluka broj: 01-04-327/20 od 28.05.2020. godine i Odluke broj: 01-04-492/20 od 22.07.2020. godine.

Broj:01-04-295/21 **PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine **S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e **Aida Sirbubalo,v.r.**

292

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/98, 10/00, 5/03 i 8/04) i članaka 109, 111. i 185. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 3/18 i 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici održanoj 15. travnja 2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
O RAZRJEŠENJU ČLANA POVJERENSTVA ZA PRORAČUN, FINANCIJE I ADMINISTRATIVNA PITANJA SKUPŠTINE BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

Članak 1.

Razrješava se **SABINA MEMIJA** člana Povjerenstva za proračun, financije i administrativna pitanja Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" i postaje sastavni dio Odluke o izboru stalnih i povremenih radnih tijela Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj:01-05-321/19 od 29.05. 2019. godine, Odluka broj: 01-05-517/19 od 31.07.2019. godine, Odluka broj: 01-05-642/19 od 10.09.2019. godine, Odluka broj: 01-05-759/19 od 31.10.2019. godine, Odluka broj: 01-04-327/20 od 28.05.2020. godine i Odluke broj: 01-04-492/20 od 22.07.2020. godine.

Broj:01-04-296/21 **PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine **S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e **Aida Sirbubalo,v.r.**

293

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/98, 10/00 5/03 i 8/04) i članaka 109, 111. i 185. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 3/18 i 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
O RAZRJEŠENJU ČLANA POVJERENSTVA ZA SIGURNOST SKUPŠTINE BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

Članak 1.

Razrješava se **ELDIN ISANOVIĆ** člana Povjerenstva za sigurnost Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ i postaje sastavni dio Odluke o izboru stalnih i povremenih radnih tijela Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj:01-05-321/19 od 29.05. 2019. godine, Odluka broj: 01-05-517/19 od 31.07.2019. godine, Odluka broj: 01-05-642/19 od 10.09.2019. godine, Odluka broj: 01-05-759/19 od 31.10.2019. godine, Odluka broj: 01-04-327/20 od 28.05.2020. godine i Odluke broj: 01-04-492/20 od 22.07.2020. godine.

Broj:01-04-297/21	**PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine	**S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e	**Aida Sirbubalo,v.r.**

294

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj:8/98, 10/00, 5/03 i 8/04) i članaka 109, 111. i 185. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 3/18 i 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
O RAZRJEŠENJU ČLANA POVJERENSTVA ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE SKUPŠTINE BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

Članak 1.

Razrješava se **DŽENANA OSMANSPAHIĆ** člana povjerenstva za borbu protiv korupcije Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ i postaje sastavni dio Odluke o izboru stalnih i povremenih radnih tijela Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj:01-05-321/19 od 29.05. 2019. godine, Odluka broj: 01-05-517/19 od 31.07.2019. godine, Odluka broj: 01-05-642/19 od 10.09.2019. godine, Odluka broj: 01-05-759/19 od 31.10.2019. godine, Odluka broj: 01-04-327/20 od 28.05.2020. godine i Odluke broj: 01-04-492/20 od 22.07.2020. godine.

Broj:01-04-298/21	**PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine	**S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e	**Aida Sirbubalo,v.r.**

295

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 8/98, 10/00, 5/03 i 8/04) i članaka 109, 111. i 185. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 3/18 i 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
O RAZRJEŠENJU ČLANA POVJERENSTVA ZA PRSTORNO UREĐENJE, STAMBENO-KOMUNALNU POLITIKU, INFRASTRUKTURU I ZAŠTITU OKOLIŠA SKUPŠTINE BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

Članak 1.

Razrješava se **MAHIR IMAMOVIĆ** člana povjerenstva za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku, infrastrukturu i zaštitu okoliša Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ i postaje sastavni dio Odluke o izboru stalnih i povremenih radnih tijela Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj:01-05-321/19 od 29.05. 2019. godine, Odluka broj: 01-05-517/19 od 31.07.2019. godine, Odluka broj: 01-05-642/19 od 10.09.2019. godine, Odluka broj: 01-05-759/19 od 31.10.2019. godine, Odluka broj: 01-04-327/20 od 28.05.2020. godine i Odluke broj: 01-04-492/20 od 22.07.2020. godine.

Broj:01-04-299/21 **PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine **S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e **Aida Sirbubalo,v.r.**

296

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj:8/98, 10/00, 5/03 i 8/04) i članka 109, 111. i 185. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 3/18 i 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
O RAZRJEŠENJU ČLANA POVJERENSTVA ZA PRAVDU, LJUDSKA PRAVA I GRAĐANSKE SLOBODE SKUPŠTINE BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

Članak 1.

Razrješava se **ADISA FORTO** člana povjerenstva za pravdu, ljudska prava i građanske slobode Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ i postaje sastavni dio Odluke o izboru stalnih i povremenih radnih tijela Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj:01-05-321/19 od 29.05. 2019. godine, Odluka broj: 01-05-517/19 od 31.07.2019. godine, Odluka broj: 01-05-642/19 od 10.09.2019. godine, Odluka broj: 01-05-759/19 od 31.10.2019. godine, Odluka broj: 01-04-327/20 od 28.05.2020. godine i Odluke broj: 01-04-492/20 od 22.07.2020. godine.

Broj:01-04-300/21 **PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine **S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e **Aida Sirbubalo,v.r.**

297

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj:8/98, 10/00, 5/03 i 8/04) i članka 22, 109. i 111. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 3/18 i 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
O IZMJENAMA ODLUKE O IZBORU STALNIH I POVREMENIH RADNIH TIJELA SKUPŠTINE BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

Članak 1.

U članku 1. b) točka 1. umjesto imena Nijaz Musić upisuje se ime Nedim Pršeš.

U članku 1. c) točka 2. umjesto imena Adisa Forto upisuje se ime Elvir Halilović.

U članku 1. f) točka 2. umjesto imena Mahir Imamović upisuje se ime Meho Mašala.

U članku 1. h) točka 2. umjesto imena Sabina Memija upisuje se ime Mensud Borović.

U članku 1. m) točka 2. umjesto imena Eldin Isanović upisuje se ime Ermin Osmanspahić.

U članku 1. o) točka 2. umjesto imena Dženana Osmanspahić upisuje se ime Amil Duhović.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" i postaje sastavni dio Odluke o izboru stalnih i povremenih radnih tijela Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj:01-05-321/19 od 29.05. 2019.godine, Odluka broj: 01-05-517/19 od 31.07.2019. godine, Odluka broj: 01-05-642/19 od 10.09.2019. godine, Odluka broj: 01-05-759/19 od 31.10.2019. godine, Odluka broj: 01-04-327/20 od 28.05.2020. godine i Odluke broj: 01-04-492/20 od 22.07.2020. godine.

Broj:01-04-301/21 **PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine **S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e **Aida Sirbubalo,v.r.**

298

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj:8/98, 10/00, 5/03 i 8/04) i članaka 109. 111. i 185. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 3/18 i 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
O DAVANJU SUGLASNOSTI NA RJEŠENJE VLADE BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE O RAZRJEŠENJU PREDSJEDNIKA I ČLANOVA PRIVREMENOG UPRAVNOG ODBORA AGENCIJE ZA PRIVATIZACIJU U BOSANSKO-PODRINJSKOM KANTONU GORAŽDE

Članak 1.

Daje se suglasnost na Rješenje Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde o razrješenju predsjednika i članova privremenog Upravnog odbora Agencije za privatizaciju u Bosansko-podri-

njskom kantonu Goražde, i to:

1. Krašić Eldina – predsjednik
2. Turulja Semir – član
3. Korda Edin – član
4. Zec Armin – član
5. Mudželet Edina - član

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:01-04-302/21 **PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine **S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e **Aida Sirbubalo,v.r.**

299

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosasnko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 8/15), članka 8. Zakona o Agenciji za privatizaciju u Bosansko–podrinjskom kantonu Goražde (prečišćeni tekst- „Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj:8/10), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021. godine, **d o n o s i:**

R J E Š E NJ E
o razrješenju privremenog predsjednika i članova Upravnog odbora Agencije za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde

Članak 1.

Ovim se Rješenjem razrješavaju se privremeni predsjednik i članovi Upravnog odbora Agencije za privatizaciju u Bosansko–podrinjskom kantonu Goražde kako slijedi:

1. **Krašić Eldina – predsjednik**
2. **Turulja Semir- član**
3. **Korda Edin - član**
4. **Zec Armin - član**
5. **Mudželet Edina - član**

Članak 2.

Rješenje stupa na snagu danom davanja suglasnosti od strane Skupštine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko–podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03- 04-572/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

300

Na temelju poglavlja IV, odjeljak A, članka 23. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj:8/98, 10/00, 5/03 i 8/04) i članaka 109. i 111. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 3/18 i 6/19), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 15. redovitoj sjednici, održanoj 15. travnja 2021.g., **d o n o s i:**

O D L U K U
O DAVANJU SUGLASNOSTI NA RJEŠENJE VLADE BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE O IMENOVANJU PREDSJEDNIKA I ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA AGENCIJE ZA PRIVATIZACIJU U BOSANSKO-PODRINJSKOM KANTONU GORAŽDE

Članak 1.

Daje se suglasnost na Rješenje Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde o imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora Agencije za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde, i to:

1. **Herak Adila – predsjednik**
2. **Zec Armin – član**
3. **Tiro Mirsad – član**
4. **Korda Edin – član**
5. **Turulja Semir - član**

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:01-04-303/21 **PREDSJEDATELJICA**
15.04.2021.godine **S K U P Š T I N E**
G o r a ž d e **Aida Sirbubalo,v.r.**

301

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosasnko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 8/15), članka 8. Zakona o Agenciji za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde (prečišćeni tekst- („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/10) i članka 12. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH" broj: 34/03 i 65/13), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021.g., **d o n o s i:**

R J E Š E NJ E
o imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora Agencije za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde

Članak 1.

Ovim se Rješenjem imenuju predsjednik i članovi Upravnog odbora Agencije za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde kako slijedi:

1. **Herak Adila –** predsjednik
2. **Zec Armin -** član
3. **Tiro Mirsad -** član
4. **Korda Edin -** član
5. **Turulja Semir -** član

Članak 2.

Imenovanje iz članka 1. ovog Rješenja vrši se na period 4 (četiri) godine.

Članak 3.

Rješenje stupa na snagu danom davanja suglasnosti od strane Skupštine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko–podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03-0-572-1/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

302

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/15) i na temelju Uredbe o načinu i kriterijumima za pripremu, izradu i praćenje provedbe Programa javnih investicija („Službene novine FBiH", broj: 106/14), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 82. redovitoj sjednici, održanoj dana 12.03.2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o donošenju Programa javnih investicija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za perod 2021-2023.

Članak 1.

Ovom Odlukom Vlada Bosansko -podrinjskog kantona Goražde donosi Program javnih investicija Bosansko-podrinsjkog kantona Goražde za period 2021-2023.

Članak 2.

Zadužuju se Ministarstvo za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Ministarstvo za financije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, svako iz svoje nadležnosti da izvrši praćenje implementacije programa.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–11-401/21 **P R E M I J E R**
12.03.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

.....

302a)

PROGRAM JAVNIH INVESTICIJA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE 2021-2023

SADRŽAJ

I UVOD

1. Razlozi izrade Programa javnih investicija Bosansko-podrinjskog kantona Gorazde 2021-2023.
2. Definicije pojmova koji se koriste u Programu javnih investicija Bosansko-podrinjskog kantona Gorazde 2021-2023. godina
3. Metodologija izrade

II Pregled Programa javnih investicija BPK Gorazde 2021 - 2023. godine

III Projekti u implementaciji

Tablica 1. Projekti u implementaciji po DAC sektorima
Tablica 2. Pregled projekata u implementaciji
Tablica 3. Projekti u implementaciji po strateškim ciljevima

IV Kandidirani projekti

Tablica 4. Kandidirani projekti u implementaciji po DAC sektorima
Tablica 5. Pregled kandidiranih projekata po DAC sektorima sa rang listom po sektorima
Tablica 6. Kandidirani projekati po strateškim ciljevima

V Pregled strukture financiranja projekata javnih investicija Bosansko-podrinjskog kantona koji se kandidiraju za Programe javnih investicija Bosansko-podrinjskog kantona Gorazde 2021-2023. godine

Program javnih investicija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde priprema se sukladno Uredbi o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj („Službene novine Federacije BiH", br: 48/03 i 68/05) i Uputstva Federalnog ministarstva financija za popunjavanje IP obrasca.

Procedure za identifikaciju i for-

mulaciju projekata, tehniku bodovanja i rangiranja prioritetnih projekata kandidiranih u Program javnih investicija F-BiH, metodologijom propisuje Federalno ministarstvo financija.

Uspostavljeni PIMIS - Sustav upravljanja javnim investicijama u BiH je baziran na unaprijeđenom pravnom okviru sa formaliziranom prioritizacijom projekata, a koji podržava jedinstvena PIMIS baza podataka o svim investicijskim projektima i programima u svim fazama razvoja. Ovakav sustav je platforma za identifikaciju, prioritiziranje, praćenje i izvještavanje o projektima.

Osnovni kriterijumi za prihvatanje projekta i programa u PIMIS bazu su:

a) Da su sva polja u IP obrascu u potpunosti popunjena,
b) Da su projekti i programi koji se unose u PIMIS bazu formulirani tako da zadovolje kriterijume minimalne vrijednosti.

Projekti koji su uključeni u Program javnih investicija FBiH financiraju se iz sredstava koja se obezbjeđuju u proračunima u Federaciji, donacijama, zaduživanjem, vlastitim sredstvima, te drugim izvorima financiranja.

Proračunskim sredstvima ili zaduživanjem mogu se financirati samo projekti i programi koji su uvršteni u Program javnih investicija u Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

3. Metodologija izrade

Sukladno definiranom metodologijom za izradu Programa javnih investicija Ministarstvo vrši identifikaciju, formulaciju i utvrđivanje prioriteta razvojnih programa i projekata. Program javnih investicija obuhvata tekuće i prioritetne kandidirane projekte, odnosno projekte koji se financiraju ili će biti financirani iz domaćih i stranih sredstava.

Kriterijumi za projekte koji se mogu nalaziti u programu javnih investicija su:

- Projekti koji se implementiraju treba da se nalaze u postojećoj bazi podataka javnih investicija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.
- Poželjno je da se novi kandidirani projekti financiraju ili sufinanciraju i iz drugih izvora u koje je uključeno i domaće sufinanciranje (Proračun Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Grada Goražda i općina u sastavu Kantona) kako bi se projekti mogli aplicirati prema EU fondovima.
- U Programu bi se trebali naći projekti koji su jasno formulirani.
- Fleksibilnost, što znači da se priprema svake godine po „rolling" sustavu.

II Pregled projekata Programa javnih investicija Bosansko-podrinjskog kantona Gorazde 2021-2023.godine

Program javnih investicija sastoji se od pregleda ukupnih ulaganja u kandidirane projekte i pregleda ulaganja u projekte u implementaciji po sektorima i po lokacijama.

Kandidirani projekti su oni za koje nisu osigurana sredstva za financiranje, a sadrže podatke o ukupnoj vrijednosti projekata, odnosno ukupnom iznosu sred-

stava potrebnim za njihovu provedbu.

Projekti u implementaciji su oni projekti za koje postoji važeća odluka nadležog tijela o osiguranju sredstava za implementaciju ili je izvjesno njihovo financiranje.

Program javnih investicija Bosansko-podrinjskog kantona Gorazde pripremljen je na temelju podataka u popunjenim, potpisanim i ovjerenim IP obrascima o projektima koji su dostavljeni Ministarstvu za gospodarstvo od strane ministarstava Bosansko-podrinjskog kantona Gorazde, Grada Goražda i općina sa područja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Materijal sadrži podatke za ukupno 14 projekata. Ukupna vrijednost svih projekata koji su u implementaciji je 16.060.953 KM. Naime, ovdje se radi o 1 projektu iz obrazovanja, 1 iz zaštite okoliša i 1 ostale usluge i socijalna infrastruktura.

Ukupna vrijednost kandidiranih projekata je 24.682.041,50 KM. Projekti su iz sektora: 1- Obrazovanje usluge, sporta i rekreacije, 1-Vodosnabdijevanje i sanitacija, 1-Transport i skladištenje, 2 - Ostale usluge i socijalna infrastruktura, 3 - Zaštita okoliša, 1 - Zdravstvo i 2 –Turizam.

Od Projekata koji su se nalazili u prethodnim programima javnih investicija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde su:

- Projekat Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljene osobe i izbjeglice „Rekonstrukcija, adaptacija i sanacija „JU Dom za stare i iznemogle osobe Goražde“, koji je bio kandidiran u Programu javnih investicija 2018-2020. nije kandidiran u ovom Programu iz razloga što je isti prošao u sklopu Projekta CEB „Zatvaranje kolektivnih centara i alternativnih smještaja pružanjem javnih stambenih rješenja“, podprojekat 104, rekonstrukcija zgrade Dom za stare i iznemogle osobe Goražde.
- Drugi završeni projekat je Projekat „Utopljavanje objekta JUOŠ Mehmedalija Mak Dizdar“ kandidiran od strane Ministarstva za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, čiji je iznos 100.540,00 KM.

Projekti Grada Goražda koji su završeni u protekle tri godine su:

- Sanacija sekundarne vodovodne mreže na području Grada Goražda u iznosu od 2.000.000 KM;
- Izgradnja parking prostora ispred Industrijske zone „Pobjeda“ u iznosu od 250.000 KM i
- Sanacija i modernizacija putnog pravca Rasadnik-Vran Potok u iznosu od 2.000.000 KM.

Pored sredstava Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Proračuna Grada Goražda i općina za provedbu projekata, potrebni su i drugi izvori financiranja, kao što su kreditna sredstva, donacije ili neki drugi vid financiranja.

Prijedlog Programa javnih investicija Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde 2021-2023. donijela je Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na 82. svojoj sjednici, koja je održana 12.03.2021. godine.

Pregled broja uključenih projekata po ministarstvima i općinama je sljedeći:

	INSTITUCIJA	Broj projekata	Implementacija	Kandidirani	Naziv projekta
1.	Ministarstvo za gospodarstvo	2		x	1. Izgradnja biciklističke staze Goražde-Ustikolina-Presjeka; 2. Izgradnja plaža i kupališta na rijeci Drini Ustikolina - Goražde;
2.	Ministarstvo za boračka pitanja	1	x		1. Izgradnja centralnog spomen-obilježja braniteljima Goraždae
3.	Ministarstvo za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport	2	x	x	1. Sanacija i adaptacija Gradskog stadiona „Midhat Drljević“ Goražde; 2. Sanacija i rekonstruk-cija Gradske dvorane „Mirsad Hurić“ u Goraždu;
4.	Općina Pale-Prača	3		x	1. Izgradnja infrastrukture u poslovnoj zoni Vinčica 2. Projekat izgradnje obaloutvrde na rijeci Prači od mosta u Turkovićima nizvodno do naselja Kaljani 3. Izgradnja sustava primarne kanalizacijske mreže i postrojenja za naselja Prača i Hrenovica
5.	Općina Foča u FBiH	1		x	1. Gradnja mosta preko rijeke Drine u Ustikolini;
6.	Grad Goražde	5	X	x x x x	1. Izgradnja Regionalne sanitarne deponije Trešnjica u Goraždu; 2. Vodosnabdijevanje visinskih zona Laleta-Budići; 3. Izgradnja i opremanje objekata za potrebe hitne pomoći; 4. 4. Izgradnja kolektora otpadnih voda sa prečistačima na dionici Vitkovići-Goražde-Novo Goražde 5. Sanacija i modernizacija putnog pravca Zupčići-Ahmovići-Sadba

Program javnih investicija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde 2021-2023. god. će se koristiti kao osnova kod donošenja prijedloga Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu, kao i narednog trogodišnjeg dokumenta okvirnog proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

II Projekti u implementaciji

Tablica1. Projekti u implementaciji po DAC sektorima u KM

DAC	Sektor	Broj projekata u implementaciji	Ukupna vrijednost projekta
110	OBRAZOVANJE- Sanacija i rekonstrukcija Gradske dvorane „Mirsad Hurić“ u Goraždu	1	550.000
160	OSTALE USLUGE I SOCIJALNA INFRASTRUKTURA- Izgradnja spomen-obilježja braniteljima Goražda	1	510.953
332	ZAŠTITA OKOLIŠA-Izgradnja regionalne sanitarne deponije Trešnjica u Goraždu	1	15.000.000
	U K U P N O	3	16.060.953

Tablica 2. Projekti u implementaciji u KM

OBRAZOVANJE					
Redni broj	**DAC**	**SEKTOR**	**PODNOSITELJ**	**NAZIV PROJEKTA**	**UKUPNI TROŠKOVI**
1.	110	OBRAZOVANJE	1. Ministarstvo za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport	1. Sanacija i modernizacija Gradske dvorane „Mirsad Hurić“ u Goraždu	550.000
OBRAZOVANJE				**U K U P N O**	**550.000**
OSTALE USLUGE I SOCIJALNA INFRASTRUKTURA					
2.	160	OSTALE USLUGE I SOCIJALNA INFRASTRUKTURA	Ministarstvo za boračka pitanja	Izgradnja spomen-obilježja braniteljima Goražda	510.953
OSTALE USLUGE I SOCIJALNA INFRASTRUKTURA				**U K U P N O**	**510.953**
ZAŠTITA OKOLIŠA					
3.	410	ZAŠTITA OKOLIŠA	1. Grad Goražde	Izgradnja regionalne sanitarne deponije Trešnjica u Goraždu	15.000.000
ZAŠTITA OKOLIŠA				**U K U P N O**	**15.000.000**

Tabela 3. Projekti u implementaciji po strateškim ciljevima

Redni broj	LOKACIJA	NAZIV PROJEKTA	STRATEŠKI CILJ	SR/SSU		
				PODCILJ	PRIORITET	MJERA
1.	BPK Goražde-Grad Goražde Gradska dvorana „Mirsad Hurić“ u Goraždu	Sanacija i modernizacija Gradske dvorane „Mirsad Hurić u Goraždu	Razvojem kulture i sporta u učiniti BPK Goražde mjestom kvalitetnog življenja	Poboljšanje uvjeta za bavljenje sportom u dvorani „Mirsad Hurić“ Goražde	Podržati razvoj sadržaja za sve društvane grupe na području BPK	Obnova i modernizacija postojećih sportskih objekata
2.	BPK Goražde Ministarstvo za boračka pitanja	Izgradnja spomen-obilježja braniteljima Goražda	Izgradnja i funkcionalno uređenje spomen-obilježja	Izgradnja i funkcionalno uređenje spomen-obilježja	Podržati razvoj sadržaja za sve društvene grupe na području BPK Goražde	Zaštita okoliša i zaštita životne sredine
3.	BPK Goražde, Grad Goražde	Izgradnja regionalne sanitarne deponije Trešnjica u Goraždu	Zaštita okoliša na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde	Izgraditi regionalnu sanitarnu deponiju	Jačati komunalne infrakstrukturne kapacitete	Uspostavljanje nedostajuće infrastrukture sustava održivog upravljanja otpadom (komunalni otpad i posebni otpad)

IV Kandidirani projekti

Tablica 4. Kandidirani projekti po DAC sektorima, u KM

DAC	SEKTOR	BROJ KANDIDIRANIH PROJEKATA
110	OBRAZOVANJE, USLUGE SPORTA I REKREACIJE	1
140	VODOSNABDIJEVANJE I SANITACIJA	1
210	TRANSPORT I SKLADIŠTENJE	1
160	OSTALE USLUGE I SOCIJALNA INFRASTRUKTURA	2
410	ZAŠTITA OKOLIŠA	3
120	ZDRAVSTVO	1
332	TURIZAM	2
	UKUPNO	**11**

R/ Br.	DAC	SEKTOR	PODNOSITELJ	Naziv projekta	UKUPNI TROŠKOVI
1.	110	OBRAZOVANJE	Ministarstvo za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport BPK Goražde	Sanacija i adaptacija Gradskog stadiona „Midhat Drljević“ u Goraždu	845.541,50
2.	140	VODOSNABDIJEVANJE I SANITACIJA	Grad Goražde	Vodosnabdijevanje visinskih zona na području grada Goražda	80.000
3.	210	PUTNA INFRASTRUKTURA	Grad Goražde	Sanacija i modernizacija putnog pravca Zupčići-Ahmovići-Sadba	1.000.000
4.	410	ZAŠTITA OKOLIŠA	Grad Goražde	Izgradnja kolektora otpadnih voda sa prečistačima na dionici Vitkovići-Goražde-Novo Goražde	8.000.000
5.	120	ZDRAVSTVO	Grad Goražde	Izgradnja i opremanje objekata za potrebe hitne pomoći	1.500.000
6.	410	ZAŠTITA OKOLIŠA	Općina Pale u FBiH	Projekat izgradnje obaloutvrde na rijeci Prači od mosta u Turkovićima nizvodno do naselja Kaljani	1.000.000
7.	410	ZAŠTITA OKOLIŠA	Općina Pale u FBiH	Izgradnja sustava kanalizacijske mreže sa postrojenjima za prečišćavanje otpadnih voda	6.500.000

8.	160	OSTALE USLUGE I SOCIJALNA INFRASTRUKTURA	Općina Pale u FBiH	Izgradnja infrastrukture u poslovnoj zoni Vinčica	950.000
9.	160	OSTALE USLUGE I SOCIJALNA INFRASTRUKTURA	Općina Foča u FBiH	Gradnja mosta preko rijeke Drine	3.000.000
10.	332	TURIZAM	Ministarstvo za gospodarstvo BPK Goražde	Izgradnja plaža i kupališta na rijeci Drini, Ustikolina Goražde	971.500
11.	332	TURIZAM	Ministarstvo za gospodarstvo BPK Goražde	Izgradnja biciklističke staze Goražde-Ustikolina-Presjeka	835.000
				U K U P N O	**24.682.041,50**

Tablica 6. Kandidirani projekti po strateškim ciljevima						
R/br.	**Lokacija**	**Naziv projekta**	**SR/SSU**			
			Strateški cilj	**Podcilj**	**Prioritet**	**Mjera**
1.	BPK Goražde - Grad Goražde – Gradski stadion „Midhat Drljević“ u Goraždu	Sanacija i adaptacija gradskog stadiona „Midhat Drljević“ u Goraždu	Podržati razvoj sporta –sport dostupan svim korisnicima	- Poboljšati uvjete za odvijanje sportskih aktivnosti - Promovirati značaj sporta kroz sport-ske aktivnosti - Povećati broj omladine kroz uključivanje u sportskeklubove	Podržati razvoj sadržaja za sve društvane grupe na području BPK	Obnova i modernizacija postojećih sportskih objekata
2.	BPK Goražde – Grad Goražde	Vodosnabdijevanje visinskih zona na području Grada Goražda	Poboljšanje uvjeta života svojih sugrađana kroz unapređenje vodosnabdijevanja	Osigurano vodosnabdijevanje visinskih naseljenih mjesta Grada Goražda	Očuvanje prirode i racionalno gazdovanje prirodnim resursima	Unaprijediti postojeću vodovodnu mrežu kroz ugradnju pumpi
3.	BPK Goražde Grad Goražde	Sanacija i modernizacija putnog pravca Zupčići-Ahmovići-Sadba	Stvaranje povoljnijih uvjeta za stanovnike u ruralnim dijelovima Grada Goraždaa	Unaprijeđena putna infrastruktuira u ruralnim dijelovima Grada Goražda	Modernizirati putnu infrastrukturu u ruralnim područjima	Podrška u izgradnji puteva na relaciji Zupčići-Ahmovići-Sadba
4.	BPK Goražde, Grad Goražde	Izgradnja kolektora otpadnih voda sa prečistačima na dionici Vitkovići- Goražde-Novo Goražde	Zaštita prirodnog okoliša i kvalitetniji uvjeti za život stanovnika Grada Goražda je jedan od prioriteta	Poboljšanje uvjeta života	Podrška mjerama zaštite životne sredine	Zaštita životne sredine

5.	BPK Goražde, Grad Goražde	Izgradnja i opremanje objekata za potrebe hitne pomoći	Osigurati uvjete za liječenje pacijenata	Unaprijediti uvjete liječenja u Domu zdravlja	Izgraditi objekat za hitnu pomoć	Podrška u zdravstvu
6.	BPK Goražde, Općina Pale u FBiH	Izgradnja obaloutvrde na rijeci Prači od mosta u Turkovićima nizvodno do naselja Kaljani	Povećanje ukupne održivosti života u ciljnom području	Izrada master planova za investiranje u infrastrukturu za zaštitu okoliša sa posebnim naglaskom na prikupljanje i obradu otpadnih voda, opskrbu pitkom viodom, te upravljanje čvrstim otpadom	Kreiranje programa mjera	Obnavljanje i izgradnja komunalne infrastrukture i oživljavanje gospodarskih aktivnosti
7.	BPK Goražde, Općina Pale u FBiH	Izgradnja sustava primarne kanalizacijske mreže i postrojenja za naselja Prača i Hrenovica	Izgrađena kanalizacijska mreža sa postrojenjima za prečišćavanje otpadnih voda	Zaštita prirodnog okoliša i kvalitetniji uvjeti za život stanovnika općine Pale u FBiH je jedan od prioriteta	Poboljšanje uvjeta života	Podrška mjerama zaštite životne sredine
8.	BPK Goražde, Općina Pale u FBiH	Izgradnja infrastrukture u poslovnoj zoni Vinčica	Izgrađena poslovna zona sa investitorima koji ulažu u općinu i kanton	Izrada master planova za investiranje u infrastrukturu za razvoj područja – Direkktiva i izrada liste prioriteta	Kreiranje programa mjera	Omogućiti rad gospodarskih subjekata u industrijskoj zoni što predstavlja poboljšanje za 50% u odnosu na prethodno stanje

9.	BPK Goražde – Općina Foča u FBiH	Gradnja mosta preko rijeke Drine	Poboljšanje prometne sigurnosti i povezivanje putnih pravaca na području općine Foča u FBiH	Unaprijeđeni uvjeti u prometu na području općine Foča u FBiH	Stvaranje povoljnih uvjeta za stanovnike, poljoprivrednike i turiste i unapređenje putne infrastrukture	Podrška u izgradnji mosta
10.	Bosansko-podrinjski kanton Goražde, Grad Goražde i Općina Foča u FBiH	Izgradnja plaža i kupališta na rijeci Drini Ustikolina Goražde	Uspostaviti pogodno gospodarsko okruženje i dinamično gospodarstvo, utemeljeno na prirodnim resursima i poslovnoj tradiciji	Stvoriti osnovnetemeljne pretpostavke za razvoj turizma na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde	Razvoj turističke ponude i infrastrukture sukladno raspoloživim potencijalima	Unapređenje riječnog i planinskog turizma
11.	Bosansko-podrinjski kanton Goražde - Grad Goražde i Općina Foča u FBiH	Izgradnja biciklističke staze Goražde -Ustikolina - Presjeka	Uspostaviti pogodno gospodarsko okruženje i dinamično gospodarstvo, utemeljeno na prirodnim resorsima i poslovnoj tradiciji	Stvoriti temeljne pretpostavke za razvoj turizma na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde	Razvoj turističke ponude i infrastrukture sukladno raspoloživim potencijalima	Unapređenje riječnog i planinskog turizma

Pregle strukture finansiranja projekata investicija Bosansko-podrinjskog kantona BPK Goražde za period 2021 – 2023. Godine

r.br	DAC	SEKTOR	SR/SSU	LOKACIJE	NAZIV PROJEKTA	PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	GODINA POČETKA PROJEKTA	GODINA ZAVRŠETKA PROJEKTA	UKUPNA VRIJEDNOST PROJEKTA	IZVOR FINANSIRANJA	NAČIN FINANSIRANJA	NEDOSTAJUĆA SREDSTVA	UKUPNA VRIJEDNOST	REALIZOVANO SA 31.12. PRETHODNE GODINE	PLANIRANO ZA TEKUĆU GODINU	TEKUĆA GODINA-REALIZACIJA DO KRAJA IZVJEŠTAJNOG PERIODA	PLANIRANO 2021	PLANIRANO 2022	PLANIRANO 2023
1	110	Obrazovanje		Grad Goražde	Sanacija i adaptacija gradskog stadiona Midhat Drljević u Goraždu	Projekta ideja	2021	2023	845.541,50	Vlada BPK Goražde i Grad Goražde	Budžet	-	-	-	-	-	200.000+100.000	200.000+100.000	200.000+46.048,50
2.	110	Obrazovanje		Grad Goražde	Sanacija i modernizacija Gradske dvorane „Mirsad Hurić u Goraždu	Projekta ideja	2021	2023	550.000	Vlada BPK – Grad Goražde-	Budžet	-	-	-	550.000	-	50.000+150.000	150.000+25.000	150.000+25.000
3.	120	Zdravstvo		BPK Goražde	Izgradnja i opremanje objekta za potrebe hitne pomoći u Domu zdravlja Goražde	Projekta ideja	2021	2023	1.500.000	Vlada BPK – Grad Goražde	Budžet	-	-	-	800.000	-	700.000	-	
4.	14	Vodosnabdijev		BPK Goražd	Vodosnabdijevanj	-	2021	2022	80.000	Budžet	Budž	-	-	-	40.0	-	40.000	40.000	-

	0	anje i sanitacija		e Grad Goražde	e visinskih zona na području Grada Goražde				Grada Goražde	et				00				
5.	140	Vodosnabdijevanje i sanitacija		Grad Goražde	Izgradnja kolektora otpadnih voda sa prečistačima na dionici Vitkovići-Goražde-Novo Goražde	-	2021	2022	8.000.000	Vlada BPK Goražde Grad Goražde	-	8.000.000	8.000.000	-	-	-	-	4.000.000	4000.000
6.	160	Ostale usluge socijalna infrastruktura		BPK Goražde	Izgradnja centralnog spomen-obilježja braniocima Goražda	- Projektna ideja Cost-benefit analiza	2018 2021	2022	510.953	Vlada BPK	Budžet	437.243	-	73.710	150.000	-	150.000	137.243	-
7.	410	Zaštita okoliša		BPK Goražde,Grad Goražde	Izgradnja regionalne-sanitarne deponije Trešnjica u Goraždu	Projektna ideja, Studija izvodljivosti,Cost benefit ,Analiza utjecaja na okoliš	2021	2025	15.000.000.	BPK Goražde, Općina Goražde,privatni sektor, donacije	Budžet	12.000.000	-	900.000	100.000	-	3.000.000.	5.000.000.	2.000.000
8.	210	Putna infrastruktura		Grad Goražde	Sanacija i modernizacija putnog pravca Zupčići-	Projektna ideja	2021	2023	1.000.000	Budžet Grada Goražde, Vlada BPK, IFAD	Budžet	1.000.000	-	-	-	-	-	1.000.000.	-

					Ahmovići -Sadba														
9	140	Zaštita okoliša		Općina Pale u FBiH	Izgradnja sistema primarne kanalizacione mreže i postrojenja za naselja Prača i Hrenovica	Projekt na ideja,studija izvodljivosti,cost,benefit analiza utjecaja na prirodni okoliš	2021	2022	6.500.000	Svjetska banka,Razvojni pristupni fondovi	Zaduženje BiH i FBiH	3.500.000	3.500.000	-	-	-	1,5000.000.	1.000.000	1.000.000
10.	160	Ostale usluge , socijalna infrastruktura		Općina Pale u FBiH	Izgradnja infrastrukture u poslovnoj zoni Vinčica	Projekt na ideja	2021	2022	950.000	Općina Pale u FBiH. Svjetska banka i razvojni pristupni fondovi . kreditna sredstva	-	-	-	-	-	-	500.000	450.000	-
11.	410	Zaštita okoliša		Općina Pale u FBiH	Projekat izgradnje obaloutvrde na rijeci Prači od mosta u Turkovićima nizvodno do naselja Kaljani.		2021	2022	1.000.000	Općina Pale u FBiH. Svjetska banka i razvojni pristupni fondovi . kreditna sredstva	-	-	-	-	-		500.000	500.000	-
12		Ostale usluge , socijalna infrastruktura		Općina Foča u FBiH	Gradnja mosta preko rijeke Drine	Projekt na ideja	2021	2023	3.000.000	Vlada BPK Goražde, Ministar.za privredu, OpćinaFoča u FBiH,Grad Goražde,Vlada FBiH;	-	-	-	-	-	-	1.000.000	500.000	1,5.000.000.

										Ino donatori,fondovi,strai									
13.	332	Turizam		Vlada BPK Goražde,	Izgradnja biciklističke staze Goražde-Ustikolina-Presjeka	Projektna ideja	2021	2023	835.000	Vlada BPK Goražde, Ministar.za privredu, OpćinaFoča u FBiH,Grad Goražde,Vlada FBiH; Ino donatori,fondovi,strai investitori	Budžet	835.000	-	-	-	-	210.000	420.000 420.000	205.000
14.	332	Turizam		Vlada BPK Goražde,	Izgradnja plaža i kupališta na rijeci Drini,Ustikolina-Goražde	Projektna ideja	2021	2023	971.500	Vlada BPK Goražde, Ministar.za privredu, OpćinaFoča u FBiH,Grad Goražde,Vlada FBiH; Ino donatori,fondovi,strai investitori	-	-	-	-	-	-	142.000 + 93.000	142.000+ 93.000 520.000	143.000+94.000

Broj:03-11-401-1/21
13.04.2021.godine
Goražde

P R E M I J E R
Aida Obuća,v.r.

303

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 8/15) i članka 48. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH" broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19) i članka 9. Zakona o izvršenju Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 2/21), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 82. redovitoj sjednici, održanoj 12.03.2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o odobravanju unosa razgraničenih namjenskih prihoda koji nisu utrošeni u prethodnoj godini u Proračun Ministarstva za financije za 2021. godinu

Članak 1.

Ovom se Odlukom odobrava unos razgraničenih namjenskih prihoda koji nisu utrošeni u prethodnoj godini u Proračun Ministarstva za financije za 2021. godinu, kako na prihodovnoj tako i na rashodovnoj strani.

Članak 2.

Prihodovna strana Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021.godinu povećava se u ukupnom iznosu od 184.091,00 KM i to na ekonomskom kodu:

721613 – Prihodi od privatizacije poduzeća iznos od 184.091,00 KM

Članak 3.

Na rashodovnoj strani Proračun Ministarstva za financije za 2021. godinu povećava se u ukupnom iznosu od 184.091 KM i to na ekonomskim kodovima:

823100 – Otplate dugova primljenih kroz državu iznos od 176.532,00 KM
616200 – Izdaci za inozemne kamate iznos od 7.559,00 KM

Članak 4.

Za provedbu ove Odluke zadužuje se Ministarstvo za financije.

Članak 5.

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–11-501/21 **P R E M I J E R**
12.03.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

304

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/15), članka 46. Zakona o izvršenju Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021.godinu („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj:2/21) i članka 17. Zakona o novčanim podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 4/13 i 10/20), Vlada Bosansko–podrinjskog kantona Gor-

ažde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o davanju suglasnosti na Program utroška sredstava "Program ruralnog razvoja za 2021. godinu" utvrđen u Proračunu Ministarstva za gospodarstvo na ekonomskom kodu 614 300-TEK002 - Tekući transferi neprofitnim organizacijama - Ruralni razvoj za 2021. godinu

Članak 1.

Ovom se Odlukom daje suglasnost na Program utroška sredstava „Program ruralnog razvoja za 2021.godinu", utvrđen u Proračunu Ministarstva za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na ekonomskom kodu 614 300 TEK002 - Tekući transferi neprofitnim organizacijama - Ruralni razvoj za 2021.godinu, u iznosu od 60.000,00 KM.

Članak 2.

Sastavni dio ove Odluke je Program iz članka 1. ove Odluke.

Članak 3.

Za provedbu ove Odluke zadužuju se Ministarstvo za gospodarstvo i Ministarstvo za financije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, svako u okviru svoje nadležnosti.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–11-573/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

.....

304a)

P R O G R A M
utroška sredstava „Program ruralnog razvoja za 2021. godinu" utvrđen u Proračunu Ministarstva za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na ekonomskom kodu 614 300 TEK002 - Tekući transferi neprofitnim organizacijama – Ruralni razvoj za 2021. godinu

1. NAZIV PROGRAMA

Naziv Programa je Program utroška sredstava „Program ruralnog razvoja za 2021.godinu" utvrđen u proračunu Ministarstva za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na ekonomskom kodu 614 300 TEK 002 - Tekući transferi neprofitnim organizacijama - Ruralni razvoj za 2021. godinu.

PODACI O PROGRAMU

Period provedbe Programa:
01.01.2021. do 31.12.2021.godine

Proračunska pozicija:
17. Ministarstvo za gospodarstvo

Ekonomski kod: 614 300

Ukupna vrijednost Programa:
60.000,00 KM

Odgovorna osoba: Mensad Arnaut

Pozicija odgovorne osobe: ministar

Kontakt osoba za Program: Belma Mešić-Šeho

Kontakt telefon: 038 227 857

DATUM DAVANJA SUGLASNOSTI NA PROGRAM: Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, sukladno Zakonu o novčanim podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde donijela je Odluku o davanju suglasnosti na Program broj: 03-11-573/21 od 08. 04.2021.godine („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 04/21).

2. SVRHA I OPIS PROGRAMA

Svrha Programa

Svrha Programa je pružanje podrške fizičkim osobama, jedinicama lokalne samouprave i neprofitnim organizacijama u oblasti ruralnog razvoja na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde koji omogućavaju razvoj ruralnog područja Bosansko-podrinskog kantona Goražde, a sukladno Strategiji razvoja poljoprivrede Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2019-2023. godina i Zakonomu o novčanim podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 4/13 i 10/20).

Program za svrhu ima pružanje podrške ekonomskom, socijalnom i kulturnom razvoju ruralnih područja na način koji doprinosi povećanju raznolikosti ekonomskih djelatnosti, upošljavanje u ruralnim područjima, poboljšanje općih uvjeta za ostvarenje prihoda i kvaliteta života ruralnih zajednica na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a sve sukladno Strategiji razvoja poljoprivrede Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2019-2023. godina.

Opis Programa

Program ruralnog razvoja ima za cilj da unaprijedi ekonomski, socijalni i kulturni položaj u ruralnim područjima Bosansko-podrinjskog kantona Goražde kroz podsticanje mjera i financiranje projekata i zahtjeva koji doprinose ekonomskom, socijalnom i kulturnom napredku ruralnih područja.

Program će omogućiti investicije u poljoprivredna gazdinstva i investicije u ruralnu infrastrukturu.

Program utroška sredstava „Program ruralnog razvoja za 2021. godinu" na ekonomskom kodu 614 300 – Tekući transferi neprofitnim organizacijama - Ruralni razvoj Ministarstva za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu (u daljnjem tekstu: Program), definiše bitne elemente, kao što su opći i posebni ciljevi Programa, potrebna sredstva za provedbu Programa, kriterijumi za raspodjelu sredstava (opći i posebni uvjeti), korisnici sredstava, potreban broj radnika za provođenje Programa i monitoring, procjena rezultata te procjenu nepredviđenih rashoda i izdataka.

3. OPĆI I POSEBNI CILJEVI PROGRAMA

Opći/osnovni cilj Programa

Opći/osnovni cilj Programa je podsticanje konkurentnosti ruralnog područja na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde sukladno Strategiji razvoja poljoprivrede Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2019-2023.godina („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ broj: 8/19) i Zakonu o novčanim podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 4/13 i 10/20), koji omogućava razvoj ruralnog područja Bosansko-podrinskog kantona Goražde.

Posebi/specifični cilj Programa

Dostizanje svrhe i općeg cilja Programa planirana je kroz ostvarivanje sljedećeg posebnog cilja Programa:

- Podsticanje konkurentnosti ruralnog područja.

Podsticanje konkurentnosti ruralnog područja

Kroz podsticanje konkurentnosti ruralnog područja nastoji se osigurati stabilan izvor dohotka za poljoprivredne proizvođače kroz povećanje učešća na tržištu, veću tržišnu orijentaciju, poboljšanje ruralne infrastrukture, povećanje ekonomske aktivnosti mladih poljoprivrednika. Kroz podsticanje konkurentnosti nastoji se postići poboljšanje infrastrukturnih, tehnoloških i ljudskih resursa čiji su rezultati produktivnost i kvalitet ruralnog područja, čime se može postići trajno povećanje udjela proizvoda na tržištu, što vodi poboljšanju održivosti ruralnih ekonomija i zajednica na području kantona.

Podrška će se osigurati za sljedeće vrste aktivnosti koje mogu biti predložene za sufinanciranje u okviru ovog Programa:

a) investicije u poljoprivredna gazdinstava:
- nabavka poljoprivredne mehanizacije i opreme,
- izgradnja ili rekonstrukcija stajskih objekata i objekata za preradu voća i povrća.

b) ruralna infrastruktura:
- sanacija nekategorisanih puteva koji povezuju naseljena mjesta, dijelove naseljenog mjesta u ruralnim područjima, te pristupnih puteva do poljoprivrednih površina i gazdinstava ne uključujući asfaltiranje,
- sufinanciranje izgradnje lovno-uzgojnih objekata (prihvatilište).

4. POTREBNA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE PROGRAMA

Visina sredstava za provođenje Programa

Potrebna sredstva za provođenje Programa definirana su Proračunom Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 2/21), na ekonomskom kodu 614 300 TEK 002 – Tekući transferi neprofitnim organizacijama

- Ruralni razvoj u iznosu od 60.000,00 KM.

Maksimalni proračun po komponentama

Programom se utvrđuje visina, odnosno maksimalni iznos sredstava za posebni cilj Programa po komponentama i to kako slijedi:

Posebni cilj Programa – Podsticanje konkurentnosti ruralnog područja

Ukupan proračun: 60.000 KM

- Prva komponenta posebnog cilja - in-vesticije u poljoprivredna gazdinstava

  Maksimalni proračun: 40.000 KM

- Druga komponenta posebnog cilja - ruralna infrastruktura

  Maksimalni proračun: 20.000 KM

U okviru posebnog cilja ruralnog razvoja, tj. konkurentnosti ruralnog područja sufinancirat će se sljedeće komponente odnosno aktivnosti:

U prvoj komponenti investicije u poljoprivredna gazdinstva realizirat će se sljedeće aktivnosti:

- nabavka poljoprivredne mehanizacije i opreme;
- izgradnja ili rekonstrukcija stajskih objekata i objekata za preradu voća i povrća.

U drugoj komponenti investicije u ruralnu infrastrukturu realizirat će se sljedeće aktivnosti:

- sanacija nekategorisanih puteva koji povezuju naseljena mjesta, dijelove naseljenog mjesta u ruralnim područjima, te pristupnih puteva do poljoprivrednih površina i gazdinstava ne uključujući asfaltiranje,

- sufinanciranje izgradnje lovnouzgojnih objekata (prihvatilište).

Korisnici sredstava po ovom Programu su fizičke osobe koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom sa područja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde koja u okviru prve komponente posebnog cilja apliciraju putem zahtjeva do maksimalnog iznosa sredstava do 2.000,00 KM, a u okviru druge komponente posebnog cilja apliciraju putem projekata jedinice lokalne samouprave i neprofitne organizacije sa područja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde do maksimalnog iznosa sredstava do 5.000,00 KM.

Osim aplikacija korisnika putem projekata i zahtjeva za sredstvima iz ovog Programa, sredstva se mogu koristiti i na temelju zaključenih sporazuma ili memoranduma između Vlade Bosansko -podrinjskog kantona Goražde ili Ministarstva za gospodarstvo i vladinih ili nevladinih organizacija iz oblasti ruralnog razvoja.

Redistribucija sredstava

U slučaju potrebe koja se ukaže tijekom implementacije Programa, Ministarstvo može napraviti redistribuciju sredstava sa jedne na drugu komponentu u iznosu do maksimalno 20 procenata (20%) od iznosa komponente sa koje se sredstva prenose. Redistribuciju ovih sredstava ministarstvo će izvršiti odlukom ministra.

U slučaju izmjene ukupne vrijednosti Programa koja je rezultat Izmjene i dopune Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, preusmjerenja sa drugih kodova ili na druge kodove unutar Proračuna Ministarstva i preusmjeravanja između proračunskih korisnika, Ministarstvo za gospodarstvo će vršiti izmjenu i dopunu Programa sukladno potrebama na temelju kojih su donesene odluke o preusmjeravanju, povećanjem ili smanjenjem ukupne vrijednosti Programa uz suglasnost Vlade.

5. KRITERIJUMI ZA RASPODJELU SREDSTAVA

Način raspodjele sredstava

Raspodjela sredstava vršit će se dodjelom državne pomoći u novcu za aktivnosti i mjere koje doprinose ostvarivanju općeg i posebnog cilja Programa.

Raspodjela sredstava u slučaju dodjele državne pomoći u novcu vršit će se na temelju odobrenih projekata i zahtjeva sukladno Programu. Konačne odluke o dodjeli državne pomoći za pojedinačne projekte i zahtjeve iz sredstava ovog Programa na prijedlog Ministarstva za gospodarstvo donosi Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Uz projekat, jedinice lokalne samouprave i neprofitne organizacije dužne su dostaviti sljedeću dokumentaciju: dokaz o registraciji pravnog subjekta od nadležnog organa, potvrdu o upisu u Registar gazdinstava i klijenata, uvjerenje o izmirenim poreskim obvezama za prethodnu godinu (izuzimajući neizravne poreze), uvjerenje o poreznoj registraciji-identifikacijski broj, uvjerenje o izmirenim porezima i doprinosima za zaposlenike za prethodnu godinu (ukoliko nema zaposlenih dostavlja ovjerenu izjavu da nema uposlenih i neizmirenih obveza), bilans stanja i bilans uspjeha ovjeren od strane nadležne poreske uprave za prethodnu godinu (dostavljaju samo neprofitne organizacije), narativno financijsko izvješće za prethodnu godinu (dostavljaju samo neprofitne organizacije) i potvrdu o otvorenom žiroračunu.

Uz zahtjev, fizičke osobe dužne su dostaviti sljedeću dokumentaciju: potvrda o upisu u Registar gazdinstava i klijenata, uvjerenje o izmirenim poreskim obvezama (izuzimajući neizravne poreze), potvrdu o otvorenom žiroračunu.

Kriterijumi za raspodjelu sredstava

Raspodjela sredstava za aktivnosti sadržane u projektima i zahtjevima izvršit će se srazmjerno doprinosu u dostizanju općeg i posebnog cilja Programa, očekivanih rezultata Programa i drugih elemenata za raspodjelu sukladno odredbama Programa.

Prilikom odlučivanja o raspodjeli sredstava iz prethodnog stavka primjenjivat će se kriterijumi putem kojih će se ocjenjivati bitni aspekti uticaja aktivnosti predložene za sufinanciranje iz sredstava Programa.

Kriterijumi po temelju kojih će se vršiti raspodjela sredstava Programa su:

Financijski i organizacijski kapaciteti aplikanta za provođenje aktivnosti,

Usklađenost aktivnosti sa svrhom, općim i posebnim ciljem Programa,

Metodologija provođenja planirane aktivnosti,

Doprinos održivom poboljšanju stanja,

Troškovna efikasnost u provođenju aktivnosti.

Raspodjela sredstava vršit će se na temelju odobrenih projekata i zahtjeva za sredstvima sukladno posebnom cilju Programa. Raspodjela sredstava vršit će se dodjelom državne pomoći u novcu.

Konačnu suglasnost na spisak korisnika sredstava državne pomoći iz ovog Programa daje Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Kandidiranje prijedloga projekta i zahtjeva za sredstvima

Prijedlozi projekata i zahtjeva za sredstvima dostavljaju se nakon objavljivanja javnog poziva, koji se raspisuje sukladno odredbama Programa.

Prijedlozi projekata se dostavljaju za apliciranje za sredstva u okviru posebnog cilja druge komponente Programa (podsticanje konkurentnosti ruralnih područja-ruralna infrastruktura) i mogu aplicirati samo jedinice lokalne samouprave i neprofitne organizacije sa područja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Prijedlozi zahtjeva dostavljaju se samo u okviru posebnog cilja prve komponente Programa (podsticanje konkurentnosti ruralnih područja-investicije u poljoprivredna gazdinstva) i mogu aplicirati fizičke osobe sa područja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Minimalni i maksimalni iznos sredstava koji može biti zatražen za sufinanciranje projekta kreće se u rasponu od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM. Minimalni i maksimalni iznos sredstava koji može biti zatražen za sufinanciranje zahtjeva kreće se u rasponu od 500,00 KM do 2.000,00 KM.

Aplikant može dostaviti samo jedan prijedlog projekata ili zahtjeva.

Aplikanti koji apliciraju sa projektima dužni su osigurati vlastito učešće u sufinanciranju projekta u iznosu minimalno 20% od ukupne vrijednosti, a aplikanti koji apliciraju sa zahtjevima u iznosu minimalno 15% od ukupne vrijednosti.

Pravilno popunjavanje propisane forme omogućava da se svi aspekti prijedloga projekata i zahtjeva objektivno selektiraju i procijene.

Svi prijedlozi projekata i zahtjeva se procjenjuju sukladno kriterijumima Programa kojim će se vrednovati njihov doprinos ostvarivanju ciljeva Programa na način predviđen procedurama apliciranja, selekcije, evaluacije i rangiranja iz Programa.

Opći uvjeti i posebni uvjeti

Opći uvjeti za učestvovanje u Programu su:

- da su upisani u registar poljoprivrednih gazdinstava, odnosno registar klijenata u skladu sa Zakonom o poljoprivredi,
- da imaju proizvodnju na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ili da krajnji korisni-

ci projekta imaju poljoprivrednu proizvodnju na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i da se projekati realiziraju na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde,
- da imaju registraciju na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Posebni uvjeti za učestvovanje u Programu:

- da su namjenski utrošili sredstva odobrena od strane Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde u periodu od protekle tri godine ukoliko im je takva pomoć dodijeljena,
- da su ispunili ugovorene obveze po odobrenim grantovima Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, ukoliko su ih dobili u zadnje tri proračunske godine,
- da nisu koristili novčana sredstva po Programu ruralnog razvoja u prethodnoj godini (odnosi se na fizičke osobe),
- da nemaju neizmirenih obveza za poreze i doprinse, po bilo kojem temelju za prethodnu godinu, osim obveza koje su obuhvaćene ugovorom o reprogramiranju obveza (izuzimajući neizravne poreze),
- **korisnici koji nisu ispoštovali ugovorene obveze (nisu namjenski utrošili doznačena sredstva, nisu dostavili izvješća o namjenskom utrošku sredstava sukladno potpisanoim ugovoru), kao i odgovorna osoba iz takvog pravnog subjekta u bilo kojem drugom pravnom subjektu, ne mogu aplicirati po ovom Programu,**
- **korisnici koji imaju duga po temelju javnih prihoda po bilo kom temelju ne mogu aplicirati po ovom Programu.**

Kandidiranje prijedloga projekata i zahtjeva za sredstvima

Prijedlozi projekata i zahtjeva za sredstvima dostavljaju se nakon davanja suglasnosti na Program od strane Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i objavljenog javnog poziva, koji se raspisuje sukladno odredbama Programa.

Minimalno jedan javni poziv će se raspisati po Programu.

Podnošenje prijedloga projekta i zahtjeva za sredstvima vrši se isključivo na aplikacijskim obrascima propisanim od strane Ministarstva za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Pravilno popunjavanje propisane forme omogućava da se svi aspekti prijedloga projekata i zahtjeva objektivno selektiraju i procijene.

Svi prijedlozi projekata i zahtjeva za sredstvima se procjenjuju sukladno procedurama apliciranja, selekcije, evaluacije i rangiranja.

Procedure apliciranja, selekcije i evaluacije projekata i zahtjeva za sredstvima

Aplikanti koji u formi propisanoj od strane Ministarstva za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde dostave prijedloge projekata i zahtjeva

za sredstvima u rokovima predviđenim Programom imaju status aplikanta.

Javni poziv po Programu se raspisuje nakon sticanja uvjeta, odnosno nakon davanja suglasnosti na Program od strane Vlade. Javni poziv sadrži minimalno sažetak svrhe, općeg i posebnog cilja, način raspodjele i rokove za dostavljanje aplikacija.

Javni poziv se objavljuje na internet stranici Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i u jednom ili više elektronskih medija.

Krajnji rok za objavljivanje javnih poziva je 01. studeni 2021. godine u 16:00 sati.

Otvaranje aplikacija i administrativna provjera

Otvaranje aplikacija i administrativna provjera za prijedloge projekata i zahtjeva se provodi najkasnije 30 dana od zatvaranja javnog poziva.

Administrativna provjera se provodi u cilju utvrđivanja da li osoba koja je dostavila aplikaciju ispunjava uvjete za dobijanje statusa aplikanta sukladno odredbama ovog Programa. Administrativnu provjeru vrši povjerenstvo Ministarstva za gospodarstvo. Povjerenstvo provjerava da li aplikacija zadovoljila sljedeće uvjete:

- da je aplikacija dostavljena u roku i na način predviđen Programom,
- da aplikant ispunjava opće i posebne uvjete učestvovanja u Programu,
- da su dostavljeni svi prilozi na način predviđen Programom,
- da je osigurano vlastito učešće na način predviđen Programom,
- da je aplikacija potpuna i ispravno elektronski popunjena sukladno propisanoj formi i financijskim uvjetima.

Ukoliko su ovi uvjeti ispunjeni, povjerenstvo će aplikaciju evaluirati sukladno odredbama Programa. Povjerenstvo može zatražiti od aplikanta dostavljanje dodatne dokumentacije ukoliko je očigledno da je dokument izostavljen zbog slučajne tehničke greške, a što se može neizravno utvrditi na temelju preostale dostavljene dokumentacije. Povjerenstvo može zatražiti dopunu dokumentacije za maksimalno dva uvjeta općih ili posebnih uvjeta koji su propisani Programom. U suprotnom, aplikacija će i bez evaluacije biti odbijena iz administrativnih razloga. Aplikacije u kojima nije predviđeno propisano vlastito učešće će se u fazi administrativne provjere odbiti kao neprihvatljive za financiranje. Projekti i zahtjevi u kojima su tražena sredstva veća ili manja od utvrđene visine sredstava predviđene Programom u fazi administrativne provjere će biti automatski odbijeni kao neprihvatljivi za financiranje. **Aplikacije pisane rukopisom će biti automatski odbijene**.

Evaluacija dostavljenih prijedloga projekata i zahtjeva

Za provođenje procesa selekcije, evaluacije i ocjenjivanja prijedloga projekata i zahtjeva Ministarstvo formira povjerenstvo.

Povjerenstvo sve dostavljene aplikacije razmatra i evaluira u periodu od

maksimalno 30 dana od završetka administrativne provjere.

U evaluaciji projekata i zahtjeva povjerenstvo primjenjuje pet grupa indikatora i to:

- Financijski i operativni kapaciteti aplikanta
- Relevantnost
- Metodologija
- Održivost
- Proračun i troškovna efikasnost

Ocjenjivanje aplikacija

Evaluacija aplikacija se provodi na temelju skale za evaluaciju. Evaluacijski kriterijumi su podijeljeni u okviru grupa i podgrupa. Za svaku podgrupu povjerenstvo daje ocjenu između 1 i 5 prema sljedećim kategorijama procjena:

1 - veoma slabo;
2 - slabo;
3 - adekvatno;
4 - dobro;
5 - veoma dobro.

Svaka ocjena se množi sa koeficijentom koji je za svaki indikator predviđen u evaluacijskoj skali. Maksimalan broj bodova za projekat i zahtjev iznosi 100.

Projekti i zahtjevi koji imaju manje od 70 bodova, se odbacuju u prvom krugu selekcije. Ukoliko je ukupan rezultat u poglavlju relevantnost manji od 15 aplikacija se odbija, bez obzira na dobijen ukupan maksimalan broj bodova.

Ukoliko je ukupan rezultat u poglavlju proračun i troškovna efikasnost manji od 15, aplikacija se odbija bez obzira na dobijen ukupan maksimalan broj bodova.

Povjerenstvo će procjenjivati vrijednost indikatora. Prilikom određivanja vrijednosti indikatora, povjerenstvo će se pridržavati prioriteta, financijskih kriterijuma i načina rangiranja koji su propisani Programom. Svi članovi povjerenstva dodjeljuju ocjene, a ukupan broj bodova se dobija kada se zbir ocjenae dobijenih od svih članova povjerenstva podijeli sa brojem članova povjerenstva. Ministarstvo za gospodarstvo će donijeti poseban akt (odluku) kojom će biti definirana dodjela novčanih sredstava, a na temelju osvojenih bodova.

Skala za evaluaciju

KRITERIJUM	SKALA
	Projekti/zahtjevi
1. Financijski i operativni kapaciteti aplikanta	**10**
1.1. Procijenjena razina iskustva aplikanta u upravljanju projektom/zahtjevom	5
1.2. Procijenjena razina tehničkog i stručnog znanja i iskustva neophodnog za implementaciju projekata/zahtjeva	5

2. Relevantnost	**30**
2.1. Koliko je aplikacija relevantna za svrhu, opći i posebni cilj Programa?	5x2
2.2. Koliko je aplikacija relevantna za prioritetne aktivnosti u okviru posebnog cilja?	5x2
2.3. Koliko je aplikacija relevantna za očekivane rezulate Programa?	5x2
3. Metodologija	**10**
3.1. Da li su aktivnosti u prijedlogu projekta/zahtjeva odgovarajuće u pogledu ciljeva i očekivanih rezultata projekta/zahtjeva?	5
3.2. Da li je konkretna analiza problema, da li su predložene aktivnosti odgovarajuće za rješavanje prezentiranog problema, te da li su na zadovoljavajući način planirani raspoloživi resursi aplikanta, a koji mogu doprinijeti rješavanju problema?	5
4. Održivost	**25**
4.1. Da li će mjere podrške Programa značajnije doprinijeti rješavanju problema koji je naveden u prijedlogu projekta/zahtjevu?	5x2
4.2. Da li predložene aktivnosti mogu imati pozitivne efekte na ukupni ruralni razvoj u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde?	5
4.3. Da li su očekivani rezultati aktivnosti za koje se traži financiranje održivi u financijskom smislu i da li će se ostvarivati i nakon prestanka financiranja iz Programa, u periodu od minimalno tri godine?	5x2
5. Proračun i troškovna efikasnost	**25**
5.1. Da li je odnos između planiranih troškova i očekivanih rezultata zadovoljavajući?	5x2
5.2. Da li je visina predloženih troškova adekvatna za implementaciju planiranih aktivnosti?	5x2
5.3. Da li su predloženi troškovi aktivnosti obrazloženi na način da dokazuju da će sredstva Programa biti iskorištena na efikasan i ekonomičan način?	5
MAKSIMALNI BROJ BODOVA	**100**

Procedure odobravanja prijedloga projekata i zahtjeva

Za projekte i zahtjeve koji su u procesu evaluacije dobili više od 70 bodova, povjerenstvo rangira po broju osvojenih bodova.

U procesu odobravanja, Povjerenstvo može uvidom na terenu provjeriti stanje u pogledu usklađenosti stvarnog stanja sa stanjem navedenim u prijedlogu projekta ili zahtjeva.

Nakon provedenog rangiranja odobravaju se svi najbolje rangirani projekti i zahtjevi do visine raspoloživih sredstava koja su Programom definirana. Svi najbolje rangirani projekti i zahtjevi za koje postoje raspoloživa sredstva imaju status odobrenih projekata i zahtjeva.

Prijedlozi projekata i zahtjeva koji imaju više od 70 bodova, ali za čije financiranje nema raspoloživih sredstava, stavljaju se na listu čekanja u slučaju osiguranja dodatnih sredstava za Program ili donošenja odluke o preraspodjeli sredstava sukladno odredbama Programa. U suprotnom, prijedlog projekta i zahtjeva se odbija.

Odobrene projekte i zahtjeve Ministarstvo predlaže Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde da donese odluku o odobravanju prijedloga projekta i zahtjeva koji će se sufinancirati sredstvima iz Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona – ekonomski kod 614 300 – Tekući transferi neprofitnim organizacijama - Ruralni razvoj.

Nakon prihvatanja prijedloga odluke od strane Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, pristupa se potpisivanju ugovora za sufinanciranje projekta i zahtjeva o čemu se aplikant obavještava. Ugovorom se definira način implementacije projekta, vrijeme implementacije, obveze korisnika sredstava i Ministarstva za gospodarstvo i način osiguranja instrumenata za namjenski utrošak sredstava.

6. KORISNICI SREDSTAVA

Korisnici sredstava su fizičke osobe, neprofitne organizacije i jedinice lokalne samouprave u oblasti ruralnog razvoja na području Bosansko podrinjskog kantona Goražde koji omogućavaju razvoj ruralnog područja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, te koji ispunjavaju opće i posebne uvjete Programa iz 2021. godine i koji su uspješno završili proces apliciranja, selekcije i evaluacije i koji su uspješno rangirani za korištenje sredstava iz ovog Programa.

7. POTREBAN BROJ RADNIKA ZA PROVOĐENJE PROGRAMA

Za provođenje Programa su nadležni zaposleni u Ministarstvu za gospodarstvo i Program ne zahtijeva angažiranje dodatnih radnika na provođenju Programa, izuzev za korištenje vanjskih usluga za potrebe izrade baze podataka registra korisnika.

Na Programu će biti angažirane osobe na poslovima povjerenstva koje se formiraju sukladno Programu. Članovi povjerenstva za provođenje aktivnosti na ocjenjivanju aplikacija ne mogu biti članovi povjerenstva za kontrolu provedbe ugovorenih obveza po ovom Programu. Povjerenstva po ovom Programu se ne plaćaju.

Monitoring implementacije Programa

Monitoring se provodi s ciljem utvrđivanja da li se implementacija podržanih aktivnosti provodi sukladno potpisanim ugovorima i sukladno odredbama ovog Programa. U cilju osiguranja procjene rezultata odabrani korisnici su dužni nakon utroška odobrenih sredstava koja su odobrena za financiranje iz Programa dostaviti Ministarstvu za gospodarstvo izvješće o provedenim aktivnostima.

Nadzor provedbe Programa utroška sredstava sa ekonomskog koda 614 300 – Tekući transferi neprofitnim organizacijama - Ruralni razvoj vrši Ministarstvo za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Mjerenje rezultata i provedenih aktivnosti će se vršiti na temelju periodičnih monitoringa implementacije projekata i zahtjeva te sačinjavanjem zapisnika uz koji će biti sva neophodna dokumentacija kojom se dokazuje implementacija namjenskog utroška dodijeljenih sredstava (uplatnice, računi, fakture, ugovori i sl.)

U slučaju da rezultati monitoringa ukažu na značajni zaostatak u ispunjavanju ugovorenih obveza, Ministarstvo predlaže Vladi donošenje odluke o povratu dodijeljene državne pomoći ili preusmjeravanje sukladno odredbama Programa.

8. PROCJENA REZULTATA

Pregled očekivanih rezultata

Aplikanti su dužni u prijedlogu projekta i zahtjeva navesti specifične rezultate koji su izravno povezani sa očekivanim rezultatima ovog Programa. Sve aplikacije koje se podnose za financiranje iz sredstava Programa će biti procjenjivane u odnosu na njihove očekivane rezultate. Očekivani rezultati prijedloga projekata i zahtjeva za sredstvima se procjenjuju u odnosu na očekivane rezultate Programa.

Očekivani rezultati koji su predloženi u prijedlogu projekta i zahtjeva će se koristiti za ocjenu kvalitete prijedloga projekta i zahtjeva i njihovog doprinosa ostvarivanju ciljeva Programa, a također će biti kriterijum za ocjenu namjenskog utroška sredstava i ispunjavanja ugovorenih obveza po odobrenim grantovima Ministarstva za gospodarstvo.

Mjerenje rezultata aktivnosti će se vršiti na temelju rezultata monitoringa implementacije i rezultata obilaskom korisnika na terenu i na temelju pisanih izvješća korisnika sredstava.

U cilju osiguranja procjene rezultata Programa, odabrani korisnici koji su dobili podršku dužni su nakon utroška odobrenih sredstava koja su odobrena za financiranje iz Programa dostaviti Ministarstvu za gospodarstvo izvješće o provedenim aktivnostima sa dokaznom dokumentacijom .

9. PROCJENA NEPREDVIĐENIH RASHODA I RIZIKA

Nepredviđeni rashodi

Nepredviđeni rashodi mogu se pojaviti u slučaju povećane potražnje za

podsticajnim mjerama iz Programa. Nepredviđeni rashodi za ostale Programom predviđene aktivnosti mogu se pojaviti samo kao rezultat promjena unutar interne strukture samog Programa, ali ne i dovesti do povećanja ukupnih nepredviđenih rashoda Programa.

Rizici

Kako bi se smanjili rizici u procesu implementacije Programa, uveden je monitoring aktivnosti koje su podržane u okviru ovog Programa. Službenici mogu vršiti terenske posjete u cilju prikupljanja dodatnih informacija neophodnih za proces selekcije, a mogu vršiti i monitoring tijekom same implementacije aktivnosti i mjera koje su podržane ovim Programom.

Aplikanti su dužni planirati odgovarajuće mjere koje će poduzeti u slučaju ostvarivanja rizika koji mogu utjecati na ostvarivanje ciljeva i rezultata koji su predviđeni u aktivnostima i mjerama za koje su dobili podršku iz ovog Programa.

Broj:04-11-407-2/21 **M I N I S T A R**
12.04.2021.godine **Mensad Arnaut,v.r.**
G o r a ž d e

Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, svojom Odlukom broj:03-11-573/21 dana 08.04.2021.godine dala je suglasnost na Program ruralnog razvoja za 2021. godinu.

305

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“, broj 8/15), Vlada Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o davanju suglasnosti na Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

Članak 1.

Ovom se Odlukom daje suglasnost na Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:03–04–569/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

306

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 8/15), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o davanju suglasnosti za popunu upražnjenog radnog mjesta namještenika

Članak 1.

Ovom Odlukom Vlada Bosansko -podrinjskog kantona Goražde daje suglasnost Ministarstvu za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde da izvrši popunu upražnjenog radnog mjesta namještenika na neodređeno vrijeme na poziciju - referent za saobraćaj.

Članak 2.

Proceduru popune upražnjenog radnog mjesta provesti sukladno pozitivnim zakonskim i podzakonskim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Članak 3.

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–30-570/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

307

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko–podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde" broj: 8/15) i članka 5. Odluke o utvrđivanju Kalendara obilježavanja značajnih događaja, datuma i ličnosti iz odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992-1995.godina u Bosansko-podrinjskom kantonu („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde" broj: 16/16), a sukladno Programu utroška sredstava Ministarstva za boračka pitanja sa ekonomskog koda 614 300 - Tekući transferi neprofitnim organizacijama, Vlada Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o odobravanju novčanih sredstava na ime obilježavanja „Dana sjećanja na poginule pripadnike policije" za 2021.godinu

Članak 1.

Ovom se Odlukom odobravaju novčana sredstva u iznosu od **400,00 (slovima: četiri stotine) KM** na ime obilježavanja „Dana sjećanja na poginule pripadnike policije" za 2021.godinu.

Članak 2.

Sredstva iz članka 1. ove Odluke osigurati iz Proračuna Ministarstva za boračka pitanja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, ekonomski kod **614 300 - Tekući transferi neprofitnim organizacijama - Obilježavanje značajnih datuma**.

Članak 3.

Za provedbu ove Odluke zadužuje se Ministarstvo za financije Bosansko -podrinjskog kantona Goražde, **a sredstva uplatiti korisniku/nositelju aktivnosti Udruženju veterana policije regije Goražde „1991-1995." na žiroračun broj: 1325002012631468, otvoren kod NLB banke podružnica Goražde**.

Članak 4.

Ministarstvo za boračka pitanja će sa korisnikom sredstava potpisati ugovor o financiranju/sufinanciranju odo-

brenog projekta/zahtjeva kojim će se definirati način implementacije projekta/zahtjeva, vrijeme implementacije, obveze korisnika sredstava i Ministarstva za boračka pitanja i način osiguranja instrumenata za namjenski utrošak sredstava.

Članak 5.

Nakon utroška odobrenih sredstava, korisnik sredstava je dužan dostaviti Ministarstvu za boračka pitanja izvješće o provedenim aktivnostima koje su odobrene za financiranje u roku od 30 dana od dana okončanja projekta/provedbe zahtjeva, a najkasnije do kraja godine za koju se financiranje traži.

Članak 6.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03-11-567/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

308

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko–podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/15), članka 54. Zakona o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih porodica u Bosansko–podrinjskom kantonu Goražde („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj: 9/13, 11/14 i 15/19) i članka 17. Pravilnika o uvjetima, načinu i kriterijumima za ostvarivanje prava na participaciju troškova zanabavku lijekova koji nisu na esencijalnoj listi („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj: 3/20), Vlada Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o davanju suglasnosti na Pravilnik o izmjeni Pravilnika o uvjetima, načinu i kriterijumima za ostvarivanje prava na participaciju troškova za nabavku lijekova koji nisu na esencijalnoj listi

Članak 1.

Ovom se Odlukom daje suglasnost na Pravilnik o izmjeni Pravilnika o uvjetima, načinu i kriterijumima za ostvarivanje prava na participaciju troškova za nabavku lijekova koji nisu na esencijalnoj listi.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko–podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–11-566/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

309

Na temelju članaka 56. i 66. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05), članka 54. Zakona o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji u Bosansko–podrinjskom kantonu Goražde („Službene novine Bosansko–podrinj-

skog kantona Goražde“, broj:9/13, 11/14 i 15/19) i članka 17. Pravilnika o uvjetima, načinu i kriterijumima za ostvarivanje prava na participaciju troškova za nabavku lijekova koji nisu na esencijalnoj listi („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“, broj: 3/20), ministar za boračka pitanja Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, **d o n o s i:**

P R A V I L N I K
O IZMJENI PRAVILNKA O UVJETIMA, NAČINU I KRITERIJUMIMA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA PARTICIPACIJU TROŠKOVA ZA NABAVKU LIJEKOVA KOJI NISU NA ESENCIJALNOJ LISTI

Članak 1.

U Pravilniku o uvjetima, načinu i kriterijumima za ostvarivanje prava na participaciju troškova za nabavku lijekova koji nisu na esencijalnoj listi („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“, broj: 3/20), u članku 15. stavak (1) **se mijenja** i glasi: „Osobe iz članka 2. ovog Pravilnika koje ostvare pravo na participaciju troškova za nabavku lijekova na temelju predračuna troškova za predmetne namjene, obvezuju se da najkasnije do dana podnošenja zahtjeva u novoj kalendarskoj godini od dana isplate sredstava iz Proračuna, Ministarstvu dostave izvornikne fiskalne račune za nabavku lijekova koje su kupili od sredstava odobrenih u prethodnoj kalendarskoj godini.“

Članak 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom dobijanja suglasnosti od strane Vlade Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:11-37-312-5/21 **M I N I S T A R**
12.04.2021.godine **Edin Aganović,v.r.**
G o r a ž d e

Na ovaj Pravilnik Vlada Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, dala je suglasnost svojom Odlukom broj:03-11-566/21 od 08.04.2021.godine.

310

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko–podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“, broj: 8/15), članka 210. Zakona o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji u Bosansko–podrinjskom kantonu Goražde („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“, broj: 9/13, 11/14 i 15/19) i članka 12. Pravilnika o uvjetima, načinu i kriterijumima za odobravanje jednokratne novčane pomoći za socijalne potrebe braniteljima i članovima njihovih obitelji Bosansko–podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“, broj:4/20), Vlada Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o davanju suglasnosti na Pravilnik o izmjenama Pravilnika o uvjetima, načinu i kriterijumima za odobravanje jednokratne novčane pomoći za socijalne potrebe braniteljima i članovima njihovih obitelji Bosansko–podrinjskog kantona Goražde

Članak 1.

Ovom se Odlukom daje suglasnost na Pravilnik o izmjenama Pravilnika o uvjetima, načinu i kriterijumima za odobravanje jednokratne novčane pomoći za socijalne potrebe braniteljima i članovima njihovih obitelji Bosansko–podrinjskog kantona Goražde.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko–podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–11-565/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

311

Na temelju članaka 56. i 66. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05), članka 210. Zakona o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji u Bosansko–podrinjskom kantonu Goražde („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj:9/13, 11/14 i 15/19) i članka 12. Pravilnika o uvjetima, načinu i kriterijumima za odobravanje jednokratne novčane pomoći za socijalne potrebe braniteljima i članovima njihovih obitelji Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj: 4/20), ministar za boračka pitanja Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, **d o n o s i:**

P R A V I L N I K
O IZMJENAMA PRAVILNKA
O UVJETIMA, NAČINU
I KRITERIJUMIMA ZA
ODOBRAVANJE JEDNOKRATNE
NOVČANE POMOĆI ZA SOCIJALNE
POTREBE BRANITELJIMA I
ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI
BOSANSKO – PODRINJSKOG
KANTONA GORAŽDE

Članak 1.

U Pravilniku o uvjetima, načinu i kriterijumima za odobravanje jednokratne novčane pomoći za socijalne potrebe braniteljima i članovima njihovih obitelji Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj: 4/20) u članku 5. stavak (1) točka f) **se briše**, a dosadašnja točka g) postaje točka f).

Članak 2.

U članku 7. stavak (1) točka c) Pravilnika **se briše,** dok dosadašnje točke d) i e) postaju točke c) i d).

Članak 3.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom dobijanja suglasnosti od strane Vlade Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko–podrinjskog kantona Goražde".

Broj:11-37-313-5/21 **M I N I S T A R**
12.04.2021.godine **Edin Aganović,v.r.**
G o r a ž d e

Na ovaj Pravilnik Vlada Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, dala je suglasnost svojom Odlukom broj:03-11-565/21 od 08.04.2021.godine.

312

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko–podrinjskog kantona Go-

ražde („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“, broj: 8/15), članka 10. stavak (3) Zakona o pravima demobiliziranih branitelja i članova njihovih obitelji („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/19) i članka 11. stavci (2) i (3) Zakona o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji u Bosansko–podrinjskom kantonu Goražde („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“, broj: 9/13, 11/14 i 15/19), Vlada Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o davanju suglasnosti na Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć za liječenje branitelja i članova njihovih obitelji

Članak 1.

Ovom se Odlukom daje suglasnost na Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć za liječenje branitelja i članova njihovih obitelji.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:03–11-564/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

313

Na temelju članaka 56. i 66. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05), članka 10. stavak (3) Zakona o pravima demobiliziranih branitelja i članova njihovih obitelji („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 54/19) i članka 11. stavci (2) i (3) Zakona o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji u Bosansko–podrinjskom kantonu Goražde („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“, broj: 9/13, 11/14 i 15/19), ministar za boračka pitanja Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, **d o n o s i:**

P R A V I L N I K
O IZMJENAMA I DOPUNI PRAVILNKA O OSTVARIVANJU PRAVA NA JEDNOKRATNU NOVČANU POMOĆ ZA LIJEČENJE BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

Članak 1.

U Pravilniku o ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć za liječenje branitelja i članova njihovih obitelji („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“, broj: 4/20 i 6/20) u članku 3. stavak (4) se briše.

Članak 2.

Članak 4. se mijenja i glasi:

„Financijska sredstva se mogu odobriti podnositeljima zahtjeva i članovima nji-

hovih obitelji za jednokratnu novčanu pomoć za liječenje u Bosni i Hercegovini."

Članak 3.

Članak 6. se mijenja i glasi:

„(1) Financijska sredstva iz članka 2. ovog Pravilnika, mogu se odobriti za pomoć u liječenju oboljenja utvrđenih Listom oboljenja koja se smatra sastavnim dijelom ovog Pravilnika.

(2) Jednokratna novčana pomoć za liječenje može se odobriti jednom tijekom kalendarske godine za oboljenja, kako slijedi:
   a) maligni tumori sa metastazom (Carcinoma malignum);
   b) kronična psihoza (Psyhosis chronica);
   c) mentalna retradacija (Retardatio mentalis);
   d) šizofrenija (Schisophrenia - F 20);
   e) multipla skelroza (Sclerosis multiplex);
   f) mijastenija gravis (Myasthenia gravis);
   g) cerebralna paraliza (Paralyisis cerebralis);
   h) nealkoholna ciroza jetre sa trajnim oštećenjem (Cirrhosis hepatis non alcholico);
   i) sustavni lupus ervthematodes;
   j) kronična bubrežna insuficijencija koja zahtijeva trajnu dijalizu;
   k) nedostatak ili defect udova;
   l) transplantacije organa (Transplantatio);
   m) transplantacije koštane srži (Transplantatio medullae ossium).

(3) Za sva preostala oboljenja utvrđena Listom iz stavka (1) ovog članka, jednokratna novčana pomoć za liječenje može se odobriti najkasnije u roku jedne godine dana od dana utvrđivanja dijagnoze, ukoliko predmetno pravo nije ostvareno u prethodnom periodu, izuzev slučajeva u kojima je došlo do pogoršanja zdravstvenog stanja, što se dokazuje relevantnom medicinskom dokumentacijom."

Članak 4.

Članak 7. se mijenja i glasi:

„Za pomoć u liječenju oboljenja iz članka 6. ovog Pravilnika može se odobriti jednokratna novčana pomoć u visini od 40% prosječne netto plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine u prethodnoj godini, prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Članak 5.

U članku 11. stavak (2) u redovima 6. i 7. riječi: „Pravo na pomoć za plaćanje troškova liječenja" zamjenjuje se riječima: „pravo na jednokratnu novčanu pomoć za liječenje", dok ostali dio teksta ostaje isti.

Stavak (5) ovog članka se mijenja i glasi: „Protiv upravnih akata iz stavaka (1) i (4) ovog članka može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostavljanja upravnog akta stranci. Žalba se može izjaviti izravno ili putem Ministarstva Vladi Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, tj. Povjerenstvu za rješavanje o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji u drugom stupnju.

Iza stavka (5) ovog članka dodaje

se novi stavak (6), koji glasi: „Drugostupnjska rješenja su konačna u upravnom postupku i protiv istih nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja stranci."

Članak 6.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom dobijanja suglasnosti od strane Vlade Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko–podrinjskog kantona Goražde".

Broj:11-37-311-5/21 **M I N I S T A R**
12.04.2021.godine **Edin Aganović,v.r.**
G o r a ž d e

Na ovaj Pravilnik Vlada Bosansko–podrinjskog kantona Goražde je dala suglasnost svojom Odlukom broj:03-11-564/21 od 08.04.2021.godine.

.....

313a)

LISTA TEŠKIH BOLESTI I TEŠKIH TJELESNIH POVREDA NA TEMELJU KOJIH SE OSTVARUJE PRAVO NA JEDNOKRATNU NOVČANU POMOĆ ZA LIJEČENJE BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

I - Tumori (prema 10. Međunarodnoj klasifikaciji bolesti):

- maligni tumori (Carcinoma malignum) i
- benigni/dobroćudni tumori koji lokalizacijom ili prirodom mogu ugroziti život ili smanjiti funkciju organa ili sustava (Tumor benignum).

II - Bolesti krvi, krvotvornog sustava i imunološkog sustava:

- stečena aplazija crvenih krvnih zrnaca,
- nasljedni nedostatak faktora VIII i IX (Haemophilia A,B),
- mijelofibroza/mijeloproliferativna oboljenja koštane srži (Myelofibrosis) i
- druge bolesti krvi, krvotvornog imunološkog sustava kada ugrožavaju život oboljelog i/ili zahtijevaju dugotrajno i skupo liječenje.

III - Endokrine i metaboličke bolesti:

- šećerna bolest sa jako izraženim komplikacijama: sljepoća, gangrena, bubrežna insuficijencija i dr. (Diabetes mellitus complicates),
- poliglandularna disfunkcija,
- poremećaji hipofize koji utiču na rast i razvoj,
- fenilketonurija
- druge bolesti koje ugrožavaju život oboljelog ili dovode do ozbiljnog funkcionalnog oštećenja ili onesposobljenosti oboljelog.

IV - Duševne bolesti:

- bolesti zbog čije prirode i stanja oboljeli može ugroziti svoj i/ili život drugih osoba, oštetiti materijalna dobra, a koje zahtjevaju stalni medikamentozni tretman i kontinuirano praćenje od strane nadležnog psihijatra,
- akutna psihoza (Psyhosis acuta),
- posttraumatski stresni poremećaj - PTSP (Neuroses post-traumatic),
- demencija kod Alzheimerove bolesti (Dementia Morbus Alzheimer),
- demencija kod Parkinsonove bolesti (Dementia Morbus Parkinson),

- nespecifična demencija (Dementia non specifica) i
- autizam (Autismus).

V - Neuromišićne bolesti:

- progresivna neuromišićna oboljenja,
- mišićna distrofija (Dystrophia musculorum),
- neuropatije (Neuropathia),
- miopatije (Myopathy),
- epilepsija nekontrolirana ili rezistentna na terapiju,
- nezarazni encefalitisi (Encephalitis non infectious),
- nezarazni enecefalomijelitisi (Encephalomyelitis non infectious) i
- druga neuromišićna oboljenja koja ugrožavaju život ili pored intezivnog liječenja dovode do trajnog funkcionalnog oštećenja i onesposobljenja.

VI - Bolesti oka i vidnog živca:

- koje svojom prirodom ili svojim posljedicama dovode do gubitka vida na jednom ili oba oka i
- optički neuritis i drugi poremećaji optičkog nerva i optičkih puteva koji ireverzibilno ugrožavaju vid (Neuritis n. opticus.)

VII - Bolesti kardiocirkulatornog sustava:

- reumatska groznica koja obuhvata srce (Febris rheumaticus),
- oboljenja zalizaka praćena popuštanjem srčanog mišića,
- hipertnezivna oboljenja sa popuštanjem srčanog mišića (Hypertensio arterialis cum insufficientio cordis),
- hipertnezivna oboljenja bubrega sa renalnom insuficijencijom (Hypertensio arterialis cum insufficientio renalis),
- plućna embolija (Embolia pulmonum),
- akutni pankarditis (Pericarditis acuta),
- subarahnoidalno krvarenje (Haemorrhagia subarachnoidalis),
- intracerebralno krvarenje (Haemorrhagia intracerebralis),
- infarkt mozga (Infarctus cerebri),
- aortalna rascjepljenja (Aneurisma aorte, Disectio aorte),
- Wegenerova granulomatoza – zapaljenje krvnih žila (Wegener granulomatosis),
- Enarteritis obliterans sa uznapredovalim oštećenjem arterijske cirklulacije i
- infarkt miokarda (Infarctus myocardi).

VIII - Respiratorne bolesti:

- bolesti pluća praćene trajnim oštećenjem respiratorne funkcije (sa vrijednostima FVC, FEV1 i FEV1- FVC ispod 40%),
- apsces pluća i medijastinuma,
- piotorax i
- respiratorni distres sindrom.

IX - Bolesti gastrointestinalnog i hepatobilijarnog trakta:

- teška akutna i hronična stanja gastrointestinalnog trakta koja ugrožavaju život, zahtijevaju dugotrajni tretman ili dugotrajno bolničko liječenje radi održavanja funkcije organa, sustava i cijelog organizma ili sprječavanja trajnog gubitka funkcije organa i
- bolesti jetre različite etiologije sa trajno promijenjenim patološkim nala-

zima u kliničkom, laboratorijskom i funkcionalnom smislu, a koje zahtijevaju dugotrajno liječenje ili kod kojih je indiciran tretman imunostimulativima.

X - Kožne bolesti:

- ožiljni pemfigoid,
- Sindrom Lyell,
- Sindrom toksične i bakterijske epidermalne nekrolize,
- Sindrom Stevens-Johnson,
- pioderma gangrenosum i
- bolesti koje u fazi pogoršavanja ugrožavaju život ili vežu bolesnika za postelju, bitno otežavaju svakodnevno ili onemogućavaju svakodnevno funkcioniranje i onemogućavaju radne aktivnosti.

XI - Sustavske bolesti:

- poliarteritis nodosa,
- difuzna sustavna sklerodermija,
- dermatomiositis sa miocarditisom ili vasculitisom,
- Kawasakijev sindrom,
- Sarkoidoza i
- druge bolesti poznate i nepoznate etiologije kada u svojoj akutnoj fazi i fazi pogoršanja ugrožavaju život oboljelog ili dovode do trajnog funkcionalnog oštećenja ili onesposobljenosti oboljelog.

XII - Bolesti koštano-mišićnog sustava i vezivnog tkiva:

- direktna infekcija zglobova kod infektivnih i prazitarnih oboljenja,
- seropozitivni reumatoidni artritis kada je bolesnik nesposoban za bilo kakve aktivnosti ili vezan za postelju i invalidska kolica (Rheumatoid arthritis seropositiva),
- ankilozirajući spondilitis (Ankylosing spondylitis),
- protruzija intervertebralnog diskusa praćene komplikacijama (težim funkcionalnim oštećenjem nerava, mišića, popuštanjem sfinktera) zahitjevaju intezivan i dugotrajan medicinski tretman (Protrusio discus intervertebralis) i
- bolesti koje uzrokuju ozbiljne funkcionalne smetnje lokomotornog aparata, vežu bolesnika za postelju i trajno ga onemogućavaju u svakodnevnim i radnim aktivnostima.

XIII - Bolesti urogenitalnog trakta:

- nefrotski sindrom bilo koje etiologije gdje i pored primjene svih sredstava i metoda liječenja ne dolazi do poboljšanja i bolest brže ili sporije napreduje (Syndroma nephroticum),
- upale bubrega praćene bubrežnom insuficijencijom (Nephritis renalis cum insufficientio renalis),
- opstruktivna i refluks uropatija i
- druge bolesti koje dovode oštećenja funckije organa u stupnju da ugrožavaju život ili ga vežu za postelju.

XIV - Kongenitalne malformacije, deformacije i hromozomske abnormalnosti kao:

- kongenitalni hidrocefalus,
- tuberozna skleroza,
- kongenitalne malformacije srca čijom korekcijom se može postići zadovoljavajuća funkcija,
- kongenitalne malformacije digestivnog trakta,
- kongenitalne malformacije polnih organa čijom korekcijom se postiže normalna ili zadovoljavajuća funkci-

ja polnih organa,
- kongenitalne malformacije urinarnog sustava i
- druge kongenitalne malformacije organa čijom korekcijom se postiže normalna ili zadovoljavajuća funkcija polnih organa.

XV - Potreba za korištenjem specifičnih tretmana, procedura ili usluga

Specifična stanja koja zahtijevaju skupi i doživotni tretman kao što su:

- stanja nakon operativnih stanja na srcu, mozgu i plućima koja zahtijevaju duže bolničko liječenje, oporavak i intenzivni medikamentozni tretman.

XVI - Povrede:

- teške tjelesne povrede koje ozbiljno oštećuju zdravlje i uzrok su ozbiljnih oštećenja organa, osjetila i organskih sustava,
- prelom lobanje i kosti lica,
- penentrantne rane očne šupljine sa stranim tijelom ili bez njega,
- intrakranijalna povreda,
- prelom vratne kičme,
- ozljeda živaca i kičmene moždine u području vrata,
- ozljede krvnih žila u području vrata,
- zgnječenje („crush“ ozljeda) vrata,
- prelom torakalne kičme,
- ozljeda živaca i kičmene moždine u području prsnog koša,
- ozljeda torakalnih krvnih žila,
- ozljeda srca,
- otvorene rane trbušne šupljine, donjeg dijela leđa i zdjelice,
- prelom lumbalne kičme i zdjelice,
- ozljeda živaca i lumbalnog dijela kralježnične moždine u području trbušne šupljine, donjeg dijela leđa i zdjelice,
- ozljeda krvnih žila u području trbušne šupljine, donjeg dijela leđa i zdjelice,
- ozljeda organa trbušne šupljine,
- traumatska amputacija ramena i nadlaktice,
- ozljeda živaca u području ramena, nadlaktice i podlaktice,
- traumatska amputacija podlaktice,
- traumatska amputacija ručnog zgloba i šake,
- traumatska amputacija kuka i bedra,
- prelom bedrene kosti,
- traumatska amputacija potkoljenice,
- traumatska amputacija gležnja i stopala,
- prelom koji zahvata više dijelova tijela,
- zgnječenja („crusch“ ozljede) više dijelova tijela,
- traumatske amputacije koje zahtijevaju više dijelova tijela,
- opekotine (Combustio):

  c) srednje teško opečeni - površine opekotine do 40% ili duboke opekotine nefunkcionalnih dijelova tijela do 10% površine,
  c) teško opečeni - površina opekotine prelazi preko 40% površine tijela ili duboke preko 10%,
  d) duboke opekotine funkcionalnih dijelova tijela bez obzira na njihovu površinu i
  e) smrtonosne opekotine - one koje zahvataju površinu tijela veću od 50%.

314

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-pod-

rinjskog kantona Goražde", broj: 8/15), a sukladno Programu utroška sredstava Ministarstva za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport sa ekonomskog koda 614 100 (KAN 003) - Ostali tekući transferi – Informiranje za 2021. godinu, Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o odobravanju novčanih sredstava Javnom poduzeću RTV Bosansko-podrinjskog kantona Goražde d.o.o. na ime III (treće) od ukupno XII (dvanaest) redovnih tranši za 2021. godinu

I

Odobravaju se novčana sredstva u iznosu od **41.972,53 KM** Javnom poduzeću RTV Bosansko-podrinjskog kantona Goražde d.o.o. na ime uplate III (treće) od ukupno XII (dvanaest) redovnih tranši za 2021.godinu, namijenjene za isplatu plaća i doprinosa.

II

Za provedbu ove Odluke zadužuje se Ministarstvo za financije, a sredstva doznačiti iz Proračuna Ministarstva za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport sa ekonomskog koda 614 100 (KAN 003) - Ostali tekući transferi – Informiranje. Novčana sredstva doznačiti na žiroračun Javnog poduzeća RTV Bosansko- podrinjskog kantona Goražde d.o.o. broj: 1325002001666685, otvoren kod NLB Tuzlanske banke podružnica Goražde, ID broj: 4245030110002.

III

Korisnik sredstava dužan je da Ministarstvo za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport u roku od 15 (petnaest) dana od dana provedbe sredstava izvijesti i dokumentira navedeni utrošak, te da zahtjev za narednu mjesečnu tranšu dostavi Ministarstvu za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport prvog radnog dana nakon isteka mjeseca za koji se zahtjev podnosi.

IV

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj tabli Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–11-562/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

315

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj 8/15) te na temelju Programa utroška sredstava iz Proračuna Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport sa ekonomskog koda 614 300 (JAN 003) – Tekući transfer za sport za 2021. godinu, Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o odobravanju novčanih sredstava nositeljima sportskih djelatnosti na razini Bosanko-podrinjskog kantona Goražde za dodatne programe

Članak 1.

Odobravaju se novčana sredstva nositeljima sportskih djelatnosti na razini Bosanko-podrinjskog kantona Goražde za dodatne programe u ukupnom iznosu od **2.000,00 KM**, i to:

Odbojkaški klub „Goražde" Goražde	Učešče u play off-u Premijer lige BiH za žene ¼ finala	**800,00 KM**
Žiroračun Odbojkaškog kluba „Goražde" Goražde broj: 1990540008546283 otvoren kod Sparkasse banke		

Ženski rukometni klub „Goražde" Goražde	Učešče u KUP takmičenju za sezonu 2020/21.	**1.200,00 KM**
Žiroračun Ženskog rukometnog kluba „Goražde" Goražde broj: 1325002012476753 otvoren kod NLB banke		

Članak 2.

Za provedbu ove Odluke zadužuje se Ministarstvo za financije, a sredstva doznačiti iz Proračuna Ministarstva za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport sa ekonomskog koda614 300 (JAN 003) – Tekući transfer za sport za 2021. godinu.

Članak 3.

Korisnici sredstava dužni su Ministarstvu za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport u roku od 10 (deset) dana od dana provedbe sredstava predati izvješće o utrošku proračunskih sredstava, izuzev sredstava koja se odnose za KUP takmičenje.

Izvješće se predaje na obrascu DP-2 za dodatne programe, koji su sastavni dio Kriterijuma za financiranje sporta iz javnih sredstava kojima se podstiče obavljanje sportskih djelatnosti na razini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 16/11, 3/12, 2/13 i 2/14).

Članak 4.

Ukoliko korisnici sredstava ne utroše sredstva u svrhu provedbe sportskih aktivnosti iz članka 1. ove Odluke, dobijena sredstva po ovoj Odluci dužani su u istom iznosu vratiti Ministarstvu za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport, a odluku o tome donijet će Ministarstvo za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport.

Članak 5.

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03-11-560/21
08.04.2021.godine
G o r a ž d e

P R E M I J E R
Aida Obuća,v.r.

316

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko–podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-pod-

rinjskog kantona Goražde", broj: 8/15), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021.godine, **d o n o s i**

O D L U K U
o utvrđivanju osnovice za plaću i naknade za topli obrok za mjesec ožujak 2021. godine

Članak 1.

Utvrđuje se osnovica za plaću zaposlenih osoba u kantonalnim organima uprave, kantonalnim ustanovama i drugim pravnim osobama koja se financiraju iz Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, **za mjesec ožujak 2021. godine**, u iznosu od **371,00 KM**.

Članak 2.

Zaposlenim osobama iz članka 1. ove Odluke utvrđuje se naknada za ishranu tijekom rada (topli obrok), **za mjesec ožujak 2021. godine**, u iznosu od **9,00 KM** po jednom radnom danu.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–11-558/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

317

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/15) te članka 14. Zakona o izvršenju Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj:02/21), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o načinu korištenja raspoloživih sredstava ostvarenih prodajom poduzeća iz nadležnosti Agencije za privatizaciju Bosansko-podrinjskog kantona Goražde - ESCROW račun

Članak 1.

Ovom se Odlukom utvrđuje namjena korištenja raspoloživih sredstava ostvarenih prodajom poduzeća iz nadležnosti Agencije za privatizaciju Bosansko-podrinjskog kantona Goražde - ESCROW račun, otvorenog kod Gospodarske banke Sarajevo d.d. podružnica Goražde.

Članak 2.

Sredstva iz članka 1. ove Odluke, koristit će seza izmirivanje unutarnjeg duga Kantona, a eventualni ostatak raspoloživih sredstava za investicije. Navedena sredstva u visini od 15% mogu se koristiti za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje zaposlenika koji su ostali bez radnog angažmana.

Članak 3.

Za provedbu ove Odluke zadуž-

uje se Ministarstvo za financije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 4.

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno se biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–11-557/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

318

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/15) te članka 14. Zakona o izvršenju Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj: 02/21), a sukladno članku 2. Odluke o načinu korištenja raspoloživih sredstava ostvarenih prodajom poduzeća iz nadležnosti Agencije za privatizaciju Bosansko-podrinjskog kantona Goražde - ESCROW račun, Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o plaćanju iz sredstava ostvarenih prodajom poduzeća iz nadležnosti Agencije za privatizaciju Bosansko-podrinjskog kantona Goražde - ESCROW račun

Članak 1.

Ovom se Odlukom odobrava plaćanje iz sredstava sa ESCROW računa u ukupnom iznosu od 184.091,00 KM kako je definirano i u Proračunu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu za izmirenje obveza po temelju unutarnjeg duga, a isti se odnosi na obveze po temelju kredita Saudijskog Fonda preko Razvojne banke Federacije BiH.

Članak 2.

Sredstava za ove namjene isplatiti iz Proračuna Ministarstva za financije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu sa ekonomskog koda 616 200 – Izdaci za inozemne kamate u iznosu od 7.559,00 KM i sa ekonomskog koda 823100 - Otplata dugova primljenih kroz državu - Escrow račun u iznosu od 176.532,00 KM.

Sredstva isplatiti sa ESCROW računa, otvorenog kod Gospodarske banke d.d. Sarajevo podružnica Goražde, račun broj: 101-140-0000525417.

Članak 3.

Za provedbu ove Odluke zadužuje se Ministarstvo za financije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 4.

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno se biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–11-556/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

319

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/15) i članka 39. Zakona o izvršenju Proračuna Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2021. godinu („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj: 02/21), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o davanju suglasnosti
za nabavku opreme

Članak 1.

Ovom se Odlukom daje suglasnost Ministarstvu za financije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde da izvrši nabavku jednog laptopa.

Članak 2.

Sredstva potrebna za provedbu ove Odluke planirana su u Proračunu Ministarstva za financije za 2021. godinu na ekonomskom kodu 821300 - nabavka opreme.

Članak 3.

Za provedbu ove Odluke zadužuje se Ministarstvo za financije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 4.

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno se biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–11-555/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

320

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/15), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o izmjeni Odluke Odluke
o raspodjeli doznačenih grant
sredstava iz Proračuna FBiH

Članak 1.

Ovom Odlukom Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde vrši izmjenu Odluke broj: 03-11-1499/20 od 19.08.2020. godine na način:

Članak 2. se mijenja i glasi:

- Otplata kredita (Razvojna banka Federacije BiH) 299.484,80 KM
- Povrat pozajmice na podračun 100.000,00 KM
- Doprinosi za dva mjeseca 1.327.720,84 KM
- Obveze prema uposlenim 428.300,20 KM
- Obveze na ime socijalne zaštite 963.862,34
- Obveze na ime egzistencijalne naknade pripadnicima boračkih populacija 120.192,00 KM
- Obveze prema dobavljačima 370.669,22 KM

- Obveze na ime Podsticaj poljoprivrednoj proizvodnji 178.714,82 KM
- Tranfer nižim razinama vlasti u cilju saniranja posljedica pandemije COVID-19 120.000,00 KM
- Transfer za zdravstvo (za jačanje kapaciteta zdravstvenih ustanova) 253.000,00 KM

Članak 2.

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno se biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–11-554/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

321

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 8/15), sukladno članku 9. stavak 25. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o uvjetima i načinu ostvarivanje prava iz Zakona o naknadama plaća i poslanika koje bira, imenuje ili čiji izbor potvrđuje Skupština Bosansko-podrinjskog kantona broj: 01-02-390/14 od 20.05.2014. godine, Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2020.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o plaćanju računa

Članak 1.

Ovom se Odlukom odobrava plaćanje računa, kako slijedi:

- Račun broj: 1270 od 09.03.2021. godine ispostavljen od strane „Casablanca" d.o.o. u iznosu od 487,00 KM, na ime gostiju iz Obavještajno siguronosne agencije.
  Sredstva uplatiti na račun broj: 1860001064155014, otvoren kod Ziraat bank BiH d.d.

- Račun broj: NOP-84-7/2021-3215 od 04.03.2021.godine ispostavljen od strane „CM-COSMETIC MARKET" d.o.o. Vitez u iznosu od 300,00 KM, na ime poklon bonova za 8.ožujka.
  Sredstva uplatiti na račun broj: 161-0700003610025, otvoren kod Raiffeisen bank d.d.

- Račun broj:08032021-84-68/2021-3215 od 08.03.2021.godine ispostavljen od strane „CM-COSMETIC MARKET" d.o.o. Vitez u iznosu od 261,90 KM, na ime poklon bonova za 8.ožujka.
  Sredstva uplatiti na račun broj: 161-0700003610025, otvoren kod Raiffeisen bank d.d.

- Račun broj: 41/21 od 15.02.2021. godine ispostavljen od strane „A-S Company d.o.o." u iznosu od 56,50 KM, na ime radnog ručka premijera Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i gostiju iz Vlade FBiH. Sredstva uplatiti na račun broj: 1990540005501254 otvoren kod Sparkasse banke Goražde.

Članak 2.

Za provedbu ove Odluke zadužuje se Ministarstvo za financije, a sredst-

va uplatiti iz ProračunaVlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, ekonomski kod 613 900 – Ugovorene usluge i druge posebne usluge.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03-11-589/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

322

Na temelju članka 69. stavak (2) točka a) i članka 70. Zakona o javnim nabavkama, („Službeni glasnik BiH", br. 39/14), a na preporuku Povjerenstva za zajedničku nabavku u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde, imenovanog Rješenjem Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj:03-11-1759/20 od 25.09.2020.godine, Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021. godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o poništenju postupka nabavke usluge popravke i održavanja voznog parka u vlasništvu institucija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

Članak 1.

Poništava se otvoreni postupak nabavke usluge popravke i održavanja voznog parka u vlasništvu institucija Bosansko-podrinjskog kantonaGoražde, jer nije primljena niti jedna ponuda.

Članak 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se na web stranici Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

O b r a z l o ž e nj e

Predmetni postupak nabavke pokrenut je Odlukom Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ponovnom pokretanju postupka nabavke usluga popravke i održavanja voznog parka u vlasništvu institucija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, broj:03-11-360/21 od 26.02.2021.godine.

Procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 20.000,00 KM.

Javna nabavka provedena je putem otvorenog postupka.

Obavještenje o nabavci br. 978-1-2-1-3-10/21 poslano je na objavu dana 09.03.2021.godine, te je istog dana i objavljeno na Portalu javnih nabavki.

Sažetak obavještenja o nabavci je objavljen u „Službenom glasniku BiH" br. 15/21 od 12.03.2021.godine.

Povjerenstvo za provođenje postupka predmetne nabavke, imenovano Rješenjem Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, br. 03-11-1759/20 od 25.09.2020.godine (u nastavku: Povjerenstvo), utvrdilo je sljedeće:

- da po objavi odgovarajućeg obavještenja o nabavci nije stigla niti jedna ponuda, te da se predmetna javna nabavka treba poništiti.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove Odluke može se uložiti žalba ugovornom organu u pisanoj formi, izravno, elektronskim putem ili preporučenom poštanskom pošiljkom, najkasnije u roku od 10 (deset) dana od dana prijema ove Odluke.

Broj:03–11-549/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

323

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 8/15), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o izuzimanju iz postupka zajedničkih javnih nabavki „Usluga popravke i održavanja voznog parka u vlastništu institucija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde"

Članak 1.

Ovom se Odlukom izuzima iz postupka zajedničkih javnih nabavki postupak izbora najpovoljnijeg ponuđača za „Usluge popravke i odražavanje voznog parka u vlasništvu institucija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Članak 2.

Odabir najpovoljnijeg ponuđača za „Usluge popravke i odražavanje voznog parka u vlasništvu institucija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" vršit će ugovorni organi i institucije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde koji posjeduju vozni park na jedan od postupaka predviđenih Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–11-588/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

324

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 8/15), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o davanju suglasnosti za nabavku računarske opreme

Članak 1.

Ovom se Odlukom daje suglasnost Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde da izvrši nabavku računarske opreme, i to:

- HP laserski multifunkcijski printer MFP MLJ M227 fdw - 1 (jedan) komad

Članak 2.

Sredstva potrebna za nabavku opreme iz članka 1. ove Odluke osigurana su u Proračunu Bosansko-podrinjsk-

og kantona Goražde za 2021.godinu („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 2/21) na ekonomskom kodu 821300 – Nabavka opreme.

Nabavku obaviti sukladno Okvirnom sporazumu potpisanom sa dobavljačem „TELEGROUP" d.o.o. Sarajevo.

Članak 3.

Za provedbu ove Odluke zadužuje se Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Ministastvo za financije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–11–547/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

325

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko–podrinjskog kantona Goražde („Slžbene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/15), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 83. redovitoj sjednici, održanoj dana 08.04.2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o davanju suglasnosti direktoru Direkcije robnih rezervi da izvrši intervenciju sa 6.000 litara lož-ulja iz robnih rezervi prema institucijama i javnim ustanovama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

Članak 1.

Daje se suglasnost direktoru Direkcije robnih rezervi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde da izvrši intervenciju sa 6.000 litara lož-ulja iz robnih rezervi prema institucijama i javnim ustanovama Bosansko–podrinjskog kantona Goražde i to iz rezervoara:

- OŠ "Prača" Prača	2.000 litara
- OŠ "Ustikolina" Ustikolina	2.000 litara
- STŠ "Hasib Hadžović" Goražde	2.000 litara
U K U P N O:	6.000 litara

i dodijeli sljedećim institucijama i javnim ustanovama Bosansko–podrinjskog kantona Goražde:

- STŠ "Hasib Hadžović" Goražde	2.000 litara
- MUP BPK Goražde	1.500 litara
- OŠ "Mehmedalija Mak Dizdar" Vitkovići	1.000 litara
- OŠ "Mehmedalija Mak Dizdar" Sadba	500 litara
U K U P N O:	5.000 litara

Članak 2.

Ostatak od 1.000 litara Direkcija robnih rezervi će distribuirati prema javnim institucijama Bosansko-podrinjskog kantona kojima bude najpotrebnije.

Članak 3.

U mjesečnom izvješću o potrošnji energenata Direkcija je dužna izvijestiti Vladu kojim ustanovama je distribuirano 1.000 litara lož-ulja.

Članak 4.

Za provedbu ove Odluke zadož-

uje se Direkcija robnih rezervi.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–13-541/21 **P R E M I J E R**
08.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

326

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 8/15), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 30. izvanrednoj sjednici, održanoj dana 09.04.2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o odobravanju 1.050 kg (1 paleta) peleti izolatoriju u „Đačkom domu"

Članak 1.

Ovom se Odlukom odobrava 1.050 kg (1 paleta) peleti za zagrijavanje izlolatorija u prostorijama „Đačkog doma" iz skladišta Direkcije robnih rezervi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 2.

Za provedbu ove Odluke zadužuje se Direkcija robnih rezervi Bosansko-podrinsjkog kantona Goražde.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:03–13-533/21 **P R E M I J E R**
09.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

327

Na temelju članka 23. Zakona o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/15), Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 30. izvanrednoj sjednici, održanoj dana 09.04.2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o davanju suglasnosti na Pravilnik o dopuni Pravilnika o ustupanju na privremeno korištenje objekata, zemljišta i mjesta na antenskim stubovima, na RTV-objektima u vlasništvu Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

Članak 1.

Ovom se Odlukom daje suglasnost na Pravilnik o dopuni Pravilnika o ustupanju na privremeno korištenje objekata, zemljišta i mjesta na antenskim stubovima, na RTV-objektima u vlasništvu Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči Kantona, a naknadno će se objaviti

u „Službenim novinama Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:03–23-535 /21 **P R E M I J E R**
09.04.2021.godine **Aida Obuća,v.r.**
G o r a ž d e

328

Na temelju članka 66. Zakona o organizaciji organa uprave FBiH („Službene novine Federacije BiH“, broj:35/05), Ministar za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, **d o n o s i:**

P R A V I L N I K
o dopuni Pravilnika o ustupanju na privremeno korištenje objekata, zemljišta i mjesta na antenskim stubovima, na RTV - objektima u vlasništvu Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom vrši dopuna Pravilnika o ustupanju na privremeno korištenje objekata, zemljišta i mjesta na antenskim stubovima, na RTV-objektima u vlasništvu Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, broj: 01/06 i 05/14) i broj: 04-11-1413-2/20 od 13.07.2020. godine, tako što se u članku 7. u stavku 3. iza riječi „Federalna uprava policije“ dodaju riječi „i Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH“.

Članak 2.

Pravilnik stupa na snagu danom davanja suglasnosti od strane Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:04-23-508-3/21 **M I N I S T A R**
14.04.2021.godine **Mensad Arnaut,v.r.**
G o r a ž d e

329

Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, rješavajući po zahtjevu UDRUGE „VETERANA RATA“ BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE, na temelju članka 33. Zakona o udrugama i fondacijama (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 45/02), **d o n o s i:**

R J E Š E NJ E

1. U Registar udruga Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, pod registarskim brojem **R-I-3/2006** u prvu knjigu Registra upisana je **UDRUGA „VETERANA RATA“ BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE.**

2. Upisuje se u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, produženje mandata **Abduselamu Sijerčiću – predsjedniku Upravnog odbora Uudruge**, koji i dalje ostaje predsjednik Upravnog odbora Udruge, odnosno osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje Udruge, na temelju Odluke Skupštine Udruge, broj: 184/21 od 28.02.2021. godine.

3. Upisuje se u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, produženje mandata **Memsuru Ćuroviću – predsjedniku Skupštine Udruge**, koji i dalje ostaje na funkciji predsjednika Skupštine Udruge, na temelju Odluke Skupštine Udruge, broj: 181 /21 od 28.02.2021. godine.

4. Upisuje se u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena delegata u Skupštini Udruge, tako što se dosadašnji delegati u Skupštini Udruge razrješavaju dužnosti na temelju Odluke Skupštine Udruge broj:189/21 od 28.02.2021. godine, a imenuju se novi delegati u Skupštinu Udruge, na temelju Odluke Skupštine Udruge, broj: 190/21 od 28.02.2021. godine.

5. Upisuje se u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena članova Upravnog odbora Udruge, tako što se dosadašnji članovi Upravnog odbora Udruge razrješavaju dužnosti, a imenuju se novi članovi Upravnog odbora Udruge, na temelju Odluke Skupštine Udruge, broj: 183/21 od 28.02.2021. godine.

6. Upisuje se u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena članova Nadzornog odbora Udruge, tako što se dosadašnji članovi Nadzornog odbora Udruge razrješavaju dužnosti, a imenuju se novi članovi Nadzornog odbora Udruge, na temelju Odluke Skupštine Udruge, broj: 186/21 od 28.02.2021. godine.

7. Upisuje se u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena članova Suda časti, tako što se dosadašnji članovi Suda časti razrješavaju dužnosti, a imenuju se novi članovi Suda časti, na temelju Odluke Skupštine udruge, broj: 188/21 od 28.02.2021. godine.

8. Upis promjena iz točki 2, 3, 4, 5, 6. i 7. dispozitiva ovog Rješenja izvršen je dana **01.04.2021. godine.**

O b r a z l o ž e nj e

UDRUGA „VETERANA RATA“ BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE upisana je u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, dana 31.03.2006. godine, pod registarskim brojem R-I-3/2006 u prvu knjigu Registra.

Zahtjevom broj:UP-1:05-04-47/21 od 29.03.2021.godine, obratilao se Udruga “Veterana rata” Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za upis promjene delegata u Skupštini Udruge, promjene članova Upravnog i Nadzornog odbora Uudruge i promjene članova Suda časti.

Uz zahtjev je priložena Odluka broj: 184/21 od 28.02.2021. godine, o davanju ovlaštenja za predstavljanje i zastupanje, Odluka broj: 181/21 od 28.02. 2021. godine, o imenovanju predsjednika Skupštine Udruge, Odluka broj:189/21

od 28.02.2021. godine, o razrješenju starih delegata u Skupštini Udruge, Odluka broj: 190/21 od 28.02.2021. godine, o imenovanju novih delegata u Skupštinu Udruge, Odluka broj: 183/21 od 28.02. 2021.godine, o razrješenju starih članova Upravnog odbora Udruge, Odluka broj: 183/21 od 28.02.2021. godine, o imenovanju novih članova Upravnog odbora Udruge, Odluka broj: 186/21 od 28.02. 2021.godine, o razrješenju starih članova Nadzornog odbora Udruge, Odluka broj: 186/21 od 28.02.2021. godine, o imenovanju novih članova Nadzornog odbora Udruge, Odluka broj: 188/21 od 28. 02.2021. godine, o razrješenju starih članova Suda časti, Odluka broj: 188/21 od 28.02.2021. godine, o imenovanju novih članova Suda časti i Zapisnik sa Izborne sjednice Skupštine Udruge.

U postupku razmatranja zahtjeva i priloženih dokaza, Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je ocijenilo da su ispunjeni uvjeti za upis u Rregistar promjena, stoga je, na temelju članka 33. Zakona o udrugama i fondacijama ("Službene novine FBiH", broj: 45/02), odlučeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Administrativna taksa u iznosu od 2,00 KM i 15,00 KM uplaćena je po Tarifnom broju 1. i 83. Zakona o administrativnim taksama („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj: 12/13 i 12/15) i dokaz o njenoj uplati nalazi se u spisu predmeta.

Naknada za upis promjena Udruge u Registar udruga u iznosu od 20,00 KM uplaćena je na odgovarajući račun sukladno Rješenju broj: 05-14-120/14 od 12.03.2014. godine i dokaz o uplati nalazi se u spisu predmeta.

Ovo je Rješenje konačno u upravnom postupku i protiv istog se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Goraždu u roku od 30 dana od dana dostavljanja Rješenja. Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka i uz istu se prilaže ovo Rješenje u izvorniku ili prepisu.

Broj:UP-1:05-04-47/21 **M I N I S T A R**
01.04.2021.godine **Nataša Danojlić,v.s.**
G o r a ž d e

330

Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, rješavajući po zahtjevu **IZVIĐAČKOG ODREDA „STOLAC" USTIKOLINA**, na temelju članka 33. Zakona o udrugama i fondacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj: 45/02), **d o n o s i:**

R J E Š E NJ E

1. U Registar udruga Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, pod registarskim brojem **R-I-7/2001** u prvu knjigu Registra upisan je **IZVIĐAČKI ODRED „STOLAC" USTIKOLINA.**

2. Upisuje se u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena osoba ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje Udruge, tako što **Kurtović Eminu – predsjedniku Upravnog odbora Udruge i Škamo Jas-**

minu - dopredsjedniku Upravnog odbora Udruge, prestaje ovlaštenje za zastupanje i predstavljanje Udruge, a nove osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje Udruge su: **Gluhačević Hamza - predsjednik Upravnog odbora Udruge i Šahović Ajla – dopredsjednik Upravnog odbora Udruge.**

3. Upisuje se u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena članova Upravnog odbora Udruge, tako što se dosadašnji članovi Upravnog odbora Udruge razrješavaju dužnosti, a imenuju se novi članovi Upravnog odbora Udruge, na temelju Odluke Skupštine Udruge, broj: 07/21 od 22.03.2021. godine.

4. Upisuje se u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena članova Nadzornog odbora Udruge, tako što se dosadašnji članovi Nadzornog odbora Udruge razrješavaju dužnosti, a imenuju se novi članovi Nadzornog odbora Udruge, na temelju Odluke Skupštine Udruge, broj:03/21 od 22.03.2021.godine.

5. Upis promjena iz točki 2, 3. i 4. dispozitiva ovog Rješenja izvršen je dana **02.04.2021. godine.**

O b r a z l o ž e nj e

IZVIĐAČKI ODRED „STOLAC“ USTIKOLINA upisan je u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, dana 28.09.2001. godine, pod registarskim brojem R-I-7/2001 u prvu knjigu Registra.

Zahtjevom broj:UP-1:05-04-45/21 od 25.03.2021.godine, obratio se Izviđački odred “Stolac” Ustikolina za upis promjene osoba ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje Udruge i promjene članova Upravnog i Nadzornog odbora Udruge.

Uz zahtjev je priložena Odluka broj:02/21 od 22.03.2021.godine, o zastupanju Izviđačkog odreda “Stolac” iz Ustikoline, Odluka broj: 07/21 od 22.03. 2021. godine, o razrješenju članova Upravnog odbora i imenovanju novih članova Upravnog odbora Izviđačkog odreda “Stolac” iz Ustikoline, Odluka broj: 03/21 od 22.03.2021. godine, o razrješenju članova Nadzornog odbora i imenovanju novih članova Nadzornog odbora Izviđačkog odreda “Stolac” iz Ustikoline, Zapisnik sa sjednice Skupštine Izviđačkog odreda “Stolac” iz Ustikoline i spisak prisutnih delegata na sjednici Skupštine Izviđačkog odreda “Stolac” iz Ustikoline.

U postupku razmatranja zahtjeva i priloženih dokaza, Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je ocijenilo da su ispunjeni uvjeti za upis u Registar promjena, stoga je, na temelju članka 33. Zakona o udrugama i fondacijama (“Službene novine FBiH”, broj: 45/02), odlučeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Administrativna taksa u iznosu od 2,00 KM i 15,00 KM uplaćena je po Tarifnom broju 1. i 83. Zakona o administrativnim taksama („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goraž-

de“, broj:12/13 i 12/15) i dokaz o njenoj uplati nalazi se u spisu predmeta.

Naknada za upis promjena Udruge u Registar udruga u iznosu od 100,00 KM uplaćena je na odgovarajući račun u skladu sa Rješenjem broj: 05-14-120/14 od 12.03.2014. godine i dokaz o uplati nalazi se u spisu predmeta.

Ovo je Rješenje konačno u upravnom postupku i protiv istog se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Goraždu u roku od 30 dana od dana dostavljanja Rješenja. Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka i uz istu se prilaže ovo Rješenje u izvorniku ili prepisu.

Broj:UP-1:05-04-45/21 M I N I S T A R
02.04.2021.godine Nataša Danojlić,v.r.
G o r a ž d e

331

Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, rješavajući po zahtjevu **UDRUGA STRELJAČKI KLUB „ALFA“,** a na temelju člana 29. Zakona o udrugama i fondacijama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 45/02), **d o n o s i:**

R J E Š E NJ E

1. Upisuje se u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, **UDRUGA STRELJAČKI KLUB „ALFA“.**

   Skraćeni naziv Udruge je:
   „SK ALFA“.

2. Sjedište Udruge je u Goraždu, u ulici 43. drinske brigade br.18.

3. Upis je izvršen pod registarskim brojem **R-I-2/2021** u prvu knjigu Registra, dana **05.04.2021. godine**.

4. UDRUGA STRELJAČKI KLUB „ALFA“ je dobrovoljna, nevladina, vanstranačka udruga sa sljedećim programskim ciljevima, djelatnostima i zadacima:

   - **Poticanje, razvoj, promocija i unapređenje streljačkog sporta;**
   - **Organizovanje streljačke sportske obuke i edukacije;**
   - **Razvijanje odgojnih, moralnih i etičkih vrijednosti kod svojih članova, naročito omladine;**
   - **Aktivnosti koje imaju za cilj povećanje bezbjednosti u korištenju vatrenog oružja kao sportskog rekvizita;**
   - **Promocija, treniranje i takmičenje u streljačkim sportovima;**
   - **Organizovanje takmičenja i manifestacija streljačkog sporta;**
   - **Staranje o streljačim sportskim objektima;**
   - **Druge aktivnosti koje imaju za cilj popularizaciju sporta, streljaštva, povećanje sigunosti i koje su društveno korisne.**

5. Osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje Udruge Streljački klub „Alfa“, su:

   Ismet Bukvica – predsjednik Udruge i
   Dalila Mirvić – potpredsjednica Udruge

6. UDRUGA STRELJAČKI KLUB „ALFA“, djeluje na području Bosansko–

podrinjskog kantona Goražde i danom upisa kod ovog Ministarstva stiče svojstvo pravne osobe, čiji nadzor nad radom vrši nadležni kantonalni organ u čije područje spada praćenje stanja u oblasti na koju se odnosi djelatnost Udruge.

7. Udruga je obavezna prijaviti ovom Ministarstvu svaku izmjenu akta na temelju kojih je registrirana, u roku od 30 dana nakon izvršene izmjene.

O b r a z l o ž e nj e

Udruga Streljački klub „Alfa" podnijela je Ministarstvu za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde zahtjev za upis u Registar udruga, koji se vodi kod ovog Ministarstva.

Uz zahtjev je priložena dokumentacija propisana člankom 28. Zakona o udrugama i fondacijama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine," broj: 45/02"), i to: Odluka o osnivanju Udruge, Statut Udruge (2x), Odluka o imenovanju osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje Udruge i Spisak članova organa upravljanja.

Uvidom u priloženu dokumentaciju Udruge Streljački klub „Alfa", Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je ocijenilo da su ispunjeni uvjeti za upis u Registar udruga, stoga je, shodno odgovarajućim odredbama Zakona o udrugama i fondacijama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj: 45/02), odlučeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo je Rješenje konačno u upravnom postupku i protiv istog se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Goraždu u roku od 30 dana od dana dostavljanja Rješenja. Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka i uz istu se prilaže ovo Rješenje u izvorniku ili prepisu.

Administrativna taksa u iznosu od 2,00 KM i 50,00 KM uplaćena je po Tarifnom broju 1. i 83. Zakona o administrativnim taksama („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj:12/13 i 12/15) i dokaz o njenoj uplati nalazi se u spisu predmeta.

Naknada za upis u Registar udruga u iznosu od 200,00 KM uplaćena je na odgovarajući račun u skladu sa Rješenjem broj: 05-14-120/14 od 12.03.2014. godine i dokaz o uplati nalazi se u spisu predmeta.

Broj:UP-1:05-04-23/21 **M I N I S T A R**
05.04.2021.godine **Nataša Danojlić,v.r.**
G o r a ž d e

332

Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, rješavajući po zahtjevu **SAVEZA RATNIH VOJNIH INVALIDA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE „SINOVI DRINE"** , na temelju članka 33. Zakona o udrugama i fondacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj:45/02), **d o n o s i,**

R J E Š E NJ E

1. U Registar udruga Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko–podrinjskog kantona Goražde pod registarskim brojem **R-I-**

12/2000 u prvu knjigu Registra upisan je **SAVEZ RATNIH VOJNIH INVALIDA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE "SINOVI DRINE".**

2. Upisuje se u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena Statuta Udruge, jer je na sjednici Skupštine Udruge, održanoj dana 29.03.2021.godine, donesen novi Statut Udruge sa sljedećim programskim ciljevima i djelatnostima:

   - **Koordinacija rada, istupanja i akcija udruženih članica i ostvarivanje zajedničkog stava i nastupanja pred organima vlasti;**
   - **Prati stanje u oblasti pravnog i socijalnog statusa svojih članova i stara se o pružanju odgovarajućih vidova pomoći;**
   - **Prati ostvarivanje prava svojih članova i putem nadležnih organa inicira donošenje odgovarajućih mjera sukladno Zakonu;**
   - **Daje inicijative za osnivanje i unapređivanje djelovanja državnih organa i ustanova koje su od značaja za ostvarivanje prava ratnih vojnih invalida članova Saveza;**
   - **Prikupljanje podataka o svom članstvu neophodnih za izvršavanje poslova;**
   - **Uspostavlja suradnju sa drugim udrugama i organizacijama u zemlji i inozemstvu sukladno Zakonu;**
   - **Inicira i učestvuje u prikupljanju arhivske i povijesne građe o pokretu otpora u oslobodilačkoj borbi, obrađuje edicije i prezentira ih javnosti;**
   - **Učestvuje u poslovima koji se odnose na pitanja zapošljavanja, prekvalifikacije, dokvalifikacije i školovanja svog članstva;**
   - **Učestvuje u javnim raspravama izrade i donošenja zakona i drugih propisa i dokumenata, kojima se uređuju prava ratnih vojnih invalida;**
   - **Učestvuje i pomaže u formiranju poduzeća za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje ratnih vojnih invalida, a u interesu zapošljavanja članova i stvaranja materijalnih uvjeta za članstvo i funkcioniranje Saveza i organizacija sukladno Zakonu;**
   - **Pruža pomoć i učestvuje u formiranju organizacija humanitarnog karaktera za pomoć članstvu;**
   - **Organizira sportski i kulturni dio za svoje članstvo;**
   - **Vrši i druge poslove i zadatke sukladno Zakonu i ovom Statutu.**

3. Upis promjene iz točke 2. Dispozitiva ovog Rješenja izvršen je dana **05. 04.2021. godine**.

O b r a z l o ž e nj e

SAVEZ RATNIH VOJNIH INVALIDA BOSANSKO - PODRINJKSOG KANTONA GORAŽDE "SINOVI DRINE" upisan je u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose, dana 06.06.2000. godine, pod registarskim brojem R-I-12/ 2000 u prvu knjigu Registra.

Zahtjevom broj:UP-1:05-04-50/21

od 31.03.2021. godine, obratio se SAVEZ RATNIH VOJNIH INVALIDA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE "SINOVI DRINE" za upis u Registar promjene Statuta.

Uz zahtjev je priložena Odluka broj: 01-47/21 od 25.03.2021. godine, o održavanju izvanredne Skupštine, Odluka broj:01-51/21 od 29.03.2021.godine, o donošenju Statuta, Izvod iz Zapisnika, broj:01-12-1/21 od 29.03.2021.godine, sa sjednice Skupštine Udruge i Statut Udruge.

U postupku razmatranja zahtjeva i priloženih dokaza, Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je ocijenilo da su ispunjeni uvjeti za upis u Registar promjena, stoga je, na temelju članka 33. Zakona o udrugama i fondacijama ("Službene novine FBiH", broj: 45/02), odlučeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv istog se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Goraždu u roku od 30 dana od dana dostavljanja Rješenja. Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka i uz istu se prilaže ovo Rješenje u izvorniku ili prepisu.

Stranka je oslobođena od plaćanja administrativne takse na zahtjev za upis promjena u Registar i na ovo Rješenje, na temelju članka 12. Zakona o administrativnim taksama („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj: 12/13 i 12/15).

Naknada za upis promjena u Registar udruga u iznosu od 20,00 KM uplaćena je na odgovarajući račun sukladno Rješenju broj: 05-14-120/14 od 12.03. 2014. godine i dokaz o uplati nalazi se u spisu predmeta.

Broj:UP-1:05-04-50/21 M I N I S T A R
05.04.2021.godine Nataša Danojlić,v.r.
G o r a ž d e

333

Na temelju članka 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 35/05), ministar za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde **d o n o s i:**

R j e š e nj e
o imenovanju Povjerenstva za sprovođenje izbora medijatora organa državne službe u Bosansko–podrinjskom kantonu Goražde

I

U Povjerenstvo za sprovođenje izbora medijatora organa državne službe u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde imenuju se:

1. **Alma Šabanija, državni službenik**
2. **Emina Bašić, državni službenik i**
3. **Nedžad Paldum, predstavnik Sindikata.**

II

Zadatak Povjerenstva je da, sukladno Uredbi o medijatorma državne službe u Bosansko–podrinjskom kantonu Goražde („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, broj:11/19), sačini zapisnik u kojem će konstatirati br-

oj državnih službenika i namještenika koji su glasali, način na koji se glasalo, broj utvrđenih glasova za svakog kandidata, te nakon završenog glasanja objavi rezultate glasanja i donese pisanu odluku o izboru medijatora, koju će dostaviti ministru za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko–podrinjskog kantona Goražde zajedno sa zapisnikom o radu Povjerenstva, kako bi isto ministar mogao proslijediti Agenciji za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine, radi potvrđivanja izbora medijatora.

III

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će se objaviti u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:05-30-148-45 **M I N I S T A R**
07.04.2021.godine **Nataša Danojlić,v.r.**
G o r a ž d e

334

Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, rješavajući po zahtjevu **SINDIKATA POLICIJE BOSANSKO – PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE,** na temelju članka 33. Zakona o udruženjima i fondacijama („Službene novine Federacije BiH", broj:45/02), **d o n o s i:**

R J E Š E NJ E

1. U Registar udruga Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko–podrinjskog kantona Goražde pod registarskim brojem **R-I-6/2002** u prvu knjigu Registra upisan je **SINDIKAT POLICIJE BOSANSKO–PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE.**

2. Upisuje se u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, promjena člana Skupštine Sindikata, tako što se **Uglješa Edaet – član Skupštine Sindikata**, razrješava dužnosti, **a nova osoba imenovana za člana Skupštine Sindikata je Imamović Ahmed.**

3. Upisuje se u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde promjena **dva člana Upravnog odbora Sindikata, tako što se Karahodža Muamer i Manjo Edin,** razrješavaju dužnosti, **a nove osobe imenovane za članove Upravnog odbora Sindikata su: Uglješa Edaet i Kavazović Nedžad.**

4. Upis promjena iz točki 2. i 3. dispozitiva ovog Rješenja izvršen je dana **08.04.2021. godine.**

O b r a z l o ž e nj e

SINDIKAT POLICIJE BOSANSKO – PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE upisan je u Registar udruga, koji se vodi kod Ministarstva za pravosuđe, upravu i radne odnose, dana 15.11. 2002. godine, pod registarskim brojem R-I-6/2002 u prvu knjigu Registra.

Zahtjevom broj:UP-1:05-04-50/21 od 07.04.2021. godine, obratio se Sindikat policije Bosansko–podrinjskog kantona Goražde za upis u Registar promje-

ne člana Skupštine Sindikata i promjene dva člana Upravnog odbora Sindikata.

Uz zahtjev je priložena Odluka broj: 36/21 od 05.04.2021. godine, o izboru člana Skupštine Sindikata policije Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, Odluka broj:37/21 od 05.04.2021. godine, o izboru člana Upravnog odbora Sindikata policije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Zapisnik sa sjednice Skupštine Sindikata policije Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, broj: 35/21 od 25.03.2021.godine.

U postupku razmatranja zahtjeva i priloženih dokaza, Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je ocijenilo da su ispunjeni uvjeti za upis u Registar promjena, stoga je, na temelju članka 33. Zakona o udruženjima i fondacijama („Službene novine FBiH", broj: 45/02), odlučeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo je Rješenje konačno u upravnom postupku i protiv istog se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Goražde u roku od 30 dana od dana dostavljanja Rješenja.Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka i uz istu se prilaže ovo Rješenje u izvorniku ili prepisu.

Administrativna taksa u iznosu od 2,00 KM i 15,00 KM uplaćena je po Tarifnom broju 1. i 83. Zakona o administrativnim taksama („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj:12/13 i 12/15) i dokaz o njenoj uplati nalazi se u spisu predmeta.

Naknada za upis promjena udruge u Registar udruga u iznosu od 100,00 KM uplaćena je na odgovarajući račun u skladu sa Rješenjem broj: 05-14-120/14 od 12.03.2014. godine i dokaz o uplati nalazi se u spisu predmeta.

Broj:UP-1:05-04-51/21 M I N I S T A R
08.04.2021.godine Nataša Danojlić,v.r.
G o r a ž d e

335

Na temelju članka 177. stavak (7) i (9) Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH", broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17 i 9/18), te u sukladno članku 34. Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila („Službeni glasnik BiH", broj: 46/12) i članka 30. Pravilnika o osposobljavanju za vozača motornih vozila („Službeni glasnik BiH", broj: 46/12, 12/18, 74/18 i 16/21), ministar za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport Bosansko–podrinjskog kantona Goražde, **d o n o s i:**

P R A V I L N I K
O IZMJENAMA PRAVILNIKA
O IMENOVANJU I RADU
STRUČNOG ORGANA
ZA KONTROLU PROVOĐENJA
PROPISA IZ OBLASTI
OSPOSOBLJAVANJA KANDIDATA
I ORGANIZIRANJA ISPITA ZA
VOZAČE MOTORNIH VOZILA

Članak 1.

U Pravilniku o imenovanju i radu stručnog organa za kontrolu provođenja propisa iz oblasti osposobljavanja kandidata i organiziranja ispita za voza-

če motornih vozila („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“, broj: 6/17, 8/17 i 2/21), u članku **6. (Djelokrug rada Povjerenstva za kontrolu)**, u stavku (2) točke b) i c) se mijenjaju i glase:

b) ispunjenost uvjeta u pogledu članaka 20. (Uvjeti za osposobljavanje kandidata iz poznavanja propisa), 21. (Uvjeti za osposobljavanje kandidata iz upravljanja motornim vozilom), 22. (Obilježavanje vozila „L“ tablicom), 23. (Broj tablica na vozilu), 24. (Natpis na vozilima), 25. (Tabla vozila autoškole), 26. (Vozila) i 27. (Opremljenost vozila),
c) provođenja članaka 6. (Osposobljavanje iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama), 7. (Trajanje osposobljavanja iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama). 7a. (Odsustvo sa časova), 8. (Osposobljavanje iz prve pomoći), 9. (Osposobljavanje iz upravljanja motornim vozilom), 10. (Osposobljavanje iz upravljanja motornim vozilom A kategorije i A1 podkategorije) i 11. (Trajanje osposobljavanja iz upravljanja motornim vozilom).

Članak 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objave u „Službenim novinama Bosansko–podrinjskog kantona Goražde”.

Broj:10-23-484-2/21 **M I N I S T A R**
12.04.2021.godine **Arman Bešlija,v.r.**
G o r a ž d e

336

Na temelju članka 7, a sukladno članku 32. Zakona o proračunima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19) i člana 100. Statuta Općine Foča („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ broj: 8/08, 11/08, 16/13, 7/20), Općinsko vijeće Općine Foča, na 3. redovitoj sjednici, održanoj dana 18.03.2021.g., **d o n o s i:**

P R O R A Č U N
OPĆINE FOČA

za period od 01.01. do 31.12.2021.godine

I OPĆI DIO

Članak 1.

Proračun Općine Foča za 2021. godinu sastoji se od:

	OPIS	PRORAČUN ZA 2020.	PRORAČUNA ZA 2021.	INDEKS
1.	**UKUPNI PRIHODI**	**1.696.783**	**1.546.300**	**91**
	1.1. PRIHODI OD POREZA (1.1.1. + . . . + 1.1.5)	**325.193**	**314.500**	**97**
	1.1.1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	6.100	4.500	74
	1.1.2. Porez na plaću i radnu snagu	0	0	-
	1.1.3. Porez na imovinu	10.000	8.000	80
	1.1.4. Porez na dohodak	60.000	60.000	100
	1.1.5. Prihodi od neizravnih poreza	249.093	242.000	97
	1.2. NEPOREZNI PRIHODI	**154.300**	**145.800**	**94**
	1.3. TEKUĆI TRANSFERI I DONACIJE	**630.000**	**646.000**	**103**
	1.4. KAPITALNI TRANSFERI	**587.290**	**440.000**	**75**
2.	**RASHODI (2.1. + 2.2.)**	**1.093.510**	**1.074.930**	**98**
	2.1. RASHODI	**1.093.510**	**1.072.930**	**98**
	2.2. TEKUĆA REZERVA	**-**	**2.000**	**-**
3.	**TEKUĆI BILANS 1.-2.**	**603.273**	**471.370**	**78**
4.	**PRIMICI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE**	**-**	**-**	**0**
5.	**IZDACI ZA NABAVKU NEFINANCIJSKE IMOVINE**	**567.000**	**425.000**	**75**
6.	**NETO NABAVKA NEFINANCIJSKE IMOVINE (4-5)**	**-567.000**	**-425.000**	**75**
7.	**UKUPAN FINANCIJSKI REZULTAT (3+6)**	**36.273**	**46.370**	128
8.	**POKRIĆE OSTVARENOG DEFICITA**	**36.273**	**46.370**	**128**
SVEUKUPNI PRIHODI, PRIMICI I FINANCIRANJE		**1.696.783**	**1.546.300**	**91**
SVEUKUPNI RASHODI, IZDACI I POKRIĆE DEFICITA		**1.696.783**	**1.546.300**	**91**

Članak 2.

U Proračunu Općine Foča za 2021.godinu prihodi po grupama se utvrđuju kako slijedi:

I	Poreski prihodi	314.500,00 KM
II	Neporeski prihodi	145.800,00 KM
III	Tekući transferi	646.000,00 KM
IV	Kapitalni transferi	440.000,00 KM
V	Ukupni prihodi (I+II+III+IV)	1.546.300,00 KM

Ekonomski kod	Opis ekonomskog koda	Proračun 2020.	Izvršenje 01.01.-31.12.2020.	Povećanje /smanjenje Proračuna	Proračun 2021.					Indeks %
					Sredstva Proračuna	Vlastiti prihodi	Namjenski prihodi	Donacije	UKUPNO	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11=10/3*100
700000	**PRIHODI**	**1.696.783**	**1.086.203**	**-150.483**	**1.011.000**	**23.800**	**491.500**	**20.000**	**1.546.300**	**91,13**
710000	**PORESKI PRIHODI**	**325.193**	**319.391**	**-10.693**	**314.500**	**0**	**0**	**0**	**314.500**	**96,71**
711000	**Porez na dobit pojednaca i poduzeća**	**6.100**	**4.092**	**-1.600**	**4.500**	**0**	**0**	**0**	**4.500**	**73,77**
711100	Porez na dobit pojedinaca (zaostale obveze)	100	0	**400**	500				500	**500,00**
711200	Porez na dobit poduzeća	6.000	4.092	**-2.000**	4.000				4.000	**66,67**
714000	**Porez na imovinu**	**10.000**	**6.108**	**-2.000**	**8.000**	**0**	**0**	**0**	8.000	**80,00**
714111	Porez na imovinu od fizičkih osoba	2.000	1.595	**0**	2.000				2.000	**100,00**
714112	Porez na imovinu od pravnih osoba	1.000		**0**	1.000				1.000	**100,00**
714113	Porez na dodatna primanja (zaostale obveze)	500	288	**0**	500				500	**100,00**
714121	Porez na nasljeđe i darove	500	302	**0**	500				500	**100,00**
714131	Porez na promet nepokretnosti od fizičkih osoba	3.000	3.923	**0**	3.000				3.000	**100,00**
714132	Porez na promet nepokretnosti od pravnih osoba	3.000		**-2.000**	1.000				1.000	**33,33**
716000	**Porez na dohodak**	**60.000**	**62.816**	**0**	**60.000**				60.000	**100,00**
717000	**Prihodi od neizravnih poreza**	**249.093**	**246.375**	**-7.093**	**242.000**	**0**	**0**	**0**	242.000	**97,15**
717114	Prihodi od neizravnih poreza na ime financiranja autocesta u FBiH	3.800	3.939	**200**	4.000				4.000	

717131	Prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta	9.900	9.773	**-900**	9.000				9.000	**90,91**
717141	Prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave	235.393	232.663	**-6.393**	229.000				229.000	**97,28**
720000	**NEPORESKI PRIHODI**	**154.300**	**114.575**	**-8.500**	**76.500**	**23.800**	**25.500**	**20.000**	145.800	**94,49**
721000	**Prihodi od preduzetničke aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika**	**29.300**	**22.985**	**-500**	**0**	**23.800**	**5.000**	**0**	28.800	**98,29**
721112	Prihodi od davanja prava na ekspoataciju prirodnih resursa	**1.000**	**345**	**-500**		500			500	
721121	Prihodi od iznajmljivanja zemljišta	5.500	5.656	**0**		5.500			5.500	**100,00**
721122	Prihodi od iznajmljivnja poslovnih prostora i ostale materijalne imovine	17.500	16.706	**0**		17.500			17.500	**100,00**
721129	Prihodi od iznajmljivanja ostale materijalne imovine	5.000		**0**			5.000		5.000	**100,00**
721227	Prihodi od zakupa korištenja sportsko-gospodarskih lovišta	300	278	**0**		300			300	**100,00**
722100	**Administrativne takse**	**4.000**	**3.149**	**-1.000**	**3.000**	**0**	**0**	**0**	3.000	**75,00**
722131	Općinske administrativne takse	4.000	3.149	**-1.000**	3.000				3.000	**75,00**
722300	**Komunalne naknade i takse**	**12.000**	**2.320**	**0**	**12.000**	**0**	**0**	**0**	12.000	**100,00**
722321	Općinske komunalne naknade	12.000	2.320	**0**	12.000				12.000	**100,00**

722400	**Ostale proračunske naknade i takse**	**64.000**	**41.055**	**-22.000**	**27.000**	**0**	**15.000**	**0**	42.000	**65,63**
722431	Naknada za dodijeljeno zemljište	2.000	1.946	**0**	2.000				2.000	**100,00**
722435	Renta	20.000	15.977	**-5.000**			15.000		15.000	**75,00**
722436	Naknada po temelju tehničkog pregleda uređaja	1.000		**0**	1.000				1.000	**100,00**
722454	Naknada za korištenje državnih šuma	32.000	14.114	**-17.000**	15.000				15.000	**46,88**
722461	Naknada za zauzimanje javnih površina	9.000	9.018	**0**	9.000				9.000	
722500	**Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima**	**30.000**	**25.333**	**0**	**24.500**	**0**	**5.500**	**0**	30.000	**100,00**
722515	Naknada za korištenje podataka katastra	2.000	2.023	**0**	2.000	0	0	0	2.000	**100,00**
722516	Naknada za korištenje usluga katastra	*13.000*	*12.190*	**0**	*13.000*				13.000	**100,00**
722531	Naknada za upotrebu cesta za vozila pravnih osoba	2.500	2.003	**0**	2.500				2.500	**100,00**
722532	Naknada za upotrebu cesta za vozila građana	6.500	6.747	**0**	6.500				6.500	**100,00**
722581	Poseban porez za zašti-tu od prirodnih nesreća	5.500	2.022	**0**	0	0	5.500	0	5.500	**100,00**
722582	Poseban porez za zašti-tu od prirodnih nesreća - druge samostalne djelatnosti	400	305	**0**	400				400	**100,00**
722583	Naknada za vatrogasne jednice	50	37	**0**	50				50	**100,00**
722584	Naknada iz funkc. premije osiguranja od autoodgovornosti za vatrogasne jedinice	50	6	**0**	50				50	**100,00**

722700	**Neplanirane uplate - prihodi**	**15.000**	**19.733**	**15.000**	**10.000**	**0**	**0**	**20.000**	30.000	**200,00**
722791	ostale neplanirane uplate	15.000	19.733	**15.000**	10.000			20.000	30.000	**200,00**
730000	**TEKUĆI TRANSFERI**	**630.000**	**444.162**	**16.000**	**620.000**	**0**	**26.000**	**0**	646.000	**102,54**
732112	Primljeni tekući transferi od FBiH	235.000	209.552	**-15.000**	200.000		20.000	0	220.000	**93,62**
732114	Primljeni tekući transferi od kantona	323.000	195.000	**77.000**	400.000		0		400.000	**123,84**
732116	Primljeni tekući transferi od općina	20.000	30.000	**0**	20.000				20.000	**100,00**
732133	Transfer od Kantonalne Službe za zapošljavanje	1.000	1.000	**5.000**			6.000		6.000	**600,00**
733122	Donacije od stranih pravnih osoba	51.000	8.610	**-51.000**				0	0	
740000	**KAPITALNI TRANSFERI**	**587.290**	**208.075**	**-147.290**	**0**	**0**	**440.000**	**0**	440.000	**74,92**
742112	Primljeni kapitalni transferi od Federacije BiH	433.490	115.764	**-113.490**			320.000		320.000	**73,82**
742114	Primljeni kapitalni transferi od kantona	99.300	57.905	**700**			100.000		100.000	**100,70**
742116	Primljeni kapitalni transferi od općina	54.500	34.406	**-34.500**			20.000		20.000	**36,70**
	UKUPNO	**1.696.783**	**1.086.203**	**-150.483**	**1.011.000**	**23.800**	**491.500**	**20.000**	1.546.300	**91,13**

Članak 3.

U Proračunu Općine Foča za 2021.godinu rashodi po grupama se raspoređuju kako slijedi:

I TEKUĆA REZERVA	2.000 KM
II TEKUĆI RASHODI	1.072.930 KM
III KAPITALNI IZDACI	425.000 KM
UKUPNO (I+II+III)	1.499.930 KM

Ekono-mski kod	Opis ekonomskog koda	Proračun 2020.	Izvršenje 01.01.-31.12.2020.	Povećanje /smanjenje Proračuna	Proračun 2021.					Indeks %
					Sredstva Proračuna	Vlastiti prihodi	Namjenski prihodi	Donacije	UKUPNO	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11=10/3*100
600000	**TEKUĆA REZERVA**	**0**	**0**	**2.000**	**2.000**				**2.000**	**0**
610000	**TEKUĆI RASHODI**	**1.093.510**	**1.027.533**	**-20.580**	**973.010**	**23.770**	**62.150**	**20.000**	**1.072.930**	**98,12**
611000	**Plaće i naknade troškova zaposlenih**	**585.760**	**586.913**	**66.915**	**646.675**	**0**	**6.000**	**0**	**652.675**	**111,42**
611100	Bruto plaće i naknade plaća	**500.000**	**500.158**	**55.000**	**549.000**		**6.000**		**555.000**	**111,00**
	bruto plaće i naknade uposlenih				510.000		6.000		**516.000**	
	bruto naknada nakon prestanka obavljanja funkcije				39.000				**39.000**	
611200	Naknade troškova zaposlenih	85.760	86.755	**11.915**	97.675	0	0	0	**97.675**	**113,89**
611211	Naknada za prevoz sa posla i na posao	*12.900*	*11.812*	**200**	*13.100*				**13.100**	**101,55**
611221	Naknada za topli obrok tijekom rada	*51.530*	*52.124*	**6.970**	*58.500*				**58.500**	**113,53**
611224	Regres za godišnji odmor	*13.300*	*12.865*	**175**	*13.475*				**13.475**	**101,32**
611225	Otpremnina zbog odlaska u mirovinu	*4.230*	*4.229*	**-230**	*4.000*				**4.000**	**94,56**
611227	Pomoć u slučaju smrti	*2.800*	*2.883*	**2.800**	*5.600*				**5.600**	**200,00**
611229	Pomoć u slučaju ostalih bolesti	*1.000*	*2.842*	**2.000**	*3.000*				**3.000**	**300,00**
612000	**Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi**	**52.600**	**52.637**	**5.665**	**58.265**	**0**	**0**	**0**	**58.265**	**110,77**
612100	Doprinosi poslodavca	52.600	52.637	**5.665**	58.265				**58.265**	**110,77**
	doprinosi uposlenih				54.170				**54.170**	
	doprinosi na naknadu nakon prestanka funkcije				4.095				**4.095**	

613000	**Izdaci za materijal i usluge**	**247.520**	**232.092**	**-29.160**	**167.940**	**22.270**	**28.150**	**0**	**218.360**	**88,22**
613100	**Putni troškovi**	**2.220**	**1.196**	**-300**	**1.750**	**170**	**0**	**0**	**1.920**	**86,49**
613115	Troškovi dnevnica u zemlji	*2.050*	*1.168*	**-300**	*1.750*				**1.750**	**85,37**
613191	Ostale naknade putnih i drugih troškova	*170*	*28*	**0**		*170*			**170**	**100,00**
613200	**Izdaci za energiju**	**41.100**	**40.780**	**500**	**41.600**	**0**	**0**	**0**	**41.600**	**101,22**
613211	Izdaci za električnu energiju	*38.000*	*37.830*	**0**	*38.000*				**38.000**	**100,00**
613214	Izdaci za ugalj	*2.500*	*2.480*	**500**	*3.000*				**3.000**	**120,00**
613215	Izdaci za drvo	*450*	*410*	**0**	*450*				**450**	**100,00**
613216	Izdaci za plin	*150*	*60*	**0**	*150*				**150**	**100,00**
613300	**Izdaci za komunalne usluge**	**29.250**	**33.732**	**4.000**	**14.000**	**19.250**	**0**	**0**	**33.250**	**113,68**
613310	Izdaci za komunikacije	14.000	14.657	**0**	14.000				**14.000**	**100,00**
613321	Izdaci za vodu i kanalizaciju	*4.250*	*4.214*	**0**		*4.250*			**4.250**	**100,00**
613329	Ostale komunalne usluge	*11.000*	*14.861*	**4.000**		*15.000*			**15.000**	**136,36**
613400	**Nabavka materijala**	**15.250**	**16.928**	**360**	**12.610**	**0**	**3.000**	**0**	**15.610**	**102,36**
613411	Izdaci za obrasce i papir	*2.420*	*2.151*	**30**	*2.450*				**2.450**	**101,24**
613412	Izdaci za računarski materijal	*6.060*	*6.338*	**-360**	*5.700*				**5.700**	**94,06**
613413	Izdaci za obrazovanje kadrova	*1.160*	*1.150*	**0**	*1.160*				**1.160**	**100,00**
613416	Sitni inventar	*500*	*969*	**0**	*500*				**500**	**100,00**
613417	Uredski materijal	*1.260*	*1.397*	**340**	*1.600*				**1.600**	**126,98**
613418	Auto gume	*1.100*	*1.156*	**-1.100**	*0*				**0**	**0,00**
613481	Izdaci za odjeću, odore i platno	*750*	*1.577*	**-750**	*0*		*0*		**0**	**0,00**
613484	Materijal za čišćenje	*2.000*	*2.190*	**-800**	*1.200*				**1.200**	**60,00**
613487	Poseban materijal za potrebe CZ	*0*	*0*	**3.000**			*3.000*		**3.000**	**0**
613500	**Izdaci za usluge prevoza i goriva**	**7.350**	**7.096**	**500**	**7.850**	**0**	**0**	**0**	**7.850**	**106,80**
613510	Gorivo za prevoz	*4.200*	*3.499*	**600**	*4.800*				**4.800**	**114,29**
613523	Registracija motornih vozila	*2.150*	*2.157*	**0**	*2.150*				**2.150**	**100,00**

613524	Izdaci za prevoz ljudi	*1.000*	*1.440*	**-100**	*900*				**900**	**90,00**
613700	**Izdaci za tekuće održavanje**	**43.750**	**37.685**	**-18.250**	**6.000**	**0**	**19.500**	**0**	**25.500**	**58,29**
613711	Materijal za popravku i održavanje zgrada	*3.600*	*230*	**-100**		*0*	*3.500*		**3.500**	**97,22**
613712	Materijal za popravku i održavanje opreme	*1.000*	*271*	**-100**	*900*				**900**	**90,00**
613713	Materijal za popravku i održavanje vozila	*1.000*	*460*	**100**	*1.100*				**1.100**	**110,00**
613717	Materijal za održavanje ulične rasvjete			**1.000**	*1.000*				**1.000**	**#DIJ/0!**
613721	Usluge popravke i održavanja zgrada	*1.650*		**-650**	*0*		*1.000*		**1.000**	**60,61**
613722	Usluge popravke i održavanja opreme	*1.500*	*1.344*	**-700**	*800*				**800**	**53,33**
613723	Usluge popravke i održavanja vozila	*1.000*	*665*	**200**	*1.200*				**1.200**	**120,00**
613724	Usluge popravke i održavanja puteva (zimsko i ljetno održavanje puteva)	*33.000*	*34.036*	**-18.000**			*15.000*		**15.000**	**45,45**
613726	Usluge održavanja ulične rasvjete	*1.000*	*679*	**0**	*1.000*				**1.000**	**100,00**
613727	Ostale usluge opravke i održavanja	*0*	*0*	**0**					**0**	**#DIJ/0!**
613800	**Izdaci osiguranja i bankarske usluge**	**6.150**	**5.983**	**0**	**3.300**	**2.850**	**0**	**0**	**6.150**	**100,00**
613811	Osiguranje imovine	*2.850*	*2.827*	**0**		*2.850*			**2.850**	**100,00**
613814	Osiguranje uposlenih	*1.700*	*1.620*	**0**	*1.700*				**1.700**	**100,00**
613822	Izdaci platnog prometa	*1.600*	*1.536*	**0**	*1.600*				**1.600**	**100,00**
613900	**Ugovorene usluge**	**102.450**	**88.692**	**-15.970**	**80.830**	**0**	**5.650**	**0**	**86.480**	**84,41**
613912	Tiskovne usluge	*500*	*610*	**0**	*500*				**500**	**100,00**
613913	Usluge javnog informiranja i odnosa sa javnošću	*1.000*	*662*	**0**	*1.000*				**1.000**	**100,00**
613914	Usluge reprezentacije	*4.000*	*2.816*	**-2.000**	*2.000*				**2.000**	**50,00**

613916	Usluge objavljivanja tendera i oglasa	*1.000*	*1.141*	**0**	*1.000*				**1.000**	**100,00**
613922	Usluge stručnog obrazovanja	*1.000*	*835*	**600**	*1.600*				**1.600**	**160,00**
613934	Izdaci za hardverske i softverske usluge	*5.500*	*5.423*	**500**	*6.000*				**6.000**	**109,09**
613962	Troškovi spora	*1.650*	*1.614*	**-650**	*1.000*				**1.000**	**60,61**
613974	Izdaci za rad povjerenstava	*15.000*	*11.380*	**-4.800**	*7.000*		*3.200*		**10.200**	**68,00**
613975	Izdaci za naknade skupštinskim zastunicima	*39.950*	*34.813*	**0**	*39.950*				**39.950**	**100,00**
613976	Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad	*2.500*	*2.444*	**-500**	*2.000*				**2.000**	**80,00**
613983	Porez za zaštitu od nepogoda	*2.250*	*1.893*	**-90**	*2.160*				**2.160**	**96,00**
613986	Doprinosi za zdravstveno osiguranje iz primitaka od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	*2.850*	*2.181*	**-480**	*2.370*				**2.370**	**83,16**
613987	Doprinosi za MIO na primitke od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	*4.250*	*3.223*	**-675**	*3.575*				**3.575**	**84,12**
613988	Porez na dohodak od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	*7.000*	*5.239*	**-1.325**	*5.675*				**5.675**	**81,07**
613991	Ostale nepomenute usluge	*14.000*	*14.418*	**-6.550**	*5.000*	*0*	*2.450*	*0*	**7.450**	**53,21**
	Obilježavanje značajnih datuma	*2.000*	*669*	**0**	*2.000*				**2.000**	**100,00**
	poribljavanje	*9.000*	*8.610*	**-9.000**				*0*	**0**	**0,00**
	Ostale nespomenute usluge	*3.000*	*5.139*	**0**	*3.000*				**3.000**	**100,00**

	obuka struktura CZ			**950**			*950*		**950**	
	financiranje mjera i postupaka zaštite			**1.500**			*1.500*		**1.500**	
614000	**TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI**	**151.630**	**117.982**	**-10.000**	**100.130**	**1.500**	**20.000**	**20.000**	**141.630**	**93,40**
614100	**Tekući transferi drugim razinama vlasti**	**4.630**	**4.961**	**3.000**	**6.630**	**1.000**	**0**	**0**	**7.630**	**164,79**
614111	Tekući transferi državi - demineriranje	*0*	*0*	**1.000**		*1.000*			**1.000**	**0**
614124	Transfer za izbore	*4.630*	*4.961*	**2.000**	*6.630*				**6.630**	**143,20**
614200	**Tekući transferi pojedincima**	**17.500**	**11.053**	**-500**	**17.000**	**0**	**0**	**0**	**17.000**	**97,14**
614231	Beneficije za socijalnu zaštitu	3.500	2.750	**0**	3.500				**3.500**	**100,00**
614234	Isplata stipendija	*4.000*	*0*	**0**	*4.000*				**4.000**	**100,00**
614239	Ostali grantovi pojedincima	*10.000*	*8.303*	**-500**	*9.500*				**9.500**	**95,00**
614300	**Tekući transferi neprofitnim organizacijama**	**14.500**	**18.280**	**31.500**	**26.000**	**0**	**0**	**20.000**	**46.000**	**317,24**
614311	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	*3.000*	*0*	**7.000**	*10.000*				**10.000**	**333,33**
614324	Transfer udruženjima građana	*1.000*	*0*	**-1.000**	*0*				**0**	**0,00**
614329	Ostali transferi neprofitnim organizacijama	*10.500*	*18.280*	**25.500**	*16.000*	*0*	*0*	*20.000*	**36.000**	**342,86**
614329-1	Obilježavanje manifestacije "Ustikoljansko ljeto"	*0*	*0*	**10.000**				*10.000*	**10.000**	**0**
614329-2	Transfer za sport	*10.000*	*18.000*	**10.000**	10.000			*10.000*	**20.000**	**200,00**
614329-3	Transfer za kulturu	*500*	*280*	**5.500**	6.000				**6.000**	**1200,00**
614400	**Subvencije javnim poduzećima**	**20.000**	**12.300**	**2.000**	**22.000**	**0**	**0**	**0**	**22.000**	**110,00**
614411	Subvencije javnim poduzećima	*18.000*	*10.600*	**2.000**	*20.000*				**20.000**	**111,11**

614414	Subvencije poljopriv-rednoj proizvodnji	*2.000*	*1.700*	**0**	*2.000*				**2.000**	**100,00**
614500	**Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima**	***40.000***	***20.116***	**-20.000**			***20.000***		**20.000**	**50,00**
614515	Podsticaj poljoprivred-noj proizvodnji	*40.000*	*20.116*	**-20.000**			*20.000*		**20.000**	**50,00**
614800	**Drugi tekući rashodi**	**55.000**	**51.272**	**26.000**	**28.500**	**500**	**0**	**0**	**29.000**	**52,73**
614811	Povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava	500	177	**0**		500			**500**	**100,00**
614817	Izvršenje sudskih presu-da i rješenja o izvršenju	5.000	5.000	**5.000**	10.000				**10.000**	**200,00**
614819	Ostali tekući rashodi	*49.500*	*46.095*	**-31.000**	*18.500*	*0*	*0*		**18.500**	**37,37**
614819-1	Tekući transfer MZ Ustikolina	*1.000*	*1.810*	**500**	*1.500*				**1.500**	**150,00**
614819-2	Tekući transfer MZ Cvilin	*1.000*	*910*	**500**	*1.500*				**1.500**	**150,00**
614819-3	Tekući transfer MZ Jabuka	*1.000*	*216*	**500**	*1.500*				**1.500**	**150,00**
614819-4	Namjenski transfer MZ Ustikolina	*2.000*		**1.000**	*3.000*				**3.000**	**150,00**
614819-5	Namjenski transfer MZ Cvilin	*2.000*	*1.381*	**1.000**	*3.000*				**3.000**	**150,00**
614819-6	Namjenski transfer MZ Jabuka	*2.000*	*702*	**1.000**	*3.000*				**3.000**	**150,00**
614819-7	Ostali tekući rashodi	*40.500*	*41.076*	**-35.500**	*5.000*				**5.000**	**12,35**
615000	**KAPITALNI TRANSFERI**	**56.000**	**37.909**	**-54.000**	**0**	**0**	**2.000**	**0**	**2.000**	**3,57**
615121	Kapitalni transferi za zdravstvo	6.000	7.909	**-4.000**			2.000		**2.000**	**33,33**
615211	Kapitalni transferi pojedincima	30.000	30.000	**-30.000**			0		**0**	**0,00**
615311	Kapitalni transfer nep-rofitnim organizacijama	20.000	0	**-20.000**			0		**0**	**0,00**

820000	**KAPITALNI IZDACI**	**567.000**	**181.736**	**-142.000**	**3.000**	**0**	**422.000**	**0**	**425.000**	**74,96**
821000	**Kapitalni izdaci**	**567.000**	**181.736**	**-142.000**	**3.000**	**0**	**422.000**	**0**	**425.000**	**74,96**
821200	**Nabavka građevina**	**462.500**	**144.643**	**-90.500**	**0**	**0**	**372.000**	**0**	**372.000**	**80,43**
821211	Nabavka zgrada	13.000	12.729	**19.000**			32.000		**32.000**	**246,15**
821213	Nabavka ostalih pomoćnih objekata	220.000	102.275	**-80.000**			140.000		**140.000**	**63,64**
821221	Vanjska rasvjeta, pločnici i ograde	3.500	3.451	**-3.500**			0		**0**	**0,00**
821224	Objekti vodovoda i kanalizacije	226.000	26.188	**-26.000**			200.000		**200.000**	**88,50**
821300	**Nabavka opreme**	**500**	**2.447**	**2.500**	**3.000**	**0**	**0**	**0**	**3.000**	**600,00**
821311	Nabavka namještaja	*0*	*520*	**0**	*0*				**0**	**0**
821312	Računarska oprema	*0*	*1.817*	**3.000**	*3.000*				**3.000**	**0**
821361	Nabavka mašina, uređaja i alata	*500*	*110*	**-500**			*0*		**0**	**0,00**
821500	**Nabavka stalnih sredstava u obliku prava**	**9.500**	**0**	**40.500**	**0**	**0**	**50.000**	**0**	**50.000**	**526,32**
821521	Studije izvodljivosti, projektne pripreme i projektiranja	*9.500*	*0*	**40.500**			*50.000*		**50.000**	**526,32**
821600	**Rekonstrukcija i investicijsko održavanje**	**94.500**	**34.646**	**-94.500**			**0**	**0**	**0**	**0,00**
821612	Rekonstrukcija cesta i mostova	**52.500**	**34.646**	**-94.500**			**0**		**0**	**0,00**
821624	Investicijsko održavanje	**42.000**		**-42.000**					**0**	**0,00**
	UKUPNO	**1.660.510**	**1.209.269**	**-160.580**	**978.010**	**23.770**	**478.150**	**20.000**	**1.499.930**	**90,33**

II POSEBNI DIO

Članak 4.

Rashodi i kapitalni izdaci u Proračunu Općine Foča za 2021.godinu u iznosu od 1.499.930 KM u raspoređuju se u posebnom dijelu Proračuna kako slijedi:

Org. br.	Funkcija	Ekonomski kod	Opis ekonomskog koda	Zahtjev	Proračun 2020.	Proračun 2021.	Indeks
1	2	3	4	5	6	7	8=7/6*100
01			SLUŽBA ZA LOKALNI RAZVOJ I POSLOVE OPĆINSKOG NAČELNIKA				
		600000	TEKUĆA REZERVA			2.000	
		610000	TEKUĆI RASHODI	171.540	179.255	199.645	111,37
		611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	139.238	118.005	170.900	144,82
	011	611100	Bruto plaće i naknade plaća	120.000	106.000	155.000	146,23
			bruto plaće i naknade uposlenih			116.000	
			bruto naknada nakon prestanka obavljanja funkcije			39.000	
		611200	Naknade troškova zaposlenih	19.238	12.005	15.900	132,44
	011	611211	Naknada za prevoz sa posla i na posao	1.737	2.300	2.500	108,70
	011	611221	Naknada za topli obrok tijekom rada	7.776	7.330	10.900	148,70
	011	611224	Regres za godišnji odmor	2.375	2.375	2.500	105,26
		611225	Otpremnina zbog odlaska u mirovinu	4.500		0	#DIJ/0!
	011	611227	Pomoć u slučaju smrti	2.850	0	0	#DIJ/0!
		612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	12.600	11.130	16.275	146,23
	011	612100	Doprinosi poslodavca	12.600	11.130	16.275	146,23
			doprinosi uposlenih			12.180	
			doprinosi na naknadu nakon prestanka funkcije			4.095	
		613000	Izdaci za materijal i usluge	9.702	9.620	7.470	77,65
		613100	Putni troškovi	900	800	550	68,75
	011	613115	Troškovi dnevnica u zemlji	350	800	500	62,50
	011	613125	Troškovi dnevnica u inozemstvu	500	0		#DIJ/0!
	011	613191	Ostale naknade putnih i drugih troškova	50		50	#DIJ/0!
		613400	Nabavka materijala	1.000	1.170	1.000	85,47
	011	613411	Izdaci za obrasce i papir	150	120	150	125,00
	011	613412	Izdaci za računarski materijal	750	600	750	125,00
	011	613417	Uredski materijal	100	50	100	200,00
	011	613418	Auto gume		400	0	0,00
		613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	2.320	2.500	2.320	92,80
	011	613510	Gorivo za prevoz	1.820	2.000	1.820	91,00
	011	613523	Registracija motornih vozila	500	500	500	100,00
		613900	Ugovorene usluge	5.482	5.150	3.600	69,90
	011	613913	Usluge javnog informiranja i odnosa sa javnošću	1.000	1.000	1.000	100,00
	011	613914	Usluge reprezentacije	3.860	3.800	2.000	52,63

	011	613922	Usluge stručnog obrazovanja	300	0	150	#DIJ/0!
	011	613983	Porez za zaštitu od nepogoda	322	350	450	128,57
		614000	**TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI**	**10.000**	**40.500**	**5.000**	12,35
		614800	**Drugi tekući rashodi**	**10.000**	**40.500**	**5.000**	12,35
		614819	Ostali tekući rashodi	10.000	40.500	5.000	12,35
	042		projekti IFAD - nabavka plastenika i zasada		35.500		0,00
	011		Ostali tekući rashodi		5.000		0,00
		820000	**KAPITALNI IZDACI**	**1.000**	**0**	**1.000**	#DIJ/0!
		821000	**Kapitalni izdaci**	**1.000**	**0**	**1.000**	#DIJ/0!
		821300	**Nabavka opreme**	**1.000**	**0**	**1.000**	#DIJ/0!
	011	821312	Računarska oprema	1.000		1.000	#DIJ/0!
			UKUPNO	**182.540**	**179.255**	**202.645**	113,05
			Broj uposlenih	5			
02			**STRUČNA SLUŽBA OPĆINSKOG VIJEĆA**				
		610000	**TEKUĆI RASHODI**	**111.368**	**89.615**	**84.880**	94,72
		611000	**Plaće i naknade troškova zaposlenih**	**46.170**	**21.175**	**17.600**	83,12
	0111	611100	Bruto plaće i naknade plaća	**39.120**	**17.500**	**14.400**	82,29
	0111	611200	Naknade troškova zaposlenih	7.050	3.675	3.200	87,07
	0111	611211	Naknada za prevoz sa posla i na posao	1.600	700	500	71,43
	0111	611221	Naknada za topli obrok tijekom rada	4.500	2.500	2.200	88,00
	0111	611224	Regres za godišnji odmor	950	475	500	105,26
		612000	**Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi**	4.108	1.840	1.500	81,52
	0111	612100	Doprinosi poslodavca	4.108	1.840	1.500	81,52
		613000	**Izdaci za materijal i usluge**	61.090	61.970	59.150	95,45
		613100	**Putni troškovi**	**220**	**50**	**50**	100,00
	0111	613115	Troškovi dnevnica u zemlji	200	50	50	100,00
	0111	613191	Ostale naknade putnih i drugih troškova	20	0	0	#DIJ/0!
		613400	**Nabavka materijala**	**560**	**420**	**460**	109,52
	0111	613411	Izdaci za obrasce i papir	200	100	100	100,00
	0111	613412	Izdaci za računarski materijal	150	150	150	100,00
	0111	613413	Izdaci za obrazovanje kadrova	160	160	160	100,00
	0111	613417	Uredski materijal	50	10	50	500,00
		613900	**Ugovorene usluge**	**60.310**	**61.500**	**58.640**	95,35
	0111	613914	Usluge reprezentacije	500	200		0,00
	0111	613922	Usluge stručnog obrazovanja	150	0	150	#DIJ/0!
	0111	613974	Izdaci za rad povjerenstava	8.000	9.000	7.000	77,78
	0111	613975	Izdaci za naknade skupštinskim zastunicima	39.950	39.950	39.950	100,00
	0111	613976	Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad		500	500	100,00
	0111	613983	Porez za zaštitu od nepogoda	260	400	260	65,00
	0111	613986	Doprinosi za zdravstveno osiguranje iz primitaka od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	2.350	2.350	2.200	93,62

	0111	613987	Doprinosi za MIO na primitke od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	3.500	3.500	3.300	94,29
	0111	613988	Porez na dohodak od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	5.600	5.600	5.280	94,29
		614000	**Tekući transferi i drugi tekući rashodi**	**0**	**4.630**	**6.630**	143,20
	011	614124	Transfer za izbore	0	4.630	6.630	143,20
			UKUPNO	**111.368**	**89.615**	**84.880**	94,72
		Broj uposlenih		1			
03	**SLUŽBA ZA GOSPODARSTVO, FINANCIJE, OPĆU UPRAVU, DRUŠTVENE DJELATNOSTI I BIZ**						
		610000	**TEKUĆI RASHODI**	**442.695**	**457.175**	**450.665**	98,58
		611000	**Plaće i naknade troškova zaposlenih**	**287.575**	**266.875**	**284.000**	106,42
	011	611100	Bruto plaće i naknade plaća	**240.000**	**226.500**	**235.000**	103,75
		611200	Naknade troškova zaposlenih	47.575	40.375	49.000	121,36
	011	611211	Naknada za prevoz sa posla i na posao	4.700	4.700	4.700	100,00
	011	611221	Naknada za topli obrok tijekom rada	28.000	25.700	28.000	108,95
	011	611224	Regres za godišnji odmor	6.175	6.175	6.500	105,26
	011	611225	Otpremnina zbog odlaska u mirovinu	4.000	0	4.000	#DIJ/0!
	011	611227	Pomoć u slučaju smrti	2.800	2.800	2.800	100,00
	011	611228	Pomoć u slučaju teže invalidnosti	950	0	0	#DIJ/0!
	011	611229	Pomoć u slučaju ostalih bolesti	950	1.000	3.000	300,00
		612000	**Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi**	25.200	23.780	24.675	103,76
	011	612100	Doprinosi poslodavca	25.200	23.780	24.675	103,76
		613000	**Izdaci za materijal i usluge**	62.420	69.520	57.990	83,41
		613100	**Putni troškovi**	**1.600**	**850**	**800**	94,12
	011	613115	Troškovi dnevnica u zemlji	900	700	700	100,00
	011	613125	Troškovi dnevnica u inozemstvu	500	0	0	#DIJ/0!
	011	613191	Ostale naknade putnih i drugih troškova	200	150	100	66,67
		613200	**Izdaci za energiju**	**13.150**	**13.150**	**13.150**	**100,00**
	011	613211	Izdaci za električnu energiju	13.000	13.000	13.000	100,00
	011	613216	Izdaci za plin	150	150	150	100,00
		613300	**Izdaci za komunalne usluge**	**14.000**	**14.000**	**14.000**	**100,00**
	011	613310	Izdaci za komunikacije	14.000	14.000	14.000	100,00
		613400	**Nabavka materijala**	**7.800**	**8.000**	**7.200**	**90,00**
	011	613411	Izdaci za obrasce i papir	1.500	1.400	1.400	100,00
	011	613412	Izdaci za računarski materijal	3.500	3.200	3.200	100,00
	011	613413	Izdaci za obrazovanje kadrova	500	500	500	100,00
	011	613416	Sitni inventar	300	0	0	#DIJ/0!
	011	613417	Uredski materijal	1.000	900	900	100,00
	011	613484	Materijal za čišćenje	1.000	2.000	1.200	60,00
		613500	**Izdaci za usluge prevoza i goriva**	**2.000**	**2.400**	**2.900**	120,83
	011	613510	Gorivo za prevoz	1.500	1.000	1.500	150,00
	011	613523	Registracija motornih vozila	500	500	500	100,00

	011	613524	Izdaci za prevoz ljudi		900	900	100,00
		613700	**Izdaci za tekuće održavanje**	**0**	**2.800**	**1.300**	46,43
	011	613712	Materijal za popravku i održavanje opreme		300	300	100,00
	011	613713	Materijal za popravku i održavanje vozila		500	300	60,00
	011	613722	Usluge opravke i održavanja opreme		1.200	200	16,67
	011	613723	Usluge opravke i održavanja vozila		800	500	62,50
		613800	**Izdaci osiguranja i bankarske usluge**	**6.600**	**6.150**	**6.150**	100,00
	011	613811	Osiguranje imovine	3.000	2.850	2.850	100,00
	011	613814	Osiguranje uposlenih	1.800	1.700	1.700	100,00
	011	613822	Izdaci platnog prometa	1.800	1.600	1.600	100,00
		613900	**Ugovorene usluge**	**17.270**	**22.170**	**12.490**	56,34
	011	613912	Tiskovne usluge	500	500	500	100,00
	011	613916	Usluge objavljivanja tendera i oglasa	500	500	500	100,00
	011	613922	Usluge stručnog obrazovanja	1.000	700	600	85,71
	011	613934	Izdaci za hardverske i softverske usluge	4.500	4.500	4.500	100,00
	011	613976	Ostali izdaci za druge samostalne dje-latnosti i povremeni samostalni rad	1.500	700	500	71,43
	011	613983	Porez za zaštitu od nepogoda	800	800	800	100,00
	011	613986	Doprinosi za zdravstveno osiguranje iz primitaka od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	50	50	20	40,00
	011	613987	Doprinosi za MIO na primitke od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	70	70	25	35,71
	011	613988	Porez na dohodak od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	350	350	45	12,86
	011	613991	Ostale nepomenute usluge	8.000	14.000	5.000	35,71
			Obilježavanje značajnih datuma		2.000	2.000	100,00
			Poribljavanje		9.000	0	
			Ostale nepomenute usluge		3.000	3.000	100,00
		614000	**TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI**	**67.500**	**71.000**	**82.000**	115,49
		614200	**Tekući transferi pojedincima**	**13.500**	**14.000**	**13.500**	96,43
	104	614231	Beneficije za socijalnu zaštitu	3.500	3.500	3.500	100,00
	094	614234	Isplata stipendija	4.000	4.000	4.000	100,00
	109	614239	Ostali transferi pojedincima	6.000	6.500	6.000	92,31
		614300	**Tekući transferi neprofitnim organizacijama**	**28.000**	**14.500**	**46.000**	317,24
	081,082	614311	Tekući transferi neprofitnim organizacijama		3.000	10.000	333,33
	011	614324	Tekući transferi udruženjima građana	3.000	1.000		0,00
	082	614329	Ostali transferi neprofitnim organizacijama	25.000	10.500	36.000	342,86
		614329-1	Obilježavanje manifestacije "Ustikoljansko ljeto"		0	10.000	#DIJ/0!

		614329-2	Transfer za sport		10.000	20.000	200,00
		614329-3	Transfer za kulturu		500	6.000	1.200,00
		614400	**Subvencije javnim poduzećima**	**0**	**2.000**	**2.000**	100,00
	042	614414	Subvencije poljoprivrednoj proizvodnji		2.000	2.000	100,00
		614500	**Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima**		**40.000**	**20.000**	
	042	614515	Podsticaj poljoprivrednoj proizvodnji		40.000	20.000	
		614800	**Drugi tekući rashodi**	**26.000**	**500**	**500**	100,00
	011	614811	Povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava	1.000	500	500	100,00
	011	614817	Izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju	25.000			
		615000	**KAPITALNI TRANSFERI**	**2.000**	**26.000**	**2.000**	7,69
	076	615121	Kapitalni transferi za zdravstvo	2.000	6.000	2.000	33,33
	011	615311	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama		20.000	0	
		820000	**KAPITALNI IZDACI**	**101.500**	**250.000**	**121.000**	48,40
		821000	**Kapitalni izdaci**	**101.500**	**250.000**	**121.000**	48,40
		821200	**Nabavka građevina**	**100.000**	**249.500**	**120.000**	48,10
		821213	Nabavka ostalih pomoćnih objekata	100.000	220.000	120.000	54,55
	081		Izgradnja sportske dvorane - nastavak	100.000	220.000	120.000	54,55
	064	821221	Vanjska rasvjeta, pločnici i ograde		3.500	0	0,00
			LED rasvjeta		3.500	0	0,00
	063	821224	Objekti vodovoda i kanalizacije		26.000	0	0,00
			Obaloutvrda Kolina		26.000	0	0,00
		821300	**Nabavka opreme**	**1.500**	**500**	**1.000**	200,00
	011	821312	Računarska oprema	1.500	0	1.000	#DIJ/0!
	051	821361	Nabavka strojeva, mašina, uređaja i alata		500	0	0,00
			UKUPNO	**544.195**	**707.175**	**571.665**	80,84
		Broj uposlenih		13			
04	**SLUŽBA ZA PROSTORNO UREĐENJE, KOMUNALNE, GEODETSKO -KATASTARSKE, STAMBENE POSLOVE, IMOVINSKOPRAVNA PITANJA I IZBJEGLE I RASELJENE OSOBE**						
		610000	**TEKUĆI RASHODI**	**318.310**	**334.180**	**295.295**	88,36
		611000	**Plaće i naknade troškova zaposlenih**	**172.725**	**161.730**	**161.900**	100,11
	011	611100	Bruto plaće i naknade plaća	**145.000**	**134.500**	**135.000**	100,37
		611200	Naknade troškova zaposlenih	27.725	27.230	26.900	98,79
	011	611211	Naknada za prevoz sa posla i na posao	5.400	5.200	5.400	103,85
	011	611221	Naknada za topli obrok tijekom rada	15.200	14.000	15.200	108,57
	011	611224	Regres za godišnji odmor	3.325	3.800	3.500	92,11
	011	611225	Otpremnine zbog odlaska u mirovinu	0	4.230		0,00
	011	611227	Pomoć u slučaju smrti	2.800	0	2.800	#DIJ/0!
		611229	Pomoć u slučaju ostalih bolesti	1.000			
		612000	**Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi**	**15.225**	**14.200**	**14.175**	99,82
	011	612100	Doprinosi poslodavca	15.225	14.200	14.175	99,82

		613000	**Izdaci za materijal i usluge**	**100.360**	**101.750**	**85.720**	84,25
		613100	**Putni troškovi**	**600**	**320**	**320**	100,00
	011	613115	Troškovi dnevnica u zemlji	500	300	300	100,00
	011	613191	Ostale naknade putnih i drugih troškova	100	20	20	100,00
		613200	**Izdaci za energiju**	**29.450**	**27.950**	**28.450**	101,79
	011	613211	Izdaci za električnu energiju	26.000	25.000	25.000	100,00
	011	613214	Ugalj	3.000	2.500	3.000	120,00
	011	613215	Drvo	450	450	450	100,00
		613300	**Izdaci za komunalne usluge**	**17.250**	**15.250**	**19.250**	126,23
	011	613321	Izdaci za vodu i kanalizaciju	4.250	4.250	4.250	100,00
	011	613329	Ostale komunalne usluge	13.000	11.000	15.000	136,36
		613400	**Nabavka materijala**	**3.600**	**4.700**	**3.500**	74,47
	011	613411	Izdaci za obrasce i papir	700	700	700	100,00
	011	613412	Izdaci za računarski materijal	1.300	1.800	1.300	72,22
	011	613413	Izdaci za obrazovanje kadrova	500	500	500	100,00
	011	613416	Sitan inventar	500	500	500	100,00
	011	613417	Uredski materijal	500	250	500	200,00
	011	613418	Auto gume	0	700	0	0,00
	011	613481	Izdaci za odjeću, odore i platno	100	250		0,00
		613500	**Izdaci za usluge prevoza i goriva**	**1.700**	**1.100**	**1.700**	154,55
	011	613510	Gorivo za prevoz	1.100	500	1.100	220,00
	011	613523	Registracija motornih vozila	600	600	600	100,00
		613700	**Izdaci za tekuće održavanje**	**36.500**	**39.600**	**23.500**	59,34
	063	613711	Materijal za popravku i održavanje zgrada	3.500	3.500	3.500	100,00
	011	613712	Materijal za popravku i održavanje opreme	1.500	600	500	83,33
	011	613713	Materijal za popravku i održavanje vozila	1.000	0	500	#DIJ/0!
	063	613716	Materijal za popravku i održavanje vodovoda i kanalizacije	1.000	0	0	#DIJ/0!
	063	613717	Materijal za održavanje ulične rasvjete	2.000		1.000	#DIJ/0!
	011	613721	Usluge popravke i održavanja zgrada	1.000	1.500	1.000	66,67
	011	613722	Usluge popravke i održavanja opreme	1.000		500	#DIJ/0!
		613723	Usluge popravke i održavanja vozila	1.500	0	500	#DIJ/0!
	045	613724	Usluge popravke i održavanje puteva	20.000	33.000	15.000	45,45
		613725	Usluge popravke i održavanje vodovoda i kanalizacije	1.000			#DIJ/0!
	062	613726	Usluge održavanja ulične rasvjete	2.000	1.000	1.000	100,00
		613727	Ostale usluge opravke i održavanje	1.000			#DIJ/0!
		613900	**Ugovorene usluge**	**11.260**	**12.830**	**9.000**	70,15
		613916	Usluge objavljivanja tendera i oglasa	500	500	500	100,00
	011	613922	Usluge stručnog obrazovanja	1.500	300	700	233,33
	062	613934	Izdaci za hardverske i softverske usluge	1.500	1.000	1.500	150,00
	011	613962	Troškovi spora	0	1.650	1.000	60,61
	062	613974	Izdaci za rad povjerenstava	5.000	5.500	3.000	54,55
	011	613976	Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad	2.000	1.100	1.000	90,91
	011	613983	Porez za zaštitu od nepogoda	760	600	550	91,67

	011	613986	Doprinosi za zdravstveno osiguranje iz primitaka od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada		450	150	33,33
	011	613987	Doprinosi za MIO na primitke od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada		680	250	36,76
	011	613988	Porez na dohodak od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada		1.050	350	33,33
		614000	**TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI**	**30.000**	**26.500**	**33.500**	126,42
		614200	**Tekući transferi pojedincima**	**0**	**3.500**	**3.500**	100,00
	109	614239	Ostali transferi pojedincima		3.500	3.500	100,00
		614400	**Subvencije javnim poduzećima**	**20.000**	**18.000**	**20.000**	111,11
	063	614411	Subvencije javnim poduzećima	20.000	18.000	20.000	111,11
		614800	**Drugi tekući rashodi**	**10.000**	**5.000**	**10.000**	200,00
	011	614817	Izvršenje sudskih predusa i rješenja o izvršenju	10.000	5.000	10.000	200,00
		615000	**Kapitalni transferi**	0	30.000	0	0,00
	062	615211	Kapitalni transferi pojedincima		30.000	0	0,00
		820000	**KAPITALNI IZDACI**	**37.000**	**317.000**	**303.000**	95,58
		821000	**Kapitalni izdaci**	**37.000**	**317.000**	**303.000**	95,58
		821200	**Nabavka građevina**	**20.000**	**213.000**	**252.000**	118,31
	062	821211	Nabavka zgrada	20.000	13.000	32.000	246,15
	081	821213	Nabavka ostalih pomoćnih objekata			20.000	#DIJ/0!
			Izgradnja sportske dvorane - priključak na kanalazacijsku mrežu			20.000	#DIJ/0!
	063	821224	Objekti vodovoda i kanalizacije		200.000	200.000	100,00
			Izgradnja parpetnog zida		200.000	200.000	100,00
		821300	**Nabavka opreme**		**0**	**1.000**	#DIJ/0!
	011	821312	Računarska oprema	2.000	0	1.000	#DIJ/0!
		821500	**Nabavka stalnih sredstava u obliku prava**	**17.000**	**9.500**	**50.000**	526,32
	062	821521	Studije izvodljivosti, projektne pripreme i projektovanja	17.000	9.500	50.000	526,32
		821600	**Rekonstrukcija i investicijsko održavanje**	**0**	**94.500**	**0**	0,00
	045	821612	Rekonstrukcija cesta i mostova		52.500		0,00
	062	821624	Investicijsko održavanje		42.000	0	0,00
			Dom kulture Ustikolina		42.000		0,00
			UKUPNO	355.310	651.180	598.295	91,88
		Broj uposlenih		8			
05			**SLUŽBA CIVILNE ZAŠTITE**				
		610000	**TEKUĆI RASHODI**	**65.930**	**33.285**	**42.445**	127,52
		611000	**Plaće i naknade troškova zaposlenih**	**34.900**	**17.975**	**18.275**	101,67
	032	611100	Bruto plaće i naknade plaća	**30.000**	**15.500**	**15.600**	100,65
	032	611200	Naknade troškova zaposlenih	4.900	2.475	2.675	108,08
	032	611221	Naknada za topli obrok tijekom rada	4.000	2.000	2.200	110,00
	032	611224	Regres za godišnji odmor	900	475	475	100,00

		612000	**Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi**	**3.150**	**1.650**	**1.640**	**99,39**
	032	612100	Doprinosi poslodavca	3.150	1.650	1.640	99,39
		613000	**Izdaci za materijal i usluge**	**7.880**	**4.660**	**8.030**	**172,32**
		613100	**Putni troškovi**	**1.100**	**200**	**200**	**100,00**
	032	613112	Troškovi prevoza u zemlji službenim sredstvima	100			**#DIJ/0!**
	032	613113	Putovanje, osobna vozila u zemlji	100			**#DIJ/0!**
	032	613114	Troškovi smještaja za službena putovanja u zemlji	100			**#DIJ/0!**
	032	613115	Troškovi dnevnica u zemlji	200	200	200	**100,00**
	032	613191	Ostale naknade putnih i drugih troškova		**0**	**0**	**#DIJ/0!**
	032	613122	Troškovi prevoza u inozemstvo službenim sredstvima	300			**#DIJ/0!**
	032	613125	Troškovi dnevnica u inozemstvu	300	**0**	**0**	**#DIJ/0!**
		613400	**Nabavka materijala**	**3.800**	**960**	**3.450**	**359,38**
	032	613411	Izdaci za obrasce i papir	100	100	100	**100,00**
	032	613412	Izdaci za računarski materijal	300	310	300	**96,77**
		613416	Sitan inventar	50	0	0	**#DIJ/0!**
	032	613417	Uredski materijal	50	50	50	**100,00**
	032	613481	Izdaci za odjeću, odore i platno	0	500	0	**0,00**
	032	613487	Poseban materijalza potrebe CZ	3.300	0	3.000	**#DIJ/0!**
		613500	**Izdaci za usluge prevoza i goriva**	**980**	**1.350**	**930**	**68,89**
	032	613510	Gorivo za prevoz	380	700	380	**54,29**
		613522	Prevoz robe	100	0	0	**#DIJ/0!**
	032	613523	Registracija motornih vozila	500	550	550	**100,00**
	032	613524	Izdaci za prevoz ljudi	0	100	0	**0,00**
		613700	**Izdaci za tekuće održavanje**	**1.450**	**1.350**	**700**	**51,85**
	032	613711	Materijal za popravku i održavanje zgrada	500	100		**0,00**
	032	613712	Materijal za popravku i održavanje opreme	100	100	100	**100,00**
	032	613713	Materijal za popravku i održavanje vozila	300	500	300	**60,00**
	032	613721	Usluge popravke i održavanja zgrada	150	150		**0,00**
	032	613722	Usluge popravke i održavanja opreme	100	300	100	**33,33**
	032	613723	Usluge popravke i održavanja vozila	300	200	200	**100,00**
		613900	**Ugovorene usluge**	**550**	**800**	**2.750**	**343,75**
	032	613922	Usluge stručnog obrazovanja	100	0	0	**#DIJ/0!**
	032	613924	Izdaci za stručne ispite	150	0	0	**#DIJ/0!**
	032	613974	Izdaci za rad povjerenstava	200	500	200	**40,00**
	032	613976	Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad		200	0	**0,00**
	032	613983	Porez za zaštitu od nepogoda	100	100	100	**100,00**
	032	613991	Ostale nespomenute usluge			2.450	**#DIJ/0!**
			obuka struktura CZ			950	
			financiranje mjera i postupaka zaštite			1.500	

		614000	**TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI**	**20.000**	**9.000**	**14.500**	**161,11**
		614100	**Tekući transferi drugim razinama vlasti**	**2.000**	**0**	**1.000**	**#DIJ/0!**
	032	614111	Tekući transferi državi-deminiranje	2.000	0	1.000	**#DIJ/0!**
		614800	**Drugi tekući rashodi**	**18.000**	**9.000**	**13.500**	**150,00**
	011	614819	Ostali tekući rashodi	18.000	9.000	13.500	**150,00**
		614819-1	Tekući transfer MZ Ustikolina		1.000	1.500	**150,00**
		614819-2	Tekući transfer MZ Cvilin		1.000	1.500	**150,00**
		614819-3	Tekući transfer MZ Jabuka		1.000	1.500	**150,00**
		614819-4	Namjenski transfer MZ Ustikolina		2.000	3.000	**150,00**
		614819-5	Namjenski transfer MZ Cvilin		2.000	3.000	**150,00**
		614819-6	Namjenski transfer MZ Jabuka		2.000	3.000	**150,00**
			UKUPNO	**65.930**	**33.285**	**42.445**	**127,52**
		Broj uposlenih		1			

Član 5.

KAPITALNI PRORAČUN OPĆINE FOČA ZA 2021.GODINU

Redni broj	**Naziv projekta**	**Vrijednost projekta**	**Iz sredstava Proračuna, vlastitih prihoda i tekućih transfera za 2021. god.**	**Iz namje nskih transfera i donacija 2021. god.**	**Ukupna sredstva u Proračunu za 2021.godinu**	**Ekono-mski kod na kojem su sredstva planirana**	**Organi-zacioni kod na kojem su sredstva planirana**
1.	Izgradnja sportske dvorane Ravan-Ustikolina - faza	1.030.473		140.000	140.000	821213	03,04
72.	Izgradnja zgrade za socijalno-neprofitnog stanovanja	966.000		32.000	32.000	821211	04
33.	Vodovod Stolac – projektna dokumentacija			50.000	50.000	821521	04
4.	Izgradnja parapetnog zida			200.000	200.000	821224	04
55.	Nabavka računarske opreme		3.000		3.000	821312	01,03,04
	UKUPNO		3.000	422.000	425.000		

Članak 6.

Izdaci u iznosu od 1.497.930 KM raspoređuju se po funkcionalnoj klasifikaciji kako slijedi:

Funkcionalni kod	Opis	Ukupni rashodi	Plaće i naknade 611000	Doprinosi poslodavca 612000	Izdaci za materijal i usluge 613000	Tekući transferi 614000	Kapitalni transferi 615000	Nabavka stalnih sredstava 821000
		1	2	3	4	5	6	7
	Ukupni rashodi (zbir funkcija)	1.497.930	652.675	58.265	218.360	141.630	2.000	425.000
01	**Opće javne usluge**	905.985	634.400	56.625	189.830	22.130	0	3.000
011	Izvršni i zakonodavni organi, financijski i fiskalni poslovi, spoljni poslovi	905.985	634.400	56.625	189.830	22.130	0	3.000
013	Opće usluge	0						
02	**Odbrana**	0						
03	**Javni red i sigurnost**	42.445	18.275	1.640	8.030	14.500	0	0
032	Usluge protivpožarne zaštite	42.445	18.275	1.640	8.030	14.500		0
04	**Ekonomski poslovi**	37.000	0	0	15.000	22.000	0	0
042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	22.000				22.000		
045	Transport	15.000			15.000			0
05	**Zaštita životne sredine**	0						0
06	**Stambeni i zajednički poslovi**	307.500	0	0	5.500	20.000	0	282.000
062	Razvoj zajednice	87.500			5.500		0	82.000
063	Vodosnabdijevanje	220.000			0	20.000		200.000
064	Ulična rasvjeta	0						0
07	**Zdravstvo**	2.000	0	0	0	0	2.000	0
076	Zdravstvo n. k.	2.000					2.000	

08	**Rekreacija, kultura i religija**	186.000	0	0	0	46.000	0	140.000
081	Usluge sporta i rekreacije	150.000				10.000		140.000
082	Usluge kulture	36.000				36.000		
09	**Obrazovanje**	4.000	0	0	0	4.000	0	0
094	Visoko obrazovanje	4.000				4.000		
10	**Socijalna zaštita**	13.000	0	0	0	13.000	0	0
104	Obitelj i djeca	3.500				3.500		
109	Socijalna zaštita n. k.	9.500				9.500		

Članak 7.

Način zvršavanja Proračuna Općine Foča, prioriteti plaćanja, obim zaduživanja i izdavanja garancija, upravljanje dugom, te financijskom i nefinancijskom imovinom, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, ovlaštenja općinskog načelnika, kazne za neispunjavanje obveza kao i druga pitanja izvršavanja Proračuna za tekuću godinu utvrđuju se Odlukom o izvršavanju Proračuna Općine Foča za 2021. godinu, koju donosi Općinsko vijeće.

Članak 8.

Proračun stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:02-1-02-355/21
19.03.2021.godine
U s t i k o l i n a

Predsjedatelj Vijeća
Mirza Bašić,v.r.

337

Na temelju članka 7. stavak 2. Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine FBiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 11/19 i 99/19), a u svezi sa člancima 15. i 17. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine FBiH„ broj: 49/06) i članaka 94. i 95. Statuta Općine Foča („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/08, 11/08, 16/13 i 7/20), Općinsko vijeće Općine Foča, na 3. redovitoj sjednici, održanoj dana 18.03.2021 godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o izvršavanju proračuna
Općine Foča za 2021.godinu

I – OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Utvrđuje se način izvršavanja Proračuna Općine Foča za 2021.godinu u iznosu:

UKUPNO PLANIRANI PRIHODI..... 1.546.300 KM
UKUPNO PLANIRANI RASHODI I IZDACI..... 1.499.930 KM
POKRIĆE OSTVARENOG DEFICITA IZ RANIJIH GODINA…..... 46.370 KM

Članak 2.

Ovom se Odlukom uređuje struktura prihoda i primitaka, rashoda i izdataka i izvršavanje Proračuna Općine Foča, prioriteti plaćanja, obim zaduživanja i garancija, upravljanje dugom, te financijskom i nefinancijskom imovinom, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, ovlaštenja općinskog načelnika, kazne za neispunjavanje obveza kao i druga pitanja izvršavanja Proračuna za tekuću godinu.

Članak 3.

Proračun je akt kojim se planiraju prihodi i primici, te rashodi i izdaci Općine za period od jedne fiskalne godine.

Proračun donosi Općinsko vijeće.

Proračun se odnosi na fiskalnu 2021.godinu, koja počinje 01. siječnja, a završava 31. prosinca 2021.godine.

Izrada i donošenje proračuna se zasniva na principima jedinstva, točnosti, uravnoteženosti i zakonitosti Proračuna, principu jedne godine, principu univerzalnosti, efikasnosti, ekonomičnosti, transparentosti i participativnosti.

II STRUKTURA PRIHODA I PRIMITAKA TE RASHODA I IZDATAKA

Članak 4.

(Sadržaj Proračuna)

Proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela i kapitalnog proračuna.

Opći dio proračuna čini račun prihoda i rashoda, račun kapitalnih primitaka i izdataka i račun financiranja.

Poseban dio Proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka općinskih službi iskazanih po vrstama, raspoređenih u tekuće izdatke i kapitalne investicije.

Kapitalni proračun čine izdvajanja za kapitalne investicije po izvorima financiranja.

Račun prihoda i rashoda Proračuna sastoji se od:

a) P r i h o d a
   1) porezni prihodi,
   2) neporeznih prihoda
      - prihodi od poduzetništva i imovine,
      - prihodi od taksi i naknada,
      - novčane kazne,
      - prihodi od imovine,
      - prihodi od pružanja javnih usluga, prihoda od vlastitih djelatnosti
      - korisnici proračuna i vlastitih prihoda,
      - primljeni transferi i donacije i
      - ostali prihodi.

b) R a s h o d a
      - plaće i naknade troškova zaposlenih,
      - doprinosi poslodavca i drugi doprinosi,
      - izdaci za materijal, sitni inventar i usluge,
      - tekući transferi i drugi tekući rashodi,
      - kapitalni transferi i
      - izdaci za kamate.

U računu kapitalnih primitaka i izdataka iskazuju se primici od nefinancijske imovine i izdaci za nefinancijsku imovinu.

U računu financiranja iskazuju se primici od financijske imovine, primljeni krediti i zajmovi, te izdaci za financijsku imovinu i otplatu kredita i zajmova.

Članak 5.

Svi javni prihodi i primici Proračuna, uključujući i prihode koje korisnici Proračuna ostvaruju obavljanjem osnovne djelatnosti po posebnim propisima, uplaćuju se na račun javnih prihoda Proračuna Općine i iskazuju po izvorima iz kojih potiču.

Članak 6.

Proračunsko računovodstvo se zasniva na računovodstvenim načelima: točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, te međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Proračunsko računovodstvo se vodi po načelu dvojnog knjigovodstva i na računima kontnog plana Proračuna.

Članak 7.

Priznavanje prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka putem sustava glavne knjige provodi se po načelu modificiranog nastanka događaja.

Prihodi i primici priznaju se u onom periodu kad su mjerljivi i raspoloživi, tj. kad su uplaćeni na račun Proračuna.

Rashodi i izdaci priznaju se u onom periodu kada je nastala obveza plaćanja.

II - IZVRŠAVANJE PRORAČUNA

Članak 8.

Sredstva Proračuna koriste se za financiranje poslova, funkcija i progra-

ma Općine, kao i drugih korisnika Proračuna u visini koja je neophodna za njihovo obavljanje i izvršavanje.

Članak 9.

Potrošačke jedinice (službe) kao korisnici sredstava Proračuna mogu koristiti sredstva samo za namjene koje su određene Proračunom, po dinamici utvrđenoj tromjesečnim i mjesečnim planovima, koje odobrava pomoćnik načelnika u Službi za financije na temelju plana novčanih tokova, putem kojih se projiciraju sve uplate i isplate sa JRT.

Služba za financije, na temelju usvojenog Proračuna i godišnjeg plana novčanih tokova, iskazanih po mjesecima, dostavlja službama instrukciju za izradu prijedloga operativnih planova rashoda i izdataka.

Službe su dužne dostavljati prijedloge godišnjih, kvartalnih i mjesečnih operativnih planova sukladno instrukciji Službe za financije.

Služba za financije će izvijestiti općinske službe o odobrenim operativnim proračunima.

Službe mogu stvarati obveze do visine sredstava odobrenih operativnim proračunom, a sukladno instrukciji Službe za financije.

Rashodi i izdaci svake službe ne mogu prelaziti iznose alociranih proračunskih sredstava odobrenih za svaki mjesec ili drugi vremenski period, koje je utvrdila Služba za financije, osim uz suglasnost Službe za financije.

Članak 10.

Općinske službe su dužne Službi za financije dostavljati tromjesečne operativne planove za izvršenje Proračuna 15 dana prije početka tromjesečja. Tromjesečni planovi su okvirni planovi.

Općinske službe su dužne Službi za financije do 25. dana u tekućem mjesecu, dostavljati prijedlog mjesečnog operativnog plana za sljedeći mjesec po pozicijama utvrđenim u Proračunu za proračunskog korisnika.

Ako službe ne dostave Službi za financije prijedlog mjesečnog operativnog plana u roku iz stavka 2 ovog članka, mjesečni operativni plan za te službe utvrđuje Služba za financije.

Članak 11.

Korisnici sredstava transfera Proračuna za 2021. godinu obvezni su u roku od mjesec dana po utrošku sredstava dostaviti nadležnoj službi izvješće sa dokumentacijom o namjenskom utrošku sredstava, a za sredstva koja nisu utrošena ili su djelimično utrošena u proračunskoj godini dostaviti izvješće sa 31. 12.2021. godine do 15.01.2022. godine.

Uvjet za isplatu korisnicima iz stavka 1. ovog članka, a koji su u 2020. godini bili korisnici sredstava Proračuna, jeste pravdanje utroška proračunskih sredstava iz 2020. godine.

Korisnicima sredstava transfera koji ne postupe sukladno odredbama stavaka 1. i 2. ovog članka neće se dodjeljivati proračunska sredstva u narednom periodu dok ne opravdaju ranije transferisana sredstva u utvrđenom roku ili ne izvrše povrat istih, o čemu postupak pokreće služba nadležna za provedbu transfera.

Članak 12.

Proračun Općine se izvršava na temelju planirane dinamike provedbe

programa općinskih službi sukladno likvidnim mogućnostima Proračuna.

Općinske službe su dužne pri ugovaranju obveza voditi računa o utvrđenoj dinamici priliva i odliva sredstava, izvršiti rezervaciju sredstava i uskladiti plaćanje sa planovima izvršavanja Proračuna.

Ako se tokom godine donesu odluke i drugi akti na temelju kojih nastaju nove obveze za Proračun, sredstva će se osigurati u proračunu za sljedeću proračunsku godinu sukladno projekcijama i mogućnostima. Prijedlozi odluka i drugih akata moraju sadržavati izjavu o fiskalnoj procjeni posljedica na Proračun iz koje se mora vidjeti povećavaju li se ili smanjuju prihodi i rashodi Proračuna. Sadržaj fiskalne procjene posljedica na Proračun utvrđen je člankom 8. Zakona o proračunima u Federaciji BiH.

Služba za financije vodi računa o likvidnosti Proračuna i u slučaju potrebe, kada priliv sredstava ne prati planiranu dinamiku, realizira plaćanja prema sljedećim prioritetima:

1. Izmirenje obveza po sporazumu o plaćanju duga Poreznoj upravi
2. Materijalni i drugi troškovi neophodni za rad općinskih službi
3. Plaće, naknade zaposlenih i naknade općinskim vijećnicima
4. Naknade za rad u radnim tijelima, povjerenstvima i po temelju drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada
5. Subvencije javnim poduzećima
6. Kapitalni izdaci
7. Ostalo

U slučaju poremećene likvidnosti Proračuna, općinski načelnik na prijedlog Službe za financije poduzima mjere za uravnoteženje Proračuna i izmjene i dopune Proračuna sukladno člancima 36. i 37. Zakona o proračunima u FBiH.

Članak 13.

Općinski načelnik raspolaže sredstvima utvrđenim u posebnom dijelu Proračuna sukladno dinamici priliva sredstava i ovoj Odluci.

Općinski načelnik može na prijedlog Službe za gospodarstvo, financije, opću upravu, društvene djelatnosti i BIZ, donijeti odluke ili zaključke o preraspodjeli sredstava u okviru ukupnog iznosa odobrenog za rashode proračunskog korisnika, a najviše do 10% ukupno odobrenih rashoda za proračunskog korisnika.

U okviru odobrenog Proračuna, o preraspodjeli odluke i zaključke donosi općinski načelnik na prijedlog Službe za financije u visini manje planiranih i potrebnih sredstava.

Preraspodjela sredstava se vrši i u slučajevima kada je proračunska stavka planirana za određenu namjenu zbirno za različite korisnike ili vrste izdatka kako bi se izvršilo usklađenje sa stvarnim korisnikom i troškom.

Općinski načelnik je obvezan informirati Općinsko vijeće o izvršenim preraspodjelama sredstava Proračuna u periodičnim i godišnjem izvještavanju o izvršenju Proračuna.

Ako se tijekom godine, na temelju zakona ili drugog propisa umanji na-

dležnost proračunskog korisnika odnosno potrošačke jedinice, što dovodi do smanjenja potrebnih sredstava, ili se proračunski korisnik, odnosno potrošačka jedinica ukine, neutrošena sredstva za njihove troškove prenose se odlukom općinskog načelnika u Tekuću rezervu ili na proračunskog korisnika, odnosno potrošačku jedinicu koja preuzme njihove poslove.

Članak 14.

Postupak nabavke roba, usluga i ustupanja radova vrši se sukladno Zakonu o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH" broj 39/14), Pravilniku o javnim nabavkama i Planu javnih nabavki za 2021. godinu.

Članak 15.

Sredstva utvrđena u Proračunu na ekonomskom kodu 611000 – Plaće i naknade troškova zaposlenih i 612000 - Doprinosi poslodavca realiziraju se po odobrenju općinskog načelnika na temelju rješenja i zaključaka općinskog načelnika i druge validne financijske dokumentacije sukladno zakonima, Kolektivnom ugovoru, podzakonskim i internim aktima Općine.

Osnovica za obračun plaće za 2021.godinu utvrđuje se u iznosu od 360 KM, a bod za obračun plaće za 2021.godinu iznosi 1,05263.

Članak 16.

Sredstva utvrđena u Proračunu na ekonomskom kodu 613000 – Izdaci za materijal i usluge realiziraju se po odobrenju općinskog načelnika prema utvrđenim namjenama na temelju validne financijske dokumentacije sukladno propisima i do visine odobrenih sredstava u Proračunu, kako slijedi:

Izdaci za putne troškove realiziraju se sukladno Pravilniku o naknadama troškova za službena putovanja.

Izdaci za komunalne usluge realiziraju se

- Izdaci za komunikacije sukladno Pravilniku o korištenju telefona u službene svrhe
- Izdaci za vodu i kanalizaciju sukladno Odluci o cjenovniku usluga individualne komunalne potrošnje
- Izdaci za ostale komunalne usluge – sukladno ukazanoj potrebi, na zahtjev nadležne službe

Izdaci za gorivo realiziraju se sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja i održavanja službenih vozila i kontroli utroška goriva u Općini Foča.

Izdaci za usluge održavanja zgrada – iz namjenskih sredstava po temelju kirija financiraju se iz sredstava prikupljenih na ekonomskom kodu 721129, na temelju odluke općinskog načelnika, a na prijedlog nadležne službe.

Izdaci za održavanje cesta realiziraju se sukladno ukazanoj potrebi i prema prioritetima koje utvrđuje Općinsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika.

Izdaci za usluge reprezentacije realiziraju se sukladno Pravilniku o reprezentaciji i poklonima Općine Foča.

Naknade vijećnicima i predsjednicima mjesnih zajednica realiziraju se

na temelju informacija dostavljenih od strane Stručne službe Općinskog vijeća, a sukladno Odluci o utvrđivanju visine naknada vijećnicima, članovima radnih tijela Vijeća i predsjednicima mjesnih zajednica kada prisustvuju sjednicama Vijeća.

Naknada članovima Općinskog izbornog povjerenstva realizira se sukladno Odluci o visini naknade za rad članovima izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini.

Sredstva za isplate naknada članovima stručnih povjerenstava realiziraju se na temelju zaključaka općinskog načelnika i druge validne financijske dokumentacije sukladno izvršenim uplatama investitora i drugih uplatitelja, a na prijedlog nadležne službe.

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad se realiziraju na temelju zaključaka općinskog načelnika, a na prijedlog nadležne službe. Uz zaključak o isplati se prilaže izviješće o izvršenom poslu ovjereno od strane naručitelja i ugovor zaključen između općinskog načelnika i izvršitelja posla.

Sredstva utvrđena u Proračunu na ekonomskom kodu 613991 realiziraju se na temelju odluke, odnosno zaključka općinskog načelnika:

- Za obilježavanje značajnih datuma na prijedlog organizacijskog odbora
- Za ostale nespomenute usluge na prijedlog nadležne službe, sukladno ukazanoj potrebi za uslugama koje nisu planirane Proračunom Općine

Sve ostale vrste rashoda sa ekonomskih kodova potkategorije 613000 realiziraju se na temelju odobrenja općinskog načelnika, na prijedlog nadležne službe.

Članak 17.

Sredstva na ekonomskom kontu 614111 odnose se na učešće općine u deminiranju, a realiziraju se na temelju odluke odnosno zaključka općinskog načelnika, a na prijedlog općinskog štaba civilne zaštite.

Sredstva utvrđena na kontima glavne grupe 614200 realiziraju se na temelju odluke općinskog načelnika, na prijedlog nadležne službe, a sukladno kriterijumima i procedurama utvrđenim za dodjelu sredstava po pojedinačnim kontima.

Sredstva na ekonomskom kodu 614231 realiziraju se na temelju rješenja općinskog načelnika sukladno Pravilniku o uvjetima i kriterijumima za dodjelu jednokratne novčane pomoći porodiljama.

Sredstva na ekonomskom kodu 614234 realiziraju se sukladno kriterijumima za dodjelu studentskih stipendija.

Sredstva na ekonomskom kodu 614239 – organizacijski kod 04 realiziraju se sukladno Odluci o uvjetima, načinu, kriterijumima i iznosu sredstava za dodjelu jednokratne novčane pomoći osobama i domaćinstvima sa područja općine Foča. Iznimno, sredstva na ovom kodu se mogu realizirati na temelju odluke općinskog načelnika na prijedlog nadležne službe. Sredstva na ekonomskom kodu 614239 – organizacijski kod 03 realiziraju se na temelju javnog poziva koji raspisuje općinski načelnik na prijedlog nadležne službe i namijenjena su

za jednokratnu pomoć učenicima osnovne škole.

Sredstva na ekonomskom kontu 614311 će biti realizirana na temelju ugovora potpisanih između općinskog načelnika i krajnjih korisnika, a nakon provedene procedure javnog poziva.

Sredstva na ekonomskom kontu 614324 će biti realizirana na temelju odluka općinskog načelnika, a na prijedlog nadležne službe.

Sredstva na ekonomskom kontu 614329 će biti realizirana na temelju odluke općinskog načelnika:

- Za manifestaciju „Ustikoljansko ljeto“ na prijedlog organizacijskog odbora manifestacije
- Za kulturu i sport – na prijedlog nadležne službe za točno utvrđene namjene.

Sredstva na kontima glavne grupe 614400 će biti realizirana na temelju odluke općinskog načelnika:

- Subvencije javnim poduzećima – kao redovita mjesečna subvencija uz obvezu krajnjeg korisnika da prije svake naredne isplate dostavi izvješće o utrošku sredstava za prethodni mjesec
- Subvencije poljoprivrednoj proizvodnji – na prijedlog nadležne službe
- Podsticaji za projekte u poljoprivredi – kao učešće Općine u projektima sa višim razinama vlasti i drugim donatorima

Sredstva utvrđena na ekonomskom kodu 614811 realiziraju se na temelju rješenja općinskog načelnika o odobrenju povrata više ili pogrešno uplaćenih prihoda iz prethodnih godina sukladno Pravilniku o načinu uplate javnih prihoda Proračuna i vanproračunskih fondova na teritoriji FBiH („Službene novine FBiH“ br. 33/16, 89/16) putem službe nadležne za temelj sticanja prava na povrat. Naknade za povrat po sudskim presudama realiziraju se po odobrenju općinskog načelnika na temelju pravosnažnih sudskih odluka.

Sredstva na ekonomskom kodu 614819 realiziraju se na temelju odluka općinskog načelnika:

- Tekući transferi mjesnim zajednicama na temelju dostavljenog zahtjeva mjesne zajednice, odluke savjeta mjesne zajednice i uredne financijske dokumentacije, kojom se dokazuje nastali trošak
- Namjenski transferi mjesnim zajednicama na temelju zahtjeva mjesne zajednice, odluke savjeta mjesne zajednice, prethodno date suglasnosti općinskog načelnika o sufinanciranju projekta i validne financijeske dokumentacije
- Ostali tekući rashodi – na temelju zahtjeva za sufinanciranje projekata od strane Općine

Sredstva za kapitalne transfere za zdravstvo bit će realizirana na temelju odluke općinskog načelnika na prijedlog nadležne službe i zahtjev JU Dom zdravlja, a za točno defnirane namjene nabavke stalnih sredstava.

Članak 18.

Kapitalni izdaci se realiziraju na temelju liste projekata paniranih za provedbu u 2021.godini.

Članak 19.

Hitni, nepredviđeni i nedovoljno

planirani izdaci koji se pojave tijekom proračunske godine podmiruju se iz sredstava tekuće rezerve utvrđene u Proračunu ili preraspodjelom proračunskih sredstava sukladno članku 6. ove Odluke.

O korištenju sredstava tekuće rezerve Proračuna odlučuje općinski načelnik.

Služba za financije obvezna je mjesečno izvještavati općinskog načelnika o korištenju sredstava tekuće rezerve. Općinski načelnik kvartalno informira Općinsko vijeće o korištenju sredstava tekuće rezerve u formi propisanih tabela za periodično izvještavanje.

Članak 20.

Namjenska sredstva koja nisu planirana ili su nedovoljno planirana u Proračunu, a ostvare se tijekom godine, postaju sastavni dio Proračuna na temelju odluke općinskog načelnika o prihvatanju sredstava na prihodima i primicima i raspoređivanju sredstava na namjenske transfere i troškove za koje su namijenjena.

Za sredstva prenijeta za odobrene, a nerealizirane projekte Proračuna 2020.godine podnosi se prijedlog za provedbu, koji općinski načelnik odobrava do iznosa sredstava iskazanih u Proračunu 2021. godine za svaki pojedinačni projekat, sukladno ovoj Odluci.

Članak 21.

Svaki utrošak sredstava Proračuna mora biti odobren od općinskog načelnika ili osobe koju načelnik ovlasti. O dinamici utroška proračunskih sredstava, na temelju mjesečnih operativnih planova službi, odlučuje pomoćnik načelnika za gospodarstvo, financije, opću upravu, društvene djelatnosti i BIZ, sukladno važećim propisima i ovoj Odluci.

Pomoćnici načelnika odgovorni su za potpunu i pravovremenu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti i dužni su provesti sve zakonom propisane radnje radi naplate potraživanja iz svoje nadležnosti.

Svaki rashod i izdatak mora se temeljiti na vjerodostojnoj knjigovodstvenoj ispravi i pratećoj dokumentaciji kojom se dokazuje zakonitost stvorene obveze za plaćanje.

Odgovorne osobe, koje sukladno utvrđenim procedurama prate provedbu ugovorenih obveza, svojim potpisom knjigovodstvene isprave potvrđuju da su izvršili provjeru pravnog temelja i visinu obveze koja iz nje proizlazi i da su suglasne za izmirenje obveze.

Isplata sredstava putem blagajne Općine može se vršiti isključivo na način i za namjene utvrđene Uputstvom o blagajničkom poslovanju.

Članak 22.

Pogrešno ili više uplaćeni prihodi u tekućoj godini u Proračunu vraćaju se uplatiteljima na teret tih prihoda, a na temelju rješenja općinskog načelnika po podnesenom zahtjevu uplatitelja putem nadležne službe.

Pogrešno ili više uplaćeni prihodi u ranijim godinama vraćaju se uplatiteljima sukladno članku 15. ove Odluke.

III - OBIM ZADUŽIVANJA I GARANCIJA, UPRAVLJANJE DUGOM

Članak 23.

Način i postupak zaduživanja, osiguranje sredstava za otplatu duga, izdavanje garancija, vođenje evidencije o dugu i garancijama vrši se sukladno Zakonu o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH" broj: 86/07, 24/09 i 45/10).

Za prijedlog gornje granice zaduženja proračuna Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i vanproračunskih fondova nadležno i odgovorno je Fiskalno koordinacijsko tijelo Federacije.

IV – NADZOR I FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE

Članak 24.

Nadzor nad financijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovanjem proračunskog korisnika, te nad zakonitošću i svrsishodnom upotrebom proračunskih sredstava vrši općinski načelnik.

Članak 25.

Služba za gospodarstvo, financije, opću upravu, društvene djelatnosti i BIZ dužna je podnositi Općinskom vijeću i Kantonalnom Ministarstvu za financije kvartalna izvješća za periode od 01. siječnja do 31. ožujka, od 01. siječnja do 30. lipnja i od 01. siječnja do 30. rujna u roku od 20 dana po isteku obračunskog perioda, a za period od 01. siječnja do 31. prosinca do 5. ožujka tekuće godine.

Članak 26.

Služba za gospodarstvo, financije, opću upravu, društvene djelatnosti i BIZ obvezna je dostaviti godišnje izvješće o izvršenju Proračuna kantonalnom ministarstvu za financije do 5. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Služba za gospodarstvo, financije, opću upravu, društvene djelatnosti i BIZ obvezna je dostaviti godišnje izvješće o izvršenju Proračuna Općinskom vijeću do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

IV- KAZNENE ODREDBE

Članak 27.

Odgovorna osoba proračunskog korisnika, nositelj izvršne vlasti Općine nadležan za Proračun, kao i druga osoba odgovorna za Proračun, kaznit će se za prekršaj koji napravi sukladno člancima 102. i 103. Zakona o proračunima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19).

V - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

Na sva pitanja koja nisu regulirana ovom Odlukom, a tiču se načina izrade, donošenja, izvršavanja Proračuna, zaduživanja, duga, računovodstva, nadzora i revizije Proračuna i dr. primjenjivati će se odredbe važećih zakona.

Članak 29.

Ova Odluka stupa na snagu da-

nom donošenja, naknadno će biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ i primjenjivat će se za fiskalnu 2021.godinu.

Broj:02-1-02-356/21 **Predsjedatelj**
19.03.2021.godine **Općinskog vijeća**
U s t i k o l i n a **Mirza Bašić, v.r.**

338

Na temelju članka članka 19. Stavak 14. Statuta Općine Foča („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ broj: 8/08,11/08, 16/13 i 7/20) i članka 11. Odluke o utvrđivanju javnih priznanja Općine Foča („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ broj: 3/13 i 5/20), Općinsko vijeće Općine Foča, na trećoj (3) redovitoj sjednici, održanoj dana 18.03.2021. godine **d o n o s i:**

O D L U K U
o dodjeli javnih priznanja
Općine Foča za 2021. godinu

Članak 1.

Općinsko vijeće Općine Foča neće dodijeliti javna priznanja općine Foča za 2021. godinu.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Obrazloženje:

Na II sjednici, održanoj dana 10. 03.2021.godine, Povjerenstvo za dodjelu javnih priznanja Općine Foča usvojilo je izvješće o radu Povjerenstva u kojem je konstatirano da na javni poziv za dostavljanje prijedloga kandidata za dodjelu javnih priznanja, objavljen od strane Povjerenstva dana 22.02.2021. godine, nije stigla niti jedna prijava sa prijedlogom kandidata za dodjelu javnih priznanja, pa iz tog razloga Vijeće donosi ovakvu Odluku.

Broj:02-1-02-359/21 **Predsjedatelj**
19.03.2021.godine **Općinskog vijeća**
U s t i k o l i n a **Mirza Bašić,v.r.**

339

Na temelju članka 19. Statuta Općine Foča („Službene novine Bosansko–podrinjskog kantona Goražde“, broj: 8/08, 11/08, 16/13 i 07/20), Općinsko vijeće Općine Foča, na trećoj (3.) redovitoj sjednici, održanoj dana 18.03.2021.godine, **d o n o s i:**

ODLUKU
o stavljanju van snage Odluke
o davanju odobrenja za izvođenje
istražnih radova za izgradnju
hidroelektrane Ustikolina

Članak 1.

Stavlja se van snage Odluka o davanju odobrenja za izvođenje istražnih radova za izgradnju hidroelektrane Ustikolina broj:02-1-17-685/19 od 15.08.2019. godine objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ broj 12/19.

Članak 2.

Predmetni akt se stavlja van sna-

ge iz razloga što od dana donošenja istog nije izrađen Prostorni plan za područja posebnih obilježja od značaja za Bosansko-podrinjskog kantona Goražde iz Poglavlja V Odluke o provođenju Prostornog plana za područje Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period od 20 godina („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 6/16), kojim bi se riješili interesi korisnika u smislu zakonskih odrednica vezanih za prostorne planove područja posebnih obilježja i zakonske regulative kojom se definira javno dobro.

Članak 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:02-1-02-358/21 **Predsjedatelj**
19.03.2021.godine **Općinskog vijeća**
U s t i k o l i n a **Mirza Bašić,v.r.**

340

Na temelju članka 63. Zakona o građevinskom zemljištu FBiH („Službene novine Federacije BiH" broj: 25/03, 16/04 i 67/05) i članka 19. Statuta Općine Foča („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 8/08, 11/08, 16/13 i 7/20), a u svezi sa odredbama članaka II i III Odluke o zonama građevinskog zemljišta („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj: 11/02) i Odluke o usklađivanju zona građevinskog zemljišta („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 4/04), Općinsko vijeće Općine Foča, na trećoj (3.) redovitoj sjednici, održanoj dana 18.03.2021.godine, **d o n o s i:**

O D L U K U
o utvrđivanju naknade
za neizgrađeno gradsko građevinsko zemljište za 2021. godinu

Članak 1.

Naknada za 1m² neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta na području općine Foča utvrđuje se procentualno od osnovice, koja je **400,00 KM** (prema prosječnoj cijeni 1 m² izgrađenog stambenog prostora za 2020. godinu), i ovisno o zonama utvrđenim člancima II i III Odluke citirane u uvodu, **i z n o s i:**

I zona	3,50% odnosno **14,00 KM**
II zona	2,50% odnosno **10,00 KM**
III zona	1,50% odnosno **6,00 KM**

Članak 2.

Granice prostornog obuhvata zona građevinskog zemljišta određene su odlukama citiranim u uvodu (članci II i III), koje sa grafičkim prikazom čine sastavni dio ove Odluke.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Broj:02-1-02-361/21 **Predsjedatelj**
19.03.2021.godine **Općinskog vijeća**
U s t i k o l i n a **Mirza Bašić,v.r.**

341

Na temelju članka 66. Zakona o građevinskom zemljištu FBiH („Službene novine Federacije BiH" broj: 25/03, 16/04 i 67/05) i članka 19. Statuta Općine Foča („Službene novine Bosansko-

podrinjskog kantona Goražde“ broj:8/08, 11/08, 16/13 i 7/20), Općinsko vijeće Općine Foča, na trećoj (3.) redovitoj sjednici, održanoj dana 18.03.2021. godine **d o n o s i:**

O D L U K U
o utvrđivanju prosječne cijene 1m² izgrađenog stambenog prostora za 2020. Godinu na području općine Foča

Članak 1

Utvrđuje se prosječna cijena 1m² izgrađenog stambenog prostora za 2020. godinu na području općine Foča u iznosu od 400,00 KM.

Članak 2.

Utvrđena cijena izgrađenog stambenog prostora iz članka 1. ove Odluk služi kao osnovica za izračunavanje pogodnosti zemljišta (rente), naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište u 2021. godini ovisno o zonama zemljišta utvrđenim posebnom odlukom, kao i za utvrđivanje naknade 1m² neizgrađenog građevinskog zemljišta u državnoj svojini.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a naknadno će biti objavljena u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

Broj:02-1-02-360/21 **Predsjedatelj**
19.03.2021.godine **Općinskog vijeća**
U s t i k o l i n a **Mirza Bašić,v.r**

.....

K A Z A L O

279 Ukaz o proglašenju Zakona o priznavanju inostranih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija..... **721**

280 Zakon o priznavanju inostranih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija..... **721**

281 Ukaz o proglašenju Zakona o izvršenju sankcija u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde..... **731**

282 Zakona o izvršenju sankcija u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde..... **731**

283 Ukaz o proglašenju Zakona o borvišnoj taksi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **743**

284 Zakona o borvišnoj taksi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **743**

285 Odluka o usvajanju Strategije razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2021-2027.godina..... **754**

285a) Strategija razvoja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2021-2027.g..... **755**

286 Odluka o usvajanju Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2021-2026.godina..... **875**

286a) Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za period 2021-2026.godina..... **875**

287 Odluka o utvrđivanju prava na zdravstveno osiguranje osoba koje nisu osigurane po drugom temelju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde za 2021. godinu..... **935**

288 Odluka o davanju suglasnosti na Odluku o izmjenama i dopunama Statuta JZU Kantonalna bolnica Goražde..... **940**

289 Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Javne zdravstvene ustanove Kantonalna bolnica Goražde..... **940**

290 Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju „Kalendara obilježavanja značajnih događaja, datuma i ličnosti iz odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992.-1995.godina u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde“ broj:01-41-971/16 od 2012.2016.godine..... **941**

291 Odluka o razrješenju člana Povjerenstva za izbor i imenovanja Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **942**

292 Odluka o razrješenju člana Povjerenstva za proračun, financije i administrativna pitanja Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **943**

293 Odluka o razrješenju člana Povjerenstva za sigurnost Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **943**

294 Odluka o razrješenju člana Povjerenstva za borbu protiv korupcije u Skupštini Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **944**

295 Odluka o razrješenju člana Povjerenstva za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku, infrastrukturu i zaštitu okoliša Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **944**

296 Odluka o razrješenju Povjerenstva za pravdu, ljudska prava i građanske slobode Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **945**

297 Odluka o izmjenama Odluke o izboru stalnih i povremenih radnih tijela Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **945**

298 Odluka o davanju saglasnosti na Rješenje Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde o razrješenju predsjednika i članova privremenog Upravnog odbora Agencije za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde..... **946**

299 Rješenje o razrješenju privremenog predsjedanika i članova Upravnog odbora Agencije za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde..... **947**

300 Odluka o davanju saglasnosti na Rješenje Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde o imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora Agencije za privatizaciju u Bosansko-podrinjskomkantonu Goražde..... **947**

301 Rješenje o imenovanju privremenog predsjedanika i članova Upravnog odbora Agencije za privatizaciju u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde..... **948**

302 Odluka o donošenju Programa javnih investicija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za perod 2021-2023..... **948**

302a) Program javnih investicija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za perod 2021-2023... **949**

303 Odluka o odobravanju unosa razgrničenih namjenskih prihoda koji nisu utrošeni u prethodnoj godini u Budžet Ministarstva za finansije za 2021.godinu..... **965**

304 Odluka o davanju suglasnosti na Program utroška sredstava "Program ruralnog razvoja za 2021. godinu" utvrđen u Proračunu Ministarstva za gospodarstvo na ekonomskom kodu 614 300-TEK002 - Tekući transferi neprofitnim organizacijama - Ruralni razvoj za 2021. godinu……. **965**

304a) Program utroška sredstava "Program ruralnog razvoja za 2021. godinu" utvrđen u Proračunu Ministarstva za gospodarstvo na ekonomskom kodu 614 300-TEK002 - Tekući transferi neprofitnim organizacijama - Ruralni razvoj za 2021. godinu…… **966**

305 Odluka o davanju suglasnosti na Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva za gospodarstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **978**

306 Odluka o davanju suglasnosti za popunu upražnjenog radnog mjesta namještenika **978**

307 Odluka o odobravanju novčanih sredstava na ime obilježavanja „Dana sjećanja na poginule pripadnike policije" za 2021.godinu..... **979**

308 Odluka o davanju suglasnosti na Pravilnik o izmjeni Pravilnika o uvjetima, načinu i kriterijumima za ostvarivanje prava na participaciju troškova za nabavku lijekova koji nisu na esencijalnoj listi..... **980**

309 Pravilnik o izmjeni Pravilnika o uslovima, načinu i kriterijima za ostvarivanje prava na participaciju troškova za nabavku lijekova koji nisu na esencijalnoj listi..... **980**

310 Odluka o davanju suglasnosti na Pravilnik o izmjenama Pravilnika o uvjetima, načinu i kriterijumima za odobravanje jednokratne novčane pomoći za socijalne potrebe braniteljima i članovima njihovih obitelji Bosansko – podrinjskog kantona Goražde..... **981**

311 Pravilnik o izmjenama Pravilnika o uvjetima, načinu i kriterijima za odobravanje jednokratne novčne pomoći za socijalne potrebe braniocima i članovima njihovih porodica Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **982**

312 Odluka o davanju suglasnosti na Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć za liječenje branitelja i članova njihovih obitelji..... **982**

313 Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć za liječenje branilaca i članova njihovih porodica..... **983**

313a) Lista teških bolesti i teških tjelesnih povreda na osnovu kojih se ostvaruje pravo na jednokratnu novčanu pomoć za liječenje branilaca i članova njihovih porodica..... **985**

314 Odluka o odobravanju novčanih sredstava Javnom poduzeću RTV Bosansko-podrinjskog kantona Goražde d.o.o. na ime III (treće) od ukupno XII (dvanaest) redovnih tranši za 2021. godinu..... **988**

315 Odluka o odobravanju novčanih sredstava nositeljima sportskih djelatnosti na razini Bosanko-podrinjskog kantona Goražde za dodatne programe..... **990**

316 Odluka o utvrđivanju osnovice za plaću i naknade za topli obrok za mjesec ožujak 2021. godine..... **990**

317 Odluka o načinu korištenja raspoloživih sredstava ostvarenih prodajom poduzeća iz nadležnosti Agencije za privatizaciju Bosansko-podrinjskog kantona Goražde - ESCROW račun..... **991**

318 Odluka o plaćanju iz sredstava ostvarenih prodajom poduzeća iz nadležnosti Agencije za privatizaciju Bosansko-podrinjskog kantona Goražde - ESCROW račun **992**

319 Odluka o davanju suglasnosti za nabavku opreme..... **993**

320 Odluka o izmjeni Odluke Odluke o raspodjeli doznačenih grant sredstava iz Proračuna FbiH..... **993**

321 Odluka o plaćanju računa..... **994**

322 Odluka o poništenju postupka nabavke usluge popravke i održavanja voznog parka u vlasništvu institucija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **995**

323 Odluka o izuzimanju iz postupka zajedničkih javnih nabavki „Usluga popravke i održavanja voznog parka u vlastništu institucija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“..... **996**

324 Odluka o davanju suglasnosti za nabavku računarske opreme..... **996**

325 Odluka o davanju suglasnosti direktoru Direkcije robnih rezervi da izvrši intervenciju sa 6.000 litara lož-ulja iz robnih rezervi prema institucijama i javnim ustanovama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **997**

326 Odluka o odobravanju 1.050 kg (1 paleta) peleti izolatoriju u „Đačkom domu“..... **998**

327 Odluka o davanju suglasnosti na Pravilnik o dopuni Pravilnika o ustupanju na privremeno korištenje objekata, zemljišta i mjesta na antenskim stubovima, na RTV-objektima u vlasništvu Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **998**

328 Pravilnik o dopuni Pravilnika o ustupanju na privremeno korištenje objekata, zemljišta i mjesta na antenskim stubovima, na RTV- objektima u vlasništvu Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde..... **999**

329 Rješenje broj: UP-1:05-04-47/21 od 01.04.2021.godine..... **999**

330 Rješenje broj: UP-1:05-04-45/21 od 02.04.2021.godine..... **1001**

331 Rješenje broj: UP-1:05-04-23/21 od 05.04.2021.godine..... **1003**

332 Rješenje broj: UP-1:05-04-50/21 od 05.04.2021.godine..... **1004**

333 Rješenje broj: UP-1:05-30-148-45/21 od 07.04.2021.godine..... **1006**

334 Rješenje broj: UP-1:05-04-51/21 od 08.04.2021.godine..... **1007**

335 Pravilnik o izmjenama Pravilnika o imenovanju i radu stručnog organa za kontrolu provođenja propisa iz oblasti osposobljavanja kandidata i organizovanja ispita za vozače motornih vozila..... **1008**

336 Proračun Općine Foča za period od 01.01. do 31.12.2021.godine..... **1009**

337 Odluka o izvršavanju proračuna Općine Foča za 2021.godinu..... **1033**

338 Odluka o dodjeli javnih priznanja Općine Foča za 2021.godinu..... **1042**

339 Odluka o stavljanju van snage Odluke o davanju odobrenja za izvođenje istražnih radova za izgradnju hidroelektrane Ustikolina..... **1042**

340 Odluka o utvrđivanju naknade za neizgrađeno gradsko građevinsko zemljište za 2021.godinu…….. **1043**

341 Odluka o utvrđivanju prosječne cijene 1m² izgrađenog stambenog prostora za 2020. Godinu na području općine Foča..... **1043**

Izdavač: Bosansko-podrinjski kanton Goražde, Ul. M.Tita 13. - Glavni i odgovorni urednik Emir Sijerčić tel:038/221-212 - Redakcija i pretplata 038/224-262 - Akontacija pretplate se utvrđuje kvartalno, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa 10114-00000010735 – vrsta prihoda 722631 - štampa Svjetlost-Sarajevo - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska lista.